

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Těšínský kalendář : na obyčejný rok ...

Liczba stron oryginału

266

Liczba plików skanów

266

Liczba plików publikacji

269

Sygnatura/numer zespołu

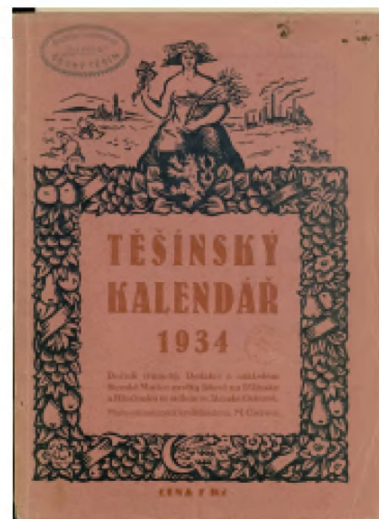
CZ II 00730

Data wydania oryginału

1934

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków PW Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

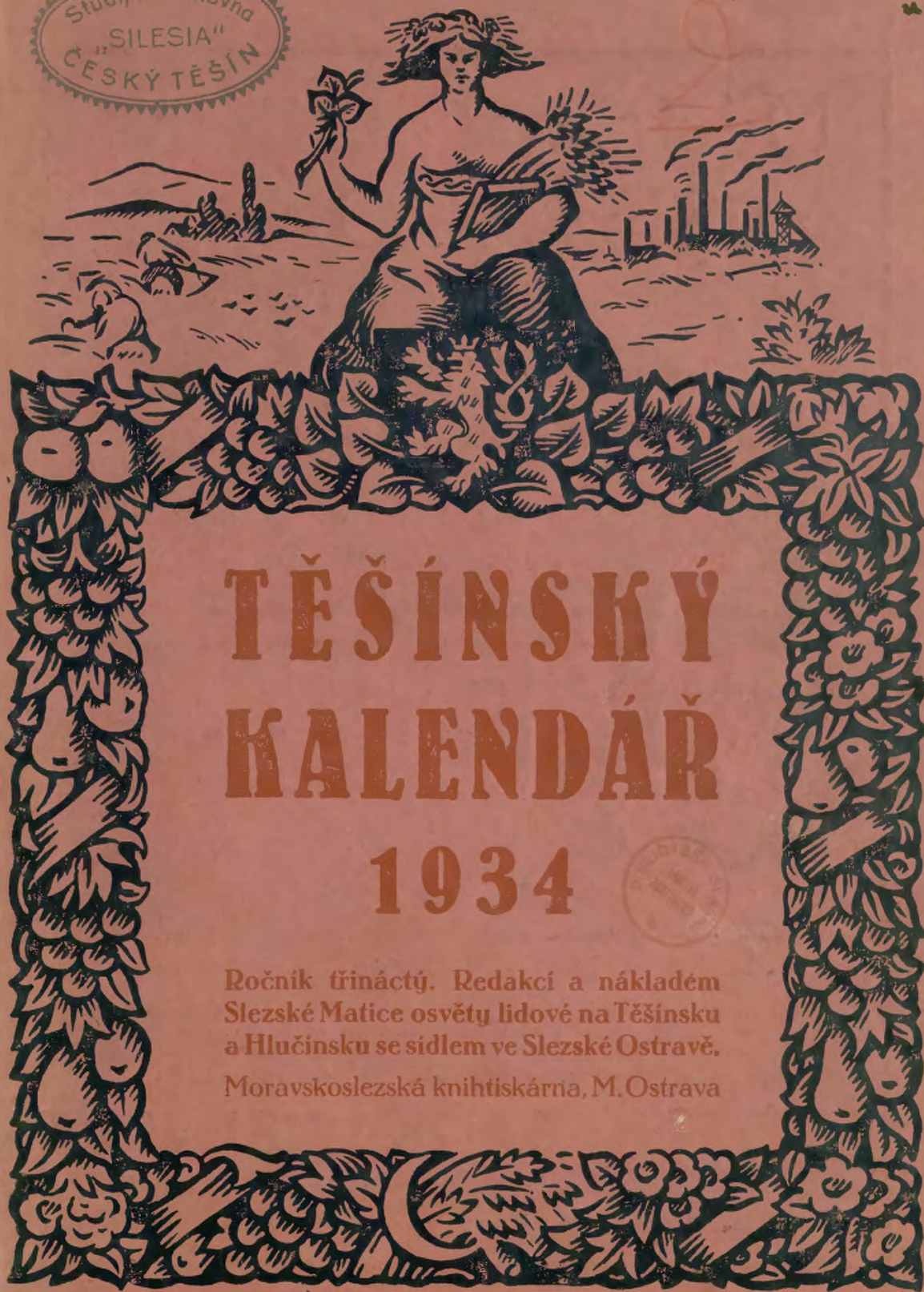

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

Digitalizacja

Studijní knihovna
"SILESIA"
ČESKÝ TĚŠÍN

Ročník třináctý. Redakcí a nákladem
Slezské Matice osvěty lidové na Těšínsku
a Hlučinsku se sídlem ve Slezské Ostravě.
Moravskoslezská knihtiskárna, M. Ostrava

CENA 7 Kč

Městská spořitelna ve Slezské Ostravě

s filiálkou v Hrušově n. O.

**1ěši se důvěře
26.000 střádalů,**

kterí jí svěřili vkladů a úschov
přes 100 milionů korun čsl.

Architekt a stavitel

Stejskal a Drábek

Slezská Ostrava

na Kamenci • Telefon 33-47

Provádí veškeré
práce stavitelské

Pojištění

životní, požární, úrazové, automobilů, pov. ručení,
proti krádeži vloupáním, rozbití skel, rozbití strojů,
dopravní, proti dešti, krupobítní

nabízí za nejvýhodnějších podmínek

BANKA SLAVIA

Praha-Brno-Bratislava

Vrchní inspektorát banky Slavie v Mor. Ostravě, Nádražní třída 51

KŘÍŽE POMNÍKY

ze všech druhů kamene, mramoru, žuly, pískovce atd.
provádí v uměleckém provedení za nejlevnější ceny

Vladimír Brázdil, Místek
sochař Stálý sklad pomníků

„HELIGONKY“

chromatické a pianové

všech soustav, se 36 až 200 basy,
jen prvotřídní ruční práce vyrábí

K. STIBITZ

ČESKÉ BUDĚJOVICE,

Široká č. 5.

Zásilky do celého světa. Mnoho dikůvzdání

Ceník zdarma.

Podporujte jen dobrou českou práci!

Ceny snižené!

Ceny snižené!

Daleko široko
v celém kraji
jest znám módní dům

TEXTILIA

akc.
spol.

V MOR. OSTRAVĚ

svým ohromným
výběrem
a nízkými cenami

Pojištění všeho druhu provádí Celková záruka Kč 65.000.000.-

Hasičská vzájemná pojišťovna

Filiálky: Praha XII., Blanická č. 13, Bratislava, **BRNO**, Palackého tř. 16, tel. 12.910, 12.919
Suché Mýto č. 18, Opava, Sady svobody č. 1

**Veškeré práce inženýrské a stavební projektuje
a provádí**

Úř. opr. civ. inženýr
stavební a stavitel

ING. A. JURNEČKA

Moravská Ostrava III. - Třída Přemyslovců 804 - Telefon čís. 832.80

C.00233411
710/78

Nástroje

pro řemeslníky,
kuchyňské potřeby,
hospodářské nářadí.

Železářský obchod

FRANT. HEINRICH, LAZY

(pavilon Národního domu)

Stavební kování

šlětce

Rybářské potřeby

VÁHY

automobilní, vozové, dobytčí, různé škalové, decimální, stolní a jiné pro obchod, průmysl i hospodářství, prvotřídní výrobky nejlevněji dodává odborný závod

JAN ZINDLER V MÍSTKU

Opravy ku přecejchování provádějí se odborně a levně

Pohřební ústav „CONCORDIA“

majitel J. Bauer - Telefon 822.68

Mor. Ostrava, u Nového kostela

Značně snížené ceny pohřbů

do země i do krematoria

Oděvy

pánské všeho druhu v nej-
jemnějším provedení za
mírné ceny zhotoví Vám

J. Lojda

krejčovský závod • LAZY, číslo 19 • Sklad látek

R. Kamenáře vdova, cukrářství

Moravská Ostrava

Ulice Michala Hodži čís. 7

Denně čerstvé pečivo. Nejvýhodnější nákup
ve velkém i malém pro překupníky

Kupujte

ODEVY EFKA

jsou
levné
a dobré

Filiálka
Místek
a dobré náměstí

Všeobecná stavební společnost

Ing. J. Volenec a spol., M. Ostrava

Třída českých legií čís. 20 - Telefon číslo 30.15

Stavby komunikační, betonové vozovky, dlažba Volenců, mosty,
vlečky, chodníky, kanalisace, vodovody, stavby průmyslové

Akciový kapitál
Kč 70.000.000.-

Banka Československých legií

Reservní fondy
Kč 100.000.000.-

Filiálka v Moravské Ostravě • Centrála v Praze

Telefon č. 36.80

Všestranná bankovní služba

Pošt.spoř. 31.618

Hodiny, hodinky a zlaté zboží všeho druhu koupíte
dobře a levně, též i na mírné měsíční splátky u firmy
M. JOS. STIEGLITZ, HRUŠOV n. Odr. a veškeré součástky

Doporučujeme **B. SNOPEK** • Vazby knih všeho druhu v
knihařství **Hlučín,** Hospitálská uměleckém provedení za mírné ceny

Dobrý a levný všeho druhu koupíte nejlépe jen přímo u výrobce u fy

NÁBYTEK Jan Šimek, Místek
stolařství Nádražní číslo 305

Úř. aut. civil. inženýr stavební a stavitel

Ing. BOHUSLAV KRÝSA

Moravská Ostrava,
Nádražní třída č. 32, telefon č. 22.12

provádí

a projektuje všechny stavby
inženýrské a pozemní

Norma

nezničitelné smaltované nádobí

R. Postelberg,
Frýdlant nad Ostravicí

PRÁDLO

všeho druhu pere, mandluje, žehlí
BOHUSLAV HELVÍN V LAZÍCH
elektr. prádelna, žehlárna a mandlovna

Telefony:
obchod 152
dílňa 180
byt 225

Zastoupení továrny na automobily

AUTO-TOMANEK

Český Těšín, Hasnerova

VÍTKOVICKÉ

horní a hutní těžišstvo

vyrábí: Surové železo, ocelové ingoty, válcovné výrobky, ocelové odlitky litinové zboží, kujnoželezné a litinové trubky, z plechu lisované zboží, šrouby a nůty, parní kotly, mostní konstrukce, železniční potřeby, důlní zařízení, zařízení pro hutě, koksovny a plynárny, zařízení a nářadí pro vrtání, ohnivzdorné zboží atd.

Ústřední ředitelství a ústřední prodejní kancelář Mor. Ostrava 10

(Vítkovice-železářny)

Pražská kancelář: Praha II., Bredovská 9

Stavitel a úředně autorisovaný
civilní inženýr stavební

Bratři Špačkové

Slezská Ostrava

Provádějí veškeré práce
stavitelské a inženýrské

Telefon číslo 23.85

Všeobecná družstevní banka

odb. v Mor. Ostravě, Nádražní třída

provádí veškeré bankovní obchody, přijímá vklady na vkl. knížky a běžné účty. Třídní loterie. Státní stav. losy.

Největší záložna na Ostravsku a ve Slezsku

Občanská záložna v Moravské Ostravě

Výhodné a naprosto
bezpečné uložení vkladu

u nového kostela

Vkladů na Kč 80,000.000.— • Vlastní jmění přes Kč 11,000.000.—

Velkoobchod železářský
a obchod staveb. potřebami
F R Y Š T Á T

S. FINK

F I L I Á L K A
H. Těrlicko
vedle české školy

Kavárna

Veškeré nápoje a
pokrmů chlazený
jsou „Frigidairem“
elektroautomaticky

G. BOEHM

K A R V I N N Á, telefon čís. 72

Restaurace

Chvalně známá ku-
chyně. Karvinské pivo
Plzeňský prazdroj
D o b r á v í n a

Karel Primus, Slezská Ostrava

Malíř pokojů

Záměstí čís. 153

Provádí veškeré malířské práce v moderním slohu

Knihy ■ hudebniny ■ obrazy

školní a kancelářské potřeby má ve velkém výběru F I L I Á L K A Ú. D. K. N.

Ant. Svěcený, Mor. Ostrava, Nádražní třída 32

Použijte služeb našeho splátkového systému! Výhodné!

Karvinské

pivo

Známka znalců

STAVEBNINY parkety, terazzo, asb, břídlíce koupíte **Arnošt Gráf**
„ETERNITAS“ nejvýhodněji u firmy **Místek, Hřbitovná**

Ant. Stýskal pokrývačství, **Místek, Frýdlantská**
 provádí veškeré do oboru spadající práce odborně, se zárukou za mírné ceny. Nabídky a rozpočty na požádání zdarma

Náhrobní věnce, stuhy, kytice pro nevěsty, věnečky atd., výroba umělých květin, přípravy pro modistky dodává

Josef Chytílek, Mor. Ostrava

Dlouhá ulice číslo 11

Telefon číslo 22.65

Braatři Otýpkové, M. Hory
 zástupci plzeňského „Světovaru“ Telefon čís. 832.06

Pozor! Velký sklad veškerých hospodářských strojů

Levné ceny a mírné měsíční splátky u

Pavla Žvaka

Horní Těrlicko, Těšínsko

Když něco dobrého a levného

tak z **OSTRAVY (Masarykovo náměstí)** od **F. GRABOVSKÉHO!**

CENY MLUVÍ:

1 l borůvkového vína	Kč 6.-	1 l vína „Ryzlink“	Kč 8.-
1 l „Malaga“ vína	Kč 12.-	1 kg malinové šťávy	Kč 9.-
1 kg citronové šťávy	Kč 9.-	1 l denatur. lihu	Kč 4.80
100 bal. zápalek	Kč 28.50	3 krab. sardinek	Kč 5.-
1/4 kg kávy „Rio“	Kč 7.50	3 láhve franc. „Eika“	Kč 10.-
1 kg suchý salám	Kč 14.-		

Zkoušený a koncesovaný zubní technik Tel. 28.14

Antonín Přikryl, Mor. Ostrava, Masarykovo nám. 32

provádí veškeré zubotechnické práce ve zlatě a kaučuku

Veškeré dámské prádlo

Punčochy, ponožky z továren přímo Vám

ŠVARDA, Mor. Ostrava, Tř. 28. října

HYGIEA závod pro ústřední topení a zdravotně technická zařízení

ING. J. PASEKA

Mor. Ostrava, Švabinského 8

Provádí: Topení a větrání, lázně a umyvárny, prádelny a sušárny, parní kuchyně, zařízení odsávací, desinfekční, záchodová, plyno-, vodo-, parovody a kanalizace

Telefon 34.26

Frant. Lazecký, Sl. Ostrava

Telefon 45.60

továrna na drátěná pletiva pro stavby
pozemní, vodní a železné konstrukce

Doporučuje se k zhotovení plotů z drátěného pletiva,
sít, roštů. Konstruktivní a stavební zámečnictví a pro-
vádění veškerých prací do tohoto oboru spadajících

Peníze výhodně a bezpečně
uložíte u **Městské spořitelny v Orlové**

a její sběrný a platebný v DOLNÍ SUCHÉ, Národní dům. Poskytuje zápůjčky všeho
druhu na výhodný úrok. Neobmezená a neodvolatelná záruka MĚSTA ORLOVÉ
Vklady Kč 40.000.000— Fondy Kč 1.500.000—

Parní cihelna a pila ve Fryštátě

Telefon číslo 22

Inž. Frant. Urbanczyk

Kancelářské a školní potřeby, obchodní
knihy, knihářské plátno, lepenku, před-
sádkové a potahové papíry, kapitálky
ve velkém výběru v

knihkupectví a papírnictví

Telefon 32.97

František Sklenář, Sl. Ostrava

Veškerá literatura, učebnice pro čsl. dívčí gymnasium a učitelský ústav ve Sl. Ostravě

Lékárna „U SALVATORA“

v Českém Těšíně

Mr. Ph. ANT. NOVOTNÉHO - V novém vlastním domě

nabízí minerální vody, medicínální vína, cognac,
výživné preparáty, tu- i cizozemské speciality,
mýdla a kosmetické prostředky ku pěstění
krásy a j. potřeby k ošetřování nemocných,
osvědčená mast proti pihám, mast na staré
rány, revmat, mazání atd.

Akciová společnost drobových lomů

Geisler & Srna v Mor. Ostravě

Telefon číslo 23.02

Lomy modré droby: Hrabůvka a Milenov
u Hranic, Výkleky u Lipníka n. B.

Žulové lomy: Frýdberk a Kaltenstein ve
Slezsku

Kámen dlažební, stavební, pomníkový, záhozový
štěřový atd. ● Štěrk všech druhů

Vyrábí: Šlechtěné omítky a um. kámen „Geislerolit“,
vyráběné z la drobového písku
nepřekonatelné jakostí

**Drogerie
Parfumerie**

Materiální zboží a lučebninu,
barvy, laky, fermeže. — Gumové a chirurgické zboží,
obvazy. — Likérové trestí, přírodní a medicínální vína

REVENDA

BOHUŠ

LEOŠ

Zlaté, stříbrné a double zboží
Veškeré opravy hodinářské
a zlatnické provádí dobře, rychle a levně

**Hodinář
zlatník**

KARVINNÁ - HOHENEGGER

Vazby knih všeho druhu v uměleckém provedení nejvýhodněji u fy
Arnošt Závacký, Místek, Frýdlantská

Nejlevnější nákupní
pramen pro překupníky

„ZETT“

továrna na kakao, čokoládu a cukrovinky

Moravská Ostrava

Zubní
atelier

JOSEF ŽÁČEK

jen ve Sl. Ostravě

zkoušený zubní technik

proti radnici. Také pro veškeré
nemocenské pojišťovny a fondy

Zbavte se velké starosti pro budoucnost Vaší dcery!

Uzavřete u nás **úspěšnou výbavu!**

Žádejte prospekt neb návštěvu našeho zástupce!

H. Reisse vdova a syn

Mor. Ostrava, Velká ulice 7, tel. 25.20

Továrna pro jemné pánské a dámské prádlo a pracovní šatstvo. Zvláštní oddělení
pro prádlo dle míry a zhotovení celkových výbav pro nevěsty za tovární ceny.

Úprava a sklad všech druhů tkanin, bílého zboží,
damašků, sypovin, záclon ve všech vzorech a šířkách, punčoch, pleteného zboží atd.

Drogerie „U havíře“

ANT. SVOBODA

Slezská Ostrava, Záměstí čis. 279.

Prodej veškerých toaletních a fotopotřeb,
jakož i gumového zboží, obvazů a prostředků
proti štěnicím, rusům, švábům, potkanům a j.
Výhradní prodej „Husovické masti“ proti
pihám a jiným vyrážkám, výsledek vždy jistý.

Št. Žebráková • Hrušov
Hlavní třída

Káva - čaj - kakao - likéry - cukrovinky - lahůdky - uzeniny - nádobí - krátké a střížní zboží

Artur Rado a spol., Sl. Ostrava, Záměstí. - Tel. 37-59

Obchod smíšeným zbožím

Fillálka: Mar. Hory, Přívozská 126. Tel. 832-30

Vzorná obsluha zbožím Ia jakostí za konkurenční ceny

Veškeré knihy, hudebniny, školní a kancel. potřeby obdržíte u knihkupce

Al. Zelinka, Mor. Ostrava, Jiráskovo nám.

*Rudolf Beneš: Pohled z Hrčavy na Jablunkovský průsmyk
a Velký Polom*

TĚŠÍNSKÝ KALENDÁŘ

na obyčejný rok

1934

Redakcí a nákladem Slezské Matice osvěty
lidové na Těšínsku a Hlučínsku, sídlem ve
Slezské Ostravě. — Tiskla Moravskoslezská
knihhtiskárna v Mor. Ostravě, Třída čes. legií.

ROČNÍ KALENDÁŘ.

Vládce roku 1934 jest Venuše.

Venuše (♀), druhá z vnitřních planet počítaje od Slunce, obíhá kolem tohoto v mírně eliptické dráze, jejíž rovina svírá s rovinou dráhy Země úhel 3° 24'. K jednomu proběhnutí této dráhy potřebuje Venuše 225 dní, při čemž její vzdálenost od Země pohybuje se mezi 40 a 257 mil. km. Z těchto vzdáleností ji vidíme jako kruhový kotouč průměru 65" (10"), z čehož plyne, že jest jen o málo menší než Země. Také její hmota (váha) a hustota liší se jen nepatrně od hmoty a hustoty zemské. Nějaké sploštění u této planety pozorováno nebylo. Určiti dobu rotace jest velmi obtížné pro hustou, neprůhlednou, mračnovitou atmosféru této planety. Proto také o jejím povrchu nevíme nic určitého.

Z polohy dráhy Venuše plyne, že se nám tato planeta jeví v obdobných fázích jako Měsíc, ač se nemůže více vzdáliti od Slunce (zdánlivě na obloze) než 47 stupňů při největší elongaci, kdy jest buď Jitřenkou nebo Večernicí podle toho, vychází-li před Sluncem, nebo zapadá-li po něm. V tomto čase je také nejjasnější hvězdou naší oblohy.

Nalézají-li se Venuše a Země blízko místa, kde se protínají roviny jejich drah, pak jest možno pozorovati Venuši jako malý, 65" v průměru mající kotouček, který se zvolna pohybuje po zdánlivém slunečním. Takovéto přechody byly posledně v letech 1874 a 1882 a nejbližší bude opět až roku 2004.

Letopočet:

Rok 1934 jest rokem	
7442—7443	byzantské éry,
6647	juliánské periody,
7134	od stvoření světa podle počtu Eusebiova,
5888	od stvoření světa podle počtu Scaligerova,
5694—5695	od stvoření světa podle počtu židovského,
2710	t. j. druhým rokem 678. olympiady,
2687	od založení Říma,
1352—1353	mohamedánské éry hedžry.

Církevní počet:

(Kalendář gregoriánský.)

Zlatý počet	16.
Epakta	XIV.
Kruh sluneční	11.
Římský počet (indikce)	2.
Nedělní písmeno	G.

Pohyblivé svátky:

Neděle Devítník	28. ledna,
Masopustní neděle	11. února,
Popelec (popeleční středa)	14. února,

Neděle květná	25. března,
Hod Boží velikonoční	1. dubna,
Nanebevstoupení Páně	10. května,
Hod Boží svatodušní	20. května,
Nejsvětější Trojice	27. května,
Boží tělo	31. května,
První neděle adventní	2. prosince

Čtvero suchých dnů:

I.	dne 21., 23. a 24. února,
II.	dne 23., 25. a 26. května,
III.	dne 19., 21. a 22. září,
IV.	dne 19., 21. a 22. prosince.

Masopust

trvá od 7. ledna do 13. února, tedy 38 dní. Po Zjevení Páně jsou 3 ned., po sv. Duchu je 27 ned

Zemští patronové v československé republice:

Cyril a Methoděj 5. července, Václav 28. září.

Povětrnost:

V roce 1934 bude: Jaro mokré, léto horké, podzim suchý, zima studená.

Část hvězdářská:

Čtvero ročních období:

Jaro začíná se 21. března v 8 hod. 28. min., kdy střed Slunce prochází nebeským rovníkem. Jarní rovnodennost.

Léto začíná se 22. června ve 3 hod. 48 min., kdy jest Slunce nejdále na sever od nebeského rovníku. Letní slunovrat. Nejdelší den.

Podzim začíná se 23. září v 18 hod. 45 min., kdy střed Slunce prochází nebeským rovníkem. Podzimní rovnodennost.

Zima začíná se 22. prosince ve 13 hod. 49 min., kdy jest Slunce nejdále na jih od nebeského rovníku. Zimní slunovrat. Nejkratší den.

Planety v roce 1934:

Merkur (☿). Horní konjunkce Merkura se Sluncem nastanou ve dnech 20./I., 13./V., 26./VIII. a 31./XII., při čemž Slunce bude mezi planetou a Zemí. Ve dnech 6./III., 11./VII. a 3./XI. octne se Merkur v dolní konjunkci se Sluncem, t. j. mezi Sluncem a Zemí. Pouhému oku stane se Merkur viditelný vždy po několik dní před a po největší elongaci, neboť v ten čas se nám jeví na obloze nejdále od Slunce. Největší elongace východní nastanou ve dnech 18./II., 14./VI. a 10./X., kdy spatříme planetu krátce po západu Slunce na ještě jasném západním nebi. Ve dnech 2./IV., 1./VIII. a 19./XI. nastanou největší elongace západní, kdy bude možno spatřit planetu na východním nebi krátce před východem Slunce.

Venuše (♀) je na začátku roku »Večernicí« (zapadá asi 3½ hod. po západu Slunce), ale rychle se blíží ke Slunci, s nímž 5./II. vstupuje ve spodní konjunkci. Brzo nato objeví se Venuše ráno jako »Jitřenka« na východním nebi. Počátkem března svítí Venuše nejjasněji, 16./IV. nabývá největší úhlové vzdálenosti od Slunce (46° záp.), 19./XI. je v horní konjunkci se Sluncem. Letos Venuše od druhé poloviny února až do začátku října nevyhází dříve, než asi 2 hodiny před východem Slunce. V posledním čtvrtletí je Venuše v přílišné blízkosti u Slunce, než aby ji bylo vidět pouhým okem. Koncem roku stane se Venuše opět »Večernicí«, ale spatříme ji na obloze až začátkem příštího roku.

Mars (♂). Ježto Mars v prvním čtvrtletí zapadá mezi osmnáctou a devatenáctou hodinou, mizí počátkem dubna v záři zapadajícího Slunce, s nímž 14./IV. vstupuje v konjunkci. V červnu se Mars opět objeví a to ráno před východem Slunce na východním nebi a v dalších měsících vychází stále časněji, takže koncem roku vychází již o půlnoci. Svoji pout po obloze koná letos Mars souhvězdími Kozorožce, Vodnáře, Ryb, Berana, Býka, Blíženců, Raka, Lva a Panny.

Jupiter (♃) svítí v lednu jen po půlnoci, v dubnu (8./IV. oposice se Sluncem) a částečně v květnu po celou noc, v polovici roku pouze do půlnoci, v říjnu mizí v paprscích zapadajícího Slunce (27./X. konjunkce

se Sluncem). Od polovice listopadu stane se Jupiter opět viditelným ráno, ba koncem roku vychází ráno již před čtvrtou hodinou. Jupiter letos postupuje přímým směrem po obloze až do 7./II., kdy počne couvat. Od 11./VI. Jupiter opět postupuje přímým směrem. Celá dráha, kterou Jupiter letos probíhá až do polovice listopadu, leží v souhvězdí Panny, kdežto jeho dráha další leží již v souhvězdí Vah.

Saturn (♄) mizí v lednu večer v blízkosti zapadajícího Slunce, s nímž 8./II. vstoupí v konjunkci. Teprve v březnu stane se tato planeta opět viditelnou a to ráno před východem Slunce. Ježto se od tohoto rychle vzdaluje, svítí Saturn v červnu již od půlnoci, v srpnu po celou noc (18./VIII. oposice se Sluncem), koncem října pouze před půlnocí a koncem roku zapadá již před dvacítu hodinou. Svoji pout po obloze koná Saturn tak, že nejdříve postupuje směrem přímým, aby již v dubnu přešel ze souhvězdí Kozorožce do souhvězdí Vodnáře. Od června se Saturn vrací, v srpnu přechází zpět do souhvězdí Kozorožce, koncem října se opět počne pohybovat směrem přímým, ale do souhvězdí Vodnáře vstoupí až příštím rokem.

Zatmění Slunce a Měsíce:

V roce 1934 budou dvě zatmění Slunce a dvě zatmění Měsíce.

1. Částečné zatmění Měsíce 30. ledna 1934 probíhá po pozorovatele v ČSR. takto:

1934 leden 30.	
Vstup Měsíce do polostínu . 15 hod. 8 min.	
Východ Měsíce 16 „ 38 „	
Vstup Měsíce do úpl. stínu . 17 „ 1 „	
Střed zatmění 17 „ 43 „	
Výstup Měsíce z úpl. stínu 18 „ 24 „	
Výstup Měsíce z polostínu . 20 „ 17 „	
Západ Měsíce 1934 leden 31. 7 „ 58 „	

2. Úplné zatmění Slunce 13.—14. února t. r. nelze pozorovati v Evropě.

3. Částečné zatmění Měsíce 26. července t. r. nelze pozorovati v Evropě.

4. Prstencové zatmění Slunce 10. srpna t. r. nelze pozorovati v Evropě.

Hvězdářská znamení:

♈ = Beran		♎ = Váhy	
♉ = Býk		♏ = Štír	
♊ = Blíženci		♐ = Střelec	
♋ = Rak		♑ = Kozoroh	
♌ = Lev		♒ = Vodnář	
♍ = Panna		♓ = Ryby	

Poznámka. Časové údaje kalendáře jsou v čase středoevropském a vztahují se k místu, kde 15° zeměpisné délky východně od Greenwiche (středoevropský poledník) protíná rovnoběžku 50° severní zeměpisné šířky. — Doba východu a západu týká se hořejšího okraje, běh Měsíce ve znamení platí po půlnoc.

Polsky : Styczeń

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.
1	Pondělí	Nový rok, obřez. Páně	Nový rok	Nový rok Oldřich Zwingli * 1484	7 59	16 8		1628
2	Úterý	Makaria	Blahorád	Jan Lavater † 1801	7 59	16 9		1738
3	Středa	Jenovefy	Mečislav	A. Denis * 1849	7 59	16 10		1849
4	Čtvrtek	Gordia	Blahoslávka	Čeští poslové v Basil. 1433	7 58	16 12		2000
5	Pátek	Telesfora †	Dalimil	Jiří Opočenský † 1842	7 58	16 13		2111
6	Sobota	Sv. 3 králů	3 králů	Jos. Dobrovský † 1829	7 58	16 14		2222
G. První neděle po Zjevení Páně. Když bylo Ježíšovi 12 let. Lukáš 2, 42—52.								
7	Neděle	Luciana	Božej	Zapálení Kutné Hory 1422	7 58	16 15		2335
8	Pondělí	Erharda	Čestmír	Jan Laski † 1560	7 57	16 16		—
9	Úterý	Basiliše	Vojslava	M. J. Chodek † 1422	7 57	16 18		051
10	Středa	Agathona	Břetislav	N. Brodu dobyt 1422	7 56	16 19		211
11	Čtvrtek	Hygina I.	Bohdan	Mandát Rud II. proti Bratř. 1584	7 56	16 20		334
12	Pátek	Proba †	Pravoslav	Jan Pestalozzi † 1746	7 55	16 21		5 1
13	Sobota	Leontina	Jaruška	Jan Augusta † 1572	7 55	16 23		618
G. Druhá neděle po Zjevení Páně. O svatbě v Káni Galilejské. Jan 2, 1—11.								
14	Neděle	Hilaria	Radovan	Vjezd Žižkův do Prahy 1422	7 54	16 24		722
15	Pondělí	Pavla p.	Blahomil	Vrat. z Pernštýna † 1496	7 54	16 26		8 6
16	Úterý	Marcella I.	Ctirad	Jiří Spalatin † 1545	7 53	16 27		839
17	Středa	Antonína p.	Drahošlav	Benj. Franklin * 1706	7 52	16 29		9 2
18	Čtvrtek	Petra v Ř.	Vladislav	Dekret kutnohor. 1409	7 51	16 30		920
19	Pátek	Kanuta †	Doubravka	Kn. Doubravka † 976	7 50	16 32		935
20	Sobota	Fab. a Šeb.	Fab., Šeb.	Mandát Ferdin. I. 1548	7 49	16 33		949
G. Třetí neděle po Zjevení Páně. O uzdravení služebníka setníkova. Matouš 8, 1—13.								
21	Neděle	Anežky p.	Anežka	Flieđner Th. * 1800	7 48	16 35		10 4
22	Pondělí	Vincence	Slavomír	Zrušení inkvisice 1813	7 47	16 37		1021
23	Úterý	Zasn. P. M.	Drslav	Mat. z Kunvaldu † 1500	7 46	16 38		1041
24	Středa	Timothea	Jan Kollár	Jan Kollár † 1852	7 45	16 40		11 7
25	Čtvrtek	Obr. Pavla	Milík	Jiří Strýc † 1599	7 44	16 41		1139
26	Pátek	Polykarpa †	Vojslav	Jindř. Seuze † 1366	7 43	16 43		1222
27	Sobota	Jana Zlat.	Sáva srb.	Jan Zlatoušty † 407	7 42	16 45		1316
G. Neděle Septuagesima (Devítník). O dělnicích na vinici Páně. Matouš 20, 1—16.								
28	Neděle	Karla Vel.	Slavibor	Jindř. VIII., kr. angl. † 1547	7 40	16 46		1418
29	Pondělí	Frant. Sal.	Zdislav	Disput. v Curychu 1523	7 39	16 48		1527
30	Úterý	Martiny p.	Petr Chelč.	Petr Chelčický † 1460	7 37	16 49		1638
31	Středa	Petra Nol.	Spytihněv	Zruš. otroc. v Sev. Am. 1864	7 36	16 51		1750

V lednu t. r. přibude dne o 1 hod. 6 min.

Židovský kalendář.

Dne 17. ledna 1934 = 1. Šabat 5694.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—7. tuhé mrazy; 8.—10. obleva; 11. déšť; 12.—13. mírná zima; 19.—21. vánice; 22.—31. tuhé mrazy a jasno.

Lidová pranostika.

LEDEN.

Ve dne svítí, v noci pálí.
Teplý leden, polituj Bože!
Častý déšť v lednu, mrví hojně hřbitov.
Na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále
o krok dále, na hromnice o půl svíce (pří-
bývá dne).
Ptali se vlka, kdy je největší zima. A on od-
pověděl: Když se slunce rodí.
Třpytí-li se hvězdy noc před Třemi králi,
rodí se bílí beránci.
Jména Ježíš — ke kamnům nejbliž.
Je-li leden suchý a studený, možno očekávati
v únoru mnoho sněhu.
Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu.
Když leden mokrá bývá, jistě vína nedolívá.
Když roste tráva v lednu, roste špatně v létě.
Velké zimy, málo sněhu, působí rolím a stro-
mům škodu.
Jaký leden, takový červenec.
Je-li začátek a konec ledna krásný, bude
úrodný rok.
Prší-li a sněží-li v lednu, bývá drahé obilí.
Za mlhavým lednem plíží se mokré jaro.
V lednu-li se hrom ozývá — očekávej hoj-
nost vína.
Je-li teplý leden — z korce mandel jeden.
Je-li na sv. Pavla pěkný den, bude dobrý
rok, je-li větrno, mokrá rok.
Jaké počasí jest na Makaria, takové i v září
bývá.
O Fabianu a Šebastianu dostávají stromy
šťávu.

CUKRÁŘSTVÍ KÁVA - ČOKOLÁDA - ZMRZLINA

Denně čerstvé pečivo
FR. ŽLAB, Český Těšín
(naproti nádraží)
D. T. spolkům k výletům a slavnostem zvláštní
ceny

Nábylek **HECHT** Hodiny

Čalounické **Třinec** Radio
zboží elektr. potřeby

Doporučuje se jediná česká
kavárna a restaurace

HOTEL „AVION” JOS. PLOTICA

Nový Bohumín,

Masarykovo nám. Telefon 225

Výborná kuchyně. — Dobrá vína.
Plzeň. prazdroj. Kulečníky. Koncerty.
Sřídisko českých spolků.

CIZINECKÉ POKOJE

OBRAZY rámy, auto-sklo, **C. BERKA** Orlová
zrcadla vedle
obdržíte nejlevněji u fy kláštera

Polsky: Luty

Dni triš.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Čtvrtek	Ignáce b.	Pelhřim	Zač. protiref. v Čechách 1621	7 35	1653		19 1
2	Pátek	Očišť. P. M. †	Hromnice	Sjezd ev. stavů 1524	7 33	1655		2012
3	Sobota	Blažeje b.	Blažej	Ansgar b. † 865	7 32	1656		2124

G. Neděle Sexagesima. O rozsevači a semeni. Lukáš 8, 4—15.

4	Neděle	Veroniky	Jarmila	Jan Černý, b. Br. † 1565	7 30	1658		2239
5	Pondělí	Háty	Dobromila	Jan Eneáš † 1594	7 29	17 0		2356
6	Úterý	Doroty p.	Danuška	Táb. sjezd v Písku 1426	7 27	17 2		—
7	Středa	Romualda	Přibyslav	Petr z Mladenov. † 1451	7 26	17 3		117
8	Čtvrtek	Jana z M.	Milada	Zachar. Ariston † 1606	7 24	17 5		239
9	Pátek	Apoleny †	Zora	M. V. Kramerius * 1759	7 23	17 6		358
10	Sobota	Školastiky	Mojmír	Edikt Dioklecianův 303	7 21	17 8		5 5

G. Neděle Quinquagesima. (Esto mihi). Ježíš uzdravil slepého. Lukáš 18, 31—43.

11	Neděle	Evrosiny	Předislava	Jan Roh † 1547	7 19	1710		558
12	Pondělí	Eulalie	Svatoslav	Im. Kant † 1804	7 17	1712		635
13	Úterý	Řehoře II. p.	Štěpán Nem.	Kr. B. Švarc † 1798	7 16	1713		7 2
14	Středa	Popelec †	Soběslav kn.	Cyril † 869	7 14	1715		722
15	Čtvrtek	Faustína a Jov. †	Jiřinka	Jan z Žerotína † 1593	7 12	1717		739
16	Pátek	Juliany †	Zbyšek	Filip Melanchton * 1497	7 10	1719		754
17	Sobota	Flaviana †	Věkoslav	M. M. Bacháček † 1612	7 8	1721		8 9

První neděle postní (Invocabit). Ježíš od ďábla pokoušen. Matouš 4, 1—11.

18	Neděle	Simeona	Zdar	Dr. Mart. Luther † 1546	7 7	1722		825
19	Pondělí	Mansveta †	Zbyhněv	Mik. Koperník * 1473	7 5	1724		844
20	Úterý	Hilaria †	Žitomír	Jan Blahoslav * 1523	7 3	1726		9 8
21	Středa	Eleonory Sdp. Ⓢ	Lenka	Založ. Táboru 1420	7 1	1728		937
22	Čtvrtek	Petra st.	J. Rokycana	Jan Rokycana † 1471	6 59	1729		1017
23	Pátek	Petra D. Sdp.	Svatopluk	Sv. Čech † 1908	6 57	1731		11 7
24	Sobota	Matěje ap. Sdp.	Matyáš	Codicillus * 1533	6 55	1732		12 7

G. Druhá neděle postní (Reminiscere). O proměnění Páně. Matouš 17, 1—9.

25	Neděle	Valburgy	Božetěch	Albr. z Valdšt. † 1634	6 53	1734		1314
26	Pondělí	Markéty K. †	Lešek	Jan Guttenberg † 1468	6 51	1736		1424
27	Úterý	Leandra †	Lumír	Mart. Bucer † 1551	6 49	1737		1536
28	Středa	Romana †	Horymír	Hamilton Patrik † 1528	6 47	1739		1648

V únoru t. r. přibude dne o 1 hod. 37 min.

Zidovský kanlendář.

Dne 16. února = 1. adar.

Dne 28. února = 13. adar (Půst — Esther).

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—4. obleva; 5.—12. mírná zima; 13.—20. sníh a déšť; 21.—25. mrazy; 26.—28. jasno.

Lidová pranostika.

ÚNOR.

Únor bílý pole sílí.

Když únor vodu spustí, v led mu ji březen zhustí.

Když ti komár v únoru za uchem pošimrá, poběhneš v březnu ke kamnům s ušima.

Hromnice půl krajíce, půl svíce.

O hromnicích musí skřivánek vrznout, kdyby měl zmrznout.

Jak dlouho skřivánek před hromnicemi zpívá, tak dlouho bude po hromnicích mlčeti.

Na hromnice půl zimnice.

Leze-li o hromnicích jezevec z jámy, poleze za měsíc zase do jámy.

O hromnicích milejší ovčákovi vlk nežli slunce.

Keď chytá hromnice, odhazují onice (zimní šat). Keď pušťa hromnice, chytají onice. (Slovenské.)

O hromnicích sníh, na jaře déšť.

Časté mlhy v únoru přinášejí obyčejně mnoho deště v roce.

Svatá Agata bývá na sníh bohata.

Co si únor zazelená, březen si to hájí, co si duben zazelená, květen mu to spálí.

Sv. Petr za stolem nechává na holém a teprve v okovech (1./VIII.) posílá sedláku výsluhu.

Sv. Matěj mosty boří anebo staví.

Nenajde-li Matějova pila, najde Josefova širočina.

Sv. Matěj zimu trátí neb bohatí.

Najde-li Matěj led, seká ho hned, nenajde-li led, dělá ho hned.

Na sv. Matěje pije skřivánek z koleje.

Severní větry ke konci února věští úrodný rok.

Nechce-li v únoru severní vítr váti, v dubnu se to musí jistě státi.

Doporučujeme **RESTAURACI**
Restaurátor **„SOKOLOVNA“**
ED. JIRÁK v PETŘVALDĚ ve Slezsku.
Prvoř. kuchyně, výborné nápoje. Lidové ceny

Trvalou i vodovou ondulaci a
divadelní líčení provádí
Klement Ručka

odb. závod holčeský a kadeřnický
Petřvald (Slezsko)

První karvinský
pohřební ústav

„ASYL“

v Karvinné

obstarává veškeré pohřby a převozy
mrtvol. Sklad rakví, věnců a jiných
pohřebních potřeb.

NÁBYTEK - RAKVE

všeho druhu vyrábí,

STAVBY

za mírné ceny provádí

AUG. BURDA

V KARVINNÉ

Leop. Vicha,

klempířství a
instalatérství

Hlučín,

zařizuje plyno-, vodovody,
bleskosvody a provádí veškeré do oboru spadající práce. Rozpočty zdarma.

BREZEN

Polsky : Marzec

Dni měs.	Dnové týdň	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.
1	Čtvrtek	Albina b. †	✠ Bělík	Zal. jednoty brat. 1457	6 45	17 40	☾	18 0
2	Pátek	Anežky Č.	✠ Anežka Př.	Jiří Poděbr. král. 1458	6 43	17 42	☾	19 13
3	Sobota	Kunhuty	✠ Fr. L. Rieger	Václav Klejch † 1737	6 41	17 44	☾	20 27

G. Třetí neděle postní (Oculi). Ježíš vymítá ďábla. Lukáš 11, 14—28.

4	Neděle	Kazimíra	Vladivoj	Jiří Wishart † 1546	6 39	17 46	☾	21 45
5	Pondělí	Fridolína	✠ Želimír	J. B. Elsner * 1717	6 37	17 47	☾	23 5
6	Úterý	Bedřicha	✠ Miroslav	Zachar. Ursinus † 1583	6 35	17 49	☾	—
7	Středa	Tomáše A.	✠ *T. G. Masaryk	Zal. britské spol. bibl. 1804	6 33	17 51	☾	026
8	Čtvrtek	Jana z B. †	✠ Blažena	Martin Abdon † 1561	6 31	17 53	☾	145
9	Pátek	Františky	✠ Františka	Jan Želivský † 1422	6 29	17 54	☾	255
10	Sobota	40 muč.	✠ Božislav	Hav. Žalanský † 1621	6 26	17 56	☾	352

G. Čtvrtá neděle postní (Laetare). Ježíš nasýtil 5000 lidí. Jan 6, 1—15.

11	Neděle	Konstant.	Andělka	M. Flavius Illyr. † 1575	6 24	17 57	☾	433
12	Pondělí	Řehoře I.	✠ Al. Jirásek †	P. Gerhardt * 1607	6 22	17 59	☾	5 1
13	Úterý	Růženy	✠ Vlasta	Mik. z Pelhřim. † 1459	6 20	18 1	☾	525
14	Středa	Matyldy	✠ Vlastibor	Hus kazatel v Betl. 1402	6 18	18 2	☾	542
15	Čtvrtek	Longina †	✠ Radislav	Jan Krása † 1420	6 16	18 4	☾	558
16	Pátek	Klementa	✠ Klimeš	Mat. Cyrus † 1618	6 14	18 5	☾	613
17	Sobota	Patrika	✠ Vlastimil	Tom. Chalmers * 1780	6 12	18 7	☾	629

G. Pátá neděle postní (Judica). Židé chtěli Ježíše kamenovat. Jan 8, 46—59.

18	Neděle	Edvard kr.	Edvard	A. Krajíř z Kr. † 1555	6 10	18 9	☾	647
19	Pondělí	Josefa p.	✠ Josef	D. Livingstone * 1813	6 8	18 10	☾	7 9
20	Úterý	Jáchyma	✠ Olbram	Izák Newton † 1727	6 5	18 12	☾	737
21	Středa	Benedikta op.	✠ Blahoslav	Fr. hr. Lützow * 1849	6 3	18 13	☾	813
22	Čtvrtek	Oktav.	✠ Jiří Poděbr.	Jiří Poděbrad. † 1471	6 1	18 15	☾	859
23	Pátek	Serapiona	✠ Vladko	M. Dvorský z Háj. † 1583	5 59	18 17	☾	955
24	Sobota	Gabriela	✠ Zbislav	Selské povst. v Č. 1775	5 57	18 18	☾	1059

G. Neděle Květná (Palmarum). O slavném vjezdu Ježíšovu. Matouš 21, 1—9.

25	Neděle	Květná ned.	Zvěst. P. M.	Žižka u Sudoměře 1420	5 54	18 20	☾	12 9
26	Pondělí	Haštala	✠ Hašek	Mich. M. Hodža † 1870	5 52	18 21	☾	1320
27	Úterý	Jana Dam.	✠ Želimír	Jan Diaz † 1546	5 50	18 23	☾	1431
28	Středa	J. Kapistr	✠ Prospěch	J. A. Komenský * 1592	5 48	18 24	☾	1543
29	Čtvrtek	Žel. čtvrt.	✠ Přemek	Sam. Rutherford † 1661	5 46	18 26	☾	1656
30	Pátek	Velký pátek	✠ Lutobor	Velký pátek	5 43	18 27	☾	1811
31	Sobota	B. sobota	✠ Myslena	Hus v Gottliebenu 1415	5 41	18 29	☾	1928

V březnu t. r. přibude dne o 1 hod 56 min.

Židovský kalendář.

Dne 1. března = 14. adar. (Purim).
Dne 2. března = 15. adar. (Šušan-Purim).
Dne 17. března = 1. nisan.
Dne 31. března = 15. nisan. (Začátek Passah; přísný svátek.)

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—5. velmi chladno a deštivo; 6.—10. jasno a teplo;
11.—18. větrno; 19.—25. mírně počasí; 26.—31. jasno a chladno.

Lidová pranostika.

BŘEZEN.

V březnu vítr z břízy fouká.
V březnu prach jako zlato a stříbro, ale sníh
bývá pro obilí jed.
Březen bez vody, duben bez trávy.
Lépe býti od hada uštknuta, nežli v březnu
od slunce ožehnuta.
Přijde marec, zemře stařec.
Když pluh zemi ryje, zima ještě žije.
Hříbě, štěně a dítě březnové dobré bývají.
Tomu zisk jde neomylně, kdo vzdělává roli
pilně.
Ono pole dobře rodí, po kterém hospodář
chodí.
Kdo k poli přihlíží, má také v díži.
Úrodná jest země, kterou hospodář tluče.
Chceš-li s pole bráti, musíš na ně dáti.
Brázda hluboká, sláma vysoká.
Pot chlebu první vláha.
Hnůj na dvoře, zlato na poli.
Sláma polí máma; neřád hrabej pořád, mech
— ten nech.
Sv. Evdokeje ještě psa po uši zavěje.
Na sv. Řehoře plove led do moře.
Na sv. Řehoře každý sedlák lenoch, který
neoře.
Na sv. Alekseje s hor se voda leje.
Jaro zvěstuje Zvěstování, ale zimu ještě
nevyhání.
Na den Zvěstování P. Marie déšť — rodí se rež
Jaro krásné, všem tvorům spasné.
Jaro nám otec i máti, kdo nesel, nebude
mu zrání.
Jaro přízeň a léto trýzeň.
Mrzne-li na den 40 mučedníků, mrzne ještě
40 dní.
V kožichu sij jařinu, v košili oziminu.
Ženská chuť, panská láska a březnové počasí,
to vždy nestálé.

SKLAD ŠAMOTOVÝCH KAMEN A SPORÁKŮ

dodává a staví

za velmi výhodných podmínek

**BOHUMÍR
SVOBODA**

Třinec čis. 157

Na písemné požádání navštívím
osobně

VALERIE DONATHOVÁ

obchod železem — Místek

**Chromování, mědění, niklování a
smaltování jízdních kol a motorů.
Broušení válců a soustruhování**

JOS. ZAREMBA, Orlová

Jízdní kola. Vešk. opravy provádějí
železných částí. se odb. rychle a levně

DUBEN

Polsky: Kwiecień

Dní měs.	Dnové týdňní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.	záp. h. m.
G. Neděle velikonoční. Kristovo vzkříšení. Marek 16, 1—7.									
1	Neděle	Hod Boží vel.	Hod Boží vel.	Hod. Boží velikonoční	5 39	1830		2049	539
2	Pondělí	Pond. vel.	Pond. velik.	Jan Jílek * 1709	5 37	1832		2212	6 0
3	Úterý	Richarda b.	Miluška	Ger. Tersteegen † 1769	5 35	1833		2333	628
4	Středa	Isidora	Isidor	Ambrosius † 397	5 32	1835		—	7 5
5	Čtvrtek	Vincence F.	Mirolava	Kr. Sriver † 1693	5 30	1836		047	757
6	Pátek	Celestina †	Bohuchval	Method arcib. * 885	5 28	1838		148	9 6
7	Sobota	Heřmana	Křišfan	Založ. univ. praž. 1348	5 26	1840		232	1026
G. První neděle po velikonocech (Bílá). Quasimodo geniti. Ježíš se zjevil učeníkům svým. Jan 20, 19—31.									
8	Neděle	Alberta	J. Strossmayer	Vil. z Pernštýna † 1521	5 24	1841		3 5	1151
9	Pondělí	Marie Kl.	Dušan	Syn. sandoměřská 1570	5 21	1843		329	1316
10	Úterý	Ezechiela	Radomil	W. Booth * 1829	5 19	1844		348	1440
11	Středa	Lva I. p.	Lev	Dopis Palack. do Frankl. 1848	5 17	1846		4 4	16 1
12	Čtvrtek	Julia I. p.	Julius	Ambros. Blauner * 1492	5 15	1848		419	1720
13	Pátek	Hermenegilda †	Aleš	Edikt nantes. 1593	5 13	1849		434	1839
14	Sobota	Justina	Pravomil	J. Jaffet † 1614	5 11	1851		451	1958
G. Druhá neděle po velikonocech (Misericordia Domini). Já jsem pastýř dobrý. Jan 10, 11—16.									
15	Neděle	Anastazie	Mstislav	Abr. Lincoln † 1865	5 9	1852		511	2113
16	Pondělí	Kalista	Přech	Mach Sionský † 1551	5 7	1854		537	2228
17	Úterý	Rudolf	Štasta	Benj. Franklin † 1790	5 5	1856		6 9	2334
18	Středa	Eleuthera	Volnomil	Luther ve Wormsu 1521	5 3	1857		652	—
19	Čtvrtek	Krescence	Cesta	Protest. ve Špýru 1529	5 1	1859		745	030
20	Pátek	Marcela †	Zivsa	Vítězství u Hořic 1423	4 59	19 0		846	119
21	Sobota	Anselma	Střezimír	Anselm z Canter. † 1109	4 57	19 2		953	146
G. Třetí neděle po velikonocech (Jubilate). Maličko, a užíte mne. Jan 16, 16—22.									
22	Neděle	Sotera a Kaja	Spas	Ukonč. kostn. sn. 1418	4 55	19 4		11 3	210
23	Pondělí	Vojtěcha	Vojtěch	Jiří z Poděbrad * 1420	4 53	19 5		1214	230
24	Úterý	Jiřího	Jiří	Bitva u Mühlberka 1547	4 51	19 7		1324	246
25	Středa	Marka ev.	Marek	Ol. Cromwell * 1599	4 49	19 8		1436	3 0
26	Čtvrtek	Kleta a Marc.	Věroslav	David Hume * 1711	4 47	19 10		1550	314
27	Pátek	Jaroslava †	Jaroslav	Jiří Poděbr. správcem Čech 1452	4 45	19 11		17 6	328
28	Sobota	Vitališe	Vlastislav	Br. J. Tábořský † 1495	4 43	19 13		1826	344
G. Čtvrtá neděle po velikonocech (Cantate). Jdu k tomu, jenž mne poslal. Jan 16, 5—15.									
29	Neděle	Petra m.	Kochan	Un. Karl. zruš. a prof. prop. 1622	4 42	19 14		1948	4 2
30	Pondělí	Kateřiny S.	Blahoslav	Jedn. o sjedn. Praž. a Táb. 1431	4 40	19 16		2114	428

V dubnu t. r. přibude dne o 1 hod. 48 min.

Židovský kanlendář.

Dne 1. dubna = 16. nisan. (Druhý přísný svátek.)
Dne 6. dubna = 21. nisan. (Sedmý svátek; přísný svátek.)
Dne 7. dubna = 22. nisan. (Osmý svátek; přísný svátek.)
Dne 16. dubna = 1. ijar.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—6. studeno a větrno; 7.—10. teplo a jasno; 11. až 18. proměnlivo; 19.—28. teplo; 29.—30. deštivo.

Lidová pranostika.

DUBEN.

Duben hojný vodou, říjen pivem.
Když záhy trn rozkvétá, záhy se žito vy-
metá.
Duj, větre, nebo neduj: Velkonoc přede
dveřmi a ne vánoce.
Velký pátek deštivý dělá rok zízivný.
Na boží-li hroby prší, sucho úrodu poruší.
Sv. Theodul — jarní větrík zadul.
Den za dnem, přijde i Jiřího den.
Jiří i Marek mrazem nás zalek.
Když na sv. Jiří mráz, bude i pod křovím oves.
Sv. Jiří kravám pící dává. Co do sv. Jiří ví-
dáme, to o sv. Havle neobíráme.
Hodně-li duben větrem duje, stodola se
naplňuje.
Může-li se na sv. Jiří v žitě havran skryti
(u nás rež), bude nejspíš úrodný rok míti.
Sníh dubnový jako mrva pohnojí.
Mokřý duben přislibuje dobrou sklizeň.
Březen suchý, duben mokřý, naplňuje sudy
a pytle.
Když vlaštovice letí, jest znamení podletí.
Mokřý duben a pak květen chladný, k sýp-
kám a senu přístup žádný.
Záhy-li kosu slyšeti, můžeš se, rolníku, těšiti.
Na den sv. Tiburcia (14.) mají se všechna
pole zelenat.
Dobrý duben, špatný květen.
Bouřky v dubnu zvěstují mokré léto.
Po bouřce v dubnu jsou jistě ještě mrazíky.

>AUTOLAKOVNA<

Lakýrnictví, natěračství

provádí odborně, rychle a levně
závod lakýrnický

Ant. Lukšik

Mistek, Frýdlantská

Jízdní kola

gramofony — desky,
veškeré součástky

malířské potřeby

za tovární ceny
obchodní dům

Jindř. Roith

Petřvald, u jámy Evžen

Český akciový pivovar

v Moravské Ostravě

doporučuje své chvalně
známé pivo

10⁰ světlé i tmavé

12⁰ ležák světlý, tmavý

15⁰ speciál. Porter

SKLADY VE SLEZSKU: Opava, Štítina,
Orlová, Č. Těšín, Pustkovec,
Bartovice, Slatina, Skřečoň,
Hrušov

Doporuču-
jeme

RADIO VIKTOR MALIŠ ELEKTRO

Telefon čís. 136

Místek, Wilsonova

Velký výběr radiopřístrojů, součástek a elektromateriálu. Nabídky zdarma.

Polský : Maj

Dni měs. Dni měs.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Úterý	Filipa a Jak.	Svátek práce	D. Livingstone † 1873	4 38	1917		2233	5 3
2	Středa	Zikmunda	Zikmund	Athanasius † 373	4 36	1919		2340	5 5
3	Čtvrtek	Nal. sv. kř.	Oluša	Matyáš kr. čes. 1469	4 34	1920		—	6 5
4	Pátek	Floriana †	Květoslav	Alex. Rud. Vinet † 1847	4 33	1922		031	8 13
5	Sobota	Pia V. pap.	Myslibor	Bedřich Moudrý † 1525	4 31	1923		1 7	9 4
G. Pátá neděle po velikonocích (Rogate). Budete-li prositi. Jan 16, 23—30.									
6	Neděle	Jana ap. př. br. L.	Božetěcha	Poč. revol. franc. 1789	4 29	1925		133	11 4
7	Pondělí	Stanislava	Stanislav	Jiří z Poděbr. kor. 1458	4 27	1926		153	12 2
8	Úterý	Zj. sv. Mich.	Ctibor	Jiří Radvanský † 1685	4 26	1928		210	13 4
9	Středa	Rehoře N.	Dobroslava	M. hr. z Zinzend. † 1760	4 24	1929		225	15 1
10	Čtvrtek	Nanvst. P.	Nanvst. Páně	Ob. zříz. zem. v Č. 1627	4 23	1931		240	16 2
11	Pátek	Mamerta †	Svatava	Seps. čes. konf. 1575	4 21	1932		256	17 4
12	Sobota	Pankráce	Všebor	Bedř. Smetana † 1884	4 20	1933		315	18 5
G. Šestá neděle po velikonocích (Exaudi). Když přijde Utešitel. Jan 15, 26, 27 a 16, 1—4.									
13	Neděle	Serváce	Chranibor	Pavel J. Šafařík * 1795	4 18	1935		339	20 1
14	Pondělí	Bonifáce	Pravomila	Lael. Socinus † 1562	4 17	1936		4 9	21 2
15	Úterý	Žofie	Žofie	Augsb. interim. 1541	4 15	1938		446	22 2
16	Středa	Jana N. cti. sv.	Vyšeslav	V. Budovec z Bud. * 1551	4 14	1939		536	23 0
17	Čtvrtek	Paschala	Vratislava	Rod. Jagail. nast. v Čech. 1468	4 13	1940		634	23 4
18	Pátek	Venance †	Radoslava	Čes. konf. pod. cis. 1575	4 11	1942		740	—
19	Sobota	Petra Cel. †	Ivo	Koně. brat. pod. králi 1535	4 10	1943		849	0 13
G. Neděle svatodušní. Miluje-li kdo mne. Jan 14, 23—31.									
20	Neděle	Hod B. svatd.	Hod B. svatd.	Hod Boží svatodušní	4 8	1945		959	0 3
21	Pondělí	Pond. svtd.	Pond. svatd.	Aug. Cazalia upál. 1559	4 7	1946		11 8	0 7
22	Úterý	Julie	Emil	Samo Chalúpka † 1883	4 6	1947		1218	1 3
23	Středa	Desideria	Vladimír	Pražská defenestr. 1618	4 5	1948		1329	1 19
24	Čtvrtek	Jany	Johanka	Zal. kaple betlem. 1391	4 4	1950		1442	1 39
25	Pátek	Urbana	Živan	Dan. Jablonský † 1741	4 3	1951		1659	1 47
26	Sobota	Filipa N.	† Fr. Palacký	Fr. Palacký † 1876	4 2	1952		1720	2 4
G. První neděle po sv. Duchu. Dána jest mi všeliká moc. Matouš 28, 18—20.									
27	Neděle	Nejsv. Troj.	Svatobor	Jan Kalvín † 1564	4 1	1953		1845	2 7
28	Pondělí	Viléma	Braslav	Disp. o Viklefa v Praze 1403	4 0	1954		20 9	2 57
29	Úterý	Maxima	Vraclav	J. Třanovský † 1637	3 59	1956		2124	3 4
30	Středa	Ferdinanda	Mistr. Jeron.	M. Jeroným upál. 1416	3 58	1957		2223	4 38
31	Čtvrtek	Bož. těla	Petruška	Joach. Neander † 1689	3 57	1958		23 5	5 58

V květnu t. r. přibude dne o 1 hod. 25 min.

Židovský kalendář.

Dne 3. května = 18. ijar. (Lag-B'omer.)

Dne 15. května = 1. sivan.

Dne 20. května = 6. sivan. (Slavnost týdenní, přísný svátek.)

Dne 21. května = 7. sivan. (Druhý přísný svátek.)

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—6. proměnlivo; 7.—12. deštivo; 13.—16. velmi chladno; 17.—21. krásně a teplo; 22.—31. deštivo.

Lidová pranostika.

KVĚTEN.

Studený máj — v stodole ráj.

Když máj vláhy nedá, červen se předá.

V máji aby hůl pastýři ani neoschla.

Suchý březen, mokrá máj, bude humno jahoj.

Májová voda vypije víno.

Aj, aj, pan Máj teplý a hladový.

Přijde duben, zbytky vymetem z humen; přijde máj, přec dobytku daj.

Svatba v máji volá na máry.

Kdo v dešti seče, za sucha sklízí.

Žába kváče, oves skáče.

Kvetou-li hodně jeřabiny, dobře se rodí oves.

Vrána kváče, bude dešť.

Když volá zelená žabka, bývá ráda kapka.

Když se ozve v máji hrom, chýť kámen anebo strom. (Praví pověra, že to tělesné síly přidává.)

Májový dešť přináší sedlákům zlato.

V máji hřímoty nedělají trampoty.

Roj, který se v máji rojí, za plný vůz sena stojí; v červnu rojení nestojí za zvonění.

Sv. Kříž, ovce stříž.

Pomine Isidora, pomínou i severity.

Havlovo žito, Urbanův oves, co z toho bude, potom mi pověz.

Na Urbanův den pospěš síti len.

O sv. Duše choď ještě v kožuše. Do sv. Duchu nespouščaj sa kožuha a po sv. Duchu choď zas v kožuhu.

Je-li už máj zahradník, není stodo milovník.

Dešť na Filipa a Jakuba věští úrodný rok.

Dešť na Mamerta přináší soužení, neboť v něm nic dobrého není.

Chladný květen, červen vlašný, jest pro sýpkv. sudy blažný.

Před Servácem není léta, po Serváci s mrazveta.

Útulný domov

Vám vytvoří

NÁBYTEK

JOS. POKORNÝ

továrna nábytku Frýdek

Telefon č. 56 Wilsonova 1120

Stálá výstava. Volná prohlídka.

Rozpočty a nákresy zdarma

PÁNSKÉ O B L E K Y

užije Vám vkusně a levně i

Jos. Orlik, M. Ostrava,

Ulice 1. máje 16

Navštivte

RESTAURACI

českého veslařského klubu „ODRA“

v Hrušově

Neopomíňte navštívit

nově
otevřenou **DROGERII**
BRONISLAVA BURY

V DOUBRAVĚ, který prodává za levné ceny

Psací stroje JOSEF NELIBA

Orlová — Obecní dům

ČERVEN

Polsky : Czerwiec

Dni mē.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Pátek	Fortunata	† Všemil	I. B. Oberlin † 1826	3 56	19 59		23 36
2	Sobota	Erazima	Milouš	Zem. desky shoř. 1541	3 56	20 0		23 58
G. Druhá neděle po sv. Duchu. O veliké večeři. Lukáš 14, 16—24.								
3	Neděle	Klotildy	Oliva	Zaháj. sněmu časl. 1421	3 55	20 1		—
4	Pondělí	Frant. Kar.	Dalibor	Kašpar Kaplíř ze Sul. * 1541	3 55	20 2		0 17
5	Úterý	Bonifáce	Dobroslav	Hus po prvé př. k. 1415	3 54	20 3		0 32
6	Středa	Norberta	Norbert	Václ. Solín † 1566	3 53	20 4		0 47
7	Čtvrtek	Roberta	Slavoj	Hus o odpust. 1412	3 53	20 5		1 3
8	Pátek	Medarda	† Pěvuška	Aug. H. Francke 1727	3 52	20 5		1 21
9	Sobota	Prima	Stanislava	Leo Jud † 1542	3 50	20 6		1 42
G. Třetí neděle po sv. Duchu. O ztracené ovci. Lukáš 15, 1—10.								
10	Neděle	Markéty kr.	Perluška	B. A. Tholuck † 1877	3 51	20 7		2 9
11	Pondělí	Barnab. ap.	Setěch	Kingsley * 1819	3 51	20 8		2 44
12	Úterý	Basilida a soudr.	Tonička	Povstání v Praze 1848	3 51	20 8		3 30
13	Středa	Anton. P.	Antonín Pad.	Iz. Lefebvre † 1702	3 50	20 9		4 25
14	Čtvrtek	Basilia V.	Vasil	Fr. Palacký * 1798	3 50	20 9		5 28
15	Pátek	Vita	† Vít	V Kost. zavr. příj. pod ob. 1415	3 50	20 10		6 37
16	Sobota	Bennona	Zbyněk	Hus. vítěz. u Ústí 1426	3 50	20 10		7 46
G. Čtvrtá neděle po sv. Duchu. O velikém zahrnutí ryb. Lukáš 5, 1—11.								
17	Neděle	Adolfa	Ofka	Konfesse helvet. 1556	3 50	20 11		8 55
18	Pondělí	Marka a Marc.	Milan	Bitva u Kolína 1757	3 50	20 11		10 4
19	Úterý	Gerváse a P.	Těšivoj	Blaise Pascal * 1623	3 50	20 12		11 13
20	Středa	Silvera	Květuše	Chrysostomus vyhn. 404	3 50	20 12		12 24
21	Čtvrtek	Aloise z G.	27 popravených	Mučen. starom. 1621	3 50	20 12		13 37
22	Pátek	Pauliny	† Paula	Zboř. kaple betl. 1786	3 50	20 12		14 55
23	Sobota	Edeltrudy	Zdenka	Huber z Risenp. † 1613	3 51	20 13		16 16
G. Pátá neděle po sv. Duchu. O spravedlnosti farizejské. Matouš 5, 20—24.								
24	Neděle	Nar. Jana Křt.	Jan Křt.	Jan Mathesius * 1504	3 51	20 13		17 40
25	Pondělí	Ivana	Ivan	Konf. augsb. pod. 1530	3 51	20 13		19 0
26	Úterý	Jana a Pav.	P. J. Šafařík	Pav. Jos. Šafařík † 1861	3 52	20 13		20 8
27	Středa	Ladislav	Ladislav	Disput. Luth. v Lip. 1519	3 52	20 13		20 58
28	Čtvrtek	Irenea	Lubomír	Primož Trubar † 1586	3 53	20 13		21 35
29	Pátek	Petra a Pavla	Petr, Pavel	Posl. dopis Husův 1415	3 53	20 13		22 1
30	Sobota	Pavla pam.	Arnošt z Pard.	Arn. z Pardub. † 1364	3 54	20 13		22 21

Od počátku června t. r. až do 19. t. m. přibude dne o 21 min. a od 26. až do konce měsíce ubude dne o 3 min.

Židovský kalendář.

Dne 14. června = 1. thamuz.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—8. horko; 9.—16. déšť a bouřky; 17.—20. chladno; 21.—29. velmi teplo; 30. bouřливо.

Lidová pranostika.

CERVEN.

Červen studený, sedlák krčí rameny.
Netřeba Boha o déšť prositi, přijde hned, jak začnem kositi.
Na Boží tělo jaký den, dlouho potom se vrací ten.
Na Boží tělo do vody smělo, na sv. Duch do vody buch.
Medardova krápě, čtyřicet dní kape.
Kdo seje na Víta, škoda žita.
Slavíček jen do sv. Víta zpívá.
Od Jana Křtitele běží slunce k zimě a léto k horku a od Jana Evangelisty (27. prosince) obrací se slunce k létu a zima k mrazům.
Kukačka po sv. Janu za kolik dní kuká, za tolik korun žito bude.
Před sv. Janem modlí se o déšť; po sv. Janě přichází bez modlení.
Do Jana Křtitele nechval ječmene.
S Petrova dne zří oko zrna.
Lidé se radují létu a včely květu.
Léto ochranitelka a zima travitelka.
V létě dělej, v zimě vydělávej.
Deštivé léto horší podzimku.
Umnožil Bůh léto hmyzem a zimu mrazem.
Mnoho ryb, málo zrna.
V červnu deštivo a chladno, způsobí rok neúrodný snadno.
Je-li na Boží tělo jasno, bývá dobrý rok.
Jaké počasí na Medarda, takové je šest neděl po něm.
Jasný den na sv. Medarda tiší rolníkovo nářekání.
Krásný červen, požehnaný rok.
Na Petra a Pavla den jasný a čistý, rok úrodný jest jistý.

Doporučuje se

FRANT. VANČURA

medicinální || Parfumerie
drogerie || Foto-Sanita
Dobrá || **Místek**

PŘÍPRAVY

pro švadleny a modistky
ve velkém výběru a za zvláštní ceny
koupíte jen v odborném obchodě

ADOLF ČERVENÝ

OPAVA, Dol. náměstí

Kosmetické přípravky
pudry - mýdla - voňavky

JOS. HOLUB

Mor. Ostrava

Telefon 37.44

KABELKY

cestovní kufříky, tobolky
a jiné kožené výrobky všeho druhu
koupíte nejvýhodněji jediné u výrobce
Veškeré opravy rychle, levně

V. BEZDĚK

Opava, Dolní náměstí

Polsky : Lipiec

Dni měs.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v z.	vých. h. m.	záp. h. m.
G. Šestá neděle po sv. Duchu. Ježíš nasytil 4000 lidí. Marek 8, 1—9.									
1	Neděle	Theobalda	Děpolt	J. Voes a J. Esch. up. 1523	3 55	20 13		22 38	9 19
2	Pondělí	Navšt. P. M.	Bislav	Craumer * 1489	3 55	20 13		22 54	10 49
3	Úterý	Heliodora	Radomír	Bitva u Hradce Kr. 1866	3 56	20 12		23 9	12 14
4	Středa	Prokopa	Prokop	Prohl. neodv. Spoj. st. amer. 1776	3 56	20 12		23 26	13 19
5	Čtvrtek	Cyrl. a Meth.	Cyrl. Meth.	Prohláš. kompakt. 1436	3 57	20 12		23 47	14 35
6	Pátek	Isaiáše †	Jan Hus	M. Jan Hus upálen 1415	3 58	20 11		—	15 50
7	Sobota	Vilibalda	Hostivít	Příměří v Ulmu 1620	3 59	20 10		0 12	17 13
G. Sedmá neděle po sv. Duchu. O falešných prorocích. Matouš 7, 15—21.									
8	Neděle	Alžběty kr.	Bohuslávka	Vilém Oranie † 1584	3 59	20 10		0 44	18 50
9	Pondělí	Vavřince z Br.	Česlav	Majest. Rudolf. 1609	4 0	20 9		1 26	19 13
10	Úterý	7 bratří	Libuše	Jan Kalvín * 1509	4 1	20 8		2 19	19 43
11	Středa	Pia I. pap.	Olga kn. rus.	Stětí tři mlád. hus. 1412	4 2	20 7		3 19	20 17
12	Čtvrtek	Nabor. a Fel.	Boreš	Erasmus Roterd. † 1536	4 3	20 7		4 26	20 42
13	Pátek	Markéty †	Markéta	Cyrl. Lukaris † 1638	4 4	20 6		5 36	21 29
14	Sobota	Bonavent.	Hroznata	Bitva na Vítk. hoře 1420	4 5	20 6		6 45	21 18
G. Osmá neděle po sv. Duchu. O nespravedlivém vládaři. Luk. 16, 1—9.									
15	Neděle	Rozesl. ap.	Domaslav	Jiří Israel † 1588	4 6	20 5		7 54	21 31
16	Pondělí	Marie Karm.	Tóma ze Štít.	Tomáš ze Štít. † 1400	4 7	20 4		9 3	21 45
17	Úterý	Alexia	Lexa	Bohusl. z Mich. * 1612	4 8	20 3		10 11	21 58
18	Středa	Kamila z L.	Předbor	Prohl. neom. pap. 1870	4 10	20 2		11 22	22 12
19	Čtvrtek	Vinc. z P.	Čeněk	Karel ze Žerotína, hejtm. 1608	4 11	20 1		12 36	22 29
20	Pátek	Jarolíma †	Ludoslava	Zikmund přijat za král. čes. 1436	4 12	20 0		13 53	22 51
21	Sobota	Anakleta	Vítězslav	Zruš. řádu jesuit. 1773	4 13	19 59		15 14	23 20
G. Devátá neděle po sv. Duchu. Ježíš pláče nad Jerusalemem. Lukáš 19, 41—47.									
22	Neděle	Maří Magd.	Maří Magd.	Shrom. na Táboře 1419	4 14	19 58		16 34	—
23	Pondělí	Apolináře	Libor	Pavel z Kravař † 1433	4 16	19 56		17 47	0 3
24	Úterý	Kristiny	Krista	Tom. Kemp. † 1471	4 17	19 55		18 46	1 1
25	Středa	Jakuba ap.	Jakub	Zaháj. sněmu svatojakub. 1508	4 18	19 54		19 29	2 18
26	Čtvrtek	Anny	Anna	Boj na Karl. mostě 1648	4 19	19 53		20 0	3 48
27	Pátek	Pantaleona †	Zlatko	Muč. kutnohor. 1623	4 21	19 51		20 24	5 20
28	Sobota	Inocence	Klimeš	Jan Š. Bach † 1750	4 22	19 50		20 42	6 51
G. Desátá neděle po sv. Duchu. O fariseovi a publikánu. Lukáš 18, 9—14.									
29	Neděle	Marty p.	K. Havlíček	K. Havlíček Bor. † 1856	4 24	19 48		20 59	8 17
30	Pondělí	Abdona a S.	Bořivoj kn. č.	Počátek válek hus. 1414	4 25	19 47		21 15	9 41
31	Úterý	Ignáce z L.	Sudivoj	Mandát protiref. 1627	4 26	19 45		21 32	11 29

V červenci t. r. ubude dne o 1 hod. 0 min.

Židovský kalendář.

Dne 1. července = 18. thamuz. (Půst. Dobyti Jerusalema.)

Dne 13. července = 1. ab.

Dne 22. července = 10. ab. (Půst. Spálení chrámu.)

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—8. velmi horko; 9.—12. déšť a chladno; 13.—21. bouřливо a proměnlivo; 22.—31. vedra.

Lidová pranostika.

ČERVENEC.

V červenci do košile rozděj se, a v prosinci po uši oděj se.

Červenec, srpen, září muka, ale potom bude mouka.

V červenci volá křepelka na žence do pole: »Pojďte žít, pojdte žít, dostanete pět peněz, pět peněz!«

Ženci na pole, včely s pole.

Sv. Prokop kořen nakop. Také se říká: Sv.

Vít kořen štíp, sv. Petr ten to natrh, sv.

Prokop kořen dokop, svatá Markyta vede žence do žita.

Jest pověra, že v den sv. Prokopa sedm se

lidí utopí, sedm oběsí, sedm zasype atd.

(Možná, že i více, neboť svůj je veliký.)

Svatá Markyta strčí srp do žita.

Déšť na Navštívení P. Marie trvá 40 dní.

Den Sedmi bratrů deštivý, bývá pak déšť

trvanlivý.

Na sv. Eliáše dopoledne léto a odpoledne

podzim.

Do Eliáše i pod křovím schne, a po Eliáši

ani na křoví.

Jak teplý sv. Jakub, tak vánoce studené.

Jestli na sv. Jakuba slunce svítí, má prý kru-

tá zima býti.

Co do sv. Jakuba dopoledne odkvete (víno),

to do Havla uzraje.

Svatá Anna chladná zrána.

Když dělají mravenci na sv. Annu velká

mraveniště, bude tuhá zima jistě.

Co červenec neuvaří, toho srpen neupeče.

Svatý Prokop sije houby.

Když se hříby zrodí, chleba málo.

Roztrhne-li pavouk svou síť ve dvě, přichází

nato brzy déšť.

Parno o Jakubě, zima o vánocích.

Je-li na sv. Vincence slunečno, bude hojně

vína.

Emil Koščál

Český Těšín

Radniční náměstí

Nástroje,

stavební a kování,

kuchyňské potřeby,

hospodářské nářadí

KAMNA A SPORÁKY

Barvy - laky.

Rybářské potřeby.

Zbraně - střeliva.

TECHNICKÁ

KANCELÁŘ

BOH. KABÁTEK

ČESKY TĚŠÍN

projektuje a provádí:

PLYNO-, VODOVODY,

ústřední topení

ZÁMEČNICTVÍ,

autogenní svařování kovů.

OBUV

ORTHOPEDICKÁ

**Veškeré opravy provádějí
se rychle a levně.**

K. REISKÝ HRUŠOV

Hlavní třída

Polsky : Sierpień

Dni měs.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Středa	Petra v ok.	Věra	Milič z Kroměř. † 1374	4 28	1944		21 51
2	Čtvrtek	Alfonsa z Lig.	Vanda	Papež předv. Jiř. Poděbr. 1465	4 29	1942		22 15
3	Pátek	Nal. Štěpána †	Miluše	Vítěz. Hus. u Tach. 1427	4 31	1941		22 44
4	Sobota	Dominika	Dominik	Vymř. Přemysl. 1306	4 32	1939		23 24
G. Jedenáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil bluchoněmého. Marek 7, 31—37.								
5	Neděle	Marie P. S.	Milivoj	Ev. muč. solnohr. 1733	4 33	1937		—
6	Pondělí	Prom. Páně	Něhoslav	Zruš. majest. Rud. 1621	4 35	1936		0 13
7	Úterý	Kajetána	Lada	Řád. jes. znovuzř. 1814	4 36	1934		1 11
8	Středa	Cyriaka a soudr.	Nezamysl	Jiř. Arnaud † 1671	4 38	1933		2 17
9	Čtvrtek	Romana m.	Ratibor	Jan Liberda † 1742	4 39	1931		3 26
10	Pátek	Vavřince †	Vavřinec	Jakoubek ze Stř. † 1429	4 40	1929		4 35
11	Sobota	Filomeny	Ratislav	Hunyadi Jan † 1456	4 42	1927		5 45
G. Dvanáctá neděle po sv. Duchu. O milosrdném samaritánu. Lukáš 10, 23—37.								
12	Neděle	Klára p.	Řehoř	Br. Řehoř † 1474	4 43	1926		6 53
13	Pondělí	Hypolita	Alenka	Obn. Jedn. Bratr. 1727	4 45	1924		8 2
14	Úterý	Eusebia †	Smil	Vítěz. u Domažlic 1431	4 46	1922		9 12
15	Středa	Nubvz. P. M.	Marie M. P.	Založ. řádu jesuit. 1534	4 48	1920		10 24
16	Čtvrtek	Rocha	Jacek	Václav IV. † 1419	4 49	1918		11 39
17	Pátek	Jáchyma †	Záviš	Karel Kuzmány † 1868	4 51	1916		12 57
18	Sobota	Heleny	Helena	Jos. Dobrovský * 1763	4 52	1914		14 15
G. Třináctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil 10 malomocných. Lukáš 17, 11—19.								
19	Neděle	Ludvíka T.	Boleslav	Ferdinand II. ses. s č. tr. 1619	4 54	1912		15 29
20	Pondělí	Bernarda	Pomněn	Krvavý sněm 1545	4 55	1910		16 32
21	Úterý	Jany Fr.	Střezislav	Martin Loquis up. 1421	4 57	19 8		17 21
22	Středa	Timothea	Svatoboj	Čes. deklarace 1867	4 58	19 6		17 57
23	Čtvrtek	Filipa B.	Slavata	K. Coligny † 1572	5 0	19 4		18 24
24	Pátek	Bartolom. ap. †	Bartoloměj	Bartolom. noc 1572	5 1	19 2		18 45
25	Sobota	Př. sv. Vojt.	Radim	Sixt z Ottersdorfa † 1583	5 3	19 0		19 2
G. Čtrnáctá neděle po sv. Duchu. Nikdo nemůže dvěma páním sloužiti. Matouš 6, 24—33.								
26	Neděle	Ludvíka kr.	Luděk	Přemysl Ot. II. † 1278	5 4	18 58		19 19
27	Pondělí	Rufa	Otakar kr. č.	Vítěz. u Stříbra 1427	5 6	18 56		19 36
28	Úterý	Augustina	Augustin	Aur. Augustin † 430	5 7	18 54		19 55
29	Středa	Jana stěti	Spytimír	Král Ludvík u Moháče † 1526	5 9	18 52		20 18
30	Čtvrtek	Růženy z L. †	Alexander N.	Boos Martin † 1825	5 10	18 50		20 46
31	Pátek	Raimunda	Miloň	Jan Bunyan † 1688	5 12	18 48		21 21

V srpnu t. r. nebude dne o 1 hod. 43 min.

Židovský kalendář.

Dne 12. srpna = 1. elul.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—6. teplo a sucho; 7.—12. bouřky a lijáky; 13.—25. mírně teplo a sucho; 26.—31. chladno.

Lidová pranostika.

SRPEN.

Duben, máj a červen víno v sudech suší;
srpen, září, říjen hospodáře kruší.

Když kvetou bobý, nouze o chleby; a když
kvete mák, to už ne tak.

S počátku-li srpen hodně hřeje, budoucí se
zima sněhem skvěje.

Severní větry v srpnu přinášejí stále neurči-
té počasí po mnohé dny.

Počátkem srpna studený vítr se strnišť fouká.

Je-li srpen mokrý, bývá v příštím roce dra-
hota.

Kde stoklasa, má chléb pán i chasa, kde met-
lice, nemá ho hospodář, ni slepice.

Na den sv. Vavřince (10.) jdou oříšky do
věnce.

Panna Marie (15.) dává první oříšky; svatá

Královna dostane první výlupek (oříšek).

Kdo ve žních hledí chladu, natrpí se hladu.

Přišel spas, vezmi rukavice zas.

Na Bartoloměje sedlák žito seje.

Bartoloměj svatý odpoledne krátí.

Teplé a suché léto vedou za sebou mírný

podzim a tuhou zimu.

Mokrá léta — drahá léta.

Továrna na chem. čištění

Barvení šatstva a parní prádelna

L. Šenovský a spol.

M. Ostrava, Šlikova 13

Telefon čís. 21.88

**Vlastní sběrný ve všech předměstích
Velké Ostravy**

Čistíme a formujeme klobouky

POZOR! V době poruch měsícků (menstru-
ace) obraťte se s důvěrou na
DROGERII

RUDOLF BURA

DOUBRAVA, Viderholec,
která poradí a dodá účinkující prostředky
diskrétně

**Nezapomínejte
i v těžké době na
Slezskou Matici
osvěty lidové
pro Těšínsko
a Hlučínsko**

Nábytek

všeho druhu ve vkusném provedení
za levné ceny vyrábí a dodává —
Zařizování kanceláří. Telefon č. 128

**Stavební a nábytkové
strojí stolářství**

Josef Novák
Frýdek, Jeronýmova

KNIHY PAPÍR

JOSEF NELIBA

Orlová — Obecní dům

Polsky: Wrzesień

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Sobota	Jiljí	Bolek	Tábor se vzdal Jiř. Poděbr. 1452	5 13	18 46	☾	22 8	14 50
G. Patnáctá neděle po sv. Duchu. O mládenci z Naimu. Lukáš 7, 11—18.									
2	Neděle	Štěpána kr.	Adéla	Stíž. list čes. pánů 1415	5 15	18 44	☾	23 3	15 41
3	Pondělí	Mansveta	Bronislava	Jiří Poděbr. dobyl Prahy 1440	5 16	18 42	☾	—	16 21
4	Úterý	Rosalie	Růžena	A. Gindely † 1892	5 18	18 40	☾	0 6	16 51
5	Středa	Viktorina	Boris	Křišť. z Prachat. † 1439	5 19	18 38	☾	1 15	17 14
6	Čtvrtek	Vavřince J.	Blahut	Dobytí Siona 1437	5 21	18 35	☾	2 24	17 32
7	Pátek	Reginy †	Regina	Vítěz. u Breitenfeldu 1631	5 22	18 33	☾	3 34	17 48
8	Sobota	Nar. P. M.	Nar. P. M.	Zruš. rob. v Rak. 1848	5 24	18 31	☾	4 43	18 1
G. Šestnáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil vodnatelného. Lukáš 14, 1—11.									
9	Neděle	Petra Klav. ☾	Neklan	Jan Roháč † 1437	5 25	18 29	☾	5 52	18 15
10	Pondělí	Mikuláše T.	Krasava	Pavel Sperát † 1570	5 27	18 27	☾	7 2	18 29
11	Úterý	Prota a H.	Bolemil	Jan Brenz † 1570	5 28	18 24	☾	8 14	18 44
12	Středa	Jména P. M.	Mladen	Porážka Turků u Vídně 1683	5 30	18 22	☾	9 28	19 2
13	Čtvrtek	Amáta	Soběhrd	Vil. Farel † 1565	5 31	18 20	☾	10 44	19 26
14	Pátek	Pov. sv. Kř.	Růžena	Dante Alligh. † 1321	5 33	18 18	☾	12 3	19 57
15	Sobota	Nikomeda	Albín	Karel st. ze Žerot. * 1564	5 34	18 16	☾	13 17	20 41
G. Sedmnáctá neděle po sv. Duchu. O největším přikázání. Mat. 22, 34—36.									
16	Neděle	Ludmily ☾	Ludmila	Ludmila muč. † 921	5 36	18 13	☾	14 23	21 39
17	Pondělí	Lamberta	Bohunka	Husité u Žatce 1421	5 37	18 11	☾	15 15	22 54
18	Úterý	Josefa K.	Měšek	A. B. Spangenberg † 1791	5 39	18 9	☾	15 55	—
19	Středa	Januaria a s. Sdp.	Jánuš	Kr. Ren. z Zinzend. * 1717	5 40	18 7	☾	16 24	0 17
20	Čtvrtek	Eustacha	Stach	Konec stát. papež. 1870	5 42	18 5	☾	16 47	1 45
21	Pátek	Matouše ev. Sdp.	Matouš	Jer. Savonarola * 1452	5 43	18 2	☾	17 5	3 13
22	Sobota	Mauricia a s. Sdp.	Jimram	Vítěz. u Nýrska 1467	5 45	18 0	☾	17 23	4 39
G. Osmnáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil šlakem poraženého. Matouš 9, 1—8.									
23	Neděle	Tekly ☾	Hostislava	5 mučedníků ženev. 1555	5 46	17 58	☾	17 40	6 4
24	Pondělí	Marie de M.	Jaromír	Bouře pražská 1483	5 48	17 56	☾	17 58	7 27
25	Úterý	Kleofáše	Zlatuška	Mír augsburský 1555	5 49	17 54	☾	18 19	8 52
26	Středa	Kornel. a Cypr.	Budivoj	Pav. Raubaut † 1795	5 51	17 51	☾	18 46	10 12
27	Čtvrtek	Kosmy a D. †	Damián	Záhuba Slavník. 995	5 52	17 49	☾	19 18	11 28
28	Pátek	Václava kn.	Václav	Václav zavražděn 929	5 54	17 47	☾	20 1	12 36
29	Sobota	Michala arch.	Michal	Dopis pod ob. do Čař. 1452	5 56	17 45	☾	20 54	13 33
G. Devatenáctá neděle po sv. Duchu. O rouše svatebním. Matouš 22, 1—14.									
30	Neděle	Jeronyma ☾	Jarolím	Jeronym † 419	5 57	17 43	☾	21 55	14 18

V září t. r. ubude dne o 1 hod. 50 min.

Židovský kalendář.

Dne 10. září = 1. tišri 5695. (Nový rok; přísný svátek.)

Dne 11. září = 2. tišri. (Druhý přísný svátek.)

Dne 12. září = 3. tišri. (Půst Gedaljah.)

Dne 19. září = 10. tišri. (Slavnost smíření; přísný svátek.)

Dne 24. září = 15. tišri. (Slavnost pod zelenou; přísný svátek.)

Dne 25. září = 16. tišri. (Druhý přísný svátek.)

Dne 30. září = 21. tišri. (Slavnost ratolesti.)

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—8. teplo; 9.—12. chladno a deštivo; 13.—20. proměnlivo; 21.—30. suché a jasné počasí.

Lidová pranostika.

ZÁŘÍ.

Jak na sv. Jiljí, tak celý měsíc.

V jaké počasí jde jelen k říji (o Jiljí), v takovém se vrací (o Michalu).

O Marie narození vlaštoviček tu víc není. Neprší-li na Marie zrození, vlhko v tom podzimku není.

Čeho červenec a srpen nedovaří, toho září neusmaží.

Jasně dni na Matouše — v zimě vítr silně kouše.

Po sv. Matouši čepici na uši.

Svatý Michal všecko s polí spíchal.

Podzim na strakaté kobyle jezdí.

Když dlouho listí nepadá, tuhá se zima přikrade.

Na pěknou ozim nepřistavuj stodol.

Když čečetek nevidati, hotov se na tuhou zimu.

Na sv. Maurice nesej pšenice, budeť sama metlice.

Na sv. Václava každá pláňka dozrává.

Je-li hezky na sv. Jiljí, lze očekávat po čtyři neděle hezké počasí.

Padají-li před sv. Michalem žaludy, nastane brzká zima.

Pěkné růže v zahradách věští pěkný podzim a pozdní zimu.

Neprší-li na sv. Michala, následuje dobré, suché jaro.

Před zařízením bytu
navštivte

BĚTÁKOVOU PRODEJNU NÁBYTKU MAR. HORY

Opavská třída (vedle hotelu „Koule“)

Knihkupectví - Antikvariát

Papírnictví

LADISLAV TESAŘ

Mezitřhy 3 **OPAVA** Tel. č. 12

Při nákupu

račte se odvolati

vždy na

Matiční kalendář

 **Nezapomínejte i v těžké době na Slezskou
Matici osvěty lidové pro Těšínsko a Hlučínsko**

Polsky : Październik

Dni més.	Dnové týdні	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Pondělí	Posv. chrámu	Remeš	Útok na Betl. kap. 1414	5 59	1740		23 2 1452
2	Úterý	Andělů stráž.	Sřezivoj	Kr. Harant z Pol. * 1564	6 0	1738		— 1517
3	Středa	Kandida	Bohumil	Jan Jílek † 1780	6 2	1736		0 11 1537
4	Čtvrtek	Frant. z As.	Frant. z Assisi	Th. Fliedner † 1864	6 3	1734		121 1554
5	Pátek	Placida a s. †	Eliška Př.	Mandáty Ferd. 1. 1547	6 5	1732		230 16 8
6	Sobota	Brunona	Milena	Důtka cis. Jos. II. 1771	6 6	1729		339 1622
G. Dvacátá neděle po sv. Duchu. O uzdravení syna ůfedníka králova. Jan 4, 46—53.								
7	Neděle	Slavn. růž.	Peluška	Jan Mathesius † 1565	6 8	1727		449 1636
8	Pondělí	Brigity	Věra	Justus Jonas † 1555	6 9	1725		6 1 1651
9	Úterý	Diviše	Karel Žerotín	Karel st. z Žerot. † 1636	6 11	1723		715 17 9
10	Středa	Frant. Borg.	Záboj	Mich. Blažek † 1827	6 12	1721		832 1731
11	Čtvrtek	Emiliána	Jan Žižka	Jan Žižka † 1424	6 14	1719		950 18 0
12	Pátek	Maxmiliána †	Chotimír	Cis. Maxm. II. † 1576	6 15	1717		11 7 1841
13	Sobota	Eduarda V.	Bivoj	Toleranční patent 1781	6 17	1715		1215 1934
G. Dvacátá prvá neděle po sv. Duchu. O kladení ůčtů. Matouš 18, 23—35.								
14	Neděle	Kalista I.	Krasoslav	Osv. Myconius † 1552	6 19	1713		1311 2044
15	Pondělí	Terezie p.	Terezie	Pozv. do Basileje 1431	6 20	1711		1353 22 3
16	Úterý	Havla op.	Lubislava	Lucas Cranach † 1553	6 22	17 9		1426 2326
17	Středa	Hedviky	Jadviĝa	Hus rektorem 1409	6 23	17 7		1450 —
18	Čtvrtek	Lukáše ev.	Lukáš	Dan. Adam z Vel. † 1599	6 25	17 5		15 9 052
19	Pátek	Petra z Alk. †	Pravoň	J. Krato z Kraffth. † 1585	6 27	17 3		1527 215
20	Sobota	Jana Kent.	Křesimír	Filip de Vita nuo. † 1507	6 28	17 1		1543 339
G. Dvacátá druhá neděle po sv. Duchu. Sluši-li daň dávati, Matouš 22, 15—21.								
21	Neděle	Voršily	Vlaslav	St. Leška * 1757	6 30	1659		16 1 5 1
22	Pondělí	Korduly	Miroslávka	Jan Efraim † 1600	6 31	1657		1621 623
23	Úterý	Severina	Boček	Jan Kapistrán † 1456	6 33	1655		1645 745
24	Středa	Rafaela	Přibek	Mír vestfál. 1648	6 35	1653		1715 9 4
25	Čtvrtek	Kryšpína	Chrudoš	Huslité dob. Vyšehradu 1419	6 37	1651		1754 1017
26	Pátek	Evarista †	Milota	M. Petr Kodiciel. † 1589	6 38	1649		1844 1120
27	Sobota	Sabiny	Nestor rus.	Juan Valdez † 1541	6 40	1647		1942 1210
G. Dvacátá třetí neděle po sv. Duchu. O uzdravení dcery knižete. Matouš 9, 18—26.								
28	Neděle	Šimona a Judy ap.	Prohl. čes. samost.	Revoluce česká 1918	6 42	1645		2048 1249
29	Pondělí	Narcise	Božidar	Ludevít Štůr * 1815	6 44	1643		2157 1318
30	Úterý	Marcela	Radko	Univ. Karlova dána jesuit. 1622	6 45	1642		23 6 1340
31	Středa	Wolfgang	Vuk	Počátek reform. 1517	6 47	1640		— 1358

V říjnu t. r. ubude dne o 1 hod. 53 min.

Zidovský kalendář.

Dne 1. října = 22. tišri. (Konec slavnosti pod zelenou; přísný svátek.)
Dne 2. října = 23. tišri. (Radost ze zákona; přísný svátek.)
Dne 10. října = 1. marchešvan.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—8. chladno a jasno; 9.—15. deštivo; 16.—24. studeno a mlhavo; 25.—28. mrazy; 29.—31. sychravo.

Lidová pranostika.

ŘÍJEN.

Říjen-li blýská, zima pak plíská.
Divoké husy na odletu, konec i babímu létu.
Říjen a březen rovny si bývají ve všem.
Je-li vrána nablízku, je nejvyšší čas k setí.
Šimona Judy, zima je všudy.
Studený říjen ničí všechnu hmyz i pro budoucí rok.

Je-li říjen mrazivý a větrný, bude leden i únor mírný.

Jasně počasí v podletí — jistě větry s zimou přiletí.

Suchý den na Havla zvěstuje suché léto.

Na sv. Lukáše má již všechna ozim býti v zemi.

Teplý říjen, studený únor.

Bude-li první den babího léta jasný, nastane teplý podzimek.

Den Panny Marie Orodovnice první mrazíky. Fouká-li toho dne vítr od východu, zima bude tuhá.

Svatý Havel do všeho i do zelí velel.

Do sv. Lukáše, kdo chceš, ruce měj; a po sv. Lukáši za řadra je dej.

Na sv. Šimoniše přikluše nám zima tiše.

Na Šimona Judy hajníci ven z budy.

Šimona Judy, biče schovejte, kyje řezejte, rukavice vyndejte.

Svátek Šimona Judy, tuhnou na poli hrudy.

Šimona Judy, sníh nebo hrudy.

Hračky

všeho druhu, košový nábytek, houpací stolky

kuchyňské nádobí

všeho druhu, specialita: zdravotní ohnivzdorné nádobí, trakaře, káry a různé dřev. hosp. předměty dodává nejlépe

VIKTOR KURKA, N. Bohumín

Hlavní třída

Železo, barvy, kuchyň. nádobí kamna, sporáky, materiálie

koupíte nejlevněji u fy

ZIGMUND

EICHENBAUM

Nový Bohumín

Sklad stavebního, nábytkového kování a náčiní pro řemeslníky

Sklad střelného prachu

Tel. 64 SEMENA Tel. 64

RADIO-ELEKTRO

Ing. J. ŠRUBAŘ

Telefon 228 **N. BOHUMÍN** Tr. 28. října 254

Nabíjení akumulátorů — Transformátory na 30 kmitů — Ze-silovače. — Veškeré opravy

Veškeré životní potřeby

nakoupíte nejlevněji v obchodě

JAROSLAV LASON

RADVANICE, naproti pivovaru

ODĚVY

všeho druhu v nejjemnějším provedení zhotoví Vám za mírné ceny krejčovský závod

ALBERT,
ZIMÁK
FRÝDEK, Bezručova 1080

Polsky: Listopad

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.
1	Čtvrtek	Všech svat.	Všech Svat.	Zrušení nevoln. 1781	6 48	1639		015 1414
2	Pátek	Dušíček †	Dušíček	J. A. Bengel † 1752	6 50	1637		123 1428
3	Sobota	Huberta	Sylvie	M. Jan Hus v Kostn. 1414	6 52	1635		232 1441

G. Dvacátá čtvrtá neděle po sv. Duchu. O utišení bouře na moři. Matouš 8, 23—27.

4	Neděle	Karla Bor.	Karel Borom.	Bedř. Falc. král č. 1619	6 53	1633		343 1456
5	Pondělí	Emericha	Vědunka	Jan Egede † 1758	6 55	1632		456 1513
6	Úterý	Linharta	Linhart	P. Vok z Rožm. † 1611	6 56	1630		613 1534
7	Středa	Engelberta	Drahoslava	J. Skarba Trenčanský † 1617	6 58	1628		732 16 1
8	Čtvrtek	Bohumíra	Bílá Hora	Bitva na Bílé Hoře 1620	7 0	1627		851 1638
9	Pátek	Theodora †	Slavomil	Jan Klenovský † 1498	7 1	1625		10 4 1728
10	Sobota	Přen. sv. Ludm.	Rusalka	Dr. Martin Luther * 1483	7 3	1624		11 6 1835

G. Dvacátá pátá neděle po sv. Duchu. O koukolu v pšenici. Matouš 13, 24—30.

11	Neděle	Martina B.	Martin	Mart. Bucer * 1491	7 4	1622		1153 2953
12	Pondělí	Benedikta s br.	Beneš	Král. Johanna † 1475	7 6	1621		1228 2115
13	Úterý	Stanisl. K.	Stanislav	Syn. v Dortrechtu 1618	7 8	1620		1254 2240
14	Středa	Josafata	J. Jungmann	Josef Jungmann † 1847	7 10	1618		1315 —
15	Čtvrtek	Leopolda	J. A. Komenský	J. A. Komenský † 1670	7 11	1617		1332 0 3
16	Pátek	Otomara †	Dovtip	K. Kruciger † 1548	7 13	1615		1349 124
17	Sobota	Řehoře d.	Evžen	Jakub Böhme † 1624	7 15	1614		14 5 243

G. Dvacátá šestá neděle po sv. Duchu. O zrní hořčičném. Matouš 13, 31—35.

18	Neděle	Odon z Kl.	Roman	Otevř. Nár. div. v Pr. 1883	7 16	1613		1424 4 3
19	Pondělí	Alžběty vd.	Bětuška	B. Thorwaldsen * 1770	7 18	1612		1446 523
20	Úterý	Felixe z V.	Cestmír	Lev Nik. Tolstoj † 1911	7 19	1611		1514 642
21	Středa	Obět. P. M.	Směch	Schleiermacher * 1768	7 21	1610		1548 757
22	Čtvrtek	Cecilie p.	Cecilie	J. Oekolampád † 1531	7 22	16 9		1634 9 4
23	Pátek	Klim. I. p. †	Kliment	Ladislav Pohr † 1457	7 24	16 8		1729 10 1
24	Sobota	Emilie	Jan Blahoslav	Jan Blahoslav † 1571	7 25	16 7		1833 1014

G. Dvacátá sedmá (poslední) neděle po sv. Duchu. Ohavnost zpuštění. Matouš 24, 13—35.

25	Neděle	Kateřiny	Katuše	Jan Knox † 1572	7 27	16 6		1941 1118
26	Pondělí	Silvestra op.	Duchoň	K. Aug. Pácalt † 1818	7 28	16 5		2051 1142
27	Úterý	Valeriana	Věněk	Jakub Bílek † 1581	7 30	16 4		2159 12 2
28	Středa	Rufa	Jan Kozina	Jan Kozina oběš. 1695	7 31	16 3		23 7 1218
29	Čtvrtek	Saturnina	Karel IV.	Karel IV. † 1378	7 33	16 3		— 1232
30	Pátek	Ondř. ap. †	Ondřej	Matěj z Janova † 1394	7 34	16 2		015 1246

V listopadu t. r. ubude dne o 1 hod. 25 min.

Židovský kalendář.

Dne 8. listopadu = 1. kislev.

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—7. mlhavo a mrázivo; 8.—10. deštivo; 11.—16. sychravo; 17.—25. mráz a snih; 26.—30. jasno a mráz.

Lidová pranostika.

LISTOPAD.

Hus o Martině nejpěkněji zpívá (zvláště tomu, kdo podle veršů našeho Lomnického světí sv. Martina, sedě u dobrého vína).

Na sv. Martina kouřívá se z komína.

Má se jako hus o Martině (t. j. zle).

Padá-li na sv. Martina první snih, říká se, že přijel na bílém koni.

Půjde-li hus přes led o Martině, bude se po něm ještě dlouho koupati.

Kliment zimu oblibuje, ji sv. Petr (22. února) ulezuje.

Na sv. Kateřinu schováme se pod peřinu.

Na sv. Kateřinu když chodí husa po ledě, o vánocích po blátě.

Utí z buku třísku; je-li suchá, bude zima tuhá, je-li vlhká, bude zima mokrá.

Zamračeno-li na sv. Martina, bude nestálá zima.

Zůstane-li až do Martina listí na stromech, bude dlouhá a studená zima.

Snih na sv. Ondřeje žitu mnoho nepřeje.

Hřímá-li v listopadu, bude úrodný rok.

Kvetou-li v listopadu znova stromy, bude zima trvati až do května.

Jiní o Věch svatých věští nám o vánocích tuhé mrazy a krutou zimu.

Jaké počasí na svatou Kateřinu, takové je v příštím lednu.

Ať Kateřiny nebo Kříže, když mrzne, topte chýše.

Obchod železem, barvami a
stavebními potřebami
Oldřich ŠINDLER
Frýdek
Prodej střelného prachu

ČAJ „s Číňanem“

J. ČELEDA

OPAVA

Masarykova 25

RUM - COGNAC - BRANDY

Dobrý a levný

NÁBYTEK vyrábí

J. NAKLÁDAL

Kunčice n./Ostr. 58

Při nákupech

raďte se

odvolati na

Matiční

kalendář

LÁTKY

dámské i pánské nakoupíte
velice levně

v jediném českém obchodě u fy **FRÝDEK**, Masarykovo nám.

SKOTNICA A KUBÍK

OBRAZY

odb. rámování a obnovování,

příležitostné dárky

jen jakostní zboží

EMANUEL

BERKA

Č. TĚŠÍN (proti nádraží)

Polsky : Grudzień

Dni měs.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Sobota	Eligia	Bolemil	Jan Ruysbroeck † 1381	7 36	16 2		123	13 0
G. První neděle adventní. Budou znamení. Lukáš 21, 25—33.									
2	Neděle	Bibiány	Ctimír	Václ. z Bitova † 1637	7 37	16 1		234	13 16
3	Pondělí	Františka X.	Radmila	Spol. G. Ad. zal. 1832	7 38	16 1		348	13 35
4	Úterý	Barbory	Barunka	Br. Cyrus v Betl. 1609	7 39	16 0		5 6	13 59
5	Středa	Judity	Jitka	Th. Carlyle * 1795	7 41	16 0		627	14 31
6	Čtvrtek	Mikuláše b.	Mikuláš	Hus v Kost. uvěz. 1414	7 42	15 59		744	15 17
7	Pátek	Ambrože †	Ambrož	Blaurer Ambr. † 1564	7 43	15 59		852	16 18
8	Sobota	Nep. Počeli P. M.	K. Waldhauser	K. Waldhauser † 1369	7 44	15 59		947	17 35
G. Druhá neděle adventní. Jan ve vězení. Matouš 11, 2—10.									
9	Neděle	Leokadie	Šebř	Jan Milton * 1608	7 45	15 59		1028	18 58
10	Pondělí	Melchiada	Julie	Luther spálil bullu 1520	7 47	15 58		1057	20 25
11	Úterý	Damasa p.	Bratr Lukáš	Lukáš Pražský † 1528	7 48	15 58		1120	21 50
12	Středa	Synesia	Přibyslava	Jan Kálef 1588	7 49	15 58		1138	23 13
13	Čtvrtek	Lucie p.	Světluška	M. J. Campanus † 1622	7 50	15 58		1155	—
14	Pátek	Spiridiona †	Duchoslav	J. Ev. Grossner * 1773	7 51	15 58		1212	0 33
15	Sobota	Irenea	Zdirad	Přemysl Otak. I. † 1230	7 51	15 59		1229	1 52
G. Třetí neděle adventní. Židé vyslali kněze a jáhny. Jan 1, 19—28.									
16	Neděle	Albíny	Běluše	Matěj Červenka † 1569	7 52	15 59		1249	3 10
17	Pondělí	Lazara	Lazar	J. E. Purkyně * 1787	7 53	15 59		1315	4 28
18	Úterý	Graciána	Miloslav	Herder † 1803	7 54	15 59		1346	5 43
19	Středa	Nemesia Sdp.	Mstivoj	Jan Jesenský * 1566	7 54	16 0		1427	6 52
20	Čtvrtek	Kristiána	Dagmar	Jan z Příbramě † 1448	7 55	16 0		1519	7 53
21	Pátek	Tomáše ap. Sdp.	Tomáš	Petr Canisius † 1597	7 55	16 1		1620	8 40
22	Sobota	Demetr. F. Sdp.	Božena	A. Bourg † 1559	7 56	16 1		1727	9 17
G. Čtvrtá neděle adventní. Léta 15. císařství Tiberiova. Lukáš 3, 1—6.									
23	Neděle	Viktorie	Vlasta	Papež ses. Jiř. Pod. 1466	7 56	16 2		1836	9 44
24	Pondělí	Ad. a Evy †	Adam, Eva	Mikuláš z Husi † 1420	7 57	16 2		1945	10 6
25	Úterý	Nar. Páně	Naroz. Páně	Hod Boží vánoční	7 57	16 3		2053	10 23
26	Středa	Štěpána	Štěpána	Konr. z Vechty † 1451	7 58	16 3		22 0	10 38
27	Čtvrtek	Jana ev.	Jan ev.	Jan Kepler * 1571	7 58	16 4		23 8	10 51
28	Pátek	Mladátek †	Mladátek	Reuchlin * 1455	7 58	16 5		—	11 5
29	Sobota	Tomáše b.	Milada	Hádání na Žebr. 1427	7 58	16 6		016	11 20
G. Neděle vánoční. Narodeni Páně. Lukáš 2, 23—40.									
30	Neděle	Davida kr.	Chval	Řehoř XV. zak. čt. Písma 1622	7 59	16 6		127	11 37
31	Pondělí	Silvestra	Naděje	J. Viklef † 1384	7 59	16 7		241	11 57

Od počátku prosince t. r. až do 18. t. m. ubude dne o 23 min. a od 26. t. m. až do konce roku přibude dne o 3 min.

Zidovský kalendář.

Dne 2. prosince = 25. kislev. (Svěcení chrámu.)

Dne 7. prosince = 1. tebet.

Dne 16. prosince = 10. tebet. (Obležení Jerusalema.)

Počasí podle stoletého kalendáře.

1.—8. mrazy; 9.—16. větrno a velmi chladno;
17.—20. déšť a mlhy; 21.—31. tuhá zima a snh.

Lidová pranostika.

PROSINEC.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok nato běží.

Zelené vánoce — bílé velikonoce.

Na svatou Barboru saně do dvoru.

Po svatě Baruši střež nosu i uší.

Přichází-li zajíc do ohrady, bude zima ještě tužší.

Studený prosinec se sněhem dá žito na každé výšině.

Svatá Lucie noci upije a dne nepřidá.

Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Po studeném prosinci bývá úrodný rok.

V adventě-li kruté mrazy dodrží a panují, zůstává osmnáct neděl studeno.

Vánoce v jeteli, letnice ve sněhu.

Je-li na sv. Eligia tuhá zima, trvá potom čtyři měsíce.

Jestli na Štěpána větry uhodí, příští rok se všechno špatně urodí.

Dvanáct nocí od Štědrého večera až do Tří králů zvěstuje prý počasí příštích dvanácti měsíců.

Barbora mosty mastí, Sava hřeby ostří a Mikuláš je přibíjí.

Barbora vaří, Sava chladí, Mikuláš jí.

Co sv. Michal zakuje, to Mikuláš rozkuje.

Jitř s pící a Mikuláš s mostem.

Tmavé vánoce, světlé stodoly.

Jestli o jitřní hvězdno, slepice hodně ponosou.

Vánoce jsou vánoce a pečeně jest jejich sestra.

Lepší vánoce třesuté, nežli tekuté.

Nedej Bůh jasných vánoc a pošmourného svatého Jiří.

Do vánoc není hladu ani zimy.

Na sv. Štěpána každý se má za pána.

O Mladátkách den se omlazuje. Jest také obyčej, toho dne se ptáti dětí ještě v posteli: Kolik bylo mladátek? Které neví, šlehne se metlou a připomene se mu, že čtyři tisíce čtyři sta čtyřicet čtyři.

CUKRÁŘSTVÍ

Denně čerstvé jemné pečivo. Velký výběr jemných bonbonů a čokolády

FR. GILKA

Karvinná, zaslávka Gabriela

Filiálka: Hohenegger, v domě „Budoucnost“

STAVEBNÍ A STROJNÍ ZÁMEČNICTVÍ
Karla

Zámečnicka

Tel. č. 57 Frýdek Tel. č. 57

(Dvůr Zemědělské záložny)

provádí přesně a levně všechny staveb. práce a opravy motorových vozidel

**Nezapomínejte
i v těžké době na
Slezskou Matici
osvěty lidové
pro
Těšínsko a
Hlučínsko**

CUKROVÍ ČOKOLÁDA, DESERTY, BONBONY ve velkém výběru
ANT. ŽÍLA, N. BOHUMÍN, Fryštátská (u kina)

P o z n á m k y

P o z n á m k y

P o z n á m k y

Poznámky o domácích zvířatech

Viz článek dra Ed. Blažka: O době březnosti domácích zvířat. (Domáci rádce)

Kalendář pro rok

1933

Žáří — prosinec

ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
1 P Jilji	1 N Remeše	1 S Všeck sv.	1 P Bolemila
2 S Štěpána	2 P Sřezivoje	2 Č Dušiček	2 S Ctimíra
3 N Bronislav	3 Ů Bohumila	3 P Huberta	3 N Frant. X.
4 P Rosalie	4 S Frant. z A.	4 S Karla Bor.	4 P Barbory
5 Ů Viktorina	5 Č Elišky Př.	5 N Emericha	5 Ů Jitky
6 S Vavřince	6 P Mileny	6 P Linharta	6 S Mikuláše
7 Č Reginy	7 S Pelušky	7 Ů Engelbert	7 Č Ambrože
8 P Nar. P. M.	8 N Věry	8 S Bohumira	8 P Poč. P. M.
9 S Neklana	9 P Diviše	9 Č Theodora	9 S Leokadie
10 N Mikuláše	10 Ů Frant. B.	10 P Rusálky	10 N Julie
11 P Bolemila	11 S Emiliána	11 S Martina	11 P Damasa
12 Ů Jm. P. M.	12 Č Maxmilián	12 N Benedikta	12 Ů Přibyslav
13 S Amáta	13 P Eduard	13 P Stanislava	13 S Lucie
14 Č Růženy	14 S Krasoslav	14 Ů Josafata	14 Č Duchoslav
15 P Albina	15 N Terezie	15 S Leopolda	15 P Zdirad
16 S Ludmily	16 P Havla op.	16 Č Otomara	16 S Albiny
17 N Bobunka	17 Ů Hedviky	17 P Řehoře	17 N Lazara
18 P Josefa K.	18 S Lukáše	18 S Odon	18 P Miloslava
19 Ů Jánuse	19 Č Petra z A.	19 N Alžběty	19 Ů Mstivoje
20 S Eustacha	20 P Jana Kent.	20 P Felixe	20 S Dagmar
21 Č Matouše	21 S Voršily	21 Ů Obět. P. M.	21 Č Tomáše
22 P Mořice	22 N Korduly	22 S Cecílie	22 P Boženy
23 S Tekly	23 P Severina	23 Č Klimenta	23 S Vlasty
24 N Jaromira	24 Ů Rafaela	24 P Emilie	24 N Adam a E.
25 P Kleofáše	25 S Kryšpína	25 S Kateřiny	25 P Naroz. P.
26 Ů Budivoje	26 Č Miloty	26 N Silvestra	26 Ů Štěpána
27 S Kosmy	27 P Sabiny	27 P Valeriana	27 S Jana ev.
28 Č Václava	28 S Nár. sv.	28 Ů Rufa	28 Č Mladátek
29 P Michala	29 N Božidara	29 S Saturnina	29 P Tomáše b.
30 S Jeronýma	30 P Marcela	30 Č Ondřeje	30 S Davida kr.
	31 Ů Vuka		31 N Silvestra

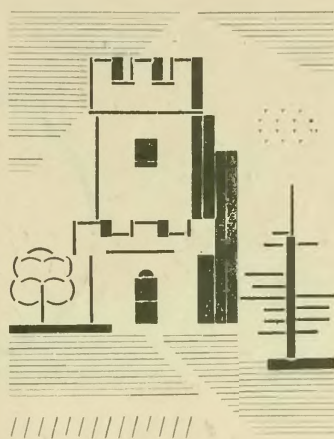
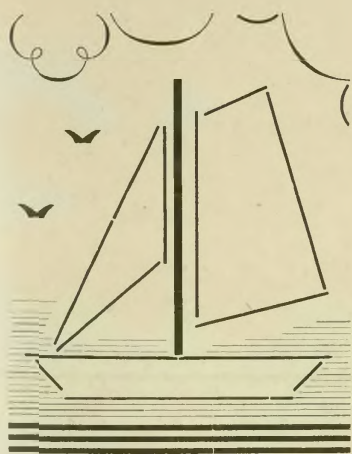
Celoroční zúčtování 1934

Měsíc	Příjem		Vydání		Zůstatek		Poznámky
Leden							
Únor							
Březen							
Duben							
Květen							
Červen							
Červenec							
Srpen							
Září							
Říjen							
Listopad							
Prosinec							
Součet							

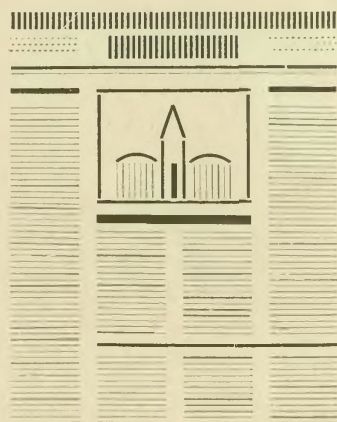
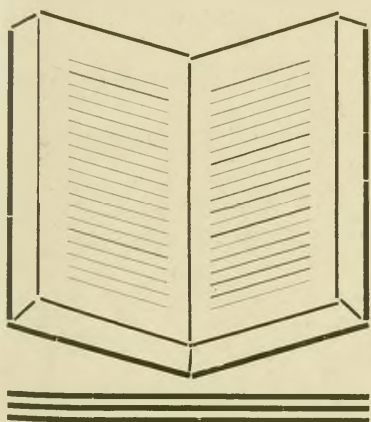
Poznámky k zúčtování

Viz článek J. Železného: Něco o penězích. (Domácí rádce)

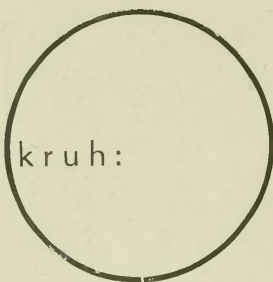
Poznámky na rok 1935

ČÁST ZÁBAVNÁ A POUČNÁ

Řídí redakční kruh:

Předseda BOHUSLAV KLAC, ředitel měst. úřadů v Čes. Těšíně
místopředseda METOD. TESARŽ, ředitel okres. nem. poj. v Č. Těšíně
jednatel VÁCLAV PLACHT, profesor v Čes. Těšíně,
ZDENĚK DOLEŽIL, ředitel gymnasia v Nov. Bohumíně,
B. ŠTĚTINA, řed. měst. škol v Nov. Bohumíně
JAR. ZAHRADNÍK, šéfredaktor Moravskoslezského deníku, M. Ostrava

Emil Dvořák

Bílý prapor

Ďábel je na každém rohu,
více vraždí, více kupčí, než dost.
Člověk se odcizil bohu
a ztratil nevinnost.

Děti je nejvíce líto,
že zdeptá je smrt a hřích.
Matiček srdce ví to –
těch sedmibolestných!

Ďábel se roztančil světem,
více kupčí, více vraždí, než dost:
zachraňte aspoň dětem
lidštější budoucnost!

Jediná pravda - život

1.

Vy milé, drahé naše hory! Kdo neměl by vás rád, kdo nezatoužil by pokochati se vašimi lesy, ráztokami, údolími, vaší poetickou krásou? Kdo nesnil by o tajemných bájích a pověstech, jimiž jste opředeny? Vaše hluboké bory šumí ty nejkrásnější písně, vaše útroby chovají v sobě ta nejzáhadnější tajemství.

Ty tajemná, záhadná horo Čantoriel! Jaká hluboká a záhadná tajemství chováš ve svém nitru? Lid obývající tvé stráně, tvá údolí oprádká tě bájemi a pověstmi nejtajuplnějšími. Jsi horou kouzelnou, horou ukrývající ve svých útrobách poklady nejčarovnější, jsi horou naděje tvého slezského lidu, který věří, že ve tvém nitru spí armáda vojáků, očekávající tajemného pokynu, aby vyrazili a ochránili slezský lid, až bude mu nejhůř!

Ty horo Girová! Horo tajemných děr a jeskyň, naplněných poklady, nashromážděnými zbojníky, ukrývajícími se v tvých děrách. S bázní i touhou dívá se na tebe goral. Touží po tvých pokladech. Marně, neboť den otevření tvých útrob ještě nenadešel.

Ty horo Godulo! Horo královského hada zlatohlava. Horo tajemných úkrytů našich předků vyhnaných ze svých zemí pro náboženské přesvědčení. Horo utrpení i radosti, horo kdysi panská a dnes již z velké části horo sedláků.

Ty mohutná, celému kraji vévodící Lysá horo! Každá píď tvé půdy opředena je tajemnými zkazkami. V tvém nitru ukryto je »Černé jezero«, které očekává pokynu, aby vyrazilo povrch hory a svými vodami zaplavilo celý kraj až míra hříchů obyvatelstva bude naplněna. Ho-

ro Ondrášova! Tys poskytovala ochrany a úkrytu janovickému hrdinovi Ondrášovi, mstiteli panských křivd páchaných na ubohém lidu; byla's vždy strážkyní slezského lidu před vpády nepřátel a ochránkyní vyvržených a pronásledovaných. K tobě lid slezský vzhlíží s posvátnou úctou. Jako Radhošť střeží Moravu, ty střežíš Těšínsko!

Ty milá naše horo Prašivá! Ty slezský náš Hostýně! Horo lásky a nadějí. K tobě každého roku putuje sta našich děvčat, aby patrona tvého sv. Antonína vzývaly a prosily o splnění tužeb srdce ovládajících.

Milé a drahé hory naše! Od věků střežíte naši slezskou zemi, od věků vzhlížíte do kraje. Vysíláte lidu své pozdravy i výstrahy. Vábíte a lákáte svou nádhernou krásou, svými záhadnými tajemstvími, svou hrůzou i nebezpečím. Dáváte lidu práci, chléb, zakrýváte jeho bídu a hoře nádherným pláštěm královské krásy.

Kdo neměl by vás za to vše rád? Kdo nezatoužil by aspoň jedenkrát pohlížiti se do vašich tajemných, hlubokých krás. Kdo nezatoužil by zapomenouti ve vašem náručí všech bolů a hoře, které život tak často přináší...

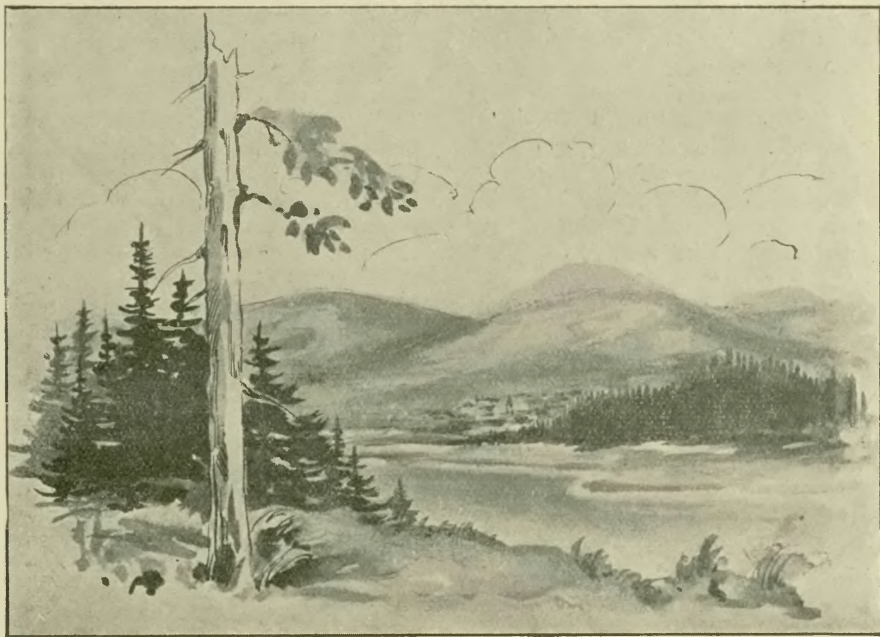
Na čupku hory Čantorie stála dívka. Oblečena v turistický šat, s batohem na zádech opírala se o hůl a snivě hleděla do kraje.

»Bože, jaká krása!« zvolala.

Sebeobratnější ruka mistrného malíře nedovedla by nanést na plátno obraz, jaký se pozorovatelce jevil. Nejfantasti-

nejší obrazotvornost básníka nenalezla by slov, jimiž vystihnuta byla by nádhera a poesie této přírodní scenerie. Celý široký kraj, kam až oko mohlo obsáhnouti, řetěz hor, údolí, ráztočky, bory, vesničky, vše splývalo v jeden mohutný, harmonický celek. Nikde nesouladu. Jedinečná, mohutná báseň, z níž tryskala neobsáhlá krása, nekonečnost, božská mistrnost Stvořitele.

Horová prožívala pekelná muka. Teprve v třetím roce války, kdy počalo se již všeobecně mluvit, že v Rusku utvořeny byly legie z českých a slovenských zajatců, pronikla do srdce paní Horové naděje, že muž žije a nalézá se mezi legionáři. Naděje tato vzrostla, když jednoho dne přišli do jejího bytu četníci a vyšetřovali, neví-li nic o svém muži. Plnou pravdu zvěděla o svém muži teprve po příchodu

Zrak pozorovatelky opájel se tou omamnou krásou. Její duše, přeplněna horoucími city, odpoutává se od všednosti. Vzlétá kamsi daleko do nekonečné výše, jako by splynouti chtěla s Vesmírem. Sladká, omamná rozkoš ji rozechvívá. Zavírá oči. Rozevírá náruč a z úst dře se jí šeptaná touha: »Zde bych chtěla jednou zemřít.«

*

Miluša Horová byla sirotek.

Začala chodit první rok do školy, když otec její, poštovní oficiál v jistém krajském městě v Čechách, musel při vypuknutí světové války nastoupit vojenskou povinnost. Za několik měsíců na frontě zmizel. Nebylo o něm slechu. Jedni tvrdili, že padl, jiní, že byl zajat. Paní

delegace legionářů ruských do osvobozené vlasti: Hora vstoupil do legií hned v r. 1915 a padl v památné a slavné bitvě u Zborova. Byla to hrozná rána pro mladou paní. Přijala ji s bolestnou resignací, již mírnilo vědomí, že muž zemřel pro osvobození svého národa. Umínala si, že zachová svému muži věrnost a věnuje svůj život výchově dcerky Milušky.

Čas plynul. Mladá československá republika tvořila základy pro svou budoucnost. Miluška rostla. Po vyjití měšťanské školy rozhodla, že bude učitelkou. Bylo jí devatenáct let, když jednoho dne v měsíci červnu přiběhla domů a celá se stápející v radosti, předložila matce maturitní vysvědčení se slovy: »Mamičko, tak už jsem učitelkou!«

Paní Horová v pohnutí zadívala se

na dcerku. Teprve nyní si uvědomila, jak Miluška je vzrostlá a krásná dívka. Jak ta léta utíkají, šlehlo jí hlavou. A rázem vybavila se jí vzpomínka na muže. Prudce objala Milušku a teskně pronesla: »Škoda, že tatínek není s námi. Ten by měl z tebe radost!« Přemožena bolestnou vzpomínkou, zavzlykala. »Mamičko, neplač!« těšila ji Miluška, vinouc se k matce. »Však tatínek jistě o tom ví. Podívej, jak se na nás usmívá«, ukazovala rukou na fotografii Hory, visící nad klavírem. Horová pohleděla na fotografii svého muže. Opravdu, usmíval se. Pohlížel jako živý. Z očí zářila mu láska objímající obě bytosti. Matka s dcerou v náruči se zbožnou láskou pohlížely na tvář muže, který byl kdysi jedné z nich vším a druhé nepoznaným otcem. Obě prožívaly znovu tu hroznou tragedii, která je postihla. A kolik takových tragedií měla ta strašná, miliony lidí prokletá válka na svědomí.

»Požehnej ti Bůh na nové dráze«, přerušila matka po chvíli zbožné mlčení. »Jen abys dostala také místo.«

»Místo už mám také, mamičko...«

»Opravdu? A kde?«

»Pan ředitel má známého inspektora na Těšínsku. Psal mu o mně a pan inspektor slíbil, že mi místo jistě udělí.«

»Chvála Bohu. Ale na Těšínsko? Vždyť je to kdesi na konci republiky.«

»Oh, mamičko, je to mnohem blíže než někde na Podkarpatské Rusi. Těšínsko je známý kraj. Přece jsi již o něm slyšela, ne? Je to ten kraj, o němž Petr Bezruč napsal tak krásné a přece zoufalé básně.«

»Vím, vím. Bojím se jen, že tam budeš opuštěna. Takový cizí kraj, kde ani Čechů není.«

»Mýlíš se, mamičko. Na Těšínsku je mnoho Čechů. Byli však za dřívějších dob poněmčeni a popoštěni, jako tak mnoho Čechů bylo poněmčeno u nás. Česká škola to nyní všecko napravlují. Jsem ráda, že tam budu učitelkou. Když jsem četla Bezruč, vždy mne to vábilo poznati ten kraj a jeho lid. A ty, mamičko, půjdeš se mnou?«

»Nepůjdu, Miluško. Překážela bych ti jenom. Srostla jsem příliš s místem, které mi připomíná nejkrásnější chvíle mého života.«

»Rozumím ti, mamičko. Ale musíš mi zato často, velmi často psát.«

»Ale ovšem, miláčku. Vždyť nemám nikoho, jen tebe.«

O prázdninách připravovala se Miluška na své posláním na Těšínsku. Opatřila si mapu Těšínska a důkladně ji studovala. Také knihy, jednající o Těšínsku, sehnala a pročetla. Ředitel učitelského ústavu, kde studovala, dal jí mnoho cenných pokynů. Působil před lety jako profesor na učitelském ústavě na Slezské Ostravě. Poznal Těšínsko z vlastního názoru. Hovoře s Miluškou o Těšínsku, pravil: »Snažte se obeznámiti co nejdříve s dialektem. Je těžký a pro nás Čechy hodně nesrozumitelný. Studujte proto Bartoše a Loryše. Znalost dialektu prospěje vám mnoho při vašem učitelském povolání. Vniknete snadněji do duše dítěte a také u lidu získáte snadněji věru. Těšínsko je kraj kulturně dosud velmi zanedbaný. S počátku bude vám tam dost krušno. Budete mítí pocit, že jste na jiném světě. Lid je tam nedůvěřivý, zvláště na nás Čechy se dívá s nedůvěrou, ale jinak je dobrý a přístupný. Až překonáte těžké začátky, jistě se vám tam zalíbí. A milujete-li hory, budete za všechno bohatě odměněna.«

Miluška studovala Těšínsko. Se zvláštním zájmem vrhla se na studium lašského nářečí. Vypisovala slovíčka, o nichž věděla, že jsou nejvíce užívána a učila se na paměť. Jednoho dne, vidouc, že matka odchází, šelmovsky zvolala: »Mamičko, kaj ideš?« Matka udiveně zadívala se na Milušku. »Co je to za řeč, Miluško?« »Víš, maminko, to je lašsky. Tak se mluví na Těšínsku. Počkej chvíli, něco ti přečtu«. Vzala na stole ležící knihu a četla:

Byl jedyn krol a byl tak rozumny, že i všekym zvířatům rozumil, co seje kolvěk vykladały. I posluchajće, jak se tymu naučil. Přišla k nimu jakoši stařička baba, přinišla mu v košíčku hada, řeci, aby seje ho dol připravil, jak ho ži, že budje všekymu rozuměć, co kěre kolvěk zvířa v pověřtu, na zym i ve vodě mluvi. Tymu krolovi se to lubilo, že budje uměć, co nikdo něumí; dobře stařince zaplačil a hned poručil svoimu služebnikovi, aby mu toho hada ku obědu přichystol...

Jak se ti to líbí, mamičko?«

»Ani zpolovic tomu nerozumím. Divná to řeč.«

»A vidíš, mi se líbí. Už se těším, až budu na Těšínsku.«

Prázdniny valem se končily. Jednoho dne dostala Miluška dekret k nastoupení místa Podívala se na mapu a zajásala. Bude v horách, v horách, které tolik milovala. Turistika, lyžování, sánkování. Hoj, to bude život.

A jednoho dne nasedla Miluška Horavá do vlaku, aby nastoupila na stezku do nového života.

»Pánbůh tě ochraňuj ode všeho zlého,« loučila se s ní matka, žehnajíc ji křížkem.

2.

Zlatá mamičko!

Slibila jsem Ti, že ihned, jak nastoupím místo, budu Ti psát. Bohužel, daný slib nemohla jsem splnit; proto piši teprve dnes. Vím, že jsi mnoho vytrpěla nedočkavostí, že mne za mou liknavost pokáráš, ale vím také, že mé důvody uznáš a promineš opoždění mého dopisu.

Nebudu popisovati dojmy z cesty. Bylo jich mnoho. Víš, že nebyla jsem dosud nikde daleko od rodného hnízda, proto mne cestou všechno zajímalo. Mohu Ti říci, že cesta z Čech přes Moravu a Těšínsko byla mi opravdovým požitkem. Nikdy jsem nemyslela, že ta naše republika je tak krásná. Však nezpíváme nadarmo v naší hymně: »Zemský ráj to na pohled!« A cesta severní Moravou je opravdovým rájem. Také žitná Haná se svými úrodnými lány — bohužel, bylo již všude po žních — a svými výstavnými vesnicemi, nezadá svou krásou horskému panoramatu severní Moravy.

Nejmocněji zapůsobila na mne Ostrava. Byla jsem jako očarována pohledem na těch tisíc světél, v nichž se Ostrava stápěla. Ale o tom Ti napiši jindy. V Bohumině byla jsem již na těšínské půdě. Přesedla jsem do vlaku Košic.-bohumínské dráhy a za několik minut unášel mě vlak k cíli mé cesty. Vůz byl přeplněn dělníky, železničáry, židy, hotový konglomerát lidských typů. A všichni hovořili, hlučeli a kouřili až hlava přecházela. Poslouchala jsem jejich hovor. Sem tam zachytila jsem nějaké slůvko, celek byl mi nesrozumitelný. Pochopila jsem, jak mnoho času bude třeba, abych těm lidem porozumě-

la. A přece jsem jejich řeč studovala! Hrůza mne jímala, bude-li mi možno svůj učitelský úřad svědomitě vykonávat. Když jsem však po prvé vešla do třídy a rozhovořila se s dětmi, ukázalo se, že se s nimi docela pěkně dohovím. Měla jsem z toho ovšem ohromnou radost a učitelský úřad zdál se mi býti tím nejkrásnějším povoláním.

Nebudu ličiti útrap, než jsem na konečné stanici našla povoz, který mne dopravil na místo mého působení. Vstup do samostatného života vyžaduje velmi mnoho. Štěstí, že Tvoje Miluška nebyla nikdy rozmazleným děckem, že's mne vždy vedla k samostatnosti. V cizině musí člověk spoléhati jen na sebe. Překonala jsem ten první krok dobře a nyní již pevně hledím do života.

Pan řídící přijal mne roztomile. Byl samá ochota a úslušnost. Také jeho paní byla velmi vldná. Hned jsme se spřátelili. Oba jsou dosud mladí, teprve před rokem ženatí. Paní si ještě nezvykla, cítí se osamocena a bude velice ráda, najde-li ve mně společnici a kamarádku. Velice ráda přijala jsem její přátelství.

Odpoledne šla jsem si prohlédnout byt, o který se pan řídící postaral. Cestou vypravoval, jak těžko je získat byt pro českého učitele. Vesnice je převážně polská. Poláci jsou zaujati proti Čechům. On sám musel bydlet až v sousední vesnici u žida. Teprve loni získal nynější byt. Nyní se už poměry lepší. Když se zřizovala česká škola, bylo v ní patnáct dětí, dnes je jich už pětáctýřicet. Byla jsem zvědavá, jaký bude ten můj byt. Nu, pro chudou, nenáročnou učitelku stačí. Když došla zavazadla, upravila jsem si ho a nyní vyhlíží docela slušně. Tvoji a tatínkovu fotografii pověsila jsem nad postel, abych vás měla vždy na očích. Po prohlídce bytu následovala prohlídka české školy. Spráskla jsem údivem ruce. Nikdy bych nepomyslela, že česká škola může býti v takové boudě umístěna. Představ si dřevěnou chalupu, doškami krytou a jednu světnici s kuchyní. A v této světnici se vyučuje denně přes čtyřicet dětí. Pan řídící se utěšuje, že příštím rokem bude se již stavěti nová škola. Přála bych si toho ze srdce, protože má býti v ní také byt pro učitele. Jsem

trochu sobecká, ale víš, mamičko, byt a byt je přece jenom veliký rozdíl.

Okolí je zde překrásné. Hory jsou na dosah ruky. A ten vzduch. Někdy bych snědla vlka, jak trávím.

Postrádám mnohé věci, ale musím se uskovňovat. Plat není velký a zde je všechno dražší než u nás. Jinak jsem spokojena a tuším, že brzy zvyknu. Hrozně teskním po Tobě, ale když nás už život rozdvojil, nelze nic dělat.

Večery trávím u řidičích. Jsou to opravdu hodní lidé. Cítím se u nich ja-

vala zimní odpočinek. Na pastvinách pásal dobytek hubenou, zrezavělou trávu. Tu a tam osamělý pasák na stráni louchal tesklivou píseň ze šalmajce nebo pasaček trylkovala úryvek veselého šlágru, který i do zapadlých hor našel cestu. Na bramborořistích hrbili hřbety muži, ženy i děti, dobývající z tvrdé, sluncem spálené země »kobzol«, hlavní to pokrm horského lidu. Na každém bramborořisti plál oheň, u nějž děti za huronského pokřiku snášely suchou bramborovou nať. Do žhavé popela vkládány pak brambory, které p

ko doma. Pomáhám paní řidičí při pletení a šití. Víš, mamičko, ona již bude brzy maminkou. A když přijdu domů, podívám se na Tebe, zlíbám Tvou fotografii a posílám Ti domů tisíce hubiček. Ráno jsem vždy čilá jako ryba.

Tak, mamičko zlatá, měj se dobře a vzpomínej na svou Milušku, jako ona na Tebe každý den stále a stále vzpomíná.

Mnoho tisíc hubiček

Tvá Miluška.

Byl krásný zařijový den. Hory vydychovaly již podzimní vůni. Sluníčko pozlacovalo listí, které s jemným šelestem padalo k zemi. Pokosené louky rezavěly, strniště tu a tam již zoraná klidně očeká-

upečení byly pochoutkou nejen dětem, ale i dospělým.

Miluša Horová vyběhla ze svého pokojíčku, držíc dopis pro mamičku v ruce. Spěchala do školy, kde pan řidičí měl již připravenou poštu pro posla. Proběhl hodníčkem a octla se na silnici.

»Má úcta, slečno Horová«, zazněl ní měkký, lahodný mužský hlas.

Překvapením se zarazila a zůstala stát. Nezná ve vesnici kromě řidičího svých domácích ještě nikoho a hle, tu někdo cizí, jí úplně neznámý, jí oslovuje jménem. Červen prudce zbarvila její tvář. Vzhlédla. Před ní stál mladý, štíhlý muž oblečený v myslivecký šat, pušku přehozenou přes rámě, s úsměvem poodhalujícím bílé zuby. Graciálně vznesl klobouk a zahovořil.

»Promiňte laskavě mou smělou slečnou. Mám za to, že mám čest se slečnou Horovou?«

»Prosím« — vydechla. »Ale —«

»Chápu. Neznáte mne. Jsem lesní inženýr Klenč. Pan řídící mi o vás vyprávěl. A protože v této zapadlé díře znám každého obyvatele, nemusel jsem dlouho hádat, že jste slečna Horová, zdejší nová učitelka.« Zasmál se tichým zurčícím smíchem.

»Jak vidím, vaše jistota vás nezklamala. Prál jste si —?« tázala se úsečně. Netrpělivě přešlápla.

Povšiml si její netrpělivosti.

»Spěcháte?«

»Ano. Spěchám k panu řídícímu. Nesu dopis mamičce.«

»Jdu také k panu řídícímu. Smím vás doprovodit?«

Pokrčila rameny.

Vykročili.

»Prál jsem si, poznati vás, slečno Horová« — začínal hovor.

Stáhla obočí a zamračila se. »Mne? Nechápu, pane inženýre —«

»Je tu bědný život. Od rána do večera les a kancelář. Žádná společnost. Nikoho, s kým by člověk pohovořil. Divíte se, zapadne-li do této proklaté díry nová osobnost, že všichni zatouží seznámiti se s ní. Byl jsem snad trochu drzý, napadaje vás na silnici. Člověk zdrсне, zapomíná na slušnost a ohledy. Promiňte mi to laskavě.«

Mluvil srdečně, bez zálučnosti. Chvilu jako by se mu hlas lámal.

Srdečný, nehledaný tón, upřímné doznání působily na Milušu konejšivě. Cítila, jak její uražená samolibost a pýcha se lámou. Vzhledla a zavadila očima o oči Klenčovy. Četl v nich odpuštění. Její jasná, čistá tvář zářila mu vstříc.

»Bylo to trochu nezvyklé seznámení« — řekl teple, oplácěje jeho tón. »Nu, máme to již odbyto, bez ceremoniálu.« Zasmála se.

»Děkuji vám, slečno«, řekl vroucně. Šli nyní jako druh vedle druhu. Inženýr Klenč měl pocit, že tomu již hodně dávno, kdy se seznámili. A Miluša měla tentýž pocit. Jako by rázem všechny konvenční přehrady, dělící je od sebe, padly. Nemluvili. Prožívali hřejivý pocit splynutí dvou duší.

»Škola«. Inženýr Klenč přerušil snivé mlčení. »Jsme na místě«.

»Škoda. Bylo to tak milé, hřejivé«, zasteskla.

Vděčně se na ni zadíval.

Usmála se mile a vstoupila do budovy.

3.

Blížil se 28. říjen 1928. Celý československý národ připravoval se k důstojné oslavě prvního desíletí své národní a státní svobody. Památný ten den měl být opět dnem svornosti a sbatržení. Přísaha svornosti a bratrství měla být znovu obnovena. Nesvorný a politicky roztržštěný národ měl ukázat, že blaho a budoucnost národa a státu cení nade vše. Měl dokumentovati, že veškerá moc pochází z lidu a ne z moci politických stran a jednotlivců. Měl vykřiknouti do celého světa: jsme svorní a jednotní, nás nikdo v lásce, věrnosti a oddanosti státu nezdočí. Není mezi námi nikoho, kdo by byl zrádcem budoucnosti svého národa. Takové byly touhy všech českých věrných lidí. A na rtech všech poctivých Čechů chvěla se otázka: Uvědomí si národ, jaké nebezpečí tkví v jeho nesvornosti a politické chamtivosti pro budoucnost? Uvědomí si, že budoucnost a síla národa leží jen ve svornosti, poctivosti a sebeodvěře?

Také na Těšínsku, kde po letech strádání, utrpení, násilného poněmčování a popoľšfování zavanul duch volného rozletu po kultuře a demokracii, kde zotročené duše nesměle, ale s nezkrotnou silou po vyšších cílech zvedaly křídla, vychutnávající dosud nepoznanou Svobodu svého národního »já«, chystána byla důstojná oslava významného a památného dne národa. Slezská Matice osvěty lidové, tato vrcholná národní instituce na Těšínsku, organizace vzorné národní svornosti a ukázněnosti, vyvrcholující v zásadě: vše pro budoucnost národa a státu, byla si plně vědoma, že oslava prvního decenia trvání národní a státní samostatnosti československého národa, musí na Těšínsku vyznít ukázněnou jednotností a svorností. Všechny ty matiční složky, rozseté po všech dědinách Těšínska, konající drobnou apoštolskou národní a kulturní práci, zasvětily svou činnost tomuto dni.

V J. hned po zahájení školního roku činěny přípravy k oslavě velikého a památného svátku národa. Řídící učitel jako

jednatel matičního odboru byl neúnávný. Měl za sebou již několik let práce. Přišel do J. s otevřením školy. Pracoval, organizoval, pořádal divadla, hrál, přednášel. Byl vším. Dařilo se mu. Zasévané símě přinášelo ovoce. Škola zkvétala. Lid počínal lnout k národu a státu. Dnes měl již kádr českých lidí. Příchodem učitelky Horové jejich kádr zesílil. S touž vrozenou již houževnatostí a obětavostí pustil se do práce k zajištění oslavného dne. Spolu s inž. Klenčem a učitelkou Horovou sestavovali a tvořili program slavnosti. Dohodli se na slavnostním proslovu a divadelním představení zakončeném veselí. Největší potíže měli s přednesením slavnostního proslovu. A bez něho to v tak slavný den nešlo. Bylo nutno aspoň stručnými, hutnými slovy objasnit dne.

»Škoda, že již nežije Sokol-Tůma« — povzdechli řídící. »Ten by k nám jistě přišel. Měl naše gorale velice rád.«

Uvažovali o tom i onom řečníku. »Ten by byl jistě dobrý. Bude však již jistě zadán. V takový den. Kdekdo bude zapražen.«

Když Horová viděla, že řídící je jaksi znechucen, nesměle se nabídla proslov přednésti.

»Vy, slečno?« udiveně zvolal inženýr Klenč.

»Děkuji vám, slečno. Spadl mi tíživý kámen se srdce. Jsem velmi potěšen. Bude to jistě něco nového u nás«, hovořil celý rozradostněný pan řídící.

A potom přišly divadelní zkoušky. Tíha nastudování hry ležela na řídícím. Jak těžko bylo nastudovati divadelní hru. Nebylo jazykově schopných lidí. Kromě několika vysloveně českých lidí, povětšinou zaměstnanců lesního statku a některého železničáře, domorodé obyvatelstvo neovládalo spisovný jazyk český. Nastudování hry vyžadovalo obrovské námahy. Učitel-režisér musel vynaložiti všechn svůj um, aby z domorodých ochotníků vycepoval uspokojivé výkony mluvnické i herecké. Když pozdě v noci odcházel ze zkoušky domů, bylo mu jako by po celý den kácel stromy a štípal drva. A tak tomu bylo ve všech obcích na pohraničí Těšínska. A přece si nestěžoval. Konal radostně tuto těžkou apoštolskou práci. Nejlepší odměnou mu byla pěkná návštěva a zájem. A tak z té drobné, obětavé, nadšené a namáhavé práce vyrůstaly pomalu plody. Vyrůstala

láska k divadlu i k řeči, kdysi nenáviděná, posmívaná a pronásledovaná.

Venkovský sál byl do posledního místečka vyplněn. Nebylo českého člověka, který by nepřišel vzdát hold republice a její hlavě, prvnímu prezidentu Osvo boditeli. Přišli i Poláci. Zdálo se, jako by ten den padla nenávisť národnostní nastalo opravdové sbratření.

Opona se zvedla. Na podiu objevuje se několikačlenný pěvecký sbor. Chvilku napjatého ticha. A již z úst zpěváků řekne se velebný, mohutný chorál: »Bývali Čechové«. Obecenstvo je uchváćeno, stráženo. Sbor zakončen. Sálem burácí dunívý potlesk. Pausa. Opona se znovu zvedá. Vstupuje učitelka Horová. Postoupí blíže k rampě, slabě se uklání a začne mluvit. Pevně, jasně a uceleně. Mluví o utrpení národa, o jeho bojích za Svobodu. O legiích, vůdci národa a konečném vítězství. Vroucnost a přesvědčivost přednesu strhuje posluchače. A když prociťnými slovy: »Milujte a ochraňujte svou drahou osvobozenou vlast, milujte všem nám drahého a milého tatíčka presidenta«, zakončila svou řeč, posluchači utírají oči a vše bouří nadšeným potleskem.

»Ta to uměla povědět. Žádný mužský by to tak nedovedl«, zněl sálem jediný hlas.

Inženýr Klenč vyšel Horové vstříc.

»Miluško —?« řekl dojatě.

Usmála se a pohleděla mu do očí. Tak mile a vroucně, že Klenčovi zatočila se hlava. Pocítil touhu sevřít ji do náruče a přede všemi zlíbat.

Řídící oplýval chválou.

»Příznávám, slečno, že jsem měl vašeho vystoupení strach. Bylo to tak neobvyklé, ženská řečnice. Překonala jste mne. Nikdy jsem netušil, jaký řečnický talent ve vás vřší. Jsem nesmírně rád, že vás tu máme.«

Skromně odmítala chválu.

»Můj tatínek padl jako legionář. Myslí, že jsem lásku k národu i to řečnické tví zdědila po něm. Maminka o něm říkala, že byl velmi efektním řečníkem. Já jsem ráda mezi vámi.«

Bylo po divadle i veselí. Divadla hráno bylo hladce. Všem se líbilo. Horová a inženýr Klenč byli hrdinové dne. A potom se tančilo. Přišly na řadu i těšínské tance. Horová byla jejich krásou unášena. Slibovala, že se tancům naučí a v prázdninách naučí je tančiti mládež.

rodném městě. »Musím šířit známost o Těšínsku. Ani nevíte, jak málo Těšínsko v Čechách známe«, říkala řídícímu.

Tichá, hvězdnatá říjnová noc. Hory svítily již popraškem prvního sněhu. Miluša s Klenčem kráčeli tichou silnicí bíle ozářenou prvním mrazíkem. Svolila, aby ji Klenč doprovázel. Zavěšení v paže, prožívali pocity, jimiž srdce překypovalo. Klenč bál se porušit blahu svých citů mluvením. Jen občas něžně tiskl paži Milušinu. Nebránila. Divná slast ji prožila. Cítila, jak v srdci jejím vyrůstá

Vyhledal její rty.

Žhavý polibek je navždy spojil.

4.

Hory v zimě! Znáte tu zimní krásu hor? Že ne? Nuže, zajedte si tedy v zimě do hor. Zapomenete na chvíli všednosti života a vnoříte cele svoji duši do nevyrovnatelně krásného božího obrazu. Jaro je probuzením života, léto kypící život, podzim zánik a umírání a zima klid a mír. Tam v zimních horách, pokrytých

zvláštní dosud nepoznaný pocit k muži, který ji provází. Kdesi hluboko v zákoutí svého srdce tuší, jak stává se jí vším. A Klenč myslí na totéž. Již tehdy, když Milušu po prvé uviděl, byl rozhodnut. Vyhýbal ženám a najednou uvázl v ní. Nadobro. Ví, že se z ní již nevymotá, že jeho život bude navždy již k ní připoután.

Před domkem, kde Horová bydlela, zastavili.

»Sbohem. Děkuji za doprovod. Budu mít po celý život krásnou vzpomínku na dnešní den.« Podávala Klenčovi ruku.

Neovládl se více. Uchopil ji za ruku a prudce strhl do své náruče.

»Milušo! Mám tě tolik rád« — zašeptal.

Nebránila se. Zachvěla se blahem a úžeji se k němu přivínula.

nesmírným bílým přikrovem, člověk přesycený životem, rozkošemi, ubitý starostmi života, nalézá klid duše, odtrhuje se od světského a přibližuje se Nekonečnému, Vesmíru, Bohu. Tam ty zasněžené hory, mrazem obalené lesy, zamrzlé potoky, závějemi nabitě ráztoky připomínají nicotnost člověka Nekonečnost Božství a vznešený majestát veliké, věčné Spravedlnosti, již zoveme — Smrt.

Miluša s inženýrem Klenčem stojí na čupku zasněžené Čantorie. Shlížejí do kraje a kochají se překrásným obrazem.

»Viš, Jarko, že bych tu chtěla zemřít?«

»Jaké to divné nápady. Máme teprve život před sebou a ty myslíš na umírání«, durdil se Klenč.

»Nemyslím na smrt. Ale myslím, jak krásně by se tady nahoře blízko oblohy umíralo.«

»Přestaň s tím a dej mi raději hubičku. Jsi tak rozkošně zimou svěží, že musím tě zlíbat.«

»Jen abys se brzy nepřesýtil a pak mne odpudil.« Škádčila ho.

»Mám ti tisíckrátě denně opakovat, že ty jsi ta jediná a že jakmile v létě odřím samostatný úřad, se vezmeme?

sku bylo tehdy zle. Nepřátelské hordy zajížděly do země, loupily, drancovaly, braly lid do otroctví. K tomu všemu bylo ještě lid svými pány vykořisťován a zotročován. Neměl svobodné vůle. Uhlíř dovídal se o utrpení země a lidu a modlil se, aby Bůh odstranil strašné zlo. Jednoho dne vyšel uhlíř za svým povoláním. Když se přiblížil k milíři, spatřil krásnou bílou ovečku pásti se poblíže milíře. Uhlíř udiveně hleděl na ovečku, nemoha pocho-

Viš, že jsi mé všechno.« Běře Milušu do náruče a zasypává její zarudlé rty nesčítnými polibky.

»Dost! Už dost! Nech si také něco na večer!«

»Večer budeš oplácet ty mně«, směje se Klenč.

»Jak se zove tam ta hora?« táže se Miluša.

»To je Stožek. Ten už je na polské straně. Znáš pověst o Čantoryi?«

»Neznám. Povídej.«

»O Čantoryi se vypráví, že jako náš český Blaník i ona ukrývá ve svém nitru vojsko, které, když zemi těšínské bude nejhůře, vyjde z hory a zemi ochrání. O vzniku této pověsti se vypráví toto:

Před dávnými věky bydlel na úpatí hory chudý uhlíř. Žil spokojeně se svou rodinou. Na Jablunkovsku i celém Těšin-

piti, odkud se vzala. Sám oveček neměl na Čantoryi nebyly koliby. V duchu si řekl, že ovečku lapí a bude ji chovati. Pokusil se ovečku chytiti. Ale ta vždy obratně uhýbala a od místa se vzdalovala. Uhlíř zaujat honbou, nepozoroval jak se od milíře vzdaluje. Umínil si, že ovečku musí lapiti. Rozběhl se, chtěje ovečku rázem lapiti. Náhle mu ovečka před očima zmizela. Uhlíř doběhl k místu, kde se ztratila, pátraje, kde asi se ukryla. Po delším hledání našel dosti prostorný otvor do země. Nerozpakoval se a vlezl do otvoru, maje za to, že ovečku nalezne a uchvátí. Když již zalezl dosti daleko do otvoru, slyší hlas: Stůj! Uhlíř zůstal strachem stát jako by k zemi přikován. A zase slyší hlas: »Ovečka nebyla ovečkou. Byl to jeden ze strážců této země, ukrytý v hoře, proměněný v ovečku, aby vy-

slechl, co se mezi lidem děje. Dostal příkaz, aby tě sem zavedl. Vrať se domů a vyříd lidu, že zde v hoře ukryto je množství rytířů, kteří střeží zemi i lid a vyjdou na pomoc, když bude nejhůře. Před tebou na zemi ležící vlnu vezmi jako odměnu za to, že's ovečku nedostal.»

Uhlíř celý zmámený, mechanicky zvedl vlnu a nastrkal ji do kapes. Potom se rozhlédl a údivem div že nezkoprněl. Stál na čepku hory. Po otvoru nikde ani památky. Rozpomínal se, co se s ním stalo. Vzpomněl vlny. Sáh do kapsy. Místo vlny vytáhl hrst žlutých oříšků. Podíval se na oříšky a poznal, že je to zlato. Úprkem hnál se s hory dolů k chatě. Když ženě vše vypravoval a ukazoval jí zlaté oříšky, byla radost jejich veliká. Uhlíř odstěhoval se pak dolů do Jablunkova. Nikdy však nezapomněl na ona slova v hoře Čantoryi a věrně až do své smrti plnil příkaz, že když lidu a zemi těšínské bude nejhůře, vyjdou z hory rytíři, kteří lid i zemi ochrání. A tak se ta pověst šířila mezi lid a zachovala do dnešního dne.»

»Pěkná pověst. Kdyby náš národ nebyl se uchoval víru v blanické rytíře, snad dodnes nebyl by býval osvobozen. Nemyslíš?»

»Něco na tom je. Víra je nejmocnější činitel.»

»Je zajímavé, že všechny hory jsou opředeny jakousi tajemnou clonou.»

»Ba věru. Podívej, tam ta hora naproti — Gírová — to je hora zbojníků. Sídlivali v jejích úkrytech. I zlata je prý tam zakopáno habaděj. Nebo Lysá hora. Vidíš, tamta s tím ostrým čuplíkem. O té koluje báje. Je to hora Ondrášova. Pověst o něm znáš, ne? A tak všechny, jak je tu kol sebe zříme, opředeny jsou nějakou bájí, pověstí nebo zkazkou.»

»O prázdninách je prolezu všechny«, povídal Miluša.

»Řekni — prolezeme. Neboť já se té tury chci také zúčastnit.»

»Ujednáno.»

Pomalou sestupovali s hory.

5.

O vánočních prázdninách odejel inženýr Klenč s Milušou k návštěvě Milušiny matky požádati ji o Milušinu ruku. Byla přímo ohromena i rozradostněna. Neočekávala, že Miluša najde v takovém zapadlém kraji tak veliké štěstí. Oslave-

no zasnoubení, načež všichni odjeli k rodičům Klenčovým. Otec Klenč, kdysi ředitel Liechtenšteinského panství na Moravě, byl nyní držitelem zbytkového statku. Byli radostně uvítáni. Miluša vepsala se rázem všem do srdce. Zvláště matka Klenčová si ji zamilovala. Vytušila svým bystrozrakem, že její miláček Jarka našel v ní opravdové štěstí pro život. Ujednali, že svatba bude se konati v květnu v kapli na Radhošti. Přála si tak Miluša. Chtěla se ještě úžeji přimknouti k horám.

Zima rychle mýjela: Blížilo se jaro. Hory pomalu černaly. Bílý sněhový příkrov ztrácel se účinkem zářivých paprsků slunečních. V lesích i na loukách vystrkovaly již něžnou hlavičku sněženky.

Na lesní správě v J. byli pobouřeni zprávou o bandě pytláků a pašeráků, která zaplavila státní lesy. Pytláctví bujelo tu již od nepaměti. Vědělo se, že téměř každý obyvatel lesních samot a pasek pytláčí. Vědělo se, že i ve vesnicích je dost těch, kteří pro výstřel z ručnice na panskou zvěř jsou všeho schopni. Lesní personál byl však ostražitý a tak jen tu a tam padne v lesích pytlácká rána a padl některý kus vysoké zvěře. V poslední době se však pytláctví povážlivě rozmohlo. Napomáhala tomu komunistická hesla. Lid byl stále štván proti pánům a vybíjel svůj vztek na nevinné zvěři. Lesní správa bylo téměř každého dne telefonováno z některého revíru, že byl odstřelen pytlák opět některý kus. A když ze salajského revíru bylo hlášeno, že zmizel pečlivě střežený vzácný jelen a že pravděpodobně byl odstřelen, nastalo na lesní správě hotové pobouření. Lesní rada svolávala blesky a hromy na hlavy pytláků a nařídil nejpřísnější sledování pytláků. Aby míra pobouření byla přeplněna, hlášena byla rozsáhlá organisace pašeráků, provozující své nekalé řemeslo na ukrytých stezkách hlubokých lesů pohraničí česko-polského. Lesní personál i finanční pohraniční stráž byli činností pytláckou i pašeráckou dnem i nocí vyčerpáváni.

Inženýr Klenč byl pověřen úlohou organisovati pátračku na pytláky. Za tím účelem svolal všechny revírníky, s nimiž projednal, jak nejlépe dalo by se pytláctví čeliti a pro budoucnost vyplnění nebo na nejmenší míru omezení. Inženýr Klenč byl velikým milovníkem lesa i zvěře. Měl vždycky velikou radost, když na pochůzce lesem podařilo se mu shlédnou-

ti nějaký kus vysoké zvěře. Nerad viděl i normální odstřel. Jako dobrý znalec myslivosti byl by si přál, aby lesy se jen hemžily zvěří. Les bez jelena, srnce, daňky, zajíce, tetřeva, bažanta, lišky a jiné havěti nebyl mu lesem. Les musel žít životem, jaký mu byl přičten. Proto nejvíce Klenče dopalovalo, když pytláci nešetřili ani zákonem chráněnou dobu hájení a odstřelovali nemilosrdně každou zvěř, která jim padla do rány. Umiňoval si, že musí zlořád pytláčení vyhubiti.

S Miluškou scházival se každého dne navečer. Jejich zasnoubení bylo již veřejně známo. Vysedávali obyčejně u řídících. Počátkem března sdělil Miluši, že po celý měsíc bude na nočních potulkách v lesích, ale že vždy každého dne před odchodem do lesa přijde na krátkou besedu.

Miluša s jakousi obavou v duši hleděla vstříc nastávajícím dnům. Věděla, jak nebezpeční jsou pytláci. Mnohokrát již slyšela o jejich odvážných kouscích, o přestřelkách mezi pytláky a myslivci s krvavým zakončením takových přestřelků. Jako učitelka stýkala se často s rodiči, od nichž tu a tam něco zaslechla, o čem ani myslivci nedoslechli. A tak se dozvěděla, že nejodvážnějším pytlákem v horách je pasekář Chromčák.

Když Klenč jednoho dne večer přišel a řekl Milušce, která ho na kousek cesty vyprovázela, že dnes začíná první den honby na pytláky, zalekla se a prosila ho, aby se měl na pozoru.

»Mám velkou obavu. Již po několik dní na to stále myslím. Mám tě tolik ráda, že bych sotva přežila tvou smrt. Buď opatrný a varuj se Chromčáka.«

Škulb rameny. »Ty ho znáš?« Udiveně zvolal.

»Neznám. Jenom jsem slyšela o něm, jak je odvážný a nebezpečný.«

»Víme o něm. Paseme již dlouho po něm. Ale je chytřejší lišky. A dal bych svůj život za to, že on to je, který nás vodí za nos. Nu, snad se nám ho přece podaří dopadnouti. A ty starosti si nepřipouštěj. Každé povolání chová v sobě nebezpečí. Ani ty nejsi jistá ve svém povolání.«

»Vím to. Přece však tě, Jarko, prosím, bys byl opatrný a nevydával se zbytečně do nebezpečí. Budu mítí dnes nepokojnou noc« — zasteskla. »První v životě.«

»Netrap se tím, Milušo, a spí klidně. Až půjdu k ránu zpět, zaklepu na okno tvé světničky.«

»Udělej to. Sejmeš se mne těžké břímě.«

Vzal ji do náruče a zadíval se do jejích očí. Jaká záře lásky a oddanosti z nich linula. Uchvácen náhlým steskem, vzpomínkou na její obavu, přitiskl své rty na její a ssál z nich žhavost její lásky a splácel žhavostí své lásky. Dlouhou chvíli viseli na rtech. Cítil, jak se mu oddává, jak v této chvíli nabízí mu vše. Pud v něm zaharašil. »Vezmi, co ti náleží« — šeptal. »Kdoví, co noc přinese. A budeš ochuzen o největší, nejsilnější a nejkrásnější okamžik svého života«. V mocné touze drtil její tělo. Cítil jak její ňadra se k němu přisávají, jak oblekem vyzařuje horká vlna jejího rozžhaveného těla. Již již natahoval ruku, aby sáhl na její svatost, když náhle si uvědomil ohavnost své myšlenky. Jeho ušlechtilá, čistá, charakterní duše volala: »Nečiň toho. UVědom si, jaké následky by mohly z toho vzejíti. A kdybys dnes v noci života pozbyl, pomysli, co by bylo z Milušky? Ty bys byl ve své touze ukojen, ale ona? Byla by oloupena o nejkrásnější perl své nevinnosti. A kdyby se chtěla — po tvé smrti vdáti, každá rána se zhojí a srdce ženy tak rozmarné a nestálé, nikdy již nemohla by se svému muži poctivě podívat do očí. Její srdce bylo by naplněno lží. Za dva měsíce, nestane-li se nic, bude tvou chotí. Sám před sebou bys se styděl i ji přitiskl hanbu na čelo, kdybys si uvědomil, že tvoje svatební noc nebyla již nocí kouzelnou. Zůstaň čestným mužem, jakým jsi až dosud!

Uvolnil drtivost svých paží, odtrhl svá ústa od jejích a chraptivě řekl: »Sbohem a na shledanou ráno u okénka.«

Vykročil do tmy.

Zadívala se za ním. Nechápala, co se s ním děje. Dávala mu vše a on ji takováka odvrhl. Potácivým krokem vracela se domů. Teprve cestou chápala jeho jednání. Vyrostl v ní vysoko. Jak je šlechetný, mužný, čestný. Ona je nízká, špatná. Chtěla mu ve své nesmírné lásce k němu dáti vše, jak ho má ráda, jak hrdě mu věří, jak ráda chce mu obětovati to nejcennější co má. svou nevinnost. Pochopila jak čestně, šlechetně a mužně jednal, nevzav daru, který mu nabízel. Má ho za to mnohem radši a až bude jeho, potom ..

Usmála se blaženě a radostně kráčela domovu.

6.

Jak příšerně dlouho vleče se noc pro člověka, očekávajícího zrození něčeho obávaného, strašného. Marně násilím tlačuje víčka a přivolává spánek. Myslí na všechno a na nic. Mozek horečně pracuje, vybavuje vidiny, příšery, které připraví duši do úzkostlivého zmitání a vytrácejí z těla pot. Čas se vleče v nekonečnost. Člověk přeřká do tisíce a nazpět. Převaluje se na posteli, boří hlavu do polštářek, zatíná zuby a horečně touží, aby stanovená chvíle se již dostavila. V takové chvíli uvědomuje si člověk teprve, jak neúprosným je čas. Tikání hodin, odměřující přísně každou vteřinu, přivádí do zoufalství. A spánek, urychlující neúprosný čas, nepřichází... Nemá slitování, jen nervy pracují k prasknutí a člověk se zmitá v křečovitém strachu před nastávajícím...

Miluša prožívala takovou strašnou noc úzkosti a horečného napětí. Po rozchodu s Klenčem ulehla brzy do postele. Než dostavil se spánek, probere ještě přípravu pro zítřejší vyučování. Sáhla po příručce. Za chvíli odložila knihu. Nelze číst ani soustřediti mysl. Písmenka skáče se stránky na stránku. Její mysl je v lese u Klenče. Vybavuje si, co asi dělá, v kterém místě je. Je dosud živ? Nervy horečně pracují. Z očí vyskakují jiskerky horečného vzrušení. Planoucí zrak zavádí o hodiny. Jedenáct! Bože, teprve jedenáct. Jak dlouho, nekonečně dlouho je do rána. Kdyby přišel aspoň spánek. Jak ráda by usnula a ztišila neklidně bouřící nervy. Zhasne světlo a zaboří hlavu do perin. V dřevěné chalupě ozve se praskot. Vymrštila se z postele a planoucima očima zadívala se do tmy. Ticho. klid. Jak příšerné, strašné ticho, přerušované jen neúprosným odsekáváním vteřin hodinovým strojem. Kdesi venku zaštěkal pes. A potom táhle zavyl. Zavytí zarává se jí do srdce jako příšerná hrozba temné noci.

Hodinový stroj neúprosně odměřuje čas. Tik tak, tik tak, ostře, úsečně zpívá stroj. Miluša má pocit, že toho tiktak je plná světnice. Zrak její hledá hodiny. Tma je zahaluje. Nevidí je, jenom ušima zachycuje. Hmatá po zápalkách. Ostří

zážeh světla na okamžik rozráží tmu. Dvanáct hodin! Půlnoc, kdesi z návsi slyšeti odpískávání času ponocným.

Miluša poulí oči do tmy.

»Bože, sešli mi spánek,« šeptá suchými, vyprahlými rty.

Spánek nepřichází. Rozrušené, napjaté nervy brání mu přístup.

»Jak mučivá, strašná je noc« uvažuje. Mysl její zabíhá znovu do lesa — za Klenčem. Jak ráda byla by u něho. Rychle, vesele uběhla by jim noc. Kdyby aspoň věděla, v které části lesa je. Hned by se za ním rozběhla.

»Milušo!« Tmu světnice rozráží výkřik. S očima plnými děsu vyskočila z postele. Zima ji roztrásla. Přitlačila rozpalené čelo na okno a vyděšenýma očima zírala do tmy. Nikde ani stínu. Naslouchala. Ticho. Nic. Přelud? Halucinace? Ne! Slyšela zřetelně výkřik. Někdo ji volal. Přikročila ke dveřím a napjala sluch. Nic. Ticho. Příšerné ticho. Strašidelné. Vrávoravým krokem potácela se k posteli.

»Bože, jak tajemná, děsná je noc.«

Vysílená, zmučená a k smrti znavená opět uléhá. Násilím zavírá víčka. Tmou světnice zašumí jemný šelest. Jako by někdo jemně zamával křídly. Miluša cítí, jak čísi neviditelná ruka jemně hladí její rozpalené čelo. Ze stíněných prsou dere se vzdech ulehčení. Víčka se sklízejí. Miluša usíná...

7.

Ráno sychravého březnového dne.

Z horní hájovny vyšel hajný Kadlubec. Dostal příkaz brzo zrána projítí revírem. Zasakroval na ten zatracený myslivecký život, který neskýtá ve dne ani v noci klidu. Příkaz je však příkaz a musí býti vykonán. Myslivec je jako voják. Musí býti vždy pohotov. Hule na plno z dýmky, Kadlubec vykročil do lesa. Sotva vkročil do lesa, zapomněl na vyhrátou postel, na kypré boky a řádra své ženy. Myslivecká krev zaproudila mu tělem. Mozek zaplnil se úvahami o noční honičce na pytláky. Jak skončila? Byl někdo dopaden? Musí se něco dozvědět. Kolega Juraj z dolní hájovny bude jistě něco vědět. Byl při tom. Snad se s ním někde střetne. Uvažuje taktó, zapadal hlouběji do lesa. Sníh byl ještě hluboký. Mistry už také černal. Náhle zavadil jeho zrak o

ľidskou stopu. Či je? Myslivce či pytláka? Vykročil na stopu a sledoval ji. Stopa zvyšovala jeho zájem. Byla hluboká, rozplizlá. Kde sníh byl tuhý, bylo viděti dolíčky od cvoků. Těžko uhádnouti, či stopa je. Těžké, cvokované boty nosí i myslivci. Ušel asi půl kilometru, když učinil nový objev. Na sněhu vedle stopy ležel pytlíček od tabáku. Zdvihl ho a prohlížel. Obyčejný pytlík z vepřové měchuřiny. Nic zvláštního. Takový pytlík

Kličkovala lesem a skončila na lesní cestě. Na hlavní silnici zmizela v jiných stopách. Kadlubec uznal, že další stopování nemělo by smyslu a proto úprkem hnál se na lesní správu.

Lesní rada byl hrůzou vyděšen. Něco tak tragického neočekával. Zatelefonoval na četnickou stanici. Tato uvědomila o zločinu ihned pátračku v Mor. Ostravě. V půl hodině místní četníci s lesním personálem vydali se na místo

nosí takřka každý hajný. Prohlížeje pytlík, všiml si jedné věci. K pytlíku připnutý byl drát na prošťarání dýmky. Drát opatřen byl ozdobou, mající podobu písmeny Ch. Kadlubec proběhl myslí všechna jména hajných a myslivců. U žádného nenašel začáteční písmeno Ch. A náhle vybavilo se mu jméno Chromčák. Usmál se a luskl prsty. Přece jenom stopa. Jako policejní pes hnál se po stopě. Byl již zpocen, když náhle spatřil příšerný obraz. Na pravé straně na malé mýtině leželo tělo. Kadlubec skokem byl u těla. Pohlédl na ležící tělo a zděšeně vykřikl. Před ním v tratolišti krve ležel inženýr Klenč. Sklonil se k tělu. Bylo neživé, mrtvé.

»Bestie zatracená, ten ho dostal«, zamumlal. Inženýr Klenč měl plnou ránu v prsou.

Kadlubec ohledal pozorně místo noční tragédie a dal se po stopě vrahově.

nočního zločinu. Nasedli do povozu narychlo zapřaženého a ujížděli. Pro pátračku připraven byl lesní zřízenec, který podle plánu, podaného hajným Kadlubcem, měl pátračku přivést na místo zločinu.

*

Miluša probudila se po únavné noci v sedm hodin ráno. První myšlenka byla na Klenče. Zapomněl na úmluvu? Proč na ni nezaklepal? Či snad zaklepal a ona po strašných útrapách noci klepání neslyšela? Vyloučeno! Nepřišel, nezaklepal. Něco se mu stalo. Zchvácena děsným strachem, naházela na sebe šat a vyběhla do pochmurného jitra. Půjde na lesní správu. Tam již jistě vědí, stalo-li se něco.

Na lesní správě bylo vše vzhůru nohama. Strašný zločin vraždy, spáchaný na oblíbeném úředníku, hluboce rozrušil.

Každému tanula na mysli otázka, kdo je s ním? Paní lesní radová hovořila o ločinu s lesním zřízencem, když vtom zabláhla oknem Miluši, ženoucí se úprkem na lesní správu. »Ubohá Miluša«, povzddechla, uvažujíc, jak nejvhodněji by Milušu o neštěstí uvědomila. V tom již hrudce se dveře otevřely a do kanceláře spadla Miluša.

»Co se stalo s Klenčem?« vyjekla.

Paní radová pokročila jí vstříc.

»Nic mi není. Milostivá paní, řekněte pravdu. Vy ji víte. Čtu to ve vaší tváři. Klenč byl zastřelen.«

Lesní radová sklonila hlavu. Z očí vyhrkly jí slzy.

Miluša vytřeštěným zrakem zadívala se na lesní radovou. Pochopila.

»Mrtev!« — vzkřikla. Jako by podřada vypořádala se ze dveří.

*

»Upokojte se, Miluško,« utišovala. »Stalo se neštěstí.«

»Neštěstí«, vzkřikla Miluška. »Klenč byl zabit! Mluvte!«

Lesní radová neodvažovala se říci pravdu. Bála se o Milušu. Viděla, jak je rozrušena, vyděšena.

»Pojďte, Miluško, dám vám horké návy. Jste celá vyděšena. Chvějete se zimou.«

Na čupku Čantoryje stála Miluša. Prostovlasá. Vypoulenýma očima zírala do kraje. Roztáhla ruce k nebesům a vykřikla: »Bože, dej, abych umřela!«

V jasném mrazivém vzduchu slyší hlas. Je to jeho, Klenčův hlas:

»Život je jediná pravda! Nezhvrdej jí. Je tvrdá, ale také milosrdná a utěšující.«

Resignovaně sklonila hlavu. Zvolna sestupovala s hory.

Feldvébl Krahulec. Povídka ze zákopů

I.

Rok 1918, začátek června.

Úsek jihozápadní fronty, na němž zaujímala posice N-tá divise c. a k. rakouské armády, byl už téměř celý měsíc tichý, že se zdálo, jako by tu ani vojska nebylo. Na italské straně se nic nehýbalo, ani rána nepadla, snad už nepřítele cholera podávala.

»Anebo už je dávno po vojně a na nás tu zapomněli,« vyslovil jednou pošteilou domněnku infanterista Jaroš.

Vojáci si přes den v zákopech pokud možno hověli, podřimovali, bavili se marylásem, chytali vši, honili krysy, pokuřovali cigarety z mizerného tabáku a vyprávěli si všelijaké historky, veselé i vážné, pravdivé i lživé, jak koho která napadla.

Pouze třikrát denně zákopy trochu více ožily: ráno, když byla přinesena od kuchyně jako zeměžluč hořká káva, po níž býval tu a tam někdo odeslán na »komandýrku«, v poledne při rozdávání menáže, připravené buď z nějaké trávy, ze sušené zeleniny plné červů, z řepy nebo konečně i z jiných dobrot, jimiž slavná c. k. proviantura krmila »dělníky pracující polem« a konečně večer, kdy dostal každý porci černého utrejchu a k němu do čepice kukuřičné drti, již se úředně říkalo »das Brot«.

Mezi to padla nějaká ta »kvérvisita«, visita na »železně porce«, na »propřítěty(*)«, na náboje, prádlo, boty nebo zase nějaký ten »fasuňk(**)« bukového listí

*) propriety = vlastnictví, zde drobnosti jako: kartáče, niti, jehly, náprstek a j.

**) přiděl.

místo tabáku, ohavných cigaret »uherek«, zápalek a »feldpostek«.

A k tomu večer co večer, jakmile se dosti setmělo, byla ze »štelunků***)« vypravována dolů na dno údolí, jímž se táhla bílá tvrdá silnice a za touto pak v husté přízemní porostlině se kroutila řeka, dvanácti- až patnáctičlenná feldvacha.†) Poněvadž byla doba poměrně klidná, byla odesílána z celého bataillonu pouze jedna, každý večer z jiné setniny. Tato, došedši k třetí linii drátěných překážek, otevřela si některý průchod a plazila se opatrně po zemi až k vodě, napínajíc smysly, aby mohla postřehnouti, co se děje na druhé straně, nechystá-li nepřítel nějaké překvapení. K ránu před rozedněním zase, prostydlá a promočená noční rosou, se vracela zpět do zákopů, kde utahání a utrmácení chlapi, hladoví jako komediantští koně, schoulili se obyčejně kamsi do kouta a proklínajíce ten zatracený psí život, zvolna usínali.

To se opakovalo každý den a každou noc s hroznou jednotvárností, aniž by jaký rušivý tón zalehl do zákopové »idyly«.

Až v poslední době fronta poněkud oživila. Zasludou těch na druhé straně.

Bylo to jednoho dne v poledne. Kuchaři šesté setniny nesli od kuchyně, umístěné při štábu v nedalekém piniovém lesíku za hřbetem návršíčka, do zákopů svým lidem kotlíky s menáží. Majíce tyto zavěšeny na tyčích a tyče zaklesnuty na ramenou, kráčeli s nimi bezstarostně po pěšince jako každý jiný den, dávajíce pouze pozor, aby některý z nich nezakopl

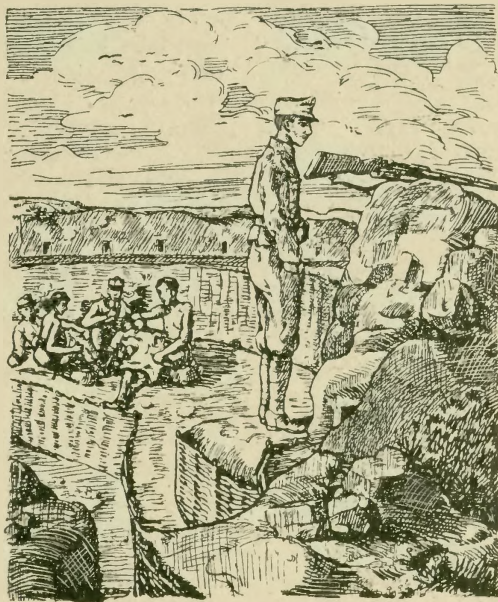
***) posic; zde míněny zákopy.

†) stráž, vysunutá před posice.

o kámen, což by mohlo mít za následek
růst celé setniny. Byli už vzdáleni sotva
padesát kroků, zákopy byly pod nimi,
jen do nich skočit, když tu z čista jasna
nad zákopy se ozval svištivý zvuk a v zá-
pětí to nedaleko zapraštělo, se země k
modrému nebi vyrazil sloup černého dý-
mu, smíšeného s kamením a řídkou prstí
a všichni čtyři kuchaři se kutáleli jeden
za druhým až do zákopů, do nichž padli
s náramným křikem a za vířivého dunění

Jinak nebyl klid ničím rušen.

Vojáci za dne stále si krátili dlouhou
chvilí vybíráním vši ze špinavého prádla,
posedávali po skupinkách a nadávali svor-
ně na zlé šarže, na tyranské oficíry, na
zloděje u proviantury a intendantstva,
na »rechňáky«^{*)} a na celou vojnu nebo si
vypravovali o zlatých zašlých časech do-
ma, ženáci vzpomínali na své opuštěné
babky a děcka, na pustnoucí hospodář-
ství, svobodní zase na své mámy, na děv-

obou kotlíků, které ve veselých posko-
cích je předcházely.

Na štěstí se nikomu nic nestalo, ale
už bylo po menáži.

Vpravo u páté kompanie se s malou
obměnou odehrálo to samé, u sedmé to
zabilo kuchaře. Ostatním setninám se to-
ho dne nevedlo lépe.

Druhý den bylo po celém bataillonu
nařízeno rozdávat menáž o hodinu dříve.
Ale sotva se kuchaři s kotlíky ukázali na
hřebenu návrší, už to zde bylo zase. Jako
když hrom uhodí do vysokého topolu,
tak to třísklo. Kuchaři nečekali na další
porci a rychle se poradili s Vaňkem. To-
ho dne se obědvalo až v osm hodin večer.
A při tom zůstalo i následující dny, pro-
tože italské dělostřelectvo každý pokus
dopravy menáže do zákopů za bílého dne
znemožňovalo dobře mířenou střelbou.

čata, na zábavy a muziky v hospodách a
na junácké pračky o holky a ovšem —
nejvíce všichni vzpomínali na domácí ku-
chyni, na vepřové se zelím a knedlíkem.
Při tom si statečně utahovali řemeny,
aby prý »Voříšek«^{*)} tolik nevrčel.

Bylo kolem třetí hodiny odpolední.
Slunce s bezmračné oblohy zatápělo ne-
milosrdně a každý, pokud mohl, tlačil se
do stínu. V zákopech zavládla ospalá a
mrzutá nálada. Den se táhl do nekoneč-
na, vojáci šesté setniny rozvírali ústa do-
kořán a snažili se dlouhou chvíli proklí-
mat. Ani do hry v karty se nikomu ne-
chtělo, ani do hovoru nikomu nebylo, ne-
bylo ani chuti stáhnouti si košili přes
hlavu a pobít nějakou tu kompanii vši,

^{*)} Rechnungsunteroffizier — účetní
poddůstojník.

teré, věru, nemilosrdně žraly, vlastně už jen ohlodávaly kosti.

Jen Janek Zapletal, chlupík vzrostlý a plecatý, chodil s hlavou svěšenou sem i tam, deset kroků vpravo, zpět a deset kroků vlevo do kouta, tvořeného kolem zákopů a zase zpět a tak stále, s rukama za zády. Zdálo se, že o něčem usilovně přemýšlí, že se snaží rozluštit nějaký filosofický problém a ne a ne přijít mu na kloub. Časem se rukou, podobnou co do velikosti zákopnické lopatě pohladil po tváři, nyní vyhublé a hustými štětinami zarostlé, časem se potahal za dlouhý zahnutý nos nebo se chytil za špičatou bradu, občas se poškrábal v dlouhých vlasech nebo v podpaždí, tu si odplivl, tu zase zlostně a jako raubířsky zakoulel malýma modrýma očkama, skrytýma pod mocně vyklenutým obočím, ale stále jaksi nemohl býti s úvahami u konce.

»Proší mťe, Janku, copak furt bloumáš jako strašidlo na Špilberku?« oslovil ho pojednou Franta Špalek, jenž ho už hodnou chvíli pozoroval. — »Že tě to chození, člověče, nemrzí! Sedni si a odpočiň si!«

Janek se zastavil naproti němu.

»Ale víš, sakra, kamaráde, je mně ukrutně dlouhá chvíle a víš, do oběda je ještě celá věčnost a já bych tě žral, až bych plakal!« odpovídal zvolna. — »Nemáš, sakra, kamaráde, něco na zub?«

»Já, milá brachu, bída!« povzdychl Francek. »Já mám také hlad. Člověče, hřebíky bych polykal a —«.

»— Sakra, kamaráde, víš, povídám si, což kdybys, Janku, zbodl*) ještě jednu konzervu?«

»Kolik jich ještě máš?«

»Nu, jenom jednu, ale při vizitě ukazuju dycinky tři!«

»Já vím, Janku, já vím! Jednu opravdickou s masem a druhé dvě s pískem, že jo?«

»To ti bůh, sakra, kamaráde, řek'. Jednu s masem a ve dvou mám písek. Ale starého čerta poznají. Povídám si tedy, že bych jako —«.

»— Zbodl i tu třetí, že jo?«

»Jo, jo, sakra, kamaráde! To si myslím: i tu třetí! Nu co? Mám-li mít jenom jednu poctivou, ať nemám žádnou, no ne?«

»Ale, člověče, kdyby ti na tu faleš přišel ten náš ras — víš, koho myslím —«

»Felák Krahulec?«

»Víš, jaký je a že špásovat neumí, také víš. Tuhle zřackoval Tomana, až mu červená z nosu stíkala a to jenom proto, že včas nestáhl nohy, když on, milostpán, šel okolo. Měl přes ně brknout!«

»Ale ať mi celý Krahulec vleze na záda! Pojď, Franto, dám ti také na zub!«

A přikročiv k svému ranci v koutě zákopu, klekl na koleno, rozvázal jej a vylovil z něho poslední poctivou konzervu. Tu, v které ještě nebyl písek. Z kapsy vyndal silný zavírák, sedl na ranec a pozval souseda: »Nu, tak si, sakra, kamaráde, u nás sedni, ať nám neodneseš spaní!« — a ukázal mu při tom na vedle ležící Frantův vlastní ranec.

Zručným řezem otevřel plechovici a nabodl na špici nože kus červené, vábně vonící a jako »sule« se třesoucí hmoty a podával Frantovi: »Tu máš, sakra, kamaráde, ať se máš také jednou dobře!«

Franta slupl kousek masa jako malinu. Janek nabral z plechovice druhý a podával k rozevřeným ústům, když tu zpozatruversy vyrazil všemi obávaný — feldvébl Krahulec. Zarazil se u naší dvojice, blýskl jedovatě očima a napráhnul pravicí v pěst sevřenou, skočil proti Jankovi.

»Co to žereš, ty svině zatracená!« — zařval jako podrážděný hafan a mrštil Janka sevřenou pěstí po tváři.

Janek nato klidně odložil konzervu i nůž na stranu a postavil se proti feldvéblovi:

»Jáčku, pane feldvébl, bít se od vás nedám!« — odpovídal klidně. — »Nemyslete, že jsem malý chlapec!«

»Co? — Ty mně budeš odmítovat? Postav se přede mnou habacht, chlape!«

Janek srazil opatky a pan feldvébl pokračoval: — »Ty dobytku, ty svině mizerná, ty ksindle! — Cuksfíra!«

Feldvébl Krahulec hulákal, div že si hrdlo nenatrhl. A hulákat uměl a při tom sprostě nadávat v několika jazycích. Ostatně, sprostí feldvéblové a frajtři byli v c. k. armádě všedními zjevy.

»Kde je cuksfíra? Hergot, holoto, všechny vás uvážu, až zčernáte! — Cuksfíra!«

Četař Pivoňka konečně přiběhl.

»Kde vězíte, co!« — obořil se Krahulec na něho. — »Sakra, bando mizerná, já vám tady, myslím, udělám vojnu! —

*) zbodl — ve vojenské hantýrce: snědl

Zde toho chlapa na fleku na hodinu uvá-
žete! Rozumíte?»

»Jawohl, herr feldvébl!«

»Už ať to je!«

»Ja, ale nemáme pořádného pro-
vazu!« — namítal četař.

»Co? Nemáte provaz? Ať někdo sko-
če do mého dekunku! Pucflek**) vám jej
vydá!«

»Špalku, skoč tam!« — poroučel če-
tař Jankovu kamarádovi, jenž tu stál o-
podál, třesa se na celém těle.

»Já?»

»No, už!« — zařval na něho feldvébl.

— »Nebo tě dám pověsit zároveň s ním!«

Co měl, chudák Franta, dělat? Musel.
Odporovat nebylo lze. Feldvébl Krahulec
tu byl všemohoucím pánem. Co poručil,
musilo se stát, a z jeho rozhodnutí neby-
lo odvolání. Velitel setniny, obrlajtnant
Schachtel, se tu nepodíval po celý čas,
velitelé čet, pokud byli důstojníky, řídili
se podle svého představeného. Nebudou
se přece válet s tím »zavšiveným gesin-
dlem«, jenž je dobrý jenom na to, aby se
nechal nestydatě okrádat, trýznit a po
případě vybit pohromadě ve »štelun-
kách«. Zařídili si pohodlný byt v nedale-
ké vesnici, v níž okupovali úhlednou vilku
jakéhosi vesnického boháče s celým zaří-
zením a krátili si dlouhé chvíle žranice-
mi a chlasty, karbanem a zábavou s růz-
nými děvčátky z vojenských lazaretů,
které občas jako bludičky zavandrovaly
až k samé frontě, aby potěšily »strádají-
cí« pány oficíry a feldkuráty.

Pouze dvakrát denně posílal feldvébl
Krahulec jako Dienstführender »starému«
do jeho residence »meldunk« a starý se
s tím spokojil.

Ve chvílce tu byl provaz.

»Uvázat!«†) — poroučel feldvébl če-
taři. — »Anebo, počkejte, já sám!« —
Vytrhl Frantovi provaz z ruky. — »Pojď
sem, ty svině!« — zařval na Janka.

**) Pucflek — sluha.

†) Trest uvázáním byl jedním z nejkru-
tějších tělesných trestů v rakouském vojsku.
Prováděl se tím, že delikventovi, jenž musil
ruce složit na zádech, byl na ně uvázán pro-
vaz a takto byl vytažen při sloupku do vý-
še, aby se mohl pouze špičkami nohou dotý-
kat země. Mnoho vojáků pod krutostí tohoto
trestu, pro malichernosti nadiktovaného, ze-
mělo. V r. 1917 byl zrušen.

»Uvažte mne! Ale já chci zítra k ra-
portu! Uvazovat se už dnes nesmí!«

»Já se tě budu ptát, grázle, smím-li tě
pověsit nebo ne! — Ruce dozadu!«

Janek poslušně složil ruce za zády.
Feldvébl, sestrojiv na provaze smyčku,
zaklel ji v zápěstí složených rukou. Nad
zákopy trčel ze země nepatrný pahýl po
státé břízce. Přehodiv druhý konec kolem
tohoto pahýlu a podav si jej, trhl jím a
provaz se napnul. Janek, stisknuv obě če-
listi k sobě, až zuby vrzaly, zasyčel bo-
lestí.

»Cuksfira, zvedat!«

Četař Pivoňka, ač se otrásal odporem
nad surovostí feldvéblovou, musil po-
slechnout. Táhna za provaz, vytahoval
Janka zvolna do výšky, až tomuto v klou-
bech praštělo a špičkami nohou sotva se
země dotýkal. Studený pot mu vyrazil na
čele, v uších mu hučel huragan, před oči-
ma mu divoce vířila rudá kola. Bolesti té-
měř omdléval.

»Tak co, grázle! Ještě chceš k rapor-
tu?« — tázal se jízlivě feldvébl Janka, vi-
sícího tu na palčivém slunci, bezbranné-
ho jako ovce. — »Na, tu máš raport!« —
A rozpráhnuv se, uhodil ho v tvář. —
»Tlamu ti spíše rozbiji, ksindle! A tu máš
ještě jednu, abys pamatoval, že císařské
konservy není dovoleno žrát!«

»Ježíšmarjá, toto mi zaplatíš!« —
šeptal Janek už jako v mrákotách, ale je-
ho slov nikdo neslyšel, protože hrdlo měl
staženo a rty sotva pohyboval. A štěstí
pro něho. Feldvébl by ho snad ubil.

Krahulec se obrátil k četaři. — »Po-
stavte sem dva chlapy, ať ho, všiváka,
drží. Až zmodrá, můžete trochu povolit.
Ale hodinu musí viset! Přijdu se podí-
vat!« — Nato odešel.

Četař Pivoňka chvilku držel Janka
pěkně vysoko, dokud feldvébl nezašel za
nejbližší traversu. Poté mrkl na Špalka:
»Franto, popadni jej v pase, ať se nám
nesvalí a polož jej. Zdá se mi, že už je
bez sebe!«

»Janku, Janku, ubožáku! Vidiš, to je
ta nešťastná консерва! Ani jsi z ní nelízl
a toto jsi dostal!« — litoval Franta kama-
ráda, pokládaje jej pomalu na zemi.

Četař odběhl a za chvilku se vracel
s láhví v ruce. Odzátkoval, pustil z ní ně-
kolik kapek Jankovi do pootevřených úst
a navlhčiv si ještě dlaně, třel mu tekuti-
nou spánky. — »Sakramentský ras! —
Hergot, zastřelil bych chlapa, na mou du-

ši, takové mučení hladového člověka!« — hovořil tiše.

Za chvílku Janek přišel k sobě. — »Ježíšmarjá!« — zaskučel polohlasně, — »ta bolest! Pane bože!«

»Ticho, ticho, příteli!« napomínal četař.

»Kde je ten ras? — Sakra, kamarádi, tohle mu jednou splatím. — Jéjeje — ta bolest!« — Janek křivil bolestí tvář a jen syčel.

Janek vyskočil zase jako srnec. Bolest v ramenou poněkud už přešla. Jenom zuby skřípal. — »Oh, sakra, kamarádi, to má jenom u mne uloženo. Spočítám mu to jednou, spočítám. A bude na tento špěškaradě doplácet!«

II.

»Feldvacha« složená dnes z mužstva šesté setniny, tiše vyšla ze zákopů a opa

»Ticho, lež! Dělej, že jsi bez sebe! Kdyby přiletěl — víš, abych tě nemusel znova vytáhnout!«

Před uplynutím hodiny opravdu přišel ještě jednou. U Janka právě klečel kaprál Nakládal od sanity a dělal, jako by tohoto co nejhorlivěji křísil ze mdlob. Zastavil se nad Jankem, zašklebil se jako satan a jízlivě procedil skrze zuby: »Svině mizerná, teď aspoň víš, jak šmakují konservy!« A hned zase odešel.

»Janku, vstaň! Hodina je pryč a rum jsi mi také už všecek vypil!« — vybídl Janka po chvílce četař.

trně sestupovala po svahu dolů do údolí až zmizela v houstnoucím šeru pozdního červnového večera.

Ostatní hoši, jimž se ani spát nechtělo, protože se dosti vyklímali přes den, utvořili v zákopech skupinky a posadajíc na pytlíky s pískem, na bedničky s náboji a nač se dalo, při rudých světélkách douhajících cigaret tiše hovořili mezi sebou.

Mnoho a skoro neuvěřitelných novinek zaletělo poslední dobou do zákopů. Mnohý při jejich vyslechnutí hlavou zavrtěl a nevěřil, mnohému v očích blýskal záhadný ohníček, jiní se zase křížovali

vyšílali střelné modlitbičky k Panence Marii, aby je ochránila ode všeho zlého, někteří přeceňovali jejich význam a jini zase, a těch bylo snad nejvíce, nechápali nebo pochopiti nechtěli.

Mluvílo se, vlastně se jen šeptalo o profesoru Masarykovi a o jeho společnících, kteří prý v nepřátelských státech vybudovali proti Rakousku a Německu celou odbojnou armádu ze zajatců, mluvilo se o samostatnosti českých zemí a Slovenska, o velezrádcích a desertérech, o Wilsonovi, o císaři Karlovi, Zitě a Vilémovi, o manifestu českých spisovatelů, o hladu a nepokojích doma a vůbec o všem možném. Těch novinek bylo, že mozek vojáka nestačil je ani strávit. A nové a nové se vyskytovaly a množily se každý den jako houby po dešti. Velkou zásluhu o jejich množení a udržování v oběhu měly denní rozkazy k mužstvu, v nichž se šeptilo vzteky a hrozilo oprátkou velezrádcům, kteří by se odvážili samovolně a nikoho se neptajíce opustit Rakousko, císaře pána s ostatní šlechtickou sebráňku nechati »ve štychu« a přeběhnout k nepříteli; krutými tělesnými tresty se vyhrožovalo všem, kteří by sbírali, četli a rozšiřovali velezrádné letáky, shazované italskými letadly do rakouských zákopů a tím třeba nevědomky, sváděli k velezradě.

Na druhé straně se zase v těchto rozkazech hýřilo sliby, že: ten, kdo dopadne rakouského příslušníka v nepřátelské uniformě a se zbraní v ruce a odevzdá vojenským soudům, kdo odhalí a udá jakékoliv spiknutí proti císaři pánu a jeho statečné armádě, kdo zadrží a zpět přivede desertéra, dostane takovou nebo onakou medaili, k tomu tolik nebo tolik dní »urlaub« s přídavkem několika dní na cestu a povýšení nejméně o jeden stupeň, podle důležitosti jeho rekovného činu.

Že se se opět něco na frontě připravuje, je téměř jisto. Nadarmo se obrlajtnant Schachtel a ostatní oficiři nevrátili ke svým lidem, nadarmo se nekonaly každou chvíli jakési visity, nadarmo se nedoplňují zásoby patron a ručních granátů a vůbec všeho, co může mít při nějakém větším podniku jakýsi význam.

Předevčírem bylo veškeré důstojnictvo N-té divise od velitelů setnin výše pozváno do Conegliana na »bešprechung« k divisionáři, generálu svobodnému pánu von Kamelschwanz.

Pan divisionář, generál von Kamelschwanz, ovšem pány oficiři své divise obeznámil nejprve s novými směrnicemi pro další vedení války »až do vítězného konce«, svěřil jim, že podle disposic generálního štábu co nejdříve začne nový tanec, znovu statečná a nepřemožitelná armáda rakouská udeří na tu talijánskou sběr a že podle výpočtů zkušených válečníků už se to musí tentokráte konečně rozhodnout. — »My musíme zvítězit i kdyby celé peklo se všemi čerty proti nám stálo!«

Pak dal pánům oficiřům názorně ukázati praporem záložního vojska na široké louce »novou« útokovou techniku provedením tak zvaného »japaniše angrifu«, jenž záleží v tom, že se »neforikuje« ve švarmliniích, nýbrž ve vlnách, postupujících střídavě. Tento »japaniše angrif« ukazoval při každém »bešprechunku«, jako »nejnovější« vymoženost k modernímu vedení a vyhrávání války.

Poté je zavedl do jakési hally, kde jim s podia přednášel o posledních novinách se všech bojišť. Ke konci přednášky důtklivě upozorňoval na nespolehlivost vojáků české národnosti, kteří se dobrovolně nechávají zajímat nebo dokonce desertují od svých, tolikerými vavříny věnčených praporů k nepříteli, vyzrazují důležité vojenské věci, ba, snad zhrdnou vše svatou přísahou, danou císaři pánu, staví se se zbraní v rukou proti němu a svým kamarádům. Mají prý už i v Italii své bojové jednotky, snad prý už několik regimentů a jejich výzvědné oddíly jsou roztroušeny po celé italské frontě, pracují pro nepříteli a dělají zde protirakouskou »propagandu, aby přilákali nové zajatce a rozvrátili c. k. armádu.

Poukázal na vojenský trestní řád a poučoval, jak mají páni důstojníci své podřízené varovat před takovým svrchaně trestu- a opovržením hodným počínáním: hrozbami degradací, oprátkou a konfiskací majetku doma. A dopadené velezrádce trestat krátkým řízením, náhlým soudem — šibeníci.

O pěknou šibeníčku prý se už postaral a doufá, že se brzy náležitě uplatní jako »výborný prostředek«. Nechal ji postavit na dvoře domu, v němž zasedá divisní soud a také k ní pány důstojníky zavedl, aby jim ji ukázal. Sestávala ze dvou sloupů, spojených nahoře příčným břevnem, opatřeným železnými skobami. Sví-

tila novostí a pan divisionář měl z ní velikou radost. Feldkurát, obrlejtnant páter Koříněk, navoněný jako slečinka, se o ni vší silou opřel, aby zkusil, stojí-li pevně. Ani se nepohnula.

»Máme-li šibenici,« končil divisionář, »samozřejmě, že k ní musíme ustanoviti také pořádného kata. Ale to už musí obstarati páni velitelé jednotlivých částí. Musí navrhnouti vhodné lidi a nejlepší z nich bude ustanoven. Pánové, funkce císařsko-královského kata v naší staroslavné armádě je čestná! Proto dovolím si navrhnouti, aby při výběru uchazečů bylo dbáno toho, aby tito byli, pokud možno, české národnosti!« — Při tom se pan generál podivně usmál. Důstojníci Čechové hryzli se do rtů, div z nich krev nestříkala.

Ty věrné zase sluší odměňovati po zásluze. Však prý už o tom vydal po divisi několik rozkazů, jimiž ať se každý svědomitě řídí!

Po »bešprechunku« uspořádal pro pány důstojníky »frezeraj*«), při níž se stoly prohýbaly pod různými příkrmy, masem, jemným pečivem a vzácným ovocem, zatím co vojáci neměli dost ani kuříčného »šrotu«. Vína, krvavá italská vína i vzácná bílá, tekla proudem do širokých, rozlitych hrdel panstva. Společnost byla zpestřena přítomností dám z modrokrvé čeledi lidského plemene, z nichž tak mnohá sršela hrubými, vojáckými vtipy jako žhavé železo jiskrami pod ranami kovářského kladiva. I páni feldkuráti odložili na chvíli svůj obligátní stud a zúčastnili se všeobecné rozpravy o milostných avanturách vlastních i svých »krigskolegů«. A při tom vesele hrála vojenská hudba.

Zábava byla duchaplná a pánové pozdě po půlnoci se rozcházeli ke svým částem v povznesené náladě, která však nezabránila tomu, aby tak mnohý z nich mohl býti nadpřirozenou silou snesen do příkopu silnice, kde se vyspal do rána.

Čert ví, jak se o průběhu celého »bešprechunku« dověděli chlapi v zákopěch. Jisté však bylo, že mužstvo vědělo, co se na divisiním komandě hovořilo a celý obsah »bešprechunku« se nyní pilně přetřásal mezi »mančafem**). Jenomže

*) Die Fresserei = hodokvas, také »žráníce«.

**) mužstvem.

se mluvilo opatrně. Nevěděl člověk, není-li tu někdo, kdo touží po metálu, po urlaubu a po peckách***). Bylo takových ctižádostivců i mezi Čechy dost a dost. U té naší šesté byli.

»Krucaj fiksaj, já bych takového vševáka na místě vodbouchl, který by chtěl upláchnout k Talijanům!« — omočil hrdinsky mladičský infanterist Sanystra jenž dosud jen poslouchal.

»Vidíte ho, hrdinu! Střílel by!« — upozornil na něho starý vousáč Kopřiva.

»Ty že bys to dovedl?« — vysmíval se širokoplecí Vokurka. »Vždyť na to nevypladáš. Jsi jako panenka a koukáš jako svatý na oltáři!«

»No, to byste se ve mně hodně zmýlil!« — ohražoval se vojáček, jemůž hrdinství vjelo do úst.

»Ale, nech jej, Vokurko, a nedopaluj chlape! Na bouchnutí z flinty přece nepotřebuje žádnou hrubou sílu ani statečnost. A metál unese!« — zastával se ho na oko Černý.

»Ba, máš pravdu!« — přitakal Vokurka. — »Baba taky dovede zezadu praštit chlapa přes hlavu klackem a třeba i zabít!«

Sanystra hořel jako vlčí mák. Cítil to jako facku. Štěstí, že byl tmavý večer, nebylo vidět do tváří. Ale neodpustí jim to, veležrádcům. Zítřka si aspoň panu feldvéblovi postěžuje.

»Slyšel jsem, že náš fél Krahulec se hlásil o to místo kata k divisi!« — oznámil novinku Skřivan.

»A bylo by to něco divného? Na mou duši, takových rasů se najde málo, jako je on!« — uváděl Kopřiva.

»Hergot, člověče, pozor na hubu! Což kdyby mu to někdo za tepla píchl†) — drcl do něho Černý.

»Jen ať si běží žalovat! Jednou se po veze zároveň s ním!«

»Řeknu mu to, všechno mu řeknu!« — umiňoval si v duchu Sanystra.

»Ale, chlapi, víte, že by bylo pravdou, že na druhé straně jsou naši lidé s kvérama proti nám, tomu se mi ani věřit nechce!« — jaksi pochybovačně, avšak se zřejmou zálibou se držel věci jednorozčák, desátník Cihelka.

»Proč by to nemohlo býti pravdou?« — stavěl se proti němu jiný. — »Jsi přec

***) po hvězdičkách.

†) píchl = ve vojenské hantýřce: řekl.

e kantor nebo co, studovali, víš tedy dějin, že Češi dosti často dělali něco, čim ostatním zůstával rozum stát. Ale konečně —«.

»Co to? — Počkej!« — upozornil kamarády Janek Zapletal.

Všichni umlkli. Kuřáci i bafat přestali a nastavili uši. Někteří vstali a popřeli se o stěnu zákopu.

Tichým večerem, jako by z dálky, protější stráně, kde se táhly italské polce, ozval se akord, vylouděný patrně strunách mandoliny.

»Slyšíte?« — šeptl kdosi.

Akordy následovaly jeden za druhým a splývaly v melodii. Neznámý hudebník chvilku preludoval. Hledal asi vhodné sloky ke své náladě. K mandolině pojednou se připojily hluboké tóny kytary. Znělo to jako znění vzdálených vonů.

Chlapcům lehce přečižděl mráz po zádech, v celém těle cítil lehké trnutí, něčím přivírali a mnohé z nich mimovolně plakalo, až se z něho slza po osmahlé a zamořené lici vykulila a skutálela se na zemi.

K zvonivým tónům nástrojů připojily se i lidské hlasy:

*»Rodné brázdy v šir i dál,
co mi vás jen pán bůh přál,
co se já vás naoséval,
co se já vás naoral!«*

Tak to hovořilo k srdcím otrlých vojáků, že se neodvážil nikdo z nich ani hlasitě vydechnout, aby mu jediný tón písně unikl. Po krátké mezihře následovala leka druhá:

*»Až té trávy nesetě,
na mém hrobě rozkvetě,
čipak vy, mé rodne brázdy,
čipak vy as budete?«*

»Pane bože — hoši — věříte tomu? — Je to možné?« — vydechl, když píseň umlkla, jednorochák Cihelka. Vyrázil to se sebe trhaně a v hlase mu bylo slyšet zlykot. Ostatní hleděli mlčky k hvězdnatému obloze, nechavše volně stékat vláhu svých očí po drsných lících.

Malá přestávka a nová píseň zvonila, bez slovního doprovodu:

*»Přijď, šohajku premilený,
přijdi k nám...«*

Franta Špalek pojednou vyskočil, jako by ho někdo šidlem píchl a zmizel za

traversou. Jako velká voda vřítíl se do četařova krytu, zde popadl povalující se harmoniku, vyrazil zase ven, usedl ke kamarádům a plnými měchy se připojil:

*»— červenou růžičku,
rozmarynčok zelený,
přijď šohajku milený!«*

Ale sotva dohrál sloku, odhodil harmoniku, až ubohá zakvikla a podepřev čelo dlaněmi, bez dechu naslouchal. Ani ostatní nebyli schopni slova.

Tóny strun dozněly, ticho všude, jen dole, v temnotě údolí slabě šumí řeka a na nebi se třpytí tisíce drobných světelek. A do tohoto ticha vpadl mnohohlasý mužský sbor vážně a velebně:

*»Bývali Čechové
statní jonáci,
bývali rekové
muži co květ;
bývali, pivali,
válčili, zpivali,
tak je znal svět,
tak je znal svět!
Čechové, Čechové,
jak se měnitel
budte zas rekové,
jak vás znal svět!*

Do mohutných hlasů chorálu se vmísil odkudsi zprava jakýsi křik, ozvaly se výstřely a již tu, jako rozružený ďábel letěl feldvébl Krahulec ulicí zákopů.

»Hergot, bando všivácká, co tu čumíte? Ke kvérům a fajer tam do těch prokletých velezrádců!«

»Dole je naše feldvacha!« — opovážil se upozorniti desátník Cihelka.

»Ptám se tě já na to, ty trotle? — Marš! Střílet! — Šnelfajer! — Ať jim zajde chuť na provokaci!«

Chtíce nebo nechtíce, museli se vojáci postavit k puškám a střílet. Feldvébl letěl po linii dále. Trvalo to chvíli, než se ozvalo odkudsi: »fajer anjnštelen!«

A sotva divoká střelba utichla, ozval se s druhé strany zpěv:

»Hej, Slované —«.

»Hahaha!« — zařehotal se nahlas desátník Cihelka. — »To jsme jim dali! Ten idiot si myslí, že je téma flintičkami postrašime!«

»Věřte, kluci, radši bych se viděl tam, než zde!« — vyjelo z úst vousáči, starému Kopřivovi.

»Feldvachkomandant!« — zahulákal ráno, když už měla býti feldvacha dávno zpět, po zákopech Krahulcův ilas.

Nikdo se neozýval, nikdo se na zavolání nehlásil.

»Feldvachkomandant!« — zařval feldvébl ještě jednou, dvakrát, procházel linií.

Zase nic.

Rudý zlostí jako krocan, že se mu nikdo na jeho volání neozývá, přiběhl až ke třetí četě, ze které byla včera feldvacha

Po hodině byla patrola zpátky a po dávala feldvéblovi hlášení: »Po feldvaš ani vidu, ani slechu, Utekla k Talijánům a na drátech nechala viset tento lístek!« — S těmi slovy podával Sanystra feldvéblovi kus šedého balicího papíru, počmíraného červenou křídou. — »Jinak všecko v pořádku, dráty nepoškozeny, španiše rajtry na svých místech!« — dal. —

Feldvébl vytrhl Sanystrovi z ruky po davaný papír a vrhl své dravčí zraky na

částečně postavena a k níž náležel její velitel.

»Kaprál Kříž! Kde je?«

»Ještě se nevrátil z leldvachy!« hlásil četař.

»Že se ještě nevrátil? — A kde je?«

Četař pokrčil rameny: »To nevím!«

Krahulec se na chvíli zamyslel.

»Sakra!« — vyrazil ze sebe pojednou — »že ty svině zatracené daly se sebrat od Talijánů! — Banda všivácká! — Himlhergot — je-li to pravda — kruci — těšte se, všiváci! — Pošlete hned patrolu, ať se jde po feldvaše podívat a ať mi hned výsledek melduje! Ale pošlete spolehlivé lidi, ne takový ksindl!« nařizoval četařovi.

»Pošlu Sanystru a Růžičku.«

»Dobrá! Za hodinu, nejdéle za půl druhé ať jsou zde zpět!«

čmáranici. Četl: »Jdeme do Italie na fíky Kamarádi, vys... se na to a přijďte z námi! Toho rasa Krahulce, půjde-li to vezměte s sebou! Jsme mu mnoho dlužní a chceme mu dluh poctivě i s úroky splatit. Nazdar! — Kříž a spol., t. č. c. a desertéři!«

Děsné zaklení. Krahulce ze vzteku div mrtvice neranila. Až zmodral, divokými očima zakoulel, Sanystra s Růžičkou se třásl strachy, aby sami, ač dosud projevovali vůči šikovateli psovskou věrnost, něco »tvrdého« od něho neslízli.

»Abtretien!« zařval na oba a ti se rohlitli jako poděšení vrabci.

»Pakáž zlořečená! Banda mizerná všivácká! Ksindl! Postřílet všecku tu mizernou čeládku jako prašivé psy! — O počkejte, smradi! Já vám dám fíky! —

am ukázu rasa Krahulce! — Zajde vám
šuf na deserci, holomci zatracení!»

S hlášením hned sám běžel k veliteli
setniny, obrlajtnantu Schachtelovi a jako
oklad předložil Křížovo, kamarádům
adresované, pozvání. Obrlajtnant Schach-
tel zuřil neméně než sám Krahulec. Poslal
hned zprávu k veliteli bataillonu, tento ji
hned podal k pluku a odtud šla zpráva
dale. Večer už stálo v divisním rozkaze,
že všichni desertéři odsuzují se náhlým
trestem k trestu smrti provazem a na je-
ch dopadení byly vypsány odměny: ma-
la stříbrná na hlavu, týden dovolená a
případně i povýšení.

Dále obsahoval divisní rozkaz naříze-
ní, že vojáci národnosti české nesmějí bý-
ti posíláni na feldvachy samotni. V kaž-
dém hlídce musí býti aspoň třetina mužů
naprosto spolehlivých, kteří jsou schopni
zamýšlené deserci zabrániti. Kromě toho
má divisionář doporučovat přísný dohled
na podřízené mužstvo. Plukovním rozka-
zem z téhož dne byli infanteristé Sanystra
a Růžička jmenováni frajtry.

A nastala vojna jako »řemen«. Kázeň
přituhla, vizita stíhala vizitu, pro nejmen-
ší provinění nejhrubší nadávky a facky,
ruté zacházení — život galejních otroků.

Tím se však nezabránilo deserci. —
Hned následující noc zmizela feldvacha,
zastavená z vojáků sedmé setniny i s
»führichem« Hruškou, třebaže byli do
ní zařazeni také »naprosto spolehliví« li-
dové — Němci.

III.

Bylo už po deváté hodině večer. Tma
se valila od východu přes nízké, olesněné
vršky jižního předhoří Alp a zavalovala
dole řeky. Jen západ ještě dohořoval ru-
dým zlatým jasnem nad ostře se rýsujícím
protějším hřbetem návrší.

Před podzemním krytem feldvébla
Krahulce, v zákopech na kraji piniového
lesíka, stála řada ozbrojených lidí s hru-
bě neoforemnými a těžkými přilbami na
hlavách. Byla to »feldvacha«, určená k
hlídkové službě pro dnešní noc, již velel
jednorozční dobrovolník desátník Cihelka.

Z temné díry se vysoukal feldvébl
Krahulec s jakýmsi usmoleným zápisní-
kem v ruce a lstivým, falešným zrakem
přetěl řadu.

»Alles?«

»Ich melde gehorsamst, her feldvébl.
alles!« — hlásil Cihelka.

Feldvébl otevřel notes a posvítil si na
jeho stránky elektrickou lampičkou, vo-
lal: »Korporal Cihelka!«

»Hier!« — bylo mu odpovědi.

»Gefreiter Hebel!«

»Hier!«

»Infanterist Kopřiva!«

»Hier!«

»Skřivan!« — »Hier!« — »Schindler!«
— Hier!« — —

Dvanáct jich celkem vyvolal. Z těch-
to dvanácti podle jmen šest bylo Čechů a
šest Němců. Za každým vyvolaným jmé-
nem zahřmělo hranaté »hier!«

»Víte, co máte dělat?«

»Předně se opatrně dostat k poslední
linii drátů, přejít ji, pokusit se o překro-
čení řeky a možno-li, zajmout přední
italskou hlídku!«

»Ne, možno-li, kaprále! Vy ji musí-
te přivést, rozumíte?«

»Jawohl, Her feldvébl!« — přitakal
desátník.

»Tedy opatrně, nezpůsobit zbytečně
mnoho hluku, nestřílet a zase se tak opa-
trně ztratit. S provedením plánu můžete
počkat do půlnoci. Myslím, že se mohu
na vás spoléhnout!«

Desátníku Cihelkovi to škublo ve
tváři úsměškem. Rýpl nenápadně loktem
vedle stojícího starého Kopřivu a hlasitě
odpověděl Krahulcovi: »Zum befehl, her
feldvébl!«

»Abmarš!« pokynul rukou feldvébl.

Feldvacha s desátníkem v čele vy-
stoupila po stupních ze zákopu, jeden za
druhým, frajtr Hebel poslední. Tomuto
byl svěřen zvláštní úkol: se svými Němci
střežit Čechy.

Feldvébl, vystoupiv poněkud, pode-
přel se lokty o předprseň zákopu a trie-
drem sledoval v houstnoucí tmě postavy,
slézající opatrně s puškami v rukou, bo-
kem skalnatého svahu, dolů k silnici.

»Počkejte, všiváci! — Budete kou-
kat!« — cedil mezi zuby. — »Teprve po-
znáte feldvébla Krahulce!« —

Jsa důkladně informován frajtre
Sanystrou o smýšlení Cihelkově a jeho
druhů, schválně je dnes určil k výkonu
noční hlídkové služby před posicemi a
uložil jim výše naznačený úkol. Byl jist,
že to má dobře narařičeno, aby tu »čes-
kou rebelantskou sebránku« překvapil při
pokusu o deserci. Frajtru Héblu odpo-

ledne důtklivě nařídil, aby desátníka Cihelku a jeho české kumpány nespouštěl s očí.

»A pak, krucinál, pak té české pakáži zatopím, že to z nich jaktžživ žádný neviděl!«

Když se mu feldvacha ztratila úplně z dohledu za svahem, sestoupil dolů. — »Gefreiter Sanystra, infaterist Steiner! Zu mir!«

Dvě postavy se vynořily z kteréhosi kouta.

»Hod'te na sebe ibršvunky, vezměte kvéry, naládujte a půjdte se mnou!«

»Zum befél!« — Oba odskočili ke svým věcem, aby vyplnili rozkaz a po chvílce tu opět stáli připraveni s nabitými puškami a s nasazenými bodly.

Feldvébl též se vynořil ze svého podzemního brlohu, jsa opásán řemenem a ozbrojen puškou jako jeho průvodčí.

»Za mnou!« — zněl strohý rozkaz.

Prošli zákopy podél celé šesté setni-ny. Mužstvo už skoro všude spalo, jen jednotlivé strážce, jsouce opřeny o stěnu zákopu, nebo majíce hlavy vystrčeny nad předprsní, bděly, naslouchajíce tomu tichu vůkol.

Za traversou, kde na šestou setninu navazovala sedmá, vystoupili po schůdkách na předprseň a spustili se opatrně po svahu dolů.

Janek Zapletal, jenž dosud seděl podepřen o stěnu zákopu v hluboké tmě pod stanovým plátnem, roztaženým nad hlavou, aby byl chráněn před slunečním úpalem ve dne a před padající rosou v noci, nespál. Všiml si trojice, předsedší mimo něho a v prvním z ní poznal samého Kraulce. I druhé dva poznal.

»Hlavu za to dám, že ten chlap má něco nedobrého v palici!« napadlo ho, neznav šikovatele a vzpomněv si zároveň, kdožce dnes šel na feldvachu a o čem se ve dne hovořilo. — »Sakra, Janku, dej pozor, ať se něco nestane!« —

»Franto, spíš?« — zašeptal, zalomco-
vav při tom kamarádem Špalkem, ležícím vedle.

»Co chceš, Janku?«

»Sakra, kamaráde, ne tak nahlas! — Feldvébl šel okolo s dvěma maníky. Se Sanystrou a Steinerem. Všichni s kvěrama — zdá se mně, že se něco kuje proti našim.«

»Nu, a co?« — ptal se šeptem Franta, posadiv se. Nemohl se hned vzpamatovat.

»Zdá se, že pase po Cihelkovi. Chce ho asi špehovat a možná i zaskočit. — Víš, sakra, kamaráde, k tomu nesmí dojít!«

Při tom Janek vstal, vylezl zpod cely a vyškrábal se nad okraj zákopu. Rozhlédl se vlevo a hned zase slezl. — »Vždy jsem to povídal. Lezou dolů. Franto, vezmi si dva handgranáty — pro nejhorší případ — a pojď za nimi. Musíme zabránit neštěstí!«

»Už jdu, Janku! To víš — Cihelka — dobrý kluk — — kruci — —«.

Stáhnuvše opatrně, aby nezpůsobili šramotu a tím nevzbudili zbytečnou pozornost, s pasů bajonety a ostatní přítěž opásali se jimi, dozadu za ně připevnili po dvou ručních granátech, opatrně vyklouzli ze zákopu a slézali přímo dolů, kryjíce se za balvany a nízkými křovinami, občas naslouchajíce a chráníce se porušení ticha, aby se neprozradili.

Na druhé straně zase kdosi tiše koncertoval na mandolinu. — A zase samé známé melodie. Nebylo pochyby, jsou tam naši lidé — jsou — —.

— huja, huja, hujaja,
teče voda kalná,
huja, huja, hujá,
teče voda pryč!

Rozmarná píseň o švarné Maryně spěchající od Hodonína a o panu faráři s bečící vína pospíchajícím za ní, zněla vesele, zvonivě a lákavě. Srdce pod špinavými a zavšivenými košilemi se rozbušila, myšlenky se rozletěly tam — na druhý břeh, mezi ty neznámé a přece tak blízké a drahé.

Tlumené hrčení auta se odtud ozvalo, bylo slyšeti i hlasy. Janek i Franta se namáhali, aby sluchem zachytili nějaké slovo, aspoň slovíčko české, avšak hovořící zase ztichl. I hrčení auta zaniklo. Zato kdesi daleko na západě ozval se ve výšinách rachot letadla, vyrazivšího odkudsi z lůna hor a směřujícího podle zvuku k jih-
hu. Hned nato tryskl se země k nebi proud světla, jenž — pohybuje se obloukem ve tmách prostoru, hledal rušitele nočního klidu. K němu připojil se druhý proud, oba se zkrížily a zkrížené se zvolna vztyčovaly až téměř k zenitu. V průsečíku obou křížujících se světelných proudů pojednou zaplanula oslnivá jiskra, vyšlehlý rudé plameny a řítily se do tem-
na zemských propastí. Světelné proudy

poahasly. Po několika vteřinách zahučela rána — druhá — třetí — jejich ozvěna zvolna doznívala — rachot letadla umlkl; zase jedna z tisíců tragedií byla dohrána.

A zase — slyš! Naproti se ozvala píseň lehounkým pianisimem mnoha mužských hlasů. Pianísimo zvolna mohutnělo, harmonicky zladěné hlasy působily dojem hry na varhany.

*»Akú som si frajerenku
zamiloval,
ako by ju maléreček
vymaloval.
Čierné oči, bílá líčka,
ako by ju malovala
malérečka — —«.*

»Janku!«

»Franto!«

Pohlédli si do očí a stiskli si ruce. Nemluvili, ale rozuměli si. Nečekali na další sloku a opatrně sestupovali, napínaje zrak po svém nejbližším okolí, aby neočekávaně nenarazili na Krahulce. Cítili ho nedaleko. Časem zaslechli cvaknutí výbroje, náraz okované boty o kámen, lehké harašení kaménku, kutálejícího se po svahu dolů. Byli asi nedaleko sebe, Krahulec se svým doprovodem poněkud vlevo vpředu. Janek s Frantou museli se úzkostlivě krýt a opatrně ohmatávat půdu pod nohama, než sestoupili o nepatrný krůček. Nebylo vyloučeno, že feldvébl má s sebou triedr a pomocí toho i v noci viděl dost daleko okolo sebe. Bez náležité opatrnosti mohla by jejich výprava skončit žalostně.

Skoro celou hodinu to trvalo, než překročili dvoje drátěné překážky, jejichž průchody byly na štěstí otevřeny, a sestoupili na dno údolí k třetí linii drátů. Podle šramotu a harašení poznali, že feldvébl se svými chlapy právě asi prošli průchodem a »španiše rajtry« náležitě urovňávají do původní polohy.

Ukryvše se za balvan, napínali zrak před sebe, aby jim neušlo, kam feldvébl se svými společníky zamíří. Vpravo nebo vlevo? Vpravo, asi sto až stopadesát kroků je přes řeku mělký brod, jímž je možno bez velkých obtíží dostat se na druhou stranu. Po obou březích řeky roste hojně vrboví, které skýtá tomu, kdo zamýšlí nějaké zákeřné přepadení, dobrý úkryt.

Tři stíny plazily se opatrně přes silnici na druhou stranu a zmizely pod náspem. Co teď? — Nezbývá, než chvíli

počkat a naslouchat. Snad se nějak prozradí, kam směřují.

Naslouchali. Nic se nehýbalo. I na druhé straně všechno utichlo, i drnkání na mandolinu přestalo. Sand jen strážce, vysunutý před posice, bdí. A horko bylo, téměř dusno, jako před bouří. Ale nebe bylo čisté, plné jiskřících hvězd. Oba chlapci se potili. Bluzy si na prsou rozhalili, čapky v týlo posunuli a zhluboka oddechovali, tisknouce si na ústa dlaně v obavě, aby se ani dechem neprozradili.

Zase chvíle uběhla. Pojednou se oběma zdálo, že uslyšeli vpravo pod silnicí dušené kýchnutí a tiché zaklení.

»Tam jsou!« rýpl Franta Janka palcem do slabiny.

»Slyším. Směřují asi k brodu. Jakoby věděli — darebáci! Ale počkejte, my vám to sakramentsky vytmavíme!«

»Co včil?« tázal se Franta.

»Přelezeme dráty a potáhneme se po pravé straně silnice za nimi. Dál, než k brodu, jistě nepůjdou.«

»A potom?«

»Nic! Vyčkáme, co se bude dít dál. Kluci zde budou nějak okolo půlnoci. Zatím budeme dávat »bacha«*).

Opatrně, nepůsobíce nejmenšího šramotu, pootevřeli překážky v průchodu mezi dráty, protáhli se jimi jako lasice, zase je vrátili do původní polohy, lehli na zemi a plazili se po pravé straně pod náspem silnice za Krahulcovou trojkou. Asi po padesáti krocích narazili na kanál, vedoucí pod silnicí napříč.

»Sakra, kamaráde, myslím, že by bylo dobře zde tou dírou přejít na druhou stranu, abychom na ně viděli.«

»Jak myslíš, Janku! Jdu s tebou.«

Bez dlouhého rozmyšlení zmizeli v kanále a protáhli se jím až k východu. Zde se zastavili a naslouchali. Nic se nikde nepohlo. Janek vystrčil hlavu, ale hned ji zase vtáhl zpět, dav Frantovi dotekem znamení k největší opatrnosti. Nedaleko spatřil na zemi tři chlapy, plazící se podél silnice. Byli to oni. Šikovatel. Lezli jako vši přitisknutí k zemi a odbočovali v ostrém úhlu od silnice k řece.

»Tož, Franto, za nimi!« pobídl Zapletal Špalka, když zákeřnickou trojici pohltila tma. — »A opatrně, abychom to neprohráli.«

Vylezli z úkrytu a sledovali šikovatele a jeho druhy po sluchu, neboť tito,

*) dávat »bacha« — pozorovati.

jsouce ozbrojeni puškami a opasky s příslušnými rekvizitami, neuvarovali se tu a tam cvaknutí, šramotu nebo hluchého úderu pažbou o půdu. Tak se dostali Janek s Frantou až k cestě, vedoucí od silnice k brodu. Zde se zastavili a ukryvše se ve vrbovém porostu, naslouchali.

Vpředu slyšeli vzdalující se kroky. Ti před nimi kráčeli patrně vzpřímení. Teď se kroky zastavily — okamžik ticho — pak lehký šustot, zaprašštění suché větvičky a zase ticho.

Z toho Janek uzavíral: Zalehli ve vrbínách při cestě a zůstanou ukryti až do příchodu feldvachy. Tu odtud na ni vybafnou, Čechy pomocí německých kamarádů odzbrojí, pod bodáky je přivedou zpět a bude následovati náhlý vojenský soud a ortel: šibenice nebo festunk**) na dlouhá léta. A feldvébl Krahulec shrábne odměnu. — »Dáble!« odlehčil si Janek potichu, dojde v myšlenkách až sem. — »Oh, to se ti nepodaří! Spíš zařveš***) sám!«

— — —
»Zde zůstaneme a počkáme, co se bude dále dít!« šeptal Frantovi. — »A pamatuj: dojde-li k čemu, felák je můj! Víš, za to uvázání!«

»No šak!« přitakal Franta. — »Já si vezmu na starost frajtra a toho druhého!«

* * *

Zatím se dvanáctičlenná feldvacha připlížila k průchodu přes třetí linii překážek.

»Zde chvíli rast!†) navrhoval desátník Cihelka. »Musíme se poradit, co dál.«

Frajtr Hebel, odloživ pušku a řemen, hleděl rychle zmizet v nejbližším křoví. Desátník Cihelka usedl na zemi nedaleko Kopřivy, jenž si lehl a podepřel loktem hlavu.

»Tož co, tatíku,« oslovil tohoto šepetem, aby Němci náhodou nerozuměli, »co myslíte? — Půjde to?«

»Ja, pane kaprále, já nevím. Víte, ono je to blbé. Kdyby těch pitomých skopounů*) nebylo!«

»Máte pravdu. Těch se však musíme nějak zbavit.«

»Ale jak?«

»Pošlu je pryč!«

**) vězení na pevnosti.

***) »zařvati« ve vojen. hantýrce: vzítí konec, zdechnouti.

†) odpočinek.

*) Skopouni — přezdívka pro Němce.

»Kam?«

Po silnici dolů. Mohou jít až k maršatské kapličce a odtud třeba ke všem čertům. Než se vrátí, budeme dávno v suchu.«

»Budou-li jenom chtít. Zdá se mi, že ten frajtr o měčem ví. Viděl jsem ho dne odpoledne s felákem pohromadě. Nedoštal-li od tohoto nějaké instrukce —

»Krucí, to by bylo opravdu hloupě!« poznamenal Cihelka. — »Ale konečně, co se nám může stát? Zkusíme, co se dá dělat!«

Frajtr Hebel, dopínaje si cestou řemen a kalhoty, se vracel.

»Herr Gefreiter, gěnsi cu mir!« zvolal desátník Cihelka frajtra k sobě.

Frajtr Hebel byl už starší, rozumný člověk a uměl dosti dobře česky. K svému frajtrovství přišel jako slepý k houslím a pranic si této hodnosti nevážil. Svým povoláním byl švec. Říká se, že tito jsou potrhli a divocí. O Hebelovi však toto pravdivo neplatilo. Byl náramný »klidšas« a nic s ním tak honem nehnulo. Spíše se svou přemítavou povahou podobal mudrci. Na štěstí nepatřil k těm, kteří za vrchol moudrosti považují německé nacionální sobectví a nenávisť vůči všemu neněmeckému. Byl odtržen na počátku vojny od mladé ženy a děcka a od dobře zavedeného řemesla a proto klel a nadával na pitomou vojnu jako mnozí jiní a byl by nejraději flintu položil a odešel od ní, kdyby bylo kam. Dosud však neměl příležitosti.

Svěřil-li tomuto Němci feldvébl Krahulec nějaký úkol, pak jistě trefil moč »vedle«, což může býti omluveno jedině tím, že Hebela dosud pořádně neznal, protože tento přišel k šesté kompanii s několika desítkami Němců teprve nedávno.

»Tož, pane frajtre, jak to uděláme, abychom dostali do rukou aspoň jednoho Talijána, jak si to pan feldvébl přeje?« zahájil poradu desátník Cihelka.

»Víte, pane desátníku, promluvmě si rozumně. Přiznám se vám, že bych raději žádné Talijány nechytal. Raději bych se dal sám »chytit.«

»Hergot, frajtre, nemluvte tak! Což kdyby — — —«

»Žádné strachy, pane desátníku. Z našich neumí nikdo česky. Můžeme mluvit od srdce. Víte, mám té vojny až po krk. Člověk se tady tluče, nasazuje život a za to ani pořádně žrát nedají. Žena s děckem

doma umírá hladu, řemeslo hyne a proč? Hrom do té zatracené vojny!»

»Nu, je-li to takové, tož se tedy snad domluvíme. Víte co, pane frajtre?«

»Nu?«

»Rozdělíme se. Každý půjdeme na jinou stranu. Já se svými se dám vpravo, vy se svými půjdete vlevo a nebudeme jeden druhému překážet. Co říkáte?«

»Co bych říkal? Souhlasím s vámi. Půjdeme každý, kam nás srdce táhne.«

»A co vaši Němci?«

»Nadávájí jako já. Jenže potichu!«

»Mluvil jste dnes s feldvéblem?«

»Mluvil. Upozorňoval mne na vás. Abych prý vás s očí nepouštěl. Ale může mi celý feldvébl... V tom člověku opravdu není nic dobrého. Věřte, tak jsem si vždy, jako kluk, představoval samého satana.«

»Satanskou povahu opravdu má!« přitakal desátník. Vytáhl hodinky a pohlédl na ně. — »Bude hned půlnoc, rozejdeme se, ne?«

Frajtr Hebel vstal se země a chopil se své pušky. — »Schinder, Glaser, Puff, Aushelfer, Bettler — antreten!« komanďoval.

Němci bez hlesu nastoupili, otevřeli průchod a vyšli z drátů, táhnouce se jeden za druhým příkopem silnice a dolů k markatské kapli.

»Šťastnou cestu vám přeji, pane frajtre!« volal desátník za frajtre, vycházejícím jako poslední otevřeným průchodem.

»Já vám též! Auf wiedersehen!« opětoval tento.

»Věru, ani jsem netušil, že to půjde tak lehce,« zahovořil po chvíli se zjevným ulehčením desátník.

»Věříte mu, desátníku?« tázal se pochybovačně Kopřiva.

»Věřím. Ale přesto budeme přece dávat pozor, abychom nebyli zaskočení!«

Když se Němci dosti vzdálili, desátník se vzchopil: »Tak, hoši, au! Jdeme!«

A šli. Volně jeden za druhým, s puškami, zavěšenými na předloktí pravé ruky a přidržující je při ústí hlavně, aby se nehoupaly, kráčeli v příkopu podle silnice. Za kanálem přešli přes silnici, slezli s náspu a postupovali diagonálou k cestě, vedoucí k brodu. Došedše až na cestu, postupovali opatrně po ní. Nakraji vrbin se zastavili a naslouchali. Nic se vůkol nepohlo, jen voda šuměla.

»Pst, pst!« ozvalo se pojednou zasyknutí z vrbin.

Všichni sebou škubli v překvapení.

»Nelekejte se, to jsem já — Janek Zapletal s Frantou Špalkem. Čekáme tu na vás!« hovořil Janek dušeně, vztyčiv se napolo v křoví.

»To jste vy? — Jak jste se sem dostali? — Co zde děláte?« tázal se desátník.

»Pst! Tišeji, desátníku! O několik kroků dále ůháj na vás feldvébl Krahulec s frajtre Sanystrou a se Steinerem. Patrně čeká na to, že vás chytí, až budete chtít utéci k Talijánům.«

»Ničema!« šeptl Kopřiva. — »Jemu je to podobné!«

»A kde jste nechali ostatní?« ptal se Janek.

»Němci šli k markatské kapli. Frajtr Hebel, zdá se mi, má tytéž úmysly jako my.«

»Dobře tak! Feldvébl s tím jistě počítal, že pomocí Němců vás odzbrojí a že vás tak dostane před vojenský soud. Co by vás čekalo, můžete si domyslit!«

»Tož co věil, desátníku, uděláme?« nadhodil Černý.

»Co věil? — Už vím...«

»Ale, desátníku, feldvébla si vymíňuji pro sebe!« připomínal Janek.

»Dobře, kamaráde! Nameleš mu, co do něho vlez. Uděláme to tak: Já ještě s třemi půjdeme na něho zředu. Bude patrně skryt za tím záhybem. Před záhybem se zastavíme a vyprovokujeme ho. Zatím ty, Janek, s Frantou a ještě se dvěma obejdete křoviska vlevo a dostanete se mu nepozorovaně do zad. A v příhodném okamžiku na něho! — Bude to dobré. Janku?«

»Dobré, dobré, mohl byste být generálem, desátníku! Jenom, prosím vás, neutlučte mi ho dříve, než já se k němu dostanu. Víte, co jsem mu sliboval za poslední uvázání.«

»Buď, Janku, bez starostí!« ubezpečoval ho desátník. — »Tož, kdo půjde se mnou?«

»Já — já — já...« ozvalo se.

»Tož za mnou! Kvěry do fertiku, já jdu vpředu a vy tři vedle sebe za mnou! Jakmile se dostaneme s nepřítelem do styku, nespouštět ho s očí a hledět ho se tří stran obklopit, aby nám konec konců nevzal draka.*» O zadek už se postará Janek, víd?«

*) vzítí draka — utéci.

»To víte, desátníku! — A my se vy-
zujeme a opatrně kupředu!«

Janek s ostatními zuli boty, dali si
je pod paži a všichni potichu zmizeli. Po
chvíli se zvedl i desátník se svými, při-
pravili si pušky k výstřelu a kráčeli po-
malu cestou, jak desátník naznačil. Před
záhybem se zastavili. Desátník se obrátil
ke svým lidem a šeptem je vybídl: »Tak,
chlapci, včil mluvte polohlasem o tom, jak
budeme utíkat do Talijánska, aby to feld-
vébl hezky slyšel. Musíme ho trochu po-
dráždit!«

»Na mou duši, desátníku,« začal ho-
vor Kopřiva, »ani nevíte, jak budu rád, že
se tady té otročiny zbavím!«

»A já, kamaráde, ani nemluvím!« od-
povídal desátník. — »Už jsem se na to
tyranství nemohl dívat. S tím rasem Kra-
hulcem už nebylo k vydržení!«

»Víte, chlapci, čeho jedině lituji?
nadhazoval otázku Skřivan.

»Čeho?«

»Věřte mi to nebo ne, nejvíce lituji
toho, že než uteču do Italie, nemůžu to-
mu mizernému félovi aspoň jednou »na-
flákat kušnu*«. — Krucinál, to bych si
zmlsnul!«

»A konečně, čert ví, co se ještě nestane!
Co dosud nebylo, může být!« upoko-
joval ho desátník.

»Hergot, kdyby tak věděl, že chceme
dát Austrii sbohem, ten by se vztekal!«

»Ale nechť ho šlak trefí, mizeru!« při-
dal Cihelka.

Hovořili tak chvíli, zatím co feldvébl
Krahulec s frajtrek Sanystrou a Steine-
rem poslouchali bez dechu pět kroků od
nich.

»Pozor, chlapci, jdeme!« šeptl tišeji
desátník. »Připravte se na všechno!«

Vykročili. Ihned po několika krocích
za záhybem narazili na temnou postavu
s puškou, navraženou proti nim.

»State! Chi è**!«

»Ale kuš, frajtře! Neblbni, když to
neumíš!« zasmál se desátník, poznáv hlas
Sanystřův. — »A kde se tu, prosím tě, bé-
řeš? Snad neutíkáš také k Talijánům?
Člověče, to nedělej!«

»Kam jdete?« tázal se s jakousi do-
myšlivostí Sanystřa, zastupuje jim cestu.
Byl rád, že se může »vytáhnout**« na
kaprála.

*) nafackovat.

**) Vysl.: Štáte, kije! = stůjte, kdo je?

**) vytáhnouti = ukázat svou moc.

»Člověče, že se tak blbě ptáš. Do Ří-
ma jdeme. Nechceme přece v tom zavši-
veném Rakousku pojit hladu!« odpovídal
za všechny desátník. — »A uhní s cesty
s tou kudličkou!«

»Nepustím vás!«

»Ale jdi, hošku! Neblbni a uhní
s cesty, nechceš-li nějakou slíznout!« hro-
zivě promluvil Kopřiva, zašermovav svým
bodlem proti bodlu frajtrovu.

Tento o krok ustoupil.

»Tak vy tak, grázli!« zarachotil po-
jednou feldvéblův hrubý hlas z vrbin. Sko-
kem se vyřítíl feldvébl z houštiny a posta-
vil se bojovně mezi Sanystřa a hlídku. Za
ním vyskočil ještě kdosi třetí a všichni
tři zastoupili cestu, cvakajíce hrozivě po-
jistkami na puškách.

»Utíkat! — Vidíme ptáky! — Na
štěstí je tu ještě feldvébl Krahulec. — Vši-
váci! Na toho si nepřijdete! Zpátky,
marš!«

»Ale, ale, pane feldvéble! Kdepak vy
se tu také berete? — Na mou duši, spíš
bych se smrti nadál, než našeho pana feld-
vébla na feldvaše. A nebojíte se?« dobi-
ral si ho desátník.

»Jak to se mnou, vy chlape mizerný,
mluvíte!« rozčiloval se Krahulec.

»Ale, božíku, pane feldvébl, vždyť
se tolik nerozčilujte! Mohl by vás trefit
šlak a co by si bez vás počal císař pán?
Víte přece, jak mu na vás záleží! A ne tak
nahlas! Talijáni jsou nedaleko, mohli by
vás »spakovat« zároveň s námi!« pokračo-
val výsměšným tónem desátník.

»Držíš hubu, ty mizero! Kruci, všivá-
ci, já vám ukážu, kdo je to feldvébl Kra-
hulec. Kvéry pryč! Ruce vzhůru!«

»Až budeme chtít, pane feldvéble.
Vám je rozhodně nedáme! Nešel byste
s námi?« hovořil desátník klidně. Tento
divný desátníkův klid feldvébla pomátl.
Překvapilo ho, že se nikdo před ním
netřese a že nikoho ani nenapadne vy-
plnit jeho rozkaz a odhodit pušku. Na-
brav dechu, pokusil se ještě jednou pustit
hrůzu:

»Hergot, vy svině mizerné, kvéry
pryč, ruce vzhůru — — —«

»— kertajch, marš!« dodal se smí-
chem Cihelka. — »Ale co vás nemá! Kam
vás vede slepá vašeň, pane feldvéble! Spí-
še vy nám dáte svou flintičku!«

»Gefreiter Hebel!« zavolal feldvébl.
cíte se v málo závidění hodném postavení.

»Toho se nedovoláte, pane feldvéble. Chcete-li s ním mluvit, musíte za ním do Itálie. Šel tam se svými Němci jinou stranou!«

Strašlivé zaklení bylo odpovědí na tuto zvěst.

»Snad byste se, pane feldvéble, na ně nezlobil?«

»Ruce vzhůru nebo střelím!« soptil feldvébl vztekem a zamířil hlavní pušky na desátníka.

»Ó, prosím! Ale v tomto případě vás, pane feldvéble, ujišťuji, že, padne-li rána, živ odtud neodlezete! Račte se, prosím, podívat za sebe!« upozorňoval desátník hlasem, z něhož bylo lze vytušiti, že už přestal žertovati.

Ale než se mohl feldvébl obrátit, ozval se za ním dvojí zděšený výkřik a zároveň sám ucítil, že byl někým zezadu uchopen za límec a mocným trhnutím stržen k zemi. Puška mu byla vyrvána z rukou a odhozena kamsi do roští.

»Po nikom už nebudeš střilet a nikoho už nebudeš vázat, lumpel!« zahučel mu čísi hlas do ucha a již ucítil strašlivou tíhu na prsou, že ani vydechnout nemohl. Obě ruce mu kdosi zkřížil pod bradou a čítil v zápěstí silou kovářského svěráku, takže bolestí zavyl, jako vlk, do želez laněný.

»Vidíš, sakra, kamaráde, také na tebe došlo!« uslyšel znovu tentýž hlas, v němž s hrůzou poznal hlas Janka Zapletala, toho, jehož před několika dny ztýral pro konservu, div ho nezabil. Nyní mu ten Janek klečel na prsou a jeho i ve tmě jiskřící oči neslibovaly nic dobrého. Krev stýdla feldvéblovi v žilách, smrtelná úzkost mu sevřela jeho tyranskou, avšak zbabělou duši při pomýšlení, že tato chvíle je snad jeho chvílí poslední.

»Pusť!« zasípěl, lapaje po vzduchu a kopaje nohama do prázdna.

»Ba ne, sakra, kamaráde, nepustím! — Bodej! — Do smrti bych si vyčítal, že jsem ti cosi zůstal dlužen. — Pamatuješ, koho jsi to nedávno sám, téměř prackama, uvazoval? — Pamatuješ, koho jsi to, bezbranného, visícího na provaze, bil téměř rukama přes tvář? — Pamatuješ?« dotíral Janek, cloumaje feldvéblem pod sebou.

»Ježíšmarjá — bolí — bolí!« úpěl tento, marně se snaže vymknout ruce z tvrdých kleští.

»Ahá, chlapečku! Tedy taky cítíš? Taky víš, co je to bolest? A ty myslíš, že

mne nebolelo? — Ja, sakra, kamaráde, rád bych ti to poctivě oplatil, ale bojím se, že to nesneseš!«

»Proboha, Zapletale, jenom mne pusť! — Pusť! — Slibuji — že vickrát — — —«

»Nic neslibuj! Nevěřím ti! Z vlka nebude nikdy nic jiného, než zase vlk. — Včil mně pověz, co ti mám udělat! Mám tě zabít jako divokou šelmu nebo ti roztráskat tu tvou sprostou hubu za to všechno, co jsi až dosud bez trestu páchal na kamarádech? — Pověz! — A necukej sebou tolik, nebo ti jednu vrazím, že do smrti tě zuby bolet nebudou!«

Feldvéblovi v tomto postavení — vlastně položení — bylo hrozně. Marně napínal své síly, aby se sebe Janka setřásl. Nesnesitelnou tíhou byl tlačěn k zemi, strašlivá bolest drcených rukou v zápěstí rozlévala se po celém těle, dechu sotva popadal, v obličejí a ve skráních cítil mocný tlak vřelé krve. Zdálo se mu, že mu peklo v hlavě hoří. Vyboulené oči, s nimiž v bolesti zavracel, jako by už hleděly na onen svět. Rád by křičel, rád by řval o pomoc, ale sotva sípal. Ne zlostí, ne vztekem, jako ještě nedávno, ale strachem, jakého dosud nikdy nepoznal. A opodál něho stojí frajtr Sanystra a Steiner a prstem nehnou, aby mu z této situace pomohli.

»Sanystra!« zasténal, chytaje se poslední naděje.

»Ten ti už, chlapíku, nepomůže! To už máš marné! — Mluv! Co ti mám udělat? Utlouct tě jako škodnou nebo zfacovat?«

»Proboha, Honzíku, Zapletálku — prosím tě — pusť — vždyť mne — udušíš — udu — — —«

Zapletal poněkud zmírnil tlak. — »Mluv — nebo — — —«, jeho ruka, sevřená v pěst, hroživě se zvedla do výše.

»Ježíšmarja, bože dobrý — Zapletale — smiluj se přece — pama — pamatuji se!« V úzkosti přivíral oči, čekaje každým okamžikem, že kladivo, jež mu hrozilo lebku roztrástit, dopadne.

»Mám tě zabít?«

Feldvébl zavzlykal. Jeho dušička se v něm tetelila, jako by hledala, kudy uniknout.

»Proboha — ne — ne — jenom to ne! Natluč mi, naťackuj mi — jenom mne nech žít — ach — — —«

»Víš, sakra, kamaráde, měl jsem tisíc chutí ti zvalchovat kůži, že bys v ní sám sebe nepoznal, ale vidím, že jsi — ne vo-

ják, ale — bába — stará bába. Své hrdinství dovedeš ukazovat jenom na bezbranných. — Vidiš — mám tě v moci. Kdybych tě tu zabil, ani pes po tobě neštěkne. Ale neudělám ti to. Ani fackovat tě nebudu jako ty mne — ne. Jediné, co zasloužíš, je toto:« — A Zapletal plivl Krahulcovi do tváře, zkřivené strachem. — »To abys věděl, že t e b o u p o h r d á m ! A všichni, kteří tu stojí okolo!«

Janek povolil, pustil feldvébla.

»A včil vstaň!«

Feldvébl Krahulec vstal namáhavě, jsa úplně vyčerpan prožitou úzkostí. Rukávem setřel si slinu s tváře. Cítil se poháněn a krutě pokořen před těmi, jímž ještě včera dával cítit svou moc.

»Chlapci, pustíte mne?« tázal se zkroušeně.

»Ale bodejt! — Kampak tam, kamaráde! Abys se mstil za nás na nevinných, ne? — Ani se nám nezdá! S námi půjdeš!« odmítl Cihelka.

»Proboha svatého, páni, pro všechno na světě — pusťte mne zpět! Slibuji vám, že se o tom nikdo nedoví — nikomu se nebudu mstít —« žebral se sepjatýma rukama Krahulec.

»Bodejt bys se vlastní hanbou chlubil! Půjdeš s námi a basta! A nepůjdeš-li po dobrém, uvážeme tě na řemen a povedeme jako medvěda! Marš!« poroučel Janek.

»Kaprále, vezmi komando!« volal Franta, drže Sanystru a Steinera za límce, aby nemohli utéci.

Feldvébla Krahulce i jeho dva věrné vzali do svého středu a obrátili se čelem k řece.

»Tak 'dem, hoši! Do Říma!« zakomandoval nevojensky Cihelka.

* * *

»Herr feldvébel Krahulec!« volal ordonanc do brlohu Krahulcova druhý den ráno.

Nikdo se neozval.

»Herr feldvébel Krahulec!« volal znovu, procházeje zákopy.

Nikdo o něm nevěděl. Poslední ho spatřil četař Pivoňka. Bylo to včera pozdě večer, když se dvěma maníky*) opustil při sedmé setnině zákopy a zmizel ve tmě. Ani feldvacha se nevrátila. Ani Češi, ani Němci. Možná, že s nimi utekl k Talijánům.

V kanceláři setniny, umístěné v podzemní díře u štábu, čekal na Krahulce od divisionáře rozkaz, že se má ihned odebrat na divisní velitelství a nastoupiti jemu propůjčené místo — kata N-té divise.

Feldvébl Krahulec však zmizel. Stal se nezvěstným. Bylo tedy »čestné« místo divisního kata opět uprázdňeno.

*) Mann = muž; maník = zdrobnělina něm. podstatného jména ve voj. hantýrce.

Obráz světové krise. Anglický malíř kapitán Will Longstaff vytvořil tento působivý obraz, nazvaný „There is a darn“ (česky: stmívá se). Obraz je symbolikou ukazující vyvolání světové krise válkou

Zklamané touhy

*»Nestóiš-li za to,
je pod okny blato.
Strčím ťa do něho,
to máš, synku, za to.«*

Písnička zvonečkovitě zatřepetala se vzduchem, trylky její jako by tím stříbrněji zazněly, čím výše okénkem k obloze létly...

A potom jako obyčejně pleskla dřevěná okenice.

Tohleto plesknutí už strýce Konopku z loža pozvedlo.

Vyskočil tak, jak byl, jen v modrých podvlékačkách, v režné košili a už byl na síni a pak hned za vraty.

A tam už napínal zraky. Napínal je směrem k plotu vzadu za zahradou, docela ne k brance.

To ze zkušenosti, protože z mladých let dobře se ještě pamatoval, kudy za děvuchou galán na galandu chodí!

Vrátka vrzají, pozornost volají, psa nablízku mají, oh, taková vrátka jsou zrádná stvoření!

A jen co je pravda: och, láska je láska, nemiluje očí, totiž cizích očí, miluje samotu, nenávidí zrady!

Proto jsou pro lásku zadní nevysoké a laťové ploty nejlepšími vchody...

Dvě nebo tři špingle lehko se uvolní a pak máte branku věru nad branky...

A když nepovolí, když je plůtek nový?

Což! Či nevěříte, že člověk šikovný umí si pomoci?

Přeskočí se škarpy, přelezou se plůtky...

To starý Konopka náramně dobře ví. I on to dělával v dobách, kdy byl mladý a jen co je pravda, vždyť on to dělával ta-

ky zrovna tady, u téhle chalupy, za touhle zahradou a tamtěmi ploty... tehďáž... když sem chodíval, váben láskou Rozly, dávno jeho Rozly...

A jen co je pravda! On nikdá neslyšel takové písničky!

Slyšel též písničky, ale trochu jinší. Slyšel a v vzpomínce doposud i slyší

*»Vem si ňa, Juro, za ženu,
vem si ňa, Juro, za ženu,
budu ti dobrou gazděnu,
budu ti dobrou gazděnu.«*

A jindy:

*»Oči, černé oči,
tajak ta trnečka,
ony sa vřezaly
do mojho srděčka...
A už sa vřezaly,
už sa nevyřežú,
už moje srděčko
na poly rozřežú...«*

Ale to neslychal jenom u okénka, to už tam pod onou hrušní rozsochatou na lávce z kořenů...

A potom u plotu

*»Voděnka studená
jako led, jako led,
nemóžu na tebe,
můj milý, zapomněť...«*

Ale to všechno strýci jen tak hlavou kmitlo a už zas jen silněji své oči napínal....

A nebylo třeba napínat je vela! Noc byla jasná, taková krásná, májová...

Nebe hluboké a jediná hvězda... Opravdu jediná! Nikde místečka práz-

něho, nikde očička modrého, jen hvězda, hvězda a hvězda... bylo jich do tisíce... tisíce na tisíc...

Třepotaly se jako věčná světla, každá svým svitem... ta bledou růží, ta zelenou jiskrou, ta modravým bleskem, ta jemnou oranží a ona zahrála jako do tisky...

A mezi nimi stál hrdý, pyšný měsíc... Jeho tváře byly odulé, jeho rty chladné... nebudily ze snů... Jeho oči kamenné... Lily své jiskry všude po zemi a předly jí tuchou pohádky, ale bez života bez krve, jásání...

plotu se hbitě zachytí: hup! a zase stojí. Rovný, nezlomený, jak vyřízlý z březí...

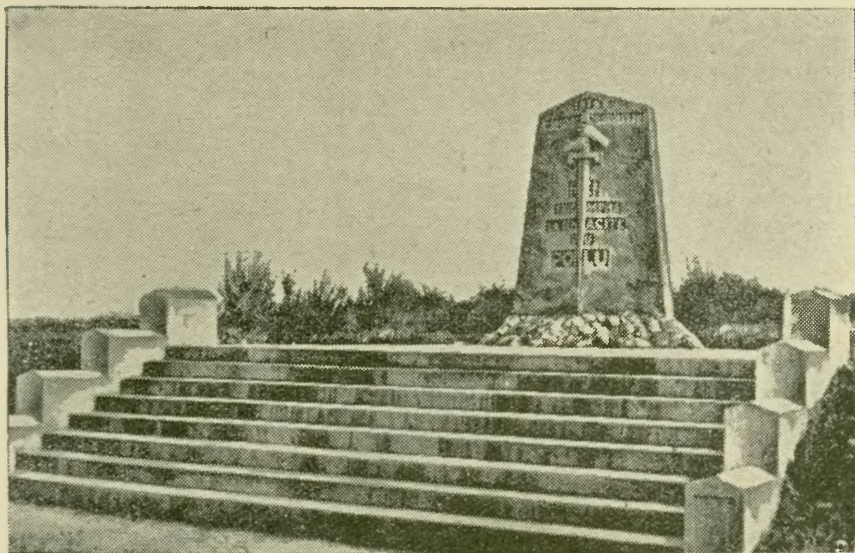
Jen jeden v dědině je taký jadrný! Jeden! Nikdo jiný! Ale poznej za tmy, či aspoň za šera, jestliže tvář na tě ani neobrábí!

Hoj, již se obrací!

Kudrnaté vlasy, oči jak plameny, čelo bílý kámen, rty rudé třesničky, nos zrovna jak orlí.

Z mlýna! Matuš Rusňák!

Co? Aj toho tady už Zuzka odmítá? Toho, v němž by druhá žela Pána Boha? Toho, jenž v dědině i krásou vyniká i

Zde bylo válce odtroubeno. Na památku ukončení světové války byl Francouzi v Handroy postaven pomník, který stojí na místě, kde dne 7. listopadu 1918 francouzský desátník Sellier dal trubkou první signál k zastavení nepřátelství, čímž bylo světové válce odtroubeno

Jenom jiskry rosy v úžlabí lístečků duhou podbarvily a jenom temnoty matně prosvítily..., že bylo lze jimi do dále viděti...

Strýc Jura Konopka jen přicloužil oči šířmi dlaněmi, pohlédl do dálky...

Och, bylo pružné to tělo přes plůtek skřouznuvší, tak rovné a pružné jako rozkošný proutek vrbový... Ani vojenští páni by na něm nezřeli vady a vojenští páni nějak chyby vidí! Aby neviděli, když tělo bez šatstva nahé prohlížejí...

A jaké pohyby má ten mladík liščí! Jako by necítil bolest odmítnutí. Žádné přelézání a vystupování! Hle! Jen vršku

svojí odvahou, toho, jehož jednou bude mlýn nejlepší v kraji do daleka?

Divná, divná dcera!

Moc dědina mluví o tom, jak vybírá! Tuze prý vybírá! Že prý se povídá: »Chodí v celém háji, utne hned na kraji... věru, měla by být i kapku rozumná...

Strýc se skoro hněvá, když se dvorkem k síni potichoučku šourá...

Oho! Cože to je? Jako by k okénku jizby Zuzančiny tiskla se dokonce nějaká postava...

»Oho! A tož taká? Proto tof Zuzanka zahání Matúša.

»A tožto zme doma!«
Strýc se pomaloučku k okénku přikrádá...

Hraje mu to v hlavě: kterého si synka Zuzka tu namlouvá...

A strýc přikrčený čeká... čeká...

»Ach, budeš-i moja?«

»Tvoja. Baj. To sa zná...«

»Nebudeš litovať...!«

»Co by litovala?«

»A šak baj ti pravím, nebudeš litovať...! budeš baj bohatá...«

»Láska bohatství dá...«

»A přecaj je chudá! A veď láska chudá lehko vyprchává...«

»Moja nevyprchá!«

»Šak nebude chudá! Ty nebudeš selská, nebudeš mlynářka...«

»Hoferka?«

»Dež by ta! Oj, budeš panička!«

»Panička, tož měšťka?«

»Věcej, moje milá...«

»Věcej?«

»Dozaista!«

»Neprav. Sú to slova, kerým chybí víra...«

»Přinde. Viš. Doista si ňa už poznála...«

»Poznála? Oh, gdož zná! Není dluhá doba, co ňa večer vidám tofká u okénka!«

»Než láska poznává, baj dyž doba krátká...«

»Negdy zle.«

»Eh, neprav!«

»Praviá: bývá slepá!«

»Ach, v našej zemi slepci, kerým z duše nájlepčí pohádka...«

»Baj... Ale ne pravda...«

»Čis ňa nepoznála?«

»Poznála...«

»A či naozaist čuješ ve mně lháři?«

»Neznám, co by řekla...«

»Tož to, co si čula...«

»Dycky je tvoja řeč taká honosnatá!«

»A přecaj pravdivá. Či si nepoznála ve mně hned šlechtica?«

»Šlechtica? — Tož nevím... nevím, co baj toto od tebe znamená...«

»Su šlechtic. Su hrabě... tož půjdeš-i za ňa, tož budeš... hraběnka...«

»Hra... hra...«

»Baj. Hraběnka... A hrabě dvořák má... fabriky... Koně má... zámek budí baj hrady má...«

»...?« Zuzka žasla.

»Na jeho kočároch zračí sa kárunka...«

»A... je... toto... pravda...?«

»Hraběnku obléká šikovná komoná...«

»Neprav! Není možná!«

»Má šaty z herbábu...a... její kšulka takéj není rezná...«

»A jaká?«

»Měkkúčká! Doista z batistu...«

»Tvoja huba sladká, tajak medovať ale...«

»Těž pravdivá a nijako lhavá! Dyby slovo řekla...«

»Já... já... zpráva těžká...«

»Chcéla bys?«

»Je vojna...«

»Než nebude věčná...«

»Ež skončí, tož dóví, lesti by tobě...«

»Tož?«

»Nebyla snád' sprostá...«

»Nemluv!«

»Jak Panna Maria!«

»Řiču! Nerúhaj se! A di! Di už přecaj! Ešče nás uvidá...«

»Nene... růžo moja!... Růžičko ružová... růžová... růžová... voňavá...«

»A či je to haňba...«

»Je... není... och, těžko... sa tem povědá...«

»A... tož bude moja...?«

»Leda... až...«

»Prav! Prav! Nedočkám sa!«

»... až jako hraběnka...«

»Spěš! Včil!«

»Nene! Nelza!«

»Či ňa nemáš ráda?«

»Mám.«

»Tož?«

»Proto nechcu...«

»Co? Co? Proto nechcu...?«

»Aby se snád' tobě jednúc... omzéla...«

»Ty mi? Oh, moja... moja... holubičko zlatá!... To nebude nigdá... Už zná svatá Panna, ... tož... ty budeš moja...? budeš moja... moja... Zuzko! Už

Podporujte Slezskou Matici osvěty lidové pro Těšínsko a Hlučínsko

Zalknu sa! Radostú zalknu sa! Bud'! Och, buď už dneska...!»

»Ne. Povědám: indá!»

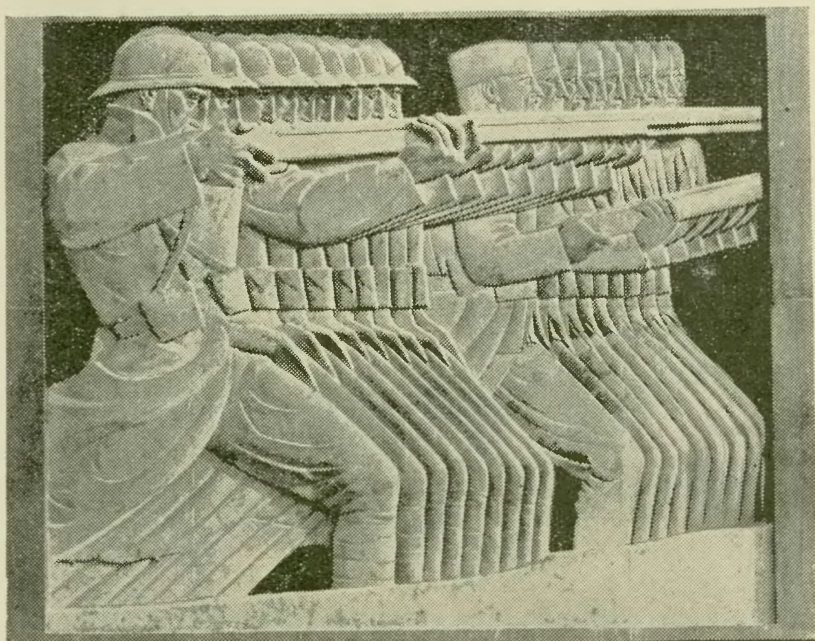
*Okolo javora teče voda,
okolo javora, teče voda,
napij sa i milý, holubečku sivý,
ochladi fa...»*

Zachvěla se vzduchem píseňka, jas-
ně, stříbrně, věru tím jasněji, čím výše
stoupala...

Ňadra bílá, zdravá... Ne jako ona
těch, které za nimi do fronty posílala
vojna...

Ano, ne láska, jež se prodává, jež se
nabízí, kterou můžeš dostat za cinkot
zlatníku, láska neprodejná, toužící a čis-
tá, již dobývat nutno, byť by i toužila být
vydobyta...

Ta... ta krve zvířuje... tou jen ros-
te touha...

V Bělehradě byl postaven pomník, symbolisující přátelství Malé dohody s Francií.
Přinášíme snímek reliéfu z pomníku, který je dílem prof. Mestroviche. Na reliéfu
znázornění jsou jugoslávští a francouzští vojáci, kráčející společně do boje.

Byla tak laškovná a při tom pravdi-
vá, žertovná i vážná, a tož byla milá a ne-
urážela...

A jenom dozněla, okenice pleskla,
rozkošnou hlavičku Zuzčinu schovala...

Nebylo jí. Zmizela. Jen dvěma okén-
ky jako by pronikla tvrdá léta dřeva...

Mladý muž je cítil... Ano, dozajista ješ-
tě v tím dřevě se na něj dívala...

Ještě dozajista i nyní naň myslí, když na loži
sedí, když kordulku svléká a když do tmy

svítí zpod režné košilky a ta její nádherná,
tvrdá bílá ňadra, jež tak neústupně v

okénku zvečera, jak ve dne při práci kor-
dulka ukrývá... och, kordulka hloupá,

hloupá, závistivá...

A v tom okamžiku divoce a prudce
krev mladému muži v spáncích zabouři-
la... hrdlo tvrdým kruhem jak by obe-
píala, dechu i bránila, oči podnítila, tepny
rozšířila.

A silná pravice v tvrdou okenici di-
voce dopadla.

Marně... jenom sama úderem zmod-
rala, při tom zabořila!

Bílá okénečka zůstala však nemá...
ani nezavržla.

Mužova postava jen jako opilá po-
malu kol stěny k chlévům vrávorala...
Divno, že stín starců zrovna vedle bran-
ky nepozorovala...

A jak by také! Vždyť láska je slepá.

A starý Konopka — věru věc podivná — nemluvil, nekřičel, neužil řemene, ač ho jeho ruka odpásala, stál přiražen ke zdi skoro nedýchaje, jako socha kamenná... Jen jedno měl přání, aby nebyl viděn tím, jemuž Zuzana prve zazpívala! Ta kolčavka jedna! Jak je ona chytrá!...

Stál. Čekal. Dočkal se.

Postava galána konečně zmizela.

Se starým Konopkou se věru najednou zatočila hlava... Je to všechno možno...? Že by Poždžarewski...?

Starý strýc Konopka znovu rozvažoval, v myslí vyvolával starostova slova: »Sů též mezi nimi snád' prý baj hrabiata. Aspoň říkají tak! Sů prý baj takoví, kerým tam náleží baj celá dědina... Nále, to vám pravím, teho nic nedbajte! Nezahazujte sa! Práli nám pan hejtman: temu bude běda, o kerém sa zjeví, že sa k tým zajatcom nejak z láskú chová, že im vyhovuje, že sa s nima smlúvá... kerý by tak dělál, bude mu zlá rada... A dyby zajáli a dáli vám cára, baj samého cára... vám je on zajatec, vám je dozaista leda ona zlostiná a protivná strana... vám je... ech, co já vám tolěj sa rozplývám... lata takak lata, edem s ňú do chlěva... edem nadoista hned vedle hovada, tam oni zajateci enomej náležá...«

»Tož tak, na mú dušku, je to tu! Do hroma! Tož ten náš je hrabja! Tož ja — a spí v chlěvci... A tam ho poslúchá baj celá dědina... je věc ež starosta. Je málem kníže pán... tajak půl císařa... a včilej... probožky... baj fabriky má... a včilej... co já též... co edem, dyž Zuzana... sa s ním zřánfrnila... Včil, och, těžká rada!... Vědět to dědina... máme tu žandára a ta haňba... haňba...«

A zas se strýcovi tahle myšlenka v hlavě zastavila!

Jiná najedenkrát mu podle lbí fukla!

»Zuzanka — hraběnka! Šecko je to pravda... Jednúc skončí vojna...! po-fém... přijál by je... tajak v téj pohádce... bílýma koňama... Na dece korun-

ku... ha vůzku korunku... vpředku... Třeb vzadku lokaj... alebo jak praviá... ka u kolěj klofníků... tož samá korunka... Tajak náš kníže pán! Taká vzácná věc va... Uj, co by hleděla baj celá dědina baj až by tak Zuzanka do kočárka lézla. A né snád' edem tak... to by sa od d mu rozvinula deka, aby ona ani na ze tate nestúpila a baj před kočárem by ona st pala ne snád' na stupátka, jak dědinsk nela roba... ale to by stúpila lokajom do dla ňam obuma nohama a v tříbrný kočár, to b isto byla vynesená... oh, jej, oh, jej, biá? by byla sláva, to by záviděla doista K konpom baj celá dědina... jaká!... kro by potom nenesla sa k ušám taká jedn stejná a hlupá pěsnička: chodila po háj ufala na kraju... to by sa pravilo: en nezdála sa, ale byla chytrá a to by sa po tem lí-ba-la... ru... čič... ka! Tož ja Ma Pane drahý! To by byla iná... dye A jak Zuzanka je šikovná, chytrá... stve Jaja! Celá máma!... Též ňa tak chytila, též s hned nadála!... Kakraholtská ženská... To baj! Co je pravda! Při tofkáj téj sváj moseli by zvónit všeckým zvonama! už v To by mosel zpívať ne edem náš rechto řů by pozvál pět, lebo baj sedum! To b byla svájba! Hraběci! To sa zná!...«

— — — — —
A ani si neuvědomoval starý strýc Konopka, že už je ze dvora, že už ho ob- má tma v síňce dokola a že je šmátrá treba...

Nešmátral! A zajel! Na jakýs hrbe- lek jeho noha stoupla. Uklouzla!

Bác! A... chudák hlava, o schůde praštila, boule naskočila...

»Šak sem baj pravila, lesti teho treba!«

To tetka Rozárka se svíčkou ve dve- řích taky jen tak nočně málo oblěkaná.

»Co fa čerti nosá včilěj hambálkama

M. U. Dr. ANTONÍN SVOBODA
praktický lékař
PETŘKOVICE
Ordinuje od 8 — 12 hod. dopol

Třeba sa hampasíť! Nech je! Šak je Zuzka už dost chytrá roba!«

»Ja chytrá, nechýtrá! Trá je dycky vědět, s kým sa děcko zlézá, s kým sa báj kocůňa! No, šak, prav! Netřeba?«

»Od toho je mama!«

»A dyž sa nestará, tož mosí byť tata!«

»Aby fa nefala! Si ty ale huba! Ale nelapotaj! Jakby mi brablenci lozily dlaňama...«

»A tož znáš ty teda, co Zuzka zarábí!«

»Nehuč! Nelapotaj! A do izby pokro! Ono sa v izbici moc lepší povědá!«

»Šak!«

A vešli oba.

»Tož už si zavřela?«

»Tož!«

»Měla si to vidět, jak Rúsňáka hnála! Matuša Rúsňáka! Víš-i?«

»No! Ze mlýna!«

»Šak, a ty nic k temu?«

»Tož dyž sa í nezdá...«

»Ale je ze mlýna!«

»Ja, mlýn, tajako mlýn! Ono není dycky taký mlýn jakořka nájlepši bohatstva!«

»Není... ale u nás jako na dědině sa už větší nezná!«

»A šak též dědina není konec světa.«

»Takéj je to pravda.«

»Sú baj velké města!«

»Sú. Též je to pravda... Nále... je nájlepši, edem si přec mysím taková dědina...« Strýc Konopka vážně, ne že by chtěl zkoušet, čím je panímáma jeho nasáknutá, ale že i sebe chtěl zas přesvědčovat, že je to nejlepši, co se zná až do dne. —

»Člověk zná ogara. Ví: je zdravý, silný. Ví: je tajak březa ohebný a pružný... no ja, tajak březa, kerá není nikde nikým naomená...! A v městě! Gdož to zná... Chapec zdá sa, zdá sa... a ono nakoně... ono... kakraholte... ono konec konců... chlap na pohlédnutí je trá tajak hořa... tajak tvrdá trnka... nále konec

konců, ona je ta hora spodkem provrtaná... trnka vnitřku zhníla...! Tak...! To je lid z města!«

»Baj. Lze sa omýlit, veď sa člověk nezná...«

»No... a či... snád sa zná?«

»Zná! A skrz na skrz! Tajak tofta bota!«

»Gdo?«

»Nic si neviděl? Čis eště nepoznál, gdy sa naša Zuzka hybem rozčervená?«

»Gdy?«

»Dyž Poždžarewski vedlivá ní dělá...«

»A tys to věděla?«

»Ty ne?«

»Ne! Já dneská! Včilej sem ju slyšel, veď s ním rozmůvala...«

»Včil? Vždyť si pravil, že ona Matuša Rúsňáka tam měla.«

»Baj. Tého zahnála... Než jak toften přišel, tož nezavírala. Pane, okenička byla rozdávená...«

»Nó, tož... ty znáš všecko... včil víš všecko... včilej... Juro, Juro... čuješ... také štěstí... vyháňat...? oh... ščučno... Nené! Není možno... Juro, čuj... Zuzanka... to tvoje děcko... ono... ho... má rádo... celú dušu rádo... čuješ... báj ta láska nehdy stóí... za to...«

Strýc celý zkoprněl! Tak je to daleko! Skoro se potčěl, ale znát to nedál! Ono láska roste, když jí někdo staví pod nohy ohradu... branku... psa... překážku...!«

»Stóí! Myslete si! A já sa snád za to dám zavřít úřadu... Šak víš, jakú majú na takové věci cenu vypíchanú...«

»Nále přecaj nebud! Či oni snád zvěďá. Oni nic nezvěďá...«

»Jakby nezvěďeli!«

»Otmár bude ležat zasěj na senníku.«

»Předpis je ve chlěvu!«

»Nále je tam gyzdu... Šak ne edem snád on sám... Všeci tam spať budú...«

»Než... nesmí mi v izbu...«

Krajinská lékárna „U sv. Jana Křtitele“

doporučuje svůj sklad všech léčiv domácích i cizích

Ph. Mr. JOSEF VEČEŘA, PETŘKOVICE

»Nehuť, Juro, nehuť! Edem ty ňa nechaj! To je moja starosť a edem uvizeš: šak proto nepůjdeš do lčina k súdu a edem budeš měť ze Zuzky... hraběnkú... čuj, synku, hraběnkú... Oj, budeš měť úcty, až až, milý, synku... Poblednú závisť v mlýně, baj na šenku! Zblednú baj na faře s tú svojú bělunkú z tvarohu Valinku, zblednú baj ve škole, veď zvěďá, proč ona naša Zuzečka nechťela byť tehdá edem tak rehtorkú, zblednú baj na obci, až představenému občani odejmú jakořka tu úctu, co mu baj úřadem včilejky dávají, až jedenkrát úřad za tebu přinesú...!«

»Ale Rozárečko...« strýc měl už těšením těžkou slzu v oku...

»A že nepřinesú?! Oh jej! Moc sa mateš! Aby nepřiněsli! Po kolenách přindú! Co? Co? Že nepřindú? Jak by těz nepřišli? Dozaista přindú! Přecaj dyš... Eh, čuješ — i, synku, co je to měť cerku, svoju vlastní cerku naozaj hraběnkú...? Oh, oh, ty Juříčku, dyť já už mám z toho kroja pilnú hlavu... A nic! Hlavu hore, šak já to obstarám, šak já to vyčicu! Dyť on má na Rusi celičkú dědinu! Na něho ti lidé rovnú tak pracují, tajak na tisařa tofkáj v našem rajchu!... Já ti, na mú dušku, ež sa rovnú chvěju, jak na to vzpomenú! Hned sú bez gurážu!... Já ti naňho hledím, jak na svatú Annu, veď on mi rozpraviá: Mám celú dědinu, mám mlýn, mám baj pilu a mám hospodářstvia a baj mám fabriku! Šeci mi pracují! Dyť já mám krom svojěj, krom téj svoje duše, ešče celý tisíc a ešče baj k temu extra jednu dušu. A já sa křižuju a já: Oh, probožky, nepovědajte mi, dyť máte před sebu naozaj křesťanku! Kerak by mohl měť tož člověk, tedy křesťan, věc ež jednu dušu. A on ti do smíchu a tož rozpraviá mi, že je u nich inší neži v našem rajchu, tam že každý šlechtic má krom svojěj duše jako cizích duší třá celú dědinu a ti jako že mu všecku svoju prácu a všecko bohatstvia před nohy snášajú... a tým že on všeckým obloží prý Zuzku, našu, našu Zuzku, edem co bude mocf překročif hranicu... A já, och, Zuzečko, opustíš maměnkú?... a ona, maměnko, téz ste šla za tatú... veď já už bez něho věcej nevyžiju... já už věcej nechcu nigdá... nic inšího... neži: byť hraběnkú...

Tatičku, tatičku, já sem í slíbila, že ňa baj připravím, že ti všecko řeknu a že ty máš precaj... tak rád svoju Zuzku, že í neodbereš štěstí ani kapku... že bude hraběnkú... že bude nosívať na všeckým

a všady takovú... malúnkú... rozmarnú... korunku...«

»Ale dyž ňa zavřú...«

»Nic ty sa neboj, nigdá ňa nezavřeš. Spěš, až budeš ty měť cerečku hraběnkú to ti každého dňa baj, co sa ti smějú, tak jak falářovi ručičku obtůlnú... a čuješ Juro...«

»Eh, tož... čert vzal robu!« Tatík je ko zlostně, ale zatím v srdci — byl rád, že se sešel v myšlenkách tak na chlup s svou dobrou tetkou, se svou Rozárou...

A v tom okamžení za dveřmi jizby málem mohl cítit divnou teplou vlnu... Sjela Zuzce se rtů! Bylo jí jako by měla vběhnout v jizbu a při tom políbila tatíčkovu ruku...

A přece nevběhla, přece jen se zdržela a šla pomalounku do své jizbičky...

»Zeleně sem sela, červené mi schoďej, pověz ty synečku, kdo tebe k nám vodí...«

»Eh, ste vy opravdu kakra hlupé roby!« To starý výměnkář vylezl z výměnků, když se mu zazdalo, že zavrzly schoďdy. »Co též ty? V téj písničce stóí: «Kdo tebe rozvodí,» ne »kdo ňa k nám vodí!« Edem, abys jednúc nezpívala takéj tak jak patří podleť písničky!«

»Ej, to by sa zpředy mosely zobracá v Bečvě všecy vody!«

»Ej, šak na mú dušku, nejednej děvčici sa baj zobracály, veď sprostá hrdlička začala cukrovať na rúsné holúbky!«

»Že vás šlak netrefí...«

... za takové řeči... hehe... negdy řeči člověka vyléčá, povědali staří! Mosíť řeč tátovi, nech lískovým prutem ti rozjasná oči.«

»Můžete utékať. V izbě strójá svalby!«

»Majú recht! Nájlepší je sobáš pro robky! Vedle poctivého, rozumného muža šasne lesk korunky!«

»Že vás pysk nebolí!«

»Ne, ne, lebo mám ho už větrem odutý, ale hubičkama bývá popraskaný, gdyž je v pysk sáže galán, co na zúbkách má narýsované hraběcí korunky... hehehe, korunky...!«

A stařík se stáhl do výměnčí jizby... Schody dovrzaly.

V jizbičce po zemi ve vířivém tanci v jasotné radosti jen se zatočily jako z alabastru bílé, roztomilé Zuzančiny nožky...

Japonské šestileté dítě maluje kaligraficky nápisy pro členy císařského dvora

Měsíc, kluk zvědavý a neomalený, poučil do jizbečky na ty bílé nožky nestoudně své oči, že až dvě hvězdičky studem nad tím shasly ...!

Nikdy dosud v žití Zuzčině její rudé rty tolik nezpívaly, nikdy za života její mladé oči tolik se nesmály a neradovaly!

Tatiček slevil Otmarovi v práci... Mamička dělala jemu lepší krmi... Byly to slepičky, kačenky, husičky... ale, až zvečera, až už všichni spali...

Otmar rozvazoval, byl nadmíru sdílný. Vyprávěl ohnivě o tom svém kraji, o svém šlechtictví, o svém bohatství, sliboval odměny všem za tolik lásky...

Kreslil dobrým lidem tak prsty po stole své velké továrny, popisoval města, v nichž žije za míru, v nichž jenom ve velkém pilně obchoduje se svými výrobky... on ne sám, nu arci, jenom jeho lidé, kteří jsou najati na špinavou práci... On jenom s hrabaty, knížaty, šlechtici baví se, rozpráví...

Rozkošné kontesy okolo poletují, po bohatých pánech jenom očky stíhají...

Jej mockrát lapaly, mockrát, ale marně! Vždycky byly sláby! On věřil, že osud ho zavane za sedm království a za trojí vody a že tam nalezne takové stvoření, jež je nádhernější než všechny kontesy, co jich po tom světě ve všechních královstvích v celé zemi chodí...

Nebude princeznou ta kráska jen šaty, bude jí svou duší, svou rozkošnou duší, svou milou povahou, růží své pleti, svou ohnivou krví, mandlí svých očí, bělostí svých lící, dovednou svou prací... Stvoření svou krásou věru jedinečné na celičké, celé velké zeměkouli... Krásná svou cudností, něžností, svou vzácnou vychovanou vůlí...

Bloudil, léta bloudil, hledal to své štěstí, než nebylo možno nikde ho najít.

A nebylo divul Rod lidí je různý... Jedni žijí city, jež jsou ukázněny, jiní žijí vášní... Jedni žijí pravdou, jiní jen a jen lží... Jedni žijí láskou, jedni tuchou slávy a ti třetí zase touhou po bohatství...

Jemu se už všichni, všichni nabízeli, i ženy i muži, ale nikdy a nikdy a v nikom nemohl nalézt dost lásky...

Oh, nikdo nevěří, jak jsou v téhle věci lidé všude hrozní! Hrozní, až děsiví!

On by mohl vyprávět i dlouhé balady o tom, co zažije člověk, který je vždy přímý a poctivý, na světě zklamání...

Mohl by... a přece toho neučiní! Nakalí si štěstí a vypravovati o hrubostech lidí...

Nač zde, zde u nich, kdo po všech rozmarech a bojích s osudem nalézá své štěstí...

A jeho slova zněla jak stříbrné zvony, a rozseptala se jako vítr v loubí. Šelestila jako jehličí lesní, bublala jako povídavé vlnky, šploumala jako číré kapky rosy lesní... Zpívala dokonce, jak píseň slavičí...

Všichni jí tichounce ve štěstí naslouchali, všichni si šeptali, jak je ten hoch hodný a jaké to štěstí, že se zamiloval právě do Zuzanky...

Jen výměnkář starý měl vždy stejné řeči, že je marno všechno, že vždycky hrdličkám hrdličky rozumějí, rousňákům rousňáci, a že moc zle dělá, kdo sná chce s rousňáky pářit hrdličky, to že se nehodí...

Ale nechali ho a povídali jen, že už je moc starý, že dnešnímu světu on už nemůže rozumět a že prý dokonce ve slabých svých chvílkách někdy skoro blázní... i ti nejstarší ze starých říkají: s bláznem nebývá rady!

Proto ani oni té rady nedbali...

A dobře dělali! Otmar se Zuzankou moc jim byli vděční...

V červencových nocích již bezy okvetly... zato však voněly běloučké jemné miny...

V těch teploučkých nocích skoro smyslných, tak těžce voněly... a bezmeznou touhou i duši plnily... olověnou v hrou krev zatěžovaly...

V oněch teplých nocích ruce pálily, tváře žehly, oči byly schopny požár zapařit...

Polibky nevinné krev k varu zahřívaly...

Plné byly cévy... Plničky žádosty i neznámé touhy... vábily k poznání...

A vstavače vůní s jasmínem závodily a slávaly ji s vůní lilí, jež topily se v své bělosti...

Ani ty mouchy spát nemohly...

A koberce trávy zelené, měkkounké suchoučké, k odpočinutí...

»Cože, moje Zuzanko, abychom sedli...«

»Tak krásně, Otmare, ty hvězdičky září...«

»Jako moje štěstí...«

»Krásny jsou a chladny...«

»Krásny jsou a chladny...«

»Touhy neutiší... plamen sebevětší
v jejich studenosti nikdy jich nevzruší...
ach, tak nač jsou hvězdy... když jen vy-
draždují... a není v nich lásky... když
se jenom teplé lásce vysmívají...«

»... jako tvoje... štěstí...«

»Ano, moje štěstí... Jako moje
štěstí...« a Otmar své oči upjal slepě
k nebi. Šeptal, jak list umí... »Rád bych
byl na Rusi... doma... v širé Rusi...
tam, kde slunce praží... kde se vlny moř-
ské se skalami bijí... tam... kde muži,
ženy... krev divokou mají místo... sy-
rovátky...«

»Otmare...! Otmare...!«

»Žít chci! Vždyť jsem mladý...«

»Žít...!?«

»Já nechci hvězdy!«

Křikl. A jeho oči, široce rozevřené,
stáhly se s oblohy a upjaly se do Zuzči-
ných očí...

To, co v nich hrálo, to nebyly jiskry,
to byly plameny...

Snad že zapálily...

Rudé rty Zuzčiny tiše zašeptaly: »Já
těž nechci... hvězdy...«

»Co chceš!?«

»Chci... chci... to..., co chceš...
to... Otmare... žít... žít... chci!«

Jakési divoké, neznámé vlny zachvěly
celičkým tělem toužící Zuzky...

Skočila... Rukama skryla lesk svých
očí...

A dlouhé pletence černých kadeří se
usolnily a sjely prudce po bělostné šíji...

Zaburácelo to divě v její hrudi... tak
divě, že nebylo možno rudé kordulce bou-
řňader zmocí...

A potom poklesla, jako by podfata, a
stěží ji stačil Otmar zachytiti...

»Žít?«

Rty jejich pily...

Při každém polibku zachvěly se Zuzce
černé její rasy...

»Žít!« Bouřilo v žilách...

Běželi lukami, běželi, až tam, kde
u řeky slední vůní sena vzduch naplño-
valy...

A tam najedenkrát jako podkoseni
vyšší silou klesli...

Vlnky stříbrem zvonků, lístky šeptem
béten podivnou písničku života a smrti,
touhy i marnosti, tuchy i poznání... tož
píseň svatební... milujícím pěly...

Plynula řada dní v sladkém milová-
ní...

Tváříčky Zuzčiny kvetly měkkým na-
chem zrajících již broskví...

Jejími rty zněly písničky poznání:

»Už mi tak nebude,
jak mi bývalo,
když mi na tři strany
slunko svítvalo...
už mi tak nebude,
jako bylo...«

Tak mýjelo léto... oh, rozkošné léto,
tam mezi velkými kopci a horami... léto,
které voní, které do života hřejivosti
svítí...

A za toho léta na straně severní zbra-
ně utichly...

»Otmare, pojedeme do tvé domoviny?«

»Pojedem!«

»Zapráhneme koničky svatební?«

»Zapráhnem. Zuzčko! Maličko strpe-
ní. Ešče v našem kraji zcela isto není.«

»Tatičku, mamičko, v ozaj isto není?«

»Když to Otmar praví...«

»Oh, tak už častěji páni mluvivali!«

To jenom vejměník své slovíčko trouší...
Ale což do blázna! Kdo dbá jeho ře-
či! Kdo též za svatého blázna jakého
ctí...

»Ach, já bych, Otmare, tak velice rá-
da byla tvojou paní...«

»Všecko bude, bude... přijedu pro
tebe bílými koničky, stříbrným kočár-
kem... okolo něho poběží, jak u knížat
bývá, tři sta dvacet duší...«

»Edem lesti sa též v tamtem vašem
kraji věci nezměnily...«

»Šak proto též pravím, mosím napřed
viděť, jak to u nás stóí... A, tož pustíte
ňa?«

»Proč by nepustili?«

»Ale na cestu mi něco peněz chybí...«

»Dáme, rádi dáme. Šak baj dobře ví-
me, nevyjdú z rodiny!«

»Toť sa ví! Nevyndú!«

»Lesti už nevyšly...« stříká zas vý-
měnkář, když zří, jak zlatníky v kapse
Otmarově najedenkrát mizí...

»Ale, jak je těžké mi to rozlúčení...«
Zuzka jeho ruku slížkami kropí.

»Je edem pro tebe, aby ses co nájspěš
stala už tú paní...«

»Tož baj, di, Otmare, di, pospěš co
nájvēc... nemóžu sa dočkat až budu pa-
ní... Budu ňa vyhlídat každý deň při prá-
ci... Tam, tam budu hleděť a isto uhléd-
nu ňa baj hen za horami...«

»Tak, půjdu včielej. A v kufříku vám
nechám tam všecky ty věci... šak neži

odjedu, dám ti, Zuzko, klíčky, abys pečovala o moje památky...»

»Budu! Věřu budu! Edem ty dbej teho, ať si brzo zpátky...«

»S bílými koníčky, vozem s korunkami, zlatými dukáty...«

»Leda na košuli!« Ušlo staříčkovi — totiž vyměnkáři, za což ho z jizbice zlostně vykárali...

»Tatičku, mamičko, bude nájlepčí, když Francek zapřihne?«

»Baj. A to sa patří! Nech sa k městu svezel!«

»Nech baj lidé vidá, jak sa takový pán u nás považuje...«

Pooděšli oba a zavrzly dveře...

»Otmare!«

»Zuzečko!«

»A je to potřebné?«

»Věcej, je to nutné...«

»Uj! Mi pukne srdce!«

»Proč? Dyť zejdeme se! A pěkně to bude! Takové radostné!«

»Neztratíš-li sa mi, roztomilý Otmare!«

»A co by sa ztratil...?«

»To by bylo hrozné! Při tem pomyšlení... tak ňa v hlavě lúpne...«

»Eh, nebuď bláhové, moje malé děvče!«

»Isto sa zejdeme?«

»Isto.«

»Brzo?«

»Co najspěšel!«

»Doista, Otmare... prosím... co najspěšel... Otmare můj zlatý, srdce se mi třese...«

»Ale...«

»Baf. synečku, třese, Otmare, o tebe... Bóim sa o tebe... Velice sa bóim... a víš-li, synečku, ne edem pro sebe...«

Ne... edem... pro sebe

Nenene... Otmare... ne edem pro sebe, než... pro... ono... dítě...«

»Dítě?«

»Tož pravda, Otmare, ... tebu... je počaté... ono... naše dítě... čuješ...«

už... včilej... je živější ež hvězdné. oh, bude, Otmare, čuješ, vím to jistě, t... bě... baj... podobné...« a přitulila s... k mužovu rameni, jak mohla nejuže...

S tváří pozdvíženou, zírajíc upjat v Otmarovy tváře...

Přimkl tiše víčka...

Na tváří nečetla rozechvění žádné. Skutečně, lekla se... To snad není mo... né...

Náhle ucítila, kterak její hlavu sevř... ly dvě ruce, pevně jako kleště a na tč... jejích rtech ulpěly jeho retы..., pla... vášně...

Z otevřených očí vyšlehly dva ohně...

»Viď, že bude šťastné?«

»Bude! A musí být.«

»Je moje a tvoje!«

»A to už se nějak o ně postaráme!«

Do Zuzčiny duše jako by kdos nal... vlahého oleje, který bolest hojí, život ro... množuje...

Věřila najednou, že Otmare přijede...

»Tož koně už stojá!«

»A náruční málem už nedočkavost... snád neztrhá opratě...!«

»No tož pojedeme!«

»Tož bývejte sbohem!«

»A brzo přijďte!«

»Hned, jak bude možné...«

»A tož za jak dlouho?«

»Badam za tři týdne...«

»Za tři? No, a též nám piště!«

»Papíry s korunkú šak též ist... máte...«

»Baj...«

»Tož sbohem buďte!«

»Tož, Zuzko!«

»Otmare!«

»Budu sa moc těšit!«

»Šak! Mi tam též věru nebude vesele!«

A Francek zakřičel: »Pote, teda pote!«

Už sú ty kobyľky hrubě nepokojné!«

Otmare už sedl. Starý táta vedle.

Hoch šlehl do koní.

Trhli... rozjeli se...

»Já přijedu večer... Otmare za tři... týdně.«

Vklady

Úschovy

Porady

MĚSTSKÁ SPOŘITELNA V HLUCÍNĚ

Úvěry

Inkaso

Valuty

Plakala Zuzečka a její maměnka:
»Nenaříkej, dítě, dyť potom na věky spolu
ostanete, ale co my staří, až on ſa
už potom hraběnku odveze...«

»Budete též živi, tajak inší lidé. Smut-
no je v chalupě, kde po cukrování je holú-
bek v pekle, ale holubička má zaňho ho-
lubič!«

»Už zasěj melete?«

»Já nic,« jen výměnkář, »to ſa edem
jazyk negdy krapku hněte!«

Zuzanka odběhla...

Ach ano... tam v dálce... v dálce
jen koleska... na ní její štěstí jí už z dál-
ky kyne...

Jen běloučká tečka nade mrakem pra-
chu na nebi se třese...

»To je on...«

»Zuzečko, vrátí se? Přijede? Při-
jede?«

»Srdce moje zlaté, přijede, přijede...«

»Naisto přijede, Zuzečko, mé dítě?«

»Naisto, srdéčko... Ví, že z naší lás-
ky roste... jeho dítě...«

»A kdyby nepřijel?«

»Mlč! Mlč! Srdce zlaté, toto není
možné...«

Byla láska, už í není,
byla láska, už í není,
skovala sa pod kamení — — —
Pod kamení, pod široké,
pod kamení pod široké,
už í žádný nevykope — — —
Nevykope, nevyoře,
nevykope, nevyoře,
už í žádný nepomůže — — —

Oh, nepomůže, nepomůže... Cítla to,
celmi to cítila Zuzka, ne už dítě... »Ne-
pomůže, nepomůže«, volala skála, »nepo-
může, nepomůže,« bublala řeka, »nepo-
může, nepomůže,« bzučela moucha...

Všecka práce darmono, všecka touha
marná.

Prvý den čekala, druhý den čekala,
třetí den čekala — nedočekala!

Nepřišla, nepřišla ani kartička.

Ničeho, ničeho se nedočekala...

A Zuzce se sevřela celá její du-
šička... bolestně sevřela...

Láska, bože láska,
kde ſa lidé berú,
na lukách nerásteš,
v poli ſa nesejú...
Ach, kéž by ſa seli,
lépe by dělali!
Ale že sú tvrdí,
spěš zlosti zasejú...

A zazdalo se Zuzečce, že líp je tēm,
co v černé hlíně spí... Kéž by jí též přáli
tajemného spaní...

Snad by potom Otmar přišel se jed-
nou podívat, kvetou-li kvítečka nad mo-
hylou její...

Přišel by, nepřišel? Bože, jak je smut-
no při tom vzpomínání... Ach... a by-
lo krásně, když měl člověk mládí a byl
nedotknutý...

Ano... nedotknutý jako kvítek bo-
ží...

Ale když už není... a to, co bylo...
nikdy sa nevrátí...

Šmutné jsou trudné dny v takém
vzpomínání...

Co otec... co matka... až o dceři
zvědí... eh, by rač zabili, jen by nemlu-
vili, člověk o své vině tolik nerad slyší...

A on... on... Otmar... proto on se
nehlásí... Zapomněl nadobro na dítě i na
ní... a ona věřila v tolik, tolik lásky...

Či je také hříchem býti velké víry...?

Jistě je. Jistě je a přece doopravdy
nemělo by býti...

Jak to matce sdělí? Jak to řekne je-
mu, jemu, tatíčkovi, který na svou Zuzku
je až hříšně hrdý...?

»Mamičko...!«

To křikla více bez vědomí než po pro-
myšlení...

»Zuzko? Co též je ti?«

»Nic... Vráti sa? Vráti sa...?«

»Nu, sú čtyři týdně... nepsál ani
rádky...«

»Teda sa nevrátí?«

Nábytek, stavby, zařizování obchodů, kaváren atd.

provádí vkusně za mírné ceny

Sedláček a Novák Hrušov. Sklad:
hotel Kulka

stolařské dílny za sokolským hřištěm

»Aj, co by! Snáď vrátí... Než člověk je člověk! Člověk nikdá neví...«

»On sa vrátit musí!«

»Ja, tož pravdať, musí... Než všeco, děvčecko, je na vůli boží...«

»Boží? Nene! Musí! Dyby sa nevrátil...«

»Tož co, duško mója...?«

»Zmaří dva životy...«

A nenadála se, že vše tak hned poví... Její těžká hlava naráz spočinula v matčině náruči...

»Dva?«

»Dva...«

»Tož on... a ty?«

»Dva...! a on, maměnko, on ostane živý...«

»Zuzko!«

»Bij ňa! Zabij...!«

»Eh. to nic neplatí... Téj haňby...! Téj haňby...! A že si věřila...«

»Já? — Na jeho lásku... Vy? — Vy na korunky, hraběcí korunky! Chachá. Chachá, mami, kerak ste vy bídní...«

»Utiš sa, dceruško...«

»Tatičku. tatičku!«

»Ná tož?«

»Nic í nevěř! Nadočista blázní... Odpočne si v loži snáď baj fantas zmizí!«

Bylo i ku podivu, kde se v staré ženě vzalo tolik síly... než jen, co je pravda, před očima se jí též skládaly kruhy, maličké i větší, barvitě velice i zcela bez barvy...

Tak ji uložili...

— — —

»Co je í?«

»Zlé větry!«

»Věc!«

»Ale tož túží... Každý v lásce túží...«

»Ale neboí sa... a s cesty nemluví!«

»Sú také náture, že sa v nich nevyzná ani sám duch svatý!«

»Nehuť mi, Rozáro, a mluv podle pravdy!«

»Juro... pravda... bolí...«

»On nepsal...! člověk zlý...! A my věřili...«

»Ale nevěděli, že děvuchu zničí...«

»Zničí?«

»Pravda! Zničí!«

Strýc Konopka klesl zrovna jak pod fatý...

Leč za malou chvíli: »Kufřík nic nepoví?«

»Je nadobro zamklý!«

»Klíčky?«

»Má on v kapse!«

»Pojď, než ona Zuzka, co je v něm, uvidí...«

Šli a mocí, silou kufřík otevřeli...

Byl dočista prázdný, jenom ceduličku na jeho dně našli: »Pánu Bohu vděčím, že jsou na tom světě ještě lidé hloupí, kteří na korunky se ještě chytají... Vám buď už k útěše, nebyli jste první a ani poslední...«

Strýc Konopka četl, ruce se mu chvěly...

Á jenom dočetl, byl jak omráčený...

Ozvaly se za ním zoufalé výkřiky... Zuzčiny výkřiky, kterou, když sem přišla, zavčas neviděli...

Zmizela po křiku...

Utíkali za ní...

Než pozdě doběhli...

Právě v okamžiku, když doběhli k stavu, nad maličkou Zuzou zavřely se vlny...

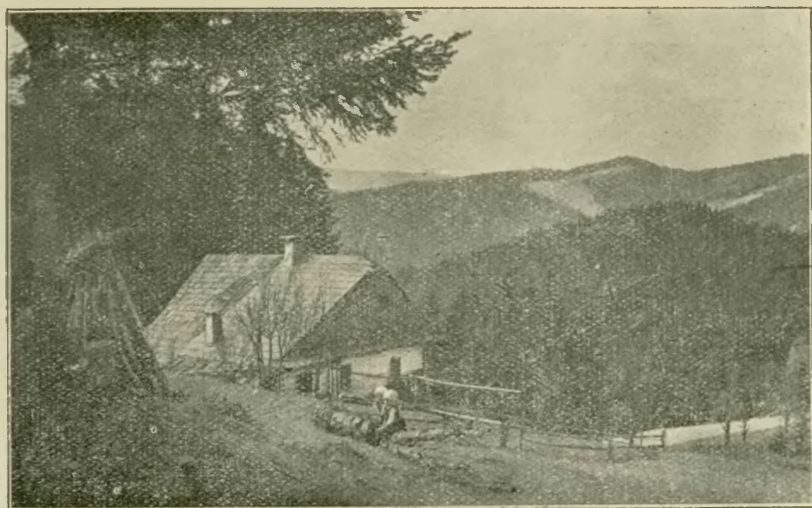
A potom vystříkly vysoko nad skály... vzájemně se spleťly... snad nad její hlavou vytvořiti chtěly — korunku hraběcí...

A potom naposled Zuzce zazpívaly

Byla láska, už í není,

byla láska, už í není,

Nebylo, dcerečko, nebylo nad tebe, mělas oči modré, srděčko jak nebe...

Poslední jasné podzimní dny v Bezkydách

Fot. am. prof. M. Machová

JAROSLAV ŠULC

PODZIM V BEZKYDÁCH (BÁSNÍKU VALAŠSKA - JOSEFU KALUSOVI)

*Již nejsou hory v jasu
a slunce nepálí,
přichází podzim vlídný —
pomalu, zpovzdáli...*

*Och, kde jsou mladá léta —
hřmot stavu v uších zní —
pak škola na Čeladné,
řad dlouhých, plných dní...*

*Chudšího není kraje,
však krásný, krásný je, —
když přejde tudy básník,
písni se zaskvěje.*

*Pod Smrkem, pod Kněhyní
písnička hlaholí,
tu radost nese s sebou,
tu steskem zabolí.*

*A celý život v písniích
uplyne jako sen,
až přijde podzim vlídný
vzpomínkou opředen.*

*Však tichý básník zpívá
dál lidem píseň svou, —
o horách, rodném kraji
svou píseň nadšenou.*

Pro zasmání

Kuň, který psal dopis. »Prosím tebe, Karle, kdo je to ta Věra, kterou jsi pořád ze spánku volal?« — »Ale, miláčku, to je přece závodní kuň, na kterého jsem vsadil a vyhrál.« — Několik dní nato ukazuje žena muži došlý dopis a praví: »Tady máš dopis. Psal ti tvůj kuň.«

Biblická. »Jestlipak víte, Vošatko, která žena byla nejvěrnější?« — »No, tak spustíte!« — »Nu, Eva, protože v ráji tehdy žádný mužský nebyl.«

Štěstí u žen. »Hleďte, slečno, já měl vždycky u žen štěstí!« — »Nu, a proč jste se, pane Kuličko, neoženil?« — »Protože mne žádná nechtěla.«

Lékařská porada. Chtěl na to vyžráť. Lékař: »Tak, jak se daří, pane Taubenfresser?« — Pacient: »Pane doktor, mizerně.« — »Víte, pane Taubenfresser: Vy jste příliš holdoval ženám, pít a zpěvu, a to teď musí přestat.« — Taubenfresser: »Mohli bych teď toho z pívaní nechat, pane doktore?«

Jednoduchý výpočet. »Promiňte mi moji indiskretnost, ale jak jste stará, milostivá paní?« — »Počkejte... ano, když jsme se vzali, bylo mému muži 50 a mně 18... teď je on dvakrát tak starý; tak mi je třicet šest.«

Koho je mu líto? »Není ti líto, že ti odvedu sestřičku?« ptá se ženich svého malého švakra. — »Ne« — odpoví chlapeček — »ale tebe je mi líto.«

Prohloupil, že šel ke konkurenci. Lékař: »Že vám doktor Houzvička účtoval za amputování ruky čtyři sta korun?« — Pacient: »Ovšem.« — Lékař: »Milý příteli, za ty peníze bych vám já užil obě ruce i nohy.«

Proto. »Jak se vám, pane doktore, podařilo dosáhnouti zproštění vašeho klienta?« — »Tím, že jsem mohl dokázat, že byl pět roků v ústavě pro choromyslné.« — »To ovšem...« — »Ale že jsem neprozradil, že tam byl jako opatrovník!«

Neodbytný. »Ode dneška nedostaneš ode mne již ani groš! Jsi pro mne mrtev!« — »Dobře, otče, ale což abys mně tedy dal peníze na můj pohřeb?«

Praktický klučina. Strýček ukazuje hošíkovi pohledy na Prahu, které mu přivezl.

»Řekni mi, Pepičku, který obrázek Hradčan se ti líbí nejlépe, dám ti jej.« — »Mně se strýčku, nejlépe líbí ten obrázek Hradčan na stokoruně.«

Hercovo dítě. Učitel: »Známe různé vědy, jako: přírodovědu, zdravotvědu, zeměvědu. Pověz mi, Koláre, jakou vědu ještě znáš?« — »Pane učiteli, na povědu.«

Strom si to může dovolit. »Podívej se, muži, i každý strom má na jaře nové šaty.« — »Ano, ale sám si je vyrobí.«

Nedá na pověry. »Amálko, zase špatně obsluhujete! Kolikrát jsem vám již vykládala, že se jídla podávají s levé strany a prázdné talíře se sbírají s pravé.« — »Ale, milostpaní, kdopak by dnes ještě dbal na takové pověry!«

Sebevědomý. Katecheta: »Tak, Jeníku, kdo tě stvořil?« — Jeník: »Pánbůh, ale jenom malinkého, to ostatní už jsem vyrostl já sám.«

Vynalézavý trestanec. »Tedy zde budete pracovat. Můžete si volit, chcete-li plést košíky nebo lepit obálky.« — »Prosím, pane řediteli, nemohl bych s těmi výrobky cestovat?«

Ještě něco horšího. »Můžeš si představit něco horšího, než budíček, který nezvoní?« — »Ano, budíček, který zvoní.«

Zapomnětlivost. Žena: »Hodil jsi ten dopis do poštovní schránky dopoledne, který jsem ti ráno dala?« — Muž: »Ne, já...« — Žena: »Inu, ovšem, zapomněl! Toť se ví, to jsou ti muži! Kdoví, co máš v hlavě a nač myslíš!« — Muž: »Nemohl jsem ho hodit do schránky, protože...« — Žena: »Přestaň s těmi výmluvami.« — Muž: »...protože jsi mi ho zapomněla dát s sebou!«

Květomluva. Před vchodem do divadla potká Izák Šalamouna: »Holoubku milý, nemohl bys mně půjčit na týden dvě stě korun?« — »Podívej se« — praví Šalamoun — »proč se máme na sebe rozněvat až za týden? Rozhñejme se hned!«

Pojištění. »Mně můžete dát vaši dceru bez rozmýšlení. I kdyby se mně něco stalo, bylo by o ni postaráno. Já jsem totiž vysoko pojištěn.« — »A co, když se vám nestane nic?«

Jak se mluví. Advokát k odsouzenému na smrt: »Odvahu, příteli! Zmužilost! Uklidněte se přece a neztraťte hlavu!«

Básník Valašska

Čím chudší kraj, tím bohatší srdce lidská, tím více skrytých půvabů! Bezlydy jsou nádherné hory, plné krás. Vystupují z roviny na moravské straně jako mohutný val, vlnivý a půvabný, porostlý až na nejvyšší vrcholky hlubokými, nepřehlednými jehličnatými lesy. Divoké bystriny stékají s prudkých strání a pichlavý jalovec zdobí široké pastviny — gruně, na nichž pasou se bílé ovečky a osamělý bača zpívá si veselě i smutné písničky.

Pod těmito horami — pod bílou kaplí Radhoště, pod širokým hřbetem Stolové, pod pyšnou Kněhyní, zasmušilým Smrkem a štíhlou Lysou horou vytvořil básník, jemuž tento kraj přirostl tak k srdci, že kromě krátké doby zkušební ve světě zasvětil mu celý život svůj, jak povoláním tak i činností básnickou.

Pod vysokými horami jsou chudá, kamenitá pole, močálovité louky a rozáhlé vesnice, táhnoucí se podél potoků na hodiny a hodiny cesty...

Těžký je život pod Bezkydami!

Bídna jest úroda rži, ovsu a kobzolí, tužilé krávy pasou se na kyselé trávě a hospodář s rodinou musí dřít od rána do večera, chce-li uhájit své skromné živobytí. Mnozí utíkají do měst za lepším chlebem, nejvíce jich láká Ostrava do svých dolů, hutí a železáren. Dřina, bída a žal, jichž neubývá, právě jako práce a zase jen práce. — takový je život pod horami.

Dívíte se pak, že udřený a nepoučený horal, když celý týden kácí stromy v panských a arcibiskupských lesích, rád si vypije lahvičku kořalky, aby zapomněl na svou bídu a na svou dřinu?

Ale všude je mládí a všude je ještě síla a touha po lepším životě.

Mladý Frenštatec Jan Kalus sedí za tkalcovským stavem a shrben nad pobíhajícími člunkem rozvažuje a přemýšlí nad svým životem. Srdce je plné písní a plánů do budoucnosti, hory nad ním zpívají, v lesích stromy šeptají a v houštinách skrývají se víly a rusálky. Nadšená slova se rodí, věty samy se článkují v rachotu stavu. To už tehdy je Josef Kalus básníkem, jenž zpívá písničky plné něhy, plné mládí a nadšení, v nichž hovoří nejčistší srdce.

A byla to neukojitelná touha po četbě, po vědění, jež hnala mladého, pětadvacetiletého tkalce do učitelského ústavu v Příboře, kde mezi spolužáky o deset let mladšími zvláště vyjímala se jeho postava s nadšenými očima. V Příboře — ještě jako student — tiskne si svou první knihu básní.

Vrací se brzy do svého kraje pod Bezkydami. Po krátkém pobytu ve Staré Bělé u Mor. Ostravy stává se učitelem v Čeladné pod Smrkem nedaleko Frýdlantu nad Ostravicí. Učí děti té rozáhlé, dlouhé vesnice, kde od chalupy k chalupě bývá pěkný kus cesty daleko a kde jsou tři školy, aby děti nemusely tak daleko za vzděláním.

Čeladnou protéká divoká a bystrá Čeladnice, jež se protlačila hlubokým údolím mezi Kněhyní a Smrkem. Před očima strmí příkrý svah Ondřejníka a Skalky.

Tu naplňuje básník Josef Kalus svůj život prací pro děti valašských horalů, zde poznává a prožívá osudy svých sousedů, zde naslouchá písním, jichž je

plno v šumění lesů, v hřmotu horských bystrin, v životě děvuch a ogarů, v celém krásném údolí čeladenském.

Zde píše nejkrásnější ze svých knih »Valašsko v písních«, kde dovede na jednoduchý ústřední děj z vesnice navázati tolik krásných, rozkošných písní, že si po přečtení zamilujeme tento kraj, třeba jsme v něm nikdy nebyli, i básníka, jenž dovedl nás zaujati a nadchnouti.

Letos dožívá se sedmdesáti devíti let tento básník i člověk z nejlaskavějších a

na hory, ale na Horečky nad Frenštátem si vyjde každý den, když je pěkně.

Miluje děti a rád si s nimi povyká, zalétaje ve vzpomínkách do školy na Čeladné. Píše ve volných chvílích vzpomínky na rodiče a na své mládí a na mnohé literární přátele z daleka, kteří s ním příjíždějí a dosud jezdí. Tolik krásného dovede nám ještě říci. Jako nejlepší víno čteme jeho řádky, plné vyrovnanosti a jasu, jenž přichází jen k těm, kdož jsou moudří a laskaví!

Básník Valašska Josef Kalus (vlevo) rozmlouvá ve své pracovně ve Frenštátě pod Radh. a přítelem Albínem Poláškem, ředitelem Sochařské akademie v Chicagu, o umístění soch sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti.

Fotografie: Ing. Jar. Kalus, Přerov

z nejčistších. Nejen básník slovy, ale i skutky. Nedovede nic odepřít nikomu a obětoval by vše pro blaho ostatních. Celý život tak plný a dobrý! Věrnost za věrnost! Celé Valašsko i Slezsko váží si a miluje svého písničkáře. Vlídny podzim po neúnavné práci přišel k básníkovi. Usměvavý a vlídny stařeček žije klidně mezi svými ve Frenštátě. Nechodí již

Co přáti dnes básníkovi? Vzpomeňme na jeho báseň »Smrt«, kde drvař přimáčkne smrt, která si proň přišla, podřátý topol a ona tam musí tak dlouho ležeti, než topol shnije a zpráchniví a smrt propustí. A přejme básníkovi Josef Kalusovi, aby jeho pevné zdraví a síla životní ještě dlouhá léta nám ho zachovaly!

Jos. Kalus:

Dobré zprávy

Chceš mít dobré zprávy? — Tu je tedy máš: jasní se a očisťuje český život náš, míní je úplatkových afér, méně špatností, více nesobecké lásky, čistších radostí, míní se pít, kouřit, hrát mariáš. — Pozvolna již ozdravuje celý národ náš!

Jos. Kalus:

Kdo tvou roli tupí . . .

Kdo tvou roli tupí, haní, nejradš by ji svoji zval, nejraděj sám oral na ni, a svým zrním osíval. pak by se z úst jeho rozléhala na tvou roli jedinečná chvála.

Lexa

Neměli v nálevně u Pacáků pilnějšího návštěvníka nad veřejného posluhu Lexu. Přicházel pravidelně čtyřikrát denně, po příjezdu každého vlaku. Mohl v městě zastupovat věžní hodiny, ba byl nad ně spolehlivější, protože konal přesně svou službu veřejnosti i tehdy, kdy hodiny stávkovaly. O 8.10 hod. ráno, o čtvrt na dvanáct před polednem, o půl čtvrtě odpoledne a o 6.12 hod. k večeru stával jako z nářezí na nádražním peroně vedle úředníka s červenou čepicí a byl připraven nabídnout se přicestovalým k odnesení neb odvezení jejich »pakáže«. Nelákal plechovým nápisem »Posluha« na čapce, měl vyšlouženou »oficírku« muzikantsky přimáčkutou a okolo ní bílou, dost špinatou pásku s číslem I. Zaměstnání jeho se poznávalo z toho označení těžko, ale Lexa se dovedl doporučit jinak. Jak spatřil někoho sestupovati se schodků vagonu s kufříkem, taškou nebo balíkem, přimkl se beze slova a přechytil je cestujícímu, který nic netušil, tak obratně z ruky, že se přichozí nedostal ani k protestu a skoro poslušně Lexu následoval k východu z nádraží. Teprve cestou k městu se oba domluvili, kam se mají zavazadla zanést nebo, naložil-li si je na dvojkolý vozíček, zavézt. Na otázku: »Co od toho přijde?« nerad cestou určitě odpovídal; »však my se domluvíme,« zabrumtal v chůzi. Cestujícímu se zdávalo, že pod tíží nákladu klesne a nedojde; byl vetchého těla a dušný, ale takhle už dvacet let nosí a vozí, pořád stejný.

Škoda, že tomu Lexovi nevidíte do tváře a posuzujete ho jen podle nahrbenosti, podle naklubaných loktů a roztrhané kapsy, podle padajících kalhot a zemřelých perkových bot. Kdyby se na vás obrátil, ledacos byste si pomyslili.

Obrázek rošťáka z humoristických listů. Ze strniska vousů vyčuhuje rudý hrbolatý nos a pod ním svislé štětiny přečnívají přes široká ústa. Lexa celý den přežvykuje kus cigára a přes tu chvíli odplivuje.

Ale jinak je Lexa spolehlivý a poctivý. Má své taxy, z nichž sice nesleví, avšak nikoho »nepřetáhne«, i kdyby mohl. Což by svědčilo o dobrém vychování. Však se také povídalo, že pocházel z velmi spořádané rodiny. Byli tak majetní, že prý mohli Lexička vozit v kočárku, což bylo tenkrát ještě vzácností. V bílých peřinkách, samá krajka a mašle, prý léhal a při každém nepohodlíčku byl hned obskakován. Přílišná láska ho zhýčkala. K zapínání dětských kalhotek se předháněli v ochotnosti všichni domácí, poponášeli za ním krajíček chleba, aby mu v rukou nepřekážel v hraní, a vůbec vzdalovali hoška od každé příležitosti k práci. A potom rodiče zemřeli. Chlapec Lexa dědil chalupu a nějaký groš, ale neuměl toho užívat. Peníze se brzy rozkutálely, domek se prohnul pod dluhy a Lexovy ruce nevěděly, jak ho podepřít. K opravdové práci nebyl. Chytil se lehkého života a zapadl v něm. Jen nouze ho přiměla občas k tomu, že se tu a tam chápal nějakého zaměstnání. Co vydělal, propil. Poslední stanicí jeho životní dráhy byl »úřad« městského posluhy.

Nevím, byl-li Lexa mládenec nebo vdovec, po kolik let, co jsem ho potkával a vídával prosit mne o zbytky doutníků. Ale manželem nebyl, neboť o něm vím, že obydíl jeho byl dřevník v hospodě u Zábršů, kam se samotářsky uchýlil na noc.

V jeho srdci však při tom při všem nebyl kámen. Rád slovem i rukou poškád-

Pro zasmání

Vlídne uvítání. »Ah! Zde jste, milý příteli. A přicházíte docela sám?« — »Proč se ptáte?« — »Protože neštěstí přicházívá zřídka samo!«

Nové zaměstnání. »Co máte vlastně za zaměstnání?« — »Já mám obchod poštovními holuby.« — »A to vám vynáší?« — »Ano, když je ráno prodám, tak se zase v noci ke mně vrátí!«

Na letním bytě. Jistá velmi ctihodná a korektní dáma byla zděšena, když viděla, jak několik nahých kluků se koupe v rybníce. »Hoši!« zvolala, »cožpak tu není zakázáno, koupati se bez plavek?« — »Ano, slečno,« odpověděl jeden z nich, »ale můžete se směle koupat s námi, Frantičkův tatínek je policajtem!«

Na břehu řeky. »Co tu lovíte, příteli?« — »Padoustve.« — »A už jste nějakou ulovil?« — »Ne!« — »Tak, prosím vás, jak to víte, že lovíte padoustve?«

Pohromy. Průvodce ve staré katedrále vykládá: »Tenhle provaz vede na věž, k velkému zvonu, kterým se vyzvání toliko v případech požáru, povodně, návštěvy ministra, zkrátka, v případě nějakého neštěstí.«

Nemusikální dítě. Po obědě matka usedla k pianu a zahrála kousek pro tatínka, pak ještě kousek pro babičku. Potom se obrátila k malému Lojzíkovi: »A copak ty? Jaký kousek si přeješ?« — Synáček: »Já bych chtěl, maminko, kousek čokolády!«

Dědičnost. »Tvrdí se, že dědíme moudrost po svých otcích.« — »To vás ale musilo být nějak moc na to dělení.«

Manželova rada. Manželka: »Tak jsem ti byla, zlatý mužíčku, u lékaře. Doporučil mi, abych jela do mořských lázní... Kam se mám nyní odebrati?« — Manžel: »K jinému lékaři!«

Zvědavý. »Tak, jak byla vaše svatební cesta Švýcarskem?« — »Báječná, ale jednou bych ji chtěl dělat sám!«

Zoláštní příležitost. »Milá paní sousedko, neberte si nikdy za muže profesora dějepisu.« — »Proč, nejste vy s panem profesorem spokojena?« — »Ale velmi. Ale, jakmile ho napadne, a to je skorem každý večer, nějaké historické datum, jde je oslavit do vinárny.«

Znalec lidí. Učitel: »Potřebuje-li sluha uklidu jednoho pokoje 2 hodiny, mnoho potřebují dvě služebné?« — Max: »Čtyři hodiny.«

Ze dvou zel menší. Přítelkyně (přítelkyně): »Venku strašně prší, zůstaň přes oběd u mě.« — »Tak moc přece jen zase neprší.«

Věc názoru. »S tím moučnickem, který dnes, ženuško, uvařila, není něco v pořádku.« — »To je zase vidět, jak málo, mužíčku, rozumíš jídlu! V kuchařské knize přece stojí, že tenhle moučník chutná výborně!«

Roztržitý bursián. »Pane bankéři, pane bankéři — vaše paní choť klesla...« — »Hej, prodal, prodal za každou cenu!«

Dobrý hlídač. »Je váš pes dobrý hlídač?« — »Výborný! Slyšíme-li v noci nějaký pozdělý zvuk, stačí, vzbudit našeho psa a pštěka jako zběsilý!«

V opičce. »Mohu vám pomoci domů?« — »Děkuji, pane strážníku — pomoci budu potřebovatí teprve, až budu doma u své ženy.«

Rozdíl. »Nezapírej, muži — já jsem tělně viděla, jak jsi políbil kuchařku!« — »Nu, ano, ale věř mně, že jsem nepolíbil ženu, ale mistryni kuchařského umění!«

Příjemný papoušek. »Mluví tento papoušek skutečně dobře?« — »Zajisté, milostná paní. Jeho dřívější majitelka jej prodala proto, že v jeho přítomnosti nemohla přijít ke slovu!«

K čemu žít sto let? Pan Pták je u lékaře. »Pane doktore, bylo by možno, abych také žil sto let, jako můj zemřelý otec?« — »Hm, pijete?« — »Ne.« — »Kouříte?« — »Ne.« — »Jíte mnoho, často a nestřídmě?« — »Ne.« — »A co... hm... ženy?« — »Taky ne!« — »Tak mi, ku všem čertům, řekněte, na vlastní chcete být živ sto let?«

Udiven. »Poslyšte — ta kráva, kterou jsem mně včera prodal, skácela se dnes mrtva!« — »To je podivné — to u mne dříve nikdy nedělala!«

Idyla z trestnice. Dozorce: »Než nastane píte trest, půjdete se vykoupat.« — »Kdo?« — »Nein! Pan soudce řekl, že mám šest měsíců a každý měsíc dva posty, ale o koupání nemluví!«

Cestování Hlučínskem a jihovýchodním Opavskem

Kdo se chce v Ostravě řadit mezi turisty, musí znáti důkladně Bezkydly od Velkého Polomu až k Javorníkům. Všecky výlety, tury a vycházky z Ostravy jsou dleňovány na jih — do Bezkyd. Odtud dostalo se Bezkydům čestného názvu — plice Ostravy. I když přijede návštěvník do Ostravy a ptá se, co je tu znamenitého, jmenuje se mu kromě šachet, koksoven, Vítkovických železáren a nočních lokálů též: »Musíte se podívat do hor — do Bezkyd!«

Při tom se však zapomíná na nejbližší okolí ostravské, které sice nemůže se ani krásou, ani mohutností rovnati půvabu hor, ale poskytne nám též krásných chvílí, trávených uprostřed hlubokých lesů, svěžích lučin a úrodných polí na čistém vzduchu!

Hlučínsko a jihovýchodní Opavsko je kraj ležící v bezprostřední blízkosti Ostravy a přece jeho ráz překvapí nás úplnou rozlišností. Hranicí je řeka Odra. Překročíme-li ji, octneme se v kraji, který bychom vůbec nečekali v blízkosti průmyslové Ostravy. Svěží lesní porost, zelen lučin s potůčky uprostřed se vinoucími, úrodná pole kolem úpravných vesnic (mnohdy i s větrným mlýnem na nejvyšším místě) tvoří nehluchou krásu krajiny.

Nenajdeme tu mohutných hor, prudkých bystrin, velkých řek, strmých výstupů a závratných výhledů, ale my — lidé většinou z uhelného revíru — nucení dýchatí celý týden hrozný vzduch ostravských ulic, obydlí, kanceláří a továren, jsme skromní a děkujeme Prozřetelnosti i za čistý vzduch bez prachu, automobilových sirén, tramvajových zvonků a věčného ruchu města. Toho poskytne nám tento nepatrný zlomek zemského povrchu bez velikých výloh a bez únavné jízdy vlakem.

Ostrava leží v rovině na stoku Odry, Opavy, Ostravice a Lučiny. Nehluboká kotlina, zastavěná domy, šachtami, továrnami a hutěmi, z nichž vystupuje smutná, jako by po zemětřesení rozbouřená a znovu budovaná Slezská Ostrava. Není tu nic přirozeného, kouř věčně leží nad městem a zahaluje skoro vždy výhled do kraje, hlavně na Bezkydy. Ještě večer s tisíci světél, rudými zářemi koksoven a hutí je Ostrava krásná a uchvacující až démonickou, uhrančivou krásou.

Jinak je za řekou Odrou! Hned za Hrušovem a Přívozem strmí Laněk (Masarykův kopec), nejbližší a nejnavštěvovanější výletní místo Ostraváků, s úchvatným panoramatem Ostravy a Bezkyd. Na západ vypíná se Bobrovník

MODINY, klenoty, zlaté a stříbrné zboží
všeho druhu koupíte nejlépe
a lacino jen u české firmy

J. DUDA · OPAVA
Masarykova 25

nejvyšší bod Hlučínska, ukrytý v hustých, pěstěných lesích. Vzorově opatrované lesní kultury divně kontrastují s lesem komínů v dolině ležící Ostravy a turista se udiveně táže, jak je možno v úzké blízkosti Ostravy spatřiti svěží les, vonící pryskyřicí a znějící zpěvem ptactva. Ostrava skrývá se dole v kouři a dýmu, vzadu vystupují mohutné, příkré obrysy B e z k y d — od Javorového přes Lysou horu, Smrk, Kněhyni, Radhošť až po Ondřejník. Na druhou stranu výhled do mírných vln kolem H l u č í n a, stříkaných bílými domky a pruhovaných úrodnými poli. Na východ táhnou se hluboké lesy Rotschildovy, jimiž z P e t ř k o v i c lesem vede dvě hodiny dlouhá cesta mezi vzácnými lesními kulturami až do Š i l h e ř o v i c. Cestou nám často přeběhne zajíc, králík a bažant před očima. V Šilheřovicích je Rotschildův zámek, park a dvůr, skýtající mnoho zajímavostí, nečekaných v blízkosti Ostravy. Park je se svolením správce bezplatně přístupný návštěvníkům. Hned za Šilheřovicemi je německá hranice, na jihu dýmají továrny v Bohumíně a Pudlově a hučí vlaky do Vratislavě, Polska, Slovenska a Ostravy.

Z Bobrovníků vede cesta silnicí nebo z Petřkovic březovou alejí přes kopce do H l u č í n a. Zrak vděčně spočine na klidné linii lesů a polí a plíce dýchají zhluboka svěží vzduch. Z Hlučína, malého a milého venkovského města, můžeme se pustiti dále na sever do tichých vesniček, ležících v mírně zvlněné rovině, nebo sejítí dolů do údolí řeky Opavy.

Opava vlévá se u Svinova do Odry. Hned nad T ř e b o v i c e m i vstupuje do

hlubokého neširokého údolí, které táhne až k D ě h y l o v u. Tento úval, zaplněný poli, loukami, rybníky i lesy, upoutá nás jistě svými krásami a rádi se ještě budeme vraceti v tato místa. Jest to jeden z nejkrásnějších půdných výletů na Opavsku.

Kraj za řekou Opavou je již Slezsko. Je vyplněno mnoha malými údolími, povzdušně se vinoucími, porostlými lesy, střídají se pečlivě obdělávaná pole i šťavnatá lučiny. Rozmanitost krajinná je nevyčerpatelná. Lesů je mnoho a tvoří půvabný rámeček krajiny. Na jihu vystupuje kouř ostravských komínů a za nimi strmí B e z k y d y.

Vděčné a celkem málo známé turistické místo zde jsou: na H r a b y ň s poutním kostelem, kde kázal pan farář Böhm, s hrobením básníka Arnošta Chamráda a známou hrabýňskou alejí, dále V e l i k á P o l o n a se zbytky větrných mlýnů, krásné údolí k Čertovu mlýnu v hlubokých lesích.

Ještě neznámější a neméně krásné cesty umožňuje nám nová dráha: S v i n o v — K y j o v i c e — B u d i š o v i c e. Krásným, nehlubokým údolím dojedeme do poslední stanice Kyjovice, kde vystoupíme z vagonů přímo do středu lesa. Klidně svěží vzduch, lesy; vzdálení asi čtyři hodiny cesty od Ostravy, zapomínáme, že jsme na světě a radujeme se, že jsme ji unikli.

Rovněž tramvaj, jezdící ze Svinova do Klimkovic, umožní nám pěkný výlet do K l i m k o v i c, se starým, zajímavým kostelem, kde je šlechtická kaple, oddělená od vlastního chrámu, a zajímavé sochy na náměstí. Za městem tyčí se zachovalý

Návštěvníkům OPAVY doporučujeme vřele chvalně známou nejstarší českou RESTAURACI

MATIČNÍ DŮM v Opavě

Od 1. V. do 30. IX. také na
SOKOLSKÉM
STADIONU
Koncerty — Tanec

který převzal a vede dnem 1. dubna 1933

EMIL MARTÍNEK
majitel bývalé restaurace

„U MARTÍNKŮ“ V OPAVĚ

Výborná domácí kuchyně — Plzeňský prazdroj
ostravský ležák — Dobrá tu- i cizozemská vína
Středisko české společnosti i venkova

větrný mlýn, dosud vážně točící svými křídly.

Cestování Hlučínskem i Opavskem je usnadněno a příjemně velmi dobrými a úpravnými silnicemi. Po stranách jsou tříšňové aleje. Vesnice jsou ukryty ve stromové, prosté a čisté. Obyvatelstvo přívětivě a mile vychází vstříc, hovoří svým měkkým nářečím. Cesty pro auta, motory a kola jsou ideální: však se silnice z Opavy do Ostravy ani netrhne přílivem vozidel.

Turista, který nemá času nebo peněz, aby se pustil na větší výlet, nalezne na

Opavsku a Hlučínsku vděčně kratší i delší výlety. Všude je ideální spojení vlakem, autobusem i tramvají, takže sem se můžeme odvážit i za nejistého počasí v časném jaru i v zimě. Čistý vzduch, klid, hluboké lesy, výhled na Bezkydy, blízkost Ostravy, upravené cesty, toť přednosti, které nás přivábí v tato málo známá místa. Kdo jednou navštíví tento kraj, rád se znovu vrátí, aby zde načerpal sílu k nové práci. Ani nebude závidět šťastnějším, kteří měli možnost vyjetí si na delší výlet. —

Pro zasmání

V ý h o d a. »Takové místo pro zimní pobyt je pravým požehnáním pro nervy. Provozují-li tam člověk nějaký sport, usne únavou a neprovozují-li sport, usne nudou!«

P o d i v n é p o č t y. »Jak často máte záchyty bolesti?« — »Každých deset minut, pane doktore!« — »A jak dlouho trvají bolesti?« — »Po každé asi půl hodiny!«

J e d l í k v h o s t i n c i. »Vy jste, pane, dobrý jedlík! To je halda jídla, které jste zde snědl!« — »To všechno není ještě nic — měl byste mne vidět, když jsem pozván někde na jídlo v domácnosti!«

P ř í š e r n á p o m s t a. Starý Thomas byl už po třetí povalen automobilem. Zuřivě řepil: »Ale teď si koupím sám automobil.«

Z m a n ž e l s k é h o r á j e. Ona: »Nekoupíš-li mi ten skvost, uvidíš, že žalem umru a pohřeb tě bude stát mnohem více!« — On: »To je sice pravda — ale bylo by to poslední vydání!«

N i c m u n e p o m ů ž e. »Tak co, příteli, už jsi přečetl knížku »Jak se stanu energickým,« kterou jsem ti nedávno půjčil?« — »Přečetl, ale bohužel mi to není nic platné.« — »Proč?« — »Moje paní si ji přečetla také!«

K r u t ý k r á l v ý š e l s i j e d n o u d o m ě s t a. »Patříš člověka, sedícího pod stromem, a otázel se ho: »Jaký je král této země, je ukrutný nebo spravedlivý?« Muž odpověděl: »Je to bronzový tyran.« Nato král: »Neznáš mne?« — »Ne.« Já jsem panovník této země.« Tu se ten člověk polekal a celý se třásl, potom řekl králi: »Znáš ty mě?« Král zavrtěl hlavou: »Já jsem syn jednoho kupce a jsem třikrát

do měsíce potrhlý a dnes je právě jeden z těch tří dnů.« Král se zasmál a odešel.

*

Muž naučil papouška slovům: »Kdo by o tom pochyboval? Šel s ním pak na trh a požadoval za něj sto rupií. Jeden kupec se otázel papouška, zda má skutečně takovou cenu a pták řekl: »Kdo by o tom pochyboval?« Kupec zaplatil papouška a odnesl si jej domů. Když však poznal, že ten pták neumí než těch několik slov, litoval peněz, které za něho dal a zvolal: »To jsem byl osel, že jsem ho koupil.« A papoušek nato: »Kdo by o tom pochyboval?«

N e n í n a d o s t r o v t i p. Timm a Jimm kráčeji za parného dne silnicí. Timm má těžký kožík. Jimm klátí prázdnými rukama a zpívá. — »Jimme,« praví Timm. »Půjč mi sto dolarů.« — Jimm umlkne, chvíli přemýšlí a odvěti: »Když mi dáš záruku, půjčím ti.« — »Zde máš kožík,« zajásá Timm a schová stodolarovou bankovku. Za tři hodiny přijdou do stinného lesa. — »Jimme,« praví Timm, »zde máš těch sto dolarů. Rozmyslil jsem si to, nerad dělám dluhy. Tak a teď si tedy ten kožík opět vezmu.«

K t e r ý j e n e j c h y t ě j š í. V jedné ulici v New Yorku jsou tři cukráři — konkurenti. Jeden z nich napsal si na vývěsní štít: »Nejlepší cukrář Spojených států.« — Ten druhý, aby ho přebil, dal si namalovat: »Nejlepší cukrář světa.« — Třetí napsal: »Nejlepší cukrář této ulice.«

V ý s l e d e k. »Moje žena už přes dva roky se masíruje válečkem na nudit.« — »No, a je to něco platné?« — »To si myslím. Už je toho válečku polovic.«

Pro zasmání

Políže s dcerami. Otec: »Už zase pro dceru nové šaty? U všech rohatých, čím dělá ta holka sedí, tím více stojí.«

Nechce, aby muž byl uškrcen. Průvodce v zoo: »Tento obrovský had má takovou sílu, že může uškrtit i vola.« — Paní k svému muži: »Pojď dál, Karle!«

Chudý šatník! Domovnice: »Jakže, tvůj tatínek leží v posteli? Doufám, Karličku, že to není nic vážného?« — Karlíček: »Ale kdepak, paní Vomáčková! To mu maminka spravuje kalhoty!«

Chytil se stébka. »Pane vrchní, tohle má být půl krásného kuřete?« — »Ano, pane!« — »Já bych si tedy přál druhou jeho půli!«

Počtář. »Kolik prstů máš, Boby?« — »Deset, pane učiteli.« — »A když ubudou z nich čtyři, co budeš pak mít?« — »Už konec učení na klavír!«

Z bolševického ráje. »Přítel mi píše, jak je šťasten, že žije v Rusku.« — »Šťasten, že žije v Rusku?« — »Šťasten, že žije.«

Takové jsou děti. »Měl váš malý neštovice?« — »Proboha, tiše. Kluk, co slyší, chce také mít!«

V šatně. »Jste, prosím, pan Hejna?« — »Ne, jmenuji se Adam.« — »Oblékáte si totiž kabát pana Hejny, a pan Hejna — jsem já!«

Divky dneška. »Proč kupujete Týnince hotové košile? Máte jí koupit plátno, aby si je sama ušila!« — »I to já už zkoušela a víte, co mně, holka hubatá, řekla? — Že se dost nakouká do plátna v biografu!«

Mluva houslí. »Ten houslista dává skutečně mluvit svým houslím!« — »Ano, ale samé hlouposti!«

Povzdech. »Prosím vás, slyšel jsem, že tady hledají pokladníka. Je tomu tak?« — »Bohužel, hledají pokladníky dokonce dva. Nového a ještě toho starého taky.«

Nemohl si vzpomenout. Světoznámý profesor, Zapomnětlivý, předseval si, že něco večer musí vykonat. Ale ač si vzpomínal od devíti hodin do dvou po půlnoci, ne a ne si vzpomenout. Konečně — si vzpomněl: předseval si, že půjde toho dne hodně brzo spat, aby mohl časné vstávat.

Ano, taková jsou teď muži. Zloděj, který vlezl v noci do bytu k polekané dámě: »Upokojte se, drahá slečno, já chci jenom vaše peníze.« — »Ano, taková jsou teď všichni muži,« praví slečna trpce.

Káva bez hudby. »Proč dnes stojí u vás v kavárně káva dvakrát tolik, než jindy?« — »Dnes je u nás celý večer umělecký koncert!« — »Po tom mně přece nic není — já piji kávu jen v přestávkách mezi koncertem!«

Přilíš dalekosáhlý důsledek blíženeckosti. »Proč pláčeš, chlapečku?« — »Já a můj bratr jsme dvojčata, a protože jsme dnes oba ne uměli ve škole, nabil mi učitel dvakrát, místo aby nabil každému z nás zvlášť!«

Ochotná. »Marie, jak se jenom můžete opovážit čistit zuby mým kartáčkem, vy osobo drzá!« — »Nerozčilujou se, milostpaní, kartáček stojí čtyři koruny, já jím tedy dávám dvě za spolupoužívání.«

Kritik. Panu Vonáskovi se stal v kavárně malér. Strhl na sebe všák a všechny kleboučky spadly. I praví pan rada Králík: »Vám mi připadáte, jako ostrý kritik.« — »Hlouposti!« nato pan Vonásek. — »No, všechny ztrháváte, co pochází z cizích hlav.«

Má, co si přál. Pan Kubát se nastěhoval do podkrovního bytu jenom pod tou podmínkou, že mu domácí nechá spravit střechu. Po půl roce ho upomíná. »Když jsem se k vám stěhoval, tak jste mi sliboval modré s nebe...« — »No, to přece máte!«

Perla. »Katy, objednejte drožku, pan profesor dnes nastupuje cestu kolem světa.« — »A v drožce?«

Přece něco nového na cestách. Cestující si zamlouvá pokoj. Při zapisování do knihy cizinců vidí, že po papíru leza štěnice. Rozčilil se: »Cestuji už dvacet let, ale aby štěnice informovala, v kterém čísle budu spát, to se mi dosud nestalo!«

Návrat ze zdravotní dovolené. »Kdes byl tak dlouho, Khon?« — »Rok zdravotní dovolené.« — »Rok? A proč ses neodvolal?«

Tyhle děti! »Mami, Pepík mě tu v posteli utiskuje.« — »Vždyť jsem vám řekla, že máte ležet každý na půlce.« — »No, jo, ale on chce mít svou půlku v prostředku a já mám ležet po stranách.«

Darebák

Široký, rozložitý dvůr a v něm bílý statek sedláka Barocha. Jeho slovo je pevné. Spíše bys mramorový sloup přelomil.

To selčina řeč poletuje jako motýl. Ovívá Hanysovu vzpurnost, ale nezchladí její žhavosti. Kdyby se kupovalo za její slova, víc by se ušetřilo, víc štěstí by bylo. Ale u Barochů platí jen Hanysova řeč. »Nědprodamy, Hanyse, obila?« — kladě nesměle Barochová návrh, obalený otázkou. »Sypky su plne a dobře stojí cena...«

»Ni, něprodamy« — udeří Hanys. — Dočkamy až podraží...«

A obilí za týden kleslo.

Sedlák běhá po světnici a zle lamentuje. Sám že je na všechno, selka se o nic nestará, se vším na něho leze.

»Třa bylo prodaf a něptať se mě. Či ja sem vševěduci...!«

V takovém prostředí vyrostl Josef: nepoddajný kmen, oheň v očích, černé kučery a stříbrný smích, ježž rozsypával na širokých lánech.

Oj, jaká to pohoda života!

Pluh švihá zemí, bič praská, koně se plaší. Slunce se opírá do obnažených zad, polévá je bronzem, vůně léta vzněcuje chřipí, sténání obtěžkaných vozů plní hrud pýchou.

»Josef Barochuved jedě...«

Zlato se kolébá v nasládlém žebříňáku, děvčata vybíhají ze vrat, ostýchavějš se dívají jenom skulinami.

Ale Josef ví, že všechna jsou na něm pověšena, že se mu nabízejí a rozhořelýma očima zapalují jeho vášeň a mužství.

A ví o tom i otec — Hanys Baroch.

»Mam enem jedno děcko«, vykřikuje při každé příležitosti, »temu je tak vzac-

ne! Mama syna, kery dostaně najbohatši grunt. Enem něvěstu třa hledaf, kera se mu v ničim nězahodi...!«

Starý Zubek dává hned Františi grunt, handleř Gajšek měch stříbra klade dceři Josefě na záda a Mařena Vašková zastkví se v takové chvíli největším bohatstvím: peníze, hodně peněz, pět kusů dobytka, pár koní! To všechno se na ni valí z tatíkových úst.

Ale Josef o takové nevěsty nestojí.

Zatím, co jeho otec vede se sousedy pyšné řeči, miluje za humny Hanku Dybrovou, co rodičů nemá a jen z milosti je vychovávána a trpěna u příbuzných.

Co je kouzla v těch ohnivých večerech, co žáru v Hančiných polibcích! Jak voní ženstvím, jak jím opíjí, jak odevzdane klesá do trávy, jak vábí, když položí tvář do měsíčního světla!

Ale ta krása je jen předeherou smutným a zamračeným dnům, jež se vztekle rozlejí zpod širokého, rozezleně zježeného obočí Hanyse Barocha, který nevidí v Josefově lásce nic, než výsměšek, potupu a zkázu rodu.

»Hanku Dybrovu?« — syčí zlostně — »takovu hadrlačku chceš přivešť na sel-sky grunt? To ni! To rači cely grunt přepiju a ty«, bije do Josefa, »eli na tym stojš a inšu něhceš, marš z domu! Tam su dveři...«

Hranatá postava Hanysova stojí jako obrovitá skála uprostřed světnice. Mastné vlasy mu stékají na drsné čelo, obočí, jako by více zčernalo, huňatě se škaredí nad divokýma očima, plamenně jiskrnýma. Horní ret, zlostí naběhlý, visí těžce přes dolní, jako by svíral slova, tak divoce se hnavší z hrdla, jež chroptí bolestí i udeřenou pýchou.

Proti němu Josef, povaha stejně su-
kovitá, vzdorná a plamenná. Ale v té
chvilí se neodráží žádná divokost v jeho
osmahlém obličejí. Je to spíše hrůza a
bolest, nevyslovená tíha, již prokousá-
vají bílé zuby, zafaté do rudého rtu.

Tak je vidí selka Barochová. Ale její
horké slzy, jež stékají z ustrašených očí
do vpádlého klínu, nejsou s to, otupiti
ostrých pohledů dvou Barochů, vzbou-
řených a dávicích se vztekem i dusnem.

Pro ně je spor vyřešen.

Josef ví, že klasy, co se den ze dne
zvedají blíže k slunci, aby za dva měsíce
zazvonily zlatem, nebudou klesat pod je-
ho kosou a fůry, co dědinu udivovaly, též
nebudou požehnány jeho prací. A koně,
jeho koně! Kdo bude nad nimi rozrážet
vzduch?

Barochová umí číst v očích, ale bojí
se uvěřit...

2.

Josef Baroch opouští dům.

Vzduch voní třešňovým květem a v
dálce se tyčí komíny uhlé Ostravy. Jo-
sef si přehodil uzlík přes rameno, vrata za
sebou prudce přibouchl, aby neslyšel
matčino štkání, aby udeřil zlé oči pano-
vačného otce a šel. Za dědinou ho čekala
Hanka.

»Josefe, vrať se«, prosí, »zapomeň na
mě! Něchcu, aby si k vuli mě krvančil na
cuzim. Něchcu, aby si tak zahazoval ště-
šti. Bojim se, že...«

»Něbuj se«, utěšoval Hanku i sebe.
»Robiř tře všudě. Robiř v polu, lebo v
ostravských šachtach, na tym nězaleži.
Třiškal sem hrudy, tuž zasej možu třiškat
kamení...«

Pohladila ho laskavým pohledem a
poděkovala dlouhým polibkem.

»Něsmimy se bať roboty u cuzich
ludi. Něsmimy se za to stydět, že mamy
tatiky, keři se myslu, že bohaty muši se
vzať zasej enem bohatu. Něsmimy se sty-

dět ani za to, že selsky syn, jednorozent
syn, muši iř kopaf do havirny! Za ni-
se, Hanka, něsmimy stydět, co dělamy
lasky...«

Chvilí oněměl.

To otcova slova opět šlehají, to se
zjevují divoké scény z jejich jizby.

»K vuli takovej feně zaběhlej — do
Ostravy, do havirny...«

Žhavý smích vytéká po slovech ze
vzteklých otcových úst. Jako by tekutá
olovo zalévalo hrdlo, plné ostrých nožů.

»Selsky syn... pan sam pro sebe...
služiř! Pacholka kemušik dělať... A
enem k vuli takovej zparchantělej bídě
Dybrovej... chachachacha... k vuli její
lasce zchytralej... něčistej...«

Slova na něho lisavě narážejí; ne už
tak zlobně a karatsky. Otcův hlas za-
znívá nyní jemnějšími tóny, není v něm
nic vzdorného, nic vysměvačného. Zavá-
hal: »Hanka, maš mě opravdu rada?«

Nesměle se na něho podívala.

Poznal, jak jí ukřivdil.

Ale stromů hovoří bílou písní, cesta
se rozvinuje jako nit, na mitisově zele-
ných plochách se šklebí stíny prosluně-
ných mračen, jež splývají v dálkách s
hradbami bezkydských hor.

Sedláci procházejí mezí, v očích pý-
cha a naděje. Země voní chlebem a božím
slovem, jež slibuje a zvedá hranaté selské
hlavy blíž k nebi.

Josef zná každou dlaň pole.

To je sedláka Vaška, co mu Mařenu
nabízěl, burmistra Grace, co panskou ře-
čí mluví, co školy v jakémsi městě vychová-
dil, ale zůstal sedlákem...

A teď je jejich pole, obdélník až k lesu
zaběhlý. Stébla rži se slévají v přelétavé
vlny, v nekonečný řetěz vln, jež chřestí
rozmarným popěvkem májového vánku.

Josefe, ty nejlépe rozumíš písním
svého pole!

Srdce se ti chvěje smutkem, krev ho-
ří zemí, nohy jsou těžké a do Ostravy
tak daleká cesta!

ELEKTROHYDRA

spol. s r. o.

V KARVINĚ

Projektování a provádění vešk. instalací, konstrukcí a staveb do oboru spadajících

➡ Inženýrská kancelář a
úředně koncesovaný podnik

pro ústřední a etážové topení, vodovodní,
zdravotechnická a elektrická zařízení

Krmení labutí na ledě

Zůstaň... vrať se... láska je přelétavý pták! Otec ti dobře radil... V Ostravě je tvrdý a hořký chléb...

Obrazy z jizby znovu překvapují, tatíkova slova šlehají. Hu, jak jsou hrnatá, vznětlivá a ostře broušená. Jak karatelská...

A v té chvíli našel Josef sebe docela. Pochopil kam jde a proč tam jde. Přitiskl Hanku těsněji k sobě, krok mužní, hlava se zvedá.

A v očích rostou ostravské komíny ve štědré ruce, lákavé a plné nepoznané lásky.

Rozvinuje se jim nový svět...

3.

V havířských domcích není potřebí mnoho, aby se v nich spokojeně a šťastně žilo. Pro Josefa stačí Hančiny oči, pro Hanku Josefovy ruce. Umí pracovat, umí i milovat. A lidé s takovýma rukama jsou dobří. Jsou jako slunce a bůh.

V té záplavě rodinného štěstí voní Hančino mateřství.

»Hanka, eli to budě syn, jake mu damy meno...«

»Po staříčkovi. Změkně mu potem isto srdce«, utěšuje Hanka.

Josefovo čelo zastřelo se mrakem.

»Hanyš...? Nikda! Hanyši Baroši maju srco z kameňa...«

»Tuž Josef mu damy. Josefi maju zlate srco...«

Průsvitná ruka, co odpočívala na zvednutém životě, setřela s čela mrak a oči zapálila úsměvem.

Dny se chvěly jak horký vzduch a Josef byl jimi úplně zpit. Bral Hanku do náruče, zahrnoval ji závojem svých snů a tvář ji oséval polibky, jako noc hvězdami modř nebe.

Jaro roztrhlo zimní rubáš a první slunné dny uhodily do oken. Kolonie ožila radostí robotnických dětí. Štěpaté hlavičky se robitají pod okny a když se podíváš do tváře, chce se ti smát. Je to tak dobře vidět zase po dlouhé zimě nevinný, neotřelý obelisk dětského obličej, v němž hoří oči touhou mít plnou kapsu malovaných kuliček.

Hanka s Josefem sedí u okna, slunce jim zalévá obrazy budoucích dní, uzly myšlenek se rozvazují a všechno je tak jasné... tak jasné...

Zemlená Hanka v peřinách... potom se oči otevrou... jako bys víko shodil s truhlice, co je zlatem naplněna... jako by slunce odpočívало... dětský pláč, teplo... štěstí... syn...syn...

Ale skutečnost byla jiná.

Ticho perlilo smutkem... mrtvý syn... Umírající Hanka... Smrt...

Proč mu to neřekli hned, když ho volali, aby ze šachty vyfáral? Proč byli tak krutí?

Zůstať by v husté a němé tmě. Oh, kdyby věděli, jak je to strašné vidět jaro a slunce a v jeho světle vidět umírat celý svůj život!

Hanko...! Hanko...!

Dny, jež se kladly na Hančin hrob, byly kalendářem nejsmutnějších vzpomínek. Josef se jim nemůže ubránit, vsuše na něho nelítostně doráží. Utíká proto před jejich doteky do opilých hospod, v nichž nic nebolí a na všechno se zapomene.

Ale jednoho dne i tu udeřen. Vlastně, to už je jenom útržek dne, do něhož prskají pouliční svítilny žluté skvrny.

Je podzim.

Ostrava se halí v těžké, neprůhledné mlhy, na nichž leží zamračená houně, již tkají ostravské komíny.

Ulice jsou smutné a prázdné.

Je nutno se opít. Hlava třesí samotou.

Stanul u hospody.

Ale než vstoupil dovnitř, zavěsil se očima na páru statných hnědoušů, zaprážených do selského vozu. Zazdalo se mu, že takové koně už kdesi viděl, ba, že si s nimi hrál, oral, úrodu svázel.

Ach, ano, vždyť jeho hnědouši byli právě takoví. Jenom hlavy jim nevisely tak sklesle. Stáli vzpřímeně, oči jim jiskřily...

Přistoupil blíže.

Náručního plácá kamarádsky po oblém zadku a jako by zapomněl, že je v Ostravě a koně, u nichž stojí, bůhví odkud jsou a či jsou, volá vesele:

»Ryzku, ty paličku tvrďy...!«

Tak vždycky pozdravoval náručního hnědouše, širokého a spurného.

A hle! Kůň zvedá vesele hlavu, ohlíží se, hrávou pohazuje tak spurně jako opravdový Ryzek, s nímž se před pěti roky rozloučil. Teď i nohou všetečně vykřesává oheň na nerovně dlážděné zemi.

Zvedl hlavu i druhý kůň, zaržal vesele, zneklidněl.

Josef ztrácí půdu pod nohama.

Polekaně skočí před koně, do očí se jim dívá, poznat je chce. Hladí je, líská se k nim, mluví s nimi a pojednou se mu zdá, že koně mu rozumí, oči že jim počínají se prudce rozzařovat.

A teď už i ušima radostně stríhají, hlavy dřív skleslé sebevědomě a pyšně zvedají.

Josefův hlas slábne a měkne.

Bože, jsou to snad doopravdy jeho koně? Z jejich gruntu? Ryzek a Liza? Ne, ne. Není to možné. Kdo by tu s nimi byl?

Otec?

Ten že by přijel za ním, za Josefem? Vztít si ho zpět domů, když se dozvěděl, že Hanky už není? Udobřit se chce, zapomenout...?

Stáří že by zlomilo jeho tvrdost a vzdor?

A teď už stojí před ním obrovitá postava otce, ale sršnaté obočí se neježí a oči zbujně nehoří a široký obličej se osmívá smírem. Slova jsou teplá a po-
bejná...

Zní jako drahý kov, svítí a ukazují cestu k domovu.

Ach, vrátit se domů... na grunt...

Pravda, dost už bylo toho smýkání životem, chléb zhořkl a doma... doma...

Dědina se zalévá zlatem léta, nebe je vysoko a čistě prostřeno, je štědré a las-
kavé... Ve dvoře čekají hladové žebřičáky, stodola se dokořán otevírá... na poli šustí snopy... děvčata zpívají... každá slibuje štědrý večer...

Domů... domů...

Ale teď, bez Hanky?

Kvapně odskočil od koní a jako na rozumu pomatený pádí k hospodě. Ale u dveří nohy zolovnatěly.

Teprve po chvíli vstoupil do hustého šumu, zjizveného opilými výkřiky. Plíží se jako spráskaný pes kolem kulatých stolů, politých pivem a kořalkou. Oči přitlačuje k zemi, hlavu tiskne do zdviženého límce kabátu.

Usedl až na konci šenku.

Bokátá šenkýřka mu podstrkuje pod nos pivo, vítá ho, směje se...

Ale kalné oči Josefovy skákají od stolu k stolu; hledají...

Ale kromě napitých žochů havířů, na něž stéká mdlé světlo, sevřené kouřem a hospodskými výpary, nenalézá nikoho.

A na stoly, jež jsou u samého výčepu, není možno dohlédnouti.

A hlas jakýsi našeptává, že právě tam by mohl najít.

Zvedl se a nejistými kroky prochází šenk.

U posledního stolu oči zjasněly.

Otec tu není.

Jenom šťapatý pacholek od koní usrkává horký čaj. Nezná ho.

Chce se vrátit k svému stolu, ale do-
těrné myšlenky našeptávají nové možnosti.

Což, není-li to čeledín z vašeho gruntu? Jezdával jsi přece také kdysi do Ostravy na uhlí...

Usedl k neznámému, nové pivo si poručil, cigaretu zapálil. A jen proto, aby se ohlásil, prohodil:

»Z daleka?«

»E — z daleka«, hučí pacholek, »z Muglinova. Ale jedu z daleka. Až od Opavy. Koně smy byli kupovat s hospodařem...«

Josefem trhlo. Hrdlo se mu zalévá otázkami, ale ty se hned proměňují v uzly, jež trhají hlas v nesrozumitelné kusy.

Pacholek však rozpráví sám, je sdílný, rum mu rozvázal jazyk.

Prodávali grunt sedláka... pil hru-
bě... z mrzu... skrz syna, který s jakousi ledajačkou utěk do Ostravy... jakysi Hanys Baroch to byl...

Josef je omotán jeho řečí jako zločinné řetězy.

Ale přece vstal a vypotácel se do tmy.

A když pacholek po hodině usedal na vůz a bičem šlehá do sychravé noci, ozývá se z temného koutu ulice bolestné štkání nešťastného Josefa.

JOSEF

IANÍK

obchod smíšeným, koloniálním a lahůdkářským
zbožím • Dobrá obsluha, čerstvé zboží, levné ceny
Káva nejlepší jakosti • Elektr. mlýnek na kávu

TŘINEC

To jsou obrazy, na něž musí dnes vzpomenouti ten, co jde širokou ulicí a jehož stříbrná hlava, kdysi tak vzdorná, zapadá hluboko do zkřivených ramenou.

Zdá se mu, že Hanka ho hladí po starých, sevrklých lících, dívá se mu do struskovitých očí, tiskne se k němu a prosebně praví:

»Josefe, to všechno pro mě! Odpust mi, eli možeš...«

Havíři Barochovi vlnou oči, hrdlo mu cosi svírá.

Eh, to jsou široké a kamenné ruce Ostravy, to je uhelný prach, jež tak dlouho dýchal, to je zár rudých očí vítkovických verků, to je hlad těžkých železných nohou, u nichž prosí tisíce ponížených a poplivaných, tisíce černých otroků velkomožné Ostravy.

Ale je to i dech ostravské ulice, lemované hedvábím, zlatem, kožišinami a bůhvíjakým ještě přepychem. Dech ulice, jejíž skelné rty jsou pro chudáka příliš jedovaté a slova ostře vybroušená.

Josef Baroch by se chtěl chvíli zastavit, odpčinout.

Nemůže, nesmí...

Krok je těžký a nalomený a svět se nebezpečně točí v široce rozevřených očích.

Zatím, co vysoké komíny vítkovických verků velebně se tyčí k zamlžené obloze a zřetelně mluví o moci ostravských kapitalistů, o přepychu a slávě města, kdysi tak malého, neznámého, zjevují se mu nepřehledné zástupy strha-

ných postav, olověné ruce zvedají těžké kladiva. To jsou zástupy shrbených, vyhublých, v modré bluzy oblečených robotů, co ve vercích jim spaluje zrak teuté železo, to jsou otrhaní havíři z černých šachet.

Slyší jejich krátký dech, cítí kysele pach zpocených těl, slyší mocné údery oheň šlehá, země se propadá... domy praskají a hřmotí... nebe padá. A obrazy zase narovnává... děs trhá hedvábnými směchy... kavárny svítí...

Ale v zápětí se ztrácí zladěný smích paniček, cinkání drahého skla, vůně tělovavek a ličidla a zavřeští šilené ženy, jež se vyvalují jako balvany dýmu z úzkých ulic, těch, co vedou ke koloniím, dusných světniček... pláč otrhaných dětí, útlých, bledých, nezdravých...

Bída... hlad... vzpoura... šilena masky... krev...

Tak vidí dnes Josef Baroch, vyhozený havíř, stín ostravských velmožů. Krev mu vyššáli a když mu ukázali dveře, nedali ani suchý chléb, na žebráckou kůrku.

Měl hlad, kradl tedy.

Za to mu dali řetízky na udřené ruce.

Hlava klesla ještě hlouběji do ramenou, oči se k zemi přitiskly, slzy padaly na dlažbu a Hanka stále hladí a prosí.

Ale pojednou hlava vyskočila a z očí šlehly zlé plameny.

Bylo to ve chvíli, když z mimojdoucích vypadlo: Darebák!

Slovo páli k nesnesení.

Josef Baroch chce rouhavě vzkřiknout, ale hvizdavý zvuk ostravských šachet je nepřemožitelný!

Jos. Kalus:

Podivín

*Potkávám v poli podivína,
chodě hůlčičkou svou trávu slíná
a spanilým kvítkům vonné hlavy —
Znechucen dím: »A že vás to baví?!«*

*»Ulevuji hněvu jen, své zlosti:
myslím, že to slínám bez milosti
hlavy lotrasů a korupčníků,
kteří hubí naši republiku.«*

*Zasměji se. — On však dále kosí,
až mu od kabátu pláží šosy,
kvítko kosí nevinná a vonná,
v domnění, že spravedlnost koná.*

Jos. Kalus:

Svědomy

*Ne, svědomí neutečeš:
za tebou jde jako stín,
za sebou je stále vlečeš
jak lem pláště beduin.*

*Ne, svědomí neodložíš
jako obnošený šat,
s tebou jde, kam nohu položíš:
druh tvůj, pán tvůj, soudce, kat.*

*Ne, svědomí neodhodíš
jako přítěž bezcennou:
připraví ti, až svět schodíš,
smrt buď zlou neb blaženou.*

J. ŠULCOVÁ

NA VIKŠTEJNĚ

*V údolí hovoří řeka,
na stráních šeptá si les,
za vlnou pospíchá vlna,
před věky stejně jak dnes.*

*Poslední ssutiny hradu
vzpomenou na zašlý čas,
kdy v těchto místech — dnes cizích —
český se ozýval hlas.*

*Smělých hord tatarských kdysi
divoký pokřik tu zněl,
kroí se zbaroila země,
děl švédských rachot když zněl.*

*Minulo všechno, již zašel,
zpusťl a osiřel hrad,
v rytířských komnatách nyní
jen havran sídlivá rád.*

*A dole vypráví řeka,
na stráních šeptá si les,
ve stínu pyšného hradu
pod lesem krčí se ves.*

*Veverka na jedli šplhá,
v mýtině mihne se laň,
když zrají jahody v trávě,
červení zahoří stráň.*

*A večer, když stíny padnou
od hradu s vysokých skal,
stařenka povídat začne:
— Byl jednou jeden král...*

*Tu znovu ožije Vikštejn,
princezna, rytíř i drak, —
stařenka vyprávět umí,
zná dětem rozzářit zrak!*

Zřícenina Vikštejna v Opavském Slezaku pochází ze 13. stol. a vypíná se na malebné příkré stráni nad údolím řeky Moravice, nedaleko města Vítkova.

Pro zasmání

Na pojně. Ptá se rotmistr vojína: »Co jste v civilu, nováčku?« — »Prosím, v civilu jsem pan Novák.«

Dvě piva pro Pána Boha. V domě bydlil katecheta. Malý hoch se ptá otce: »Kdo je ten pán?« — »To je sluha boží,« odpovídá otec. — Večer jde hoch pro pivo. Vráť se s radostnou tváří a zvěstuje překvapenému otci: »Byl tam ten sluha boží a kupoval pro Pána Boha dvě piva.«

Nezbytné klení. Velmožný pán, velice úzkostlivý na slušné způsoby, zakázal svému kočímu klení. Stalo se však jednoho dne, když velmožný pán spěchal kamsi povozem, že jeho koně zapadli do bláta a nikterak se nenažili povoz vytáhnouti, protože kočí je k tomu nepobízěl silným klením, na které byli až dosud zvyklí. »Na mou věru, zdá se mi, sire,« pravil kočí, »jestli si teď nebudu moci pořádně zaklíti, že se nehneme s místa ani do soudného dne.« Velmožný pán, vida nezbytí, dovolil svému kočímu zaklíti si od plíc. Jakmile se to stalo, koně zabrali a vůz se hnul dále.

Zná dobře pravidla českého pravopisu. Prokurista (k písaře): »Slečno, tady v čisto-pise píšete jednou Kč s velkým K, po druhé Kč s malým k.« — Slečna: »Promiňte, pane prokuristo, překlepa jsem se.« — »Tak to tedy laskavě aspoň opravte, ano?« — »A které mám opravit, to první nebo druhé?« — »Ehm... ovšem... samozřejmě to, které je nesprávné.«

Prakticky a úsporně. »Jak to přijde, že mají Vovečkovci dva služebné. Sluhu a služku. Vždyť, jak vím, se jim tak valně nevede?« — »Právě proto,« odpověděla paní Slabihoudková, »oni s nimi totiž hrají bridge a tak je vždycky obehrají skoro o celou mzdu.«

Profesorská. »Vy, Čmuchačku, vy jste ale nezbeda! Stal jste se nehodným, nemůžete vůbec sedět ve slušné společnosti. Hned pojďte ke mně nahoru na stupínek.«

Těžkostí. První vagabund: »Budu se muset asi vzdát kouření. Nedělá mi to dobře.« — Jeho kolega: »V žaludku?« — První vagabund: »Ne, ale v kříži... když se shýbám pro špačky.«

Malé neštěstí. Domovnice k vinárníkovi: »Pane šéfe, váš učeň právě spadl se schodů do sklepa... i s lahvěmi.« — Šéf: »Stalo se

mu to při výstupu nebo sestupu?« — Domovnice: »Když sestupoval, sklouzl a...« Šéf: »Dobře! Lahve byly ještě prázdné!«

Jeho názor. »Taťko, copak měli lidi přetím, než bylo vynalezeno radio?« — Otec: »Pokož, můj synáčku, pokoj a klid.«

Nespravedlivost. »Taťko,« stěžuje si malý Pepíček, »maminka je hrozně nespravedlivá. Když si já jenom koušu nehty, tak mně hrozně nabíje, ale když maličká Anička si strčí celou ručku do pusinky, tak se mamka může zbláznit radostí.«

Ze školy. »Tak dávej pozor, Lupáčku. Na silnici, dlouhé tisíce kilometrů, jedou dva jezdcí na automobilech. Jeden vyjel hodi před druhým a první jede sto, druhý dvacet kilometrů za hodinu. Kde se asi sjedou?« — »V nemocnici, pane učiteli.«

Ví, jak si pomoci. »Jaroslave, ach, jaroslave! Taťnek řekl, že už se nesmíme vyspatřit!« — »No, jaká pomoc, budeme tedy scházet ve tmě, kde elektrika nesvítí.«

Praktický Edison. Edison, starý kouzelník, měl na Floridě domek se zahrádkou. Všechno bylo elektricky a hydraulicky zřízeno, až na jedna otáčivá dvířka v zahradním domku. Mnoho návštěvníků si toho všimlo, ale nikdo nic neříkal. Až jednoho dne mladá dívka, dcera přítele. »Všechno je u vás jako... hm, u Edisona, až na tahle otáčivá dvířka. Tady byste měl něco zařídit. Ta jedou hrozně těžce otevírat!« — »Ani mne nemuž padne,« usmál se starý kouzelník, »kdokoli těmito dvířky prochází, napumpuje mi dva set litrů vody do mé zahradní nádrže. To je můj nejnovější vynález.«

Král Bedřich Veliký a česká muzika. Král Bedřich II., pruský, byl veliký milovník hudby a hrál sám znamenitě na flétnu. Jeho učitelem byl Čech Straka, který mu jednou předvedl žaka, který králi zahrál Mozartovu kantátu a král ho pochválil. — Vzal si Straka učitele, stranou a řekl: »Poslouchal, jak ti přijde, že tento žák hraje lépe než já.« — »To je tak, sire,« odvětil kapelník, »u něho používám zvláštní metodu...« — »No a proč ne u mne?« — »Sire, nehraje-li tento mladík dobře, tak mu klepnu přes prsty...« — »Ach tak,« usmál se Bedřich Veliký, »to zůstanem raději u naší staré metody.«

Těšínsko v době Napoleonově

Po dobu 24letého boje, který s několika přerušeními byl veden mezi Rakouskem a Francií v době Napoleonově, nepřekročil nepřítel hranic naší těšínské země i přesto, že stavové slezští neskládali rukou v klín, jednalo-li se o pomoc a obranu mocnářství rakousko-uherského. Svou přichylnost k panovnickému rodu prokázali poddaní Těšínska r. 1793, kdy vypsali na půjčka na 4 a půlproc. státní dluhopisy. Z celého našeho území docházely četné dobrovolné úpisy. Hrabata: Pražma, Larisch a Wilczek, poddaní těšínské komory, města a cechy dávali značné poměrné obnosy; stavové zřekli se dodatečně dokonce i vrácení svých vkladů. Guverniální dekret z 3. září 1797 nařizoval zříditi k hájení hranic císařství sbor myslivců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. S nevšední ochotou oblékali se tehdy četní naši dobrovolníci ve vojenský šat a přijímali ostatní výzbroj a výstroj. Když vypukla druhá koaliční válka (1799—1802), kdy přehmaty francouzského direktoria sdružily proti Francii, Anglii, Rakousku, Turecku a Rusku, jehož car Pavel I. byl velmistrem řádu maltézského, prošla ruská armáda o 6000 mužích a sbor emigrantů prince Condé Slezskem. Avšak ruský car nepohodnuv se s Anglií, odvolal brzy své vojsko. Za zmínku stojí, že do česko-moravsko-slezské legie, zřízené roku 1799 arcivévodou Karlem, hlásili se s nadšením slezští jinoši a muži. Již ve 4 dnech byl prapor dobrovolců z Těšínska úplný. Měšťanský střelecký spolek v Těšíně postavil sám 14 mužů, které svým nákladem vystrojil a vyzbrojl a po dobu vojenské služby přídavkem poděloval. Střelecký spolek v Těšíně, který se v r. 1796 utvořil a roku 1798 byl teprve potvrzen, obdržel

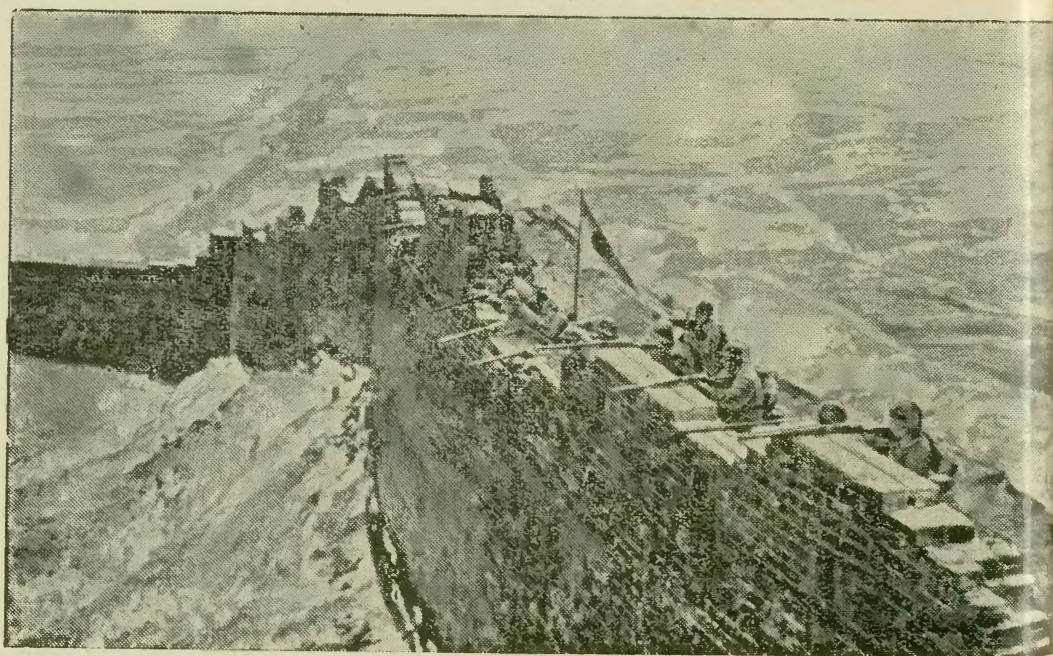
od panovníka pochvalu za svůj patriotismus, právo utvořiti setninu o 42 mužích a nositi spolkový prapor a odznaky. Okázalé svěcení praporu bylo provedeno 29. srpna 1798. Kmotrem praporu byl hrabě Jan Larisch a vévoda Albrecht. Manželka hraběte, baronka Czelesta a paní z Rechtenbachu byly kmotrami. Přítomný arcivévoda Karel zarazil první tři hřeby do praporové tyče a zapsal se do pamětní spolkové knihy.

Ve válce 1805 pochodovaly ruské spojenecké oddíly pod vedením Kutuzovým a pluky gardistů pod náčelnictvím velkoknížete Konstantina několikrát našim vévodstvím na Moravu, poněvadž Napoleon obrátil se od Vídně na Moravu, kde spojilo se vojsko císaře Františka I. s ruským. Dříve než bylo nerozhodné Prusko získáno pro koalici, svedena vlivem carovým bitva u Slavkova (»bitva tří císařů«), v níž Napoleon úplně zvítězil. V této době vypukla na Těšínsku epidemie a poněvadž těšínské nemocnice nepostačovaly, byla evangelická škola, farní budovy a několik domů na Horním předměstí v Těšíně proměněny v nouzové nemocnice. Na vesnicích řádila tehdy cholera, mor, žloutenka, nemoci nervové, zimnice a j., které několik tisíc ruských vojáků přinutily k nouzovému ubytování v našem kraji. Mezitím přestěhovala se část císařské rodiny na území těšínského Slezska, ježto Vídeň byla Napoleonem značně ohrožena. Císařovna, která během cesty onemocněla, zůstala ve Frýdku, arcivévodkyně Marie Louisa sídlila ve Skočově, vévoda Albert a arcivévoda Rainer přišli do Těšína, který se tak nečekaně stal střediskem rakouské vlády. V Těšíně bylo po krátký čas sídlo říš-

ského dvora a dvorní válečné rady, české dvorní kanceláře, finanční a policejní dvorní služby, dvorního poštovního úřadu, šifrovacího kabinetu, státního pokladu, anglických, ruských, pruských a jiných vyslanectví, jakož i části osobní a hradní stráže. Vedle toho velká část soukromníků hledala útočiště v Těšíně, kde byla činná ubytovací komise.

Po nešťastném dnu u Slavkova dali se Rusové na zpáteční pochod naším knížectvím. Zima a nedostatek potravin byly příčinou neshod mezi vojskem a oby-

umění u obyvatelstva, které přilnulo spojencům Francouzů Rusům. Obyvatelstvo naše postavilo sbor dobrovolníků. Jejich vůdcem stal se kníže Sulkowski vévoda z Bilska. Rakušané musili se před ruskou přesilou stáhnouti na uherské hranice. Nepřátelé obsadili celou západní Halič, Lvov a část východní Haliče. Na vlast byla průchodním územím vojsk. V Těšíně byly přeloženy vojenské nemocnice z Krakova a Pogorze. Zpráva o těžství u Aspru (22.května 1809) pozvedla zmalátnělé mysl rakouských bojov-

Japonské vojsko na velké čínské zdi při odrážení čínského protiútoku

vatelstvem. 26. prosince 1805 uzavřen mír v Bratislavě; poté umožněn návrat četných hostů z Těšína do Vídně.

V roce 1808 ukazovaly se předzvěsti nové války; v život vyvolána zeměbrana, již kraj těšínský postavil dva prapory. Počátkem roku 1809 vyhlásil císař František I. válku Napoleonovi, vydav provolání k národu německému, aby povstal k boji s utiskovatelem. Naše země byla v této době bojišti více přiblížena. Arcivévoda Ferdinand pochodoval se 7. armádním sborem Těšínskem do Polska. Obsadil Krakov a Varšavu. Nenalezl poroz-

ků. Peněžní sbírky, k nimž nejen bohatí přispěli, nýbrž i chudáci své úspory rádo obětovali, vytvořily fond, ze kterého židům a dětem těšínských zeměbranců byla podpora vyplácena. Ve městech se tvořily spolky paní a dívek k ošetřování a pomoci nemocným a rekonvalescentům.

Těšínsko bylo zlými následky války z roku 1809 těžce postiženo, neboť ztráta západní Haliče přerušila obchodní styky, které v posledních desetiletích mezi naší zemí a zmíněným územím se vytvořily. Tehdy muselo býti, aby mohla býti

Francii odvedena válečná daň, odevzdána z domácnosti veškeré zlaté a stříbrné náčiní a předměty úřadům. Množství papírových peněz hnalo cenu zboží do závratné výše, drahota stoupala a nejkrutější postihla úředníky a rentisty. Městská rada Těšína byla tak uznalá, že městským úředníkům v roce 1810 poskytla 50proc. přídavek k jejich platu.

Patent z 20. února 1811, který cenu papírových peněz snížil na pětinu, měl za následek nevýslovnou bídu četných rodin. Mnoho zámožných lidí octlo se na zebrotě. Také veřejné ústavy a dobročinné spolky utrpěly tehdy těžké ztráty, z nichž se mnohé vůbec již nevzpamatovaly.

Na výpravě Napoleonově proti Rusku (1812) zúčastnily se též rakouské a pruské pomocné oddíly. Jedna část těchto sborů konala ústup Těšínskem. Tehdy viděli naši obyvatelé také malý francouzský oddíl, který se zachránil a přes Těšín spěchal do vlasti. Kníže Poniatowski, hrdinný vůdce polských oddílů, zdržel se delší dobu v Těšíně.

Rusové, pronásledující Francouze, zabrali Varšavsko a vtrhli do Pruska, jež král povolil všeobecnému hnutí za osvobození národní. Spojil se s carem (v únoru 1813) a vyzval národy německé,

aby povstaly proti despotickému utlačovateli. Záleželo, kam se přikloní Rakousko, které odvolavši pomocný sbor po nezdaru ruské výpravy, zůstávalo neutrální. Metternich se snažil zprostředkovati mír mezi Napoleonem a spojenci. Když však jednání přerušeno pro neústupnost Napoleonovu, přistoupil císař František I., který zatím horlivě zbrojil, ke koalici. V jeho vojsku byli též synové našeho území četně zastoupeni; mnozí hlásili se i dobrovolně. V Těšíně utvořil se sbor ochotníků k provozování divadelních her, jejichž čistý výnos věnován byl zeměbraně, vdovám a sirotkům po padlých vojínech Těšínska. Spolky paní a dívek sbíraly potřeby pro nemocnice. Těšínsko dodávalo tehdy nováčkům bezplatně 1634 kusů plášťů, 1300 párů bot a pod.; pro zničené polnosti byly podnikány sbírky. Zpráva o vítězství u Lipska a mír pařížský byl radostně přijat.

Ještě jednou zbrojila Evropa proti francouzskému císaři, který v únoru 1813 tajně prehl z Elby. Ruské oddíly pochoďovaly opět k západu; tahly jednak Biskupem, Těšínem a Opavou a jednak Jablunkovem, Frýdkem a Novým Jičínem. Vítězství u Waterloo (18. června 1815) a druhý mír pařížský utlumil konečně nadobro válečný ryk a vrátil Evropě a našemu Těšínsku mír a pokoj.

Pro zasmání

Moderní poměry, složité poměry. »Koho to zdravila?« — »Třetího muže první ženy svého druhého manžela.«

Zvědavý Pepíček. »Maminko, smím se tě něco zeptat?« — »Ptej se, dítě.« — »Proč se stavějí kasárny vždycky tam, kde jezdí nejvíc kočárů?«

Zprostředkovatel sňatku po operaci. »Uzdravím-li se, pane profesore, po operaci, dostanete ode mne nevěstu zadarmo!«

Zbohatlice v knihkupectví. »Nechtěla byste si, milostivá paní, předplatit nejnovější vydání našeho naučného slovníku?« — »Děkuji, ne — nepřečetla jsem ještě staré jeho vydání!«

Nedorozumění. »Přál bych si, pane hostinčí, abych byl přišel již před týdnem do vašeho hostince!« — »Tak? To mne velice

těší!« — »Abyste mně dobře rozuměl: to bych byl mohl tuhle rybu jíst čerstvou!«

Pomsta odmítnutého ctitele. »Byl jste to vy nebo to byl váš bratr, který se mně dříve tak horoucně obdivoval?« »To byl nejspíše můj otec, dokud se neoženil!«

Obchodní smutek. »Poslyš, Móri, na tvém krámě vidím nápis: »Za příčinou úmrtí zavěno. Kdopak ti to umřel?« — »Kšeft!«

Nelogičnost jenom zdánlivá. »Pane Votočile, nějak nápadně rychle se vám kazí zuby.« — »Od radia, pane doktore.« — »Prosím vás?!« — »Když jímí při poslechu musí člověk často skřípat i kdyby nechtěl!«

Dětská. Malá Věruška šla do mlékárny pro mléko a chtěla čtvrt kila. Byla prodavačkou poučena, že se mléko neváží, ale měří. — »Dobře, tak mi dejte deset centimetrů.«

O Ondrášovi

I.

Skřiváci vysoko vylétli do modravého vzduchu, meze se v květech zarděly a zabělaly, větřík na sytých lukách kolébal svítivými kopretinami a květy pryskyřníků a zanašel daleko vonné vlny až k šumivým lesům za Janovicemi, k Raškovicím i Malenovicím, a k vysoké hradbě Lysé, Trávného, Ropice i menším odnožím, spadajícím do údolí divoké Ostravice. Janovice se ztrácely ve stromoví a okolo fojtství se všecko zardívalo růžovými květy jabloň. Z otevřeného okna zaléhal do dvora svěží dívčí zpěv:

»U našeho jazera stojí lipka zelena
a na tej lipě, na tej zelenej,
zpívaju tři ptačkove.
A nějsu to ptačkove, to su šohajičkove,
rozmluvaju o šumnej děvčíně,
keremu se dostaně.«

Od návsí bylo slyšeti tlumené hlasy:
»Odkud, Janku?«

»I od mamy.«

»Od mamy a hned zase domů. Jen při sukních byste všichni seděli.«

»E, co by...« odpíral statný, snědý sedlák.

»Mlč! Hlídáš jen děti a ženské sukně.«

»Či je to hanba?«

»Není, ale jako svičkové báby jste všichni; či nemáte už v sobě ani trochu naší chlapské, selské krve?«

»Nelaj, Martine! Jsi jako ostatní. Každý jen píchá a píchá, aby se mu ulevilo. Či myslíš, že nevidím, co se děje? Že necítím jako ty a všichni po frýdeckém kraji? Pravda, mám jinou krev...«

»Neříkám, Janku, ale mohl bys...«

»Či myslíš, že necítím jako vy, že nevidím, co páni nám dělají, jak naše prá-

vo nám zašlapali, jak nadhaněčů z nás nic dělalí — sedím u mámy a dětí, ale diví věci mi někdy táhnou hlavou.«

»Musí se něco dít; všichni se hrbí, všichni se krčí, ale ještě nás nezlámali tak aby bylo amen. Však Pánbůh je ještě všecky ztrestá, musí je ztrestat.«

»Čekane, Martine, slyšeli jste?« volali sedláci, vracející se od Skalice. »Za kostelem dnes do lidí střileli...«

»A v Nošovicích fojta na lavici vyplatili, že nedbá v dědině pořádku. — V prý se bude robotovat...«

»Panská čeládka, člověka zotročí, zmrazí, o všecko okradou a ještě stíle by do nás chtěli?«

»Kde je naše právo?«

»Co jim po právu? Vojsko prý zjevali na nás — a portáše posílili...«

»Vojsko? Kde je vojsko? Kde by se vzalo...«

»Lidé prý se po kraji bouří, portáše přepadají, vrchnost prý si není jista živětem...«

»Vojsko na nás?«

»Co, chlapi, naříkáte? Či jste nikdy neviděli vojsko? Či co čekáte?« ozval se bouřlivě Čekan. »Do bláta nás zašlapali otroků z nás nadělali, ženy a děti nám berou, viru pokradli — tož ještě to přelstěnní zbývá. A či my počkáme až i s tím přijdou? Nemáme kam utéci? Máme dleť lcsů tak daleko?«

»A mlčet nebudeme. Kdyby mělo všecko tak být, jak se provádí, kdyby se tak dalo po vůli císařově, pak by také královská kancelář vratislavská přikazovala a nařizovala, ale to všecko jen Prchlík, purkrabí.«

»Hrabě jistě není proti nám, nesouhlasil by, ale neví, co se děje po dědinách...«

»Neví, jistě neví. Roboty přidávali — a my mlčeli, dávky zvyšovali — a my mlčeli, pole nám pokradli, statky a salaše rozbírají, bijí nás, ve vězení tisknou — a my mlčíme.«

»Ale až bude nejhuř, však my se nedáme, purkrabího se tolik nelekne.«

»Od dolních chalup se ozval křik a jakási poplašná lomoz. Za stodolami vyběhlo několik dětí a ženy přebíhaly ve zmateném úprku do stavení a dvorků.

»Panenko Maria, už jsou tu! Jdou sem, k nám. Martine, uteč — Martine... jdou!«

»Utíkejte, děti, purkrabí — portáši jdou!«

Martin, Čekan i ostatní sedláci pohlíželi od fojtství v tu stranu, odkud se ozýval křik a zmatek.

»Chlapi, pojďte, uhněme jim z cesty. Teba tu do fojtství...«

»E, co uhýbat, proč? Pořád se krčí a uhýbat?«

»Uvidí nás, přijdou.«

U vrat Pavelkova statku vyrazilo několik portášů, Targalík a Prchlík, frýdecký purkrabí, původce vši selské bídy a otroctví. Několik drábů zaběhlo k Pavelkovu a do protějšího statku.

Targalík poběhl vpřed a volal na purkrabího: »Milosti, zde jsme u fojtství.«

»Rozběhni se sám a všechno proběhej!« houkl purkrabí. A již zahlédl Čekana a ostatní. Targalík zmizel ve dvoře.

»He, chlapi, sem! Slyšeli jste?« A purkrabí jezdeckým bičikem několikrát pohl vzduchem. »Viděli jste tu utíkat chlapy? Kam zaběhl, kde je?« — Ze sedláků se nikdo ani nepohnul.

»Neslyšels', nerozumněl jsi, nač se ptám? Kde je, kde? Běžel od Lhoty přes Bašičici a rovnou sem, k Janovicům. Kam zaběhl, ptám se...«

»Jdeme od Skalice, z kostela, milosti...«

»Kam zaběhl, chlape?« vzkřikl zuřivě purkrabí, pokročil a oči mu zahorely ztěkem.

»Nevím, opravdu, neviděl jsem...«

»Nevíš, že nevíš? Ty!! A co vy? Také nevíš, co? Neviděls — nikdo neviděl, nic neviděl. Drábí, sem! Otevřeme těm chlapům oči a uši — na fojtství a na lavici s nimi! Každému pětadvacet! Ale pořádných...«

»Milosti...«

»Nikde jsem nebyl a ničeho neviděl,« ozval se hlasitěji Čekan.

»Na fojtství!« zahromoval purkrabí a drábí i portáši rychle přiskočili, sevřeli sedláky a vedli je branou do dvora. Zastavili před dveřmi u těžké dubové lavice.

Targalík vyběhl ze stavení: »Milosti, nic, nikdo prý tu nebyl...«

»A kde je fojt? Či já se mu mám jít laskavě ohlásit?«

»Fojt není doma, milosti, jen Maryčka, děvucha, a stará.«

»Tááák, holubička doma a také zapírá, nic že neví...« purkrabí vběhl do síně.

Do dvora se vrátilo několik drábů a portášů. Ale všichni s prázdnou. Chlap tu v Janovicích jako by se do země propadl. Od potoka vyběhl na kopeček, mhl se mezi stromy a rovnou zamiřil k janovickým chalupám. A teď ani vidu, ani slechu.

Ze dveří vyběhla Maryčka. Purkrabí za ní. »Pro smilování boží, tatulek odešel už zrána...«

Purkrabí se rozkročil na zápraží, zapřel ruce v bok a upřeně se díval v hluboké, zděšené Maryččiny oči. Tiše, dýcha-
vičně se pochechtával. Někdo ze sedláků se pohnul. To purkrabího vyrušilo a upamatovalo na troufalého, uteklého chlapa. Hněv jím zatřásl. »Správce!« rozkřikl se. »Na lavici!« a ukázal na jednoho ze sedláků. Drábové přiskočili a pokládali nejbližšího na lavici, již odstavili od zdi.

»Milosti, pane purkrabí — nevím,« volal a bránil se sedlák.

»Řežte, až z něho budou hadry lítat! Však potom poví. — Kdybych měl celé Janovice vzhůru nohama obrátit, chlapy najít musím.«

Josef Zahradníček, Trinec

sedlář a chalouník

Rány prudce dopadaly a sedlák vždycky bolestně vzkřiknul. Maryčka se slzami v očích stála ve veřejích dveří.

»Více, více!« povzbuzoval purkrabí. Sedlák se v bolestech svíjel na lavici.

»Druhý!« zavelel purkrabí a bičíkem ukázal na sedláky. K Čekanovi přiskočil dráb, ostatní sundávali řvoucího s lavice. Ale než se dráb Čekana chopil, dostal ránu, že vylít k ostatním.

»Co? Co? Řetězy!« vyrazil purkrabí a tasil šavli. Portáši postoupili k Čekanovi. Ten se rozkročil, zafal pěsti a první útočníci se zhroutili k zemi. Ostatní sedláka obstopili, napadli zezadu a sevřeli. Portáš mu dával pouta.

»Potvory, katané, lidi přepadáte...« volal Čekan.

Do vrat vstoupil vysoký, prošedivělý, ale statný ještě sedlák, janovický fojt Šebesta. Udiveně se rozhlédl nádvořím. Drábi i portáši ztichli, Maryčka vztáhla ruce k otci a prudce se rozběhla k němu: »Tatulko, tatulko...«

Purkrabí též pokročil: »Ááá, milostivý pan fojt. Kdes byl? Kdes byl? My tu, v dědině, a kde ty běháš? Co? Tak spravuješ dědinu, tak zastáváš fojtský úřad?«

»Nevěděl jsem, že přijdete,« odpovídal nelekanež fojt. »A ostatně, jsem nezávislým...«

»Nezávislým; vrohnost je na tobě závislá, berane,« hněvivě vybuchl purkrabí. »V Janovicích nejvíce nářku a stížností na robotu, neposlušnosti a paličáctví.«

»Nemohu za ostatní — ale kdybyste neroudousili a nešlapali lidem právo...«

»Právo? Jaké právo?«

»Lidské právo, aby v pokoji mohli lidsky žít.«

»Rebelante, na lavici s tebou — sám bouříš lid...«

Šebesta mocně pokročil: »To mně, to mně? Jsem tak svobodný a nezávislý jako urozený purkrabí našeho pana hraběte — a nemám, proč bych tvých tlachů tady poslouchal!« přivinul Maryčku k sobě a odcházel ke dveřím.

Purkrabí zůstal ohromen, několika sebou vztekale trhl: »Ty, ty — stůj! Proučím...«

Šebesta se ve dveřích obrátil: »Můj svobodnému, dědičnému fojtu, poroučím vrohnost, nikdo jiný!« a bouchl za sebou dveřmi.

»Ták, chlape, já ti ukáži! V železnici půjdeš, selská palice — na lavici,« brovil purkrabí. Pak se otočil: »Marš, marš! A všichni do Frýdku!« Portáši a dráb semklí sedláky, svázali a rychle vyváděli branou z janovického fojstství. Purkrabí se ještě ve vratech ohlédl ke stavení, zafal hněvivě zuby a hlasitě za portáši co tou hromoval. Smutný průvod táhl k Bělé, Starému Městu a odtud do frýdeckého zámku.

K večeru, kdy vrcholy zatemněly, hor zmizely v šeru nastávající noci, zápy však ještě zarděle svítil a hvězdnaté obhýky vyskakovaly z temna nad Lysou a okolními vrchy, vystoupil na pokraj lesa nad Janovicemi statný mladý muž. Rozhlížel se k nejbližším chalupám a vyšel z lesa na svah, kde se u staré plánice zastavil. Díval se ke Lhotě, ke Skalici i na druhou stranu údolí, za Ostravici. Neviděl rodného kraje tři léta — až zase dnes a tak podivných okolností. Vrátil se z výpravy do Těšína. A odtud se vydal domů, do Janovic. Přespál u známých v Dobratčicích a dnes ráno se pustil přes Bukovice do Lhoty. Zastavil se pod olšemi nad vodou Morávky a dlouho se díval k Janovicům. V polích k němu zalehl od chalupy samotě dětský nářek a pláč. Rozběhl se blíže a vidí: dva portáši se u dveří chalupy potýkají s mladým, vysokým synkem. Před chalupou nařikalo v pláči několik dětí. Z pokřiku portášů i bránícího se synka vyrozuměl, že chlapec zameškal několik dní roboty, protože se musel starat o děti a těžce nemocnou matku — vdovu. Portáši přišli, aby chlapce odvedli do Frýdku. Když se stal zápas nejkřutější, vpadl znenadáni mezi portáše cizí, mladý

SUKNA

kufry, klobouky, čepice nejlevněji u

Fr. Nohel, Místek, nám. • Tel. 110

muž a odrazil je, že tito ve strachu ustupovali od chaty k cestě.

Ale svah náhle oživil. Purkrabí, Targák, portáši a drábi se houfem táhli od Skalice. Jak uslyšeli o rvačce u chaty, rozběhli se za neznámým smělcem. Tento rychle zamířil k Janovicům, Portáši něko-

II.

Na mezi, plné rozkvetlých sedmikrásek a mateřídoušky, seděl pod Janovicemi Ondráš a starší, přihrblý človíček, již prošedivělý, vysedlé brady. Vedle něho ležely na zemi dudy a sukovitá hůl. Oba se

Záhonek krásných macešek

krát za ním vystřelili, viděli ho utíkat přes potok Baščici a u janovických chalupek jím zmizel. V Janovicích pak portáši ani drábi nenašli nikoho.

Za tmy sešel kdosi okolo fojtovy zahrady, přeskočil nízký dřevěný plot a okolo srubu zašel přes záspi k oknu. Nato několikrát slabě zatukal. Ve dvoře se rozlékal pes.

»Kdo je?« ozval se ze světnice dívčí hlas.

»Já, Ondra, otevři...!«

»Ondra! — Mamulko — mamulko, Ondráš se vrátil z vojny.«

dívali do dálky k Frýdku. Seděli zamlkle, až dudáček po chvíli zavzdychal:

»Ba — ba — pěkně by bylo v tom širém světě, jen kdyby šelma člověk v něm nenávisť nerozsel. — Taký jsem byl za vojáky až daleko v Němcích a to-lárky jen padaly. — Dudám a pěkné písničky rozumí daleko ve světě. Ba mnohdy bylo lépe než u nás na všech krmáších. — Jsou lidé ve světě dobří, ale i takých Pán-bůh přidal, kteří by druhým štěstí kalili.«

Ondráš se upřeně díval k Metylovicím a Hukvaldům, kde se slunce sklánělo za temné lesy. Dudák pokračoval: »A všu-

de je stejně, všude jen nárek mezi lidem a stesk. Na Heralticku, při Opavě i v Heřmanicích, v Závadě, Konkolné i ve Starém Městě, v Bludovicích, Šumbarku, za Těšínem až k Ližbici a všude k horám. Mnoho lidí uteklo do Pruských Slez a tu od Těšina i do Polska a Uher, než by víru a člověčenství darovali. — Při Hlučíně jsem slyšel písničku, počkej, zahraji ti ji a zazpívám.« Dudák zdvihl dudy, nafoukl měch a chvílemi nohou ťedu-páváje a na strany se nakláníje, lapal dech a hrál. Teskné, táhlé tóny dud se šíroce rozlévaly po kvetoucích mezích a polích až ke stráni k lesu. To již jasný, modravý úsvit padal do celého kraje a od Skalice se ozvalo dolinou klekání.

Když dudák dohrál, zazpíval měkkým, stařeckým hlasem:

»Kdyby nebe vyschlo
a přestaly deště,
nevyschlo by proto
panské pole ještě.
Trýzněných oráčů
dost je pot skropuje,
slza robotníka
denně je svlažuje.«

Ve Skalici ještě vyzváněli. V blízké stráni se několikrát ozval kos a z modravého přísvitů u Frýdlantu vyskakovaly první hvězdy.

»Pojď, přespíš u nás!« pobídl Ondráš dudáka, »kam bys ještě dnes chodil?«

»Nu, rád bych zůstal, rád — vyhýbám vrchnostem a zvláště tu, ve Frýdku!«

Na fojtství bylo nějak tíživě ticho a dusno. Hospodyně již kolik dní pokašlávala a polehávala a Maryčka mnoho hluku také nenadělala, zvláště teď, kdy jí purkrabí nechtěl dát povolení k svatbě.

V prostrané světnici seděla Maryčka se svým ženichem Kovaříkem u lůžka matčina a mlčeli, jen hospodyně chvílemi vzpomněla otce, který se dosud nevrátil z Frýdku, kam byl povolán do vrchnostské kanceláře. Náhle se na dvoře ozvala dudy. Jako rána do všeho toho smutku ticha. A již se hrnul dudák do dveří a s ním Ondráš, volaje, že jim vede veselého nocezníka. Maryčka i Kovařík ho přivítali a dudáček hrál, nožkou přitakával až se prohýbal. To ho Ondráš navedl, aby rozveselil Maryčku a všecky v chalupě.

Kovařík několikrát Maryčkou zatoč dupnul a zatleskal a vesele zanotoval:

»Ej, pod raškovským mostem
teče voda skokem,
zastavit ju němožu.
Ej, měla sem mileho,
rozhněvala sem ho,
udobřit ho němožu.«

Za otevřeným oknem na zahradě zastavil ve tmě statný, mladý sedlák. Dával se chvíli do světnice a když dudák dohrál, ozval se hřmotným hlasem: »Starý fojt doma?«

Ve světnici všichni ztichli a obrátili se k oknu. »Není,« odpověděl Kovařík. »Kdo tam?«

»Já, Jura — Fuciman.«

»Juráš!« poznal přichozího Ondráš.

»Co je? Pojď dále!«

»Chtěl bych být s fojtem; všecko mám pryč, všecko mi ti lotři zničili!« — a Juráš se zoufale chytal za oknem za hlavu.

»Co je? Co se stalo?«

»To ten zloděj — katan — purkrabí o všecko mne připravil. Chalupu zapálil...«

Kávu, kakao, čaj, lahůdky, vína, likéry

**Jakostní
SEMENA**
a zeměské plodiny
vždy na skladě

nejjemnější deserty, čokolády a veškeré koloniální zboží nejlevněji a v nejlepší jakosti obdržíte u firmy

LUDVÍK BAŠISTA
MÍSTEK, Náměstí 28. října
Pod podloubím

**velkoobchod zbožím koloniálním,
lahůdkářským a sklad vína. Tel. 63**

»Pojď do světnice!« — Maryčka u pece zažehla světlo a Juráš přeběhl okolo okna do jizby: »To pro salaš, chtěl ji na mě, abych ji vyměnil za louku. Poslal dráby, ale já věřil, co chce. Když jsem zašel do Frýdku, udeřil na mne, že poddaní jsou nuceni své vrchnosti poslouchat

přišel domů, všechno pryč, všechno v popeli...«

V jizbě všichni stáli soucitně zamlklí a dudák rozpačitě tiskl kozlíka k hrudi.

»Nevím co teď —« začal znovu Juráš, »ale být doma, hlavy bych jim obuškem roztřepil. Jsme jako zvěř, závislá na pan-

Lejos je tomu právě 75 let, co se chudé 14leté pasače Bernadettě Soubironsové zjevila v jeskyni pod městem Lourdy Panna Maria. 15. února 1858 prý pak v této jeskyni vytryskl zázračný pramen, přesně tak, jak jej zjevení předpovědělo. Od té doby přijíždějí každoročně do Lourd z celého světa statisíce poutníků, hledajících u zázračného pramene své ztracené zdraví. Na našem snímku zbožní poutníci v zázračné jeskyni. Vlevo na stěně jsou berly a hole, odložené poutníky, kteří prý byli zázračnou mocí pramenů uzdraveni. Uprostřed je socha P. Marie přesně v tomtéž místě, kde se měla matha Ježíšova malá Bernadettě zjevit

a že salaš odevzdat musím. Bránil jsem se, že ze salaše žiji já a patnáct mišaniků, že otec ten les pokácel a salaš zrobil, půl života tam nechal. Ale purkrabí jen pořád naléhal — a když prý nechci louku, nedostanu nic. Já se postavil: Salaš je má a mám na ni listy, všim právem stvrzené. — Dám já ti listy — volal purkrabí — přivedl dráby, vsadili mne do kozy a nepustili až po třech dnech. A když jsem

ské zvůli — může se Bůh na naše křivdy dívat?«

»Nebude dále otročit a líbat důtky katanů, je třeba se zbavit panských násilníků a třeba hned,« zabouřil Kovařík.

»Co jsem měl, všechno je pryč. Co bych tu ještě hledal? Zůstaly mi jen pěsti a obušek. Na pány půjdu! Však se všude mezi lidem povídá, že je třeba odčinit křivdy, na lidu spáchané, — a v horách

prý už jsou houfy horních chlapců, ti ukáží, jaká síla ještě dřímá v uhněteném lidu. Na pány šli, sídla jim popálili a vybrali, na lavici ty katany nelidské vyplátili, všechny stříbrňáky jim z truhlic vybrali a lidu rozdali, stříbrňáky na chudí ně vydřené.»

»Co zbývá, než postaviti se pánům, učiniti všemu bezpráví konec?«

»Tady robota a otročina — na horách volný a lehký život.«

Temné stíny se míhaly po zdích i v černém trámovém stropu.

Ze dvora zalehlo do světnice hrčení vozu a pak cizí, drsný hlas: »Sundejte ho a zanešte do stavení. Pomozte!«

V jizbě všichni upřeně pohlíželi ke dveřím. Tyto se rozevřely a ze tmy vystoupil Targalík, za ním portáši vedli — polonesli těžce se vlekoucího fojta. Matně světlo mu padalo do zamodralé siných tváří, bílé vlasy splývaly mu k zarudlým očím a celá statná postava byla jako zlomena.

»Ježíši Kriste, tatulko, tatulko můj!« vzrušeně zavzlykala Maryčka a sjela otcí k nohám. Ostatní pokročili a nemocná na lůžku zabědovala.

»Sem!« poroučel Targalík a ukázal na lavici při dveřích. »Tak, tu ho máte a dobře pamatujte, jak umějí trestat páni zpupnou selskou pýchu!«

Sotva však dořekl, ukrutně, nelidsky zavyl. Juráš plným rozmachem obušku div ho nepřerazil v kříži; Kovařík chytil nejbližšího portáše, ostatní pospíchali, že jim nestačily dveře. Targalík dosud strašlivě řval, vyběhl však ještě do temné chodby, portáš, Kovařík i Juráš za ním. V jizbě na lavici ležel nehybně starý janovický fojt, selská pýcha celého okolí. Maryčka ho křečovitě hladila po tvářích i rukou, Ondráš tupě pohlížel na všecku tu hrůzu, zasažen přímo do srdce. Matka s bolestným naříkáním se belhala s lůžka. U pece pod světlem stál stařeček dudák, chvílemi sebou pošukávaje, nevěda, co by počal. A z venku bylo slyšeti praskot, hlasy a hrčení vozu. Po chvílce sebou starý fojt škubl, otevřel zalité oči a trhaně zachytil Maryččiny ruce...

Vtom zaplála okna rudou září. »Hoří!« bylo slyšeti hlasy. Dudák vyrazil ze světnice. Stodoly při Šebestově statku stály v jednom plameni. Pacholek vyváděl ze stáji koně a dobytek, ulekaně bučel. Pod zahradou fojtství bylo slyšeti hlasy a v rudé záři se tam míhaly selské hale a čepice portášů. Kovařík držel za uzdu divoce se vzpínající koně, zapřažen v panském voze. Portáši tahali Targalíka na vůz a Juráš do nich horečně mlátil hlavu-nehlava. Kočí bil prudce do koní, aby vyrazili. Dudák odhodil dudy při zhradě a chystal se přispěti sedlákům na pomoc. Sotva však přiskočil k vozu, koně se vzepjali až Kovařík zavrával k plotu a dudák klesl, zasažen portášským obuškem. Koně teď divoce vyrazili a vůz zahrčel...

Kovařík trásl dudákem; Juráš ještě horečně volal: »Zabít, zabít je, všechny — umlátit, zamordovat! Lidé, kde jste kůň — na pány, všichni na pány!« Kovařík nesl dudáka na fojtství. Ve světnici ležela Maryčka i matka na nehybném těle otce, děsivě nařikajíce, a Ondráš stál jako do země vražený uprostřed světnice, rozprážen, svíraje ruce v pěstí.

Dudákovi tekla praménkem krev z šedivých vlasů. Kovařík ho položil na lavici k peci a hlavu mu ovázal navlhčeným šátkem. Z venku sem ještě zaléhal praskot požáru a zmatené hlasy. Do dveří vběhl rozkácený Juráš: »Pojďte, nač čekáte? Utečme do hor, ke zbojníkům — tam nás čeká volný život. Do Frýdku se vrátíme, ale jinak — — —!«

Ondráš a Kovařík jaksí nespíchali.

»Pojďte, chlapci, co čekáte? Až správně přijede s dráby a portáši pro vás? Chcete viset? — Převeďte vás po Ostravě na Bezkyd a odtud už je skok na Kysuce a do Uher. Zbantujeme Slováky — Janoškovce a vrátíme se k nám, domů, ale jistě nak než dnes!«

Ondráš zašel do komory a vrátil se v širáku a s přehozeným pláštěm. Za pánem měl velkou vojenskou pistoli a v ruce pořádný obušek. Také Kovařík si vzal širák.

Nekupujte u KLAZARA v Třinci!
KLAZAR JE ČECH!

»Ondráši, Ondráši, kam jdeš?« vzta-
hovala k němu Maryčka ruce. »Musím,
Maryčko, přišli by pro nás, jako zvěř by
nás honili a utloukli. Přijdu pro vás. Neza-
pomínej, nezapomínej...« A bouřlivě ji
slzenou objal. Pak se rozloučil i s mat-
kou, pohládl ji po bělavých vlasech a zlí-
bal ruce... Naposled políbil nešťastného
otce... Vyrazili do dvora a branou ven.
Zamířili okolo chalup k Malenovicím.
Ondráš se několikrát obrátil k rodnému
domu, osvětlenému dohořívajícím požá-
rem. Smutně se běhalo stavení v blíkotá-
rém, pohasínajícím světle.

»Kde zůstal Kovařík?«

»Doběhne nás, loučí se s Maryčkou.«

Tak vyšli z Janovic tři chodci. Měsíc
jim jasně svítil na cestu a osvětloval před
nimi široce se rozkládající lesnaté pásmo
hor. Malebné straně se zdvíhaly v přísvi-
tu, jejich nový domov...

Věděli ti tři, kam je vyštval hořký,
nelitostný osud? Věděli?

III.

Na mírném svahu před salaši hoří
v Bezkydách veliký oheň. Plameny vysoko
šlehají do černé tmy a zabarvují okolní
lesy matným jasnem, chvílemi je hálí do
mraků kouře. Okolo ohně sedí zbojníci
a opékají na rožni berany. Někteří poku-
řují, smějí se, až se to ozvěnou ozývá, jiní
pobrukují melodie písniček. Hvězdy jasně
na obloze svítí a okolní lesy se rozšuměly
táhlými tóny.

»Jen koukejte, jak se omastek peče.
Panečku, není beran jako beran, ale tohle
je panský beran a takových jsme už za-
hnali přes Turzovku dva houfy. Tím lojem
bychom mohli natřít pana purkrabího, aby
ho provaz nedřel až — — —«

»E, na to ještě, myslím, času dost,
počkejte, až co zase Ondráš přinese.«

»Ale zahraj, Vavroši, nebo ti kozlík
na dudách docela zdřevění,« obrátil se Ko-
vařík na dudáka, kterého také přivedl od
Šebestů na zboj. Dudák přikývl, byl od
toho času, co dostal při fojtské zahradě
portášským obuškem, nějaký bláznivý.
Dřevo na ohni vesele praskalo, lesy táhle
šuměly a dudák zahrál jakousi předeheru.

Do toho chlapci vpadli mocnými hlasy:

»Zelená sa bučina,
zpěvem hučí dolina,
já sa pustím po zboji,
nech si bača sám dojí.
Do zboja sa chlapci majme,
ovce bačom zanechajme,
sem ten vatrál, sem ho daj
a valašku prichystaj.«

»Ej, pěkná je valašská písnička. A co
ty, Kocichu, nezpíváš?«

»Mám já jiné brouky v hlavě —«

»Vzpomínáš, nemůžeš zapomenout na
domov? Každý jsme tam někoho nechali,
ten otce, mámu, ten ženu a děti, či ten zas
děvčicu. Ale lepší, tisíckrát lepší býti zde
v horách a lesích, jako ten boží pták v po-
větří, všude jen volnost a dostatek, krá-
lovství boží na zemi. A domů — však se
také dostaneš. Proklouzneme lesy a ve-
čerem zaměříš úvozem do dědiny, zakle-
páš na známé okénko a zase se potěšíš,
zase okřeješ. Či je lépe sedět večer při
peci udřený, ztahaný z roboty na pan-
ském, nevšimnout si krásy domova, nebo
přijít od nás a na všechno se dívat radost-
nějšíma, upřímnějšíma očima?«

A našim, doma, pomůžeme, všem. Či
nemají v nás radosti, nejsou více posílení
podporou zbojníků, než zoufalstvím a nář-
kem zbabělců, kteří zůstali doma za pecí?

Pravdu má. Všude se lid bouří, všude
útisku a nářku na pány a přátelství k nám
více. Měli byste poslouchat nod horama,
jak vyprávějí o Ondráši a jeho chlapcích,
jak věří v naši odvahu a sílu. A myslíte,
že drábové a portáši nepolevují? Ze stra-
chu před námi couvají pánové, purkrabí a
všichni ti patolízalové — o sebe se bojí.
o svou bezpečnost a plné, napěchované
komory.

Však už kolik dvorů ohněm vzplanu-
lo, kolik portášů a drábů se vrátilo do
Frýdku s modrými hřebety «

Chlapci berany na rožni otáčeli a ti
se barvili do tmavoruda, až všechno okolo
vábivě vonělo. Také chvojí dýmalo prys-
kyřicí.

»Večeře je hotova, počkáme však na
Ondráše. Posílí se po práci.«

RADIO potřebu nakoupíte levně a dobře jen u firmy **ELEKTRO**
J. NIEELNÍK v Třinci (u viaduktu)

Od chodníku z lesa se ozvalo táhlé pronikavé hvízdnutí, v protější stráni se odrazilo a doznívalo daleko v lesích.

»Ticho, Janek dává znamení!« Ozvalo se pískání více lidí.

»Naši se vracejí, Ondráš přišel!«

Ze tmy vycházely na holé prostranství před salaši matné postavy. Bělavé selské kabátce se stávaly zřetelnějšími a již někteří zanotovali:

»Hore háj, dole háj,
pod háječkem chodník,
můj otec byl dobrý,
já musím být zbojník.«

Chlapci u ohně se přidali a okolní lesy odpovídaly táhlou ozvěnou.

»Ondráš, Ondráš!« vítali spokojeni zbojníci vůdce.

»Jen nehulákejte, jako byste seděli doma za pecí. Či jste neslyšeli dnes od Ostravice troubení? Purkrabí prý s dráby a portáši prohledává lesy, na zbojníky chce zase políčit.«

»Eh, vrabce vyšli chytat.«

»Chlapci, napřed večeři a pak všechno ostatní!«

Kovařík rozdělil pečené berany na stejné díly, přinesl ovesný chléb a osmahlí, černí Ondrášovi chlapci zasedli v kruhu okolo ohně. Brzy všem zavoněla chutná pečeně.

»Ale dnes máme, co už jsme dlouho neměli,« těšil se Kovařík — »červené víno, pěkné jako krev!« A ze salaše přinesl dva soudky.

Když všichni pojedli, natočili vína do plecháčů a popíjeli. Někteří se rozbujněle rezezpívali. »Ej, jej, jej!« hulákali chlapci a dudák spustil na dudy. »Odzemek, valašský odzemek!« volali všichni — a dudák začal. Pak zplna hrdla vyrazilo několik hlasů a někteří se okolo ohně roztančili:

»Po valašsky od zeme,
kde mi kozy zažene?
Já bych ti je byl zahnal,
ale sem sa vlka bál.«

Chlapci tančili okolo ohně — jedni vysoko vyskakující, hned ruce vbok, hned rozhozené ve výši, do dlaní potleskávali, někteří valaškou zamávali. Dudy jednotvárně ječely a oheň vysoko šlehal, hned zase stíny tančících chlapců pitvorně poskakovaly po svahu. Praskot ohně, výskot, hlas dud i zpěv se prolínaly v divoké směsi. Zbojníčina, život veselý.

Za chvíli všichni seděli okolo ohně a Ondráš vypravoval: »Jak už jsem řekl, na Ostravici, od Frýdlantu až k horám, je všude plno portášů, zemských husarů a slídlů. Hrabě prý vyslal s nimi purkrabího na několik dní, aby prohledal kde co. Ten náš poslední zákrok v Karlovicích nám velice prospěl, protože nás jistě teď budou honit v Zadních horách. Hrabě zatím odejel z Frýdku na záměček do Raškovic a my máme pěknou příležitost dostati se mu na kůži. Co purkrabí s portáši bude na Bezkydě, my se teple usadíme před Raškovici. A bude nás víc, nebudeme sami. Naši všude po dědinách roztrušují, že císař dávno ulevil poddaným v robotě, všude že je již po panstvích lip, ale frýdecký purkrabí a hrabě že zapřeli císařský patent — — —«

»Cha, cha, cha,« ozvalo se drsně chlapcům za zády. Všichni se rychle obrátili a zůstali celí vyjevení: před nimi stál portáš, opravdový, živý portáš. Někteří zbojníci vyskočili a chápali se obušků.

»Cha, cha, cha, nesu vám ten patent, páni zbojníci, aby se i vám ulevilo.«

Chlapci opravdu nevěděli, co se děje. Zda je portáš obklopil a tohohle posílají, či přišel sám. Teprve když uviděli Juráše s těšinkou a obuškem, začalo jim svítat.

Juráš se drsně rozesmál: »Chlapi, chlapi, plný regiment je jich tu a bojí se jediného portáše. Sedni sem, k ohni,« pokynul novému hostu a pak volal na Kovaříka: »Dej sem cosi k jídlu a tuhle portáši také, nebo nám sní všechny ty lekávé bačkory!«

»Odkud ho vedeš?« ptal se Ondráš.

EMAILOVANÉ

BARVY

značky „TATRA“

smalty, laky, fermež,
terpentýn, tmely, klich,
štetce, suché barvy

atd. koupíte dobře a levně u fy

B. MORAVEC

Hrušov nad Odrou

»Sám se přihlásil, ztvrdl mu panský chlebiček. Zná dobře Frýdek i raškovický zámček, mohl by nám leccím prospět.«

»Byl purkrabí doma, když jsi opouštěl frýdecký zámek?«

»Byl, ale dnes je již pod Bezkydem. Sebral všecky portáše a dráby a táhli s Altmanovými dragouny z Opolí a Ratiboře do lesů, na Bezkyd, kde prý jistě sedíte v teple. Hrabě dnes potichu odejel do Raškovic. Bojí se ve Frýdku.«

»Co jinde nového, co mezi lidem?«

»Dnes dráb objíždí dědiny a všude rozhlašuje nařízení jeho milosti hraběcí. Všichni, kdo z poddanství a statků na panství frýdeckém a těšínském utekli, mají co nejpřísněji nařízeno navrátiti se k robotě zpět, žádného srocování nepodporovati a jakmile se ze zbojníků kdosi ukáže, mají na zvony šturmovati od dědiny k dědině, až se tak zpráva do Frýdku donese. A vás, Ondráši a Juráši, má, kdož vás uvidí, živého či mrtvého dopravit do Frýdku, kde s vámi bude po právu naloženo. Dvory a dědiny prý pálíte, poctivým lidem na cestách o život usilujete a druhých balamutíte ke zbojnickému řemeslu.«

»Slyšíte, — sami k nám lidé utíkají.«

»Kdo přinese Jurášovu hlavu, dostane padesát zlatých, za Ondrášovu pak sto a všecky viny, i sebe těžší, mu budou odpuštěny.«

»Slyšíte, takhle na nás. Tak nás chtějí dostat: penězi.«

Kdo se chce dostati domů, ať řekne. Má pěknou příležitost. A ještě mu zaplatí.

Das by spral každého, kdo by na to jen pomyslel. Z nás jistě nikdo — a po dědinách také ne. Od chalupy do chalupy si volají Ondrášovo jméno, jen vytrhněme znovu a všichni půjdou s námi. Vypálit, zničit ty panské pelechy!

»A brát, bít, nikoho nešetřit!«

»Ticho, poslouvejte,« volal Juráš. »Ať vám portáš poví o Skotnicovi, Slivkovi a ostatních.«

»Ať poví, posloucháme!«

»V Příboře je oběsili, všichni čtyři tam zůstali. Opili se, házeli penězi, až vykřičeli, kdo jsou. A všichni se houpali na konopném provazu. Za místečkou branou viseli na dubech, při cestě k Hukvaldům, až je psi sežrali. To počestní páni měšťané — — —«

»Ti rasi, neznabozi...«

»Všecky je pobít, všecky...«

»Nač čekáme? Chodíme na uherskou stranu, za Těšín i k Jablunkovu, pořád se chystáme a pořád nic. Vytrhnout je třeba. A všichni, lidi pozdvihnout.«

»Ticho, Ondráš mluv!«

»Všichni teď na pelech a ráno vytáhneme do Raškovic. Potichu, jednotlivě lesy, úvozy po dědinách do kraje — a všude zverbujeme lidi k odboji. Večer se sejdeme při raškovické oboře a za tmy udeříme na zámek. Ty, Kovaříku, s Jankem vytrhněte hned teď přes Slavíc na Lomnou a do Jablunkova. Ať vezme Kubica, koho tam má, a přitáhne též. Ty, Kocihu, se vypravíš přes Ostravici ke Kozlovicím a do Pálkovic. Jiný se vydá k Hnojníku!«

»Hurá, huráááá, vyrazíme!« volali zbojníci a mávali obušky.

»Na pelech všichni — a odpočinout! Zhaste ohně!«

Když vyšel jasný měsíc nad bezkydské vrchy, Kovařík s Jankem sestupovali lesnatým úbočím Trávného do údolí Morávky. Pramen ve stráni jim zurčel na cestu, lesy táhle zpívaly.

Na Trávném před salaši dohořival oheň. Kouř válel se lině po svahu, v salaši usínali chlapi. Pod stromy stál v bílé huni zbojník: svobodná selská stráž porobného lidu pod Bezkydami.

IV.

Byl tmavý, pomračený večer. Husté mraky se válely po obloze, tma houstla a padala do kraje. Od Moravy vál vítr, chvílemi udeřil do větví, až meluzinou za-

**Žádejte jej
ve všech
obchodech**

ČAJ s pávem a mafiční ČAJ
také v plechovkách od firmy
J. FROMM v Opavě

kvílely. V dolinách již všude černo. Však co to? Na Cubelu se mocně do výše vzedmula ohnivá záře. Vysoko vylétly jiskry, sloup dýmu se vztyčil k nebi. A na Prašivě, na kopci za Raškovicemi, směrem k Pražmu zase veliký oheň, nad Janovicemi druhý a u Skalice třetí. Všude na kopcích se rozeplály rudé pochodně, a zažehly srdce i rozum všech lidí. Od Skalice se ozval hlas zvonu. Slabě jako umíráčkem kvílel do večerních temnot. A od Ostravice zazněl druhý.

Po kraji všude se vzedmula nenávist, odpor a hněv a vzdor. Silou se chtěla vybit, násilím se chtěla utišit. Lidé chtěli býti zase lidmi. Kdesi za Frýdlantem se obloha zabarvila rudou září a za Lhotou od Vojkovic též. Ondrášovi chlapeci pálili panské stohy, dvorce a kde se co dalo; všecky po kraji chtěli vybičovat k násilnému povstání, všeobecným útokem měli se zbavit všeho, co je svíralo.

V raškovické oboře pod šumícími stromy se běhalo světlými skvrnami selských halen a kabátů. Netrpělivě přecházely postavy tmou, zvuk kopy zazvonil ve větru, zabručel silný chlapský hlas. »Běžte, utíkejte, zahrám vám, až krev poteče — zatančíte si,« volal hekavě bláznivý dudák. U cesty do zámku stál Ondráš, Kovařík, jablunkovský Kubica a ještě houf ozbrojených sedláků. »Přišli, všichni přišli,« neklidně opakoval si Ondráš, »až z Kozlovic, Myslíku i Zelenkovic, od Dobré i z Třítěže, všichni. Sta jsou nás tu. Udeříme, jen až se vrátí portáš a Janek.« A zase netrpělivě zašel mezi houfy. Chlapci si brousili na pračku zuby — i sedláci horlivě řečnili. Ale Ondráš nevěřil. Dokud nebude po všem, neuvěří. Zná je. Po chvíli se vrátil zase na cestu. Tam již čekal portáš i Janek.

»Nic, všude ticho, víc jak deset jich tu nebude, jen začít. Brána je zavřená a po dvoře všude klid i u stájí, všude. Ve dvoře je tma jako v ranci, jen u síně blikotá světlo a nahoře za okenicemi prosvítá rudá záře.«

»Tak, portáši, půjdeš a tuhle Kovařík s tebou. Zabušíte a až vás vpustí, my přetáhneme za vámi. Obhlédnete všecko a při nejbližší příležitosti nám otevřete bránu. Kdyby se něco nepředvídaného stalo, starejte se sami, abyste se dostali ze dvora.«

Na cestě k záměčku se ozval koňský dusot a na bránu kdosi netrpělivě zabušil. A za chvíli znovu. Ve dvoře se dovoce rozštěkali psi a ozvaly se hlasy více lidí.

»Kdo je?«

»Já, Pětráš, portáš z Frýdku — hle dám jeho milost — vezu od pana purkrabího — — —«

»Kdo je tam?«

»Pětráš, vezu zprávy pana purkrabího.«

Branka do dvora se málo rozevřela a raškovický správce vpustil dva jezdce. Oba v kabátcích portášů, seskočili s koní a stanuli v záři blikotající pochodně. Před bránou stálo ve tmě několik myslivců a ozbrojených drábů. Toho si Kovařík hned při vjezdu všiml a nemile ho to překvapilo.

»Kam vás čerti teď na noc nesou? Hraběcí milost už dávno ulehla.«

Podomek zatarasil již zase branku a uzavíral koně při stájích.

»Pojďte, chlapi, do hlásnice,« zval raškovický správce příchozí.

»Nemám mnoho času, musím být hned s hrabětem. Vzbud ho!«

»A či myslíš, že hrabě čeká na tebe? Odjel sem, aby v klidu a pokoji si odpočinul. Či ani v noci nebude spát pro vaše tlachy?«

»Purkrabí nás posílá. Ondráše chytí!«

»Co? Ondráše? Kýho ďábla — blázní si z nás děláš, nebo ti v hlavě přeskočilo? Těch sto zlatých ti rozum pomátl?«

Kovařík zatím přemýšlel. Věděl, že přijeli nadarmo. Kdyby byl při bráně sám správce s pacholkem, ještě by se dala brá

Knihy, časopisy, hudebniny, kalendáře, razítka, kancelářské a školní potřeby, vazby knih
knihkupectví a papírnictví

Marie Bayerová, Fryštát
Nádražní ulice

Veškeré pomůcky pro mateřské školky.

na otevřít; ale proti takové přesile se nedá nic dělat. Proto chtěl portáše a myslivce dostat ze zámku: »Purkrabí potřebuje posily, kdyby se zbujnici na ně obořili — portáše poslal na Bezkyd a teď drží Ondráše ve Frýdlantu.«

»Nač bych hraběte budil, kde by vzal tě v Raškovicích posily? Kolik je nás ve

»Pojď, stavíme se do Frýdku,« pobídl Kovařík portáše.

Oba vsedli na koně; myslivci a drábi se seběhli okolo branky a pustili jezdce ven. Než branka zapadla, slyšel ještě Kovařík správcovo hubování. Koně vyjeli.

»Vrátíme se!« volal Kovařík do tmy pod stromy, odkud vystoupilo několik

Hody

dvoře, nestojí ani za řeč — pár hajných a drabů — a Těšínská přijedou až zítra.«

»Máš poslat, kdo tu je...«

»Ani chlapa nepustím z Raškovic, což kdyby...«

»Ráno přijde vojsko, nepotřebuješ tu nikoho.«

»Do rána ještě daleko. Vraťte se přes Frýdek, tam vám pár lidí dají.«

»Ale co řekne purkrabí, do želez tě vsadí — teď, když drží Ondráše...«

»Vojáci přijedou brzy zrána. Dříve nikoho nepošlu. Bezpečnost hraběte je věcí první.«

lidí. Pak ještě chvíli zněl koňský dusot, až v dálce zanikl. Kovařík i portáš přivázali koně u obory a spěchali zpět. Brzy našli Ondráše.

»Vojsko sem přijede časně zrána. Musíme něco podniknout, ale hned. K ránu ať jsme v horách.«

»Hrabě je v záměčku?«

»Je. Při bráně jsou hajní a portáši, nemohli jsme nic podniknout.«

»Musíme hned vytrhnout; poslal jsem prve Jurášovi na druhou stranu zprávu, že nám otevřete bránu, oni aby útočili zezadu...«

Z druhé strany obory se ozvalo hlučné volání: »Na zámek, huráá, huráááá!« padlo několik ran.

»Hrome, vytrhli!« zaklel Ondráš. »Jurášova nedočkavost! Nic nezbyvá, udeříme zpredu. Musíme zámek dostat! co nejdříve, ráno je pozdě. Ty, Kocichu, připrav s několika berana, bude-li nejhůře, rozbijete vrata. — Ven, všichni kupředu, postaví-li se na odpor, hned vystřelíte salvu — hurááá!«

»Hurááá, huráá, na zámek, rozbít, rozbořit!« zaburácelo hlučně oborou. Bílé kabátce se míhaly mezi stromy a místy zaplála zarudlá záře pochodní. Selští vzbouřenci postupovali, více a více se blížili zámeckým zdem. Na cestě proti vratům volal hlučně dudák: »Vzhůru, na ně, zahrať vám, bijte podle noty!« A hned do mohutného křiku zaječely dudy.

»Hurááá!« rozlehlo se ještě několikrát. Juráš se dostal zezadu s celými houfy až ke zdem u stáji. Ondrášovi chlapi tvrdošijně, při tom však rozvážně, postupovali vpřed, roztroušeni mezi naverbovanými sedláky, aby je povzbuzovali, případně ve slabé chvíli i násilím udrželi v bojovném postavení.

Teď se ozval ve dvoře krátký signál loveckého rohu a v zápětí třeskly s pavlače střelné rány. Sedláci všichni ztichli, jen dudy divoce hrály. Pod stromy v husté tmě se na chvíli všichni zastavili. I Ondráš. Byl překvapen rychlou obranou obležených. Znovu však vyrazil křik a selský voj postoupil.

»Proti pavlači ať nikdo nechodí! Stáhněte se na druhou stranu a ke stájím! Chlapi, zaměřte na pavlač, ozve-li se rána, odpovíme!« To se již někteří dostali až k vratům a obušky hlučně do nich zabušili. S pavlače se zase ozval výstřel a z lesa druhý, hromadnější.

Hrabě běhal v zámečku zoufale po pokoji; ustrašeně se díval po oknech a okenicích. Zvenku sem zaléhal křik, bušení a výstřely. »Že nejdou, proč se zdrželi? — Správce! Správce sem!« volal do chodby.

Správce se objevil ve dveřích s těšinkou v ruce. »Co je? Nikdo se nevrátil? Nikdo? — Pověsit vás dám všecky — co?«

»Nikdo nepřišel, milosti, je nás však dost — do rána je udržíme.«

»Kolik je těch hřbetů selských?«

»Několik stovek, milosti.«

»Ty — a ty myslíš — a co ti por-

táší? Chlapi z Ondrášovy bandy to byli a vy jim, mezuláni, řeknete, že jsem tu — Byli by táhli k řasu, marš!! A dostane-li se chlap do dvora...«

»Nejsou tak nebezpeční, mají je vidle a kosa, přijdu, milosti, oznámím...« a správce vyběhl do chodby.

Venku sedláci poznali, že se do dvora vraty nebo okolo koníren nedostanou. Proto se Juráš ujal práce. Věděl, kdy shoří doškové střechy stáji, bude průchod volnější a snad se i ve dvoře tak požár polekají, že se raději sami vzdají. Někteří chtěli prokopat zeď, ohraňující dvůr. Kamení se pomalu sypalo a drolilo — teď již svítila chlapcům hořící sláma na střechách. Brzy stáje zaplály plamennou září a chytaly i větve nejbližších stromů. Záplava požáru vyrazila k nebi do husté tmy. Ze zámku, který se nyní zdál potácejícím korábem, ještě zaléhaly rány. V lese se několik sedláků svíjelo v bolestech, mnohým již nehybným, barvila rudá krev bělavé haleny a kabátce teplým pramenem. Také dudy na cestě náhle umlkly.

Při zdi zdvíhaly temné postavy těžkou kládu a tloukli jí jako beranem do dubových vrat. Tato však stála pevně, jen vřdycky zaskřipala.

»Hurááá, hurááá!« ozvaly se se všech stran hlasy v mocném náporu a z obory i ze zámku třesklo znovu několik výstřelů.

»Hurá, vzhůru...«

Teď se ozval na cestě hlasitý dusot koní. Kdo ze sedláků uslyšel, ztichl.

A do zdánlivého klidu zazněl břeskňavý zvuk vojenské polnice.

»Vojsko, vojsko je tu, utíkejte — vojsko...!«

Sedláci rychle odhazovali, co měli v ruce a ustupovali o překot k oboře. Na cestě bylo slyšení povely a v zápětí zarachotila salva.

»Pryč, do lesů — pryč!« —

Ondrášovi chlapi několikrát z těšinek odpověděli, aby vojáci neměli úplně volnou cestu. Stáje dosud hořely vysokými plameny a vojáci postoupili až k zámečku. Střelba po chvílce ustala, jen praskot požáru se mísil do hluku lidských hlasů...

Sedláci i Ondrášovi chlapi zmizeli ve tmě, v černých bezkydských lesích.

V.

Ve sviadnovské hospodě bylo hlučno a živo. Dudy a gajdy ječely do pustého

bulákání, sklenice zvonily, kouř válel se pod černým trámovým. Ondrášovi chlapi popíjeli za dubovými stoly a zpívali chraplavými hlasy. Peníze zvonily muzikantům do klobouku. Teď znovu se někteří prudce zatočili v kole, zavýskli a hlučně začali:

»Sem, sem tuze rad,
že mi rostě vinohradek,
sem, sem tuze rad,
že mi rostě vinohrad.
Vinohrad je pěkně hustý,
co mi věter po nim šustí.
Sem, sem tuze rad,
že mi rostě vinohrad.«

Chlapei dotančili, valašky klesly. Silné paže objaly druh druhá okolo krku a znovu se táhle ozvalo:

»Uvazal konička u suchej jedličky,
u suchej jedličky,
nedavej, ma mila, falešne hubičky,
falešné hubičky.«

»Éj!« znovu zavýskli, zatočili se v kole a valašky zablýskaly:

»Sem, sem tuze rad...«

»Dorka! — Naleješ mi nebo nenaleješ, Doro!« rozkřikoval se opilý Juráš v pozadí u lavice. »Jen, chlapi, skákejte, na šibenici se už točit nebudete!«

»Tak co, vykrádeme jim ty komory, či ne?« dorážel kdosi na Juráše.

»E, sám půjdu, na vlastní pěst — či s tím, s tím...« ukazoval na Ondráše. »bychom došli všude jak u Starého Města. A provaz by nám dali všem.«

A znovu nastala vřava. Chlapei utvořili kolo. Dudák a gajdoš byli uprostřed,

kde Ondráš tančil s Dorkou sám. Přitisknutí jeden k druhému, prudce se zatočili v jednom víru. Dorka pak odlétla v jednu stranu, Ondráš v druhou. Hned ale zatleskal, zavýskl, skočil doprostřed kola a divoce tančil v dřepu slovenský čardáš. Pak rozpřáhl znovu ruce a Dorka se s ním zatočila v novém víru; jako klubko se motali, až se jim fábory nad hlavou rozevlály. Ondráš vyrazil jakýsi zpěv a valaška mu v prudkém smyku nad hlavou zasvítla. Chlapei znovu divoce vykřikli a prudce se zatočili: »Víc, víc — rychleji!«

Dudák mačkal kozlíka, že sotva popadal dechu a gajdoš hrál, až mu brněly prsty. Oba se na strany kolébali.

Dorka znovu odlétla od Ondráše a ten, výskaje, prudce vyrážel z podřepu až ke stropu. Pak se znovu s Dorkou zatočil v jednom chumli.

»Dost! Ani skok! Naleješ nebo nenaleješ?« Juráš rozrazil vztekle kolo a smýkl Dorkou stranou.

»Chlape! Co ses to odvážil?« rozpřáhl se Ondráš.

»Ty! Ty!!« zablýskal Juráš očima, vytrhl Ondráši obušek a fal ho prudce do hlavy.

Ten se křečovitě vzepjal a rudá krev zbarvila zemi.

»Ježíši — Ondro!!«

»— — zabil ho! — — — zabil ho! — zabil!«

Černou nocí pospíchala ze Sviadnova k Frýdku temná postava. Bláto se na cestě lepilo, teplý vítr chvillemi zafoukal a na všecko padal drobný, tichý déšť, jako by plakala celá slezská země.

Jos. Kalus:

Stáňa Vlček:

Metař

Znehodnotil spoji lásku,
kdekomu ji rozdával,
kdekerou jí dařil krásku,
srdce své jim podával,
stih' jej za to spravedlivý trest:
metařem je uliček a cest.

Zrána do večera smelá
ostřížky a smelá, prach,
zahořklý smích s rtů mu slétá,
přítel chacharů a brach,
vavřín chtěl si kolem čela plést:
metařem je obecních všech cest.

Těšínské chaloupky

Těšínské chaloupky,
jak jste mi milé,
jak jste mi drahé,
šindelem kryté, širbené, staré,
řekněte všem!!
— — — Proč mlčíte?
Což vás kdy mýjely radosti jaré?!
Ubohé,
rozbité slezské chaty,
vy chudiny — — —
V chudých Bezkydách snášíte bídu.
Vy staré chatrče,
kolébky slezského lidu!!

Pro zasmání

Odborník. A.: »Obdivuji vaše přesné vědomosti o cenách zvířat, od kuřete až po krávu. Čím vlastně jste?« — **B.:** »Šoférem.«

Vše marno. Je to stará historie o černocho a ukradené slepici, pouze v jiné obměně. Tento černocho právě dopověděl soudci svůj příběh a tvrdil, že »slepice vyletěla z kurníku, přeletěla plot a rovnou do mé náruče...« Když však zpozoroval podezřívavý pohled soudcův, černocho honem dodal: »Vašnosti, opravdu to tak bylo. Doopravdy. Nemluvím-li pravdu, ať se do deseti minut na místě propadnu.« Soudce pohlédl na černocho a odpověděl: »Dobrá, sedni si tady a počkáme deset minut, když se do té doby nepropadneš, dostaneš třicet dní.«

Mazaný. Onehdy zarobil jeden z malých kolportérů více než jindy. Dal si tedy na stranu padesátihalěr a už si to sypal do tržnice, kde je jeden krám, přeplněný samými mlisky. Podává prodáváči padesátihalěr a povídá: »Dejte mi za padesát halěrů míchané ořechy. A může v nich být také jeden kokosový.«

Marnotratnost. Pan Pim přišel domů a povídá: »Tak jsem si koupil barometr.« — »Na co?« rozcílila se paní. »No, abych poznal, kdy bude pršet.« — »No, a co revma? Na co budeš mít revma?«

Čistota půl zdraví. Starý Moric: »Kolik stojí lístek do parní lázně?« Pokladník: »Tři koruny, ale jestli se vezmete hned celý tučet, tak vás lístek stojí jenom dvě koruny padesát.« Moric: »To je moc hezké, ale copak já mohu vědět, jestli budu žít ještě dvanáct roků?«

Vysvětlení. Stará vychovatelka: »Pamatujte si, hraběcí výsosti: věc konkrétní je ta, kterou můžeme vidět. A naopak, věc abstraktní je ta, kterou nemůžeme vidět. Pochopil jste?« Hrabátko: »Ano, madame.« Vychovatelka: »Tedy mi řekněte nějaký příklad.« Hrabátko: »Tak na příklad: moje kalhoty, to je věc konkrétní, kdežto věc abstraktní jsou vaše kalhoty!«

Ospravedlnění. Zákazník rozzlobeně: »Podívejte se, pane mistře! Bůh stvořil svět za šest dní a vy jste se páral s těmihle kalhotami sedm neděl!« Krejčí: »Ovšem, ale račte se podívat, milý pane, na ten svět, jak vypadá a na tyhle kalhoty!«

Domlouvání se. »To je hezké od tebe, že jsi přišel, hrát si s naším Willym! Ví tvá maminka, že jsi u nás?« — »Ano, milostpaní — a mamí řekla, že mně dáte také svačinku a večer!«

Nepředstížitelné. »Můžete, pane lékárníku, tento uspávací prostředek skutečně doporučit?« — »Je nepředstížitelný — a přidávám ke každé láhvi také budiček!«

Žebráci. »Peníze nemáme, ale můžete s nás dostat práci!« — »Nu, tu vám nechci ubírat, nemáte-li sami peněz!«

Což jestli povýšil? »Tak, pročpak se nechceš modlit: »Andělíčku, můj strážníčku?« — »Když já, mamí, nevím, jestli ten andělíček není už za ta léta inspektorem?«

V divčí škole. »Jak bys to udělala, mlačá, bys pět jablek rozdělit mezi 12 osob?« — »Udělala bych jablečkovou kaši!«

Samomluva. »Budou-li tento starý oblek nosit dále, budou si lidé myslet, že jsem udělal bankrot. A koupím-li si nový oblek, udělám bankrot skutečně!«

Galantní. Slečna ukazuje svou podobiznu pánovi: »Co tomu říkáte, nevypadám tak strašně?« — Pán: »No, na fotografii to není tak hrozné!«

Všechny filmy nejsou stejné. »O čem si hovořilo včera v tom zvukovém filmu? Jistě o lásce, jako ve všech takových filmech!« — »A vidíš, zrovna se mýlíš. O lásce nebylo ani řeči — byli to už manželé!«

Tihle dnešní kluci! »Ten náš kluk, ten náš kluk, na tom jenom všechno hoří,« stěžuje si otec. »Já nosím kalhoty několik let — nechám z nich udělat kalhoty pro syna a on je roztrhá už za týden!«

Přírodní div. »Včera jsem viděla muže, který měl dvě hlavy na svých ramenou.« — »To je nemožné!« — »Ne, tímto mužem jsi ty. Naše kuchařka položila totiž svou hlavu na tvé rameno.«

Nebeské vzdálenosti. Profesor přednáší: »Vzdálenost planet je tak ohromná, že polibek, který by na takovou planetu poslal po světelném paprsku mladý muž milované dívky, zastihl by teprve její pravnučku.«

Jak se pan Kolínko dorozuměl na Riviéře

Za parných letních dnů obyvatelé našich krajů, kteří si »to mohou dovolit«, utíkají před vedrem k moři. Také pan Kolínko, »uzeniny ve velkém«, se tam vypravil i s chotí, a protože chtěli mezi »lepší« lidy, zamířili do Nizzy.

Kolikrát si povzdechl pan Kolínko na té dlouhé cestě, když stál ve vlaku proudy potu a jak supala jeho choť, protože se jí nedostávalo dechu. Taková cesta na Riviéru, to není jako lokálkou na výlet, ta trvá několik dní a nocí a čím dále k jihu, tím více slunce praží, jako by chtělo usmažit nebohé severany.

»A dušičko, jestlipak se tam vůbec dorozumíme«, zeptal se nesměle cestou pan Kolínko manželku.

»Jaké to máš zase starosti«, zaproukla, probírajíc se z dřímoty. »Tak si vážíš mého vzdělání v pensionátě? Myslíš, že jsem se tam ničemu nenaučila. Ovšem, tys nebyl v pensionátě, ale pohyboval ses mezi dobytčaty. Co ty tomu můžeš rozumět!«

»Ale, ale«, chlácholil ji pan Kolínko. »Vím, že jsi vzdělaná, ale člověk časem zapomíná, víš...«

»Zapomíná? Já zapomínám? Však uvidíš, jen co přijedeme do Nizzy, jak vše obstarám.«

Nastalo opět ticho. Paní pokračovala v dřímotě a pan Kolínko se zahloubal do cestovního průvodce. Najednou rozjasnil tvář a zavolal něžně na manželku.

»Co mne zas budíš,« ozvala se.

»Podívej se, český restaurant tam je. To budeme jako doma! Jaké štěstí! Plzeňské tam bude a snad i vepřová s knedlíkem. A domluvíme se snadno, ani nepotřebuješ mluvit francouzsky, česky můžeš jako doma.«

»Nezáleží mi na tom,« odporovala paní Kolínková, »mohu mluvit francouzsky jako česky.«

Vše má konec a tak skončila i cesta manželů Kolínkových.

Vlak zastavil v Nizze, vychrlil chomáče cestujících a manželé se dali zavázati k českému restaurantu.

»Pěkný, opravdu, líbovali si, když si prohlédli místnost: pro hosty, při čemž se paní dorozumívala lámanou francouzštinou. »Jaká však bude strava?«

Večer zasedli ke stolu a dali si přinést jídelní lístek.

»Jakže, francouzský lístek v českém restaurantu?« podívil se pan Kolínko. »Jápkak na něm poznám vepřovou?«

»Ukaž, nevzdělanče«, pravila paní Kolínková opovržlivě. »Najdu ti ji.«

Ale ať přehlížela lístek jak chtěla, v žádném jídle ani ona nepoznávala vepřovou.

»To se divím«, kroutila hlavou. »Vždyť jsem se učila francouzsky. Jenže vy muži nemyslíte na nic než na jídlo a já jsem se učila jemnějšími výrazy, než je vepřová.«

»Nic, nic, dušinko, však si pomůžeme!«

Zavolali číšníka. Vždyť přece musí umět česky. Je napsáno i na oknech a na dveřích, že se mluví česky.

Restaurant byl sice český, ale číšník k jejich podivu česky neuměl, jen vykládal cosi nesrozumitelného o Československu.

»Tak! Snad byl v Československu a ani česky se nenaučil?« mrzela se paní Kolínková.

»Co se divíš?« uklidňoval ji pan Kolínko. »Možná, že byl, ale k češtině nepřišel. Teď je u nás samý tailor, coiffeur, liftboy, weekend, tramping a five o'clock, vyvolený národ mluví většinou německy, jak se měl naučit česky? Možná, že se u nás naučil německy, francouzsky a anglicky!«

Ptali se po šéfovi.

Ten přišel s poklonami, ale ukázalo se, že sice byl před dvaceti lety v Praze, ale čeština se mu již z hlavy vykourila, tím spíše, že jí tam nikdy mnoho neměl.

Jak přišel, tak odešel a pan Kolínko se díval dál bezradně do jídelního listku, vrchní cosi drmolil francouzsky jižní rychlostí 500 slov za minutu a paní Kolínková přemítala, jak pomoci z nesnází.

»No, tak mu to zvíře nějak vypočítá, navrhla konečně, »namaluj mu to, vždyť jsi také doma kreslil dětem prasečka«.

»No jo, kreslí, ale myslely vždycky, že je to pes«.

»Tak napodob hlas, snad ti porozumí!«

»Máš pravdu!« souhlasil pan Kolínko a obrátil se k číšníkovi:

»Víte, takové pečené maso chci zvířete, které křičí »roch, roch, roch«.« Potom pokyvoval hlavou při každém zvuku, jímž naznačoval chrochtání.

»Roch, roch? ah,« usmál se číšník odcházel.

Hosté u sousedních stolů nechali lá a hleděli nechápavě na tu zvláštní řeč.

Po chvíli přinesl vrchní krásně vypečenou vepřovou.

»No, vidíš, jak jsme se dorozuměli,« liboval si pan Kolínko. »Máme vepřovou, nemusíme jíst ty jejich koryše, pampelišky a bodláky. Vždyť by snědli všechno, co se vyloví z moře, jen když se hýbe, a každou trávu, politou olejem.«

Druhý den se zachtělo panu Kolínkovi kuřete.

»Nač se budeš dlouho dorozumívat? Udělej to jako včera,« radila paní. »Udělám, dušinko, udělám. Když přišel vrchní, aby se zeptal, čeho si přejí, natáhl pan Kolínko krk a místo odpovědi zakokrohal »kykyriký«, až se mu ohryzek třásl a vrchní kama naznačoval, že to zvíře musí být menších rozměrů.

»Kykyriký?« ozvalo se jako ozvěna od stolů. »Jaká je to zvláštní řeč?« usmívali hosté. »Jsou prý to Slované. Vždycky jsme slýchali, že při řeči zpívají, ale že by zpívali jako kohouti?«

»Kykyriký?« opakoval číšník a po chvíli se octlo před panem Kolínkem pečené kuře.

»Tak vidíš, jak jsme se dorozuměli,« liboval si opět pan Kolínko, »i bez francouzštiny. Tuhle dorozumivací metodu musíme doma doporučit.«

Při návštěvě Třince doporučujeme moderně zařízenou **kavárnu a restauraci** **v paláci Občanské záložny v Třinci**

Prvotřídní česká kuchyně. Nápoje všeho druhu
nejlepších značek. Středisko P. T. cestujících

Štěpán Tesař, restaurátor
Telefon číslo 3

V přízemí nalézá se bufet s výčepem piva

Niagarský vodopád v zimě. Přinášíme snímek, zachycující zimní krásu niagarského vodopadu, který následkem náhlého sesutí velkého skalního masivu břehu opět upoutal na sebe pozornost celého světa

Pro zasmání

Situace železnice výborná. »S drahami to není dosud tak zlé.« — »Proč myslíte?« — »Lokomotivy si ještě hvíztají.«

Moderní pohádka. V jedné přádelně předlo kdysi mnoho lidí. — Později tam předlo několik strojů. A nakonec tam předlo pavouci.

Upřímný obchodník. »Pane mistře, mohu jít v těch botách i do vody?« — »Ano, ale z vody přijdete bez nich!«

Schválení. »Já jsem vzala recept k tomuto moučniku z kuchařské knihy.« — »To jsi udělala správně, že jsi jej odtamtud vzala! Ten tam opravdu neměl nikdy přijít!«

Také život? Uchazeč: »Vy jste mne hezky napálil! Rekl jste, že otec dívky, kterou jsem si měl vzít za ženu, je mrtev, a zatím sedí doživotně v žaláři!« — »No, řekněte sám,« odvětil zprostředkovatel, »copak je tohle nějaký život?«

Přece něco. »Víte, pane Machulko, jedna zásluha se té sovětské vládě nedá upřít.« — »A kterápak, prosím vás?« — »Že pěstuje soustavně kult poprav a tím uvolňuje byty.«

Mezi paničkami: Ta paní K. je pořád moc hezká! — Ano, ano. To jste ji ale měla vidět před 15 lety, když byla ještě o deset let mladší!

Vánoční dárek. — Kde je ten šátek, co jsi mi dala k Ježíšku? — Dala jsem ho obarvit. Nešel mi k šatům!

Dva ženatí: Jak se ti vede v manželství? — Děkuji, dobře. Má žena je anděl. — Už? To máš ale štěstí! Moje je ještě živa!

Moderní chlapeček. »Takové uličnictví, chlapče! Nu, kdybych byl tvým otcem!« — »To můžete být, pane — má matka je rozvedena!«

Knihomol. »Slyšel jsi, že krejčovský závod Zametal udělal úpadek?« — »Tak, a to víš teprve dnes? Já jsem ti to mohl říci

«ž před čtyřmi měsíci, že k tomu dojde. To dobrý Zametal se neměl tak mnoho zabývat knihami a měl si více hledět krejčoviny. Bylo to hotový knihomol.« — »Jak to?« — »No přece jsem od něho dostával každý týden několikrátě dopis: »Při prohlídce svých knih shledávám...«

»Jste opravdu velmi sečtělý.«
»Ovšem — přečtu vždycky jednu knihu, když se moje paní obléká.«

Vyznání nesmělého. »Prosím, jak jsi jí vyznal svou lásku?« — »Velmi jednoduše. Já jsem neřekl nic, ona také neřekla nic. Slovo dalo slovo a už to bylo.«

To teprve! Malý Beda je pilný žák, ale příliš hovorný. Jeho učitel mu kteréhosi dne nařídil, aby předložil svému otci tu větu, kterou psanou do sešitu: »Bedřich mluví po celý den a velmi blučně!« — Druhého dne Beda přinesl učiteli sešit s nemišou větou, desetkrát opsanou. A pod tím stála, mimo otce podpis, tato poznámka: »Co byste teď řekl, pane učiteli, kdybyste slyšel jeho mluvenku?«

Bedřich Smetana (2. III. 1824 - 12. V. 1884)

Na letošní rok připadá výročí několika významných událostí ze života největšího českého hudebního skladatele, Bedřicha Smetany. V březnu uplyne 110 let od jeho narození, v květnu 50 let od jeho smrti a na podzim 60 let od jeho ochluznutí, jež pro něho znamenalo velký zlom i v činnosti skladatelské.

Smetanův otec byl zámožným sládkem. Byl to dobrosrdečný a rozvážný člověk a dobrý hudebník. V době, kdy se mu narodil syn Bedřich, měl najat panský pivovar v Litomyšli.

Zde prožil malý Bedřich šťastné a bezstarostné dětství. Uprostřed poměrně značného blahobytu a mezi lidmi, kteří ho zahrnovali láskou, poznal svět jen po krásné a radostné stránce. Brzy projevoval zálibu v hudbě, již otec rád podporoval. Již v 6 letech hrál samostatně při koncertě na klavír a získal si tím pověst zázračného dítěte. Kult zázračných dětí byl tehdy v módě a natropil hodně škod. Na štěstí mladého Smetanu nezahubil, naopak jen silněji ho vedl tam, kde se nejvíce mohl uplatnit.

První trápení Bedřichovi nastalo na střední škole. Z krásného a přátelského prostředí přišel do německé Jihlavy, kde nikoho neznal, nikomu nerozuměl, kde se mu nikdo nevěnoval tak jako doma a kde se mu proto velice stýskalo. Dlouho to nevydržel a utekl domů. To se opakovalo několikrát a tak se stalo, že Smetana chodil do první třídy tři roky a do druhé dva roky. Později si přece jen zvykl a konečně dokončil střední školu v Plzni, kde měl strýce profesorem na střední škole. V Plzni poznal také Kateřinu Kollárovou, se kterou se brzy po dokončení studií oženil. Společné zájmy o hudbu a

láska k ženě byly mu v nejtěžších dobách života velkou oporou.

Otec by rád byl vidět, kdyby si vyvolil zaměstnání panské, které by mu bezpečně zajistilo spokojený život a nechtěl proto slyšet o jeho úmyslech, věnovat se hudbě jako povolání. Být muzikantem, znamenalo mít menší nebo větší bídu a kterýpak otec by byl rád, kdyby jeho dítě volilo takový těžký život! Konečně však zvítězila láska k hudbě nad strachem z bídy a mladý Smetana odešel do Prahy, aby se nejprve zdokonalil v hudbě. Studoval u Proksche, který mu dal dobré základy technické a vedl ho k poctivé práci. Kromě toho učil se sám na velkých skladatelích minulosti i přítomnosti. Zejména Beethoven a Chopin byli jeho miláčky.

Zatím se živil tím, že dával hodiny na klavír, neboť již dávno platil za dobrého pianistu. Když pak dokončil své učení u Proksche, otevřel si hudební školu, kde učil se svou ženou. Bylo to těžké živobytí; s počátku užili oba dost hladu, avšak nedali se odstrašit a zůstali hudbě věrni.

První těžkou ranou, která Smetanu bolestně zasáhla, byla smrt prvorozené dcerušky, hudebně velmi nadané, do níž jako hudebník skládal mnoho nadějí.

Poněvadž jeho hmotné postavení ani umělecké úspěchy se v Praze valně nelepšily a kromě toho vše mu tam připomínalo smrt dceřinu, rozhodl se hledat chléb v cizině. Odešel do Göteborgu ve Švédsku, kde se stal kapelníkem a ředitelem hudebního spolku. I tam pokračoval ve svých soukromých hudebních studiích. Nejvíce zájmu věnoval tehdy modernímu pokrokovému směru hudebnímu vyvola-

nému Richardem Wagnerem a propagovanému Františkem Lisztem.

V Göteborku se mu vedlo dobře, získal tam hodně opravdových přátel, avšak ztratil tam ženu, která již delší dobu churavěla a kterou dorazilo drsné severské podnebí. To bylo druhé velké neštěstí, které ho dosud potkalo. Po dvou letech se oženil znova s Betynou rozenou Ferdinandiovou, avšak ani v tomto manželství nedovedl zapomenouti na svou první ženu.

Po pěti letech vrátil se v roce 1861 do Prahy, aby navždy zůstal v Čechách. V Praze byl velmi čilý národní život, který Smetanu strhl. Jak vážně ho Smetana bral, je vidět z toho, že se začal horlivě zdokonalovati ve spisovné češtině. Na středních školách se tehdy nevyučovalo českým jazykem a tak Smetana měl mnoho co dohánět. V jeho pozůstalosti našlo se mnoho archů popsaných všelikými příklady časování a skloňování.

Do této doby spadá také počátek jeho velmi plodné činnosti skladatelské, ač ovšem psal hudební skladby již od svého mládí.

V Praze nebylo proň odpočinku. Účastnil se zápasu o vybudování Národního divadla na straně mladých a pokrokových lidí, pracoval na hudebním povznesení pražského obecnstva a skládal četné sbory a první opery. Záhy se stal kapelníkem prozatímního divadla a v této funkci mnoho vykonal pro zdokonalení orchestru, zpěváků i obecnstva. Ovšem neobešlo se to bez bojů s konservativními lidmi, kterým se nelíbila ani jeho práce kapelnická, ani jeho činnost skladatelská.

Na podzim r. 1874 náhle ohluchl. Již předtím měl potíže se sluchem, avšak hluchota se dostavila zcela neočekávaně. Tehdejší lékařská věda nedovedla mu pomoci, ba ani příčinu nemoci nedovedla ještě odhadnouti. Teprve dlouho po jeho smrti usoudili lékaři, že šlo o těžký případ kornatění cév.

Ohluchnutí byla nejtěžší rána, která ho mohla potkat. Hudebník, který takřka žije sluchem a být navždy hluchý! Ale ani tu nepodleh navždy. Kapelnictví v prozatímním divadle musel ovšem opustit, leč hudební myšlení a vnitřní slyšení hudby bylo v něm tak silné a živé, že pokračoval ve skládání. Za těch zbývajících 10 let napsal úplně hluchý muzikant asi tolik hudebních skladeb, jako za celou dobu předcházející. A jakou hudbu dovedl psát! Opery, symfonické básně pro orchestr, komorní hudbu.

Než nemoc nezastavila se u ohluchnutí a pokračovala. Stále častěji trpěl peruchami duševní činnosti, jež se ke konci života stupňovaly k nepřetržitému utrpení. Zemřel v pražském ústavu pro duševně choré; pochován je na vřehradském hřbitově, blízko milého přítele Jana Nerudy.

Smetana složil devět oper (poslední již nedokončil). Z nich je nejznámější »Prodaná nevěsta«, jež sama by mu zajistila v mysli českého lidu nehynoucí vzpomínku. Opera »Libuše« je hra pro slavnostní příležitosti národního života, »Dalibor« a »Braniboři v Čechách« jsou zpěvohry vážného rázu, ostatní, »Hubička«, »Tajemství«, »Dvě vdovy« a »Čertova stěna«, psané vesměs v době hluchoty, jsou veselohry. Pro orchestr složil jednu symfonii a 9 symfonických básní, z nichž posledních šest, spojených pod názvem »Má vlast«, dobylo si podobného uznání, jako »Prodaná nevěsta« mezi operami. Pro sborový zpěv složil mnoho skladeb, jež se dosud často provádějí. Nejkrásnější a nejznámější jsou sbory: »Rolnická«, »Věno« a »Česká píseň«. Největší počet skladeb napsal pro klavír. U klavíru začal svou muzikantskou dráhu a klavír mu byl po celý život nejdražším a nejmilejším nástrojem (byl sám skvělý pianista) a není divu, že nejvíce proň psal. Není ani možno v tomto článku vyjmenovat všechno, co napsal, připomí-

Papír - knihy - kalendáře - hudebniny - hračky
Jindřiška Krůtová, Karvinná
obstará vazby knih, razítka, tiskoviny

nám jen nejvýznamnější věci: Několik svazků polek, »České tance« a »Sny« jsou nejznámější. Z ostatních nutno jmenovati »Trio g-mol«, v němž se vyrovnává s bolestí nad úmrtím dcerušky, obě kvarteta »Z mého života«, v nichž se vyrovnává podobně jako ve jmenovaných s »Snech«, s hluchotou, »Večerní písně« na texty Hálkovy a dvě dua »Z domovní« pro housle a klavír.

Smetana považuje se za zakladatele české moderní hudby. Až do jeho vystoupení bylo sice dosti Čechů, kteří skládali hudbu, avšak teprve Smetana ukázal způsob, jak se má psát česká hudba. Ne proto česká, že skladatel byl původem Čech, nýbrž proto česká, že její vnitřní obsah je český. Je také jeho zásluhou, že po dlouhém spánku českého národa dostala se česká hudba velmi rychle na úroveň světovosti.

Je zajímavé všimnout si, jak soudili o Smetanovi jeho současníci. Vedle nadšených nepřátel měl velké nepřátele, kteří ho prohlašovali za skladatele. písního v německém duchu. Ani »Prodaná nevěsta«, kterou dnes považujeme za nejčestější operu, nezdála se jim být dosti českou. Připomeneme-li si, že dnes jsou někteří »vlastenci«, kterým se na př. Masaryk, jeden z těch, kdo se nejvíce zasloužili o naši samostatnost, nezdá býti dosti českým člověkem, jistě v tom poznáme podobnost s dobou před 60 lety. Vždyť bylo na světě dost hloupých lidí, kteří otravovali život lidem vynikajícím.

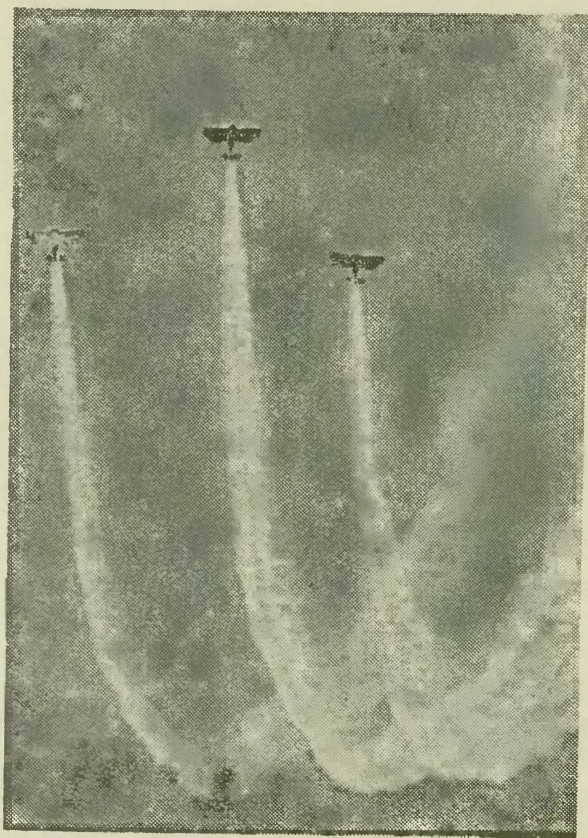
Vnikneme-li do Smetanovy hudby, bude nám zdrojem mnoha radosti a zkušenosti. Smetana znal lidi, viděl jejich slávnosti i nectnosti, ale nepřestával je při tom mít rád. I když ukazuje jejich směšnost a malichernost, je vidět, jak je má rád. To je zvlášť patrné v »Prodané nevěstě« nebo v »Tajemství«. Jeho vlastenectví je rovněž prodchnuto touto láskou k lidem a podobá se v mnohém vlastenectví Masarykovu: Hledá oporu a vzpruhu ve slavné minulosti českého národa a důvěřivě hledí do budoucnosti. Lásku k vlastní nepocituje jako rub nenávisť k cizincům.

Smetana se nedal zlomit žádnou ranou osudu. Dovedl bolestně cítit zasažení a křivdu, avšak nikdy se neoddal bolestinství. Neztrácel s očí svůj cíl a šel za ním. V této cestě a práci pak nacházel i překonání a zapomenutí bolesti.

Zvláštní zmínku je nutno věnovat radostnosti, jež tryská z jeho díla. Převážná většina jeho děl jsou díla plná radosti. Je to radost nevšední a hluboká, která k nám z nich mluví. Je to radost, jež je projevem vážného života; radost nikoli divoká, nýbrž radost jako odlesk štěstí člověka spokojeného se svou prací, jež přes všechny překážky přece jen úspěšně směřuje k vytčenému cíli. Tato radostnost je nejkrásnějším projevem člověka zdravého a šťastného duševního založení, kterým ani nejtvrďší rány osudu neotřásl.

Padesát let uplynulo od smrti tohoto dobrého člověka a zdá se, že ani čas tak dlouhý nezanechal stop na jeho díle. Je to znak velikého umění, které nepodléhá času. Veliký umělec znamená totéž jako veliký člověk. Tím je dán poměr myslícího člověka k umění. Ne ho obdivovat, ne se jím bavit, nýbrž učit se na něm. Nepodléhání osudu a radost pramenící z vnitřního klidu je to, co i dnes nám mohou Smetanova díla dát.

V hudbě, jak jako v jiných uměních, je mnoho bezcenných věcí, mnoho braku, jímž je škoda se zabývat. Všeliká ta lehká nebo nedopatřením zv. »zábavná« hudba, jak ji známe z radia nebo kavárenských koncertů, sem patří. Smetanova hudba při vši své radostnosti nemá nic společného s duchaprázdností těchto »zábav«. Na ní se můžeme dobře učit, jak se má opravdová hudba poslouchat. Nejde zjistit o to, chtít jen poslouchat Smetanovu hudbu, zapamatovat si z ní co nejvíce úryvků, nýbrž o to jde, abychom se na ní naučili vníknout za tu spleť tónů a melodií. Smetana je lidový v dobrém slova smyslu, že při vši vážnosti není jeho hudba učená, že je přístupná i prostším lidem. Naučíme-li se rozuměti jeho hudbě, pochopíme-li na jeho hudbě, že nejde jen o libivé melodie, které si snadno zapamatujeme a jimiž si krátíme dlouhou chvíli, naučíme se rozumět vůbec každé pořádné hudbě a naučíme se také rozlišovat dobrou hudbu od špatné. Hudba, jako každé vážné umění, není jen pro legraci, pro ukrácení dlouhé chvíle, nýbrž je to svého druhu mluva člověka o jeho lidských bolestech a radostech, o jeho zájmech a zápasech. A o to jde, abychom i v hudbě dovedli za tóny najít projev takto zápasícího člověka a slyšeli z ní tuto lidskou mluvu.

Plynová
válka a ply-
nová ochrana.
Skupina
tří bombardova-
cích letadel, která
vypouštějí za
sebou kouř,
kterým se uměle
zahalují, aby zne-
možnila úspěšné
míření protiletá-
dlového dělo-
střelectva.

Přední vojenská
hlídka se cviče-
nými psy v pře-
nášení zpráv do
zákopů. I zvířata
mají protiplyno-
vé masky

Katolický kostel v Bystřici n. Olzou

Podle polských pramenů

Katolický filiální kostel v Bystřici nad Olzou byl vystavěn roku 1587 jako malý dřevěný kostelík. Evangelický kněz K. Michejda udává rok 1580. Soudí tak podle nápisu na bývalém kostelním zvonu »Verbun Domini manet in aeternum« (Slovo boží trvá na věky) a letopočtu 1580. Katolický kněz vendryňský Josef Lubojacki tvrdí, že na tomto zvoně byl letopočet 1584.

Po vysvěcení kostela museli mít Bystřičané jakési neporozumění s knězem vendryňským a majitelem Vendryně, Jifim Borským, neboť v roce 1595 byl kníže Adam Václav nucen zasáhnouti. Vydal v pondělí po neděli Reminiscere (2. neděle postní) r. 1595 list zachovaný ve farním archivu ve Vendryni. List zní:

»My Adam Wazlaw z Boží milosty w Slezy kníže Tiessynske a welkeho Hlohowa z przysediczimy Sudczy zemskimy Radami nassymy w tey Przy mezy Girzykem Borkem z Rostropitz i na Mistie Bratrzy geho mladssich nedilnych Žalobnikem z gedney a robotnimy Lidmy a wssecku Obczy diediny a Wsy Bystrziczze Poddanymi nassemi wiernymi milemy. Na gegich zobostran na nass moczne Przeslany wypowidame. Jakož Wes Bystrzitze od starodawna ku Kostelu a Farze Wendrynske należela a należy. Protož tem Spusobem jako od starodawna bylo ze wssemi Powinnostmi k teíž Farze należeti ma. Než Poniewadz Lide we Wsy Bystrziczzy sobie Kostel wnowie wystawily Kněz wendrynsky každzu sstwertu Nedzieli w temž kostele Bystrzitzkim Slovem božem a Swatostmi Tielem i Krwy Panie a ginymi krzestianskimi Czeremoni-

gemy obsluhowatj ma a powinen bude ni nieyssy i buduczy. A lide že Wsy Bystrzitze že gemu každeho Roku za to Taczma 6 sstwyrtni Rzy a 6 sstwyrtni Owsa dawajt magj. Stalo se na Tiessynie w Pondzieli po Nedieli Reminisce, ze Letha Panie 1595. Při tom sau byli Urozeni wierni nassi mily Franz Mleczo z Gilownicze Kanczlirz Knížetstwi Tiessinskeho, Waczlaw Bess z Hroszcziny i na horny Suchey, Frydrich Lariss z Lhoty a na Karwiney, Girzi Sobek z Kornicz a na Koin-sky, Jan Lhotczky z Lhoty a na hornim Żukowie urzednik na Tiessynie.

Adam Waczlaw, Knyže Tiessynske,
mpp.«

Z listu toho vysvítá, že tento kostel v Bystřici r. 1595 již byl, ale teprve nedávno vystavěn. Zmíněný zvon z roku 1584 mohl býti umístěn před vystavěním kostela ve zvonici na hřbitově, který byl dříve než kostel sám. Dokladem o roku založení kostela zdá se býti oltární obraz složený ze tří částí, představující ukřižování Spasitele, s Marií po jedné a s Janem, Evangelistou, po druhé straně a vymalovaný roku 1588. Rok ten shoduje se s názorem, že kostel vznikl roku 1587.

Byl vystavěn evangelíky, neboť v době, kdy povstal, bylo Slezsko evangelické a stejně i Bystřice. Rčení v listu knížete Adama Václava, že vendryňský kněz má v bystrickém kostele podávati tělo a krev Páně, jest evangelické. Dále praví kníže, že Bystřice náležela, náleží a v budoucnosti má náležeti faře vendryňské. Ve Vendryni byl toho roku pastor a má tedy Bystřice náležeti vendryňskému farnímu úřadu evangelické-

mu. Kdyby byli kostel vystavěli katolíci, musila by Bystřice býti připojena faře katolické, které tehdy v okolí nebylo. Nejbližší byla ve Frýdku.

Zdálo by se, že tomuto názoru odporuje obraz v kostele z roku 1588. Protestanté byli odpůrci obrazů, avšak možno to vysvětliti tím, že evangelíci v době stavby kostela neodstranili úplně katolických zvyků, jak skutečně dosvědčují dějiny.

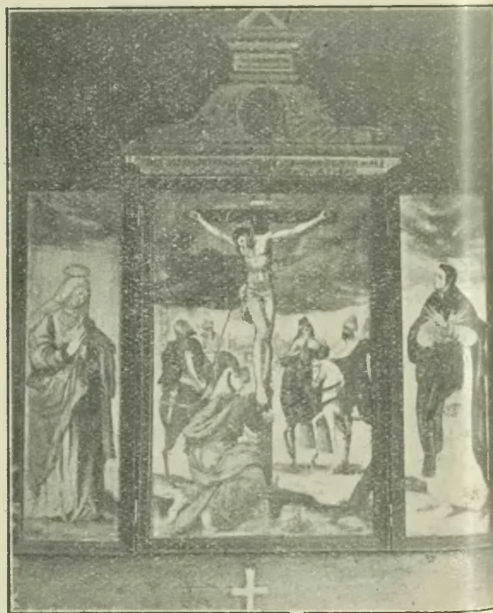

V evangelických rukou zůstal kostel do 21. března r. 1654, kdy jej dostali katolíci. O předání nevíme nic bližšího, toliko krmáš stanoven na Pozdvížení sv. kříže. V úřední visitaci z r. 1679 vzpomíná biskupský kanovník opolský kostela v Bystřici jen povšechně a v r. 1688 dodává, že se v kostele nepřechovává Nejsvětější svátost. Práví také, že klíče od kostela mají obyvatelé, jak tomu jest i v Nýdku. Aby snad tajně nedávali kalichy evangelíkům, nakázal, že nadále bude mít klíč od kostela vendryňský farář.

V jakém stavu katolíci kostel přejali, není rovněž známo, ale již r. 1697 se ukázala potřeba opravy. Tehdy přivezli bystřičtí obyvatelé z vlastního popudu materiál »z Lomnej rzeki« a kostel »wy-

cymrovali« čili »wygladzili«, jak jest psáno v českém listě z r. 1697, přechovávaném v zákristii bystřického kostela, nyní známého toliko z opisů.

Po protestantech zůstal oltář se zděnou mensou (stolem). Roku 1700 nahrazen byl novým, pořízeným ve Frýdku. Na oltáři byl jen jeden obraz. Jaký, není možno zjistiti. Musel to být výše zmíněný z r. 1588. V r. 1783 získán byl za 10 dukátů nový oltář z jesuitského kostela z

Těšina. Přivezli jej na třech vozech Jiří a Mikoláš Lasota a dostali za to 3 tolary. Do oltáře vsazen byl starý obraz ukřižování Krista. Nad ním byl jiný sv. Vavřinec, který namaloval v r. 1783 malíř Jan Heymann z Těšina za tři tolary. I boční oltář byl na pravé straně s úzkou mensou. Na oltáři byl obraz představující ukřižování Páně a před ním dřevěný kříž s Kristem. Soška byla považována za zázračnou, a dokud neslynula Salajka za Hor. Lomnou stejnou pověstí, chodil lid zdaleka do Bystřice na pouť v den Nalezení a pozdvížení sv. kříže. Oba oltáře zůstaly až do stavby nového kostela v r. 1897.

V kostele byly po evangelících též dva staré kalichy. Dne 31. srpna 1748 našel je farář Hackenberg. Pravděpodobně

apomněli je protestanté při odevzdávání kostela a tak ležely v úkrytu skoro sto let. V r. 1754 koupeny byly od pánů Blechowských varhany za 18 tolarů, roku 1787 mosazná lampa před oltář a v r. 1820 potřebná monstrance.

Aby byl kostel uchráněn před ohrožením, byl podezřen r. 1820. Práce stála 132 zl. 50 kr. V roce 1841 odstraněna byla dřevěná předsíň proto, že se v ní oběsil Jan Rojk, obuvník. Zemská vláda tehdy nařídila, aby nejen kostel, ale i hřbitov kolem kostela na noc byl dobře zamýkán, o čemž se měl starosta každého dne večer přesvědčit.

Třebaže byl kostel stále opravován, chátral. Bylo třeba myslet na nový. Těžko bylo stavět, neboť na penězích bylo jen 1.100 zl. Nakonec musel být kostel v r. 1893 uzavřen. Poslední pobožnost byla na den Pozdvížení sv. kříže. Bylo započato se sbírkami. Sbírali dva horliví bystřičtí katolíci Michal Legierski a Jan Labaj, kteří ve Slezsku sebrali 3.900 zl. V zimě r. 1897 svázen byl potřebný materiál. Po bohoslužbách dne 24. ledna 1897 starý kostel rozebrán a dřevo prodáno v dražbě za 264 zl. Koupil je Jan Zawada a vystavěl si z něho v Bystřici chalupu č. 213. Základní kámen nového kostela položen byl 9. května 1897. Posvětil jej tehdejší kancléř msgr. Jan Sikora. Nový kostel byl pokryt taškami, stěny zevně pobity šindelem, starý zvon z r. 1584 byl přelit, druhý menší daroval vendryňský rolník Jan Raszk z č. p. 115. V novém kostele nebylo vnitřní zařízení a proto vysvěcení odloženo bylo až na 29. října 1899. Vysvětil jej generální vikář K. Hudziec z Fryštátu.

V r. 1899 byl koupen za 120 K kalich, r. 1911 ze sbírek křížová cesta za 536.32 K a r. 1912 koupen byl z peněz věnovaných bystřickému kostelu Adamem Szotkovským za 100 K stříbrný relikviář.

Nový oltář podle starého byl zhotoven v r. 1907. Stál 3.124 K, komora naň dala 1.456.04 K. Jest úplně takový, jako starý boční, nejen co do tvaru, ale i co do barvy. Prozatímní oltář s obrazem z roku

1588 umístěn byl jako boční oltář po levé straně kostela.

Kníže Adam Václav poručil, aby bylo vendryňskému knězi placeno »tacmo«, které vynášelo ročně 6 čtvrtní žita a 6 čtvrtní ovsa. V r. 1759 platili Bystřičtí pouze 5 čtvrtní. Později neodváděno ani žito, ani oves, pouze peníze. Za každé bohoslužby měl farář štolový groš, na pouť a posvěcení dvojnásobný, což činilo ročně 7 zl. 3 kr. Kromě toho byli Bystřičané povinni při každých bohoslužbách vyslat pro kněze do Vendryně příležitost. Po r. 1868, kdy z protestantů nebyl nikdo povinen vysílat povoz pro faráře a katolíci koní neměli, musil si farář povoz obstarati sám.

Z kostelních peněz bylo třeba platiti dva kostelníky, kteří dostávali okolo roku 1760 po 8 českých groších, za zvonění v poledne a večer zavedené od r. 1745 měli ročně po 1 groši. V r. 1770 bylo jim placeno po 1 tolaru 12 gr. Učitel měl za hraní hotově (na pozytywie) ročně 7 r. 30 kr. Za pečení hostií 15 grošů.

Na hřbitově pochovávaní byli společně katolíci i evangelíci. V r. 1784 rozšířen byl obecní hřbitov na pozemcích Jakuba Walacha, Jana Koziara a Jakuba Samce. V r. 1839 najat byl pro hřbitov kousek pole Jiřího Sztefka a Pavla Szopy za roční nájemné 5 zl. Poplatky za hroby jakož i za zvonění při pohřbech bral vendryňský farář. Poplatky za hroby byly příčinou svárů mezi ním a bystřickými evangelíky. Evangelíci založili sobě roku 1849 hřbitov vlastní, dnes polské cvičiště. Již r. 1860 se ukázalo, že místo jest nevhodné. Pomýšleno bylo tedy na založení nového hřbitova v sousedství katolického. Koupen tam pozemek, leč ten nedostačoval. Povolána byla komise, která přidělila z katolického hřbitova k novému evangelickému 275 čtverečních sáhů.

Vedle poplatků za hroby nechtěli evangelíci platiti též jiné zákonem určené poplatky za křty, úvody atd. Byly zrušeny teprve r. 1849 a tehdy přestali bystřičtí evangelíci platit vendryňskému faráři.

Váš levný a dobrý nákup náš cíl!

Malá zkouška přesvědčí Vás o pravdě

LUDVÍK ČERNÝ, ORLOVÁ

Obchod smíšeným zbožím

Telefon číslo 109

Pro zasmání

- »Chtěl bych litr vína.«
- »Světlého nebo červeného?«
- »To je jedno — je to pro slepého.«

Dobrá k. »Požádal jsem Marii o její ruku, ale ona mne odmítla!« — »Pro to se nemusíš trápit!« — »Já se netrápím, ale Marie je mně líto!«

Také přání. Hanuš dostal od pana učitele pětadvacet rákoskou a poděkoval se slovy: »Děkuji, pane učiteli, odplaf vám to Pánbůh tisíckrát!«

Jako doma. Bela Hadjašpagy provedl nějakou zlodějinu a sedí na policii ve vězení. Druhého dne navštíví ho jeho přítel a táže se strážníka, který mu na jeho zvonění otevřel: »Prosím, je pan Bela Hadjašpagy doma?«

Čím dál lepší. Zprostředkovatel sňatků: »Tuhle nevěstu vám mohu vřele doporučit. Dostane sto tisíc, předpokládá, že její otec neohlásí do té doby úpadek.« — »A ohlásí-li, co potom?« — »Vy chytráku jeden, pak dostanete ještě víc,« klepe mu zprostředkovatel na ramena.

Jen se neukvapit. Šéf velkozávodu jde jednou místností a uvidí nějakého za-

městnance, jak sedí u pultu a čte noviny. Jde hned k němu a táže se ho přísně: »Jak velký plat máte měsíčně?« — »Čtyři sta korun.« — Šéf sáhne do kapsy a podá mu čtyři stovky. »Tady máte a už vás nechci vidět.« — Služ pozdraví a odejde rychle. Šéf k přednostovi oddělení: »Proč u všech všudy přijímáte takového ničemu do služby?« — »Já ho, pane šefe, vůbec nepřijal! To je poslíček z jednoho závodu, přinesl nám dopis a čekal na potvrzení.«

Dělená radost. »Willy, půjčíš přece někdy svému bratříčkovi sánky!« — »O všem, tetičko! Já užívám sáněk vždy s kopce dolů a on nahoru do kopce!«

Citlivá duše. »Tvůj snoubenec, Mary, odcestoval prý včera do Ameriky! To bolí, takové loučení, není-liž pravda?« — »Ano, tetičko, to máš pravdu: ještě dnes mně bolí ruka od toho, jak jsem mu mávala kapšou pesníkem na rozloučenou!«

Opatrná. »Fred mně řekl, že by mohl žít jen z mých polibků.« — »Nu, a přijala jsi jeho nabídku k sňatku?« — »Ještě ne! Dříve se musím dovědět, z čeho já budu žít!«

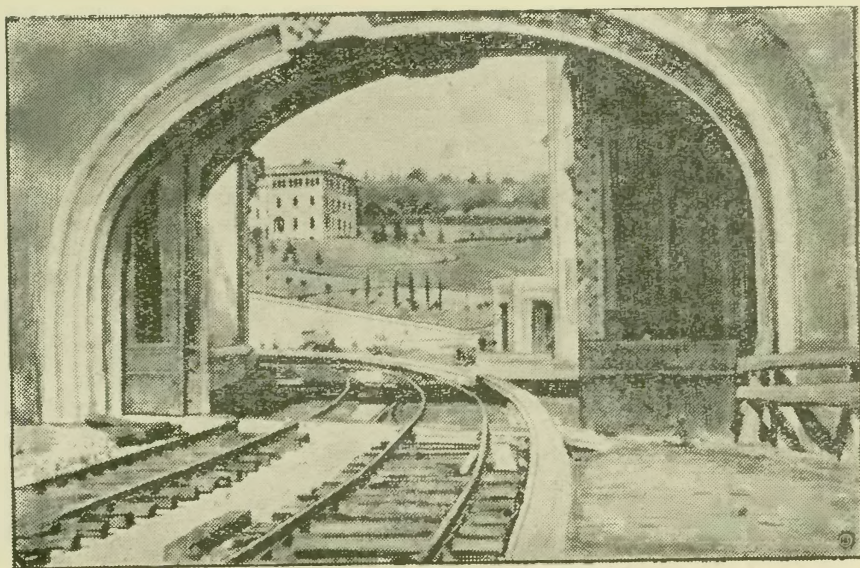

Jednomyslnost v Ženevě.

»Navrhují váženému shromáždění, aby chom schůzi přerušili a šli k obědu!«

Pohled z letadla na Vatikánské město

První Otec zřídil si
ve svém Vatikán-
ském státu vlastní žele-
znici, která byla
připojena na italskou
železnici v Římě.

Hrst vzpomínek

II.

Jako začal jsem minule své vypravování o pobytu v Rusku odkazem na zprávy novinářské, tak mohl bych začít i dnes. Vždyť ještě nyní, po devatenácti letech od počátku světové války vracejí se bývalí váleční zajatci domů a skoro každý takový návrat bývá provázen zprávou v novinách, z níž dovidáme se jednak o poměrech v dnešním Rusku, lépe snad o poměrech v onom kraji Ruska, z něhož bývalý zajatec se vrátil, jednak o útrapách, jichž bylo navrátilivšímu se v době jeho pobytu v Rusku a cestou domů zakusiti.

Vedle zajatců vracejí se, nyní pak zvláště často, do vlasti dělníci, kteří nadšení bájemí o sovětském ráji, rozhodli se jej osobně okusit. Zklamání, zničení často duševně i tělesně, jako žebráci — bez groše v kapse — oloupení o své ideály — vracejí se, aby začali doma nový život. A opravdu začíná nový život každému, octne-li se za hranicemi SSSR.

Já sám vrátil jsem se r. 1921, tedy před dvanácti lety — po šestiletém pobytu v Rusku, ale podle zpráv novinářských a zpráv vrátivších se v poslední době bývalých zajatců a dělníků možno soudit, že nezměnilo se mnoho v Rusku, ani co se týče poměrů životních, v nichž většina bývalých zajatců žila, ani co se týče železniční dopravy.

Za chaosu, který v Rusku nastal za všech těch revolucí, které se svatou Rusí přehnaly, bylo možno vrátit se domů dříve. První příležitost naskytla se za carského převratu 1917, kdy také skutečně mnoho zajatců domů se vrátilo. Co jim však byl platný jejich návrat? Většina z nich musila po krátké dovolené, někdy prý i bez ní, vrátiti se ke svým plukům a bo-

jovati »nadšeně« za císaře a »vlast« dále. Druhá příležitost k návratu domů naskytla se při odchodu rakouských vojsk z Ukrajiny v létě 1918. Tehdy i my, kteří jsme na šachtě zbyli, byli jsme vyzváni vrátiti se s odcházejícím vojskem, kdežto za doby pobytu rakouských vojsk na Ukrajině musili jsme na šachtě zůstat a pracovati »na obranu«. Nevrátil jsem se ani tehdy, neboť neunikl bych italské frontě, o níž už leccos v Rusku se proslýchalo. Prostě příkazu vojenských úřadů rakouských jsem neuposlechl, zmizel s šachty do té doby, dokud rakouská vojska neodešla. Líto je mi dnes těch, kteří poslušni rozkazu, po čtyřletém zajetí v Rusku šli si pro smrt na italské bojiště.

Těžko bylo možno vrátiti se za bojů kozáků s bolševiky, obtížněji pak za války rusko-polské. Bylo nutno čekat. — Přišel r. 1921 a s ním na bohaté Ukrajině hlad, kdy ani za spoustu peněz nebylo možno koupiti kousek chleba. Nejhrůznější však působilo na mne několik případů cholery na šachtě. Ráno ještě byl člověk zdrav — a večer neb druhý den — nebylo ho mezi živými. To byly nejzávažnější pohnutky, které mne přiměly opustiti co nejrychleji ruské peklo. Kromě toho šachta, na níž jsme pracovali, propadala stále čím dále tím více neodvratnému svému osudu — zatopení. Nebyloť tehdy — pro blokádu Ruska — nejprimitivnějších součástek strojových, jimiž by bylo možno nahradit součástky opotřebované. To týkalo se v prvé řadě součástí parních pump (gumových utěsnění a ocelových spirálních per). Ze tří parních kotlů s bídou v provozu mohl být udržován jeden.

A tak na jaře r. 1921 rozhodl jsem se vrátiti se domů. Po několikerém marném prošení dostalo se mi povolení »výjezdu

na rodinu«. Vykonány potřebné přípravy. Tlumok měl jsem ještě rakouský, vojenský, který se mnou prodělal všechny slasti a strasti válečného tažení. Bylo nutno na celou dobu cesty, kterou jsem rozpočítal na měsíc, opatřit se potřebným proviantem. Zásobil jsem se tedy suchary (sušeným chlebem), čokoládou (draze ovšem zaplacenou), cukrem, trochou soli. Nejnutnější prádlo, plechový hrneček, lžice, nůž zaplnily téměř úplně tlumok. Teskně trochu rozloučil jsem se se svými miláčky — holuby, které právě tam jsem si tolik oblíbil.

Naposled dovezli mne koně, s nimiž tak často buď v »linejce« neb lehkých sáních proháněl jsem se rovinou — na nádraží. Bylo to v pátek v polovině dubna. Jiný den nebylo možno volit ani pověřivému, neboť byl to jediný den v týdnu, kdy jel z Rostova do Jekatěrinoslavě osobní vlak. Chtěl jsem si na nádraží v Grišině, kde už čekal přítel Filip s paní, s níž se v Rusku oženil, a dvouletým synkem, koupit lístek. Pokladna však je zavřena. Jezdilo se totiž tehdy v Rusku bez lístků. Jezdil prostě ten, kdo měl štěstí, že se dostal do vlaku. Ale svědomitost moje mi přece nedala pokoje. Požádal jsem jednoho železničáře, který mi za chvíli odkudsi — za zpropitné 100 rublů — přinesl jízdní lístek do Jekatěrinoslavě. Chtěl jsem lístek jen tam, neboť nebyl jsem ještě pevně rozhodnut, jakým směrem se dáme z Jekatěrinoslavě.

Konečně se zpožděním téměř tříhodinovým přijel vlak k Jekatěrinoslavi. Bohužel, veškeré pokusy dostat se do něho, byly marné. Téměř v posledním okamžiku, když vlak se již rozjížděl, přímo vtáhli nás do vlaku ruští matrosi, námořníci, kteří měli obsazeny poslední vozy vlaku, když jsme jim sdělili, že jsme též vojáci, kteří po šesti letech zajetí vracíme se »na rodinu«. — Vůz, v němž jsme se ocitli, byl přeplněn nejen matrosy, ale i rybami, které si tito vezli a které visely od stropu vagonu. Některé byly přes metr dlouhé. Byl to jakýsi druh ryb vyzovitých.

Že by vlak byl jel podle nějakého jízdního řádu, naprosto se usuzovat ne

lo. Zastavoval právě tak ve stanicích, jako mezi stanicemi. A jiná zajímavost tehdejší ruské železniční dopravy byla ta, že vlak jel toliko za dne, pokud bylo světlo. Na noc zastavil se ve stanicích, aby se vypravil dále, až se zase rozednilo. Dálo se tak proto, ježto byly obavy — ne liché — před přepadáváním vlaků povstalci a nespokojenci, hlavně z řad »křesťan«, sedláků, kteří ozbrojeni přepadávali zvláště vlaky nákladní, aby tak zmocnili se nejpotřebnějších výrobků průmyslových, jež byly dopravovány do středisek dělnických, kdežto dědiny byly pro naprostý nedostatek jich úplně opomíjeny. Jindy zase vlak stál na stanicích téměř celý den, ježto výhybky a vůbec všechna zabezpečovací zařízení za noci byla tlupami povstalců zničena. Tak stalo se i našemu vlaku na kterési staničce před velkou stanicí Sinelnikovo. Strach před přepadáním vlaků způsobil, že za jízdy z lokomotivy trčela ústí strojních pušek, které umístěny byly i v některých vagonech.

Tehdy v Rusku jezdilo se nejen ve vagonech, nýbrž i na střechách vagonů, na náraznicích a na osách. Místa ta bývala obsazena hlavně t. zv. měšočníky, ubožáky to, kteří s »měškou« za hrstkou mouky, obilí, putovali sta a sta verst, vydávající všanc své životy. Často se stalo, že některý z nich únavou usnul a s jedoucím vlakem spadl. Jaký byl jeho osud, lehko si domyslet. Ale to byly zjevy, nad nimiž se nikdo naprosto nepozastavoval.

Čtvrtého dne dorazili jsme do Jekatěrinoslavě, a ježto vlak dále nejel — byla to jeho konečná stanice, musili jsme vystoupiti. A byli jsme zase tam, kde jsme nechtěli, jen malý kousek blíže domova.

V Jekatěrinoslavi octli jsme se na rozpacích. Pokračovat v cestě na západ parníkem po Dněpru, či vlakem. Po informacích, pravdivých-li ovšem, nevím, rozhodli jsme se pro vlak, ježto prý pro vysoký stav vody parníky do Kijeva proti proudu dosud nemohou. Nastala tedy starost informovat se, kdy odjíždí z Jekatěrinoslavě nějaký vlak na západ — přes Znamenku, Fastov — do Kijeva, kamž jsme byli nuceni zajeti, ježto »bumagy«, vydané

Navštivte

první odborný závod
sportovními potřebami

SPORT-FÜSTER-FOTO
MÍSTEK, Hasičský dům

nám ruskými úřady na místě odjezdu, zaručovaly nám bezpečnou cestu jen do Kijeva, kde měli jsme dostati papíry, opravňující nás k další cestě a přestupu hranic do Polska.

Po dlouhém chození, vyptávání, prošení konečně v nádražní kanceláři od jednoho úředníka za velké zpropitné jsme se dověděli, že osobní vlak v dohledné době z Jekatěrinoslavě do Kijeva nepojede, ale na jedenácté koleji že stojí dva nákladní vozy, jmenoval nám jejich čísla, které co nejdříve musejí býti dopraveny do Kijeva. Věděli jsme dosti. Prolezše bez jakéhokoliv zabraňování celé nádraží, našli jsme uvedené vagony, do nichž jsme se prostě »nakvartýrovali«. Byly to v soupravě nákladního vlaku pěkné, téměř nové, kryté vagony, které však záhy počaly se plniti cestujícími nejrůznějších »nací« — námi a Rusy počínajíc — a Tatary a kavkazskými Sateny končíc. Jako první, kteří jsme do vagonu přišli, zaujali jsme pohodlná místa v rohu. Večer pak uložili jsme se k spánku, odevzdávajíce se osudu. Ale jaké bylo moje překvapení, když v noci probudil mne známý pocit jedoucího vlaku. A skutečně jeli jsme. Kam však, bylo otázkou. Bylo to ale přece na západ.

Teprve ráno, když se rozednilo, viděli jsme, že jedeme v dlouhém nákladním vlaku, jehož některé vagony, právě tak jako náš, byly obsazeny. Ještě dosti časně ráno potkala však náš vlak nehoda, která jen duchapřítomností odvážlivců minula bez nehody. Na dlouhém, značně prudkém stoupání, vlak se roztrhl. My jsme byli v zadní části vlaku, která po roztržení počala rychle sjížděti zpět. Odvážlivci, jimž podařilo se po sousedních vagonech za prudké jízdy dostati se k va-

gonům s brzdami, byla sjíždějící část vlaku zastavena, kdežto přední část vlaku s lokomotivou odjela, nevědouc snad ani, že část vlaku zůstala zpět. Téměř až před polednem přijel »parovoz«, který nás dopravil do nejbližší stanice. Na další cestě musili jsme uprostřed lesa vystoupit z vlaku, a chtěli-li jsme jeti dále — nanosit na lokomotivu dřeva, jímž se topilo.

Veseleji bylo však, když octli jsme se v důležitém železničním uzlu — Znamence. Tam totiž stály dva osobní vlaky ke Kijevu, jeden z nich prý dokonce jakýsi rychlovlak, který jel do Kijeva bez přisedání ve Fastově. Do nemožnosti už nabitého »rychlovlaku«, jiného výrazu užiti nelze, vecpali jsme se i my. Ve voze, do něhož jsme se dostali, setkali jsme se ještě s jedním našim synkem, vracejícím se domů, takže bylo nás nyní, majících společnou dlouhou cestu, čítajíc v to i malého synka Filipova, pět. A opravdu vlak jel pěkně, takže dříve, než jsme čekali, stanuli jsme v Kijevě. Já, bohužel, dojel jsem tam nemocen, máje jednak zkažený žaludek věčným »kipjatokem«, jedinou to tekutou stravou po kolikadenním cestování, jednak máje oteklé nohy od věčného stání ve vlaku — jak už jsem se dříve zmínil — do nemožnosti přeplněného.

Já jsem zatím dál rozhodně nemohl a proto rozhodnuto zůstat několik dní v Kijevě a opatřiti si potřebné »bumagy« k cestě z Kijeva do polských hranic a k přestupu jich. Ubytovali jsme se u jednoho Čecha, rovněž zajatce, truhláře, který se v Kijevě oženil a zůstal, v jeho dílně, neboť byl tehdy právě za prací mimo Kijev, takže dílna stála opuštěna. Dílna ta hostila nás celý týden, věnovaný předně zotavení a pak opatření nutných »bumagů«.

Koberce, záclony, linolea, látky dámské i pánské

koupíte nejlevněji v obchodním domě

Veškeré přípravy pro
krejčí a švadleny

138

Tovární sklady textilního
zboží Nejvýhodnější
nákup pro překupníky

R. Kapek, Místek

Náměstí 12 • Telefon čís. 62

Prvé se aspoň trochu zdařilo — ale běda — druhé. Po celotýdenním chození po všech možných ruských úřadech — výsledek byl roven nule. Naopak všude jen pohrůžky a tvrzení, že přes hranice přejít není možné. Buď prý musíme se vrátiti na místo dřívějšího svého pobytu, nebo budeme internováni do doby, až bude možno odeslat nás »na rodinu«. Slíbili jsme tedy, že se vrátíme. Ovšem — slíbili jsme jen.

Od Čechů v Kijevě usedlých dověděli jsme se, že tam žije dobrý Čech, bývalý ruský konzul, pan Dintr, který má styky s československou vládou, a ten že by nám mohl v naší situaci nejlépe poraditi. Vypravili jsme se k němu. Prvé přijetí bylo jaksi nedůvěřivé. Nedivím se. Vždyť tehdy v Rusku musil být člověk opatrný, přímo nedůvěřivý ke každému, koho neznal, nechtěl-li uvaliti na sebe všelijaké podezření. Nedůvěra ale rázem změnila se v opravdovou dobrosrdečnost, když se přesvědčil, že jsme těmi, za které jsme se vydávali. Potvrdil nám, že v dohledné době není naděje, že bychom mohli býti legitimní cestou dopraveni do vlasti, že však možno pokusiti se o to na vlastní pěst. Já prý zaručené zprávy, že některým našim lidem se to podařilo. Podrobnější informace slíbil nám dáti druhého dne.

Podrobnější informace záležely v tom, že následujícího dne — s přáním šťastné cesty — vyplatil mně 40.000 rublů, druhým dvěma kamarádům po 30 000 rublech. Tak sám se zmínil, bylo to z peněz, které za repatriční účely pro zajatce obdržel od československé vlády. Že já dostal jsem 40.000 rublů, kdežto druzí dva po 30.000, vysvětlují si tím, že jsme se dohodli, že vracím se do města, v němž žije u nás jeho rodina — paní a dvě dcer-

ky, z nichž jedna studovala tehdy na jičínském dívčím lyceu. Ta také dříve ještě, než mohl jsem je po svém návratu domů vyhledat a vyříditi pozdrav od otce, vyhledala mne, neboť již tehdy návrat z Ruska byla událost, která nezůstala pod pokličkou.

Dostatečně tedy zásobeni penězi, avšak bez »bumag«, které by zaručovaly bezpečnou — pověstnou ruskou policií nerušenou — cestu k hranici a přechod sovětsko-polské hranice, vydali jsme se po týdenním odpočinku na další cestu. První vlak, do něhož jsme minili v Kijevě sednout, byl tak přeplněn, že za žádnou cenu nebylo možno do něho se dostat. A také jsme se nedostali. Při pokusu dostat se do druhého vlaku — přišel jsem o oněch 40.000 rublů, které jsem téhož dne ráno od p. Dintra obdržel. V tlačenici dostati se do vlaku, jakýsi šikovný svého řemesla umělec, rozřízl mi kapsu kabátu a vyvlastnil oněch 40.000 rublů se všemi osobními dokumenty. Octl jsem se tedy na kijevském nádraží, nehledě k ztrátě peněz — bez toho nejdůležitějšího, bez »bumag«, bez dokumentů. Ihned oznámil jsem to nádražní policii, která mi aspoň uvěřila a dala mi zápisku, v níž bylo možno se dočísti, že vlastník její je bývalý vojenský zajatec, vracející se »na rodinu«, jemuž všechny dokumenty, znějící na to a to jméno, byly toho a toho dne na kijevském nádraží »pocitivě« ukradeny.

Jelikož bylo patrné, že v Kijevě se do vlaku nedostaneme, vypravili jsme se z Kijeva pěšky podle trati na západ, doufajíce, že v některé stanici podaří se přece nastoupiti do vlaku. A štěstí nám skutečně přálo. Asi po hodinovém pochodu z Kijeva vynoří se ze zatáčky pomalu jedoucí

Ukládejte

PENÍZE

Půjčujte

u Národní záložny Místecké

... která je největší záložnou širokého okolí a má největší rezervní fondy
Úřadovny ve vlastní budově v Místku - Zákonná revize

dlouhý, ale úplně prázdný osobní vlak. Bylo to též na dosti značném svahu. Přípravili jsme se. A skutečně mně a druhému kamarádu, nikoliv však Filipovi a jeho paní, podařilo se za jízdy vyskočiti na stupátko vlaku. A jelo se zase. Bohužel, ne daleko, neboť vlak jel jen do nejbližší stanice. Tam za necelé dvě hodiny dorazil též přítel Filip s paní a děckem, takže zase byli jsme všichni pohromadě. Nastalo nové pátrání, jak dostat se dále. A štěstí nám opět trochu přálo. Dověděli jsme se, že k západu má jeti nákladní vlak, naložený těžkými dubovými kladami. Na nejpříhodnějším z vagonů jsme se uvelebili. Vlak však nebyl ještě úplně sestaven. Aby se tak stalo, musili jsme přispět i my, neboť nebylo na celém nádraží jediné lokomotivy. Přes několik výhybek přetlačili jsme — zdá se — tři vagony, rovněž naložené dřevem, které byly připojeny k soupravě. Už téměř k večeru přisupěla od západu do nádraží lokomotiva. Zapřáhli ji a jelo se. Nedovedu si již přesně vzpomenout, jak dlouho trvala naše cesta na kladách do Žmerinky. Ze Žmerinky pak do Proskurova jeli jsme — ovšem za značné zpropitné topiči a strojvůdci — na lokomotivě, opření o její kotel, z něhož sálalo příjemné teplo do chladné dubnové noci.

Do Proskurova přijeli jsme právě o ruských velikonicích; tam bylo nutno zdržeti se celé čtyři dni, neboť železniční doprava o svátcích byla úplně zastavena. Světily se prostě svátky a tedy — nejezdilo se. Nijak nás to celkem neznepekovovalo, neboť zcela po domácku zařídili jsme se v proskurovské čekárně, jinak docela liduprázdné. Tam jsme si též řádně odpočinuli. Víím jen, že zvláště poslední cestou na lokomotivě uštván, s tlumokem pod hlavou prospal jsem tam téměř celé dva dni.

Když bylo po svátcích a nádraží zase trochu ožilo, chtěli jsme dále na západ, do Polska, k jehož hranicím nebylo snad už ani sto kilometrů. Nikde však nebylo

možno zvědět, pojedede-li vůbec a kdy nějaký vlak na západ. Věčné čekání nás omrzelo a proto rozhodli jsme se poslat k nim sto kilometrů Ruskem vykonat pěšky. Počítali jsme na tři dni. Vydali jsme se tedy na cestu. Byl krásný jarní den, když jsme si to statně šlapali podél trati na západ. Měli jsme už nějakých dvacet kilometrů za sebou, když jsme se ocitli u malé železniční stanici, v níž vládli neobyčejný zvyklý ruch a kde celá společnost čekala na vlak. Za chvíli prý pojedou jakýsi výletní vlak do Voločiška na polské hranici. Na počátku jsme nevěřili, ale počkali jsme. A skutečně přijel vlak, skládající se ze čtyřech pěti nákladních vagonů, hustě obsazených. Vlak vjel do stanice za zvuků kapely umístěné v jednom vagoně. Do vlaku jsme se dostali a za necelé dvě hodiny stanuli jsme na vytoužené polské hranici.

Ještě téhož dne, už dosti k večeru, pokusili jsme se o přechod do Polska. Bohužel, na mostě přes řeku Zbruč, spojující Rusko s Polskem, právě tak jako v Těšíně most přes Olzu Polsko s Československem, neboť na obou stranách leží města, byli jsme zadrženi a arestováni. A tak ztrávil jsem s ostatními ve svém životě první noc v »base«, nehledě ovšem k nějakému tomu zavření v kasárnách, když snad jako velitel »bereitschaftu« jsem zaspal a podobně. Druhý den ráno rozhodně bylo nám sděleno, že přes hranice nesmíme. A zase jako v Kijevě byli jsme vyzváni vrátiti se na místo dřívějšího pobytu. V případě neuposlechnutí pohroženo internováním. Po druhé slíbili jsme vrátiti se zpět, tisíc verst na východ, jen abychom se dostali z dohledu sovětských úřadů.

Ocitnuvše se opět na svobodě a pokračující po nějakém odlehlejším a ne příliš ve středu města přechodu přes řeku, dověděli jsme se od jakéhosi velice dobrosrdečného staršího občana židovské národnosti, že hranici možno přejíti brodem asi hodinu cesty od města vzdáleným. Byli jsme ale zároveň upozorněni

„MÁŇA“ KRÉM

DROGERIE LEOPOLD KLOCEK, ORLOVÁ

Ochranné a desinfekční prostředky ve velkém výběru

proti pihám a ku bělen
pleti lze obdržeti u fy

že brod je střežen vojenskou hlídkou, která však přece někdy propustí. Vypravili jsme se tam tedy. Ukryli jsme se v lesíku na mírně zvedajícím se svahu nad brodem a obhlíželi jsme situaci. Viděli jsme skutečně, že hlídka někoho do Polska propouští, jiného nikoliv.

tom podrobil nás důkladné prohlídce. — Marné bylo prošení, aby nás propustil, zvláště, když u mne našel dva francouzsky psané dopisy, jeden adresovaný do Rumunska, druhý do Francie, které mi dala lékařka — Francouzka — která byla zaměstnána na sousedním »rudniku«,

Osvěžující pohled v srpnových parných dnech

Aby naše skupina pěti osob nebudila pozornost, rozhodnuto, že o přechod nejprve se pokusí Filip s paní a synkem. Stalo se. K nemalé radosti nás obou, kteří jsme zatím zůstali v lese, vidíme, kteří po krátkém rozhovoru s vojáky Filip s paní, sezuřve obuv, brodí se řekou do Polska. Asi za půl hodiny zvedl jsem se tedy i já s kamarádem. — Ale šlo vše už tak hladce, neboť k hlídce přišel právě její velitel, poddůstojník. Nikoli k naší radosti sdělil nám, že nás přes hranici pustit nemůže a že musíme jít zpět do města na »komando«. Po-

abych je za hranicí Ruska dal na poštu, neboť na žádný z dopisů, které poslala z Ruska, nedostala odpovědi. Chtěl vědět jejich obsah. Neznaje francouzsky, naprosto nemohl jsem mu posloužiti. Nemohl pochopit, že cizinec ne Francouz neumí francouzsky.

Celá ta »procedura« dála se v domku blízko brodu, kde byl onen poddůstojník ubytován. Marně prosili za nás i obyvatelé domku. Když vyšel ven, aby zavolal vojáka, který nás měl doprovodit zpět do města, vyšel jsem za ním a vtiskl jsem mu do ruky bankovku v hodnotě deseti

tisíc rublů. A ejhle! Co nezmohlo všechno prošení, dokázalo 10.000 rublů. Rázem se změnil tón jeho jednání a sám osobně dovedl nás k místu, kde bylo možno nejpohodlněji řeku přejít, a s přáním všeho nejlepšího v další cestě nás propustil.

Tak jsme se octli za hranicemi SSSR. — Neznajíce poměrů v Polsku, rozhodli jsme se — po předcházejících trpkých zkušenostech — bylo též krásné pozdní odpoledne — nenastupovat do vlaku přímo v Podvoločisku, kam zamířil Filip s rodinou, nýbrž stanovenou jít jednu, dvě stanice podél trati a pak teprve, dále od hranic, nasednout do vlaku.

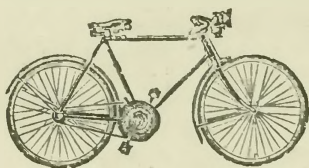
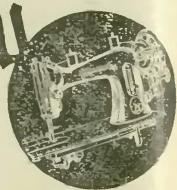
Tak se i stalo. Na malé stanici při koupi lístků mile jsme byli překvapeni českým oslovením pana pokladníka a přednosty zároveň. Nečekali jsme dlouho a vlak přijel. Nasedli jsme a jelo se. Vlak byl poloprázdný. Přišel průvodčí a za chvíli za ním — pravděpodobně upozorněn na nás — polský četník, který nás vyzval, abychom ho následovali. — Přešli jsme asi dva vagony a tváří v tvář opět shledali jsme se s Filipem, jeho paní a synkem, kteří, jak jsem se zmínil, nasedli do vlaku už v Podvoločisku. Nikým pak už nerušení — opravdu jako v novém světě — dostali jsme se do Tarnopole, kde jsme byli nuceni vystoupiti. — Byli jsme zavedeni na průjezdní kontrol-

ni zajateckou stanici, kde jsme byli očkováni, šaty naše a prádlo desinfikovány. Po dvou dnech byli jsme vypraveni do Lvova, kde na podobné stanici zdrželi jsme se opět dva dni. Opatření potřebná mi dokumenty — stanuli jsme konečně na půdě osvobozené vlasti — v Petrových. — Nová desinfekce všeho, co jsme měli na sobě i s sebou, nové očkování — proti čemu už nevím, podrobný výsledek a zapisování. Konečně byly nám vzaty otisky prstů. Po několika dnech pak cesta do Pardubic do karantény, kde jsme ztrávili deset dlouhých dní. Tam navštívil mne už bratr, kterého naposled viděl jsem jako hochu patnáctiletého, tehdy pak jako muže, který prodělal dva roky fronty na italském bojišti, italské zajetí a strážní službu na bavorských hranicích v prvních dobách republiky.

Tam dověděl jsem se o provdání svého děvčete měsíc před svým návratem, které dověděl jsem se o mém návratu, zavalovalo mne z Prahy — telefonem. Zbyla pak už jen cesta do Prahy k 5. pěšímu pluku T. G. Masaryka, u něhož, jako bývalý příslušník zeměbranceckého pěšího pluku č. 8 jsem byl demobilisován. A radostným shledáním doma se starými rodiči, sestrou a druhým bratrem, který též šťastně prodělal celou válku, končím, přejímám všem, ještě nyní z Ruska se vracějícím bývalým zajatcům — šťastnější cesty.

aut. právo vyhr. gr

jednou pro vždy Minervu

Výhradní prodej šicích strojů „Minerva“

JAN VESELÝ V OPAVĚ, Krnovská ul. čís.

Na skladě též jízdní kola, dětské kočárky, gramofony, pendlovky atd. Za hotové i na mírné měsíční splátky

JAROSLAV ŠULC

LYSÁ HORA

*Za Frýdlantem v Borové
kostelíka jas,
do široka — do dáli
slyšet zvonů hlas.*

*Kol Borové na Lysou
chodíval jsem rád,
na Satíně hlučně zněl
bílý vodopád.*

*Přes Lukšinec stoupal jsem
strmým chodníkem, —
vzpomínal jsem Ondráše,
když byl zbojníkem.*

*Tenkrát život jinak zněl,
snad i lepším byl...
Co by Ondráš vykonal,
kdyby nyní žil?*

*Tisíc různých myšlenek
hlavou prošlo mi,
bylo mi tu překrásně
mezi horami.*

*Na Giguli vzpomněl jsem:
s Bezručem tu býtl,
v horách — lidí daleko —
si s ním promluvit!*

*Čerstvý vítr z údolí
chladil moji tvář,
jižní stráně zdobila
sladká slunce zář.*

*K Mohelnici scházel jsem,
stínem lesních cest,
zvonku květ jsem uviděl, —
nechal jsem ho kvést.*

*Když jsem přišel na Pražmu
k proním chalupám,
orchol Lysé ztratil se,
propadl se tmám...*

*Náhle vyrostal přede mnou
ošedlých hodin sráz,
říkal jsem si k útěše:
»Vrátím se sem zas!«*

Pro zasmání

Není možné. »Zatrolená břitva,« zurečí manžel, »ne a ne zachytit vousy.« — »Nebuď pošetilý, Gustave, břitva je dobrá; když řezala i linoleum, proč by ne vousy?«

Psychologie. »Podívej se, jaký pěkný prstýnek mi právě daroval Alfred! Tobě nikdy Tvůj muž nic nedaruje?« — »Ne, my se nikdy nehádáme!«

Věčná škoda. »Tak tedy lékař ti řekl, že zítra již můžeš vstát? To je škoda! Teď budeme muset zahodit medicínu, kterou jsem ti koupila včera za 30 korun!«

Nespokojená. »Martičko, když se holím dvakrát týdně, cítím se o deset roků mladší.« — »Mužičku, nemohl by si se holit každý druhý den?«

Strasti slaměných vdovec. »Tak, jak se máš, kamaráde, jako slaměný vdovec?« — Ale mizerně, člověk se denně plahočí v hospodě a v neděli, když bych si mohl trochu odpočinout, musím jeti za ženou na venek!«

Na stavbě. »Človče, vždyť jste sliboval, že budete dělat jako lev a teď vás stále vidím zahálet!« — »No a viděl jste někdy lva podávat cihly?«

Ze školy. Katecheta: »Jak dlouho byl Adam pánem v ráji?« — Žák: »Než mu Pánbůh dal Evu.«

Velká prosba. »Milý Pane Bože, učiň Londýn hlavním městem Francie!« — »Co se to modlíš, dceruško?« — »Já jsem, mamí, napsala dnes do své školní úlohy, že Londýn je hlavním městem Francie a byla bych ráda, aby to bylo správné.«

Opatrnost, matka moudrosti. »Pane Kohne, řekl byste mně upřímně a otevřeně svůj úsudek o mně?« — »Velice rád, milý příteli, ale jen telefonicky!«

Proto. »Znáte toho pána, který tu řeční proti koupání se bez koupacích triček? Je to pastor?« — »Ne — výrobce koupacích triček!«

Před antickou sochou beruškou. »Zde vidíš, Micinko, následky toho, koušou-li si lidé nehty!«

Opravdu zlé. »A jak je o s vaší chuť k jídlu?« ptá se lékař. — »Velmi špatně, pane doktore, už mi nechutnají ani jídla, která jste mi zakázal.«

Podmínky. Paní: »V manželství, pane, je milá neteří, možno býti šťastnou toliko za šesti podmínek.« — Dívka: »Které jsou ty podmínky?« — Paní: »Předně: hodný manžel... a těch pět ostatních: hodně peněz.«

Příliš náročný. »Váš pes, pane, mne kousl do lýtka!« — »Snad byste, pane, nechtěl, aby vás můj maličký psík kousl do nosu!«

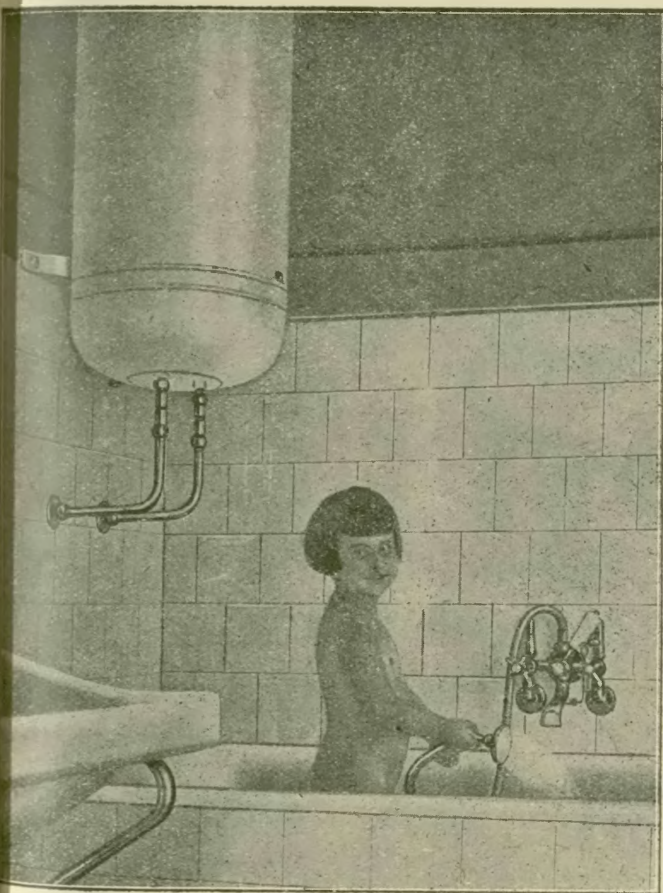
Přírodopis ve škole. »Hedvábník sprádá si sám ochranný obal, kokon. Který z vás, hoši, může mně jmenovat ještě jiné zvíře, které se rovněž chrání proti nepřízní počasí?« — »Olejová sardinka, pane učiteli, jž, o upk66iaü:Řzrr(cméáypcméáypcméáýb

Sliby — chyby. »Mohu ti nabídnout cigaretu?« — »Ne, právě dnes jsem se zapřísáhl, že už nebudu nikdy kouřit.« — »No, tak si nech cigaretu na zítřek.«

Skutečné štěstí. »Tak, jak se ti daří v manželství?« — »Děkuji, příteli — od doby, kdy jsem se oženil, vím, co je to opravdové štěstí pozemské.« — »Blahopřeji, srdečně blahopřeji.« — »Opravdové štěstí je být svedeným.«

Vyznání lásky za dávných časů. »Vyslyšte mne, panno Blaženo, tady klečím v prachu u vašich nohou —« — »V prachu — dovozte?! Vždyť já dnes sama prach utírala!« (Dnes se ani před vyznáním lásky nekleká, ani mladé dámy nestírají prach.)

Praktický politik. »Schůze byla velkolepá. Posluchači byli tak nadšení, že házel své klobouky do vzduchu!« — »A ty?« — »Já? Nu, přišel jsem následkem toho k páněmu, novému klobouku!«

Radostí naší jsou veselé a zdravé děti

Udržíte je zdravými, budou-li
mít doma vždy připravenou
koupel. Toho dosáhnete jedině

v elektrické koupelce

Bez zatápění a čekání, bez
kouře je připravena po celý den

Dotazy na elektrické koupelky
rády zodpoví

MORAVSKO-SLEZSKÉ
ELEKTRÁRNY AKC. SPOL.

Mcr. Ostrava, Opavsk třída č. 77
Telefon 24.46

Svépomocný ústav hasičstva slezského,
slovenského a
podkarpatoruského

PRVNÍ ČESKÁ VZÁJEMNÁ POJIŠŤOVNA

(zal. r. 1827) provádí veškerá pojištění

obraťte se s důvěrou na vlastní v Opavě, Otická ul. č. 1, tel. 955
svépomocný podnik, filiálku

Restaurace

český prazdroj
plá a studená
v každé době

Antonín Ryznar, Petřvald

u obecního domu

Obchod smíš. zbožím

LEVNÉ CENY

DOBRÁ OBSLUHA

Potřebujete kancelářské, obchodní nebo jiné vzdělání ?

Potřebujete znáti cizí jazyky ■

Za 10 Kč měsíčně bez návštěvy škol a kursů můžete toho docílití odevšad a kdykoli doma pomocí našich

Pisemných kursů

DOMÁCÍ UČENÍ

Masarykova lidovýchovného ústavu

Praha XII, Fochova 62. Vyžádejte si zdarma prospekt!

Doporučujeme
k hojně návštěvě
kavárnu

„Fénix“ a její plzeň-
skou pivnici

„Prazdroj“ tel.
37.89
37.88

Uctivě zve:
Ludvík Skřidlo
kavárník

C. Bardoň a spol.

pila a obchod dřívím

**Podobora, stanice Louky
nad Olzou**

Dodává všechny druhy řeziva stavebního i stolařského, la hoblovaná prkna, plotovky, rygle, lesní latě, slabou kulatinu, orstve na seno, palivová kosa a j. vše la jakosti a za ceny levnější

DIVADELNÍ DEKORACE

v uměleckém a vkusném provedení zhotovuje a dodává odborná firma

František Hroš, Petřvald číslo 594

Odborně provedené, dobré a laciné zboží u fy

Rudolf Neborák

závod pro výrobu umělého kamene a cement. zboží

v Rychvaldě, Těšínsku

Velkovýroba z umělého kamene: schody, balustrady, práce figurální. Cementové roury, sloupy, dlaždice a terasové dlažby.

Proti hmyzu, štěnicím, mouchám, molům **YOR** tekutý, 1 lahvička Kč 7.50. Proti rustům, švábům, mravencům atd. prášek **YOR**, 1 balíček Kč 3.50. **Barvy, laky nejlevnější**

v drogerii Weber, Sl. Ostrava, u mostu

Šetři a vkládej do

FRÝDECKÉ

**Založena
roku 1869**

SPOŘITELNY

Provádění všech peněžních
obchodů. Porady zdarma.

Centrála ve Frýdku. Filiálky

Vklady Kč 75,000.000.—

v Českém Těšíně a v Trinci

Družstevní podnik

bytprům

Mor.Ostrava,Nám. republiky 2

Malířství pokojů, písma a
reklam. Natěračství a la-
kýrnictví. Klempířství a in-
stalace plyno- a vodovo-
dů, Kamnářství a obklady
stěn dlaždičkami.

TELEFON ČÍSLO 20.45

Ano! A. CHAMRAD V ORLOVĚ

má pro Vás **LÁTKY** vždy

ve velkém výběru a levných cenách

Alois Kruk přísežný soudní znalec v obvodu krajského soudu

Sl. Ostrava, tel. 43.09

KAMNÁŘ • SKLAD KACHLÍ Filiálka v Moravské Ostravě

Doporučujeme prvotřídní

Denně teplá a studená jídla za
lidové ceny. - Výborné nápoje
všeho druhu. - Solidní obsluha

Nádražní restauraci
Mor. Ostrava-Vítkovice
Methoděj Škubna, restauratér

N a k u p u j t e
jen u těch obchodníků,
kterým dodává zboží

Dodává dobré, levné zboží
a jest to podnik náš

VELKOOBCHOD
ZÁDRUHA

společenstvo s ručením obmezeným

VE SL. OSTRAVĚ

Telefon číslo 22.06

Česká průmyslová banka
filiálka v Českém Těšíně

Přijímá vklady - Poskytuje úvěry a
obstarává veškeré peněžní transakce

Rich. Klimek

zednický a tesařský mistr, soudní znalec
JABLUNKOV

projektuje a provádí
veškeré stavby solidně a
levně. Plány, rozpočty,
odhady dodá na požádání za mírné ceny

HOTEL
JOSEF BULLAWA
v Jablunkově

Výborná kuchyně
Dobrá vína

PLZEŇSKÝ PRAZDROJ

Středisko spolků:

Slezské Matice osvěty lidové
K. Č. T. — Sokola a t. d.
CIZINECKÉ POKOJE

Vaše úspory u „Spoř. a zálož. spolku“ v Petřvaldě
bezpečně uložíte

Úřední hodiny: denně od 8 — 12, 2 — 4,
v sobotu od 8 — 12

zaps. spol. s ruč. neobm.

Obchod smíšeným,
lahůdkářským a
střížním zbožím

Martin Mička Sl. Ostrava
Hranečník
Telefon č. 840.10

Naše nejlepší reklama: CENA — VÁHA — OBSLUHA

Obchod lahůdkami
a koloniál. zbožím

Objednávky do do-
mu vyřizují se ihned

K. Buchta

NOVÝ BOHUMÍN, Kostelní ul. (ve vlast. domě) TELEFON 168

Výhradní prodej

LAMPLOTOVY KÁVY

Vždy čerstvá na skladě

Světlo z mládí

»Věříš, že se mne na to dnes ptal i soused Pech? Už kdekomu je to nápadné — na mou duši, hanbou bych se propadl!«

Tejkalka se mračivě dívá na muže — také s ním o tom chtěla mluvit, ale to je vzácnost, když jsou chvíli sami, když čeládka nebo děti nemohou slyšet, co si hospodáři povídají.

Tejkal mrzoutí: »Už před časem jsem si toho všiml! Dával jsem si pozor, abych tak řekl, zrovna jsem se bál každého podezření, ale zdá se mi, že to je pravda!«

»Bude to pravda, bude!« nerudně uznává Tejkalka. »Dlouho, dlouho jsem to pozorovala, ale nechtěla jsem ti nic říkat, abys snad —. Je to přece tvůj vlastní otec, a nevěsta je ve stavení vždycky cizota!«

Tejkal dlouhými kroky chodí po sekinci, mne si čelo, nebo si popotahuje prsty, až v kloubech praskají.

»Kdo by si něco podobného mohl pomyslit?« hrozí se. »Tatínkovi je přece devětašedesát let, patnáct let je vdovcem, a za těch patnáct let se kale na svobodnou ženskou nepodíval!«

»To máš takovou mužskou náhodu!« uvažuje Tejkalka. »Mužský vidí devětašedesát ženských — krev mu pokojně teče. A uvidí tu stou ženskou — krev se mu vzbouří!«

»Inu, když mi to na rozum nejde!« spiná ruce Tejkal. »Devětašedesát let, a Mařeně je dvacet! A přece tatínek ví, že Mařena má svého hochu, že je mu věrná, a že by od něho neustoupila za nic na světě!«

»Už je to tak!« vzdychá Tejkalka, »a nic jiného nezbyvá, než abych honem da-

la Mařenu ze stavení, ačkoliv teď těžko seženu jinou děvečku.«

»Není to k uvěření!« lamentuje Tejkal, »a kdybych na vlastní oči všechno neviděl, hádal bych se na krev, že to není pravda! A to jdu ze záhumenských polí, dívám se na sad, jestli kluci nejsou na stromech — tu máš! Na stromech nikdo, ale pod stromy stojí tatínek s Mařenou. A jak jdu blíž, slyším tatínka: »Mařeníčko, až půjdeš na jarmark, dám ti peníze na novou kacabajku!« A Mařena se jen hyhlala a pořád repetila: »Vy jste, pan-táto, nejhodnější člověk na světě!« A teď — teď — já se to zrovna stydím opakovat! Jestlipak bys věřila, že tatínek ji hladil po vlasech a díval se na ni jako na ciotekanou galanteričku?«

»Přijďme do lidských hub!« ustaraně soudí Tejkalka. »Za chvíli toho bude plná vesnice! Nerada, ale musím Mařenu vypovědět —!«

»Počkej!« zastavuje ženu Tejkal. — »Myslím, abychom se dřív Mařeny zeptali, co všechno jí tatínek povídá!«

Tejkalka mává beznadějně rukama: »Něco jsem si sama vyslechla, a na tom je věru dost a dost! Poslala jsem ji hřbilkovat dobytek od »kaštanů«, a tu vidím, že za chvíli se už dědeček žene do chlíva. Jako mladík! A šup tam za Mařenou!«

»K neuvěření! K neuvěření!« utrápeně vzdychá hospodář Tejkalu.

»Jdu po špičkách k chlívu a opatrně naslouchám,« svěruje se Tejkalka. »A slyším dědečka, jak povídá: »Mařeníčko, jdu se na tebe podívat — ty ani nevíš, jak rád se na tě dívám! A, prosím tě, če-sej si vlasy do »cestičky« — to ti náramně sluší! A moc bych byl rád, kdybys chodila v sukni »roztřesce«, já bych ti ji za

své peníze koupil! A dám ti šňůru korálů, pěkně je nos na krku!»

Tejkal naslouchá a oči se mu zděšeně vykulují. Tohle přece jen nečekal! Je to tedy pravda pravdoucí!

A Tejkal ví ještě víc: »Povídal také dědeček Mařeně: »V neděli nos bílé punčošky a vyšívaný fěrtošek! To se mi náramně zavděčíš! A, prosím tě, zazpívej mi tu starodávnu: »Na hranicích města německého —«, pěkně pomalu a s citem ji zpívej!« A tak jsem si to teda vyslechla!« vzdychá Tejkal.

»Zavolej Mařenu!« rozhoduje Tejkal.

Vesele přijde Mařena do seknice, kulatý, hezký obličej má plničky slunečního smíchu. A bodře se ptá: »Copak byste rád, hospodáři?«

Tejkal si odkašlal a přísně povídá: »Máři, co ty to máš za pletky s našim dědečkem? Chceš, abych to pověděl tvému chasníku?«

Mařena užasle poulí oči na hospodáře, v první chvíli ani nerozumí, co jí to tady povídá.

A Tejkal hubuje: »Co s ním máš co žvanit? Proč od něho bereš peníze na parádu? Proč mu neřekneš, aby všude za tebou nechodil?«

Mařka zrudla, zaškaredila se a rázně se hájí: »Hospodáři, jak jsem tu před Pánembohem, já se starým pantátou moc řeči nenadělám. A přece mu nemohu zakázat, aby na mě mluvil! A peníze jsem od něho nevzala, protože mě nutil, abych se po starodávnu strojila! To tak! Kluci by za mnou běhali!«

»A co s tebou hovoří?« doráží Tejkal.

»Hospodáři, na mou decha, nic špatného!« hájí se Mařena. »Jen mě pořád říká, abych si koupila živůtek s paušemi, sukni »roztřesku«, bílé punčochy a na živůtek hodně krajkoví. A abych mu zpívala starodávné písničky! A abych se hodně upejpal!«

Tejkalovi těžce leze z hrdla: »A neříkal ti starý pantáta, že tě má rád — nebo — abych tak řekl — nechtěl na tobě — hubičku?«

Mařena spravedlivě přiznává: »Že mě má rád, no, to mi pantáta bezpočtu krátě řekl. Ale, tak se mi zdá, že to neřekl milovnický. A co vás to, hospodáři, může napadnout, že by mi říkal o hubičku? To bych si náramně zakázala. Ale peníze mi nabízel a také mi přinesl čeku-

ládové cukroví! A taky mi koupil marci-pánové srdce«, všechno poctivě vypočítává Mařena.

»Můžeš jít!« mračivě poroučí Tejkal a po Mařině odchodu beznadějně se dívá na ženu.

Ta důrazní: »Mařena musí jít ze stavení — hned dnes večer vzkázu dohazovače, aby mi zaopatřila jinou holku. Než u nás dojde k neštěstí!«

Tejkal zuřivě mne si čelo a stará se: »Ale tatínek bude vyvádět — mělo by se s ním promluvit!«

Hospodyně hned s tím souhlasí: »Máš pravdu — pojďme k dědečkovi! — Pěkně krásně, opatrně a milostně mu všechno vymluvíme a upozorníme na světské řeči a na mužské nepatřičnosti!«

Děda Tejkalů sedí si ve vejměníčně seknici před starou truhlou a přehrabuje se v památečních drobnostech. Má takový holavý pohled a jako by mu na svadlých tvářích ležel smutek.

»Copak rozmilého mně nesete?« — huhle a zavírá truhlu, kam se chodí dívat jako do světlé minulosti.

Tejkalovi se škrtí slova v hrdle, ale dodá si ducha a rozvážně mluví: »Tatínku, tak jsme se tuhle s hospodyní rozhodli, že dáme Mařeně vejповěd a to na hnedle!«

Děda udiveně se na oba dívá a užasle povídá: »A proč vy chcete tu milou pěnkavu ze stavení? Co provedla? Čím se prohrěšila?«

»Tatínku!« zajíká se Tejkal. »Tak se nám zdá, že si vůči vám mnoho dovoluje. že se k vám nepatřičně chová — no, je to dotěrná děvče. A lidé by to natahovali. hned by tu byl klep, že snad o ní nepatřičně stojíte —«.

»A řeknu, že stojím!« ostře hovoří děda. »A řeknu vám, že to děvče moc rád vidím, a že schválně za ní chodím, abych se na ni mohl kouknout!«

»Tatínku, Ježíšikriste,« koktá Tejkal. »vždyť je vám devětašedesát let a Mařena je proti vám dítě!«

Děda Tejkalů najednou měkce povídá: »Ó, vy hlupáckové! Tak vy myslíte o mně něco neřádného, vidíte?« a ještě měkčeji pokračuje: »A já se na Mařku proto rád dívám, že je tolik podobná mé znejmilejší nebožce panímámě, když jsem si ji za mlada namlouval! Jen pro to, pro nic jiného —!«

CALENDAR OF NATIONS

							JANUARY													
							1	2	3	4	5	6	7							
							8	9	10	11	12	13	14							
							15	16	17	18	19	20	21							
							22	23	24	25	26	27	28							
FEBRUARY							MARCH							APRIL						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
MAY							JUNE							JULY						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
AUGUST							SEPTEMBER							OCTOBER						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
NOVEMBER							DECEMBER													
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28

Nový kalendář o 13 měsících. Velikonoce vždy 15. dubna, vánoce a Nový rok 3 dny, všechny svátky vždy v pondělí — Na obrázku ředitel Mezinárodního komitétu pro pevný kalendář, M. D. Cotsworth, u návrhu nového kalendáře, vypracovaného v anglickém jazyce

Každý měsíc o 4 týdnech

	Neděle	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Sluneční měsíc
Leden								
Únor	1	2	3	4	5	6	7	Červenec
Březen	8	9	10	11	12	13	14	Srpen
Duben								Září
Květen	15	16	17	18	19	20	21	Říjen
Červen	22	23	24	25	26	27	28	Listopad
								Prosinec

Všechny dny vždy pevného data. Přestupný den 29. června. Výroční den 29. prosince. Velikonoce 15. dubna. Vánoce a svátky vždy v pondělí.

Pro zasmání

»Vy jste tedy hrál v Monte Carlu?«

»Ano«.

»A vyhrál jste nebo prohrál?«

»Vyhrál, ale málo!«

»Jak to?«

»Hrál jsem tam na saxofon!«

Neočekávaný účinek. I. jednání (dopoledne v soudní síni): »Slavný soude! Jako zkušený obhájce mohu tvrdit, že nelze označit obžalovaného jako nevěrohodného, činí-li omylem nesprávné údaje. Já sám na př. jsem dnes ráno byl přesvědčen, že jsem strčil do kapsy u vesty své hodinky a teprve zde v soudní síni jsem zjistil, že jsem je nechal ležet na svém nočním stolku!« — II. jednání (dopoledne v domácnosti obhájcově): »Muži, jaké to bylo dnes dopoledne běhání pro tvé hodinky? Čtyři mužové, jeden za druhým sem přiběhli pro tvé hodinky a všichni věděli, kde hodinky leží. Ovšem, že mohla jsem je odevzdati jen prvnímu z nich!«

Zlodějská lest. Bohatý Američan se vracel z klubu pozdě v noci domů, když pojednou zpozoroval uprostřed pusté ulice ležícího člověka, který, zdálo se, byl zraněn, neboť žalostně nařikal. — »Pomozte, oh, pane . . . pomozte! . . . Cožpak není nablízku strážníka?« — »Není, bohužel . . . právě, když by ho bylo třeba,« pravil soucitný Američan. »Ale počkejte chvíličku, milý příteli, já se po nějakém poohlédnu.« — »Netřeba,« zvolalo individuum, vzhopivší se s napraženým revolverem proti udivenému chodci. »Postačí mi vaše tobolka!«

Drzost. Vagabund pod obloukem mostu: »Tak si pomysli, kolego, jak jsou lidé dneska mizerní! Onehda, jak byly takové plískanice, že bys psa nevyhnal, šel jsem se představit panu dozorci do okresní věznice, abych si v teple odseděl svých 14 dní. A co bys tomu řekl, kolego . . . to místo už bylo obsazeno nějakým otrapou, který se představil mým jménem!«

Sázka. Pan Kobliha a Šmátal šli na rybolov. Když se usadili, uzavřeli mezi sebou sázku, kdo z nich v jisté době nejvíce chytí. Pan Kobliha se ve své horlivosti příliš naklonil a spadl do vody. »To neplatí,« křičel za ním pan Šmátal, »když se chceš potápět, tak sázku zrušuji.«

Hospodářská konference.

Snad pochopí, že ta horká kaše, okolo které stále chodí, je žhavá láva.

Studentská láska

Jeník Smutný a Boženka Bräuerová, to byl párek mladistvých milenců. On, synek hezkých rodičů, sám skoro nevzhledný, ona krasotinka po mamince. Jemu tatínek, drobný poštovní úředník, ukrajoval větší nebo menší kousek chleba podle toho, bylo-li po prvním v měsíci nebo k poslednímu, jí doplňovala matka, která po smrti mužově žila z výnosu velkého statku, obědy cukrářskými mlsky a večere pochoutkami od lahůdkáře. Jeníkovi vykládal otec doma o Havlíčkovi a Riegrovi, Božku učili s úctou pohlížení na obrazy císaře Františka Josefa a papeže Lva XIII. A přece se Jeník s Boženkou sešli v lásce. A ještě k tomu v takové jako trám.

Jejich seznámení bylo jednoduché. Septimán Smutný, zabraný do myšlenek na pětku, kterou dnes dostal z dějepisu, schází po schodech od gymnasia k městu a na poslední schod zapomene. Udělá mimořádný skok a natáhne se jak široký tak dlouhý. Školní lejstra se mu rozletí, klobouk se zachytí v blízkém křoví na větvičce. Za Jeníkem se ozve výsměch kamarádů. Přiskákají a mají škodolibou radost ze situace. Vtom kde se vzala, tu se vzala, děvčátko asi patnáctileté spěšně sbírá rozházené papíry, skládá je a zároveň do knih a sešitů, jež pak podá studentovi, který se zatím narovná. Jeník poznává kvintánku z gymnasia, kterou lhostejně potkává třikrát denně cestou do školy a ze školy. Jeho oči zasáhnou vděčně hezké tvářičky dívčiny a ústa bez velkého přemýšlení prohodí: »Děkuji«. Holčička se při svém tichém »Prosím« začervená a její milé oči zavádí o Jeníkovi. A jak by oběma cosi učarovalo, projevila jimi tajemná jiskra sympatie.

Děvčátko pokročilo a křepce se vzdalovalo, student šel také svou cestou. Kdybychom jim tak mohli vidět do mladých duší!

Druhý den ráno divná náhoda je svedla zrovna na místě včerejší nehody, když šli oba za stejným cílem — do školy. Nic divného, že nepřešli podle sebe jako dva neznámí a lhostejní. Včerejšek zavazoval Jeníka při nejmenším k pozdravu. Ale když jeho »Nazdar, Boženko« bylo vlídně opětováno, dodal si smělosti a s poznámkou, že to dnešní potkání je, »jako bychom se byli sřekli«, přidružil se k dívce.

»Mě vám od toho pádu bolí ještě koleno«, začíná Jeník prostou řeč.

»A mně ještě pořád huba od včerejšího smíchu«, vpadne do toho Formánkuv Karel, spolužák Jeníka Smutného, který zrovna doháněl naši dvojici.

Boženka leknutím uskočila, když jí tak znenadání hrubá poznámka cizího studenta smetla se rtů slovíčko, jímž právě chtěla politovat svého soudruha. Než se vzpamatovala a než mohl překvapený Jeník vhodně kvitovati rozpustilý výrok Formánkuv, ukazoval již výtržník oběma paty, bera na každý skok tři schody.

»Také jste se mně, Boženko, včera smála?« navazoval Jeník přetrženou rozmluvu.

Nemohla říci, že ne, vždyť ten výjev k smíchu nutil; ale poznamenala, že jí bylo studenta líto.

On by byl rád nyní v řeči pokračoval, avšak marně shledával rozumné myšlenky a vhodná slova. A také ona nevěděla, jak dále, takže kráčeli vedle sebe mlčky. Potom, jen aby vůbec něco řekl, zeptal se Boženky na její dnešní rozvrh

hodin. Pověděla mu, že se dnes bojí nejvíc poslední hodiny; mají školní úlohu z »matiky«.

»My máme tu hodinu češtinu, bude se číst Bozděchův »Baron Görtz«, to už dávno znám a nudil bych se; budu moci na vás vzpomínat,« rozhovořoval se Jeník. Boženku to zablažilo, chtěla mu projevit své uspokojení, ale už se dostali před školní vrata, kde přestali být sami a nešlo to již důvěrněji se vyjádřit. Proud vycházejících je pak úplně od sebe odtrhl. Ona se ztratila v budově do leva, jemu bylo jít chodbou vpravo za roh.

Boženku zabavily vyučovací předměty tak, že nemohla odkloniti myšlenek na věci mimoškolní. Zato Jeník nepřestával mysliti na rozkošné tvářičky a milá očka. Měli přírodopis a on si do poznámkového sešitu kreslil monogram B. B. Byla geometrie a v sešitě jeho bylo několik úseček označeno samými B. Při češtině byl Jeník přítomen jen tělem. V mysli seděl příkrčen k Božence v její školní lavici, počítal za ni ixy a ypsilony, chvěl se o její rozpálená líce a řídil jí rozpačité pero.

Školníkův zvonec ukončil dopolední vyučování. Jenda byl první z třídy venku a před vraty, kde se zastavil. Proud mládeže se přes něho přehnal, utíkalo všecko jako z hořícího domu. Jeník zrakem těkal po obličejích a vzrušeně hledal. Až se náhle jeho oči zapíchly do očí očekávaného děvčátka.

Boženka se zapýřila, když se dotkl její ručky s dotazem: »Tak jak dopadla úloha, Boženko?«

»Myslím, že dobře«, přišeptla, »za tři čtvrti hodiny jsem měla všechny tři příklady.«

Jeník nápadně a dost neohrabaně obešel dívku, aby ji měl po pravici, a za hovoru o úloze, ke kterému bylo použito také toho, že Boženka měla celý prst od inkoustu, vzdalovali se spolu od gymnasia. Se svým nepoetickým námětem vystačili až k vilce, kde Boženka bydlila, načež se rozešli.

U Bräuerů měli ten den, protože byl pátek, oběd bez masa. Jen čůčkovou polévku a livanečky. K čůčkové jindy Boženka sotva přivoněla, ale dnes ji vyjedla do poslední kapky. Snad ani nevěděla, co jí. Z livaneček snědla dva naráz jak hladový učeďník, potom si jich nabrala několik do papíru a vyběhla na zahrádku.

Měla čehosi plnou hlavu a u maminky v pokoji jí bylo úzko. Zastavila se u trsu kopretin, plaše se podívala v tu stranu, kudy po schodech chodívali studenti z města ke škole, a v očích jí cosi zahrálo. Potom se maně sehnula ke květince a utrhla pěkný rozvitý květ. Jak jej tak držela v ruce, připomněl jí výjev z minulosti. Na trávníku čarovala před lety její starší sestra, dnes již zesnulá. Lístek za lístečkem s kopretiny otrhávajíc odřínávala: »Miluje mě — ze srdce — velice — mnoho — málo — nic«. Prsty Boženčiny si nyní sestřinu hru zopakovaly. Řídká kanka šla dvakrát dokola a vyšla na »málo«, což se ovšem zřejmě přičilo očekávání. Bylo potřebí na druhém květu rychle osud opravit. A už vycházelo bohaté »nic«, když dívka zjistila, že v chvatu utrhla najednou lístky dva. Tak se tedy přece projevilo »Miluje mě«. Co si blahého jako by jí bylo v tu chvíli oblilo. Lístek si přidržela ke rtům a pustila jej do vzduchu. Volně padal v tu stranu, kam již prve vyhlédla. A zrovna se zarážila. Na cestě před zahrádkou stál — Jenda Smutných.

»To už je zas čas do školy?« tážala se v duchu. A byl, nebyl — poskočila dojídací livanečky stezičkou k domu, sebrala tam svou aktovku a už byla za branou u silnice.

Jenda se jí ještě nenadál. Ohryzováním jablko a nohou shraboval na hromádku písek na cestě.

»Na koho tady čekáte, Jeničku?« oslovila ho.

»Třeba na vás,« odpovídal radostně. »A co vy s aktovkou?«

»To se rozumí, kvintánka si ještě nesmí dovolit do školy bez ní.«

Zasmál se hlasitě: »Ale dnes je přece pátek a to odpoledne škola není!«

Teď i ona se musela zasmát své neuvěřitelnosti. Při tom se zdravě začervenala a Jeníkovi se neobyčejně zalíbila. Ale hned se dostala z rozpaků a přišla s otázkou:

»Tak co vy tady chcete, když je prázdná?«

»Já jsem si myslil, kdybych vás náhodou viděl, že bych vám řekl, že máme dnes ve 2 hodiny skautskou schůzi. Mohla byste se tam také podívat, budeme umlouvat letní táboření u Bořetína. Už jsem tam byl dvakrát, tam je rozkošný pobyt.« Jeník nakousl líčení, které mohl

protáhnout na kolik hodin. Ale Božence, která s ním vykročila, nechtělo se býti trpnou posluchačkou. Cestou ho vytrhovala otázkami, jež ho nutily stále odbočovat. A tak ani nevědouce, mluvili za chvíli o něčem docela jiném, než bylo táboření. Ale bavili se i tak dobře.

Vtom jako by je oba píchli, zarazili se. Ani rozdělaný krok nemohli došlápnout. Proti nim jde profesor Vedral. A

milostpán.« Párek si dobře všiml, že se profesor tváří zcela vlivně, oběma se tím trochu ulehčilo, ale tísň jakési se ovšem hned tak zbavit nemohli.

Profesor se ptá, kam vlastně mají namířeno. Smutný koktá: »Pro-sím, ona Bo-Bo—«. Nedořekl, protože mu do toho skočil profesor: »Vidím, vidím; Boženka jde patrně nakupovat, zastává maminku, to je hezké. No tak jen jděte, nazdar!«

Ant. Hudeček: Zimní slunko

už je jen pár kroků od nich. On i ona si rázem uvědomili, že jejich styk je trochu proti kázeňským předpisům. Měli by se rozejít, ale na to už není dost času. Ani by to již nevypadalo hezky, ba budilo by to podezření, že je rozhání vědomí nějaké opravdové viny. Studentovu nejistotu zastavila bleskná myšlenka na dávného hrdinu od Kreščaku s památným výrokem: »Toho bohda nebude, aby král český z boje utíkal«. A Boženka byla, jako by ji k Jeníkovi přimrazil.

Profesor Vedral došel a zastavil se. Ó, hrůza!

»Poslouchejte, Smutný,« povídá, »to jste pěkný rytíř! Necháte svou dámu vléci tašku a sám si vykračujete jako

Profesor jde svou cestou, ale ti dva stojí dále. Jeden hledí na druhého s otazníkem. Je jim do smíchu, ale jen nevybuchnout, sice by mohli vzbudit novou pozornost profesorovu. Už ho vidí zacházet za roh, stisknou si ruce, ze srdce se zasmějí, student se chopí aktovky a už oba hopkují dál. Setkání jim dalo vítaný námět k hovoru. Jenda zavadí rukou o kapsu, nahmatá jablíčko a nabízí. Boženka se upejpá, nechce jen tak přijmout, a jak se tak jablíčkem zabývají, zapomínají na všechno kolem sebe. A v zápětí je tu neštěstí. Hoch do čehosi vrazil, až se mu v očích zatmělo, trhl celým tělem vzad, že se až zapotácel, a v uši mu zahřmělo rozpláclym basem: »Nemehlo!«

V očích se teď zajiskřilo a ulekaný student stojí proti tenké šedivé postavice rady Roupce, katechety z gymnasia. Než se natolik vzpomene, aby smekl, již se naň sypou drsná slova: »Kluku pítomá, ještě neumíš pořádně lžici vzít do ruky a už se slízáš s holčkama? Otčenáš se pomodlit nedovedeš a tady balamutíš ženské mládě! Hned se odtud klid a ty, Bräuerová, táhni svou cestou!«

Situace byla zlá. Čtenář snad čeká, že dojde k odporu, neboť běží o dorostlého mladíka, který už má právo cítiti se uražen, a dívka také už není dítě. Ale náš hrdina nebyl z tvrdého dřeva, jeho společnice pak teprve ne Poslechli schlipce, zapomněvše příliš brzo nedávného: »Toho bohda nebude...«

V sobotu ráno by snad opatrnost byla kázala, aby student cestou do školy Boženku nevyhledával a nedoprovázel; mohl by na ně Roupec nebo jiný profesor přijít zas a bylo by hůř než včera. Ale mladé lidi svedla nutnost: Při včerejším rozvodu a rozchodu zůstala dívčina aktovka v rukou Jendových. Musel s ní domů a dnes zase z domu do školy. A ona bez ní těžko se obešla včera, dnes pak ji musila míti nutně.

Boženka čekala stydlivě pár kroků od školy. Jenda ji zdaleka viděl, a aby věděla, že může být o svůj majetek bez starosti, zdvihl do jejího dohledu aktovku její i svou. A ta divná náhoda! Zrovna ho předchází rychlejším krokem jejich profesor dějepisu, mladý Vydra. Spíš kamarád studentů nežli představený. Pobrumtává si jakoby pro sebe, ale jistě s úmyslem, aby to Smutný zaslechl: »To je pilný student, dvě aktovky knih s sebou nosí; a tamhle ta nedbalá Bräuerová Boženka chodí vůbec bez aktovky!«

Smutný se musel na ta slova zpronevěřit svému jménu; řekli bychom, že se zasmál »do fousů« — kdyby jaké měl. V nejbližších okamžicích putovala aktovka do rukou své vlastnice, která v blízkosti profesorově neměla odvahy s Jeníkem promluvit a vklouzla do školy.

Všecko, co si chtěli po včerejšku světit, budou muset odložit při nejmenším

až do poledne. Leda by se sešli za přestávky o 10. hodině v zákoutí před tělocvičnou.

Jedna národní píseň praví:

*Ta hubička z lásky dána
byla všem lidem neznáma;
v krátkém čase vyšla ven,
byla známa všem lidem.*

Nešlo sice ještě o hubičku, ale aspoň o »známost«, jejíž zveřejnění obstaral s chutí pan rada profesor Roupec.

Hned ráno byla toho ve škole plná sborovna. Roupec vylíčil nevybíravými slovy, čeho byl včera svědkem. Svezl se po Jeníkovi jako neznabož, který je bez morálky vychován a má zřejmě smyslné sklony, poukazoval na nebezpečí, které hrozí pečlivě vychovávané dívce, a volal ostře po přísném trestu za porušení kázně a dobrých mravů. Skupina několika mladých profesorů se dívala mlčky, ale se vzájemným usmíváním na mravokárce, jako by si chtěli říci, že ani kněží přes své povolání nemusejí býti dost oprávněnými horlivci za cudnost, a snad si také ne bez vnitřní radosti připomínali, jací bývali sami před pěti, šesti lety. Profesor Vedral dokonce se ozval, on že v případě Smutného vidí chvályhodný akt slušného společenského chování. Vychováváme mládež pro život a v něm se nesmějí oddělovati lidé od sebe jen proto, že jeden je muž a druhý žena. Z náhodného styku dívky s mladíkem před očima veřejnosti nesmí se nikdo pohoršiti, naopak je zrovna doporučitelno, aby se považoval za prostředek ke zjemnění mladické neohrabanosti. Do rozhovoru zasáhne vyrovnávajícím způsobem profesor Němeček. Nevidí v tom, co se stalo, zatím také nic zlého. Teprv tenkrát by se bylo potřebovalo pozastavovati, kdyby se styk vyvíjel v tak zvanou známost. Tu mládež zaujme někdy milostný cit do té míry, že až o rozum připraví. A i když to k takovým koncům nedojde, na pováženou jest již to potom, že se zamilovaností klesává u studentů cit pro povinnosti školní. Proto třeba studentským známostem bránit.

Jízdní kola, šicí stroje, dětské kočárky ROMAN PIASEČNÝ Mechan. dílna
Sklad autopneů „Kudrnáč-Everit“ MÍSTEK, náměstí 28. října Moto-audioopravy

Odraz jednání ve sborově bylo znát v následujících hodinách učebních v páté i v sedmé třídě. Jeníkův třídní za dějepisného výkladu připomněl pověstný verš: »Bella gerant alii, tu felix Austria nubes« a na překlad zavolal schválně našeho hrdinu. Ten nevyčetl hned, proč. Klidně tlumočil: »Jiní nechťsi válčí, ty šťastné Rakousko se snub«. »Nebo vdávej«, popravoval profesor a přidával: »Nube znamená u nás obojí, snoubiti se i vdávati, po případě ženiti.« V tváři profesorově to zahrálo úsměvem, třída to hned vyzorovala a oči mnohých se obrátily tázavě na kamaráda, čímž jej uvedli do zřejmých rozpaků. Scénu dokreslil pan třídní: »Vy prý se, Smutný, také chcete ženit!« povídá. Třídou zaburácely basy smíchu a postižený zrudl zahanbením. Profesorovým »Dost!« se veselost uklidnila, Smutnému krátce pokynuto, aby se posadil, a pokračovalo se v učivu. Třídní doufal, že jeho narážka stačí místo dlouhého moralisování.

Také Boženka dostala svůj díl. Na ni se obořil sám katecheta a nepřestal dříve, až ji uviděl v slzách a vzlykající. Nemohla se potom utiшит celé dopoledne. Teprve v poslední hodině se vzpamatovala, ba musela se v duchu usmát. To ji kamarádka podstrčila psaníčko, kde stálo: »Božko, nebreč! Každý párek si musí svoje trápení přestát«.

Když se vyučování toho dne skončilo a žactvo se z ústavu vyhnulo, prchala odtud i Boženka a přála si, aby už byla co nejdříve doma. Styděla se ukazovat oči a tváře od pláče zarudlé. Jenda byl před školními vraty na rozpacích, má-li čekat či odejít sám. I přitočí se k němu školník a šibalsky mu tlumeným hlasem prozrazuje: »Už odešla!« Možná, že chtěl školník ještě něco dodat, ale student už nepašil. Dlouhé nohy ho přihnaly k vilce Bräuerových zrovna v tom okamžiku, kdy dívka sahala na kliku u bytu.

Bylo to setkání tragikomické. Jejich pohledy jevily stopy přestálého utrpení, strachem, aby nebyli spatřeni spolu, byly jejich oči roztékány, ale úsměvy zrovna zářili oba, že se přes překážky sešli.

»Jsme svoji, jsme svoji, srdce se říci to bojí« — tak by tu šťastnou chvíli zhudebnil Smetana.

Postáli, popovídali si a slíbili si, že se sejdou dnes ještě jednou. Ona půjde po svačině do klavírní hodiny, cestu má přes Kostelní alej. Tam tou dobou nebývá živá duše, nikdo je nebude vyrušovat.

Dostaveníčko se jim vydařilo. A příští den — to byl svátek — zas tak.

A potom následovalo takových příležitostí ještě několik, všechny podle jejich přesvědčení bez »úrazu«.

Ale jak to praví Trompeter von Säckingen? »Es war' so schön gewesen, doch es hat nicht sollen sein.« — »Nemělo to být...«

Podle známého rčení, že kam čert nemůže, nastrčí babu, přetrhly se jejich schůzky zakročením staré paní Pěťákové.

Tato počestná vdova neužila dost světských radostí a lásky, protože přivedla manžela již před třiceti lety do hrobu a už nikoho k soužití nezlákala, ačkoli se mužům dost a dost nanadbíhala. Na stará kolena zatrpkla a soustředila své snahy na to, aby slídila po zamílovaných a kdejaký důvěrnější poměr párků kazila pomluvami. Pěťákové bylo nápadno, že ve středu a v sobotu po každé v touž dobu přecházela Bräuerova studentka s notami po můstku a že několik minut předtím pravidelně stejnou cestou spěchával mladý Smutný. »Ti dva se někde scházejí«, myslila si a popuzovalo ji to; ba pojímal ji závist. »Taková výskočci! Teprve sbírají rozum a již si hrají na velké. Co z takových známostí pochází? Ještě aby při tom vzala ouhonu jejich mravopolečnost!«

Tato úvaha ji jednu sobotu, když se zase obvyklý výjev opakoval, přímo vyhnala z domu na zvědy. A měla štěstí. Páreček se před jejíma očima sešel a jeden ke druhému se důvěrně přitulil. Pěťáková by jim úžasné ráda viděla do tváře, a kdyby to šlo, chtěla by si prodloužit uši, aby je slyšela. Usilovně přemýšlí, jak by se to dalo udělat; a aby na své strážnické cestě zůstala nenápadná.

Lesna

drevoobchodna spoločnosť s r. o.
BANSKÁ BYSTRICA - Uhlisko 12 - Tel. 158

Dodáva veškeré tvrdé i měkké
řezivo, kulatinu jehličnatou i
listnatou, dříví důlní, brusné
a palivové.

Na divadle se naslouchá za kulisami, tady by se to hodilo za stromem. Až se milenci budou alejí vracet, tak u té lípy si je vezme Pěťáková na mušku. Těšila se na lov a nedočkavostí sotva na nohou stála.

Už došli na konec aleje, teď se zastavili, teď se asi obrátí... Ne? Je možné, aby šli dál? A šli.

To to zvědavé vdově pěkně sklaplo. Ale co! Viděla vlastně dost. Že se scházejí, se potvrdilo a už to se dá zužitkovat. Za tepla donesla tu novinku své přítelkyni, paní Vystrčilové, které to ovšem trochu přibarvila. Vystrčilka neměla nic pilnějšího, než ještě před večerem rozvést příběh po sousedstvu. Vypravování se stále víc rozmazávalo jako po dešti bláto a stříkalo a lepilo se na Boženku i Jendu přes jejich nepřítomnost až po vlasy. Když vycházel rada Roupec po májové pobožnosti z kostela, uši mu tentokrát nestačily na vyslechnutí hrozné události: ti dva se v aleji k sobě tiskli, až to bylo neslušné, měli řeči, že by se za ně starý chlap styděl, líbali se jak manželé!

Roupec šel druhý den ráno ohlásit řediteli gymnasia, co slyšel z věrohodných prý úst. A divil se, že ředitel není ohromen ani popuzen. Jen nerad se pan katecheta spokojoval ujištěním, že věc bude vyšetřena. Jaképak vyšetřování? To se přece dá čekat, že viníci všechno zaprou. Pár hodin karceru každému bez dlouhého tahání!

Ředitel se po odchodu Roupce usmál. Mládi! Byli jsme my v mládí svatí? Pravda, musí se dát pozor, také by byly možny případy mravům odporující, ale celkem bývají studentské lásky ideální, jako sklo čistoučké. Ani taková studentská hubička není pravým hříchem. Ostatně nejlépe napřed vyslechnout obžalované.

Bylo na ně v ředitelně zajímavé podívání. Jako dobře vychované děti tam stáli, skromně a rozpačitě. Nach jim zaléval tváře.

»Pravda-li, že spolu chodívají?« — Mlčením přitakávají.

»O čem se bavívají?« — Neříkají nic.

»Snad se zkoušejí z latinských slovíček?« — »Také«, praví Smutný na dvakrát opakovanou otázku.

»Bylo by možné, že by se byli i líbali?« — Místo odpovědi takové krásné dvě

slzičky, jako by se byly sřekly, najednou oběma skanuly po tváři ze zalitých očí.

Nač ještě dále vyslychat? Ale přeci není možno ty dva za to pochválit! Je proto ne, že co ideálně začíná, nemusí by mít také ideální pokračování a ideálně konce. Vyšetřování se tedy skončí kázničkem, že mají na milování ještě dost času, až dorostou, že řád školní takové školní známosti a schůzky netrpí a že tedy je nutný rozchod. Kdyby neposlechli, musel by přijít trest.

Co bylo potom za dveřmi, když ředitel zkroušené milence propustil, nemůže se vědět, ale kdo by na to sázel krk, že si tam nedali po hubičce? Ta první láska!

A dni a týdny jdou dále za sebou. Zdalipak na sebe, Boženko s Jeníkem zapomináte? Láska hory přenáší, láska peklo přemáhá. Milenci se scházejí nepřestávají. Jen si umínili být opatrnější, aby nebyli lidem na očích.

Ale víte, že láska je slepá? Ohlíží se Jenda, ohlíží se Božka, když jdou spolu ve chvíli, kdy všichni pořádní lidé a zvláště všichni profesori jsou u oběda; zrovna musí v tu neobvyklou dobu jít ředitel a zahlídnout je v uličce u hejtmanství. Pohled ředitelův postavil mezi oba. Ona za ní zmizí do prvních cizích dveří, on se obrátí jako strážný voják a vzdaluje se řediteli s očima.

Jindy byli spolu v biografu na dopoledním studentském představení. Že tam nešli zároveň, to dá rozum. Ostatně se Jeník vůbec opozdil a došel, až už se promítalo a všude bylo tma. Sedl si na první prázdnou židli, kterou nahmatl. A když se za přestávky rozsvětlilo, vidí překvapen, že sedí v téže řadě jako Boženka a že je od sebe dělí jen ulička. Nad tím se ovšem nemůže pohoršit žádný z přítomných profesorů.

Divadlo se protáhlo skoro do půl druhé po poledni a všechno tedy po něm spěchalo na oběd. Jen zamilovaný Jeník ne. Taková křivolaká postranní ulička šla od biografu až k vilám a tedy i k obydlí Boženy. Tudy se párek mohl bezpečně pustiti. Na konci uličky, při jejím ústí do široké příční ulice, je několik schodů. Když vyšlapovali poslední, student sebou trhl a couvl o schod níže i se svou společnicí. Po ulici se blížil profesor Hubka. Byl by musel býti slepý, aby je byl neviděl. To také oni chápali a uznávali, že by bylo směšné chtít se ještě ukrýt. Figurky

Vesuv už opět sopí. Velkolepý pohled poskyltoval výbuch nového kráteru vesuvského, který ze šíře 60 cm se rozšířil na více než 3 metry za nepřetržitého dunění a chrlení páry a plynů. Utvořením tohoto kráteru uvolnilo se také napětí sopečných plynů ve vesuvském masivu. Očísly země byly tak prudké, že pera registrujících přístrojů vesuvské observatoře byla porušena

se tedy objevily na scéně, odevzdány osudu.

Profesor je přešel beze slova, ale v jejich dušičkách zbyl po něm strach, co z toho zase vzejde ve škole.

A opravdu se jim to nevyplatilo. Profesor si ponechal vyřízení do závěrečné porady sboru před samým již ukončením školního roku. Když tam došlo k návrhům na známku z chování, ani pro jednoho ani pro druhého jednička nepřišla v úvahu. Pan třídní prostě prohlásil, že se Smutný a Bräuerová provinili neposlušností, protože se přes zákaz ředitelův nepřestali scházet, a ujímati se jich neměl nikdo chuti.

V den rozdávání vysvědčení byl z toho poprask. Paní Bräuerová div na dceru nevztáhla ruku, tak byla popuzena. A u Smutných? Otec si snížené známky ani tak mnoho nevšímal, u chlapců nebývá ničím zvláštním; ale matku to zamrzelo. Zvláště když tušila, proč to bylo. Mělaf na synově počínání jistý podíl. Známost s Bräuerovou jí nebyla tajna, ba ona jí přála. Hezké děvčátko, ohromný majetek — což aby si do toho její synáček jednou měkce sedl! Ještě není čas, ale s takovými věcmi se musí brzy začínat, než to přebere jiný.

Nastaly prázdniny. Jeník se málo zdržoval doma. Co vyletů v těch dvou měsících užil! A Boženka často s ním. Měli plnou volnost, paragrafy školního řádu na prázdniny neplatily. Nikdo a nic jim jejich milování nekazilo, mysleli si, že tak bude věčně. Ale jinak bylo psáno ve hvězdách.

Na jedné vycházce přeskakovala skotačivá Boženka příkop a těžce si poranila nohu. Jeník nešikovný a stydlivý nevěděl, co s dívčí nožkou počít. První pomoci poskytnouti neuměl a vůbec se ostýchal. Bylo třeba rychle někoho vyhledat, kdo by věděl radu. Nějaká žena pracovala na

blízkém poli. Uslyšela studentovo volání, přispěchala, dívčinu nohu uvolnila z obuvi a Jeník poslala do města pro pomoc. Nejbliž odtud bylo do místní nemocnice. Tam vzali dva zřízenci nosítka a obstarali přenos.

Potom šel Jeník uvědomit maminku Božčinu. Ta se hrozně polekala a v prvním rozčilení zahrnula studenta výčitkami, kudy to běhali a co prováděli, že došlo k úrazu. Jenda vyrazil od Bräuerových jako zpráskaný.

Matka Boženina všechna zoufalá těla do nemocnice. Tam už zatím sekundář dal nohu do pořádku a dívku ukládal do postele. Nastalo vylíčení případu a bylo třeba smířit matku s tím, že si Boženka nějaký čas v nemocnici poleží.

Až na tu nemožnost pohybu nebylo studentce v nemocnici zle. Neležela mezi těžkými pacienty a tak nepocítila smutku. Ba bylo jí veselo ze zajímavých hezvorů, někdy i zpěvu. K tomu denně dvakrát i třikrát přicházela na návštěvu maminka. Také Jeník chodil, ale do ženského oddělení si dobře netroufal. Po každé jen mezi dveře, obyčejně s kytičkou prohodil několik útěšných slov, pohledem se zabodl na několik okamžiků do dívčinych očí, pokynul toužebně rukou a šel.

Často tu byl sekundář. Vedla jej sem ovšem povinnost, ale neomezoval se jen na ni, zaskočil sem každou chvíli. O úrazu nebylo celkem co povídat ani brzy co obstarávat, sekundář však měl po každé něco, proč přichází. Postál, ba i poseděl a tak hezky vykládal, že by ho byla chtěla stále poslouchat. Někdy ji i pohládil, rozházené vlásky popopravil a tak se nějak mile usmíval, že jí až srdéčko rozhříval.

Chvíle, kdy s uzdravenou nohou opouštěla nemocnici, byla sice pro Boženku radostná, ale bude ráda vzpomínat na

Doporučujeme na Ostravsku první české
cukrářství Fr. Chvátala v Přívoze

n á m ě s t í

Výroba jemného pečiva, dortů a konfektů. V zimní době koblíhy, v létě zmrzlina

příjemnou společnost. Tím se netajila ani mamince ani hezkému panu sekundáři, když jí před branou tiskl ruku na rozloučenou.

Bude jí tedy nemilé, když ji mladý doktor někdy na ulici potká a zastaví, aby se poptal po zdraví? Zastavoval a poptával se dost často a čím dál jaksi dle. Kdežto studentova dostaveníčka bývala stále kratší a Boženka jim nedovedla dodati náležitého tepla. Ba už bylo těžko najít na schůzky s Jendou v rozvrhu dne chvilku; nejpříhodnější doby náležely již někomu jinému.

Jeník nemohl být tak slepý, aby ten obrat u Boženky neviděl. Hrozně se trápil. Odvážil se i k výčitkám, ale Boženka již k němu tak chládla, že její chlácholení bylo plané.

Pan sekundář našel brzy i cestu do vilové zahrádky a zapisoval se dobře i u dívčiny maminky.

A bylo z toho tolik, že když se po prázdninách Jenda Smutný dává zapisovat na gymnasiu do oktávy, Božena Bräuerová se s ním setkává v ředitelově kanceláři, aby oznámila své vystoupení z ústavu, protože se bude — učit vařit.

Ta láska studentská!

Pro zasmání

Měl jistotu.

Malý Jiřík se sestřičkou jdou do kredence na malinovou šťávu. V koutku kuchyně leží babička noviny: Mařenka upozorňuje bratříčka:

«Dej pozor, ať tě nevidí babička!»

«Jiřík: »To jsem bez starosti. Včera jsem se díval skrz její brýle a není skrze ně vůbec nic vidět.»

Před bilancí.

Lupič (míře revolverem na hlavu v prádelni zabraného bankovního úředníka): «Peníze jsem nebo vám to spočítám!»

Úředník (aniž by se podíval): «To bych byl opravdu rád. Už se s tím můřím tři dni a nemohu býti hotov!»

Kdo se stará o cizí...

Host (v restauraci ke svému sousedu): «Vy jste příliš opatrný — stále se ohlížíte po pašem převlečníku. Což myslíte, že by vám mohl někdo vzít?»

«To nemyslím, ale čekám, jestli ten pán, který před chvílí odnesl váš kabát, ho přinese zase zpátky...»

Starostlivý.

Turista s chotí přišli do venkovské restaurace. «Máte ještě něco k obědu?» zeptal se hostinského.

«Je zde ještě řízek, kousek sýra a moučnick.»

«Víc nic?»

«Dnes nemohu již ničím více posloužit.»

«A co bude jísti moje žena?»

Jen zdvořile!

Host: «Prosím vás, pane vrchní, máte ještě něco teplého, kromě piva?»

Těžká otázka.

«Stein potká Bluma, jedoucího na koni a držícího se úzkostlivě pravou rukou za hřívu.

Stein: «Kam jedeš, Blum?»

Blum: «Copak mne se ptáš, zeptej se raději koně.»

Výsledek honu. «No, Emo, jak to bylo na honu? Kolik zajíců jsi zabouchla?» — «Šest, a tři páni, kteří byli se mnou, se zabouchli do mne.»

Zná cenu všeho. «Nechtěl byste si koupit nákladní auto, pane?» — «Ne, já jsem si zrovna koupil krávu.» — «Na kráve ale nemůžete přece do města rajtovat.» — «Dobře, ale auto nemohu dojet.»

Úspěch. «Vede se vám s vaší školou pro písáčky na stroji dobře?» — «Ó, znamenitě! Z 49 dám, kterým jsme k prvnímu červenci zaopatřili místa, se jich 25 provdalo.»

Vtěch moderních bytech. První pes: «Proč ti uřízli tak krátký ocas?» — Druhý pes: «Poněvadž máme tak malý byt, že v něm nebylo místa, abych jím mohl vrtět.»

V hostinci. «Zdá se mně, pane hostinský, že ta pečená treska nevypadá dobře!» — «Nu, pane, potrpíte-li si na vzhled, musíte si koupit zlaté rybičky!»

Martinské husy

Z husích farem odesílá se mnoho set a tisíc husí do města do obchodů.

Martinské husičky už se připravují na pekáč

Kouzelné koření

Pod Gruni začínaly žně. Dlouhé, ozké kosa blýskaly se v žitech, vedeny velkými rozmachy svalnatých paží osmahých mužů a lehkým pohybem skláněly zemi dlouhostéblé, zežloutlé již rži.

Za postavami ženců táhly se řady měček, žen i dětí, opálených, bosonohých, jež křepce se shýbajíce, dělaly šlapky, vázaly povřísla, svazovaly snopky stavěly paňáče. Kolik už jich stálo v dlouhých, přímých řadách! První hlasatelé konce letních dnů.

Vzduchem prorážely ostré, jasné zvuky. To lidé ve vsi klepali kosa. Bude jich třeba. Žloutnou již ječmeny, bělají již vsy. Jejich zrnka tvrdnou. Nemylné namení, že je třeba séci. Práce a práce nekala všude velké i malé. Všichni museli pomáhat a nikdo nebyl ušetřen.

Jen staříček Řeřuchů smutně sedal za novou stodolou. Hlídal husy a nejdrobější vnoučata. Dnes však jich neviděl. Hlučely, výskaly, on jich neslyšel. Bylo mu smutno. Ani ta faječka dnes tak nechtutnala jak kdykoli jindy. Vše bylo jaksi přitřpklé a hořké příchuti. Bylo to na něm vidět. Celá jeho tvář byla jeden velký krab a mrak. Všecky ty drobné částečky, jež mu do ní léta vkreslila a jež jindy dodávaly jeho tváři výrazu bezměrné stařecké dobroty, slily se dnes v ostré, tvrdé brázdy duševního bolu. Bezzubé jeho dásně ne mnoho a přece se zřetelně hlávily a nezdržely v ústech ani té malé slovcové dýmky. Vyhasla a vypadla mu tvrdou, mozolnatou dlaň. Šedomodré oči, stisnuté bílým obočím, hleděly smutně v tajemnou dál. Občas se potáhly pohlednou blanou, která se slila pak v droboučkou slzu. Řídce obrvená víčka rudce zamrkala, kostnatá ruka se zvedla

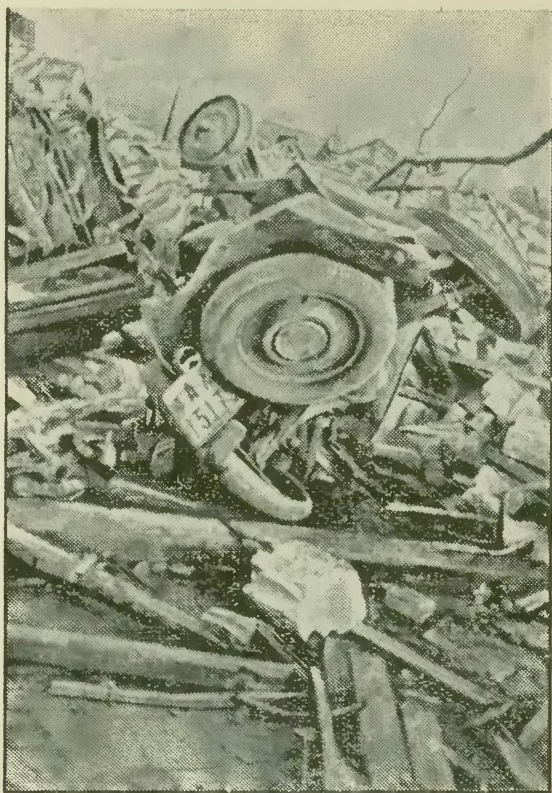
s klínu; nesla se vzhůru a široký, prací a stářím ochromlý palec rozdrtil ji spíš, než stekla k bradě.

— Tož, jak idu časy? — ozvalo se za ním. Šenkýř Makovička šel od města k šenku. Lysá stařečkova hlava se trochu pozvedla, vodnaté oči dlouho pohlížely ve strýcovu tvář: — Vítaj, šenkěru, nehrubě dobře. Radši bych byl v háju, ne-gde na krchově zahrabaný hlinů, skovaný pod travů...

— Můj ty Bože kudrnatý, tesknica vás chytla? Či vám cosi chybí?

— Jak by nechybělo, dyť su na tem světě leda pro oštaru. Su tajak pápěří. Nic už nezarobím, na nic nejsu dobrý — naříkal si stařík. — A věř mi to, synku, já by radši robil, než darmo vysedal, ale tož co zmožu? Nohy mi neslůžá, na ruky nemožu. S jednéj stránky větr fůkne, na druhů ňa ohne. Baj měchy jsem strhal, už nemožu dýchat, kerak jsem dýchával. Lezu tajak slimák a to čšce při tem nájvč, synku, stoím! Edem oddychuju a zas oddychuju! Už ani ta faja mi nedrží v hubě! — Rozhodil při řeči suchýma rukama a pokýval hlavou: — Syn sa na ňa sápe, že su darmožhrůta, nevěsta sa katí, že roboty nedbám. Su tu leda pro zlost, prý smrdirobota! — A zas drobná slza pod palcem starcovým se tváří rozstříkla.

— Že vám není ščuěno nad tým si naříkat! Vyláf vy im máte! Jak sa patří vy-láf. A dyž nelajete, aspoň nemudrujte! Nechajte ich hučať. Co jste moh, jste udřel. Gruntik majú od vás, je čistý, bez dluhů! — Radil Makovička, a pak se rozkohoutil: — Fůkaj protiv větru! Co je ti to platné? Zas sa ti dech vrátí! — a potom zas vážně: — že hučá, nedbajte! Kolej roků máte?

Trůsky plynojemu z Neunkirchen v Saarsku, Německo, který byl 70 m vysoký náležel k největším a nejmodernějším plynojemům v Evropě. Na našich snímcích: dole kolona členů záchranné stanice při hledání mrtvých a nahoře trosky auta, které bylo za jízdy úžasným tlakem vzduchu mrštěno na zeď domu a roztříštěno. Přirozeně, že všechny osoby, jedoucí v autu, byly zabity

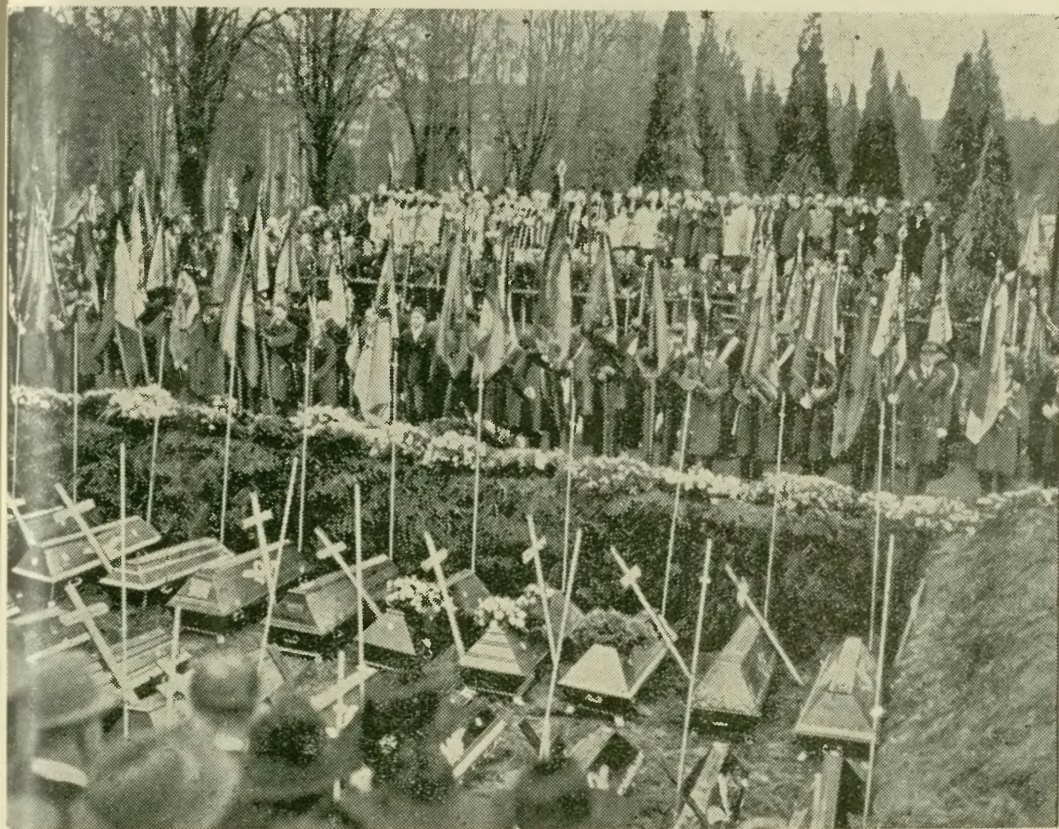
— Ja, devátý křížek už mi přelez přes hřbet!

— A to on vám laje, že už nerobíte? — zle se zlobil šenkér. — Neščapený hřtaň! Čuju, gde to vězí. Poradím vám, podte! Dám já vám koření, že na každého dňa dobře spomenete! — Podal sta-

A už došli šenku.

— Tož tu si lapnité, já su zas zaráz tu.

Staříček si sedl. Vyklepal si dýmku, nacpal z měchuřiny tabáček míchaný s voňavou mařinkou a zapukal trošku. Šenkýř mu přinesl k tomu jednu »slzu«.

Závěrečný akt katastrofy v Neunkirchenu

rochovi tvrdou svoji ruku. Staříček se zvedl a kráčeli spolu pomaloučku k šenku. Staříček sehnutý poklepával hůlkou, jen tak že se šoural. Každé chvíle postál a lapal po dechu. Už to věru nešlo, jak to chodívalo za mlada před lety, když chodíval k šenku, aby roztancoval kdekerou děvuchu a k srdci přitiskl svou pěknou nevěstu!

— No tož, edem mi daj dobrů medučinu! —

— Dám, dám! — šenkýř k tomu — aby ty nepřatý též pokrotil trochu!

— Nechaj je vám k zdraví! — neco pro zahřítí.

— Eh, k jakému zdraví! Radši mi daj k smrti. — Ale přece přihnul lahvičku k svému rtu. Mlaskl. Ústa stiskl. Rty si dlaní otřel a hle, najednou měl zase v oku jiskru. — Stakryš, dobrá! Řeje! — A přihlazoval jen pravici butelku.

— A chtěl byste zmírat! Eh, netřeba zmírat, lepší je popíjat! — hm, či nemám pravdu? Ono stakradentsky je zimno pod hlinů!

— Ja! Pravda! Než, synku, popíjaj, móžeš-li, dyžs ostal bez grošů! — A zase si lízl,

— Prál jsem: vám pomůžu! Koření vám schyscu, hm, s kůzelnů moců!

— Radši nelapotaj! Chtěl bych vědět s jaků!

— Lefko! Počuvajte: Toť je meduci-na! — a šenkér zatřepal hrstí stříbrňáků v důkladném pytlíku. — Sů tu včil dvě stovky. Vemte si je domů na nějakú chvílu.

— Nedělej si šklába! Nejsu já na světě ještě pro potforu! Co budu měř z toho? Gdosi mi to zlýmně a ty ňa dáš zavřít tře do kriminálu. Nene, nechcu, nechcu!

— Nevalte hlúpoty a berte, dyž ří-ču! A toť vezměte baj nějakú tu stovku, kerá je z papíru. Skovajte ju třeba do modlicích knížek, zavažte růžencem a dajte do kufra, hluboko pod háby, až do-cela k dýnku.

— A co, dyž to zrobím a potom ti umřu?

— Hlúpoty toto sů! Ale, abyste byl istý, že já tym neschudnu, tofkaj mi napšete na toto cedulku, že jsem já vám půjčil dneskaj tu hodnotu.

— Ale daj mi pokoj, mám to opatro-vať... A nač, na mů dušku? Stříbra ne-uhryznu a papíry leda by tlačily v břuchu. A dyž to chceš zpátky, tož si za to přecaj nic neposkupuju!

— Šak nebudete měř toho těž potře-bu! Toto já vám pravím: baj ídlem, baj pitím, a baj tým kůřením vás zasýpať budů!

— Ja, to by rád věděl! To by sa celý svět musel, na mů věru, stočit rovnů ho-re bradů!

— Eště nečujete?

— Eh, cosi mi blýská včilej starů hla-vů. Krapečku už hádám, ale moc neču-ju.

— Tož poslyšte dobře: jednoho dňa zrána, až budů v chalupě edem malé děcka, a syn bude v polu baj s tů svoiů robů, tak při hře dajte děckám hrst engli-šů a potom im kažte, nech sů ticho * izbě a vám pokoj dajů, že včil na komoře má-te prácu jaků, tož nech tam nelezů a ne-nahlídajů. Sa ví, že sa děcka hned do pro-šáka dajů. Než toho nedbajte. Až vám to slíbijů, děte do komory a zastrčte hašpu,

baj klůčkem otočte dobře u dverí v zám-ku a vytáhnite ho, ať majů tu đurku, co je v dverách, volnů. A potom vyndajte rynšťáky tu z mišku, čítajte po stole. Než ne potichůčku, edem nech vám řinčů. Ale jak zařinčů, zahubujte hrubě, ať děckám zvědavosť rozpaluje hlavu! Ony potom isto tů škvírů po klůčku do vaší komo-ry nasísávať budů! A potom čítajte: de-set, dvacet, třicet, čtyřcet, padesát, to mám padesátku, toť stovku, toť stovku a toť zasej stovku, eště, eště, eště, tož mám tisícovku a toť eště druhů... no, tož roz-umíte mi isto, co tým chců!

— Baj, baj, včil už vizu.

— Potem to shrábnite, škevajte do truhly, a klůčky do kapse a zas mezi děcka. Ať ty sa vás ptajů, jak chců, pa-matujte, ani slovo o tem, ať vizů, že cosi chováte tajnosťů. A večer zas znovu mo-síte to provest, až ti staří přindů, ale teprů potom, až budete vědět, že už o tajnosti od děcek dost vědá. A potom teprů spať. To robte kolik dňů, a tož uvi-díte, kerak obrátijů! Syn vám nezalaje a nevěsta bude rovnů tajak z medu. Baj sa vám odnechce tej zubatej s kosů. —

Staříček poslechl. Přijal to »koření«, pěkne poděkoval, a vesel kráčel domů.

— — — — —
Říkávají u nás: »Dobrá rada horší než zlý měch« (pytel). Staříček Řeřuchů však tomuto rčení nedal by za pravdu. Naopak říkával: »Lepší dobrů radu, než jalovů krávu.« Však on věděl proč.

Hned, jak přišel domů, zkusil »medu-cínu«. A povedlo se mu. Za trochu bon-bonů mu slíbily děti všecko modré s ne-be a ještě jiného dokonce hromadu. — Sotva však zaslechly zarachotit víko, když otvíral truhlu a cinkot rynšťáků, zapomněly slibů! Už byly u dverí. Fran-cek i dokonce jal se stiskat kliku. Cvakla, ale pranic více. Dveře se nepohnuly, tře-bas celé tělo opřel o jich desku. Zámek měly dobrý a moc dobrou hašpu!

— Staříčku, pusťte nás!

Ani slovo nato. Cinkot chvíli ustal, ale v malé chvilce se ozýval znovu.

— Devadesát sto! Devadesát sto! Devadesát sto, to mám třetí stovku!

Největší záložnou ve Slezsku jest

Občanská záložna' ve Frýdku

KOŽIŠINY

známé

ostravské

sklady

LEOPOLD

VESELÝ

MORAVSKÁ OSTRAVA

Masarykovo nám. 32 • Tel. 41.21

Příjezd Slezská Ostrava naproti mostu

— Pustte nás, staříčku!

A zas okamžik klidu.

— Nepustím! Nemožu!... Devade-

st, sto! Devadesát, sto!

— Stakryš, co tam čiců? Hm, počkaj-

te, děcka, nasísnu tam důrků!

Ale bylo marno, Klíč trčel ve dve-

řích!

— Vylez na trnečku! — minil malý

Ozef, který se rozpomněl, že odtamtud

je možno přehlédnouti lehoučko celičkou

domoru.

Jen Ozef dořekl, už byli u vrátek a

ž Francek statně vylézal na trnku.

Zamříženým oknem viděl odtud dob-

ře všude do výměnku.

— A tož, co tam vizeš?

— Hm, čice rynšťáky a má ich tam

kapu... A jen to dořekl, už lezl se stro-

ma a pelášil k poli...

— Mamičko, tatičku...

— Co vás čerti nesú! — vítal rozhor-

ně táta drobnou chasu. Že vás stařík

ustil...

— Rynšťáky tam čiců! Majú ich tam

kapu takovú velikú...

— Coooo?

— Rynšťáky čiců! Nám dali englišů, potom sa zamknúli ve svoim výminku... ale neutékli, já jsem si vylezl v zahrádce na trnku...

— Zbalamutil si sa! Viděls čerta v míšku!

— A což, má-li pravdu? — máma na půl huby a hned odhodila povříslu na kopku a běžela domů. Šla také zahrádkou a tiše přitiskla tvář skoro až k oknu.

Stařík právě smetal rynšťáky do míšku a potom stovkama plnil svoji starou modlitební knížku.

— Kolik ich může byt?... Hm, lístek za lístkem má knížku vycpanú... stafraportský dědek... a to ani slovo... a my... nestačila dopřít svou myšlenku, stařík vstal od stolu... Všecko schoval v truhle a tu dobře zamkl a klíč si poctivě vázal na šňůrečku a tu si přehodil okolo krku a klíč na ní strčil hezky pod košili a tiše se šoural ke dveřím výminku.

To už byla selka zas v poli u snopů a jen tam přiběhla, chytila Frantíka v pevné své náruči a políbila ho tak, jak se kříž líbá o velikém pátku...

Sedlák, jenž to viděl, dobře jí rozuměl a těšil se v duchu... Ale, gde je moh vzít, a že ani slovkem necek! nikomu... Konečně potichu zašeptal své ženě: — Hm, tož to musíme včil s ním začat inu, aby to nakoñec snád nedal kostelu alebo bůhvíkam a nezapomněl sa nad svú vlastní krvjů!

Opravdu začali hned příští den s jinou, a to hned po ránu!

Slunečko vysvitlo ten den hned po ránu. Bylo usměvavé a plno jásotu. Ptáci repetili v zahradě, nad polem i dole na dvorku, kohout jako rytíř sháněl svoji chasu.

Staříček už ležel jen tak v polo-spánku.

— Staříčku, staříčku, či já už k vám můžu?

— Dyť, dyť, já už idu!

— A gde byste chodil? Snídaní vám nesu. Toťkáj hrnek kafe a chleba a toťka jakús pomazánku!

— Ja pro pána boha, či máme nedělu?

— Stařícci tajak vy majú každého dňa měř věru nedělu. Dyť ste sa vy nadřel pro tu našu chasu. — A v očích nevěsty hrálo doopravdy na tisíc ohníčků a každý

měl v sobě takovou radostnou a laskavou jiskru.

Postavila před něj pěkný hrnek kávy, jakého nedostal, co do statku přišla dosud ni jedenkrát, docela ani ne o tom běžím hodů!

Za matčinou sukní viděl drobotinu. Všecky čtyři děcka, jak byly, vyběhly doprovázet mámu: Kdož ví, či staříček nemají schovaných ještě gdes škarnicu hladoúčkých englišů!

— A co, vy divoši, neznáte odevzdat staříčkovi úctu?

A Francek a Ozef, Maruša a Hevuš, všichni hned hledali staříčkovu ruku.

— Ale k čemu toto, dyť panáčkem nejsu!

— Ale pro ně isto má bývat staříček baj nad sto panáčků!

— Pro pána, nevěsto, dyť tů řečů zpýchnul!

— Abyste nezpýchnul! Co má být, to má být! A mosím sa zeptať, máte dost tabáčku?

— A ten si urobím já už z tej mařinky, bukového listu...

— Ja, na co též toto! Eště bysme došli u lidí výsměchu. Přecaj náš staříček není jakýs chudák, kerý... a co budu vám tady já cosí rozpráviať! Doneseš tabáček staříčkovi, Franceku!

— A co by nedonés! Sa ví, že donesu.

— A moc ho nezlobte, nech nemusá letať za vámi jak větr, nech možů odskočiť baj na krapku řeči na chvíľku do šenku...

— A co by tam robil, já ani nečuju.

— Nono, šak dobře vím, ono staříčko žádá přecaj sem tam jakús přilepšů! Šak sem tatu pošlu, on si nezpomena na nic pro tu prácu!

A vskutku poslala, a syn usměvav jenom vysvětloval, že edem pro prácu nemíval pro tátu patřičnú myšlenku, než, bude ináč, že se ukazuje přec jakás úroda na jejich políčku, že snad bude letos a po hlavním dluhu, ten bude splacený, a něco prodají a potom napraví na táto křivdu...

Usmíval se stařík, když mu tiskl syn nek šlachovitou ruku: — Nono, šak rozumím a utiskovat vás snád roztopáchnů, syněčku, nebudu!

S tím šel syn na pole... a stařík jak zašel, hezky nenápadně zašel tiše šenku. Uzlíček měl v ruce a poklepával si vesele hůlčičkou na zatvrdlou cestu.

— Ale to sů hosti! Vítám vás, staříčku!

— Hehe, já též, synku. Nesu ti...

— Co?

— Tvoje kořání! Kůzelné kořání. můžu řečť, věru!

— Pomohlo?

— A kerak! Všecko ide ináč! Už nenaříču. A coby naříkal... Pukal ze šedýmky jak továrna v městě z vysoký komínů.

— Tož už nebudete vyzývat zubatě...

— A co by vyzýval! Dyť žiju jak ráju! Ani neviš, synku, kerak ti děkuju. A tak se rozesmál, že mu až opravdu hrkalo v krku!

Jos. Kalus:

Poměr k Bohu

*Jaký je můj poměr k Bohu?
Důvěrnější nežli k lidem:
kdykoli chci k němu, mohu
vejít směle, vejít s klidem,
říct mu, co mne bolí, kruší —
Vyslechne mne, nevyruší.*

*Jaký je můj poměr k Bohu?
Jako k laskavému otci:
naň se spolehnouti mohu,
volám-li ho ku pomoci,
náruč svou hned ke mně sklání
plnou lásky, slitování.*

Stáňa Vlček:

Dozněla píseň

*Doznělý tóny písně mé,
na rtech mi uvázla poslední slova — —
Já mlčet nebudu, já zazpívám si znovu
píseň jinou,
jež v hloubi srdce přihrádku si chová.
A po letech,
kdy rád si vzpomenu,
jak smutně dozněly tóny písně mé,
tu zazpívám si znova,
ale píseň,
u níž budou jiná slova.*

Hotel Evropa v Brně, na rohu Náměstí svobody a Janské třídy, byl demolován výbuchem ekrasitové patrony, která byla návštěvníkem hotelu zapálena v úmyslu sebevražedném, při němž zahynul sám a 6 obětí.

Pro zasmání

Z cirkusu. »Se svým novým dresurním aktem, v němž vystupují společně tygr a ovce, mám velký úspěch!« — »A snášejí se ta dvě zvířata spolu dobře?« — »Někdy dochází ovšem k rozporům — ale v tom případě koupím novou ovci!«

To je ono! »Ach, zbožňovaná slečno Markétko! Kdybyste věděla, jak vás miluji! Večer jste má první a ráno má poslední myšlenka! — Snad obráceně, ne?« — »Ne, prosím, já mám noční službu.«

Se stupně k stupni. Vypravovala manželka obchodního cestujícího: »Když jsme se vzali, byl ke mně můj muž samá laskavost a pozornost. Když jel do Mělníka, přivezl láhev mělnického, z Frankfurtu vozil frankfurtské párky, z Debrecína debrecínskou pečinku, z Plzně »plzeňské«, z Benátek právě benátské zrcadlo — »A teď už nevozí nic?« — »Teď říká, že byl jen ve Slaném a přinese slané rohlíky!«

Na plovárně. »Je mi přes šedesát a to byste nevěřil, že jsem nedávno zachránil za jeden den osm tonoucích — »Opravdu?« — »Ovšem, při maturitě! Já jsem profesorem matematiky.«

Moudrost otcovská. Otec: »Neděj se nikdy strhnouti zlostí! Nemluv nikdy prudce, byť druhý sebevíc spílal. Odpovídej vždy jemně, zvláště ženám!« — Syn: »Proč právě ženám?« — Otec: »Protože jemná odpověď je nejvíce rozzuří!«

Podle čeho se to pozná. »Mám podezření, že briliant, který mně dal John, není pravý!« — »Vyznáš se v briliantech?« — »Ne, ale vyznám se v Johnovi!«

Modistka: »Milostivá paní, tato květinka na kloboučku vás dělá o pět let mladší.« — Žákaznice: »Prosím vás, dejte mi ještě dvě takové květinčky.«

Kuchařka: »Vy jste přece týž žebrák, kterému jsem dala včera kus dortu.« — Žebrák: »Ano, ale myslel jsem, že tu dnes bude už zase jiná kuchařka.«

Pan Nešťastný hledá již dlouho místo, nemůže však nic nalézt. Konečně se dozví, že u firmy Bohatý & syn zemřel prokurista. Jde k řediteli a praví: »Dozvěděl jsem se, že vám zemřel prokurista, nebyl byste proti tomu, kdybych zaujal jeho místo?« — Ředitel: »Naprosto ne, stačí, když se domluvíte s pohřebním ústavem.«

V d a v k y. »Ale, milostivá paní, nemůžete se přece znovu vdávat! Víte přece, že zavěti pana chotě v tom případě případně do dictví jeho bratrovi!« — »Vím, já si, pane doktore, právě toho bratra беру!«

Přísný kantor. »Jsem na to opravdu hrdý, že to byl zrovna jeden z mých žáků, jenž mne vytáhl z vody a zachránil mi tak život! Ale také hned zítra, Petře, budu celé třídně vypravovati o vašem šlechetném skutku!« — »Raději ne, pane profesore, oni by mne kluci natloukli!«

Osudná roztržitost. »Víš už, doktor Piluka přišel úplně o praksi?« — »Ne, není možná. Opravdu? A jak se to stalo?« — »Inu! Nedávno zemřela mu pacientka. A při vystavování úmrtního listu napsal do rubriky »příčina úmrtí« své jméno.«

V parku. »Mamičko, ty snad nejsi tak hezká, jako slečna vychovatelka.« — »Pročpak ne, drahoušku?« — »Hm, už teď sedíme půl hodiny a ještě tě nikdo neštipl do tváře.«

Také fanoušek. »Co jste tak rozčechřen?« — »Milostivá, takový požitek z huby bych neměl ještě nikdy, jako nyní.« — »Vždyť zde nikdo nehraje.« — »Hraje, milostivá, kol vašich úst líbezný úsměv.«

Chytrák.

Dva leží v nemocnici s ischiassem. Ležím jim jej masáže. Franta řve při masáži bolestivě. Isidor se usmívá. Sotvaže masér odešel, pán se Franta: »Poslouchej, Isidor, jak to přijde, že ty se usmíváš a já se mohu bolestí zbláznit?« — »Ty, chytřej, snad nemyslíš, že mu dám tu nemocnou nohu, abych řval tak jako ty.«

Stíny

»Víte, milá paní doktorová, co je ve městě nového?« S těmi slovy vběhla paní lékárníková Brousilová do pokoje přítelkyně paní Pivoňkové, choti městského lékaře.

V její lici se odráželo vzrušení, jehož dokladem bylo i to, že zapomněla přítelkyni pozdravit.

A to již něco znamenalo! Proto i paní doktorová a její dceruška Alenka udiveně k ní vzhledly.

»Mladý továrník Šlechtu se žení,« téměř vydechla paní lékárníková.

»Znáte, milostivá paní, vyvolenou mladého továrníka Šlechtu?«

»Znám, Alenko, i vy ji dobře znáte. Je to Matylda, dcera vrátného továrny.«

»Ta?« podivila se Alena i její matka.

»Žertujete, milá přítelkyně, pochybuji, že by si Šlechtu Matyldu vzal. Je siice krásná a pak, jak snad víte, má známost s Jeníkem Bezovým.«

»Měla s ním známost, pravda, ale již nemá. Její láska musila ustoupit prospěchu. Zvoneček poručil a Matylda musila poslechnout. Stálo prý ji to mnoho slz, její loučení s Jeníkem bylo prý také velice bolestné, ale pohled do budoucnosti, na život plný blahobytu, usušil její slzy a dnes ráno šla po boku snoubencově na faru s úsměvem na rtech a s odleskem štěstí v očích.«

»Zmijel!« zasykla téměř Alena.

»Není tomu dlouho, co s námi chodila v aleji a tvrdila, že by nemohla bez Jana a jeho lásky žít a zatím brzy na něho zapomněla.«

»Takový je ten nynější svět, milá Alenko. Žádná duševní hloubka, všechno jen povrchní cit. Láska, ta vroucí láska, již my jsme v mládí znaly, není dnes ni-

čím. Zlehčí se a obětuje hmotnému prospěchu.«

Tak usuzovaly obě dámy, roztrpčené domnělou zradou Matyldinou. Netušily ovšem, že se pod zdánlivě šťastným úsměvem skrývá nejhlubší bol, že v šťastném svitu očí se ukrývají hořké slzy, hrozící každou chvíli skanouti jí po lících. Netušily, že jen s odporem šla dnes ráno s továrníkem Šlechtou na faru, že téměř omdlávala bolestí, když se jí pan farář tázal, bere-li si Šlechtu z opravdové lásky. Věděl dobře o její lásce k Jeníkovi a překvapilo ho jako jiné lidi, že si bere Šlechtu.

Matylda se však na něho tak líbezně usmála, pohlédla na Šlechtu tak láskyplně, že oklamala i dobrého starce a on uvěřil, že má vyvoleného z celé duše ráda...

Věřil tomu i její snoubenec a hleděl jí v blankytné oči s takovou něhou, že se všecka zachvěla. Ne štěstím, ale pomyšlením, že mu má lháti lásku, jíž necítí a jež dávno patří jinému. Zbledla a mimoděk se chopila jeho ruky. Vycítil, že je jaksi vzrušena a tázal se jí, co se jí stalo.

»Nic, Mílo, pouze malá nevolnost, jež je jistě každé nevěstě údělem, jde-li s vyvoleným říkat na faru o ohlášky. Až vyjdu na čerstvý vzduch, moje nevolnost zcela jistě zmizí.«

A opravdu. Jakmile vyšla dívčina před faru, zdála se klidnou. Úsměv opět pohrával jejími rty a jakýsi ohníček opět hořel v jejích očích. Když dovedl Šlechtu snoubenku domů, usedl po jejím boku na pohovku, naklonil se k ní a šeptal:

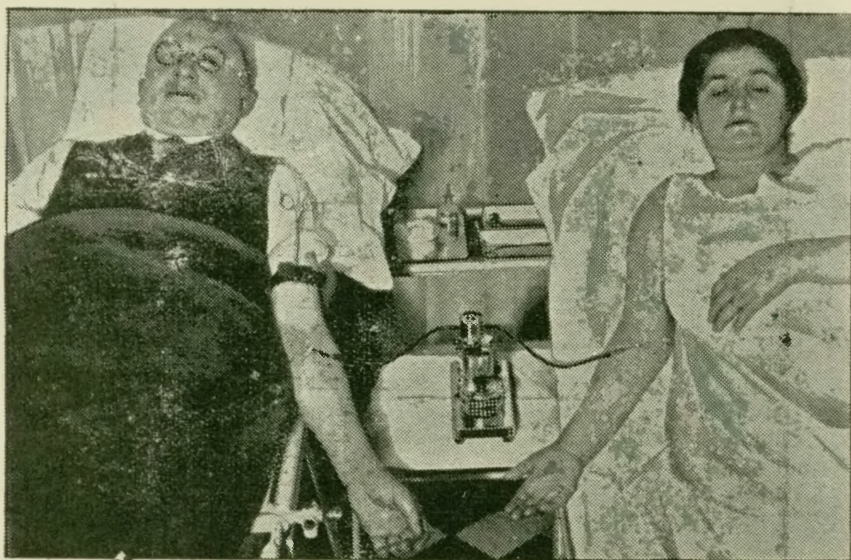
»Brzy budeš mou žínkou, Matyldo, přece se splní krásný sen mého žití, po jehož vyplnění jsem toužil a jež jsem

pečlivě tajil před každým, kdo by jej mohl zničit. Pochyboval jsem často o jeho splnění. Báł jsem se ti říci, že tě mám rád, báł jsem se, že bys mnou pohrdla, že bys mne odmítnutím pokořila, což bych velice těžce nesl. Proto jsem se tázal dříve tvého otce, zda bys chtěla býti mou chotí. Nevíš, jak dlouhé mi byly ty dva dny, jež si tvůj otec vyhradil k odpovědi, nevíš však také, jak jsem zajásal, zvěděv.

Píseň štěstí opět zazvučela mou duší, nitro mé se opět rozjásalo, to při tvé odpovědi, že chceš býti má.

Stiskl jsem tě pevně v náruč a dotekl se žhavým polibkem po prvé tvých rtů.

Ale polibek tvůj nebyl tak vroucí, jako můj, nebyl takový, jaký jsem očekával. Bylo v něm cosi studeného a odmítavého, co jsem si nedovedl vysvětlit. Co

Transfúze krve pomocí umělého srdce. Vlevo dárce krve, jehož krev je vedena do elektrického přístroje, jež možno srovnat s umělým srdcem. Přístroj je totiž pumpa, kterou možno naladiti přesně na rytmus tepu srdce nemocného, takže krev je vpumpována tak do cév nemocného.

že jsi svolila. Byl jsem zpit štěstím. V duši mé zvučela tak krásná píseň, jaké jsem dosud nikdy v celém životě neslyšel. Přál jsem si v té chvíli mít tě u sebe, sevřít tě v náruč a líbat tvé rtíky tak dlouho, až by se celé tvé nitro rozechvělo a zazvučelo právě takovou písní plnou rozkoše a omamného štěstí jako nitro moje.

Žel, že jsi u mne nebyla a já jsem musil ještě celou hodinu čekat, než jsem tě spatřil.

A když jsem posléze tiskl tvoje malé ručky, tu se mi zdálo, že nejsi tak šťastná jako já, že je v tvých očích plno podivného smutku a tajené bolesti. Zdálo se mi, že promluvíš a řekneš, abych odešel, že nechceš býti má, že mne nemáš ráda. Zachvěl jsem se, ale nestalo se tak.

si mne zranilo. Neřekl jsem ti, že v okamžiku, kdy jsem tě prvně políbil, se usadily v mé duši pochybnosti, že mne nemiluješ tak, jak bych si přál, že tvá láska není tak vroucí, jako moje.

Matylda naslouchala slovům snoubencovým, bledla víc a víc, její rty se chvěly, v očích se objevily zrádné slzičky, již, již chtěla vzkřiknouti, že Šlechtu nemiluje, ale Jeníka, toho že miluje celou duší, ale vzpomínka na rodiče a slib jim daný, to obé bylo příčinou, že jedině slůvko nepřešlo přes její rty.

Vždyť přece slíbila rodičům na jejich hrozby, že zapomene na Jeníka, že bude chotí Šlechtovou. A nyní, když k ní Šlechta tak něžně promlouval, usadily se

její duši stíny pochybností. Chmúra zastínila její lice.

Zda dovede dostátí slibu, zda dovede zachovat věrnost Šlechtovi, bude-li ona denně vidati? Nebude její láska silnější než její vůle býti poctivou a dobrou ženou? Zahнала pochybnosti a usmála se na snoubence, kterému neušlo její rozehřívání. Hleděl jí starostlivě v líc a otázel se posléze:

lých šatech z těžkého hedvábí, zdobených drahocennými krajkami, obklopena kruhem družiček velkých i malých, nesusoucích její dlouhou vlečku.

Ale šla k oltáři smrtelně bledá, chvějící se tak, že se zdálo, že každou chvíli klesne. Opřela se o družbu, který ji vedl, celou silou mladého těla, jako by hledal u něho ochranu. Postřehl její slabost a otázel se, není-li jí nevolno.

Koruny mocnářů v ceně 2 a půl miliardy Kč. To, co vidíte na tomto obrázku má větší hodnotu, než celý výnos půjčky práce. Jsou to koruny vládařů v hodnotě téměř 2 a půl miliardy Kč. V první řadě od leva do prava koruna Viléma německého, francouzské císařovny Josefíny, pak anglické říšské jablko, před ním japonská sluneční hvězda, dále koruna norská, švédská a lombardská. Ve druhé řadě od leva koruny portugalská, italská, anglická a španělská. Ve třetí řadě od leva koruna Napoleonova, holandská, papeže Lva, dánská a siamská. Docela vzadu vlevo koruna ruského cara a vpravo rakousko-uherská císařská koruna

»Co znamenají chmúry, jež pojednou zastínily tvoji líc? Co znamenají slzy v tvých očích, Matylde? Či snad lituješ rozhodnutí? Nechceš býti má?«

»Ó, chci, Milo!« zvolala dívka a stoupla se v jeho náruč jako v návalu největšího oddání se jemu. Obličej skryla na jeho prsou, ale jen proto, aby neviděl ještě větší vzrušení, zračící se v její lici.

Šlechtu však pozvedl její hlavinku, aby jí slzy z očí a prohodil vesele:

»Každá nevěsta pláče. Lépe je, pláče-li nyní. Budeš se po svatbě tím více smát.«

Po třech nedělích se stala Matylde chotí Šlechtovou. Kráčela k oltáři v bí-

»Nic mi není, pouze rozčilení se mne zmocnilo,« odvětila a proud slzí zaplavil její lice.

Poklekla na klekátko vedle snoubence a odříkávala předčítanou jí svatební formuli. Odříkávala mroucím hlasem odpovědi. Nevnímala nic z toho, co se kolem ní děje, neslyšela zpěvu a hudby, ni svatební píseň, jež se nesla chrámem, neslyšela vroucích modliteb stoupajících vzhůru a prosících za její štěstí.

Byla chotí Šlechtovou a přijímala blahopřání hostů. Děkovala jim s úsměvem na rtech, ale v duchu si přála, aby již byla doma. Toužila po chvíli, kdy se bude převlékat, kdy osamotní aspoň na

chvíli a vypláče bol lásky zmučené duše. Podařilo se jí to. Po návratu z kostela se uzavřela v pokoji a oplakala mladou ztracenou lásku, slibovala si však také, že bude Šlechtovi dobrou ženou.

K svatební hostině usedla po boku chotě beze všeho vzrušení, s jasným svitem v očích, jenž pohasl jen na chvíli, a to v okamžiku, když bylo předčítáno blahopřání jejího opravdového miláčka, Jeníka. Zbledla, zachvěla se, ale hned se opanovala a to proto, že viděla mnohé oko, spočívající na její tváři se zvědavou otázkou, jak se k projevu Jeníkovu zachová. Nechtěla ukázat bolest, proto se usmívala, třeba jí srdce krvácelo. Tím oklamala všechny. Věřili, že má Šlechtu ráda, že s Janem si jenom pohrávala.

Svatební hostina minula, hosté se rozešli a mladí manželé osaměli.

Pro Milu nastaly od toho okamžiku dny jásavého štěstí a radosti, pro Matyldu dny plné útrap. Ač se snažila ze všech sil, aby na Jana zapomněla, nedařilo se jí to. Ve chvílích, kdy měla býti Milovi nejvíce oddána, vstoupila vzpomínka na Jana jako stín mezi ni a jejího chotě a zkalila jí každou chvíli radosti. Nedovedla na něho zapomenouti. Cítila v duši den ode dne větší bolest, opovrhovala sama sebou, že se nedovedla vzepříti rozkazu a přání rodičů, že za hmotný prospěch zradila Janovu velikou lásku. Přemýšlela co chvíli, co si asi o ní myslí a jak veliké je asi jeho pohrdání jí.

Půl roku se zmítala v nejtěžším bolu a zoufalství. Nejednou přiběhla domů a vyčítala rodičům, proč ji nutili k sňatku bez lásky, že není a nebude šťastná. Pak nastalo jakési utišení. To v den, kdy poznala, že bude matkou. Oznámila to chotě. Jásal a vroucně ji zulíbal. Těšil se na příchod dítěte, Matylda všechna ožila. Bude mít pro koho žít, najde novou lásku a pro ni zapomene na Jana. Ale nemělo dojíti ještě tak lehce k uklidnění. Jednoho dne přišel Šlecht k obědu a hned jak

usedl, řekl chotě, že přijal do služeb Janu Bezového, který se vrátil z Prahy. «Bez místa,» pravil, «a já jsem mu nabídl uprázdněné místo účetního. Slíbil jsem mu to místo již dávno, ale teprve nyní mohu splnit slib. Jeník u mne byl předpolednem a přijde k nám odpoledne o tři hodiny, aby ti složil poklonu. Prosím, abys jej laskavě přijala. Je to slušný hoch, mým přítelem je od dětských let. Přiznám se ti, že ho mám opravdu rád. Ostatně, nač bych ti to povídal, jaký Jeník je. Znáš ho jistě tak dobře, jako já. Vždyť jsi se s ním za svobodna nejednala, bavila, ba lidé dokonce tvrdili, že ho má ráda. Může tedy přijít, drahoušku?»

«Budu Jeníka očekávat,» odvětila Matylda hlasem jaksi se chvějícím.

Ale Šlecht toho nepozoroval. V pravoval jen o Jeníkovi, kolem druhé hodiny pak odešel do továrny slibiv, že k svačině dostaví.

Po jeho odchodu mladá žena zaplaкала.

«Můj bože, Jeník přijde, jehož poselství z celé duše miluji. Jak jen se mu podívám do očí, zda budu tak silná, abych mu bez rozehvění podala ruku, abych nezližila jeho rty?»

Tak přemýšlela, posléze pohodila hlavou a řekla pevně:

«Budu, musím býti. Vezmu na škrabošku nepřístupnosti a hrdosti, bude nejlépe.»

Matylda myslila, že to hravě dokáže, ale mylila se. Sotvaže Jan vstoupil do pokoje, v němž ho očekávala, poznala, že to, že to nedovede. Jan šel k ní obřadně, tak jak se na podnikatele něho jejího chotě slušelo a políbil jí ruku.

«Přicházím se vám poklonit, milostivá paní, přišel jsem se vám představit jako nový účetní vašeho pana chotě. Pronesl klidným, téměř ledovým hlasem. V jeho očích nebylo svitu, který tam dříve býval, nebylo tam něžnosti, kterou

ELEKTRO - RADIO

nakoupíte levně a dobře jen u firmy

Jar. Peřínka, Čes. Těšín, naproti nádraží

Hospodyňky,
úsporná dílková cikorka
Doska-Franckovka
vydatně zlepši Vaši kávu!
V každé domácnosti káva z
Peroly a Doska-Franckovky.

lik milovala. Z očí Janových zíral hluboký smutek, z hlasu jeho vanul stesk.

A to bylo příčinou, že si mladá paní zastřela rukama lice a štkání zatřáslo jejím tělem.

Poznala, že netrpí jenom ona, že dokonce více trpí Jan její domnělou zradou.

Odvrátila se od hosta a odešla potácivým krokem do vedlejšího pokoje, aniž by ho vybidla, aby se posadil.

Jan všecek ustrnut jejím počínáním, stál chvíli u dveří, nevěda co činit, má-li zůstat nebo odejít. Již se chtěl vzdálit, když tu paní Šlechtová vstoupila do pokoje.

Pohlédla na Jana s takovou něžností v oku, že se zachvěl a zahovořila:

»Jeníku, nehněvej se na mne. Nezradila jsem tvou lásku. Miluji tě posud, snad ještě více než dříve, ale nemohla jsem jinak. Musila jsem se zřici lásky k tobě, ale jak trpím, ví jen Bůh sám. Celý můj nynější život je nepřetržitým řetězem lží. Klamu chotě předstíranou láskou a snažím se na tebe zapomenout. Neodpíráš se mi to a snad ani nikdy nepodaří — leč v den, kdy malé děčko, jež nosím pod srdcem, zapláče v mých loktech. Pak snad změním lásku k tobě za lásku materskou, lásku velikou a vznešenou, pak snad najdu mír a poklid duše.«

Mladá žena mluvila s vroucností ve hlase, již Jan nesnesl. Jeho strojená radost rázem zmizela. Skokem byl u mladé ženy a klečel u jejích nohou:

»Moje jediná a zbožňovaná! Miluji tě jako dříve. Zůstanu ti věrný do posledního dechu života. Víím, žeš mne nezradila. Víím vše od tvého otce. Víím, žeš mne milovala, ale myslil jsem, žeš již nabyla klidu,

žeš zvykla choti a že mohu bez obavy, že budeš znepokojena, se k tobě přiblížit, zvláště vezmu-li na tvář masku uctivosti. Znáím velikost tvé oběti pro rodiče a vážím si tě ještě více než dříve.«

Jeník hovořil tiše a vroucně líbal ruce mladé ženy. Neovládla se již. Naklonila se k němu a políbila ho v čelo.

Ucitil její polibek, vyskočil, uchopil ji v náruč a jako druhdy, kdy mu cele náležela, líbal její rty.

Mladá žena se tulila v jeho náruč zpívala štěstím, pojednou však zbledla a zvolala:

»Usedni rychle, Jene, můj choť přichází. Nesmí mne najít u tebe tak rozzechvělou. Jdu nařídít, aby přinesli svačinu.«

Vyběhla z pokoje v lici všecka zruměnělá a Jeník usedl těžce, přemáhaje vzrušení.

Továrník Šlechta vstoupil do pokoje.

»Kdepak je moje choť? To je mi pěkná hostitelka! Nechá tě o samotě a odejde,« volal již na prahu.

»Milostivá paní právě teď odešla do kuchyně. Chce mne pohostit a šla rozkázat, aby přinesli svačinu.«

»Hm, rozumím. Chce se ti, příteli, ukázat v úloze hostitelky. Znáím, co je její chloubou. Avšak již přichází.«

Nemýlil se. Paní Šlechtová vstoupila do pokoje s dívkou nesoucí svačinu. Byla na pohled klidná a vítala chotě. Na Jana nepohlédla, jen tu a tam při běžném hovoru se mu zadívala v tvář, ale jen úkradkem.

Mluvila málo, nechávajíc chotě v úloze hostitele.

Továrník se s Janem pěkně pobavil, a když s večerem odcházel, vybidl jej, by přišel častěji na návštěvu.

Tak se stalo, že mladá žínka zvykla opět Janovi a jeho lásce. Že vždycky nalezla chvíli, kdy s ním mohla beze svědků promluvit, kdy jí mohl stisknout ruku a zlíbat její rty.

Chvíle ty byly pro oba svátkem.

Oddávali se jim, zapomínajíce mnohdy na opatrnost.

Nepozorovali ani, že jim tu a tam uklouzlo slůvko, jež zbystřilo pozornost Šlechtovu, že v jeho duši rostou stíny žárlivosti a podezření. Mnohdy odešel, nechávaje chof s Janem o samotě, aby opět vstoupil ve chvíli, kdy toho nejméně očekávali. Tak uplynulo téměř půl roku.

Co nevidět mělo přijít malé robě na svět.

Mladá žena žila nyní dvojím životem. Oddanost dávala choti, čistou lásku Janovi, lásku, jež byla prosta vášně. Nepřemýšlela však o tom, ba byla takto šťastna.

Jednoho dne ukázal Šlechta choti dopis svého přítele, vyzývajícího jej, aby přijel okamžitě do hlavního města urovnati neodkladné obchodní záležitosti.

»Budu vzdálen dva, až tři dny, Matyldo, kdybys snad něčeho potřebovala, obrať se na Jana, on ti vše obstará. Bude u nás jistě denně, nebude se ti tedy stýskat.«

»Máš pravdu, Milo, však víš dobře, že mne Jan rozveselí, i kdyby nejtěžší chmury zastíraly moji líc.«

Šlechta slyšel dobře odpověď ženinu, neodpověděl však na ni, jen jaksi stiskl rty.

K večeru pak se s chotí rozloučil a odjížděl, zanechav Janovi plno rozkazů. Jan s Matyldou zajásali. Budou mít dva až tři dny pro sebe. Nikdo jim nebude v jejich láskování překážet. Vždyť nikdo ani netuší, že v jejich srdcích dosud hoří oheň jejich lásky mládí.

Netušili, že se těší nadarmo. Šlechta dojel na nejbližší stanici, uschoval tam zavazadla a pustil se pěšky domů.

Tma ho pomalu obklopovala, stromy vrhaly v měsíčním svitu stíny na bílou silnici, po které kráčet.

Byl krásný letní večer, kolem něho klid a mír, zatím co v jeho duši zuřila bouře podezření. O půl jedenácté hodiny noční stanul pod okny svého bytu v přitmělém parku. Skrčil se v hustý keř a díval se vzhůru do osvětleného okna.

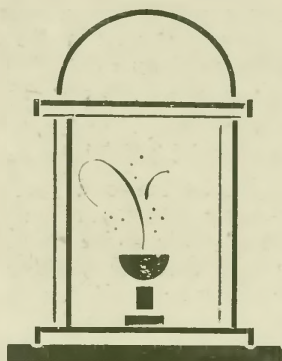
Pojednou se zachvěl. Na průhledné zácloně se objevily dva stíny. Muže a ženy.

Poznal je. Jan a jeho chof. Jan se skláněl k Matyldě a líbal ji dlouze v rty.

Kolem plotu zahrady šel kdosi a prohodil:

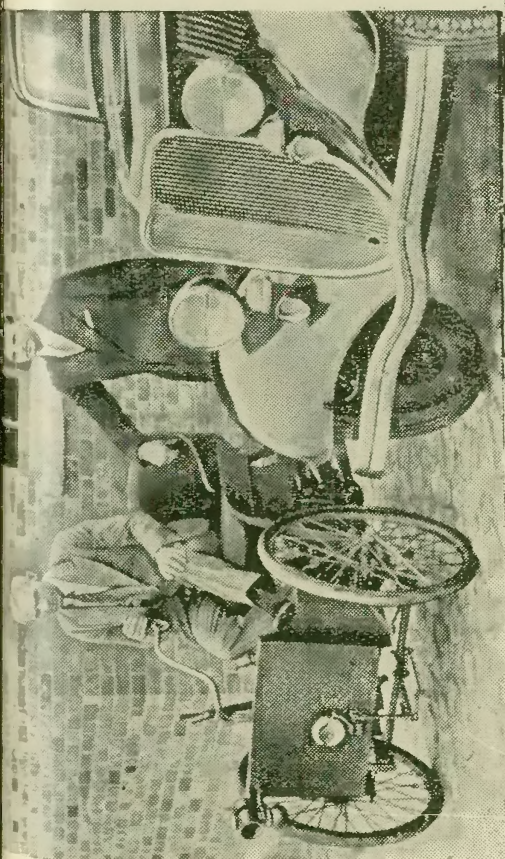
»U těch Šlechtů je věčné štěstí domovem. Podívej se, jak má Šlechta Matyldu rád. Líbá ji dlouze a netuší, že ho

Jodové lázně Darkov Východní Slezsko, ČSR.

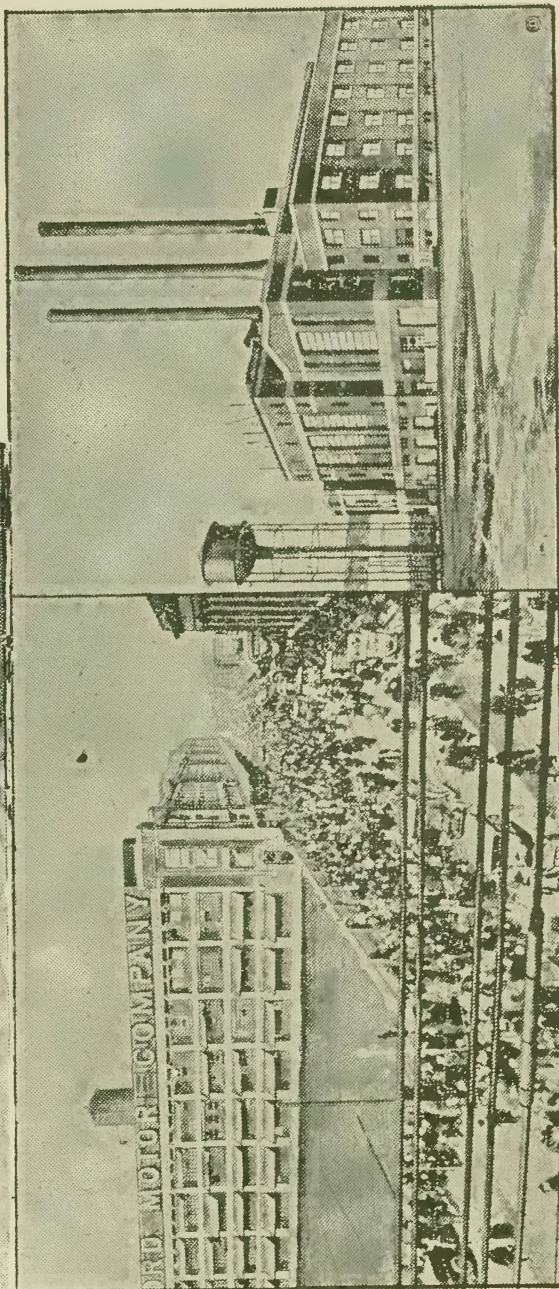
Stanice košicko-bohumínské dráhy. Nejsilnější jodo-bromové lázně na kontinentu. Nejvýše účinné při tuberkulose kloubů a kostí, skrofulose, zkornatění tepen, ženských chorobách, exsudátech, chudokrevnosti, rachitidě, rheumatických chorobách, chronických kožních chorobách, následcích lues, onemocněních cévní a nervové soustavy, nervových affekcích (neurasthenii), strumě (vole), Basedowu a. j. Dětský útulek pro děti bez doprovodu. V květnu, září a říjnu snížené ceny. Sezona od 1. května do 31. října. Moderní sanatorium s celoročním provozem.

Dotazy vyřídí správa lázní v Darkově

Henry Ford sedmadesátníkem.
 Henry Ford ve svém prvním automobilu,
 vedle pak jeho syn Edsel s nejnovějším
 modelem Fordových závodů z roku 1933

Fordovy závody v Detroit

stíny zrazují. Několikrát jsem již pozoroval láskování mladých manželů, aniž by měli o tom tušení.«

»I přej jim toho, příteli! Jsou mladí, proč by se nemilovali?«

Chodci se vzdálili. Šlechta vystoupil z křoví, odemkl tiše dveře domu a jako kočka se plížil po schodech nahoru. Dostal se až do pokoje, kde se milenci oddávali své lásce. Nevěděli o jeho přítomnosti. Stál u dveří a pozoroval, co se bude dít.

»Kdepak je asi Míla?« pravil pojednou Jan, stojící u okna. Svíral mladou choť v náručí. Ona objímala jeho šíji a dařila ho vroucími polibky. Šlechta nesnesl pohledu na choť. »Míla je blíže, než si myslíš, ty jeden zrádce,« zazněl jeho hlas ode dveří a Šlechta všecek zrudlý v lici přistoupil k Janovi.

»Přijal jsem tě pod střechem jako dobrého přítele, vytrhl jsem tě z nouze a tys mi za to ukradl lásku ženy. Nechám ti ji, jako ti nechám dítě, jež přijde v nejbližší době na svět. Vezmi si ženu, jež mi před krátkou dobou přísahala u oltáře věrnost, ale zradila ji a dala ti lásku, jež patřila mně. Domníval jsem se, že chovám pod krovem poctivou ženu a věrnou družku života. A zatím?

Dařil jsem svou láskou cizoložnici, jež snad se mé lásce vysmívala. Vezmi si ji a odejděte dříve, než se stane neštěstí, dříve, než zabijí tebe i ji.«

Pokynul velitelsky ke dveřím, ale ani Jan, ani Matylda se nehýbali. Stáli tu s hrůzou ve zraku.

První se vzpamatovala Matylda a téměř vykřikla:

»Mýlíš se, Mílo. Nejsem cizoložnicí. Chceš-li, zab mne, ale dříve vyslechni, co ti řeknu.

Milovala jsem Jana dříve nežli tebe celou duší, celou silou mládí. Doufala jsem, že se stanu jeho chotí, ale tys mi vstoupil v cestu a požádal jsi mého otce o moji ruku.

Nechtěla jsem zradit Jana. Bránila jsem se sňatku bez lásky ze všech sil, ale neubránila jsem se. Podlehl jsem nátlaku rodičů.

Svolila jsem státi se tvou chotí. Zřekla jsem se lásky k Janovi a šla jsem s tebou k oltáři. Trpěla jsem nevýslovně, ale konala jsem svědomitě manželské povinnosti. Přišel den, v němž jsem poznala, že budu matkou. Tenkrát jsem po dlouhé době zajásala. Zřela jsem v dálce novou lásku, vznešenou, velikou lásku mateřskou. V ní měla zaniknouti moje láska mládí.

Těšila jsem se, že zapomenu na Jana a v lásce k dítěti ztopím celou duši, těšila jsem se, že dítě bude pojátkem mezi mnou a tebou, že v lásce k dítěti najdu lásku k tobě. Osud však chtěl jinak. Přivedl mi v cestu Jana. Sotvaže po prvé stanul přede mnou, vzrůstala utlačovaná láska mého nitra novou silou. Bránila jsem se jí, ale marně. Zrušila jsem věrnost k tobě, ale nikdy jsem neposkvrnila tvou čest, to ti přísahám při všem, co mi milého a drahého.

Neposkvrnila jsem ji cizoložstvím, jak se domníváš. Kromě polibků nedala jsem Janovi nic. Dítě, jež přijde na svět, je tvé. Domníváš-li se však, že lžu, opusť okamžitě tvůj dům, ale ne s Janem. Půjdu sama do šírého světa. Sama budu vychovávat tvé dítě a živit je prací rukou. Od tebe nepřijmu ani haléře.

Probudil-li někdo v tvé duši podezření toho druhu, nebo obvinil-li mne snad, pak je to podlý lhář.«

Mladá žena mluvila prudce a v jejím hlase se odrážel bol zničené lásky, což Šlechta nesmírně dojalo. Rázem ji porozuměl a odpustil to, co se mu dříve zdálo velikým proviněním.

»Nikdo mi nic neřekl, Matyldo. Sam jsem pozoroval, že od příchodu Janova nejsi taková, jaká jsi dříve bývala. Tvou lásku k němu mi prozradilo nejedno slovo neprozřetelně pronesené. A dnes mi

Hodiny všeho druhu

budíčky, snubní prsteny

stříbrné a alpakové zboží

VIKTOR MARTINEK

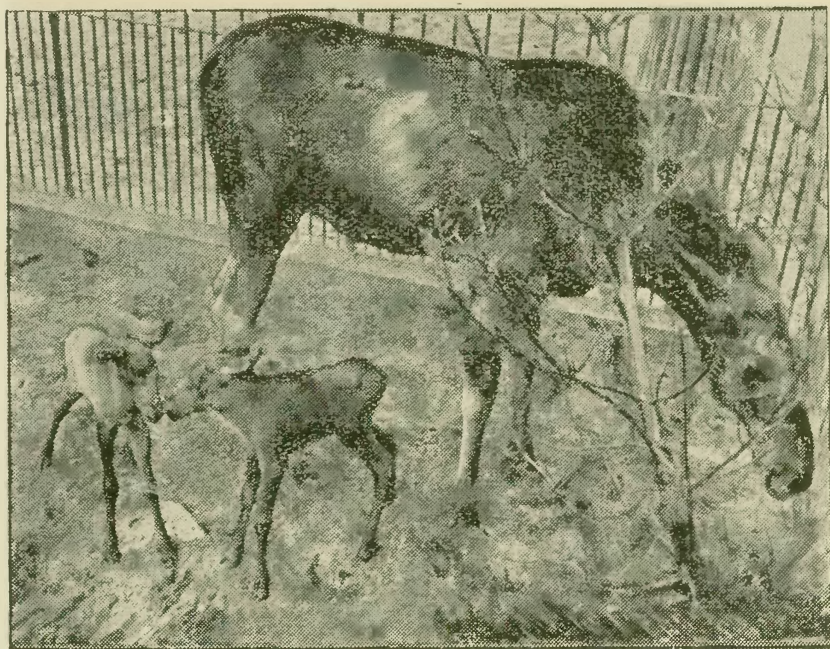
Český Těšín, Radniční náměstí

Veškeré správký hodin, práce zlatnické, rytí monogramů

lásku prozradily stíny na záclonách. Mluvali jste se a netušili jste, že stojím u okny. Je-li však pravda, co jsi řekla, je pravda, že jsi se nedopustila hrubé znevěry, že dítě je mé, pak ti odpustím a odpustím i Janovi.

Pro několik polibků nemusí mezi námi být roztržky. Zůstanu Janovi nadále věrným, opustí-li okamžitě můj závod. Přetrhnu mu místo jinde, aniž by někdo mělo tušení, co se mezi námi děje.

abys odešel pokořen. Zde je adresa mého přítele, ohlas se u něho a on tě vezme do služby. Víím, že jsi poctivec, ale chtěl jsem se o tom přesvědčit. Nařkl jsem tě z nepěkného činu, ale jen proto, abych viděl, dovedeš-li se hájit, dovedeš-li rozptýlit stíny domněnek a pochybností, zaplavujících mou duši. Dokázals to a já jsem ti vděčen z celé duše. Buď sbohem!« Jan stiskl ještě jednou Šlechtovi ruku, vzal visitku, již mu podával, naposledy pohlédl na Matyldu a odcházel.

V berlínské zoologické zahradě vrhla samice losa dvojčata

Jsi mužem, Jene, měl jsem tě rád a proto řci i ty, zda je pravda, co řekla mochof.«

»Ani jediné její slovo není lží, Milo. Nejsem nepoctivcem, nedotekl jsem se ni nejmenším tvé cti. Bylo by pro mne přínosnější, zneužít důvěry a oddat tě, již nade všecko na světě miluji. Ona by se nesnížila k nešlechtnosti. Mluvíme se, pravda, ale jen čistou láskou.«

Sklonil se, naposledy políbil ruku mladé ženy, podal ruku Šlechtovi a odcházel.

»Ne tak, příteli! Nechci, abys od nás odcházel,« zvolal Šlechta. »Nechci,

Mladá žena propukla po jeho odchodu v zoufalý pláč.

Šlechta k ní přikročil, vzal ji jemně do náruče a zvolal.

»Zanech bolu, Matyldo, a pamatuj, co tě očekává! Nerozčiluj se zbytečně, abys neublížila dítěti!«

Jeho slova měla blahodárný účinek.

Mladá žena se pomalu uklidňovala, po hodině pak ji odváděl do ložnice. Hovořil s ní jako s nemocným děckem a tu se mu svěřila se vším, co ji tísnilo.

Řekla mu, jak byla nešťastna, že musila lhát lásku, již necítila.

Svěřovala se mu, jak proti lásce k Janovi bojovala, ale marně. Mluvila tiše,

jako by se obávala, aby její zpověď nikdo neslyšel. Šlechta ji trpčlivě poslouchal, hladil jí líčka a ona posléze usnula.

Ráno se probudila, ale nevstávala. Bylo jí nevolno a k večeru povila zdravého hošíčka.

Vzala jej do náruče, líbala v drobnou tvářinku a šeptala mu: »Moje drahé robátko. V tobě se zrodí mocná a velká láska k Milovi, tvému otci.«

Stalo se. Po roce lnula k choti upřímnou láskou a v lásce té zmizely všechny stíny, naplňující dříve jeho duši.

A když později ukládala ještě malou dcerušku do kolébky, vybledla její vzpomínka na Jana úplně. Její láska patřila jen Šlechtovi, který tonul teprve nyní v nezměrném blahu a štěstí.

*

Pro zasmání

Služba. »Byla jste už někdy ve službě?« — »Ovšem, milostpaní — mám 275 doporučení.«

V tlačenici. »Proč máš ruce v kapsách, Pepičku?« — »Když je tady tak málo místa.«

Pejsek na klín. »Nesahej na něj, kousl by tě!« — »Pročpak?« — »Protože tě nezná.« — »Tak mě představ.«

Mezi přítelkyněmi. »Proč si Louisa v poslední době tak často sahá rukou na hlavu? Má tak silné bolení hlavy?« — »Ne, ale má nový brilantový prsten!«

Lékařka šoférkou (k člověku, kterého přejela): »Mohu vám pomoci? Mám vám dát obvaz? Jsem lékařkou...« — »Nu, umíte-li tak obvazovat, jako řídit auto, telefonujte raději pro záchrannou stanici!«

Poslední v kalendáři. »Nu, chlapečku, co přinesl Ježíšek?« — »Mně oblek, pistoli a album na známky, sestře škatuli na šití, bicykl, loutkové divadlo a kočár pro loutku, matince kožich, tři klobouky a náramek.« — »A tatíčkovi?« — »Tomu vyžehlil kalhoty.«

Vysvětlení. »Byl Jack vždy takovým nepřitelem žen?« — »O ne — tím se stal teprve od té doby, co se oženil!«

Lékařova rada. »Nic pít, málo jíst, přestat kouřit, nerozčilovat se divadly a zábavami« — »Ale co budu dělat?« — »Ušetřite při tom na lékařský honorář.«

Velká starost. »Milý příteli, copak tak zasmušilý?« — »Mám náramné starosti k vůli jednomu klientu.« — »Těžký případ?« — »Velmi těžký. On totiž neplatí.«

Záskok. Soudce: »Zas vás tu, Smetale, máme pro nenechavost! Což nevíte, že stojí psáno: Nepokradeš!?« — »To je, vzácný pane rado, někdy moc těžká věc! Dyk voni se taky nedrží podle Písma, které říká: Nesudte a nebudete souzeni!«

Vojenská latina. »Ano, strejdo, příští válka, to bude samá technika a chemie a všechno obstarají stroje.« — »Ale jdi, a co by pak dělali vojáci?« — »Vojáci? Ti budou jen salutýrovat.«

Všichni ne. Ona: »Všichni mužové jsou pitomci.« — On: »Všichni ne — na světě jsou také staří mládenci.«

Domácí hudba. »To, co jsem hrála, byla »Smrt Vítězslavova«, drahoušku!« — »Hm, ten člověk měl asi hroznou smrt!«

Máry po prvé před teploměrem. Máry, skočte se podívat na pavač, kolik máme čárek na teploměru. Zdá se zima.« — »Čárek máme, prosím, plný prkýnko a zima je tam až hanba.«

Dobrodíneč. Chudá žena s dítětem na ruce stojí před kostelem. Pán tudy jde, vrhne na ni soucitný pohled a táže se jí po příčině jejího trápení. Prý chce dát pokřtít své dítě, pan páter však žádá dvacet korun, ona pak má pouze pět. Šlechtný pán vyndá z tobolky stokorunovou bankovku se slovy: »Zde vezměte a jděte pokřtít své robátko, počkám zde na vás, padesát korun mi přinese nazpět!« — Žena učiní, jak jí bylo řečeno, a všecka šťastna přinese šlechtnému dobrodinci 50 korun zpět. Pán však odmítá je jí díky se slovy: »Vy jste ušetřila 35 korun, já jsem vydělal padesát korun a páterovi z jeho falešnou stokorunou pomůže již nějak Bůh!«

O knížkách

Tímto článkem chtěl bych upozornit na některé věci, které by si měli uvědomit a promyslet všichni, jimž kniha není jen předmětem chvilkové zábavy. Knihy, o něž tu jde, jsou knihy umělecké literatury.

Především nemá se číst jen pro ukrácení dlouhé chvíle, nýbrž z vnitřní potřeby. Ke knize máme přistupovat s jistou vážností a také s požadavky. Přečtu-li knihu a nemám z ní nic víc, než že si pamatuji popisovaný děj, četl jsem ji buď špatně, nebo kniha sama nestála za nic. Dobrá kniha je vždy podnětem vážného přemýšlení. (Vážný znamená asi tolik, jako opravdový, poetivý, nikoliv smutný.) Jinak by se dalo též říci, že dobrá kniha má čtenáře »zneklidnit«. Ne rozčilit, nýbrž vyzývat k souhlasu nebo nesouhlasu, vyvolávat potřebu dořešení některé otázky čtenářovy nebo ukazovat potřebu řešení otázky dosud čtenářem neřešené a přezírané. Masaryk tomuto říká »umět číst mezi řádky«. Umělec je totiž člověk, který vidí to, co mnozí lidé nevidí, ač kolem toho stále chodí, který si řeší své otázky, těžkosti a starosti a kterému to nedá a musí to vyjádřit uměleckým dílem. Jde o to, abychom ty umělcovy otázky a zápasy živě prožívali s sebou, ne abychom se nezúčastněně a nestranně dívali na jeho snažení a snad se tím bavili.

Někdy je člověk unaven a rád by si přečetl něco zábavného a veselého. Bylo by nesprávné domnívat se, že veselá knížka je méně hodnotná než knížka vážná. Nutno však pamatovat, že ani taková knížka nesmí být »prázdná«.

Je dobře udělat si po přečtení knížky kritiku o ní a třeba si ji napsat. Taková kritika má být krátká. Nestačí však říci jen, že se mi kniha líbila nebo nelíbila, že je hezká nebo nudná, nýbrž je nutné uvě-

domit si, které věci se mi v ní líbily a které nelíbily, v čem jsem se spisovatelem souhlasil a v čem nikoliv. Nemysleme, že jen ta kniha je vážná a dobrá, se kterou můžeme ve všem souhlasit. Velké umění si vždy vynucuje respekt, i když s ním nemůžeme souhlasit. Masaryk na př. říká, že si velmi váží Goetha jako geniálního a poetivého myslitele a umělce a že se u něho mnoho učil přesto, že skoro v ničem s ním nemůže souhlasit.

Dobrá věc je, když tutéž knihu přečte několik lidí a pak si o ní popovídá a řekne si, co se komu na ní líbilo a nelíbilo, s čím kdo souhlasil a nesouhlasil a proč a pod. Často lze jen takto naučit se lépe číst. Lidé si zde totiž mohou všimnout, jak jinak čtou jiní lidé, čemu oni věnují hlavní pozornost, které věci jim unikly, co si špatně vyložili a pod.

Nesmíme si myslet, že nejlepší čtenář je ten, který přečte mnoho knih, který je přímo hltá. Právě naopak, mnoho čtení je známka duševní lenosti. Nejen knihy číst, nýbrž také při nich myslet! Nebojme se toho, že to zprvu děláme nešikovně. Vždyť se říká, že žádný učený s nebe nespádl.

Pochopení knihy si často usnadníme, opatříme-li si z dobrých pramenů co nejvíce informací o autorovi knihy; jaké byly jeho životní osudy a názory, co chtěl psaním knih na světě udělat a co zamýšlel s knihou, kterou si chce přečíst.

Je nutné si pamatovat, že ne každá knížka už proto, že ji někdo vytiskl, je umělecká. Mezi knihami je mnoho braku a je těžké vybrat si, které jsou dobré a které ne. Nedejme ani na ujišťování autorovo nebo vydavatelovo, že knížka je čisté umění, ale počkejme s úsudkem až po přečtení. Dobrá kniha nenechá nás lhostejnými. Nechtějme však jen libivost!

To, co se nám líbí, nemusí být ještě umění. Člověk má většinu zálib a zvyků nesprávných a takovýmto nesprávným zvykům dobrá kniha vyhovovati nemá.

Nakonec ještě pár slov o výchovné ceně knihy a o mravnosti a nemravnosti v knihách. Pozorné čtení dobrých knížek a přemýšlení podle jejich popudů má velký výchovný význam pro čtenáře, třebaže na výchovu čtenáře autor při psaní knihy nemyslí. Od vynikajících lidí se člověk mnohemu dobrému naučí, i když oni sami si neuvědomují, jak na druhé lidi působí. Tak také působí silou svého přesvědčení a citění silný, geniální spisovatel prostřednictvím knih na čtenáře, aniž to snad zamýšlel. Proto láska ke knize často a právem se klade na roveň přátelství s velkými lidmi.

A pokud jde o mravnost v knihách, nutno říci: úkolem umění a tedy i knih není, aby hlásaly na světě mravnost, avšak žádné poctivé myšlení a snažení a tedy ani umění nemůže hlásat nemravnost. Dejme si proto dobrý pozor na knihy, na jejichž obálkách se chválí, že autor má odvahu jít proti morálce a pod. Zpravidla to bývá brak, který takto doufá přilákat senseace chtivé čtenáře. Velcí spisovatelé psali proti vládnoucím mravům vždy jediné ve jménu mravnosti lépe pochopené, nikoliv aby propagovali nemravnost nebo

mravní lhostejnost. Nemravnost a lhostejnost k mravnímu snažení je zjev úpadkový a literatura, která na tom si zakládá, je zbytečně popsaný papír. Na druhé straně pak nutno připomenout, že sebelepší úmysl nebo propagace mravních ideálů nestačí na to, aby už jen proto byla kniha umělecká. Velmi často takové knihy působí jen dojmem neživotnosti a nudy.

To, co zde bylo až dosud řečeno, dalo by se shrnouti takto: Nestačí jen knihy číst, nýbrž je nutno při čtení přemýšlet. A ovšem číst jen takové knihy, které s myšlením čtenářovým počítají a které k němu vybízejí, nečíst vše, co náhoda přinese. Snažme se podle knížek učinit si představu o tom, co asi autor sleduje psaním knížek. Shledáme-li, že autor nemá poctivé úmysly, že chce psaním knížek jen vydělat peníze a nic víc, nedejme se jím dále napalovat a nečtěme ho. Při posuzování knížek budme kritičtí. Ovšem kritičtí na všechny strany, t. j. jak k autorovi, tak i k sobě a svým schopnostem, abychom nesoudili ukvapeně a bez náležité znalosti. Vyhledávejme co nejvíce lidí, kteří mají takto vážný vztah ke knihám, a mluvm s nimi o tom, co jsme sami četli a co oni četli, a tak často najdeme, co by stálo za to, abychom si přečetli.

Pro zasmání

Špatné svědomí. Lékař: »Máte nervosní tlučení srdce. Nemáte ponětí, od čeho by to mohlo pocházeti?« — »Já myslím, že od rybolovu!« — »Od lovení rybiček? To bych nemyslí. Toť přece docela tiché zaměstnání.« — Ano, ale když nemá člověk povolení, přijde to tlučení srdce samo sebou.«

Tělové barvy. »Heč, mně koupila mamička tělové punčochy!« — »Kdyby tě raději umyla, to by bylo moudřejší, alespoň bys měla také tělový krk!«

V hotelu. »Co stojí u vás pokoj na noc?« — »To se řídí podle polohy.« — »Já lehávám na zádech.«

Dotaz. Malý Jarka z Prahy pozoruje se zájmem svou babičku, sedící u chlěva a škubající husu a po chvíli se táže: »Babíčko, budete také škubat krávy?«

Poznání. Slečna Elsa dívá se do zrcadla a tváří se mrzutě: »Není to nic platné, letos už je mi naposledy osmadvacet...«

Výhoda. »Sluší mi teď plnovous?« — »Ano, aspoň není vidět tolik obličejů!«

Chybálávkyl! »Lékař mi zakázal práci kouřiti.« — »Konečně jsi tedy zanechal toho kouření!« »Ach, kdepak, zanechal jsem práce.«

Opustěný. »Mám jediného přítele na světě a tím je můj pes.« — »Proč si tedy nekoupíte ještě jednoho, abyste měl alespoň dva přátele?«

Držel slovo. »Tento týden nebudu moci zaplatit svou splátku!« — »To jste řekl předešle také!« — »Nu, a nedodržel jsem slovo?«

Darkov

Střední Evropa a zejména území republiky vyniká celou řadou známých lázní s vyhlášenými léčivými účinky; je-li třeba jmenovati, tedy Jáchymov, Karlovy Vary, Mariánské a Františkovy Lázně, Poděbrady, Luhačovice, Pišfany, Trenčianské Teplice a Smokovec. Každé proslulé lázně musejí býti vybaveny kromě léčivých pramenů též komfortním pohodlím pro své hosty a kádrem odborných lázeňských lékařů. Z těchto tří ve-

ličin nesmí chyběti v pojmu světových lázní ani jediná a ve jmenovaných právě lázních také, bohudíky, nechybí!

Ale nesmíme zapomenouti, že máme u nás ještě také mnohé silně léčivé prameny, jež by se mohly rozrůsti při řádném vybudování hotelů a sanatorií ve svém okolí v nová veliká lázeňská střediska. Mnohdy k tomu chybí podnikavost našich lidí, mnohdy i peníze, což bývá asi nejčastější a proto takové malé

lázněčky živoří, jsouce navštěvovány jen lidmi neoplývajícími statky pozemskými.

Snad si vzpomenete ještě tak mnozí, kteří jste kdysi jako studenti cestovali o prázdninách po našem východním Slezsku, že jste se také jednoho dne oetli v malých, ba v nepatrných lázních Darkově. Snad jste se jim tehdy dokonce i rychle vyhnuli, neboť nechtěli jste si svoji růžovou prázdninovou náladu kaliti pohledem na několik kulhavých, ofačovaných a o berlích se ploužících postav v lázeňském parku. Nepřeháníme, když řekneme, že se tehdy za bývalé monarchie a ještě před několika málo lety o Darkově mnoho nemluvalo, protože se o nich u nás namnoze nevědělo. Opakuji, prosím, výslovně »u nás«, neboť v cizině byl Darkov i tehdy ku podivu dobře známý svými mocně léčivými zdroji jodobromové solné ropy.

Ba stávalo se i nezdůvka, že pacienti z Československa, hledající pomoc u lékařů francouzských a německých, bývali odkazováni do Darkova ve Slezsku. Ovšem tehdy se mohl Darkov pochlubiti jen svými zázračnými prameny a svědo-

mitými lékaři, ale o nějakém pohodlí nebylo tu ani řeči. To přišlo teprve až letos.

Jest zásluhou báňského karvinského geologa dr. inž. V. Šusty, že tu byly nalezeny a podchyceny nové vydatné prameny o tak značném obsahu jodu, že darkovské lázně předčí dnes i známý rakouský Hall. Jest dále i zásluhou majitele pozemků darkovských, velkostatkáře dr. Larische a odb. darkovských lékařů dr. Beiera, Žurka a Vezéra, že v Darkově dnes stojí jedno z nejlepších sanatorií poslední doby, opatřené všim možným pohodlím a nejlepšími současnými lékařskými přístroji diagnostickými a léčebnými. Jen mimochodem podotýkám, že jest tu i nákladné zařízení tak zvané »Stangero-vy elektrické lázně«, pomocí již jest možno vpravovati účinné chemické látky z vody přes kůži, přímo do pacientova krevního oběhu. Toto ošetřování má obyčejně v zápětí velikou úlevu nemocného.

Ale i jiná fysikální zařízení, jako na příklad kompletní roentgen, enterocleaner, Zanderův sál, inhalatoria, radiová

Nové Sanatorium v Darkově

Chirurgické, interní a dětské oddělení pod vedením odborníků. 45 pokojů, lázně jodové, uhličité, kyslíkové, střevní, elektrické, parní, horkovzdušné, lázeň čtyřkomorová, Stangerova, jodové inhalatorium, elektro-hydrotherapie, basální metabolismus, elektrocardiograph, pneumotorax, roentgen, diathermie, horské slunce, Solux, Zander, masáž. **INDIKACE:** Chirurgická tuberkulóza, skrofulóza, kožní tuberkulóza, rachitis, hypertenze, arteriosklerosa, genitální záněty, exudáty, trombophlebitis, kloubové afekce, ekcémy, hypertrophia prostaty, metalues, tabes, struma, parenchymatosa, Basedow (lehčí formy) neurasthenie, epilepsie, obrny (post hemiplegiam), anaemie.

Celoroční provoz, osobní a lůžkové výtahy, koupele v ústavu, denní pense od Kč 80— výše (t. j. byt, strava, koupele, lékařské ošetřování).

Přijímání pacientů také na účet všech nemoc. pokladen a Léčebných fondů

Informace: Správa Sanatoria Darkov

emanatoria, sprchy, parní a uhličitě lázně, ultrafialové solarium; infračervený prohřivač, galvanofaradisace atd. tvoří dokonalý a novodobý technicko-lékařský arsenál tohoto velikého hotelu — nemocnice.

Tážete se, kteří nemocní učiní z Darkova světové lázně? Nuže, tedy lidé s poruchami štítné žlázy, s tuberkulosou kůže, kostí, kloubů a lymfatických uzlin, lidé s chronickými hnisavými procesy, skrofulosní a rachitické děti. Žehnati budou Darkovu i zástupy ubožáků, kteří úpí pod následky dávno proběhlé a špatně léčené příjice, jež zavinuje všechny ony příliš dobře známé strasti tohoto

slzavého údolí, které lékaři zovou souborně stavy metaluetickými. Darkov bude vyhledáván též pacienty trpícími skornatěním tepen, vnitrožilními záněty, ucpáním cév, kloubovým hostcem a konečně i rekonvalescenty po chorobách dutiny hrudní, při níž nutno v hrudníku nahromaděné a uzavřené výpotky ze serosních blan co nejdříve odstraniti.

Není pochyby o tom, že vybudováním velkého sanatoria v Darkově byl učiněn další veliký krok v čs. lázeňství. Odjíždíme odtud s pocitem, že opouštíme spíše rozsáhlý hotel-pension ve Švýcarsku, než čs. sanatorium darkovské ve východním Slezsku.

Lázeňským hostům

DARKOVA doporučujeme

HOTEL LANGER, DARKOV

Prvotřídní kuchyně. Výborné nápoje všeho druhu. Levné ceny. Byt a strava denně Kč 28 - 35.

DARKOVSKOU SÚL JODOVOU zasílá poštou a drahou

ÉAZEŇSKÁ DROGERIE

FELIX TURKA, Fryštát a lázně Darkov

Látky

hedvábí

dámská, dětská konfekce
švadlenské a krejčovské
přípravy, dámské a dětské
klobouky vše k dostání u fy

o b c h o d n í d ů m

Anna Merťová

dříve Fr. Gajdziok

Fryštát, náměstí

RADIO-ELEKTRO
VILÉM NAWRATH

Úředně konces.

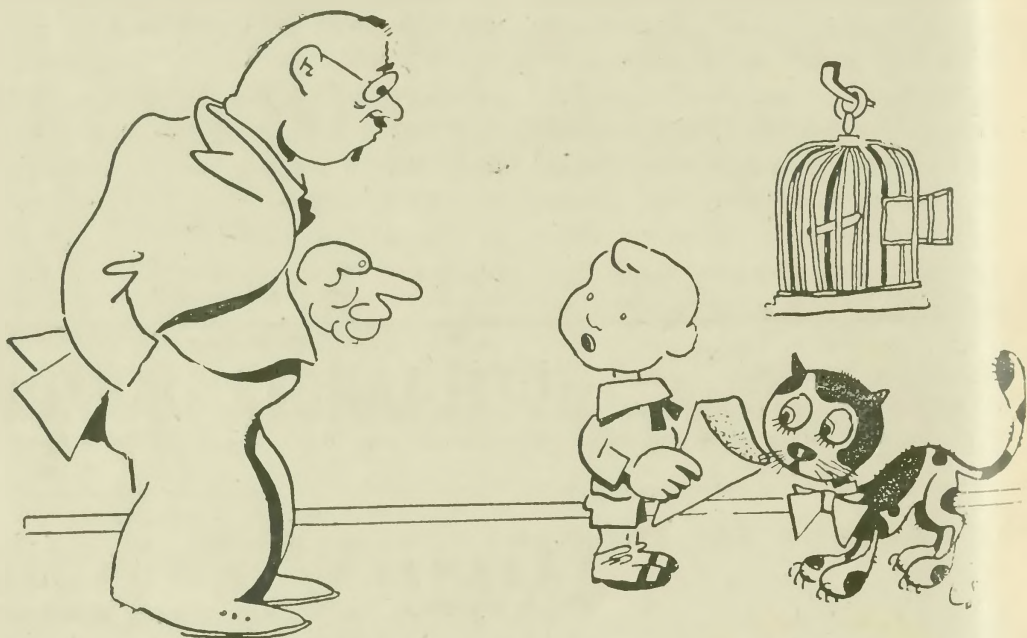
Technické a elektrotechnické výrobky
ve Fryštátě, náměstí

Odstředivky, jízdní kola a jich součástky, šicí
stroje, benzin a oleje všech druhů. Radiopří-
stroje a veškeré součástky

Při nákupech račte se odvolati na Matiční kalendář

Pro zasmání

**Proč dáváš kocourkovi ptačí zob?
To je pro kanárka, kterého snědl.**

Bezpečné znamení. Povídala paníčka z Prahy děvečce ze statku: »Marjáčko, dneska sem přijede za mnou můj manžel, dojděte na nádraží naproti!« — »A kterak ho, prosím, poznám?« — »Dobře! Je menší, zavalitější a jak vystoupí z vlaku, bude se ptát, kde je tu nejbliž hospoda!«

Dobrá rada. »Kolik sudů piva prodáte měsíčně, pane hostinský?« — »Třicet.« — »Dáte-li mně sklenici piva zdarma, poradím vám, jak budete moci prodat pětatřicet!« »Jak to?« — »Prodáte pětatřicet místo třiceti, budete-li sklenice nalévat plné!«

Truchlící pozůstalý. »Váš první manžel byl rozkošný člověk! Škoda, že tak brzy zemřel.« — »Ano, to říká můj druhý muž také!«

Báječné hedvábí. »Je toto hedvábí skutečně trvanlivé?« — »Milostivá paní, šaty z něho budete moci nosit až do své smrti a ještě pak si budete moci z nich dáti udělati spodničku!«

Levné auto. »Taky už byste si mohli koupit auto.« — »Já počkám, až bude stát 9.999 korun.« — »Kdy to bude?« — »Až já začne vyrábět Bafa.«

Praktická. »Naše koberec, milá ženo, vypadají již natolik špinavé!« — »Máš pravdu, muži — musíme si zase dáti převést nějaký nový systém.«

Poslední slovo. »Tati, už jsem rozluštil celou křížovku, jen poslední slovo mi schází.« — »To se zeptej matky, ta má vždycky poslední slovo.«

Hrdlička

»Copak to bude, Mírečku?« Tatiček udiveně kroutil hlavou nad drobným Mírečkem, kutícím něco pod kolnicí.

»Ale nic, tatičku!« Malý Mírek pohlédl jen tak zběžně na zvědavého tatku, odložil několik kolíčků a prkének a usedl pak naproti tátovi, zkoumavě ho chvíli pozoroval a potom se náhle otázel, nedočkavě čekaje, co odpoví.

»Tatičku, co žere hrdlička?«

Tatiček si v duchu řekl »aha«, ale nedal na sobě ničeho znáti a rozvažoval, co tak asi může hrdlička žrát! Míreček mu mapomáhal v uvažování; napovídaje, podlepl si s pěstkami bradu a vážně chmuřil při tom čelo.

»Brambory...« Tatiček s tím nesouhlasil. »Kukuřici...« Tatiček jen vykuloval oči. »Žito...« »No, to snad,« dodával tatiček nesměle. »A co, tatičku, žízaly chrousty...« Mírek překvapil příkvy jeho tatička přímou otázkou, že ten se komecně vzdal, ujišťuje Mírečka, že se zeptá strýce Jana, co tak asi se může hrdličkám dávat. Vždycky, když byl tatiček v úzkých, tak se odvolával na to, že se poradí se strýcem Janem. Ale teď konečně chtěl vyslákat na Mírkovi tajemství rozdělané práce, kupky destiček a ostrouhaných kolíčků i hromádky špejlí. Ale Míreček, rovnaje ta všelijaká dřívka, odpovídal velmi neurčitě. Tak tedy nezbylo tatičkovi nic, než zaútočiti také zpříma.

»Co s tou hrdličkou, Mírku?«

Mírek trhl sebou, zvedl hlavu a převapeně zapátral tatičkovi ve tváři. Ale pak opět zlostejněle si hrál s nějakou hrdličkou, uvažoval. A pak náhle řekl zcela určitě tatičkovi.

»Zdeněk mi dá hrdličku... A zde jí dává klec.«

Tatiček se usmál. Znamenalo to souhlas, znamenalo to i pochyby o Mírečkově dobré snaze, hrdličku opatrovat. Když pak u oběda pověděl o tom mamičce, rozhorlila se nad Mírkovým nápadem i nad tatičkovou povolností a souhlasem.

»Copak si už, tatičku, nepamatuješ na to, jak chtěl mít Mírek kanárka? A kdo jej pak musel opatrovat, čistit, krmit? Kdo zavinil, že kanárek uletěl?«

Mírek se krčil u stolu a povzbudivě patřil na tatička a pak náhle jat obavou, aby tatiček nesouhlasil nakonec s maminčinými vývody (Bože, ten tatiček mamičce na všechno přisvědčí), honem se vmísil do rozhovoru.

Maminka ještě chvíli odporovala. Ne a ne, a nechce mít hrdličku v domě. Ale pak svolila, aby si ji Mírek přinesl domů. Klec už Mírek ovšem nedokončil, služka Marienka musila s půdy snést klec po kanárkovi, vyčistit ji a připravit pro nového obyvatele.

Odpoledne Míreček přiběhl s hrdličkou. Chudák, ubohé stvořeníčko se zimořivě choulilo a krčilo Mírečkovi v dlaních, bylo to mládě ještě, žlutoučký zobáček, měkký ještě a proužek na krku se jí teprve počínal rýsovat. Vpusťl ji do klece a tatičkovi sděloval honem, co jí všechno dávat. Hlavně mletou kukuřici... To už stál v kuchyni na židli u kredence a prohraboval se skleničkami — mamička měla zvyk, na nějž tatiček hrozně huboval, dávat drobné mince do skleničky v kredenci — a sháněl peníze na kukuřici. Pak se nemohl odtrhnout od klece, písek sypal hrdličce na dno jejího vězení, dvě misky vrchovatě nasypané drcenou kukuřicí jí postavil do rohu klece.

Opravdu, brzo hrdlička zvykla na blahobyt a honosně klovala do misek, rozhazujíc krmivo. A s Mírečkem obléhala klec kuřata a sezobávala to, co marnotratnice hrdlička vyházela. Ale zájem Mírkův neměl dlouhého stání. Již asi za čtyři dny si stěžovala mamička tatíčkovi, že už musí hrdličku sama poklízet, krmít. Míreček klopil hlavu, červenal se, vymlouval, že to on jen pozapomněl jednou hrdličku ošetřit... Ale stížnosti se už pak jen množily, až konečně mamička přejala všechnu péči o ptáčka. Trochu větší zájem vzbudila hrdlička ještě na chvíli, když počala cukrovat. Ale jen zájem. Práci — tu už Míreček dávno opomíjel, třebaže se rozhodně vzpíral všem návrhům, že aby hrdličku dali pryč. A hrdlička si přivykla na dům a domácí, volně vybíhala z klece, proletěla kuchyní, i na dvorek vyletěla a toulala se bůhví kde a opět se vracela do klece. Mírek pak, když mu vytýkali, že se ani trochu nestará, ujišťoval všechny nadšeně, že už toho není třeba, že hrdlička se už o sebe postará, vždyť už si i potravu dovede najít.

A pak se jednou stalo, že bylo ve vsi představení, při němž předváděl své umělosti jakýsi kouzelník. Opravdu, záračný muž to byl. Mírek mohl oči na něm nechat, co všechno uměl. Třeba vzal prázdný klobouk a vyčaroval z něho kolik hraček. A také tatíček obdivoval kouzelníkovy kousky. Mamička má nešťastný zvyk, kazit radost tatíčkovi i Mírkovi, tak ty kouzelnické kousky hanila. Udělej jen něco takového! — povídá sice Mírek mamince, ale ta jej neuznala ani za hodnou odpovědi a tatíčkovi, jeho napětí a

zvědavosti se směje. A tu kouzelník oznámí, že večer bude pokračovati v předvádění svých kousků na tanečním večírku, který bude následovati a že by ke své produkci potřeboval půjčit holuba nebo hrdličku. Zvírátku se zaručeně nic nestane.

Mírek tahá tatíčka za kabát. — Půjč mu naši hrdličku! Jistě půjdeš večer s mamičkou a se správcovými na zábavu a tančit. Odkoukáš ty kousky a naše hrdlička je chytrá, ta se taky něco naučí, věř přece, že na zavolání už i přiletí... Mírek žebroň a tatíček přihlašuje hrdličku že ji zapůjčí.

Večer jdou mamička s tatíčkem na zábavu. Míreček klopýtá před nimi, v náručí klec, která je větší než synek sám. Takový vlahý večer, les nad dědinou na stráni vydychuje teplo a z dolního konce dědiny slyšet taneční melodie. Mírek doprovází mamku a tátu, předal hrdličku a honem domů, kde už netrpělivě čeká Marienka, aby uložila Mírka a šla si také zatančit.

Bylo už po kouzelníkově představení. Hrdlička se ztrácela při něm v ošatce mise, aby na druhém konci sálu se opět objevila ve sklenici, kabátě. Kouzelník hrdličku vrátil tatíčkovi, dali ji do klece a postavili na okno. Hudba se rozechvěla, vlnivé písničky zpívaly v sále a tatíček tančil s mamičkou, paní učitelovou a správcovou, pan nadlesní se smál hlubokým basem, cenil svůj bělostný chrup, vykládal veselé historky a nikdo ani ne vzpomněl na hrdličku, která se krčila na bidélku v kleci. Všechno vířilo, smálo se, vykládalo a chudáček hrdlička přivíral oči a zase zděšeně sebou tloukla v kleci.

ŽELEZO,

nosiče, šrouby, drátěnky

NÁSTROJE

KOVÁNÍ

stavební a nábytkové

v železářském velkoobchodě

C E R M A N & K O Š Ť Á L

MORAVSKÁ OSTRAVA, NÁDRAŽNÍ TŘÍDA ČÍS. 3

Kamna a sporáky „Meteor“ a „Mora“ · Telefon 21.18

Tovární sklad stáložárných kamen orig. „MUSGRAVES“

neboť shon kolem ní ji děsil a plašil. A tu náhle mamička povšimla vyděšené hrdličky. Litovala ji, litovala ubohého ptáčka i paní správcová, litovala i paní učitelová. Tatiček sháněl Marienku, aby klec se stvořeníčkem vylekaným odnesla domů. Ale Marienka — bůhví kde byla ve svém kole tančících. A tak se tatiček rozhodl, že hrdličku odnese.

Šel s ní teplou nocí domů, nebe obsypano hvězdami, jasno jak zvečera. Došel k domu a vzpomněl si, že klíče má mamička v taštičce. Ale nic nevádí. Chladno není, hrdlička může být venku. Nechá klec v zahrádce. Postavil ji na lavičku pod okny. Hrdlička schoulena na nohách bidélku jistě už spala. Tatiček se vrátil na zábavu.

Noc se rozpouštěla, modravé šero se rozjasňovalo, nad dědinou rostla zrůžovělá obloha, když tatiček s maminkou se vraceli domů. Došli na dvorek, tatiček doskočil do zahrádky pro klec s hrdličkou a nevracel se. Jen takové udivené náhlé zavolání. Liduško!... Mamička překvapeně spěchá do zahrádky. Tatiček stojí u prázdné klece. Hrdlička pryč!

»Tohle je divné...« mumlá tatiček. »Co myslíš, Liduško, kam se poděla?« Stará se. Ale mamička vidí dobře, že není třeba odpovídat. Kolem klece je natuláno peříček. Zřejmě kočka dostala zášklus na hrdličku.

Chudáček... A mamičce je pojednou hrdličky líto. Vidiš, tohle jsi zavinil ty. Nemohl jsi klec dát aspoň na okno, nebo někam na skobu pověsit? Tobě tak něco jen svěřit.

Tatiček náramně zkroušený, mlčky odemyká dům.

Ráno vběhne Míreček do ložnice. Mamička je už dávno vzhůru, když vidí Mírka, jak spěšně odchází, přivírá za sebou. Tatiček, lenoch, spí jak o půlnoci. Mírek se přikrade až k posteli. Sáhne po tatičkovi, který mžiká víčky, těžce se probouzeje.

»Tatičku, kde je hrdlička...«

Tatiček se probouzí, provinile se dívá na Mírka, který honem a důrazně se znovu táže. »Tatičku, kde je...« Tatiček je v hrozných rozpacích a pak se nejistě přiznává... »Víš, Mírečku, hrdlička uletěla...«

Mírek vykulil zděšené oči, které se mu potáhly mlhavou vlhkou clonou, polyká rychle sliny, něco chce říct a neví co, vyčítavě patří na tatička, který stejně zoufale nešťastně hledí na Mírka a doznává (strašně při tom koktá), jak hrdličku donesl domů, postavil v kleci do zahrádky a jak se podivným způsobem ztratila. A pak zcela upřímně přiznává, že kočka ji sežrala. Peříčka tam zbyla, to jak se bránila.

Mírek zoufale bloudí očima, v ústech mu hořknou sliny, ale náhle setřese tíhu nepříjemného překvapení, setře velkou slzu, která mu v prvním návalu lítosti vytřyskla, a chlácholivě konejší tatička.

Nic si z toho, tatičku, nedělej. Zdeněk mi slíbil ježka...

Příval slov zahrne tatička, který teprve teď jak se náleží procítá, setřásá se sebe ospalost. Ale nemůže odporovat nově ohlášenému přírůstku v rodině. Jen co tomu řekne ještě maminka.

Stavitel
Rudolf Plachký
v Orlové

projektuje a provádí
veškeré druhy staveb
pozemních • Plány,
rozpočty a odhady
za mírné ceny • •

Zpráva

o činnosti Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové pro Těšínsko a Hlučínsko
za školní rok 1932-33

Rok založení. Masarykova jubilejní vyšší škola lidová pro Těšínsko a Hlučínsko byla založena roku 1931 se souhlasem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 22. května 1931, č. 69213/13-V. Školní rok 1932/33 jest druhým rokem jejího působení. Zprávu o činnosti za školní rok 1931/32 vzalo ministerstvo školství a národní osvěty s uspokojením na vědomí výnosem ze dne 4. října 1932, č. 11.6018/32-V/3. Používati jména p. presidenta republiky v názvu školy bylo povoleno přípisem kanc. pres. republiky ze dne 22. července 1931, č. D. 5420/31.

Trvání školního roku. Školní rok byl rozdělen ve dva semestry, zimní od 1. října do 22. prosince 1932, a jarní od 1. února do konce dubna 1933. Kursy krátkodobé a jednotlivé přednášky konány až do konce měsíce června.

Vydržovatel. Škola jest vydržována kuratoriem Masarykova jubilejního fondu lidov ýchovného, založeného Slezskou Maticí osv ěty lidové pro Těšínsko a Hlučínsko na počest osmdesátých narozenín p. presidenta republiky dr. T. G. Masaryka. Úkolem kuratoria jest pečovati o vzdělání a lidov ýchovu v mati ční oblasti, vydržovati Masarykovu jubilejní vyšší školu lidovou pro Těšínsko a Hlučínsko, zřizovati lidové a nižší lidové školy, pořádati kursy občanské výchovy, založiti studijní knihovnu pro lidov ýchovné pracovníky, pečovati o osv ětové a lidov ýchovné podniky, jež svým rozsahem a nákladem přesahují rámec působnosti okresních osv ětových sborů ve spolupráci s nimi a s jejich podporou, vydávati knihy a brožury, obsahem odpovídající svrchu vytčené působnosti.

Kuratorium Masarykova jubilejního fondu lidov ýchovného tvoří předsednictvo Slezské Matice osv ěty lidové, předsedové okresních (městských) osv ětových sborů z oblasti mati ční, okresní hejtmané a školní inspektoři téže oblasti, předseda Svazu slezských obcí, měst a okresů a členové kooptovaní. Předsedou kuratoria jest starosta Slezské Matice osv ěty lidové Alois Holeš, vrchní knihvedoucí při ředitelství Orlová-Lazy v Orlové, místopředsedou Bohuslav Klac, ředitel městských úřadů v Českém Těšíně, jednatelem Antonín Hořínek, tajemník SLMOL, ve Slezské Ostravě, pokladníkem Metoděj Tesař, ředitel okresní nemocenské pojišťovny v Českém Těšíně a od 26.-IV. 1933 Adolf Polášek, inspektor státních menšinových škol v Českém Těšíně, členem ředitel MJVŠL. Václav Placht, profesor gymnasia v Českém Těšíně. Vedením Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové pro Těšínsko a Hlučínsko, jakož i prováděním úkolů svrchu vytčených pověřuje kuratorium správu Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové, kterou tvoří předsedové OOS. (MOS.) jako členové a jednatele OOS. (MOS.) jako náhradníci, ředitel MJVŠL. a členové KMJFL., kooptovaní do správy MJVŠL. Plenum kuratoria sešlo se ve šk. roce 1932-1933 dvakráte, plenum správy MJVŠL. čtyřikráte. Podrobnosti podniků projednával

ředitel školy s příslušnými OOS. (MOS.), případně s MOK., na místě samém; při vedení MJVŠL., případně při organisování jiných lidovýchovných podniků, řídí se správa školy výnosy a nařízeními ministerstva školství a národní osvěty o lidových školách státem podporovaných, jakož i ostatními předpisy, platnými pro lidovýchovu.

Vyučování a výchova. 1931/32 působila škola v I. sem. v 5 místech, v II. sem. v 7 místech (Hlučín, N. Bohumín, Orlová, Karvinná, Čes. Těšín, Třinec, Jablunkov).

Letos u mnohých podniků bylo nutno upustiti od rozdělení na semestry. Na ty byly rozděleny pouze dlouhodobé kursy. Celkem působila dosud MJVŠL. letos ve 29 místech; jsou to: Albrechtice, Nový Bohumín, Bystřice n. Ol., Dobratice, Frýdek, Fryštát, Hrádek, Jablunkov, Janovice, Karpentná, Karvinná, Komorní Lhotka, Konská, Lyžbice, Mosty u Jabl., Návisí, Nýdek, Pražmo, Petřvald, Ropice, Sl. Ostrava, Smilovice, Střítež, Těrlicko Horní, Šenov, Český Těšín, Třinec, Záblatí u Bohumína, Zemanice.

Tím se ovšem administrativní práce zmnohonásobila. Tříměsíční kurs a jednotlivá přednáška s debatou vyžadují takřka stejné práce přípravné i závěrečné. Data o návštěvě ukazují, jakému zájmu se těší osvětová činnost na venkově.

Jednak nálada doby, jednak důvody finanční nutily správu školy, aby byly omezeny na míru nejmenší dlouhodobé kursy a aby byly pořádány raději cykly lidových přednášek, případně jen jednotlivé přednášky s debatou.

V jednotlivých místech (viz níže) uskutečněno 20 kursů, do nichž bylo zapsáno 792 posluchačů. Celkem bylo vyučováno v nich 322 hodin a průměrná návštěva v hodině byla 24 posluchačů, tedy proti loňsku (11) o 14 lepší.

Byly to kursy:

1. **Z oboru filosofie:** Karvinná: **Dějiny filosofie z hlediska mravnosti.** Prof. dr. Frid. Šlachta. Zaps. 29, prům. návšt. 24 — 12 vyuč. hod.

2. **Kursy jazykové:** Bystřice n. Ol.: **Kurs správné češtiny.** Odb. učit. Jar. Ko-
nečný. Zaps. 29, prům. návštěva 22 — 56 hod. vyuč. — Český Těšín: **Kurs správné češtiny.** Prof. Jar. Šabata. Zaps. 28, prům. návšt. 15 — 24 hod. vyuč. — Nový Bohumín: **Kurs praktické češtiny.** Prof. Bedř. Pšchürer. Zaps. 30, prům. návšt. 24 — 24 hod. vyuč. — Karvinná: **Kurs jazyka anglického.** Ing. V. Holub. Zaps. 32, prům. návšt. 24 — 24 hod. vyuč.

3. **Z oboru národního hospodářství:** Karvinná: **Kurs národohospodářský.** Prof. dr. Frid. Šlachta. Zaps. 16, prům. návšt. 11 — 12 hod. vyuč.

4. **Z občanské nauky:** Velké oblibě se těšily krátkodobé kursy samosprávné, vedené tajemníkem Svazu slezských obcí, měst a okresů p. Ferdinandem Kotršem. Celkem uspořádány: Smilovice — 4.-XII. 1932 — zaps. 48, prům. návšt. 48 — 4 hod., Bystřice — 8.-I. 1933 — zaps. 54, prům. návšt. 54 — 4 hod. — Jablunkov — 22.-I. 1933 — zaps. 35, prům. návšt. 28 — 4 hod., Smilovice — 19.-II. 1933 — zaps. 19, prům. návšt. 19 — 4 hod., Bystřice — 26.-II. 1933 — zaps. 18, prům. návšt. 18 — 4 hod., Pražmo — 12.-III. 1933 — zaps. 115, prům. návšt. 115 — 4 hod., Šenov — 19.-III. 1933 — zaps. 78, prům. návšt. 78 — 4 hod., Šenov — 21.-V. 1933 — zaps. 51, prům. návšt. 51 — 4 hod.

V obcích národnostně smíšených (Smilovice, Bystřice n. Ol., Jablunkov) v prvním kursu probrána témata: 1. Povinnosti a práva českých členů obecního zastupitelstva, rady a komisí. 2. Formální postup, vady a rekursy při jednání obecního zastupitelstva, rady a komisí. 3. Užívání státního a menšinového jazyka v našich obcích. 4. Jaké finanční nároky může naše menšina uplatňovati vůči obci. 5. Místní volební komise a povinnosti členů této komise. 6. Odpovědi na dotazy předem písemně učiněné. — V druhém kursu probrána témata (Bystřice, Smilovice): 1. Hospodaření obecním jménem. 2. Domovské právo a zaopatření chudinské. 3. Odpovědi na dotazy předem písemně učiněné. — V obcích českých (Šenov, Pražmo) probrána

témata: 1. Formální postup, vady a rekursy při jednání obecního zastupitelstva rady a komisí. 2. Místní volební komise a povinnosti členů této komise. 3. Hospodaření obecním jménem. 4. Domovské právo a zaopatření chudinské. 5. Odpovědi na dotazy předem písemně učiněné. — V druhém kursu v Šenově probrána témata: 1. Předpisy, týkající se finančního hospodaření obcí. 2. Sestavení a projednání obecních rozpočtů. 3. Sestavení a projednání výročních účtů obecních. 4. Odpovědi na dotazy předem písemně učiněné.

Kursy pořádané též pro okolní obce a k účasti pozváni byli čeští členové obecních rad, zastupitelstev a obecních komisí. Při hojné účasti a živém zájmu udělán tím veliký kus výchovné práce ve smyslu státoobčanském.

5. Praktické kursy: Český Těšín: **Kurs české korespondence.** Prof. inž. V. Doležel. Zaps. 11, prům. návšt. 9 — 24 hod. — **Praktický kurs pro fotoamatéry.** Říd. M. Roháč. Zaps. 23, prům. návšt. 13 — 14 hod. — **Kurs fotografického zvětšování.** Říd. M. Roháč. Zaps. 23, prům. návšt. 13 — 6 hod. — **Třinec: Kurs pro fotografy amatéry.** Říd. M. Roháč. Zaps. 14, prům. návšt. 13 — 12 hod. — **Kurs fotografického zvětšování.** Říd. M. Roháč. Zaps. 16, prům. návšt. 12 — 4 hod.

Kurs české korespondence uspořádán při menším počtu účastníků proto, že ti se zavázali platiti zvýšené kursové. Kursy fotografické připravují k dobrému užítí volných chvil.

6. Praktické kursy pro ženy: Záblatí u Boh.: **Kurs šití, pletení a háčkování.** Uč. Jar. Pěgřimová. Zaps. 23, prům. návšt. 22 — 78 hod. Vkládány lidovýchovné přednášky a proslovy. **Kurs byl pořádán pro nezaměstnané ženy a pro ženy nezaměstnaných a splnil dobře své poslání.**

Dobré zkušenosti byly učiněny s cykly přednášek:

1. Ve Frýdku uspořádán: **Cyklus přednášek o životních názorech Masarykových.** Přednášel prof. Antonín Kejzlar. 14.-I. 1933: Známe či neznáme Masaryka, 40 posl., 3 hod., 21.-I. 1933: Anarchie — svoboda — autorita, 45 posl., 4 hod., 28.-I. 1933: Muž a žena (ref. o § 144. trest. zák.), 59 posl., 4 hod., 11.-II. 1933: Demokracie — revoluce — diktatura, 39 posl., 33 hod., 18.-II. 1933: Válka — revoluce — mír, 60 posl., 4 hodiny, 25.-II. 1933: Umění a výchova, 57 posluchačů, 4 hodiny, 4.-III. 1933: O národnosti, 44 posluchačů, 4 hodiny, 11.-III. 1933: O socialismu, 47 posl., 4 hod., 18.-III. 1933: O náboženství, 69 posl., 4 hod. Celkem 9 večerů, 460 posluchačů, 34 hod., prům. návštěva 51 posluchačů. — Po jednotlivých přednáškách rozvinula se po každé živá a věcná debata. — 2. V **Jablunkově** vystřídala se řada řečníků v cyklu přednášek lidovýchovných: 5.-II. 1933: O nynějších hospodářských poměrech. Řed. František Papoušek z Opavy — 20 posl., 2 hod., 16.-II. 1933: O státním finančním hospodářství. Adolf Krejčí, berní adjunkt v Jablunkově — 19 posl., 2 h., 19.-II. 1933: O poplatkovém ekvivalentu. Adolf Hřivna, kontrolor berního úřadu v Jablunkově — 22 posl., 3 hod., 17.-III. 1933: Jak má žena pečovat o své zdraví od mládí až po stáří. MUDr. Jarmila Urbančíková, Jablunkov — 61 posl., 2 hod., 23.-III. 1933: O nepřímých daních. Václav Havelka, úř. důch. kontroly z Jablunkova — 17 posl., 2 hod., 31.-III. 1933: Jak vychovávají mládež v době pohlavního dospívání. MUDr. Josef Poláček, Jablunkov — 25 posl., 2 hod. — Celkem 6 večerů, 104 posl., prům. návštěva 28 — 12 hodin. — Největší pozornosti se těšil zvláštní zdravotnický kurs, uspořádaný jen pro ženy.

Dobrým dokladem toho, že není třeba se obávat ani na malých dědinách vážné práce, jest **Střítež**, kdež uspořádán **cyklus lidovýchovných přednášek:** 13.-II. 1933: U nás před 90 lety. Joža Vochala, red. z Kom. Lhotky. 15.-II. 1933: Občanská nauka. Správa státu, zákonodárství, přehled politických stran a tisku. Jak máme čísti. Řed. František Lupek z Hnojníka. — Z myslivosti: Máme odstřelovati havrany? Je čap užitečný? Nepřátelé vlaštovek. Příchod špačků. Tuhýk obecný. Přemysl Micka, řídící učitel, Střítež. 18.-II. 1933: O vzniku země, tvorstva a člověka. Václav Jiroušek, odborný učitel, Hnojník. 20.-II. 1933: Praktický kurs střihů. Anežka Procházková, ind. učít., Ropice. 22.-II. 1933: Praktický kurs střihů. Anežka Procházková, ind. učitelka z Ropice. 25.-II. 1933: Význam chovu králíků. Cestování po Turecku.

Hodina českého pravopisu (adresy, šeky, průvodky, pošt. poukázky). Přemysl Micka, řídící učitel ze Stříteže. 27.-II. 1933: Praktický kurs háčkování. Anežka Procházková, ind. učitelka z Ropice. 1.-III. 1933: Praktický kurs pletení, Marie Micková, choť řídícího učitele, Střítež. 4.-III. 1933: Karel Havlíček Borovský. Řed. Frant. Lupek, Hnojník, Cestování po Řecku. Přemysl Micka, řídící učitel, Střítež. 6.-III. 1933: Praktický kurs pletení. Marie Micková, choť řídícího učitele, Střítež. 8.-III. 1933: Praktický kurs pletení. Marie Micková, choť řídícího učitele, Střítež. 11.-III. 1933: Ošetřování nemocných (se světelnými obrazy). MUDr. Josef Hornich, Hnojník. 15.-III. 1933: Praktický kurs vaření. Marie Micková, choť řídícího učitele, Střítež.

Celkem 13 večerů, 39 hodin, 334 účastníků, prům. návštěva 26.

V uvedených 3 cyklech přednáškových a debatních bylo uspořádáno 28 večerů a 85 hodinami; navštívilo je celkem 958 posluchačů; prům. návštěva byla 34 posl.

Stále větší pozornosti se těší jednotlivé přednášky o aktuálních problémech. Řečníci a jejich témata jsou oznamována v Matičním zpravodaji, který jest rozeselán všem MOK. (odborům SLMOL.), od února 1933 též všem OOS. a MOS. v oblasti matiční. Tím se stává Matiční zpravodaj jakýmsi ústředním lidovýchovným orgánem pro oblast matiční na Těšínsku a Hlučínsku.

Prosloveny přednášky (na mnohé navázána debata): 28.-X. 1932: Hor. Těrlicko: Jak došlo k státnímu převratu na Těšínsku. Prof. Ph. Dr. Frid. Šlachta z Karvinné, 78 posl. 4.-XII. 1932: Petřvald: Světový mír a odzbrojení. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 51 posl. (deb.). 18.-XII. 1932: Bystřice n. Ol.: Světový mír a odzbrojení. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 28 posl. (D.). 18.-I. 1933: Kanská Kanada: Světový mír a odzbrojení. Prof. Ant. Kejzlar z Českého Těšína, 29 posl. (D.). 28.-I. 1933: Komorní Lhotka: Po stopách J. Máncsa a Petra Bezruče na Těšínsku. Joža Vochala, redaktor z Komorní Lhotky, 62 posl. 5.-II. 1933: Bystřice n. Ol.: Současné hospodářské poměry. Ředitel František Papoušek z Opavy, 58 posl. (D.). 19.-II. 1933: Karpentná: Současné hospodářské poměry. Řed. Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 22.-II. 1933: Fryštát: Světový mír a odzbrojení. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 17 posl. (D.). 26.-II. 1933: Albrechtice: Základy hospodářské krise. Ph. Dr. Fridoš Šlachta z Karvinné, 28 posl. 25.-III. 1933: Slezská Ostrava: Národní obrození Těšínska. Prof. Frant. Chvála z Českého Těšína, 152 posl. 26.-III. 1933: Mosty u Jablunkova: Hospodářská krise. Ředitel Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 64 posl. (D.). 2.-IV. 1933: Nýdek: Hospodářská krise. Řed. Jan Železný z Bystřice n. O., 32 posl. (D.). 9.-IV. 1933: Dobruška: Hospodářská krise. Řed. Jan Železný z Bystřice n. O., 48 posl. (D.). 9.-IV. 1933: Mosty u Jablunkova: O demokracii. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 45 posl. 25.-IV. 1933: Třinec: Světový mír a odzbrojení. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 46 posl. (D.). 2.-V. 1933: Návesí: Hospodářská krise. Řed. Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 30 posl. (D.). 7.-V. 1933: Šumbark: Národní obrození Těšínska. Prof. František Chvála z Českého Těšína, 23 posl. 14.-V. 1933: Ropice: Národnostní poměry na Těšínsku po světové válce. V. Jiroušek, odb. učitel z Hnojníka, 84 posl. 26.-V. 1933: Lyžbice: Hospodářské poměry. Řed. Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 28 posl. (D.). 14.-V. 1933: Žermanice: Hospodářské poměry. Řed. Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 75 posl. (D.). 14.-V. 1933: Žermanice: Jak vznikl největší román Fr. Sokola-Tůmy »Na kresách«. Red. Joža Vochala z Komorní Lhotky, 75 posl. 28.-V. 1933: Janovice: Světový mír a odzbrojení. Prof. Antonín Kejzlar z Českého Těšína, 75 posl. 28.-V. 1933: Hrádek: Hospodářské poměry. Řed. Jan Železný z Bystřice nad Olzou, 32 posl. (D.). 6.-VI. 1933: Bystřice nad Olzou: Odkaz M. Jana Husa: J. Štěrba, odb. uč. z Čes. Těšína, 100 posluchačů.

Celkem uspořádáno v 21 obcích 24 přednášek, jež navštívilo celkem 1295 posluchačů, průměrná návštěva jedné přednášky 54 posluchačů. Hodin 46. Na 12 přednášek navázána debata.

Správa Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové snažila se v oblasti své působnosti uspořádati několik výstav ve větších městech, ale kuratorium městského musea v Moravské Ostravě odmítlo z technických důvodů k vystavení v pohraničních městech výstavu Bezručovu, ač o ni právě na Těšínsku byl veliký zájem, z těchž

důvodů nemohla správa MJVŠL. uspořádati výstavu památek národního odboje, než by právě tu po výchovné stránce ve smyslu státním uplatnila se větší měrou než jinde. — Výstava zrakové výchovy byla v 5 místech technicky i administrativně připravena. Těsně před uskutečněním bylo správě MJVŠL. slíbeno zapůjčení kolekcí až na podzim 1933.

Přehled činnosti:

I. Kursy. Do 20 kursů bylo zapsáno celkem 792 posluchačů; vyučovalo se celkem 322 hodin a průměrná návštěva byla 24 posluchačů.

II. Přednáškové cykly. Ve 3 cyklech uspořádáno 28 večerů, které navštívilo úhrnem 958 posluchačů; vyučováno bylo celkem 85 hodin a průměrná návštěva jednoho večera byla 34 posluchačů.

III. Jednotlivé přednášky. 24 přednášek navštívilo 1295 posluchačů, průměrná návštěva jedné přednášky byla 54; 12 přednášek bylo spojeno s debatou. Celkem 46 hodin. — Úhrnem absolvováno 453 hod.

Podniky zábavně-vzdělávací. Správa Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové nezasahovala rušivě do činnosti jiných lidovýchovných organizací a netříštila jejich již zavedený plán lidovýchovný. Byla-li požádána, ochotně poradila. Samostatných zábavně-vzdělávacích podniků nepořádala. Kulturně-výchovná představení filmová byla zařazována pravidelně do programů matičních a městských biografů v místech školy. Přednášky se světelnými obrazy byly organizovány okresními osvětovými sbory v Hlučíně, Novém Bohumíně, Orlově a Frýdku. Pro oblasti okresních osvětových sborů československého a jablunkovského jsou organizovány odbočkou matiční kanceláře z Českém Těšíně, jejíž správce jest zároveň ředitelem MJVŠL. Serie přednášek dodával Státní diapositivový a filmový ústav v Praze. Ve školním roce 1932/33 promítnuty serie: Vybájené bytosti českého podání lidového, Čína moderní, Od kolébky chudého na stolec presidentský, Jak se u nás žilo za světové války, I. a II. díl, Život ve středověkém městě, Jak byl objeven svět, Následky světové války, jak je pozoroval lékař, Hospodářská revoluce, Hus a války husitské, Alkohol, Tuberkulóza a boj proti ní. Tyto přednášky promítnuty 75krát, navštívilo je celkem 7576 osob; průměrná návštěva byla 95. Ochotnická představení divadel a loutková divadla jsou pořádána jednotlivými odbory matičními a místními osvětovými komisemi. Hudební produkce pořádají a o hudební výchovu pečují hudební a pěvecké školy Slezské Matice osvěty lidové v Českém Těšíně (s pobočkami v Třinci a Jablunkově) a v Novém Bohumíně (s pobočkami v Rychvaldě, Petroviciích a Fryštátě). Svrchu uvedená činnost jest vykázána jednak v každoroční zprávě o činnosti Slezské Matice osvěty lidové, jednak v příslušných zprávách jmenovaných okresních a městských osvětových sborů.

Posluchači. Podle předběžného vzdělání (v kursech) bylo posluchačů s obecnou školou 11.92 proc., s úplnou školou měšťanskou 31.15 proc., s nižší střední školou 36.95 proc., s úplnou střední školou 14.99 proc., s vysokou školou 4.99 proc. Mužů bylo 80.76 proc., žen 19.24 proc. Mladších 21 let bylo 29.99 proc., starších 21 let 70.01 proc. Rukodělné zaměstnání mělo 19.99 proc., jiné 80.01 proc. posluchačů. V přednáškových cyklech a při jednotlivých přednáškách předběžné vzdělání, věk a zaměstnání nezjišťováno.

Kde se vyučovalo. Ve všech místech působnosti bylo MJVŠL. ochotně poskytnuto přístřeší v budovách státních i veřejných střední a národních škol, v Českém Těšíně též v budově okresní nemocenské pojišťovny, KMJFL. a správa MJVŠL. vzdává všem odpovědným činitelům za to upřímný dík.

Osvětová péče o nezaměstnané. Osvětové péči o nezaměstnané věnována značná pozornost. Do otevřených a finančně zajištěných kursů přijati nezaměstnaní zdarma. Jednotlivé přednášky vůbec zdarma. Ve schůzích správy MJVŠL. dán podnět k zřízení útulků pro nezaměstnanou mládež v Karvině a Slezské Ostravě.

Odbory matiční, vlastníci kinolicenci, vyzvány správou školy, aby podporovaly osvětovou činnost pro nezaměstnané. Akce ta — pokud pro nepříznivé poměry kinolicence byla normálně prováděna — měla tento výsledek. Pro nezaměstnané na jednotlivá představení rozdáváno 27 lístků, celkem za rok 1932/33 rozdáno 1370 lístků zdarma. Zvláštní představení pro nezaměstnané uspořádána 3 s celkovou účastí 750 osob. Za snížené ceny pořádána t. zv. lidová představení 49krát, jež navštívilo celkem 13.009 návštěvníků. Ve prospěch nezaměstnaných vybírán v procentech nebo po 20 haléřích příspěvek; celkem vybráno Kč 16.876.30. — Správa školy lituje, že pro omezené prostředky finanční nemůže jednak snížit kursovné a zápisné, jednak pořádati větší počet podniků zdarma. Tím hrozivěji dolehlo na činnost školy 60proc. snížení státního příspěvku na lidovou výchovu. Proto také na návrh správy MJVŠL. pojat byl do resoluce Slezské Matice osvěty lidové zvláštní odstavec, vyjadřující stanovisko SLMOL. k této věci. Resoluce byla přijata na valné hromadě SLMOL. ve Slezské Ostravě dne 28. května 1933 všemi přítomnými delegáty, vyslanými 148 místními odbory, v nichž sdruženo jest 16.961 členů. Příslušný odstavec resoluce zní: Litujeme, že právě v době, kdy organizováním Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové pro Těšínsko a Hlučínsko prohlubujeme a upevňujeme lidovýchovnou práci v naší oblasti, byl stát nucen škrtnout plných 60 proc. svého příspěvku na lidovou výchovu. Litujeme toho tím více, že dobré naše dílo jest ohrožováno v samotných začátcích a jsme pevně přesvědčeni, že odpovědní činitelé zákonodární a vládní ihned, jakmile finanční poměry to dovolí, umožní lidové výchově a osvětové činnosti tu práci, jež jediná buduje nerozborné základy našeho státu.

Činnost vydavatelská. Kuratorium Masarykova jubilejního fondu lidovýchovného vydalo zprávu o činnosti Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové za školní rok 1931/32; zpráva vyšla jako zvláštní otisk Těšínského kalendáře na rok 1933 v 500 výtiscích a byla rozeslána lidovýchovným pracovníkům a osvětovým institucím. V ní uveřejněny též poznámky o prostředí, v němž škola vznikla a působí, o předpokladech práce školy, o komplikovanosti jejích úkolů v oblasti s národnostními menšinami, na něž tuto odkazujeme. Tam zdůrazněn také zvláštní (a od dosavadních škol lidových odlišný) ráz školy po stránce administrativní. Připomínáme jen úkol, který si škola vytkla: **Prohloubiti národní obrození a upevniti československou národní ideu v oblasti naší působnosti a odkliditi uměle nastavené překážky duševního spojení jak se zeměmi historickými, tak se Slovenskem, aniž by obecný úkol lidové výchovy byl při tom posouván do pozadí.**

Závěr. Vedle vydržovatele školy, kuratoria Masarykova jubilejního fondu lidovýchovného, umožnilo činnost v letošním škol. roce ministerstvo školství a národní osvěty, které kuratoriu MJFL. poskytlo na vydržování MJVŠL. Kč 8000.—, okresní výbor ve Fryštátě poskytl kuratoriu Kč 1000.— a okresní výbor v Českém Těšíně Kč 750.—. Páni docenti školy: František Papoušek, ředitel jednoty hospodářských společenstev v Opavě, Ferdinand Kotrš, tajemník Svazu slezských obcí, měst a okresů ve Slezské Ostravě, Antonín Kejzlar, profesor z Českého Těšína, a Jaroslav Konečný, odborný učitel v Bystřici nad Olzou, věnovali správě školy zcela nebo částečně své honoráře za přednášky a kursy Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové v celkové částce Kč 2190.—.

Jak kuratorium Masarykova jubilejního fondu lidovýchovného, tak správa Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové pro Těšínsko a Hlučínsko vzdává všem šlechetným dárcům svůj upřímný a nelíčený dík. — O finančním hospodářství školy v pokladní zprávě. — Československé státní dráhy, Slezské zemské státní dráhy a místní dráha Mor. Ostrava—Karvinná poskytují posluchačům slevu při jízdě do kursů. — Také v letošním školním roce setkala se Masarykova jubilejní vyšší škola lidová pro Těšínsko a Hlučínsko s pochopením a pomocí úřadů a korporací a přízní veřejnosti. To naplňuje správu školy důvěrou, že veliký národní a lidovýchovný

úkol, který si v oblasti své působnosti vytkla, bude moci i v dobách málo příznivých snahám osvětovým zdárně plniti.

Příjem

Pokladní zpráva

Vydání

		Kč			Kč
1.	Zápisné	894.75	1.	Schodek z r. 1931/32	1 846.40
2.	Kursovné	5.179 50	2.	Honoráře docentů	10.956.—
3.	Dary a subvence	12.259.—	3.	Jízdné docentů	259.—
4.	Schodek	5.413 45	4.	Otop. světlo, čištění	1.248 50
			5.	Tiskopisy	72.50
			6.	Kancelářské potřeby	648 70
			7.	Správní výlohy	4.116.85
			8.	Propagace	3 374.05
			9.	Různé	362.—
		23.746.70			23.746.70

Pro zasmání

Mezi manžely. »Jakýsi Londýňan vynašel košili bez knoflíčků.« — »Teprve? To já nemám knoflíčků u košil, co jsem se oženil.«

V Neapoli. »Čtyřicet lir za pokoj, to je moc, pane hoteliere!« — »Vždyť jen ta vyhlídka z něho stojí za třicet lir.« — »Tak si tu vyhlídku nechte a mně dejte jen pokoj za deset lir.«

U krejčího. »Pane mistře, založte mě —« — »Nepůjčím ani halěře.« — »Dole kalhoty!« — »Prosím, vašnosti.«

Samozřejmě. »Moje žena pije ráda ráno kávu, ale já zase mám radši čaj.« — »To je asi obtížné, vařit každé ráno oboje!« — »Jak to oboje? Samozřejmě pijeme oba ráno kávu.«

Nový stavitelský sloh. »V jakém slohu dal si postavit vilu pan Děravec?« — »Nevím, ale vím, že od »a« až do »z« postavil na dluh.« — »Tedy v pumpe-jánském slohu.«

Klesl hluboko. »Bydlíš stále v tom domě?« — »Ano, ale teď až ve čtvrtém poschodí!« — »Ve čtvrtém poschodí, tedy tak hluboko jsi klesl!«

Z vojenské školy. »Pěšáku Soulu níku«, jste na stráži — a znenadání vás někdo zezadu uchopí tak, že nemůžete použít zbraně. Jak byste si počínal potom?« — »Řekl bych: Mařko, nech toho, jsem teď v službě.«

Dobrá koupě. Kohn vyjednává koňským handlířem, který mu nabízí ke koupi koně. »To je znamenitý běhoun, ručím vám za to, že za hodinu je v Brandýse.« — »Já ho nechci!« — »Proč?« — »Co bych dělal v Brandýse?«

Za starého Rakouska. Jeden rakouský generál dělal, že se tuze zajímá elektřinu, a tedy mu jednou důstojníci uspořádali přednášku o nejnovějších elektrických vynálezech. Přednášel major z vojenské akademie. Po přednášce si generál poliboval. »Bylo to náramně hezké, milý majore. A pořáde jste mluvil o Kilovatuvi. To je omyl. Znáám toho člověka. Je to stará česká šlechtá. Ale jmenuje se Kolovrat, ne Kilovát!«

V lázních. Milionář: »Tak to nějak doktore, zařídíte. Já bych chtěl ztloustnout, moje žena chce zhubnout a dcera chce stát tak, jak je!«

Tělesná výchova

(Jaké sporty pěstovati na našem venkově)

Že tělocvik a sport rozumně pěstovaný působí blahodárně na celé tělo, na udržení a upevnění zdraví, jest lékařsky dokázáno a všeobecně uznáváno. Cvičením sílí kostra, mohutní svalstvo, vnitřní orgány (srdce, plice) se otužují a zvykají větší námaze, nervy se osvěžují — člověk nabývá veselé mysli a dobré nálady. Všichni lidé touží po zdraví, po dlouhém životě s plnou svěžestí mládí, nikdo jich však nemůže dosíci, neřídí-li se určitými pravidly, a to jsou pravidla zdravovědy. Snahou každého člověka v dnešním těžkém existenčním boji musí býti zachování, ba dokonce i zlepšení zdraví; chatrné zdraví pokud možno upevniti, dokonale zdraví uchovati. Nejlepším prostředkem k utužení a upevnění zdraví organismu jest pohyb.

Nejvíce pohybu již od nejútlejšího věku potřebuje mládež k svému rozvoji tělesnému i duševnímu, což uvědomělý člověk v dnešní době plně chápe. Ty tam jsou doby, kdy nerozumní rodiče a přísní pedagogové dívali se na každý pohyb svých dětí neb svěřenců okem nedůvěry a plným obav, kdy každá hra byla považována za něco špatného a neslušného, co kazí mrav a dobré vychování, a žáci, kteří se jí zúčastnili, za darebáky; častokrát byli za to i potrestáni. Jest proto pedagogickou chybou, jestliže se nadšení a veselá nálada dětí při hrách utlumují pošetilými zákazy, že se bujná a radostná hra přiči společenským mravům.

Bohudík tato doba špatného smýšlení a mylného názírání jest za námi. Dnes naopak vidíme utěšující rozmach všech sportů, které díky dobré propagaci a uvě-

domení lidu nezůstávají omezeny jen na větší města, nýbrž se šíří i na náš venkov. A právě naše mládež, budoucnost to našeho národa, má míti plné právo na pohyb, na rušné a veselé hry, na vol. prostranství, kde by se mohla proskočit a vybit užitečně energii, kterou v bujarém mládí oplývá.

Účelný tělocvik jest zaveden do škol a postaven na roveň ostatním předmětům. Vedle škol starají se o kulturu těla různé spolky, sportovní kluby, tělocvičné korporace, které pro své účely potřebují však hmotných prostředků a porozumění se strany státu, obce i širokých vrstev lidových, čehož se jim v mnoha případech nedostává. A tak vidíme častokrát smutný zjev, že jinak pilní a přičinliví funkcionáři, kteří mají na starosti vedení klubu, ztroskotají pro nedostatek finančních prostředků a malého pochopení. Jest nemyslitelné v dnešní době žádat o peněžitě podpory na zařízení a upravení hřišť, na zakoupení nutných sportovních potřeb, ale i přesto nesmíme skládat ruce v klín, nýbrž vlastní silou a houževnatostí probít se vpřed. Jen neúmornou, vytrvalou prací dojdeme, třeba i po delší době, k vytčenému cíli. Stát i obec měly by vyjíti těmto dobrým a ušlechtilým snahám ochotně vstříc a postarati se o přidělení vhodného místa ke hrám. O to ostatní postarají se pracovníci a činní členové sami. Vlastní silou, vyplývající ze sportovního nadšení, hřiště si upraví; potřebný inventář ke hrám postupem doby se zaopatří (buď si jej zakoupí nebo zhotoví sami) a pak se využíje každé volné chvíle k radostné hře a pobavení. Jsem přesvědčen, že v každé, i sebemenší osadě,

se najde několik nadšených a odhodlaných hochů, kteří jsou ochotni udělati pro sport vše. Na jedno však nesmíme nikdy zapominati: pěstujeme sport pro zdraví a nikdy nesmíme obětovati zdraví sportu. Zdravý silný organismus, otužilé zdatné tělo budiž vždy cílem všech tělovýchovných snah.

A nyní o jednotlivých hrách, jež padají u nás v úvahu, a o potřebném k nim inventáři.

V dnešní době snad nejrozšířenějším sportem jest kopaná (football). Pěstuje se dnes všude, jak ve městě, tak i v zapadlé vesnici. Mnozí lidé ji považují za hru surovou a nebezpečnou a zavrhuji ji dříve, aniž ji správně a dokonale poznají. Je pravda, jest zde možnost úrazu, ale ta jest dnes všady, při všech sportech; úplně se úrazu vyhnouti nelze. Na druhé straně jsou možné úrazy vyváženy řádným procvičením, otužením a zdokonalením celého těla, získáním rozhodnosti, klidu, postřehu, obratnosti a nezištnosti; při hře získávají hráči odvahu i mužnost, učí se podřízenosti jedince celku, zájem celku kladou před zájem vlastní atd.

Počet zranění lze do značné míry omeziti správně vedenou a slušnou hrou, což má býti prvním příkazem hráčům vstupujícím na hřiště. Na hřiště má vstoupiti ne pouze jedenáct hráčů, kteří dokonale dovedou kopat do míče, ale jedenáct »sportsmanů«, kteří se dovedou ovládati, jsou v prvé řadě ukázněni, respektují rozhodnutí soudce, jsou prodechnuti snahou předvésti slušnou a pěknou hru, a je-li soupeř silnější, pak dovedou i slušně prohrát. Bohužel, jak často vidáme konflikty a nechutné scény přímo na hřišti, zaviněné buď hráči samými, kteří nesprávně

chápejí účel a smysl hry, neb stranickým soudcem, nebo konečně i publikem, které mnohdy vyvolá stranickými sympatiemi takovou dusnou atmosféru, že se v ní jak hráčům, tak i soudci nevolně dýchá.

Každý z hráčů musí si býti vědom toho, že jest součástíou jednoho stroje, který, je-li správně sestaven a jednou uveden v činnost, musí bezvadně a spolehlivě pracovat. Ukázněné a dobře vychované mužstvo pozná se nejlépe podle vystupování na hřišti. Mlčet a hrát budiž zásadou každého sportovce; mlčet a mlčet i tenkrát, když se snad některý hráč domnívá, že se mu stala křivda. Děje-li se skutečně mužstvu bezprávi špatným rozhodnutím soudce, pak pouze jediný muž na hřišti, a to jest kapitán, má právo za své mužstvo se postaviti a hájiti spravedlnost; ostatní hráči nemají se do takových konfliktů vůbec vměšovat a nejlépe udělají, zůstanou-li všichni na svých místech. Rozvášnění hrou a zaujati bojem nedovedou se takoví hráči náležitě ovládati a pak dochází k urážkám soudce, k vyloučení hráčů ze hry nebo dokonce i přeručení zápasu.

Stejně jako hráči musí býti i publikum řádně vychováno. Mohou to býti fanoušci, kteří drží snad oba palce hráčům svého klubu, ale jejich zanícení nesmí býti slepé. Musí býti spravedliví a objektivní při posuzování výkonu obou mužstev — musí přijmouti zcela klidně i eventuální porážku svého mužstva a přiznati vítězství lepšímu.

Zvláštní kapitolou jest spravedlivé rozhodování soudce. Stranický nebo věci neznalý soudce nepatří na hřiště, neboť častokrát sám zaviní roztržky a hráče i publikum úplně rozladí. Přísný, ale sprá-

Plzeňský Prazdroj

Telefon čís. 17

doporučuje svou
chvalně známou
kuchyň

Hostinské pokoje

**Nádražní
restaurace**

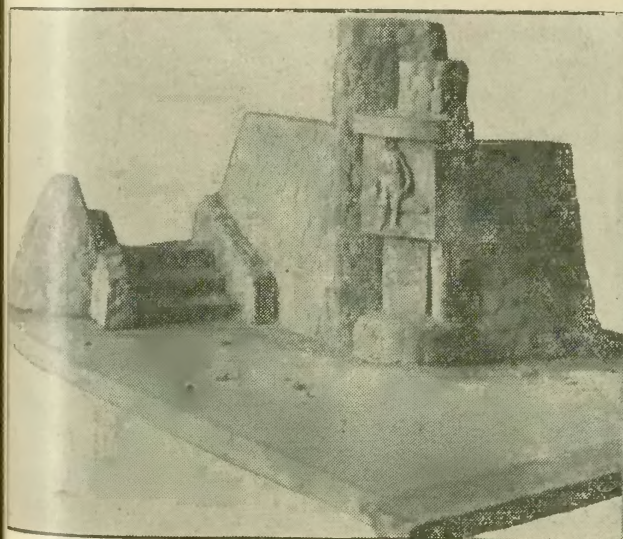
v Bohumíně - Jos. Dvořák

● Povšimněte si nově zařízeného bufetu ve vestibulu

vedlivý soudce, ten dovede udržeti i třebas ostrý zápas v mezích slušnosti, v mezích pravidel a hráčům obou stran dodává svým nestranným výkonem chuti ke hře a jistotu.

Co všechno jest zapotřebí k pěstování tohoto mužného sportu? V první řadě místa ke hraní, které může být i menších rozměrů než jaké jsou uvedeny v pravidlech; nemusí to být ihned sportovní

Neobyčejně zajímavou a strhující hrou jest také házená. Dá se pěstovati tam, kde jest menší prostor ke hraní, kde je nedostatek finančních prostředků, nebo kde není tak velký počet hráčů (stačí jich 7). Potřeby jsou mnohem jednodušší; stačí trenýrky, tričko — hrát se může bosky. U nás nejvíce pěstují házenou ženy organizované v tělocvičných jednotách.

Leží Maryčka Magdonová. Pomník Maryčky Magdonové ve Starých Hamrech byl odhalen v neděli dne 13. srpna 1933

stadion — stačí nám kus pole, pastviny nebo louky. Ovšem, chceme-li zříditi řádné a všem sportům vyhovující sportovní hřiště, pak je lépe získati k tomuto účelu vhodnou plochu a upravití hřiště tak, jak jest naznačeno v náčrtu.

Další potřeby, kopačky, chránítka na holeně, trenýrky, košile nebo trička různé barvy dají se zaopatřiti postupem doby, v případě zhotoviti po domácku. Kopací míč lepší jakosti nutno zakoupiti ve sportovním závodě. Ještě jedenkrát však připomínám, že k této hře jest potřeba jednotlivců slušných, dobře založených, tělesně silných chlapců, kteří jsou si vědomi toho, že pěstují tento sport v první řadě pro své zdraví a z toho důvodu šetřili též zdraví svých protihráčů.

Jiná hra k nám zavedená z Ameriky jest wolleyball — odbíjená — která vyžaduje pouze malého místa, pleťové sítě a lehčího míče. Hráčů jest na každé straně šest, ale může jich být i méně. Mezi nimi mají být vždy 3 smečaři a 3 nahrávači, kteří připravují smečarům míče. Cvičební úbor velmi jednoduchý — trenýrky stačí, neboť hráči využívají zároveň sluneční a vzduchové lázně.

V poslední době se k nám zavádí nová americká hra košíková, která vyžaduje dvou desek připevněných na kůlech, pak dvou košíků, jež jsou upevněny na deskách a do nichž se vhazuje míč. Úbor stejně pohodlný a hygienický jako při házené nebo wolleyballu.

Ještě jest nutno zmíniti se o k a n a dském h o c k e y i, který se již stává u nás zimním populárním sportem, stejně jako jest v létě kopaná. Bohužel vyžaduje udržování umělého kluziště, dále zaopatření sportovních potřeb (hlavně pro brankaře), bez kterých se hra stává hrou nebezpečnou. Zaopatření inventáře vyžaduje značného peněžního nákladu a snad z těchto důvodů hockey zůstane prozatím omezen na bohaté a lépe finančně situované sportovní kluby.

Antický sport — l e h k á a t l e t i k a — pěstuje se dnes jenom ve větších klubech, v Sokole a snad i jiných tělocvičných jednotách. Potřebné nářadí dalo by se snadno pořídit, ale není doposud u nás o tento druh sportu tak velký zájem a nutného pochopení.

Lehká atletika vyžaduje umělé závodní trati, jež však by se dala vždy dobře zřídit kolem fotbalového hřiště (viz náčrt). Bohužel vedoucí sportovní klubů často ani netouží po všestranné sportovní činnosti a mnohým stačí, vyvíjejí-li svou činnost pouze v kopané, ačkoliv měli by si být vědomi toho, že hráči mají pěstovat běh krátký, vytrvalý, skok dale-

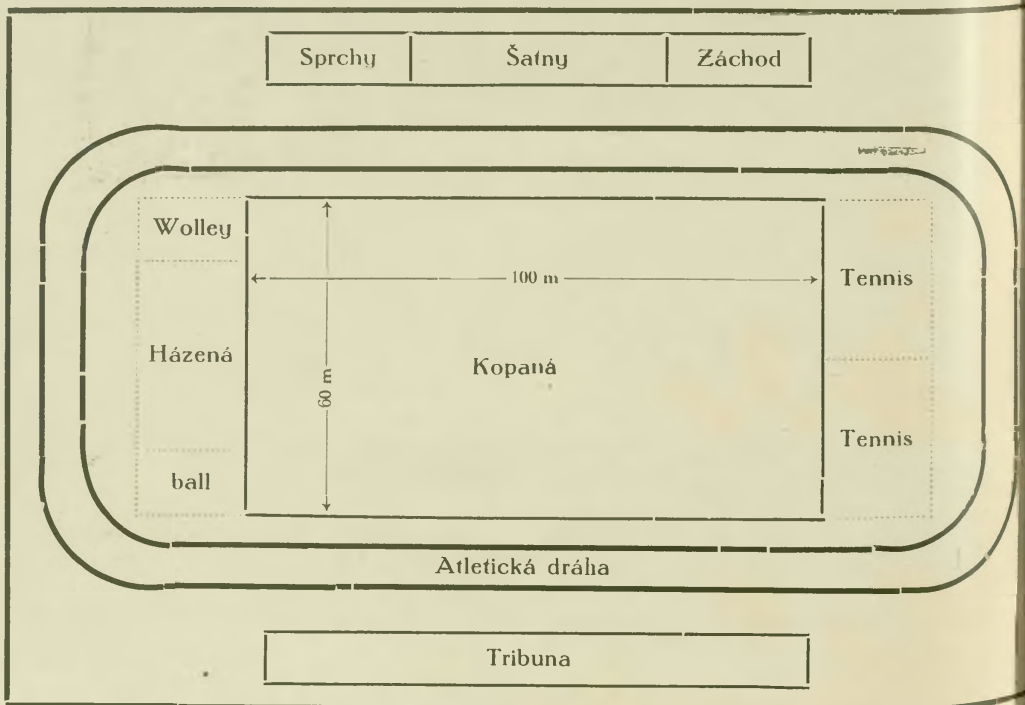
ký, vysoký start atd., čili cviky lehce atletické.

Vedle kolektivních sportů máme též sporty individuální, jako jest: lyžování, sáňkování a plavání. S radostí možno pozorovati utěšený rozvoj bílého sportu (lyžování) stejně jako i letního koupání, spojeného s plaváním a opalováním, což jest zároveň i nejlevnějším sportem. —

Snad bych se měl ještě zmínit o tenis u, který jest sice krásným sportem, ale vyžaduje značných finančních obětí, proto zůstane omezen zase jenom na větší a silnější kluby.

Nastínil jsem zde krátce, které sporty se pěstují a daly by se pěstovati na našem venkově. Jakým způsobem lze získati místo ke hraní, vychovávat a vycvičiti hráče, zakoupiti potřebný inventář, to všechno jest již otázkou vedoucích členů a vytrvalých sportovních pracovníků. Přeji všem, kteří mají zájem o náš sport, kteří pracují a starají se o povznesení sportu, nejlepšího to vychovatelského prostředku, do budoucna mnohého zdu. —

Náčrt hřiště

Gírová

Gírová nazývá se vrchol horské hradiny, nakupené nad levým břehem řeky Olzy od pramene po Jablunkov. Odkud má název Gírová? Prof. dr. F. Šlachta ve svém článku, uveřejněném v časopise turistů, praví, že název Gírová, uvedený na mapách z roku 1736 a 1831, není původu slovanského. K tomu třeba podotknouti, že v některých částech Těšínska nazývá se hojně vyskytující se zahradní plevel „gír“. Naproti tomu uvádí farář Karel

- Čantoryje. Jírová tyčí se asi uprostřed mezi Polomem a Stožkem. V obou uvedených směrech klesá svah její až něco přes 400 m na jedné straně k sedlu jablunkovského průsmyku (švédské šance), s druhé strany do údolí řeky Olzy (Bukovec). Klesá tu tedy stezka Bezručova asi do téže hloubky jako mezi Polomem a Slavičem, avšak sklonem daleko kratším. K Mostům jest sklon hlubší, k Visle protáhlý. Vrchol Jírové vévodí masivu mezi Jablunkovem,

Turistická chata na Gírové. V pozadí Slovensko.

etr (v časopise turistů), že lze zcela do-
ně užívati názvu Jírová, místo zastaralé-
Gírová, protože latina a němčina mě-
slovanské »j« na »g« a že pojmenová-
Jírová může pocházeti od jména Jiří —
neb od porostu »jírovec«.

Jírová opevněna byla v dobách vojen
českých a švédských na všech stranách
mocnými šancemi, jež ještě dnes jsou
trny. Úplně zastaralé lze viděti nad Bu-
kem, hraniční naší dědinou pod pra-
ny Olzy.

Jírová jest 839 m vysoká. Probíhá jí
Bezručova turistická stezka. Tato vine se
tějšími těšínskými Bezkydami: Prašivá -
píčka - Slavič - Polom - Jírová - Stožek

Istebnou, Černou, Čadcou, Mosty a Lom-
nou. Za slunných dnů skýtá jedinečné
rozhledy na všechny strany do Těšínska
a směrem jižním na Slovensko. Vzduch
jest tu jasný, čistý a osvěžující, protože
nic nevádí jeho stálému proudění. Směje-
li se slunko do ovzduší Jírové, zalije-li Jí-
rovou jas sluneční, nervy a mysl naráz
okřívají. Jakmile sníh zbělí úbočí, mohou
se lyžaři rozjížděti na všechny strany. Jí-
rová neunavuje jednotvárností. Každá
změna pohledu skýtá jiný obraz. Má hoj-
nost slunce i stínů, zátiší i otevřených
výseků.

Na Jírovou lze vystoupiti nejsnáze z
Mostů. Vede tam značka červená a vrcho-

lu doštihne se volným krokem za 1¼ hod. Nejlépe však jest, překročí-li se za hostincem Byrtusem potok Oščetnica, brátí se podél potůčku napravo, za jeho pramenem na cestu, která odbočuje při počátku tunelu, za železničním viaduktem z okresní silnice nalevo. Výstup jest pohodlný, po značce červené pod Šancemi k myslivně a mírným výstupem k vrcholu. Z Jablunkova vyjde se značkou zelenou z města silnicí, jdoucí do Bukovce. Za jatkami odbočí se na levý břeh Olzy. Po mírném stoupání krajem lesa k myslivně, za níž třeba asi 10 minut příkře stoupati. Cesta trvá mírným krokem 2 hod. z Jablunkova, jak bylo řečeno, vede červená značka. Asi

ve středu Bukovce zahýbá cesta napravo a pne se mírným stoupáním k vrcholu. Tato cesta trvá rovněž 2 hodiny. Se strany slovenské lze dostatí se na Jíroveskou značkou zelenou asi v téže době ze železniční stanice Čierné a za 1¼ hod. ze zastávky Čierné po značce žluté, jdoucí do Hřčavou, vklíněnou do pomezí těšínsko-slovensko-polského.

Na Jírové vybudoval odbor Klubu československých turistů Karvinná v roce 1933 pěknou turistickou chatu. — Jírová, s níž shlédnouti lze největší část našeho Těšínska, budiž věrnou strážkyní národního rozmachu v jihovýchodním jeho cípu.

—ai.

Přivítání nově jmenovaného faráře Dr. Mojžíška na Kostelci v Hor. Těrlicku

4. června 1933 byl nově jmenovaný farář dr. Mojžíšek instalován na katolickou faru v Hor. Těrlicku. Po sedmdesáti letech vrací se na těrlickou faru farář

české menšiny v Těrlicku zavedení bohoslužeb s českým zpěvem, nebylo však jejich požadavku vyhověno. Až v r. 1930 povoleny jim bohoslužby s českým zpě-

Čech. V r. 1864 zaveden byl přes velký odpor Moravců polský jazyk do kostela. Nepomohly jejich protesty a boj, který byl bojován dvě léta, skončil porážkou Moravců. Zůstaly jen ranní bohoslužby s českým zpěvem, a tyto v r. 1907 také zanikly. Po převratě domáhali se příslušníci

vem jednou v měsíci, ale Čechové museli si sami uhraditi veškeré výlohy (kromě placení kostelních přírážek).

Obrázek představuje uvítání nového faráře na Kostelci v Těrlicku. Přivítání se zúčastnilo přes 3000 osob.

Hlavní rysy ve vývoji světa za léta 1929-1933

Prof. ADOLF E. VAŠEK

Mám-li aspoň v hlavních rysech nastítní světové události, sběhlé za poslední čtyři léta, pokud vtiskly markantnější rysy životu lidstva na této planetě, nemohu opominouti, abych úvodem nenaznačil aspoň česty a etapy, po nichž se neblahá světová krise vyvíjela.

Zapomíná se bohužel dávno, že počátek světové krise se objevil už roku 1929 v zemědělských státech jihoamerických, a to v důsledku přeplněných skladů a nedostatku odhytu, což se také projevilo prudkým poklesem valut jihoamerických, a že teprve v dalším vývoji zachvacuje krise Spojené státy. Kdo si uvědomil nesporný historický a antropogeografický fakt, že celý svět v době moderní jest jeden jediný živoucí a citlivý, na všechny změny reagující hospodářský organismus, jehož každá vážnější porucha, ať je kdekoliv, se cítí i v ostatních částech naší planety, ten nikterak nemusil býti překvapen, když po vypovídání úvěrů, poskytovaných Amerikou zvlášť některým středoevropským státům, krise se převalila i na Evropu samu v plných svých účincích v roce 1931, kdy se to ucítí nejdříve na místě nejslabšího hospodářského odporu, totiž v Rakousku ve vídeňské Kreditanstalt, načež padá i řada bank a podniků v politicky napjatém a chaotickém Německu. Vlna světové krise dospěje pak i do Anglie, která v září 1931 opouští zlatý standard za velkého poklesu libry, a strhuje zas mnoho i jiných států za sebou. Ohrovska vichřice světové krise, té největší, jaké poznalo lidstvo, doznívá nakonec ještě ve dvou prudkých otřesech, na jaře 1932, v pádu známého zápalkového krále, švédského Kreugra a v pádu velkého amerického podniku Insullova. Ku podivu, dochází tedy k posledním dvěma de-tonacím hrozně té bouře v témž světadílu, ze kterého se nám byla před 4 léty ohlásila. Naše republika, vyhlášená dlouho za hospodářsky konsolidovaný stát, postižena byla světovou krísí také poněkud opožděně a zvlášť citelně na sklonku roku 1931 a na počátku r. 1932.

Katastrofální následky světové krise vidíme po celém světě a ve všech skoro státech — tyto stopy orkánu světové krise jeví se nám jako tak zvané zamrzlé platy a úvěry, otřesené valuty, zavřené bursy, znehodnocené zboží při rostoucí disparitě (t. j. ne-

poměru) cen průmyslových a zemědělských, především na úkor těchto posledních, takže je opět zvlášť zbídačený lid zemědělský, ale vedle toho i lid dělnický, neboť pro omezení výroby vzniká nebývalá nezaměstnanost — vždyť počítá se ke konci r. 1932 na světě přes 30 milionů nezaměstnaných — ochuzen je v té velké vzájemné souvislosti i

Každé dítě

dobře a pěkně obléknuto
jest chloubou rodičů

Svěřte nám starost o ošacení Vás a Vaší rodiny. Posloužíme Vám k Vaší úplné spokojenosti. Nízké ceny našich výrobků Vás mile překvapí.

Pomáhejte nám v propagování hesla:

Oděv Rolný všem!

Rolný, Mor. Ostrava

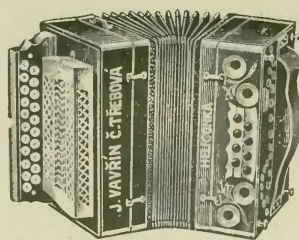
a v celé Č. S. R.

stav živnostenský a úřednický, nehledě k tomu, že řada podnikatelů soukromých a příslušníků tak zv. zaměstnání volného stává se nemajetnými. Rozvráceny jsou finance samosprávné a ohromné jsou deficity v rozpočtech státních.

Těžké stíny leží tudíž na vývoji světa od posledních tří let. Ale přece je tu jistý rozdíl: působila-li vichřice světové krise v době největší své intenzity, t. j. v letech 1929

až do první čtvrtiny r. 1932 ohromné spousty hospodářské, obracející vše ve zříceniny, co bylo úsilím lidským pracně i důmyslně postaveno — od jara 1932 od posledních velkých detonací v případech Kreugrově a Insullově uklidňuje se již do jisté míry tento světový orkán, takže v roce 1932 už se trosky ty a zříceniny hospodářského života odklízely, i mluvilo se už o stabilisaci krise, které má podle dohady mnohých následovat nový vzestup, nové zlepšení poměrů, čehož první známky mnozí národohospodáři chtěli vidět už od druhé poloviny r. 1932, někteří národohospodáři v Anglii i v Německu za vlády Papenovy i Schleicherovy (před Hitlerem). Je tedy právě rok 1932 rokem dalekosáhlých sanačních akcí, rokem uvědomělého sblížování zvláště na poli politickém, nejen hospodářském. Při tom nutno zdůraznit jako zvláště závažný moment v poválečné naší mezistátní diplomacii, že i když si Francie a ostatní státy, tak zv. vítězné, zjednávají přátelé, že podle jejich koncepce, naprosto moderní, nejde už o bloky států na odboj i výboj, které by zas vyvolávaly bloky protichůdné ve smyslu aliancí a spolků předválečných, a že této eventuální tendenci na ohrožování míru se čelí stále všeobecnými soustavami mezinárodních a mezistátních úmluv, kterými se paralysoují tendence vznikajících konstelací ku př. z odporu proti ustanovením versaillského míru. Proto ku př. zvláště vychází Francie vstříc i Maďarsku a Rakousku, dává si zvláště záležet na shodě s Německem, jemuž zejména r. 1932 vyšla neobyčejně vstříc, proto ku př. v posledních dnech r. 1932 posílá J o u v e n e l a jako vyslance do Říma, aby pomáhal rozptylovat mraky nedorozumění, kupicí se mezi Itálií a Francií.

Těžisko vzájemně dorozumívacích prací leželo ovšem i r. 1932 ve Společnosti národů, v tomto velkém nástroji míru. Zatím ve válečném konfliktu mezi Japonskem a Čínou — bez řádného opovězení války — po zřízení samostatného státu M a n d ů k u o (od 15. února 1932), jemuž žádný stát na světě kromě Japonska dosud nedopřál uznání, a po vydání zprávy komise S. N., komise Lyt-

Jos. Vavřín

přísež. znalec okr. soudu

Čes. Třebová
číslo 927

První východočeská
strojí a rukodilná
umělá výroba

harmonik a „heligonek“

taktéž chromatických se 36-48 až 200 basy. Vývoz do všech zemí. Ceny značně sniženy. Materiál prvotřídní. Pište si o ceník, který zašlu obratem.

tonovy, odsuzující metody japonské — kromě ostrého odsouzení ústy našeho zahraničního ministra Beneše přímo se ženevské tribuny, nestalo se aspoň v r. 1932 už nic energičtějšího. Lze chápati sice expansivní snahy početného a čilého japonského národa. vtačeného do nedostačujícího prostoru své ostrovní říše, ale nelze porozumět neodpovědnému zanedbávání primitivních pravidel válečné hry, neboť v době, kdy členové Společnosti národů smluvně jsou zavázáni nevypovídati válek proti sousedům, dochází k podivnému zjevu, že se války sice nevypovídají, ale fakticky vedou!

R. 1932 podniká Společnost národů pokus, který v dosavadních světových dějinách usilování o mír možno pokládati za nejpamätelnější, t. j. svolání velké odzbrojovací konference v Ženevě — od 2. února 1932. O opravdovosti mírových snah. v první řadě francouzských, svědčí zejména fakt, že ve snaze, aby se upravila cesta s Německem k odzbrojení na zvláštní konferenci velmocí v Lausanne, leč bohužel v nepřítomnosti zástupců menších států a tedy bez jejich souhlasu a také k jejich škodě, bylo připuštěno, aby Německu se prominuly jako státu poraženému reparační platy ve výši 36 miliard zlatých marek za poměrně daleko menší odstupné ve výši pouhé dvanáctiny, totiž 3 miliard zl. m. Zatím co tedy Ně-

Strassmannův pivovar

Moravská Ostrava, vyrábí uznaně výtečné pivo

čeku, jež platy těmi mělo býti zavaleno až r. 1987, velmi se odlehčilo, ovšem s podmínkou dodatečného pravděpodobného souhlasu Spojených států za nového presidenta Roosevelta, takže nemá kromě odbytného už žádných válečných platů — jsou ostatní státy, tak zv. vítězné dál zatíženy platy do Ameriky, jež vznikly z velké části tím, že Spojené státy, nemohouce za války světové vést poslali vojáky, poslaly v náhradu pouze pevnostní pomoc, zatím co jiné státy daly obětovat životy svých lidí, vojenských i civilních, pochopíme tedy, proč v dobách zlých a po ukázání dobré vůle i Německu, Francie i jiné státy se bránily placení prosincové splátky, o čemž bude ještě letos zvlášť na velké světové konferenci hospodářské jednáno.

Nutno objektivně konstatovati, že na odzbrojovací konferenci náš zahraniční ministr B e n e š, jediný mezi všemi zahraničními ministry, jenž jako takový funguje od skončení války, zatím co jinde se už dávno vyhládali jiní, mezi jiným právě také na základě nastrádaných zkušeností, hraje na odzbrojovací konferenci vynikající roli. Nejen od r. 1926 jako předseda přípravného komitétu velkou odzbrojovací konferenci připravoval, nýbrž jako předseda generální komise, spojující všechny odborné technické komise a podvýbory, je vedle reprezentativního předsedy vlastním činným předsedou odzbrojovací konference. Na konferenci odzbrojovací hájí Francie a mocností s ní spřátelené zásadu, že odzbrojení nebo snížení zbrojení samo o sobě nestačí, musí-li i jinak pakty mezinárodními zajištěna bezpečnost. Mimoto stále bere v úvahu tak zvaný válečný potenciál jednotlivých států, to jest jejich rozdílnou možnost založení různých psychologických založení a rozdílnosti geografických a hospodářských i technických poměrů překvapovati svět přemrštěnou nevypočtenou válečnou silou. Proto navrhuje návrh na paušální snížení odzbrojovacích nákladů u všech států o 30 proc. svolal námitky, jako naopak příznivě byla komentována dobrá vůle velmocí, jinak pro ohroženost válečně tak ohrožované, totiž Francie, projevená návrhem jednak Tardieuovým o zřízení mezinárodní armády ke trestnému tlumení případně hrožících konfliktů, tím co by jednotlivé státy snižovaly postupně své zbrojení za mezinárodní kontrolu a druhý návrh Herriotův na zavedení mírovního systému u všech států, poněmž ten, jsa zřízen jedině pro obranu, vyvolal by předem útočnost. Positivním výsledkem odzbrojovací konference zatím odhlasované resoluce dubnová a červen-

Pro naše hospodářství:

Mléčná Franckovka. Je to něco nového, ale opravdu dobrého. Výtečný nápoj z mléka na způsob kávy. Přípravuje se tak, že se do mléka, jež je ve varu, rozdrobí za stálého míchání přiměřená dávka Doska-Franckovky, trochu se povaří, nechá se ustát a slévá se. Na 1 litr mléka dostačí 1 kolečko Doska-Franckovky. Tento druh cikorky má příjemnou chuť, proto se k přípravě mléčné Franckovky nejlépe hodí.

Ušetří se mnoho na cukru, ba mnozí mléčnou Franckovku vůbec nepřislazují. O žních se pije mléčná Franckovka studená, hasí výtečně žízeň. V dnešní době, kdy je na venkově přebytek mléka, jistě tuto radu uvítají všechny hospodyně, jímž doporučujeme, aby si mléčnou Franckovku vyzkoušely.

cová, podle nichž odzbrojování armád má se dít postupně, po etapách, má být zakázáno letecké bombardování civilního obyvatelstva i omezeno bombardování dělostřelectvem a zakázána má býti válka chemická. Tato resoluce, tak zv. Benešova, byla přijata 41 státy z 51 států. Německo se Sověty nejen že tuto resoluci nepřijalo, nýbrž podniklo ofensivu, aby dosáhlo rovnoprávnosti ve zbrojení. Dosáhlo ji po několikaměsíční úmyslné absenci na konferencím jednání od konference velmocí — opět bez účasti menších států, ježto bez přítomnosti Německa odzbrojovací konference nebyla by možná, ale s touto svrchovanou podmínkou, že dojde ke skutečnému odzbrojování armád všech, neboť bylo by výsměchem dějin, aby z konference odzbrojovací vyvinula se konference pro vyšší ještě zbrojení.

Pokud se týče ostatních mezinárodních akcí, tu krátce uvádím, že už po smrti Briandově (7.-3.) dochází k panevropské konferenci v Basileji, že ztroskotál plán Tardieuův na hospodářskou kooperaci podunajských států, vinou Německa a Italie na londýnské konferenci, ježto chtěly ve sdružení tom hrát první roli na úkor států, o jichž posílení se právě jednalo — pozitivnější výsledek pak měla konference velmocí k hospodářské podpoře východoevropských států v italské

Strese. Konference Malé dohody v Montreux i v Bělehradě prokázaly její svrchovanou potřebu zejména vzhledem k znepokojování Balkánu Mussolinim. A jako státy, sedící u Baltského moře, v tak zv. sdružení Panballika, hledají ochranu svých zájmů, tak opět balkánské státy také letos na panbalkánské konferenci v Bukurešti zabývaly se opět svými starostmi, čistě balkánskými. A zatím co takto se kolektivisuje i mezinárodní politika, stojí tu v popředí světového kolbiště ještě některé velmoci, jež jsou pro současné dějiny i jako státní individuality zvlášť směrodatné: Anglie stále v celistvosti britského imperia ohrožovaná z Irska, z Indie a jižní Afriky a hospodářsky otřásána z Persie ve svých petrolejových koncesích, už třetí rok pracuje na vnitřní výstavbě svého imperia, jak za rok 1932 ukazují výsledky konference v kanadské Ottawě, i prohlašuje nezvyklou svou ohradu celní vůči ostatním státům za opatření pouze prozatímní — Francie, u níž vedle osobních změn na stolci president-ském a čtyř vlád — Lavalovy, Tardieuovy, Herriotovy a Boncourovy a — při květnových volbách za odklonu k levici jako nejmarkantnější událost můžeme označiti po někdejším přítoku zásob zlata z cizích zemí v letech 1927—1931 počínající odtékání jeho, což může mít na další utváření poměrů následek dalekosáhlý, nejen hospodářský, ale i politický. — Německo, kde vývoj, beroucí se za vlády Brüningovy, Papenovy a Schleicherovy zas napravo, nedal aspoň r. 1932 za pravdu jinak výtečnému americkému žurnalistovi Knickerbockerovi, ba ani Trockému, neboť nestalo se ani hakenkrajerským, ani komunistickým, a jež dosáhnouví r. 1926 přijetí do S. N., dosahuje roku 1932 osvobození od reparací i Gleichberechtigung a jež teprve r. 1933 přiblížilo se vládou Hitlerovou (od konce ledna) k splnění svých snů a založení tak zv. »třetí říše«.

A zatím co kapitalistický řád této zá-

padní Evropy i Ameriky stojí před hamletovskou otázkou: být či nebýt?, existují ještě dva póly v Evropě, vyznačující se vystupňovanou čínorodou vůlí k životu i závoděním novými ideami a velkým shíráním socialistických republik v Moskvě. Itálie fašistická, Italie a Svaz sovětských socialistických republik v Moskvě. Itálie fašistická, syndikalistická, spojující v době principu personalitu iniciativní i osobního heroismu a národního státu, respektující svou tradici, ale nerespektující národnosti jiných, bratřácké průbojná novými ideami, a na druhé straně Sověty na gigantické rozloze naší planety o skoro 21 mil. čtver. kilometrů (což se rovná měsíci v úplňku) a o 165 milionech obyvatelstva a s 80 národy, ovládanými pouze něco přes 2 miliony bolševiků, s jejich obřím plánem pětiletky, kde z úspěchů pětiletky první, ale i z jejich těžkých stínů se i Stalinovi, abych užil jeho vlastních slov, zatočila hlava, jediná sice velmoc, která není nezaměstnanost, ale zaměstnanost těžce placená jinými velkými svízeli a obětmi, hladem atd. Právě vzhledem k tomu vnitřnímu nesmírnému napětí Rusko, obracující se zády k ostatní Evropě, zajišťuje svou vnitřní své energie dohodou s Francií, Polskem a Polskem, a to pakty o neútočení, ale i podřadnějšími úmluvami s Japonskem, ačkoli jinak proti němu v Číně tajně postupuje.

V odklizení zřícenin a trosky z velké světové krise, ze světové války i z hříchu, jež naplodila staletí, pokračuje se i v r. 1933 zvlášť na konferenci odzbrojovací a velké světové konferenci hospodářské.

Zatím, ačli nás neklame zrak, počíná se objevovat náběhy k červánkům jako by snad nového oživení hospodářského na širších obzorech světových. My ve střední Evropě polybujeme se přes některá porůznu zlepšení, v základě však stále ještě při samém dně krise, již hledíme čeliti zvýšením nejen pravomocí, ale i odpovědnosti vlády (zmocňovací zákon z června 1933!).

Jos. Kalus:

Polibky

*Polibek matčin, polibek ženin
rty dlouho cítí,
ať si tě život do trní vloží
neb v samé kvítí.*

*A byt bez přátel v světě jsi bloudil
a bez naděje:
polibek ženin, polibek matčin
na věky hřeje.*

Jos. Kalus:

Můžem nebo nemůžem?

*Můžem nebo nemůžeme?
Smíme nebo nesmíme?
Kdy se v lásce obejmeme,
sbližíme a smíříme?*

*Kdy už, kdy to, lidé, bude?
Nemohlo by to být dnes?
Aby blahý smír byl všude,
radost jen a štěstí, ples?*

Jablunkov

Prinášíme obrázek romanticky položeného horského městečka, ležícího na pomezí Těšínska a Slovenska, ve známém průsmyku stejného jména, jímž vede důležitá komunikační spojka, dráha Košicko-bohumínská. Jablunkov se svým krásným okolím, zvláště údolím Lomné, údolím jistebňanským, s krásnými vrchy, Polomem, Jírovou, Stožkem, Kozubovou, na nichž jsou vybudovány pěkné turistické chaty, stává se vyhledávaným letoviskem. Tudy také vede nejdůležitější cesta na Slovensko a tudy také pravděpodobně povede nejschůdnější cesta k budoucí česko-slovenské spolupráci v duchu Štefánikovy společnosti, jejíž činovníci začali

v roce 1933 systematickou sblížovací práci na poli národním, kulturním, hospodářském a politickém. Jako zjevný důkaz zahájení této významné činnosti zaplála 25. června 1933 na Velkém Polomu po prvé vatra česko-slovenské vzájemnosti, kde zvláště Jablunkovsko podalo si s Kysuckem ruku k společné práci. Jsme přesvědčeni, že Jablunkov a Čadca budou hráti v budoucnosti význačnou roli v usku- tečňování sblížovacích snah ve smyslu Štefánikovy společnosti, jež si vzala za úkol pěstovati česko-slovenskou vzájem- nost na poli praktickém, podle hesla této společnosti: **P o z n a j m e s a — m i l u j m e s a !** z—

Jos. Kalus:

Matka

*Pro svou Matičku měl slova,
ze všech slov ta nejkrásnější,
slova ze všech nejněžnější,
slova ze všech nejprouncnější.*

*Slova však jsou jenom slova,
sebe krásší trvá krátce:
všechn živol, celé srdce
zaspěl jen a věnuj Matce.*

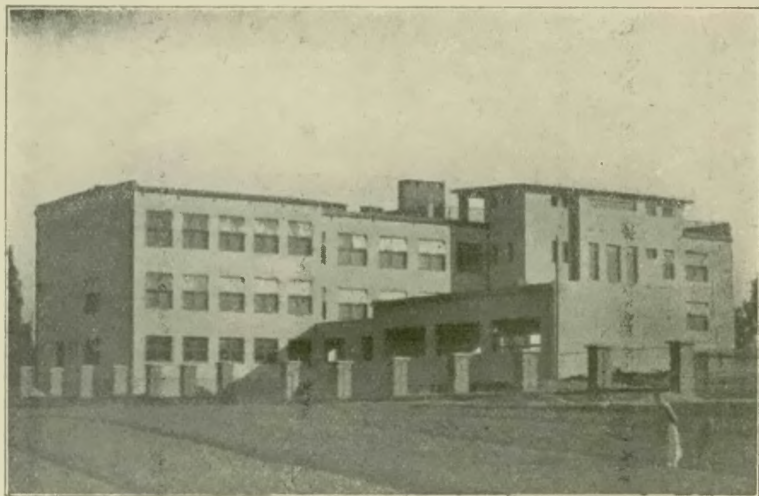
Jos. Kalus:

Vítěz

*Vítěz kráčí. Padají naň růže,
polleskem jej vítá, kdo jen může,
dívký zahrnují obdivem a kylicemi. —
Co učinil? — Národ obhájil či rodnou zemi?*

*Ne! Víc! V zápase on srazil soka,
čelist rozdrtil mu, zbavil oka,
že ležeti zůstal zkrvácen a v bezvědomí...
Uražená lidskost odvrací se, ruce lomí.*

Rodičům dospívajících dívek

Novostavba budovy Zemské odborné školy pro ženská povolání v Čes. Těšíně

Dnešní doba ukládá mnoho povinností nejen mužům, ale také ženám, neboť podmínky existenčního zabezpečení se stále zhoršují. Proto se dnes rozumní rodiče rozhodují pro náležitě vzdělání jak svých synů, tak i svých dcer. Vždyť čím lépe je člověk pro život vzdělán a vychován, tím lépe se v něm uplatní.

Významné místo v dívčím školství moderní doby zaujímají odborné školy pro ženská povolání. Jejich velikou předností je mnohotvárnost jejich typů, která dovoluje přihlížeti k potřebám doby, místa i kraje, k sociálnímu rozvrstvení občanstva i ke zvláštním zájmům a schopnostem žákyní.

Jádrem všech oddělení na odborné škole pro ženská povolání jest dvouletá škola rodinná. Po jejím absolvování mohou dívky, které touží po samostatném povolání, dosáhnouti dalším studiem kvalifikace k činnosti v různých ženských povoláních. Absolvování dvouleté školy rodinné je totiž podmínkou přijetí do ústavu učitelek domácích nauk, do odborných škol pro vychovatelky, do školy sociální, do školy pro administrativní pracovnice v sociálních ústavech a do živnostenských pracoven pro šití prádla, šatů a modistství. Vysvědčení na od-

chodnou ze živnostenských pracoven nahrazuje tovaryšskou zkoušku a tovaryšský list, takže otvírá absolventce cestu k samostatnému provozování příslušné živnosti. Po roční dílenské praxi mohou býti absolventky živnostenských pracoven přijaty do ústavu učitelek odborných škol pro ženská povolání (obor šití prádla neb šatů). K přijetí do ústavu učitelek oboru hospodyňského se vyžaduje absolvování dvouleté školy rodinné a pětiměsíční školy kuchařské.

Není v naší republice druhého typu dívčích škol, který by v sobě tak výhodně sloučoval všechny požadavky, k nimž třeba přihlížeti při vzdělávání a výchově nynější ženy. Typ odborných škol pro ženská povolání se přímo zrodil z potřeb nynější doby a poctivě těm potřebám slouží.

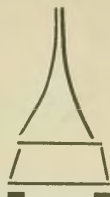
Rodiče dospívajících dívek, nedopusťte, aby byl pro Vaše dcery ztracen rok bez užitku. Odborným vzděláním dáte jim pro život nejceněnější věno.

Všechny další informace Vám s ochotou podá: Ředitelství zemské odborné školy pro ženská povolání v Čes. Těšíně, jež je umístěna v nové, co nejmoderněji vybavené budově, jejíž obrázek přinášíme.

P. M.

Z DOMOVA I CIZINY

Podvýživa černochů.

Černoši jsou v přirozeném slavu velmi špatnými zemědělci. Proto se najedí dostatečně jenom občas, většinou trpí podvýživou. Ukázal to ve francouzské Akademii pro vědy koloniální dr. Calmette, který je přesvědčen, že tato chronická podvýživa zeslabuje černochy a snižuje jejich vzdornost proti nemocem, jmenovitě proti nemocem nakažlivým. Z těch nejvíce mezi černochy francouzských osad afrických řadí spavá nemoc. Calmette vidí nápravu v tom, bude-li vzdělanostní úroveň černochů zvýšena, aby poznali cenu i správný způsob zemědělství a uvarovali se podvýživy.

Zvláštní výsady anglických šlechticů.

Z mnohých podivných výsad, které byly přiznány různým anglickým šlechticům, snad nejzvláštnější je ta, které směřují uživateli vévodové z Athollu. Kdyby některý člen z této šlechtické rodiny byl odsouzen pro zločin k trestu smrti, smí žádati, aby byl pověšen na hedvábném provazu, místo na obyčejném. Šlechticové z Athollu mají však ještě jiná privilegia. Mají právo vyžádati si šibenici o třicet stop vyšší, nežli je šibenice pro obyčejné zločince. Jiné dědičné právo, které má jediná rodina Athollů a kterého nynější vévoda plně využívá, je vydržování soukromé «armády». I s artilerií čítá dnes 1000 hlav.

Vévoda z Norfolkku jako lord maršálek a vrchní komoří Anglie má právo na ozbrojený průvod při každé zvláštní příležitosti. Vévoda v Newcastleu smí darovati králi nebo královně při korunovaci rukavici na pravou ruku. Vévoda z Beaufordu smí zastaviti kterýkoliv express v Badmintonu.

Jen dvě osoby v Anglii požívají dědičného práva nechati si klobouk na hlavě v přítomnosti krále. Je to lord Forester, první baron Irska a Michael Constantine de Courcy.

Ve dvanáctém století hájil úspěšně sir John de Courcy Anglii ve sporu s Francií a král anglický mu slíbil splniti každé přání, které jen vysloví a které bude v jeho moci uskutečnit. Sir John žádal, aby jeho potomci směli si v přítomnosti krále nechati klobouk na hlavě. Říká se, že jeden z těchto potomků užil svého práva v přítomnosti krá-

lovny Viktorie, která ho pokárala následujícími slovy: »Sire, mále právo míti na hlavě klobouk v přítomnosti svého mocnáře, ne však v přítomnosti lady.«

Jiná historka se vypráví o jistém admirálovi z doby Viléma IV., který také užil své ho dědičného práva. Tento muž měl předka, který se v 15. století zvláště vyznamenal tím, že vyběhl ze svého stanu bez zbroje a postavil se v čelo malého hloučku vojáků, vrhl se na nepřítele. Za to byla jemu a jeho potomkům udělena výsada objeviti se, budou-li si toho přát, při kterémkoliv slavnostním obřadu »sans cu lott« (bez kalhot).

Admirál, rozpomenuv se na toto staré a neužívané právo, prohlásil, že jej použije při nejbližší slavnosti u dvora. Výsledkem bylo, že byl okamžitě poslán s loďstvem do zámořských krajů.

Jak se zrodila cigareta.

V Anglii se chystají oslavit 100 let cigarety. K tomu připomíná kronikář Echa de Paris, že bylo by nevděkem, kdyby se Francouzi nepřipojili. Neboť to byla právě Francie, která zajistila cigaretě vítězství tím, že rozřešila problém papírové dutinky. Jak cigareta vznikla? Bylo to v roce 1842. Egyptané vedli válku s Turky. Do vojenského tábora přišla karavana velbloudů s nákladem tabáku. Ale vojáci zjistili s velkým zklamáním, že karavana s nákladem dýmek byla zdržena nebo rozprášena nepřítelem. A tu měl jeden voják nápad. Přinesl z kantiny čtverce jemného papíru, určeného k účelu velmi prosaickému, vzal špetku zlatého tabáku, zatočil ji do papíru v podobě trubičky, zapálil, dýmal — a první cigareta byla hotova.

Co člověk za rok sní?

Na počátku nového roku děláme vždy jakousi bilanci z roku minulého. Co jsme vydali, co ušetřili, co jsme zažili a podobně. Jsme-li trpěliví vésti celý rok domácí účetnictví a deník, víme, co nás hezkého potkalo třeba v březnu, kde jsme byli v květnu. Ovšem, jak pravím, to víme jen tehdy, jsme-li trpěliví volný čas trávití psaním v knihách.

A víte, jaká by byla zajímavá bilance? Odpověď na otázku: Co jsem za rok snědl? Ne ovšem bilance vyjádřená v penězích, ale

v jídlech. Výsledky tohoto statistického úkolu jsou zajímavé, neboť našel se někdo, kdo si s tím dal práci a zjišťoval, co sní.

Tedy především ranní káva. Za rok člověk spotřebuje mléka tolik, kolik nadobjí za týden jedna kráva a kávy, představující úrodu ze dvou keřů kávovníku. Nyní maso. Dospělý člověk sní za rok čtvrt býka a půl prasete.

Polévky sní člověk tolik, že — nu, nechodíme daleko a zůstaňme doma — že by jí měl plnou vanu v koupelně.

Všecky krajíčky chleba, které sní člověk za rok, daly by bochník, jenž by se stěží vešel na velký kulatý stůl, jaký bývá v jídelnách.

Ovoce, snědené jedním člověkem za rok, vyrostlo by na ploše 20 čtv. metrů, při čemž by tam ještě zůstalo dostatek místa pro jedinečnou slepici, která by snášela vejce pro člověka.

Tekutina, kterou člověk vypije, vešla by se do dvou sudů. S tímto množstvím potravy, kterou člověk sní, lze srovnat také práci, kterou vykonává.

Tak hospodyně, chodící po kuchyni, během roku ujde vzdálenost, která se rovná výšce Eiffelovy věže, ale ještě šestkrát znásobené!

Také samotné jedení vyžaduje užití jisté energie. Na příklad bereme-li během oběda lžici s polévkou od talíře k ústům 20krát, tak za rok lidská ruka udělá těchto pohybů tolik, že by to byla vzdálenost půldruhého kilometru.

Člověk musí za rok vystoupiti nejméně 100.000 schodů, čili šel-li by pořád po nich do výše, vystoupil by na horu, která by byla dvakrát větší než Gaurisankar.

Samotné lidské srdce dělá za rok 35 milionů tepů . . .

Žena a tabák.

Podle pokusu profesora Emanuela na düsseldorfské dětské klinice, jsou při kouření sedmi cigaret již znatelné stopy v mateřském mléce. Kouří-li žena více než sedm cigaret denně, působí nikotin na organismus dítěte velmi nebezpečně. Při patnácti cigaretách nastává již otrava.

Světová velkoměsta.

P r a h a n a 37. m í s t ě.

Označujeme-li jako velkoměsta ta, která mají více než milion obyvatelů, a ta, která v dohledné době milionu dosáhnou — tedy dnes mají 750.000 až jeden milion obyvatelů

— pak máme podle nejnovějších sčítání a výpočtů z let 1930 až 1931 na celé zemi 50 velkoměst. Jsou to:

1. Nový York 9.000.000. 2. Londýn 8.263.000. 3. Paříž 4.934.000. 4. Berlín 4.339.000. 5. Chicago 3.376.000. 6. Šanghaj 2.700.000. 7. Moskva 2.667.000. 8. Osaka 2 mil. 454.000. 9. Buenos Aires 2.153.000. 10. Tokio 2.130.000. 11. Filadelfia 1.951.000. 12. Lenin-grad 1.942.000. 13. Vídeň 1.836.000. 14. Detroit 1.569.000. 15. Rio de Janeiro 1.460.000. 16. Tientsin 1.400.000. 17. Kalkuta 1.384.000. 18. Peking 1.340.000. 19. Sidney 1.239.000. 20. Los Angeles 1.238.000. 21. Hamburk 1.231.000. 22. Varšava 1.178.000. 23. Bombay 1.158.000. 24. Kairo 1.135.000. 25. Glasgow 1.088.000. 26. Melbourne 1.018.000. 27. Budapešť 1 mil. 5000. 28. Birmingham 1.002.000. 29. Řím 1 milion. 30. Milán 990.000. 31. Mexiko 968.000. 32. Nagoya 907.000. 33. Cleveland 900.000. 34. Brusel 890.000. 35. Sao Paulo 880.000. 36. Liverpool 856.000. 37. Praha 849.000. 38. Madrid 845.000. 39. Neapol 841.000. 40. St. Louis 822.000. 41. Kanton 820.000. 42. Baltimore 805.000. 43. Kobe 788.000. 44. Boston 781.000. 45. Hankou 780.000. 46. Barcelona 775.000. 47. Kodan 771.000. 48. Manchester 766.000. 49. Kioto 765.000. 50. Amsterdam 752.000.

Kdežto při vypuknutí světové války bylo jen 15 milionových měst, máme jich dnes 29 — skoro ještě jednou tolik. Cařihrad, který měl r. 1913 1.200.000 obyvatelů, poklesl asi na 600.000. V Evropě jsou přírůstky milionových měst větším dílem normální, například je přírůstek Moskvy proti r. 1914 o celý milion, Birminghamu o půl milionu. Řím, jehož počet se od r. 1914 rovněž zdvojnásobil, Milán o 370.000, Prahy o 335.000. Nápadným je pokles Leningradu a Vídně. Onen čítal r. 1914 ještě 2.019.000, tato 2 mil. 167.000. — Americká, australská a africká velkoměsta přirostla značně od počátku války, kdežto vývoj v Asii není stejnoměrný. Šanghai zctvěrnásobil od r. 1914 počet svého obyvatelstva, Osaka, Tientsin, Peking, Kobe a Kioto se zdvojnásobily, kdežto u Kalkuty a Bombaye je přírůstek jen nepatrný. — Japonské třetí velkoměsto (Nagoya) vzrostlo ze 378.000 na 907.000, naproti tomu poklesla více nebo méně následující asijská velkoměsta: Tokio, Kanton a Hankou. — Z 29 milionových měst je jich v Evropě 12, v Americe 7, v Asii 7, v Australii a v Africe po jednom. Britská veleříše má jich 7, Spojené státy americké 5, Čína 3, SSSR., Německo a Japonsko po dvou.

KUCHYŇSKÉ RECEPTY

Polévka krupovka. Asi 15 dkg krup se uvaří s kouskem čerstvého másla do měkka. Při vaření se dolévá hovězí polévka. Měkké kroupy se přecedí, odstraní a do polévky se přidá sůl, květ, trochu smetany a žloutkem. Má se vařit v kamenném hrnci.

Čočková polévka. Uvařenou čočku propraží a prolisují. Procezenou polévku zapraží slabou jíškou, osolí, přidej majoránku, a trochu stroužek utřeného česneku. Do ní se přidá opečený chléb.

Omáčka z rajských jablíček. Podus na pánvi s kouskem cibule 3 rajská jablíčka stávkou nebo naložená. Pak zalij slabou polévkou, přidej několik zrněk pepře, nového koření, kousíček bobkového listu, snítku tymiánu, kousek citronové kůry, hřebíček a trochu skořice. Vše dobře povař. Přidej do polévky zápražky a vař, až je omáčka zahoustlá a krásná. Je-li dělana z naložených jablíček, sůl se vynechá.

Neapolská vejce. Na tvrdo uvařená, opaná vejce rozčtvrtíme, osolíme, posypeme houskou, usmaženou na másle a polijeme smaženou cibulkou (i polítá rozebratým maslovým máslem jsou dobrá, pak ovšem cibulku nepřidáme).

Vajíčka s křenem. Uvaříme na tvrdo vejce, posypeme hustě křenem a necháme asi 10 minut prudce v troubě péci.

Vajíčka s hořčicí. V hrnci rozkvedláme vejce, osolíme a nalijeme na rozpálené máslo. Necháme, až počnou tuhnout. Pak do nich přidáme strouhaný parmesán a znovu mícháme. Než neseme na stůl, přidáme do vajíček trochu hořčice.

Výtečná, rychlá svičková. Očištěná svičková se osolí, posype po obou stranách směsí pepře a nového koření. Nastrouhá se na plátky, svičková v ní obalí, pomaže máslem a dusí. Dusí se zvolna pod pokličkou, přičemž se podlévá polévkou. Když změkla, se do trouhy zčervenat a poleje hustou smetanou, do které se zamíchají 1 až dva žloutky.

Pečený zajíc (bez smetany). Slaninou opaný zajíc se vloží do pekáče slaninou a na zapěněnou cibuli na másle nebo sád-

le. Dusí se po obou stranách, až přismáhne a pak se podlévá buď hovězí polévkou nebo jen horkou vodou. Za častého polévání upeče se do měkka. Upečen, rozkrájí se na díly, omáčka se přecedí a kol misky udělá okolek z celých rozsekaných bramborů. Přidá se kompot.

Sekaný zajíc. Zaječí předek a kořínek bez jater se uvaří v slané vodě. Zbaví se pak kostí, umele na strojku, a zároveň s ním po kouskách se umele pól kg syrového vepřového masa. Rozmíchá, přidají 2 housky v mléce močené, 2 vejce, něco pepře, květu, citronové kůrky, v másle nebo sádle zapěněná cibulka a ještě něco strouhané housky. Z toho udělá se podlouhlá šiška na pomoučeném prkénku. Do pekáče dáme zapěnit kousek sekané cibulky a slaniny. Šišku do pekáče vložíme, na povrchu bílkem pomažeme, pečeme a často poléváme a horkou vodou podléváme, až dostane šiška pěknou kůrčičku. Za 1 1/2 hod. bývá upečena. Někdo umele zaječí předek syrový. Pečené však má přisádlou chuť.

Srnčí kýta a hřbet. Srnčí kýta i hřbet se zbaví blan, hustě protáhne slaninou a osolí. Nepekáč se dá kus másla, drobně rozsekaná slanina a nechá se vše zpěnit. Nato se vloží kýta nebo hřbet slaninou dolů a dá přismáhnout. Pak se kýta obrátí, hovězí polévkou nebo horkou vodou podleje, přidá se všechna na kostky rozkrájená zelenina, citronová kůra a všechno koření. Pečené se dále peče, časem máslem pokape a šňávou podlévá. Konečně se podleje kyselou smetanou, moukou zavrtěnou. Maso se vyndá, krájí na plátky a složí na mísu. Do omáčky se může také ještě žloutek zakloktati. Pak se omáčka přecedí, část na maso, část na omáčku.

Husí krk plněný. S husího krku sláhní kůži. Játra husí (malá tmavá) se rozsekaají, přidá se 1 vajíčko, něco strouhané housky a citronové kůrky. Nádivka se promíchá, je-li hustá, rozředí se trochou mléka, naplní se jí krk, po obou stranách zašije a v troubě na másle upeče. Krájí se pak na kolečka a jí buď teplý nebo studený.

Králík na paprice. Předek králíka se osolí, vloží na pekáč na rozpálenou slaninu

a máslo s cibulí. Králík se nechá na tom přismahnout, přidá se papriky, podleje se trochou vody nebo polévky a masíčko se dusí do měkka. Pak se vyndá, omáčka se zapráší moukou nebo trochou kyselé smetany.

Hovězí pečeně. Hovězí maso z kýty se protáhne slaninou a nechá 1—2 dny ležeti v chladu, aby zkřehlo. Rozpustí se kus másla, podusí v něm rozkrájený celer, petržel, mrkev a cibule, několik zrněk pepře, nového koření a hřebíčku. Maso se osolí, položí na zeleninu a vše se peče půl hodiny ve vlastní šťávě. Na to se přileje kyselá smetana, přidá citronová kůra a peče dále. Při pečení se maso vypečenou šťávou polévá a hledí se, aby se vytvořila červená kůra na maso. Peče se 3 hodiny. Upečené maso se rozkrájí na úhledné řízky a urovná na mísu. Rozkloktají se 3 žloutky s trochou polévky, přimíchají k zcezené omáčce a pečeně se polije. K masu podává se na stůl dušená rýže.

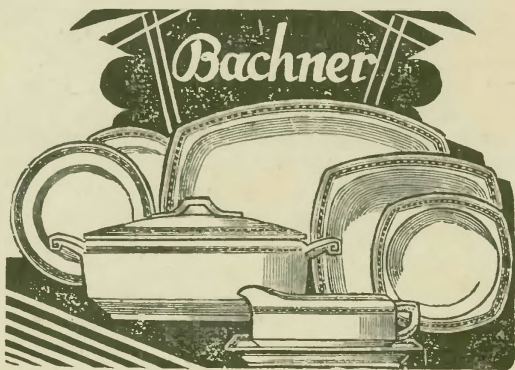
Námořnické maso. Dobré hovězí maso z kýty nařežeme na řízky a naklepeme. Každý řízek několikrát protáhneme slaninou a osolíme. Na kuthan dáme rozpustiti kousek slaniny, přidáme kousek rozkrájeného celeru, petržele a mrkve, 1 cibuli, několik zrněk pepře, nového koření, štipku dymianu a citronové kůry. Vše chvíli dusíme, maso na to vložíme, občas podlejeme polévkou a do měkka dusíme. Hotové vyndáme, šťávu zaprášíme moukou a podlejeme čtvrt litrem červeného vína, trochou octa a polévky. Přidáme kostku páleného cukru a 1 kostku nepáleného, zakapeme citronem a povaříme. Maso znovu vložíme do omáčky, necháme přejít var a odstavíme na teplé místo. Po ¼ hodině maso vyjmeme, rozkrájíme, vložíme na mísu a omáčku na ně procedíme.

Pražský předpis na špekové knedlíky. Čtvrt kg slaniny rozkrájí se na kostky a ne-

chá trochu rozpustit. Do toho se dají 3 žloutky, nakrájené na kostky, a nechá se vše spolu trochu osušiti v troubě. Pak se přidá ještě jedna rozkrájená žemle, vše se spáří třemi osminami litru pasteur. vařícího mléka, osolí a nechá úplně vychladnouti. Do vychladlého vmíchají se 2 celá vejce a 2—3 žloutky, načež se to co možno hladce rozmíchá. Přisype se bílé krupičkové mouky tolik, aby se utvořil hezky tuhý těsto, které se hladce vypracuje a ke konci vypracuje se do měkka asi 30 dkg rozsekaného vařeného uzeného masa. Ruce se namočí ve studené vodě, aby se knedlíky, veliké asi jako větší pomeranč, zavářely se do prudce vařící osolené vody. Když se vařečkou se jimi hned pohne a nechají dobré půl hodiny zprudka vařiti, načež se drátěnou sběračkou vyndají na mísu, kde se dvěma vidličkami trochu natrhne a posype osmaženými houskovými drobečky. Knedlíky se podávají jenom samotné, jenom s zelím, ne jako příkrm k masu. Dávají-li se k obědu, může se slanina a houska nakrájet, osušiti a spáříti hned večer a ráno se nechá mouka a ostatní věci. Jsou ještě jiné odpočine-li těsto.

Keblihy.

¾ kg hrubé, ¼ kg hladké mouky, 3 dkg cukru, 15 dkg másla, 6—8 žloutků, 1 dkg droždí, citronovou kůru a mléko podle potřeby. Droždí pomoci trochy mléka rozpustíme, pak přidáme 2—3 lžice mouky, vznikne řidší těstíčko, které necháme vzejít. Mezitím v kotlíku na ohni nahříváme cukr, žloutky, máslo a citronovou kůru, když je to dosti nahřáté (nesmí však být horké!), přidáme druhou mouku, kvásek a mlékem zaděláme v těsto. Z tohoto děláme keblíhy, které po zkynutí na rozpáleném masťku vy smažíme.

Zdarma do Mor. Ostravy

Chytrá nevěsta nakupuje svou kuchyňskou výbavu

v obchodním domě

Bachner

Mor. Ostrava, Zámec

Při větších nákupech hradíme již

DOMÁCÍ ? RÁDCE

Neeheeme-li, aby prosákla mastnota na kterémkoliv dřevěném předmětu, zasypáváme skvrnu kuchyňskou solí. —

»Uteče-li« nám mléko, posypáváme plátno plotny solí, abychom zmírnily zápach. —

Trochu mléka, přidaného do vody, v níž vaříme kapustu, zachová jí pěknou bílou barvu. —

Mastné skvrny s obuvi odstraníme, přetřeme-li skvrnu trochou sazí. —

Bolení hlavy z vedra povstalé odstraníme, vtíráme-li ocet do pokožky hlavy a vlasy pak prokartáčujeme. — Nutno však pomoci toliko čistého bílého octa. — Možno též dávat si obklady. —

Skvrny od vína z utěrek, ubrousků a stolních pokrývek odstraníme, necháme-li je namočené asi půl dne v kyselém mléce. — Pak přepereme, vymáchneme v čisté vodě a oláme na slunci. Když dokonale proschly, namočíme je opět na několik hodin do kyselého mléka, a pak na čisto vypereme. —

Sýr na strouhání uchováme vláčným a uchováme před plísní, když jej zabalíme do vlhkého, ve slané vodě, namočeného ubrousku. —

Rybu zbavíme bahnitého zápachu, položíme-li ji na vrstvu roztloučeného dřevěného uhlí, nebo hodíme-li do vody, v níž se vaří, do červena rožhavený uhlík. —

Chceme-li dodat černým botkám pěkného vzhledu, třeme je chvíli vnitřní stranou pomerančové kůry, a pak měkkým hadříčkem leštíme. —

Trpíme-li mrazením, povstalým ze slunečního úpalu, jest dobře ulehnouti a pít kyselého mléko s trochou skořice, nebo glycerinu. —

Mastný lesk pleti odstraníme, omýváme-li častěji po umytí obličej Francovkou. — Čistíme tím současně i škodlivé účinky denního prachu, neboť kožní póry se čistí a pleť rozčednou Francovkou omýváme, po čase nabývá svěžesti, zabraňujeme tím tvoření se nepříjemných uhrů. —

Francovku možno též používat jako desinfekční prostředek úst, ovšem toliko silně rozředěnou, do vody nutno dáti jen několik kapek. — Též k čištění a uchování zu-

Světově známé

HARMONIKY

heligonky, chromatické i pianové
vyrábí

JOSEF HLAVÁČEK

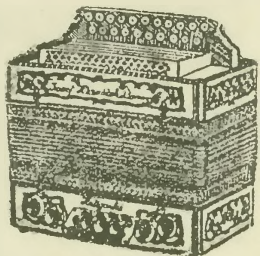
česká výroba harmonik

LOUNY, ČECHY

Ceny sniženy! Ceníky zdarma!

Kupujte přímo u výrobce! Nej-

starší závod v Československu

bů možno s úspěchem použít takto rozředěné Francovky. —

Lesklá místa s obleku odstraníme, napneme-li jej na žehliči prkno a místa lesklá potřeme směsí vody a čpavku. — Takto zalitý oblek necháme napnutý dobře proschnout. Vyrovná se sám, takže žehliti jej netřeba. —

Ve vlhkém bytě zabráníme hnití či plesnivění obrazů nebo ozdob na zdi zavěšených, přibijeme-li na spodní část rámu stejně vysoké korkové špalíčky, aby obrazy neležely na vlhké stěně. —

Moucha je odvěkým nepřítelem lidstva. Pronásledujeme ji v kuchyních, špičkách a místnostech, v nichž jsou uloženy potraviny. Prostředků k hubení tohoto hmyzu jest mnoho. Méně známým, ale dobrým prostředkem k odpuzení much jest však zasklení okének špičky či místnosti, v níž potraviny jsou uloženy, žlutým sklem. Neukáže se nám tam jediná moucha. Mimo to žluté světlo působí i to, že barva marmelád a zavařenin se nemění a zůstává stále táž, původní. —

Smaltované nádobí uchováme vždy v čistotě a pěkném vzhledu, když do ohřáté vody dáme lžici louhu, kus sody a necháme povařit. V této vodě umyté nádobí zůstává čisté a pěkné. Stačí činit tak jednou týdně. —

Květiny osvěžíme a docílíme pěkného vzrůstu, jak listu, tak i květu, přidáme-li asi jednou týdně při zalévání na litr vody 1 lžičku terpentýnu. —

Bujnost kapradin zvýšíme, vpustíme-li jednou měsíčně ke kořenům lžičku olivového oleje. —

Pěkného vzhledu a svěží zeleně u ozdobných velkých listnatých rostlin docílíme, když aspoň jednou týdně omyjeme jejich listy směsí odražené vody a mléka. —

Železná kamna a roury, železná dvířka u kamen a jiné železné předměty nabudou pěkného vzhledu, očistíme-li je skelným práškem a pak natřeme — havraním stříbrem. —

Plíseň s kožených předmětů odstraníme, třeme-li postižené věci měkkým hadrem, navlhčeným vaselinou. —

Mouchy vypudíme zápachem oleje blahovičníku. —

Suchary zůstanou křehkými, uložíme-li je do plechové nádoby do vrstvy práškového cukru. —

Z hedvábných látek zmizí skvrny po ovoci, víně, třeme-li jemně skvrnu klůckem, navlhčeným ve směsi stejných dílů éteru a čisté silice terpentýnové. —

Skvrny duběnkového inkoustu vyčistíme horkou vodou; starší skvrny lihem a zředěnou kyselinou solnou. —

Červený inkoust z bavlněné látky někdy zmizí nezředěným lihem, okyseleným octem. —

Skvrny od rezu čistíme silným octem — poněkud silněji ohřátým. Místo, kde byla skvrna, nutno pak důkladně v čisté vodě proprati. —

Smaltované koupací vany dobře se vyčistí směsinami petroleje se solí. —

Nepříjemně nasládlou chuť z bramborů odstraníme, necháme-li je několik hodin před použitím ve studené vodě. —

Přílišné vodnatosti zbavíme brambory, necháme-li je několik hodin na teple vypařiti, potom jsou dobré a moučnaté. —

Skvrny po dehtu vyčistíme žloutkem. Nutno však ještě ve vlažné vodě postižená místa proprati. —

Inkoustové skvrny zmizí, přejedeme-li postižené místo hadříkem, navlhčeným ve směsi kysličníku vodičitého a čpavku. —

Čadění knotů v petrolejových lampách zabráníme, když nový knot namočíme do silného octa, necháme uschnouti a pak teprve zasadíme do lampy. —

Do kobereců nedají se moli, napustíme je zlehka terpentýnem. —

Při bílení barva se po zdích stejnoměrně rozloží, když přidáme do vápna něco obyčejné soli. —

Staré skvrny je nutno potřít trochou másla a po několika hodinách práti v horké vodě. —

Směsí vody a terpentýnem rozděláme hlína je dobrým čistícím prostředkem na masné skvrny na podlaze. Směsí se podlaží natře a po několika hodinách směs odstraní podlaha umyje a skvrny zmizí. —

Papírové tapety vyčistíme, třeme-li je vosnou moukou. —

Čerstvě připálené prádlo při žehlení ztratí žlutavé skvrny, navlhčíme-li skvrny octě. —

Skvrny po čaji z ubrusů odstraníme horkou řící vodou, smíšenou s trochou boraxu. —

Skvrny s nožů a lžic po ovoci odstraníme, třeme-li je citronem. —

Mytí masného nádobí si usnadníme, přidáme-li do vody něco čpavku, po připravení sody. —

Čerstvé skvrny po dehtu či koloze natřené petrolejem a proprané v pouhé čisté vodě, bez mýdla pustí ihned. —

Kůru z citronů nezahazujte. Dobře očištěnou sušte a přidávejte ji jemně roztlučenou do těsta pro zlepšení chuti. — Sušené slupiny jablek možno užívat jako čaje. —

Kostěné věci dobře očistíme, vydrháme-li je vlhkým hadříkem, omočeným v garetovém či doutníkovém popelu. —

Nepříjemnému zápachu po vystříkání tím omastku zabráníme, posypeme-li skvrny na plotně solí kuchyňskou nebo nalijeme na plotnu něco octa. —

Jídelní přístroje a talíře, používané mocnými, můžeme desinfikovati umytím jedním procentním roztokem sody a opláchnutím v horké vodě. —

Zaschlý inkoust rozpustíme, nalijeme do inkoustové lahvičky několik kapek octa. —

Čerstvé skvrny od kávy na jemných předmětech můžeme odstraniti kolínskou vodičkou. —

Chraňte svůj příbytek před šváby a rasy, kteří šíří nemoce. Použijte přípravku „INTICIN“ zničí je do poslední nohy. Malý bal. 1/8 kg Kč 6.—, zasíláme předem i ve známkách - Laboratoř Městské lékárny, Mor. Opat. —

Puhlmannův čaj

doporučují lékaři při

katarech

horních cest dýchacích,

při kašli a chrapotu,

protože rozpouští hleny,
utišuje kašel, prospívá plicím.

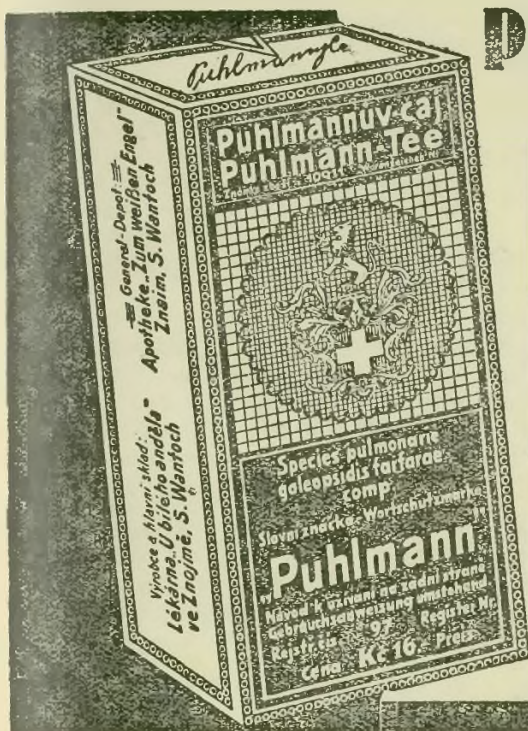
Pravý pouze v původním balení!

Ceny: 125 gr. Kč 16^{.-}, 500 gr. Kč 60^{.-}

K dostání ve všech lékárnách!

Hlavní sklad:

**Lékárna „U bílého anděla“
S. Wantoch, Znojmo, Obroková 13.**

Pestrobarevné výšivky vypereme v mydlinkách a promácháme v čisté vodě, do níž přidáme něco octa. V té vodě promáchané ihned věšíme. —

Světlé hedvábné látky vypereme v měkké vlažné vodě, do níž přidali jsme benzin.

Sádrové sošky a ozdoby vyčistíme, po-
řeme-li je hustě vařeným škrobem. Po zaschnutí škrob opatrně odškrábeme a věci jsou jako nové; škrob veškerou špínu vezme s sebou. —

Presolená jídla zbavíme přebytečné soli, ponoříme-li do takového pokrmu novou spařenou a čistě propanou mycí houbu, velikosti asi lidské dlaně. Houba, zavěšená na kvedlačce, vssaje do sebe přebytečnou sůl v několika minutách. Houba ta se pak již nehodí k ničemu jinému, než k tomuto účelu.

Prosátý popel, zejména ze dřeva nebo dřevěného uhlí, je velmi dobrým čistícím prostředkem niklových věcí. —

Pouští-li modrotisk na látce při praní, zabráníme tomu, namočíme-li jej na noc do vody, do níž jsme přidaly něco terpentýnu. Pak pereme obvyklým způsobem a sušíme ve stínu.

Bílý cheviot, má-li se uchovati, je nutno práti jej toliko v teplém sbíraném mléce, bez mýdla. Pereme jej asi třikrát, poté vymácháme v teplé vodě, zabalíme do hadru a za vlhka po rubu žehlíme. —

Zatvrdlé kožené rukavice stanou se povolnými a vláčnými, vložíme-li je na několik hodin do vlhkého šatu. —

Hnilobě vody v akvariu zabráníme, přidáme-li do vody něco vodních rostlin. —

Peřiny není dobře vystavovati slunci. Sluneční paprsky vylučují v peří obsažené tuky a peří takové v peřinách později zapáchá po stuchlině a plesnivině. Kromě toho peří se láme, mění v prach a kazí. Doporučuje se větrati peřiny za větrného počasí ve stínu. —

Černé pracovní pláště a zástěry klotové neztratí praním své černé původní barvy, pereme-li je v soli. Namočí se napřed do studené vody, přidají se na každou zástěru 2 hrsti soli, vše se důkladně promíchá a nechá přes noc ležet. Zástěry se pak v této slané vodě vyperou, poté dvakrát vymáchají. Neždímají se však, větší se hned tak, aby voda sama vykapala, a napolo uschlé se potom na rubu žehlí. —

Desatero příkázání pro zasilání poštovních balíků. 1. Slož předměty, určené k balení, tak, aby mezi nimi nevznikly mezery! — 2. Používej jen balicího papíru nejlepší jakosti. Dva archy středně silného papíru, položené přes sebe, drží lépe než jeden silný arch. — 3. Vezmi dostatečně velký balicí papír, aby postranní plochy přesahovaly dosti přes sebe. Arch na okraji založ dovnitř, aby se hrany netrhly. — 4. K balení požívatin nepoužívej opotřebovaného papíru nebo dokonce starých novin, jest to nehygienické. — 5. K odeslání věcí, citlivých na tlak, používej poštovních bedniček nebo krabic z tuhé lepenky. Odešleš-li jahodový dort jen v papírovém obalu a dojde rozmačkaný, není na tom vinna pošta. — 6. Sklo, porcelán a jiné rozbitné předměty odesílej v krabicích z vlnité lepenky, vzdorujících nárazům. — 7. Kresby a obrazy odešleš nejlépe stočené v lepenkových dutinkách. — 8. Postarej se o to, aby zloží se v bedně nemohlo pohnouti. Je-li zapotřebí, postarej se o elastické vnitřní balení z papírové vlny, vlnité lepenky a pod. — 9. Zalep hotový balík naklíženými papírovými pásky anebo jej ovaž pečlivě dobrým motouzem. Starej se o to, aby motouzy byly pevně napjaty, jinak by klouzaly.

— 10. Napiš zřetelně úplnou adresu a k adresní nálepce používej světlého papíru — tak usnadníš doručení a ušetříš oči pošt. úředníka.

Jak se dobře zužitkují staré papíry. Staré odpadkové papíry, náležitě upravené, slouží velmi dobře jako náhražka dříví, potřebného k rozdělení ohně v plotně. K tomuto účelu namočí se odpadkové papíry, aby byly úplně promočeny a potom se ždímou zcela tak, jako prádlo. Zkroucené papíry se nechtějí uschnouti a použije se jich potom k popalování v kamnech.

Jak se čistí aluminium? Velmi dobrým zcela levným prostředkem čistícím aluminium jest obyčejný ocet. Nalije se ho asi litr do nádoby, která se má čistit, zahřeje se a zahřátým pomocí hadříku vyčistí se vnitř i zevně. Pak se opláchne vodou a vysuší. Nádobí krásně zbělá a pěkně se leskne. Podobně se vyčistí i citronem. Opláchnutí vodou je nutné, poněvadž delší působení kyseliny by aluminium poškozovalo. Čištění aluminium prostředky je rychlejší nežli často doporučované vyvážení zčernalých nádob jablečných slupkách, které účinkují podobně jako ocet.

Vyšší životní úroveň modernisací domácnosti

Je dnes snahou každé hospodyňky, vybavit svůj byt takovými zařízeními, která vyřazují těžkou práci nebo maření času a umožňují zvýšiti pohodlí, modernější a šetrnější rozdělení času v domácnosti.

Na prvním místě jsou tu různé elektrické přístroje, které přebírají tu nejtěžší práci a námahu. Také možno jimi snadno dosáhnouti výhodnějšího rozdělení času tím, že se zkrátí neb odpadnou různé přípravné práce.

Velmi zdlouhavé je na příklad opatření horké vody během dne pro malé neb náhodné práce, pro mytí rukou, pro holení pro muže a j.

Dnes již hospodyňka pro trochu horké vody není odkázána pouze na plyn nebo lihový vaříč, kteréžto přístroje nejsou vždy nejvhodnější a nejbezpečnější.

I na vzdáleném venkově obdrží se již levný noční proud. Tím je tato otázka opatření horké vody vyřešena. Jak pro

kuchyň, tak také pro koupelku máme stálou pohotovost teplé vody bez nebezpečí, bez zatápění a čekání, bez kouřev a sazí.

Místo obyčejných kamen postaví se jen málo dražší, často i levnější elektrický ohřivač vody. Laciným nočním proudem uvede se voda v ohřivači skoro do varu. Jakmile tato teplota je dosažena, vypne samočinný vypínač elektrický proud. Teplota vody se potom udržuje na nepatrné ztráty po celý den skoro stejná. Potřebuje-li se voda k mytí neb koupání, odebere se z ohřivače potřebné množství horké vody a k této přidá se až 4násobné množství studené vody. Ohřivač je tudíž čtyř- až pětkrát menší než ono množství vody, potřebované k jeho dnu.

Tam, kde je hospodyňka odkázána sama na sebe, může si zavést horkou vodu nejen do koupelny a k umyvadlu, ale také do kuchyně. Může se používat i

... k mytí, nýbrž také pro rychlejší přípravu čaje a k vaření vůbec, jelikož voda v ohřivači předehtatá zůstává naprosto čistá.

Elektrickým ohřivačem vody nejen se omezí četné namáhavé nebo méně čisté práce, ale hospodyňka, která jej

užívá místo obyčejných kamen, brzy pozná, že tím přispívá značně ke zvýšení úrovně domácnosti a zlepšuje životní míru rodiny. Elektrická koupelka je tudíž velkým pokrokem v domácnosti, na který může hospodyňka poukazovati s radostí a chloubou.

A. Rolný: Oděv dle míry aneb oděv hotový

V poslední době můžeme sledovati netušený rozmach při výrobě pánské konfekce. Všecky obraty na hospodářském trhu jsou pečlivě sledovány, při čemž se každá ztráta předem z výroby přísnou cestou racionalisací vymýtl, aby se mohlo nárokům spotřebitelů přijíti v každém směru vsstříc.

Stěžejší najdeme jiný průmysl, který by tak pečlivě sledoval požadavky a přání spotřebitelů a těmto se snažil všestranně vyhovět, jako tomu jest při pánské konfekci.

Pánská konfekce jest výroba a prodej hotových oděvů, která u nás není bohužel ještě tak oceněna, jak by tomu v zájmu všech vrstev obyvatelstva mělo býti. Možno říci, že jistá část konsumentů jest plně vědoma výhod, kterých dnes konfekce poskytuje. Pouze u středních a tak zv. lepších vrstev obyvatelstva se konfekčním oděvem nevěří. Předně jest tu mylná domněnka, že hotový oděv nemůže býti dobrý, jelikož má jeho jest nízká. Dále se zapomíná, že hotový oděv skýtá celou řadu výhod, kterých oděvům, zhotovených dle míry, postrádáme, a to z hlediska rozdílu cenového. Jedna z celé řady výhod jest též ta, že při koupi hotového oděvu nejsme odkázáni někdy na velmi dlouhé čekání, než nám oděv bude dodán, a při tom

se vystříháme mnohým a mnohým nepříjemnostem. Fasona hotových oděvů jest mnohdy lepší, neb způsob výroby jest tu normalisován. Další velikou výhodou jest bohatý výběr při koupi hotových oděvů, které jsou zhotovovány dle nejmodernějších stříhů.

Tedy kde je tu jaká závada? Jest to málo důvěry spotřebitelů k velkovýrobcům. První nechce totiž uvěřit, že by za menší obnos mohl koupit skutečně dobrý výrobek.

Takřka ve všech státech se výroba konfekce začíná teprve vyvíjet. Oděv jest však životní potřebou po potravinách nejdůležitější, proto jest konfekce oděvů jedním z nejdůležitějších průmyslů světových. Uvažme, že přes 1 bilion lidí chodí oděno v šatech a cena těchto odhaduje se na 9 až 10 bilionů dolarů. V roce 1919 bylo v USA. 5000 výrobců konfekčních oděvů a cena zhotovených oděvů v tomto roce obnášela jednu miliardu dolarů.

V Prostějově, v hlavním to sídle oděvního průmyslu v ČSR., bylo v témž roce vyrobeno oděvů za 300 milionů Kč, v roce 1924 již za více než půl miliardy Kč.

Číslice tyto nám jasně ukazují, že další vývoj výroby hotových oděvů musí se řídit heslem: »Hotový oděv pro každého!«

O době březosti domácích zvířat

Dr. ED. BLAŽEK, státní zvěrolékař, Český Těšín

Jako dobu březosti označujeme obyčejně tu dobu, která uplyne od posledního páření majícího za následek oplození — až do okamžiku porodu. Nehledě k obzvláštním odchylkám, neodpovídá tato doba přesně době vývoje plodu v děloze. Předně — nedá se podle nynějšího stavu vědy s naprostou jistotou stanovit u domácích zvířat okamžik, ba ani den skutečného oplození a za

druhé — musí býti bráno v úvahu, že u zvířat s delší dobou hřínání (klisna a fenka) nezřídka dochází ku páření několikerému. Skutečnost nás učí, že v těchto případech mnohdy nepřichází v úvahu páření poslední, nýbrž některé předchozí, někdy však také páření obojí!

Vědět, kdy může u zvířete nastati porod, má pro chovatele svou důležitost a musí

podle toho mnohé si zaříditi a může se také s mnohým předem počítati (na př. výnos při chovu koní, vepřů i skotů). Všeobecně můžeme říci, že zvířata malá, s rychlým vzrůstem v mládí a krátkou dobou životní jsou březí, čili nosí, kratší dobu než zvířata s poměrně dlouhou dobou životní. K prvním patří: všechna naše domácí zvířata, která rodí vícero mláďat najednou, ku druhým náleží kůň a skot.

Avšak i mezi stejnými druhy a rody zvířat nalézáme značné rozdíly. Tak na příklad velké opice, zvané také lidoopy, nosí 9 měsíců, pavíani 7 měsíců, kdežto malé druhy opic pouze 3 měsíce. V rodu šelem kočkovitých nosí lvice 102—112 dní, tygři 98—112 dní, kdežto kočka domácí pouze 60 dní.

Všeobecně kolísá u našich domácích zvířat doba březosti podle rasy, doby zralosti, způsobu chovu ve větších neb menších mezích. Také individuální vlivy, jak u chovu psů známo — nedají se upřít.

Doba březosti počítá se v různých krajích různě. Buď na měsíce, týdny nebo dny. V následujícím zmiňuji se o době březosti u našich domácích zvířat, a to o době normální. Výkyvy směrem nahoru i dolů jsou známé a pozorované, není jich však tolik, aby bylo nutno s nimi zvlášť počítati.

U koní trvá březost jedenáct měsíců a několik dní. Pozorováním bylo zjištěno, že od oplození do porodu uběhlo obvykle něco přes 330 dní, t. j. asi 48 neděl anebo přepočteno na měsíce, 12 měsíců po 28 dnech. Při tom se ukázalo, že doba březosti pro hřebčeka bývá delší, průměrně asi o 4 dni, pro klisničku o 2 dny kratší. Oslice nosí průměrně 360 dní. Skutečných, věrohodných pozorování u oslic jest málo zaznamenaných, avšak všechna se shodují v tom, že malá oslice jest březí průměrně jeden plný rok, tedy déle než kůň. Skot jest březí 9 měsíců a porod nastává v druhé třetině měsíce desátého. Přepočte-

no na dni jest to asi 280 dní, 40 neděl anebo 10 měsíců po 28 dnech. Rozdíl mezi rasami brzo zralými a pozdními jest jen nepatrný, takže možno ho v praxi pominouti. Má-li se naroditi býček, jest doba březosti podobně jako u koně delší o 2—5 dní průměrně, než je-li k očekávání jalovička.

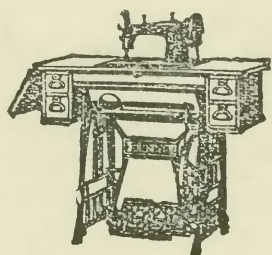
Březost u ovce a kozy trvá asi stejně dlouho. Je to 5 měsíců a porod nastává v prvních dnech šestého měsíce. Trvá tedy březost celkem 22 neděle, čili okrouhle 150 dní. Při tom bylo pozorováno, že rasy dříve zralé rodí průměrně až o 5 dní dříve, než rasy zralé později. Srovnáme-li spolu březost ovce a kozy, vidíme, že koza nosí o nějaký den déle než ovce.

U vepřů máme pravý opak toho, co zjištěno bylo u ovce. Tam dříve zralé rasy rodily dříve, zde rodí později než rasy později zralé. Jde však pouze o krátkou dobu, která v chovu praktickém pro hospodáře nepřichází vlastně ani v úvahu. Normální březost trvá něco méně než 4 měsíce, průměrně 17 týdnů, tedy asi 115 dní.

Fenka nosí 9 neděl, tedy něco déle než 2 měsíce, kočka 8 a půl neděle, králík 4 neděle, 27—30 dní.

Není pravidla bez výjimky! Udané doby, jak už jsem se dříve zmínil, jsou doby normální březosti, které stanoveny byly mnoha pozorováními. Ale známy jsou také výjimky, o nichž se zmiňuji pouze pro zajímavost.

Tak u koní byla zjištěna doba březosti také jenom 287 dní místo udaných normálních 330 dní a šlo v tom případě o porod mláďete pravidelně vyvinutého, života schopného a nikoliv o předčasně narozené mládě, nevyvinuté a života neschopné. Nejdelší březost trvala 419 dní. U skotu jednalo se o březost v mezích 210—335 dní. U malých zvířat nejsou rozdíly březosti veliké, což souvisí dohromady s kratší dobou březosti celkové.

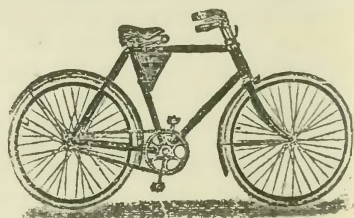

Šicí stroje, dětské kočárky, jízdní kola

a veškeré součástky koupíte nejlevněji i na splátku
jedině u firmy

M. VÁLEK,

Mar. Hory, Palackého třída 158

Něco o penězích

JAN ŽELEZNÝ

Po letech dobrých přišly roky horší. Každý pro ně užívá slova krise. Avšak v tyto časy ještě horší, starší lidé je dobře znatují a tenkrát říkali, že jest bída. V době případů bylo málo peněz a všichni o nich mluvili.

Co jsou peníze? V pradávných dobách nebylo řemeslníků, obchodníků, úředníků a všech nynějších povolání. Někdo jich třeba, protože si každý všechny potřeby obstarával sám doma: obuv, oblečení, nářadí atd. Ale vyskytli se jedni lidé, kteří uměli dělati některé věci velmi zručně a v době kratší než jiní a měli jich více, než sami potřebovali. Vyžadovali je tedy za ty, kterých se jim nedostávalo. To byl obchod výměnný, který se objevil též za světové války. V pravekých dobách dělali naši předkové velmi pěkné plátno, které bylo sousedy velmi vyhledáváno. Naši předkové zase nevěděli na příklad soli a proto dávali za ni svým obchodníkům plátno a odtud slovo platiti.

Výměnný obchod byl velmi nepopulární a proto zmizel, jakmile bylo obchodeno zlatem. Pak se platilo zlatými pruty, které musely býti děleny a sekány v malé kusy, podoby našich peněz, ovšem bez všech ozdob. Výroby peněz se brzy zmocnili panovníci, opatrovali je svými znaky a znaky a tak vznikly první peníze. Peníze ty měly tu cenu, jakou měl sám výrobce. Leč kovové peníze měly své nevýhody. Byly těžké, otíraly se a v dobách války byly schovávány. Státy počaly ukládat drahý kov do svých pokladů a místo kovových peněz byly vydávány peníze papírové. Papírový peníz sám nemá žádnou cenu, která jest na něm vytištěna. Je to jen jakási poukázka, za kterou lze v kterékoliv době vyměnit příslušné množství drahého kovu ve státní pokladně. Papírové peníze může vydávat sám stát, nebo pověřiti touto věcí banku. Odtud název státovek nebo bankovek. U nás je vydává Národní banka. Ale

ve státní pokladně nemusí být jen zlato, mohou to být i jiné věci, kterými, jak říkáme, jsou papírové peníze podloženy, na př. státní majetek, pozemky anebo peníze cizích států. A nesmíme zapomínat na to, že pilné, šetrné a vzdělané obyvatelstvo samo jest nejlepším krytím peněz.

Peníze všech států nemají stejnou cenu. Německá marka stojí přibližně našich 8 Kč, polský zloty 4 Kč. Nezáleží na tom, kolikrát cenější jsou peníze jiných států než naše koruna, ale jest velmi důležité, aby cena naší koruny, čili její valuta byla stále stejná neb s úchylkami co nejmenšími. Valutu určují poměry ve státě. Stát, v němž jsou poměry rozhárané, ztrácí u sousedů důvěru, musí za cizí peníze platiti více, čili valuta jeho klesá a opačně. Pevné základy k naší měně (koruně) dal první náš ministr financí dr. A. Rašín. Pevná měna je velmi důležitá pro obchod s cizími státy, neboť stoupá-li a klesá-li valuta našich peněz každého dne, nevíme, kolik zaplatíme za dnes objednané zboží zítra, zda více neb méně a vyděláme-li, či proděláme.

V dobách zlých, zejména v dobách válečných se stává, že státy tisknou více peněz a nemají pak všechny kryty v plné míře. Lidé to záhy poznají a žádají za zboží více peněz. Peněz jest sice dost, ale věci jsou drahé. To jest inflace. Známe ji z doby války a víme, kolik marek německých neb polských se platilo třeba za bochník chleba. V té době jest dobře dlužníkům, neboť snadno utrží za práci neb zboží hodně peněz a mohou lehce spláceti své dluhy. Zle jest těm, kteří mají ušetřené peníze v peněžních ústavech, neboť těch jim nepřibývá, naopak při drahotě zboží se velmi rychle ztrácejí. Avšak počne-li se inflací, pak není možno někdy stoupající ceny zadržet. Někdy ohlásí stát úpadek či bankrot, jak tomu bylo za Rakouska roku 1811, kdy peníze klesly na pětinu. — Po válce změnili Němci 1,000.000.000.000 (bilion) marek za po-

literaturu zábavnou i poučnou, hudební, sešitová díla (i cizí), veškeré kan-
tářské a školní potřeby - dodá Vám

Vojtěch Uličný, knihkupec
dříve Fr. Vysloužilová - Orlová

Novinky knižní
i hudební vždy
v hojném výběru

zdejší 1 říšskou marku, rovnou přibližně našim 8 Kč, v Polsku 1.800.000 polských marek na 1 zloty. Bylo potom peněz daleko méně, ale více se za ně dostalo, neboť zboží bylo lacinější. Nastala deflace. Lidem s úsporami peníze v ceně stouply, ale dlužníci při menších výdělcích nemohli svoje dluhy splácet tak snadno jako dříve.

Vyskytly se hlasy, aby se dluhy neaplácely, neb aspoň aby se neplatily úroky. Žádný peněžní ústav nepůjčuje peníze svoje, ale peníze těch, kdož si je u něho uložili. Mohly by být peníze vkladateli vráceny, kdyby se dlužníkům odpustily? Či bylo by správné odpustiti dluhy tomu, kdo si dům vystavěl za vypůjčené peníze, ošiditi tak vkladatele a k tomu snad vystavěný dům dlužníkovi nechat? Jest zapotřebí, aby se dlužník vmyslel do postavení vkladatele, který mnohdy s velkým odříkáním něco peněz našetřil. A co by se stalo, kdyby se nevybíraly úroky z půjčených peněz? Nemohly by se platiti ani

vkladateli a kdyby on ze svých peněz neměl užítka, jest jisté, že by si peníze vyvezl a uložil třeba doma. Ale pak by byl peněžní ústav nucen žádati k vyplacení onoho vkladu po dlužníkovi vrácení půjčky. Dlužníci sami měli by si zejména nyní více vážit oněch vkladatelů, kteří peněz nevypovídají.

Náš stát nechce dělat inflaci, přidružuje se deflace. Uznává při tom velmi těžké postavení dlužníků a proto vydal zákon, jímž se snižují úroky jak z vkladů, tak i z dluhů.

Bylo mnoho pověstí šířeno mezi náš lid, že v penězích nastane náhlá změna, byla i dokonce předpovídána doba, kdy se tak stane a nejenže se tak nestalo, ale každý, zejména v cizině, rád bral naše korunky, jichž se zmocňoval i podvodem. To jest nejlepším znamením, že naše peníze mají cenu a důvěru. Věřme jim proto i my sami a naučme se chápati i my jejich cenu!

Placení, splatnost a účtování daní přímých a daně z obratu

G. KAŠPÁREK, vrch. fin. komisař

Do daňové reformy v roce 1927 trpělo jak poplatnictvo velké většiny daňových okresů, tak státní pokladna nejistotou v otázce odvádění daňových plateb. Důsledkem přetížení finančních úřadů, zpoždění vyměřovací agendy a snahy po zdolání nedodátek byly platební rozkazy vydávány vyměřujícími úřady za více let najednou, berní úřady pak neměly mnohdy pevného podkladu pro sdělování přesné číslce daňového dluhu poplatníkovi.

Náprava poměrů nastala s berní reformou, skutečněnou zákonem o přímých daních ze dne 15. června 1927, čís. 76 Sb. z. a n. Toho roku vyměřování daní uvedeno bylo do běžného stavu a v běžném stavu udržuje se dále, takže přesnou daňovou povinnost možno si zjistiti již z obdržených platebních výměrů.

Neznalost některých významných ustanovení zákona zaviňuje ovšem i dnes někdy neporozumění a pochybnosti se strany poplatnictva. V následujícím podává se proto stručný sice, ale pro základní pochopení věci dostačující výklad o tom, jak se daně platí,

kdy jsou splatny, jak se účtují a jakým způsobem bývá poplatník vyzoumíván o stavu svého daňového účtu čili konta u berního úřadu.

Výklad přihlíží pouze k předpisům platným pro země české (tedy nikoliv pro Slovensko) a k nesložitému poměrům našeho kraje.

Placení daní.

Daně platí se výhradně šekovými vplatními lístky bernímu úřadu. Šekové vplatní lístky možno obdržeti u berního úřadu, berní správy nebo poštovního úřadu. Výjimkou odvádějí se srážkou vybírané daně, důchodová a rentová, 4dílými vplatními lístky na účet finančního ředitelství.

Stejným způsobem jako daně platí se případně její přírázky a příslušenství (úroky z prodlení, upomínací a exekuční náklady). Obecní přírázky k dani pozemkové platí se bernímu úřadu jenom tehdy, usneslo-li se obecní zastupitelstvo, aby výpočet, předpis a vybírání těchto přírážek prováděl berní úřad.

Splatnost daní (přehledná tabulka).

D a ň	je splatná	Bližší vysvětlení
důchodová (přímo placená)	1. ledna 1. dubna 1. července 1. října	Jmenované daně s veškerými příp. přírážkami jsou splatny předem v uvedených lhůtách ve 4 rovných částkách.
výdělková všeobecná		Pokud nebyly daně předepsány, jest povinen poplatník platiti zatímně podle toho, kolik mu bylo naposledy předepsáno na ročních daních s přírážkami.
výdělková zvláštní		
pozemková		
domovní (třídní i činžovní)		
rentová (přímo placená)		
z vyššího služného		
důchodová ze služebních požitků srážena	do konce příštího měsíce	Sráží se plátcem (zaměstnavatelem) při výplatě požitků příjemci (zaměstnanci) a odvádí se fin. ředitelství
výdělková z podomních a kočovných živností	za celý rok napřed	Vyměří a zapraví se před vydáním povolení (licence).
rentová vybíraná srážkou	do 30 dnů po projití pololetí	Sráží se z požitků dani podrobených a odvádí se finančnímu ředitelství.
z obratu a přepychová	do 6 neděl po uplynutí čtvrtletí	Ze čtvrtletní tržby a z hodnoty vlastní spotřeby vypočte poplatník daň a splátku odvede s přesným označením čtvrtletí jehož se platba týká.

Účtování daní.

Jest v zájmu poplatníka samého, aby při placení, t. j. při vyplňování šekových vplatních lístků, zřetelně a určitě vyznačil vždy obec, druh daně a číslo konta neb platebního rozkazu. Zvláště důležité jest u daně z obratu, kde předpisy o následcích pozdního odvádění jsou značně přísné, aby platící podnikatel výslovně označil čtvrtletní a každou jinou platbu daně z obratu jako takovou.

Pro zaúčtování daňových plateb má ovšem berní úřad určité předpisy; přání poplatníka, aby jeho platba byla zaúčtována na určitý druh daně nebo rok, vyhoví se jenom tehdy, když poplatník dluží stejně staré a stejně zajištěné daně.

Jinak zaúčtují se platby přímých daní (na př. důchodové, výdělkové, rentové) v tomto pořadí:

1. na příslušenství, t. j. úroky z prodlení, upomínací a exekuční poplatky,
2. na nezajištěné nedoplatky daní a přírážek a sice od nejstarších počínaje,
3. na zajištěné (ručením, intabulací a pod.) nedoplatky daní a přírážek, opět počínaje nejstaršími, a
4. na běžný daňový dluh, t. j. na běžné čtvrtletí.

Dluží-li poplatník stejně staré a stejně zajištěné daně s přírážkami a nevysloví-li při placení přání, jak má platba býti zaúčto-

vána, na který druh nebo rok, zaúčtuje se mu poměrně na všechny podle úhrnné výše daňových částek.

U daně z obratu jest zcela odlišně od daní přímých upravena již doba splatnosti, jak vidno z dotyčné přehledné tabulky. Také v účtování jest význačný rozdíl v tom, že berní úřad platbu zaúčtuje vždy na daň z obratu, je-li takto označena na šekovém vplatním lístku, a sice na rozdíl od přímých daní nejprve na běžné čtvrtletí a pak teprve na nedoplatky, nejstaršími počínaje. Proto k vyvarování nedorozumění nutno hlavně daň z obratu nejen včas odváděti, ale při placení také ji výslovně na složenkách deklarovati. Z toho, že poplatník daň z obratu sám si po uplynutí čtvrtletí vypočte a odvede, vyplývá, že berní úřad nevymáhá za běžné čtvrtletí daň z obratu v určité výši nebo na určitém základě (na př. podle posledního předpisu, jak je tomu u přímých daní), nýbrž že toliko po uplynutí čtvrtletí a lhůty splatnosti upomíná o odvedení ty poplatníky, o nichž ví, že v tomto čtvrtletí provozovali podnik, dani z obratu podléhající.

Vyrozumívání poplatníka o jeho daňové povinnosti. Berní úřad sděluje poplatníkovi, kolik v tom kterém berním roce měl na daních platiti a kolik skutečně zaplatil, dvojím způsobem: buď v berní knížce nebo výpisem z daňového účtu.

Berní knížku lze koupiti přímo u berního úřadu nebo jejich hromadné objednání obstará obecní úřad. Po vyhotovení roční daňové uzávěrky (v březnu a v dubnu) zapíše berní úřad do ní poplatníkovi, který o to požádá, daňovou povinnost a platbu.

Na místě, resp. kromě berní knížky užívá se nyní výpis z daňového účtu, který berní úřad zasílá každoročně poplatníkům, jichž roční celkový předpis daní i s přírážkami dosahuje aspoň 1000 Kč.

Berní knížka i výpis z daňového účtu podává vyúčtování vždy za rok. Obsahuje 3 oddělení, a sice:

1. vyúčtování předepsané (definitivní) povinnosti; děje se tak, že k celkovému nedoplatku začátkem roku připočtou se všechny předpisy během roku a od toho o-

dečte se případný přeplatek začátkem roku, dále platby a odpisy během roku;

2. vyúčtování nepředepsané (zatímní, provisorní) povinnosti, které obsahuje vyznačení čtvrtletně napřed splatných, ale dosud definitivně ještě nepředepsaných daní přímých; kdy a v jaké výši tato zatímní povinnost stane se definitivní, dozví se poplatník z platebních rozkazů, které v běhu roku obdrží. Daň z obrátu se zde ovšem neobjevuje, ježto před vyměněním — jak shora řečeno — není pro ni podkladu. Od této povinnosti odečtou se ve vyúčtování opět platby, konané a zúčtované na běžnou zatímní povinnost daní přímých a na úhradu běžné daně z obrátu.

V 3. oddělení ukáže se konečný výsledek porovnáním výsledků 1. a 2. oddílu a vychází pak čistý nedoplatek nebo přeplatek.

Taneční zábavy

FERDINAND KOTRŠ

Jedna z vlastních působností obce jest také povolování různých veřejných zábav, plesů, tanečních hodin a pod. Přirozeně, že ze zábav nejvíce přicházejí v úvahu zábavy taneční. Povolování divadelních představení sem však nespadá. Jde-li o samotné divadelní představení, povoluje je okresní úřad. Koná-li se ovšem po divadle taneční zábava, povoluje tuto obec. V tom případě musí býti podány žádosti dvě, jedna okresnímu úřadu za povolení divadelní hry a druhá obci za povolení taneční zábavy. Ke každé žádosti jest připojit dva kolky po Kč 8.—. Žádost o povolení (licenci) taneční zábavy opatří se kolkem Kč 8.— po rozumu ustanovení tarifní položky 43 lit. b, číslo 2 poplatkového zákona ze dne 13. prosince 1862, číslo 89, a to ve všech případech bez rozdílu, zdali se vybírá vstupné či nikoliv. Tento kolek nutno odvésti i tehdy, když se ústně žádá o toto povolení. V tom případě možno o žádosti této sepsati protokol. Vedle toho nutno po rozumu ustanovení sazbové položky 7 lit. g poplatkového zákona ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. z. odevzdati obecnímu úřadu další 8korunový kolek, jímž se opatří povolovací (licenční) list. I když obecní úřad nevydává zvláštní písemné taneční licence, musí tento kolek požadovati od pořadatele veřejné taneční zábavy. Při vyřizování žádosti o povolení veřejných tanečních zábav mohou nastati tyto možnosti:

1. Žádost byla přednesena ústně, protokol nebyl sepsán, zvláštní písemná povolo-

vací listina nebyla vydána. V tomto případě kolek v částce Kč 16.— připevní se na tiskopis A) průpisných stvrzenek o zaplacení dávky ze zábav a povolovací listinou jest průpis tiskopisu A), jenž zároveň stvrzuje, že dávka ze zábav byla zaplacená.

2. Žádost byla podána ústně, o podání této žádosti byl sepsán protokol, zvláštní písemné povolení k pořádání výstavy nebylo vystaveno. V tom případě se přilepí kolek 8korunový na zmíněný protokol, který se připojí k dotyčné průpisné stvrzence tiskopisu A), který se opatří dalším 8korunovým kolkem a průpis tiskopisu A) nahrazuje zvláštní písemnou licenci.

3. Žádost byla podána písemně a opatřena kolkem 8korunovým, zvláštní písemné povolení nebylo vystaveno. V tom případě se přilepí kolek 8korunový na průpisnou stvrzenku A) a stvrzenka o zaplacení dávky ze zábav je zároveň povolovacím listem.

4. Žádost byla podána písemně a opatřena 8korunovým kolkem, písemná licence byla vyhotovena. V tom případě se opatří povolovací listina kolkem 8korunovým a průpisná stvrzenka tiskopisu A) jest jen průkazem, že dávka ze zábav byla zaplacená. V tom případě nutno na dotyčném průpisu tiskopisu A) poznamenati, že zvláštní povolovací list byl vystaven a opatřen 8korunovým kolkem.

Kolek se přepíše datem.

O povolování tanečních zábav jedná dekret dvorní kanceláře ze dne 12. května

číslo 13.112 (Sb. zák. pol. číslo 60).
je ustanovení § 2 jmenovaného dekretu
bou se započítí taneční muziky ve dnech
tanečních, kdy taneční muziky nejsou zapo-
mány, teprve za hodinu po odpolédních
poslužbách a musí býti ukončeny v kaž-
dém případě ve všech menších městech a na
okresech o 10. hodině večerní (v hlavních a
hlavních městech o 12. hodině noční). Ve-
šedního určuje zemský prezident na základě
ministerstského nařízení ze dne 3. dubna
1906, čís. 62. ř. z. pro každou zemi policejní
hodinu, do které smějí býti otevřeny hostin-
ské a kavárny. Toto oprávnění může zemský
prezident přenést na státní policejní úřady
na okresní úřady a může jim ponechat
volbu, aby hodinu pol. ustanovily pro celý
okres neb pro jednotlivá místa. Každá
kavárna, je-li povolena, nesmí svým trváním
překročit policejní hodinu, ježto povolení
má jako takové nedává ještě dovolení v
překročení zábavy i přes policejní hodinu.
Povolení ku překročení policejní hodiny mů-
že býti uděleno jen na jeden den nebo na
několik dní předem, nejdéle však na jednu zá-
kladní dobu jednoho měsíce. O povolení
prodloužení policejní hodiny jest žádati u
policejního úřadu (policejního ředitelství,
komisariátu). Kde takového úřadu není, u
okresního úřadu. K žádosti o
prodloužení policejní hodiny jest přiložiti
listinu kolky po Kč 8.— za každý arch, a to
je žádost o povolení. Kolky za prodloužení
policejní hodiny nutno zapraviti zvláště,
když žádost za prodloužení hodiny byla
ložena v žádosti o povolení k pořádání ta-
neční zábavy. Žádost tuto nutno podati 8 dní
předem dnem zábavy. Za povolení musí
býti složiti poplatek ve městech Kč 10.—, v
okresech a obcích venkovských Kč 5.— za
každou prodlouženou hodinu. Při prodlouže-
ní z důvodů tanečních jest složiti poplatek

přiměřeně vyšší. Poplatky tyto připadají
chudinskému fondu obce, kde má živnost
hostinská a kavárenská stanoviště.

Podotýkáme, že povolení prodloužení
hodiny policejní při taneční zábavě nenabrá-
zuje nijak povolení k pořádání taneční zá-
bavy, kterou povolovati jest oprávněn obec-
ní úřad.

Na přestupky proti předpisům o policej-
ní hodině zavírací jsou pokuty do Kč 1000.—,
v případě nedobytnosti náhradní tresty vě-
zením do 3 měsíců. Majitel živnosti má hos-
ty upozorniti, že prodloužení policejní hodi-
ny vypršelo a když se zdráhají hosté odejítí,
má přivolati stráž. Hosté, kteří po hodině
uzavírací neuposlechli vyzvání stráže, aby
opustili místnost, mohou býti pokutováni do
Kč 5000.— nebo vězením do 14 dnů.

Další předpisy o povolování tanečních
zábav jsou obsaženy v základech pro orga-
nisaci policejních úřadů ze dne 10. října
1850. Podle § 18. těchto základů spadá po-
volování tanečních zábav do kompetence po-
licejních úřadů. V místech, kde nejsou stá-
tní policejní úřady (policejní ředitelství, ko-
misariáty a pod.), náleží povolování taneč-
ních zábav do působnosti obecních úřadů.
Výnos ministerstva vnitřního ze dne 24. listopa-
du, číslo 53.325—15 přiznává kompetenci
povolovati taneční zábavy obecní radě. V
tomto právu není obecní rada, pokud se týče
starosta obce, ničím omezována, leda ohledy
na důvody místně policejní (bezpečnostní ku
zachování klidu a pořádku a zdravotní k za-
mezení rozšíření nakažlivých nemocí a pod.),
a na způsobilost tanečních místností, která
musí býti zjištěna při udělení živnostensko-
policejního konsensu (povolení), ježto podle
ministerstského výnosu ze dne 3. října 1906,
číslo 124.351 považuje se taneční místnost
za součást živnosti hostinské.

AGROFERRA AKC. SPOL.

Státní továrna orného nářadí, slevárny šedé, temperované, ohnivzdorné a skořepové litiny

KUNČICE NAD OSTRAVICI

Samostatné oddělení vyrábějí a dodávají:

u Moravské Ostravy

Rožárna: orné nářadí všeho druhu

Valárna: veškeré drobné kolejivo pro státní dráhy, výkovky v zápustkách a pod.

Slevárna: železniční kola ze skořepové litiny, důlní soukolí, brzdící špalíky a veškeré
druhy odlitků z litiny šedé, tvrzené i temperované

Starostovi obce přísluší dozor nad pořádáním tanečních zábav podle ustanovení § 55. moravského i slezského obecního řádu. Nelze-li nedovolenému odbývání taneční zábavy zabránit, má starosta obce učiniti trestní oznámení proti pořadatelům anebo proti hostinskému. Spolupůsobení četnictva lze se dovolávat jen v takových případech, je-li ohrožena veřejná bezpečnost nebo veřejný klid a pořádek.

Okresní úřady jsou zmocněny, aby v dohodě s úřady obecními působily k omezení tanečních zábav. Kdyby se obecní úřad vzpíral v tomto směru působiti, může okresní úřad po rozumu ustanovení § 35. ministerského nařízení ze dne 19. ledna 1853, č. 10. ř. z. učiniti patřičná opatření jako úřad policejní. Okresní úřad může také na základě zmíněného ustanovení přivést k platnosti opatření obecního úřadu, kdyby prostředky obecního úřadu nestačily, aby jeho nařízení bylo patřičně šetřeno. O zákrok okresního úřadu musí obecní úřad včas požádati. Okresní úřad má právo použití všech prostředků, aby byly omezovány zábavy taneční zejména takové, které by byly v rozporu s některým zákonem nebo nařízením a které by vzbuzovaly obavu porušení kázně, pořádku atd. Pochopitelné je, že jde jen o zábavy veřejné, v místnostech veřejných.

Starosta obce nemůže však vydati všeobecný zákaz zábav tanečních, i když by se na tom usneslo obecní zastupitelstvo, neboť obecnímu zastupitelstvu jest vyhrazeno právo vydati všeobecné předpisy místní policie v tom případě mravnostní, v mezích platných zákonů a starosta obce se musí ve svém rozhodování o povolení zábav řídit předpisy zmíněného dvorního dekretu, který stanoví, že při udělování povolení má starosta obce bráti zřetel na povahu místa a podnikatele zábavy (nález Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 1888, čís. 2950, Budw. číslo 4235). Z rozhodnutí obecní rady, pokud se týče starosty obce, možno si stěžovati k obecnímu zastupitelstvu a z jeho usnesení k okresnímu úřadu ve lhůtě 14 dnů. Odvolání nutno podati u obecního úřadu. Z rozhodnutí okresního úřadu možno se odvolati k zemskému úřadu do 15 dnů od doručení vyznění. Stížnost tuto nutno podati u okresního úřadu. Zemský úřad rozhoduje s konečnou platností. Tato odvolání nutno opatřiti kolkem Kč 8.— za první arch (další archy po Kč 5.—, přílohy za arch kolkem Kč 1.—).

V menších obcích jest často obtíž s pořádáním zábav tanečních v té příčině, že

dva hostinští anebo dva pořadatelé, dosti často z konkurenční závisti, chtějí pořádati najednou nějakou taneční zábavu. Jest úkolem obce zabránit tomu, aby v obci se konaly zároveň dvě taneční zábavy a tím vznikly snad nepokoje. Zajisté je to dosti obtížno, aby obecní úřad nebyl viněn, že někomu nadřazuje. Naskýtají-li se takové případy, jest nejlépe, když obecní zastupitelstvo se usnese na určité zásadě, podle které se budou taneční zábavy povolovati, ku př. že povolování zábav bude se díti střídavě v jednotlivých hostincích, mají-li tyto místnosti způsobilost pro pořádání tanečních zábav. Pro platnost takového usnesení jest zapotřebí, aby jednání o této záležitosti bylo na pořadu (tj. ve vyhlášce a pozvánkách) schůze obecního zastupitelstva, dále aby usnesení stalo se většinou hlasů a bylo veřejně vyhlášeno. Proti takovému zařízení mohou si stěžovati postižení hostinští anebo pořadatelé ve 14denní lhůtě, kdy dotyčné usnesení je veřejně vyhlášeno. Takových opatření nebude zapotřebí tam, kde panuje shoda.

Pokud jde o zábavy důvěrně svolané (konané) podle ustanovení § 2. zákona shromažďovacího, tu není obec povolána, aby dávala k tomu povolení. Takové zábavy jsou zvláště: přátelské večírky a ukázkové akademie. Jako takové možno pokládati zábavy, když jsou tyto výhradně jen pro pozvané, jejichž jména musí býti vyznačena na pozvánkách, když při nich neúčinkuje hudba, ani pro tanec, ani pro zábavu, leda jen jako doprovod zpěvu nebo jako hudební číslo — když se k nim neurčuje vstupné, jež může býti však jen dobrovolné — když se tyto zábavy konají v místnostech, které nejsou všeobecně každému přístupné — (jako v místnostech spolkových a pod.). Jest ovšem samozřejmé, že policejní hodina nevztahuje se na zábavy důvěrné.

Při takových důvěrných zábavách není obec oprávněna požadovati dávkou ze zábav, ježto předně není k nim třeba úředního povolení a za druhé nekonají se ve veřejných místnostech, nebo na veřejně přístupném prostranství.

Připomenouti však nutno, že taneční zábavu nemožno považovati za zábavu důvěrnou.

Ustanovení § 4. až 9. úvodem zmíněného dvorního dekretu jednají o potrestání přestupků. Přestupky se dopouští: a) kdo bez povolení příslušného úřadu podnikne taneční zábavu (veřejný ples), anebo překročí meze daného mu povolení; b) kde neohlásí domácí taneční zábavu; c) podnikatel taneč-

ni zábavy, který by nedovedl zabrániti, aby se dané povolení nedodržovalo a překročení daného povolení neohlásil; d) taneční hosté, kteří v určený čas neupouštějí od tance, ač k tomu byli napomenuti; e) hudebníci, kteří účinkují při zábavě, anebo přes dovolený čas.

Pokuty pro tyto přestupky ukládati přísluší v místech, kde není policejního ředitelství anebo komisařství, obecním trestním senátům. Pokuty možno uložit podle ustanovení ministerského nařízení ze dne 30. září 1857, číslo 198 ř. z.:

1. hostinskému neb podnikateli veřejného plesu neb taneční zábavy po prvé Kč 10.— až 100.—, po druhé dvojnásobně, po třetí pozbude způsobilosti k podobným podnikům,

2. podnikateli domácí zábavy Kč 20.— až Kč 200.—,

3. tanečním hostům Kč 4.— až 20.—,

4. hudebníkům vězení od 3 do 24 hodin, po druhé 2 až 3 dny. Pokuty zaplacené náleží chudinskému fondu.

Proti opatřením starosty ve věci taneční zábavy, jimiž byl zákon porušen neb chybně vyložen, možno podati stížnost k okresnímu úřadu ve lhůtě 15denní.

Úvahy před zakoupením nového radiopřijímače

Ing. JAROSLAV ŠRUBAŘ

Jak každému z nás amatérů známo, lze u továrních výrobků radiopřijímačů rozlišovati dva hlavní druhy: je to na jedné straně přijímač, který přijímanou vlnu postupně pomocí všech lamp zesiluje, aniž by změnil něco na počtu kmitů čili na délce vlny, udělá ji pak detekční lampou slyšitelnou a zesiluje konečně pro poslech tlampačový. Je to, jak bych řekl jakési přímé zapojení. Druhý druh užívá zapojení superheterodynového. Charakteristika tohoto je: každé přijímané vlně překládá se vlna druhá pomocí tak zvaného oscilátoru — výsledná vlna je pak mnohem delší, u každé přijímané vlny v něm změněná, která se pomocí mezifrekvenčních transformátorů pak dále zesiluje, zase detekční lampou usměrňuje. Další zesílení je totéž jak u přístroje prvního druhu.

Čím pak byl podmíněn dvojitý druh konstrukce našich radiopřijímačů? Na začátku vývoje radiotechniky jednalo se především dosáhnouti co největšího zesílení, což bylo vyřešeno počtem lamp. Dnes je tomu jinak. Moderní zesilovací radiolampy umožňují vlastně dosažení každého stupně zesílení i při mnohem menším počtu těchto — zesílení samo je teď omezeno jen silou poruch. Přišlo se tedy k zapojení přímému.

Zdokonalováním našich radiolamp zvýšil se však také dosti současně počet vysílacích stanic, takže konstruktér radiopřijímače neměl řešiti jen otázku zesílení, nýbrž musil také řešiti pojem selektivity. Je jisto, že i víceokruhový přijímač přímého zapojení zaručuje při správné obsluze dostatečnou selektivitu. Tak jsem odladil na př. u přístroje Telefunken WL 33 spec., který má jen au-

dion a dvě nízké frekvence, na venkovní anteně asi 40 m dlouhé ve vzdálenosti asi 12 km od vysílací stanice Mor. Ostrava místní stanici od Hlivič! Mezi Ostravou a Hlivičemi jsou však ještě 4 stanice. Pokoušel se o zvýšení selektivity pásmový filtr. Ale nevýhoda toho je, že pásmo, které propouští, mění se délkou vlny. Souhlasí-li, řekneme u Ostravy, pak nesouhlasí u stanic s větší délkou vlny.

Dlouho předtím vyšlo nové zapojení a to superheterody nové. O charakteristice čili působení tohoto jsem se již zmínil. Nevýhoda těchto přijímačů, hlavně amatérské výrobky, byla, že se stanice dvakrát hlásily, místní stanice dokonce i vícekrát. Při srovnávání obou druhů přijímačů bylo však konstatováno, že selektivita u superheterodynového zapojení je nesporně lepší než u aparátu přímého zapojení o stejném počtu lamp. Tento fakt asi také přiměl továrny k tomuto zapojení, samozřejmě bez uvedených vad. Ladění jedním knoflíkem stanice hlásí se jen jednou, některé výrobky dokonce s automatickou kompensací fadingu. Co se týče ladění jedním knoflíkem, nepředstavovala tato otázka žádný zvláštní problém. Šlo o to, jak potlačit dvojitá ladění, čili dvojitá hlášení se jednotlivých stanic. Dosáhlo se to mechanickou vazbou obou ladicích kondenzátorů a tím, že superheterodynovému zapojení byla předřazena vysokofrekvenční zesilovací lampy. Vzhledem k tomu, jak jsem již podotkl, že výsledná vlna se nemění, mohlo býti také využito dobré vlastnosti pásmového filtru, že propouští jen pásmo, které je k věrné reprodukci hudby nutné, to je 9 kilocyklů. Při dobrých místních podmínkách příjmu

dají se takovým přístrojem snadno zachytiti všechny 4 stanice mezi Ostravou a Hlivicemi.

Co se týče automatické kompensace fadingu, je to zajisté zajímavá a dobrá věc. Uvažme jen, s jakým kvapem jsme všechny knoflíky našeho přijímače při přechodu z nějaké slabé stanice na místní vysílačku honili! A dnes? Všechny stanice se nám hlásí u přijímače s automatickou kompensací fadingu s přibližně stejnou silou. Dále nemusíme býti zvědaví a rozmýšlet, co se dělo a mluvilo po dobu, když náš přístroj staršího data ztratil řeč, čili hlas po dobu fadingu. Neunikne nám už dnes nic. A nejen to! — my si můžeme dokonce také zvoliti vyšší tónu a hudby. Poslouchá-li někdo raději hudbu ve vyšší poloze, obrátí jen knoflíkem jedním

směrem, někdo zase přednášku basovým hlasem, obrátí týmž knoflíkem v opačném směru. Není to ale působením kompensace fadingu, nýbrž je to kombinace odporů a kondensátorů.

Dobrý přístroj musí tedy, podle dnešního stavu radiotechniky, míti: superheterodynové zapojení — má míti kompensaci fadingu a volič zbarvení tónu.

Píši tento článek v květnu. Nová radiosezona přinese zajisté mnoho novinek. Zajisté přinese i super o mnohem menším počtu lamp než dnes; doufejme, že to bude super o třech lampách, který bude nejen s vysokou selektivitou, nýbrž i svou cenou úplně vyrovnatelný.

Lékaři doporučují při katarrech dýchacích orgánů, zahlenění, kašli a chrapotu »Puhlmannův čaj«. Právý jen v původních krabiciích a k dostání jen v lékárnách. (Viz vyobrazení na str. 211.) Hlavní sklad: Lékárna »U bílého anděla« S. Wantoch, Znojmo, Obrokova 13.

Největším nebezpečím života a škůdcem lidského zdraví je vleklá zácpa, protože při ní vznikají jednak silně jedovaté látky, jednak choroboplodné zárodky, které vstřebány dávají podnět celé řadě nepříjemných i nebezpečných nemocí. Nečistá pleť, hyzdivé vyrážky, bolesti hlavy, migrény, pálení žáhy, nadmutí a koliky z plynů, městky (haemorrhoidy); dále záněty: slepého střeva, žlučníku, měchýře, pánevky ledvinné atd., malátnost tělesná i duševní, zvýšený krevní tlak a s ním spojené nebezpečí mozkové mrtvice, předčasné stárnutí, rakovina konečníku jsou všechno následky zácpy. Nelze-li dostatečným pohybem, přiměřenou stravou docílit pravidelné stolice, nutno sáhnouti k projímadlům, jichž je nadbytek. Nejzdravější a nejvhodnější z nich je léčivá voda ŠARATICA. Protože vzbuzuje chuť k jídlu, podporuje trávení, ničí jedovaté látky i choroboplodné zárodky a tím chrání před shora uvedenými nemocemi. Svým obsahem hořčiku (magnesia) nejen udržuje a zvyšuje životnost důležitých ústrojů, nýbrž přispívá i k omlazení poškozených orgánů. Tedy nejen zdraví uchovává, nýbrž současně oddaluje stárnutí, tedy prodlužuje život. Měl by tedy každý, jakmile začnou se jevit známky stáří — tedy asi od 50 let — ne-li dříve — užívat dvakrát až třikrát denně půl hodiny před jídlem dvě

až tři lžíce Šaratice, asi dva týdny a pak zase týden vynechati.

Harmoniky, heligonky, chromatické a pianové, jen ručně pracované od firmy K. Stibitz, jihočeská výrobní harmonik, Česká Budějovice, Široká ul. 5, mají světové jméno a těší se velké oblibě, jelikož jsou bezvadně zpracovány a odborně laděny. Rovněž i ceny umožňují každému jejich nákup. Dobrou dvouřadovou heligonku koupíte již za 450 Kč. Viz insert.

50 let vyrábí Josef Hlaváček, česká výrobní harmonik a heligonek v Louněch (Čechy), harmoniky a heligonky. V celém světě setkáte se s nimi a všude tam zní jejich krásný hlas. Padesát let zkušenosti a plné práce chválí desetitisíce našich zákazníků ve všech zemích. Naše heligonky, harmoniky a chromatické i pianové jsou pracovány z nejlepšího materiálu a nejlepšími odborníky. Pište nám o ceník, dostanete jej zdarma. Podporujte domácí průmysl! Ceny znatelně sníženy.

Jediny máte k. »Proč je ve vaší nádherné jídelně jedno místo neomítnuté, takže je vidět syrovou cihlu?« — »Touto cihlou se těším každý den — neboť ona je to jediné, co mně v tomto domě skutečně leží!«

Mnoho lidí by se zastavilo. »Prosím, mohla bych si zkusit ty šaty ve vaší kladní skříni?« — »Račte se, prosím, obléknout do vedlejší místnosti, ve výkladní skříni by to nešlo.«

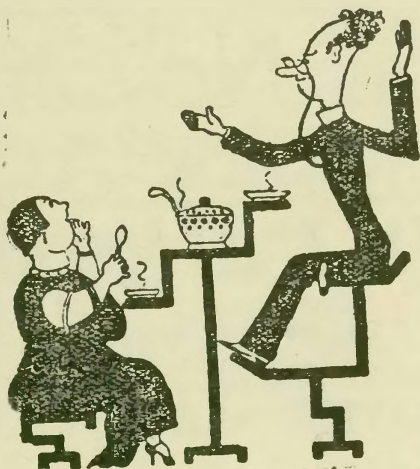

Pro zasmání

»Ale, Klárko, jakou jsi mi to koupila košili! Vždyť je to pro mne hrozně veliké!«

»To vím, ale stojí zrovna tolik, jako menší čísla a já nechtěla prodáváči přiznat, že mám tak malého muže.«

Nový nábytek pro manžele, kteří se nechtějí dostat pod pantofel.

»Teď prodám všechny upomínky mých věřitelů jako makulaturu a jistě budu mít dost na zaplacení splátek, ke kterým jsem se zavázal.«

Egyptský král (ke svému staviteli): »Moje žena by ráda měla tu pyramidu trochu víc vlevo!«

Odborní čeští lékaři v Mor. Ostravě a okolí:

Odb. lékař nemocí ženských a porodnictví, operatér

MUDr. KAREL STANKUŠ

Dlouholetý asistent gynaekologicko-porodnické kliniky Masarykovy university v Brně

ORLOVÁ (proti „Polské bance“). — Ordinuje od 9 - 11, a 2 - 4. — Telefon 158

Odborná zubní lékařka

MUDr. Milada Jirásková v Třinci

Ordinuje pro nemocenské pokladny a Léčebný fond ve všední dny od 8-12, 2-

Žkoušený zubní technik

Ordinuje od 8 — 12, 2 —

Vladimír Jirásek v Třinci

provádí veškeré zubotechnické práce ve zlatě, kaučuku amer. metodou

Městský pokladenský lékař

MUDr. JAROSLAV KIKÁ, KARVINNÁ

Ordinuje od 8— $\frac{1}{2}$ 11, 2—3

Horské slunce

Odborný zubní lékař

MUDr. Karel Poledník, Orlová

Ostravská č. 912, telefon č. 18 — Roentgen, ultra-slunce, keramiky

MUDr. Břetislav Novotný

Hrušov • Ordinuje od 8 - 11 h. dop. a od 2 - 3 h. odp.

MUDr. Ludvík Karkoška

praktický lékař

Ordinuje od 8 — 11, 2 — 4

Petřvald, zast. „Hedvika“

Ordinuje pro veškeré nem. pokladny
a Léčebný fond

Emerit. primář

MUDR. BOHUMIL MALÝ

odborný lékař nemocí plicních

Telefon 33.49

MOR. OSTRAVA, Nádražní 65 u jámy Jindřich

Ordinuje od 10 do 13 hodin dopoledne mimo neděle a svátky. — Specifické léčení tuberkulose

Soukromý léčebný ústav (sanatorium)
prim. dr. Leopolda Kleina

Mor. Ostravě pro chirurg. a ženské nemoci, porody, vnitřní nemoci
Hornopolská ul. 9 Ústav pro vyšetření a léčení roentgenem
Ord. 9-11, 2-4. Ceny mírné, odpovídající dnešním poměrům

Dr. S. Altenstein odb. zubní lékař

Mor. Ostrava Provádí veškeré zubní práce za
třída českých legií číslo 8 lidové ceny. Ord. od 1/9-12, 2-6 h.
Též pro nem. pojišťovny, Léčebné
fondy a Rev. bratrskou pokladnu

Odborný lékař pro **MUDr. Vlastimil Hrubý**
choroby nervové Bývalý asistent odd. neurologické kliniky v Brně
a duševní Mor. Ostrava, Johanného třída 8
Ord. ve všední dny od 8-11
2-4 h. Telefon čís. 38.85

Odborný lékař a operátor nemocí ženských a porodnictví

MUDr. JAROSLAV SOBOTKA

Moravská Ostrava, Zámecká ulice 17 (vedle fy Bachner). Ordinuje
od 9-11 a 2-4 h. Telefon 21.71

PRIMÁŘ MUDr. R. ŠRÁMEK

Odborný lékař nemocí vnitřních Přesídlil: **Moravská Ostrava**
Ordinuje denně mimo neděle a svátky od 2-4 h. **Lutherova ul. 6 - Telefon 32.24**

Primář MUDr. E. Šťastník, odborný lékař a operátor
očních chorob

Přednost a očního oddělení městské veřejné nemocnice v Moravské Ostravě
Přesídlil: Mor. Ostrava, Nám. Svobody č. 7 (vchod vedle kavárny „Fénix“ od nov. kostela)
Ordinuje pouze ve všední dny od 11—1 a 3—4 hodin odpoledne, v sobotu jen dopoledne

Odborný lékař pro nemoci **Dr. Melhuba**
ženské a porodnictví

Mor. Ostrava, Československá 4, telefon 32.30 Ord. 9-11, 3-4 h.

Odborný lékař **MUDr. Fr. Navrátil**

el. 30.98 operátor nemocí ušních, nosních a krčních
Em. asistent české ušní kliniky v Praze. Ordinuje od 10—11 h., od 2—4 h.
Mor. Ostrava, Reální ulice (v domě Občanské záložny)

MUDr. B. DAVID, MOR. OSTRAVA

Odborný lékař pro nemoci kožní, pohlavní a syfilis

Nádražní třída čis. 18a

Telefon číslo 25.40

Ordinuje 9—11, 1—5

Roentgenolog **MUDR. VÁCLAV ŠIMÍČEK**

vyšetřuje a léčí roentgenovými paprsky

Telefon 35.61

MORAVSKÁ OSTRAVA, Chelčického ulice čis. 4

ORDINUJE od 9 — 12 dopoledne a od 2 — 4 odpoledne

Odborný lékař pro tuberkulosu a plicní choroby

MUDr. Alois Chvostek, Moravská Ostrava

Táborská ulice, vedle kavárny „Orient“. Tel. 44.54. Ord. od 11-12, 2-4 hod

Roentgen - Horské slunce - Pneumothorax

Odborná zubní lékařka **MUDr. M. Žáčková-Vaculová**

Moravská Ostrava, Třída 28. října číslo 23 - Telefon číslo 26.01

Doporučujeme tyto firmy v Kunčicích n. Ostr. a Kunčičkách u Ostravy

Nata

Elegantní, trvanlivá a levná obuv

Prodejna a rychlosprávkárna

KUNČICE NAD OSTRAVICÍ

ODĚVY

pánské i dámské zhotoví
Vám v nejjemnějším provedení
pánský a dámský krejčov. salon

FR. FUKALA
KUNČICE N. OSTRAVICI

Emanuel Karafiát, Kunčičky u M. Ostravy

káva, čaj, likéry, cukrovinky, uzeniny, semena, nádobí.

Bilé **PEČIVO**,

pravorežný domácí chléb, koupíte denně čerstvé u firmy

Výměna mouky za chléb

Jan Ošťádal, parní pekárna, Kunčičky u Ostravy

CUKROVÍ, ZMRZLINU prvotřídní dodává pro P. T. spolky za výhodných podmínek

ČENĚK ZÁLESKÝ, cukrářství, Kunčičky u M. Ostravy

Parní cihelna v Kunčicích nad Ostravicí

doporučuje veškeré druhy cihel a cihlářského zboží.

Obchodní dům

J. TEICHNER

Káva, čaj, likéry, uzeniny, cukrovinky,
nádobí, obuv, barvy, laky, střižní zboží,
železné potřeby. Veškeré potřeby pro
malíře. Sklad lepenky, dehtu a cementu

Kunčičky
u Moravské Ostravy

Obchod smíšeným
a sřížním zbožím

Rob. Podešva

Kunčičky u Mor. Ostravy
Reelní obsluha, solidní ceny

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Radvanicích

Josef Larmer

obchod zbožím smíšeným,
lahůdkářským
a zemskými plodinami

Radvanice

OBLEKY

• raglány zhotoví
Vám za mírné ceny
krejčovský závod

Jos. Boucník
Radvanice

Káva, čaj, likéry, uzeniny, cukrovinky, laky, barvy, hřebíky, nádobí

Ant. Stafiniak, Radvanice

Nábytek

vyrábí a dodává též na
výhodné měsíční splátky

Sklad

Š. DOMBROVSKÝ - Radvanice, u Husova sboru

Stavební sklenářství R. Kašák, Radvanice

Rud. Buryš

Káva • čaj • kakao
likéry • cukrovinky
lahůdky • uzeniny
nádobí • obuv • barvy
laky, krátké a gal. zboží

Radvanice

Vilová čtvrť

Nábytek

za mírné ceny vyrábí a provádí **strojní stolařství**

ANT. KUŠÁK, RADVANICE (upivovaru)

Stavby

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Petřvaldě

DROGERIE

čistící a ležící přípravky pro
domácnost. Barvy, laky, fer-
meže. Potřeby profemeslníků
Veškeré přípravy pro hospodářství

FOTO — PARFUMERIE

JAR. KOUŘIL

PETŘVALD, zastávka Hedvika

Fotografie

všeho druhu: svatební, spolko-
vé, školní skupiny, zvětšování
provádí za mírné ceny

FOTO-PREČ

PETŘVALD, zast. Hedvika

NÁBYTEK

všeho druhu za výhodných podmínek

J. Paďourek, Petřvald (pod host.
u Vašíčků)

STAVBY

provádí

Obchod smíř. zbožím
Cukrovinky - Uzeniny

Jana Potyšová

Petřvald, pod kostelem

Školní potřeby
Nádobí - Likéry

Pořádné zboží za rozumné ceny
má pro Vás petřvaldský obchodní dům

A. JIRKA

Fr. Hurčík

provádí práce do klempířského oboru spadající
a veškeré krytiny střech odborně a za mírné ceny
Sklad břidlic všeho druhu. - Rozpočty zdarma

Petřvald

ve Slezsku

**Auto-, moto-
opravy, střikání**

FR. ADAMEC

Petřvald čis. 171

Strojní zámečnictví
Veškeré opravy do
oboru spadající

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Orlové

Radio

přístroje a sou-
částky. Nabíjení
akumulátorů

Elektro-Sross

ORLOVÁ, náměstí

Instalace

světla, motorů, te-
lefonů, hromosvo-
dů atd. Velký vý-
běr lustrů, žárovek

JOSEF MAREK, centrální
drogerie, **Orlová**

Úspory výhodně a bezpečně uložíte u
Městské spořitelny v Orlové

Vklady Kč 40,000.000

Fondy Kč 1,800.000

a její sběrný a platebný v **Dolní Suché,**
Národní dům • Poskytuje **zápůjčky** všeho
druhu na výhodný úrok • Neobmezená a neod-
volatelná záruka města Orlové

EDUARD KONVIČKA, koloniální
zboží, **Orlová**

Doporučuje se firma

R. MACURA, Orlová, Lazecká
vždy čerstvé smíšené zboží - Výběr přírodních vín a lahůdek.

Při nákupech račte se odvolati vždy na Maticní kalendář

Seznam trhů v Československé Republice na rok 1934.

Pořádá Jar. Velek, Praha 552 — II.

Otiskání bez svolení pořadatele zakázáno.

UPOZORNĚNÍ. Seznam trhů zpracován bez záruky většinou na základě úředních zpráv, pokud pořadatelé došli, nicméně, aby byl seznam trhů úplně správný, což jest nejen ve všeobecném, nýbrž i v zájmu jednotlivých obcí, žádáme sl. obecní úřady, aby v případě potřeby zaslaly opravy anebo změny, jakož i sdělení nově povolených trhů anebo, případnou-li na neděli neb svátek, na kdy se odkládají, vždy raději hned, nejdéle vždy do konce února předcházejícího roku, pro který má kalendář vyjít, na adresu: Sekretariát Svazu knihkupců a nakladatelův československé republiky v Praze V., Vazeňská ul. 5.

Změny, obcemi včas nehlášené, jsou pro redakci kalendáře nezávazné.

Trhy pouze na dobytek označeny jsou písmenou D. — Trhy na koně písmenou K, trhy na dobytek a koně DK, výr. trhy na zboží a dobytek VD, trhy na zboží, dobytek a koně VDK.

V zemi české.

Aberthamy 18. čna.

Andělská Hora vše VD: 12. břez., 28. kv., 3. září, 3. pros.

As: 19. ún., 28. kv., 27. srp., 26. list.

Bakov nad Jizerou vše VDK: 22. led., 12. ún., 19. břez., 16. dub., 30. kv., 16. čce, 27. srp., 10. říj., 7. list., 10. pros.

Bavorov vše VD: 14. ún., 24. dub., 23. čce, 1. září, 21. list.

Bečov nad Teplou: 26. břez., 14. kv., 22. říj., 17. pros. Bechyň vše VD: 23. led., 27. ún., 27. břez., 8. kv., 29. kv., 30. čna, 2. srp., 21. srp., 2. říj., 2. list., 11. pros.

Bělá nad Radbuzou: 5. břez., 14. kv., 13. srp., 3. pros.

Bělá pod Bezdězem: 26. ún., 7. kv., 18. čce, 17. září, 21. list.

Bělčice vše VD: 19. břez., 18. čna, 10. čce, 24. září, 29. říj.

Bělohrad: 23. říj.

Benešov nad Ploučnicí: 24. břez., 5. kv., 10. list.

Benešov u Prahy: 25. led., 21. ún., 19. břez., 9. dub., 27. kv., 23. čna, 26. čce, 21. srp., 27. říj., 21. září, 24. říj., 30. list., 31. pros. DK. — Data bez označení jsou VDK.

Bernartice vše VD: 5. ún., 1. břez., 29. břez., 26. dub., 18. kv., 4. čce, 26. čce, 17. srp., 26. září, 19. říj., 12. list., 20. pros.

Beroun: 8. led. VDK, 15. ún. DK, 5. břez. VDK, 23. dub. VDK, 15. kv. DK, 15. čna DK, 7. čce VDK, 16. srp. DK, 3. září VDK, 15. říj. DK, 12. list. VDK, 15. pros. DK.

Bezdružice: 29. led., 4. kv., 9. čce, 24. září, 10. pros.

Bílina: 29. srp. VD, 12. list. VD.

Blatná vše VD: 20. led., 22. ún., 11. dub., 15. čna, 16. srp., 20. září, 22. říj., 29. list., 21. pros.

Blatná vše VDK: 6. ún., 21. břez., 16. kv., 18. čce, 5. září, 31. říj., 18. pros.

Blšany vše VD: 19. ún., 30. kv., 1. říj., 10. pros.

Bohdaneč vše VD: 8. led., 5. ún., 26. břez., 9. kv., 18. čna, 16. čce, 29. srp., 15. říj., 7. list., 18. pros. V.

Bochov: 23. led. D, 20. ún. D, 20. břez. D, 30. dub. VD, 22. kv. D, 19. čna D, 30. čce VD, 21. srp. D, 29. září VD, 23. říj. D, 6. list. VD, 20. list. D, 18. pros. VD.

Bor u České Lípy: 15. srp. (poutní).

Bor u Tachova: 20. ún. K, 6. břez. VD, 15. kv., 5. čna K, 21. srp. K, 2. říj. VD, 6. list. K, 11. pros. VD.

Mimo to trh K v úterý mezi prvním a druhým výr. trhem v Plzni.

Borohrádek vše VD: 8. břez., 3. kv., 7. čce, 2. list., 12. pros.

Borová u Přibyslavě: 21. pros.

Bozkov vše VD: 5. břez., 22. kv., 13. srp., 9. říj.

Božejov: 26. čce, 15. list.

Boží Dar: 30. čce, 22. říj.

Brandýs nad Labem vše VDK: 30. led., 10. dub., 29. kv., 14. srp., 25. září, 20. list.

Brodce nad Jizerou: 13. ún., 22. kv., 8. říj., 31. pros.

Broumy: 3. dub., 11. čna, 16. srp., 15. říj.

Březnice: 10. led. DK; — vše VDK: 19. ún., 26. břez., 22. kv., 16. čce, 30. srp.; — 1. říj. DK, 3. list. VDK, 10. pros. VDK.

Březové Hory vše VD: 18. led., 14. kv., 31. čce, 15. říj.

Budyně nad Ohří: 6. ún., 19. čna, 6. srp., 2. říj., 30. říj.

Buškovice: 15. kv. VD, 18. září; — 22. list. VD.

Buštěhrad: 2. led., 21. břez., 24. kv., 17. říj.

Bystré u Nového Města nad Metují vše VD: 21. břez., 20. čna, 12. září, 31. říj.

Bystré u Poličky: 31. led., 11. dub., 4. srp., 26. září, 5. pros.

Byšice: 22. břez., 22. kv., 2. srp., 10. září, 1. říj., 8. list., 27. pros.

Cerekvice nad Loučnou: 26. ún., 18. čna, 6. srp., 5. list.

Cerhenice: 24. ún., 23. dub., 15. čna, 29. září.

Cerhovice vše VD: 22. ún., 26. dub., 28. čna, 16. srp., 4. říj., 8. list.

Cetviny: 20. led., 26. břez., 1. kv. (poutní), 12. list., 21. pros.

Cinčvald: 13. čce, 4. říj.

Cvikov: 19. ún., 4. čna, 17. září, 26. list.

Čachrov: 4. čna VD, 3. říj. VD.

Čáslav vše VD: 10. led., 5. břez., 23. dub., 2. čce, 20. srp., 20. září, 22. říj.; — 3. pros. V.

Častolovice: 5. led., 15. čna, 21. čce, 8. září.

Čechovice: 30. břez., 18. kv., 31. říj., 21. pros.

Čelákovice: 9. led., 27. ún., 8. kv., 4. září, 23. říj.

Čermná u Kyšperka: 8. břez., 28. čna, 25. říj.

Černošín: 5. ún., 24. dub., 4. čce, 29. září, 20. pros.

Černovice u Tábora vše VD: 3. ún., 29. břez., 7. kv., 28. kv., 4. čce, 12. září, 15. říj., 16. list., 20. pros.

— Mimo to 4 trhy jen D, jejich konání se ročně ustanovuje.

Černý Důl: 15. led., 8. kv., 27. srp., 22. říj.

Červená Řečice vše VD: 27. ún., 20. břez., 15. kv., 19. čna, 23. čce, 24. srp., 2. říj., 30. říj., 26. list.

Červený Kostelec: 18. led., 22. břez., 16. kv., 27. září, 10. pros.

Česká Bělá vše VD: 5. ún., 19. břez., 7. kv., 24. září.

Česká Kamenice: 12. břez., 14. kv., 15. říj.

Česká Lípa: 15. břez., 20. září.

Česká Skalce: 31. led., 2. kv., 16. srp., 31. říj.

Česká Třebová: 24. ún., 15. kv., 10. srp., 21. září.

České Budějovice: 8. led. VDK; — vše VD: 8. ún., 1. břez., 19. dub., 11. kv.; — 4. čna VDK, 19. čce VD, 9. srp. VD, 10. září VDK, 11. říj. VD, 12. list. VDK, 6. pros. VD.

České Velenice: 2. ún., 6. dub., 1. čna, 3. srp., 5. říj., 7. pros.

Český Brod: 2. led. VDK, 5. ún. DK, 9. břez. DK, 13. dub. DK, 11. kv. DK, 28. kv. V; — vše DK: 2. čce, 30. čce, 20. srp., 24. září; — 15. říj. VDK, 5. list. VDK, 10. pros. DK.

Český Dub vše VD: 27. břez., 15. kv., 21. srp., 9. říj., 4. pros.

Český Krumlov: 28. ún. D, 8. břez. VD, 16. kv. VD, 13. čna D, 15. říj. VD, 17. říj. D, 26. list. VD.

Český Wiesenenthal: 16. kv., 28. září.

Čimelice vše D: 14. kv., 19. čna, 16. čce, 19. září.

Čistá vše VD: 27. břez., 11. čna, 26. čce, 17. září, 26. list.

Čkyně vše VD: 26. ún., 16. čce, 15. říj., 3. pros.

Dašice: 10. led. **VD**, 10. ún., 21. ún. **VD**, 24. dub.; — vše **VD**: 25. dub., 18. čce, 19. září, 14. list.; — 13. pros. **V**.
Davle vše **VD**: 3. kv., 9. čce, 30. srp., 31. říj.
Dečín: 8. a 9. led., 7. a 8. kv., 20. a 21. srp., 29. a 30. říj.
Dešenice: 26. břez., 3. září, 10. pros.
Dešná u Soběslavě: 17. led. **VD**, 23. ún. **D**, 27. břez. **VD**, 23. dub. **VD**, 23. kv. **D**; — vše **VD**: 25. čna, 25. čce, 24. srp.; — 19. září **D**, 29. říj. **VD**, 4. pros. **VD**, 18. pros. **VD**.
Dešné v Orlických horách vše **VD**: 26. dub., 16. srp., 11. říj.; — 23. pros. (vánoční trh).
Divišov: 8. ún. **VD**, 29. břez. **VD**, 17. kv. **VD**, 14. čna **V**, 23. srp. **VD**, 27. září **V**, 8. list. **VD**, 20. pros. **VD**.
Dobrá Voda: 23. břez., 8. září.
Dobruvice: 3. led., 23. kv., 29. srp., 3. říj., 7. list.
Dobruška vše **VDK**: 27. ún., 10. dub., 22. kv., 31. čce, 1. říj., 15. list.
Dobruška vše **VD**: 19. břez., 30. dub., 16. čce, 10. září, 3. pros.
Dobrušice: 10. břez., 7. kv., 10. září, 17. pros.
Dobruš: 29. led. **D**; — vše **VD**: 9. břez., 28. kv., 13. čce; — 27. srp. **D**; — vše **VD**: 29. září, 6. list., 21. pros.
Doksy: 7. břez. **VD**, 4. dub. **D**, 2. kv. **VD**, 16. čce **D**, 26. září **VD**, 26. list. **VD**.
Dolní Bousov: 19. ún., 24. kv., 10. srp., 13. září, 26. říj., 19. pros.
Dolní Bukovsko vše **VD**: 19. ún., 23. dub., 5. čna, 23. čce, 16. říj.
Dolní Cerekve vše **VD**: 22. břez., 17. kv., 23. čce, 22. říj., 13. pros.
Dolní Dobrouč: 21. břez., 23. kv., 3. říj.,
Dolní Dvořiště: 3. dub., 2. září.
Dolní Kralovice: 3. led. **D**, 7. ún. **D**, 7. břez. **D**; — 28. břez. (týd.), 4. dub. **D**, 18. dub. **VD**, 2. kv. **D**, 16. kv. (týd.), 6. čna **D**, 25. čna **VD**, 4. čce **D**, 1. srp. **VD**, 5. září **D**, 26. září **VD**, 3. říj. **D**, 7. list. **D**, 5. pros. **D**, 19. pros. (týd.).
Dolní Lichtenwald: 10. kv., 29. říj.
Dolní Rokytice: 16. dub., 16. čce, 27. srp., 29. říj.
Dolní Vltavice: 25. led., 8. kv., 1. čce, 2. září, 6. list.
Dolní Žandov: 26. ún. **D**, 19. břez., 26. břez. **D**, 30. dub. **D**, 28. kv. **D**, 11. čna, 25. čna **D**, 30. čce **D**, 27. srp. **D**, 24. září **D**, 1. říj., 29. říj. **D**, 26. list. **D**, 10. pros.
Domažlice: 4. led. **D**, 1. ún. **D**, 8. ún. **VD**, 1. břez. **D**, 5. dub. **D**, 3. kv. **D**, 7. čna **D**, 14. čna **VD**, 12. čce **D**, 2. srp. **D**, 6. září **VD**, 4. říj. **D**, 8. list. **D**, 22. list. **VD**, 6. pros. **D**, 21. pros. **VD**.
Doupov: 5. břez., 17. kv., 4. říj., 26. list.
Drákov vše **VD**: 16. dub., 30. čce, 16. říj., 26. list.
Dubá vše **VDK**: 19. břez., 3. čce, 22. říj., 3. pros.
Duchcov: 21. ún., 15. čna, 24. srp., 29. říj.
Dvůr Králové nad Labem: 30. led., 20. břez., 15. kv., 10. čce, 18. září, 30. říj., 18. pros.
Ervénice: 4. pros.
Falknov nad Ohří vše **D**: 15. led., 29. led., 19. ún., 26. ún., 19. břez., 26. břez.; — 27. břez. **V**; — vše **D**: 16. dub., 30. dub., 22. kv., 28. kv., 18. čna, 25. čna, 16. čce, 30. čce, 20. srp., 27. srp., 17. září, 24. září, 15. říj., 29. říj., 19. list., 26. list., 17. pros.; — 18. pros. **V**, 31. pros. **D**.
Frydlant v Čechách: 11. čna, 27. srp., 29. říj.
Frymburk: 3. dub., 22. kv., 26. čce.
Georgswalde: 20. břez., 9. říj., 11. pros.
Goldčův Jeníkov vše **VD**: 7. ún., 7. břez., 28. břez., 9. kv., 30. kv., 4. čce, 18. čce, 1. srp., 22. srp., 12. září, 3. říj., 31. říj., 21. list., 12. pros.
Gossengrün vše **D**: 8. led., 25. led., 12. ún.; — 12. břez. **VDK**; — vše **D**: 29. břez., 9. dub., 26. dub., 14. kv., 1. čna, 11. čna, 28. čna; — 29. čna **V**, 9. čce **DK**; — vše **D**: 26. čce, 13. srp., 30. srp., 10. září, 27. září; — 8. říj. **VDK**, 25. říj. **D**, 12. list. **D**, 29. list. **D**, 10. pros. **VD**, 27. pros. **D**.
Haňšpach: 7. kv., 29. říj., 16. pros.
Hartmanice vše **VD**: 3. kv., 26. čce, 25. září, 22. list.
Hazlov: 30. dub., 23. čce, 22. říj.
Heřmanův Městec vše **VD**: 22. led., 1. břez., 9. dub., 11. čna, 27. srp., 2. list., 17. pros.
Hirschenstand: 17. čna, 22. říj.
Hlinsko: 13. ún. **D**, 14. ún., 20. břez. **D**, 21. břez. 19. čna **D**, 20. čna, 28. srp. **D**, 29. srp., 23. říj. **D**, 24. říj., 4. pros. **D**, 5. pros.
Hluboká nad Vlt.: 27. břez., 29. kv., 21. srp., 9. říj.
Hodkovice vše **VD**: 13. břez., 2. kv., 9. čce, 24. září, 12. list.
Holice vše **VD**: 22. led., 9. dub., 25. čna, 17. září, 10. pros.
Honsberk: 24. břez., 10. kv., 20. říj.
Hora Svaté Kateřiny: 7. kv., 2. čce, 15. říj.
Hora Svatého Šebestiána: 9. kv., 22. říj.
Horažďovice: 23. led. **VDK**, 20. ún. **DK**, 20. břez. **VDK**, 17. kv. **DK**, 28. čna **VDK**, 10. čce **DK**, 7. srp. **VDK**, 11. září **DK**, 9. říj. **VDK**, 8. list. **DK**, 11. pros. **VDK**.
Horní Blatná: 14. kv., 13. srp., 22. říj.
Horní Cerekve vše **VD**: 11. led., 8. břez., 28. kv., 13. čce, 22. září, 6. list.
Horní Dvořiště: 22. kv., 29. září, 27. pros.
Horní Jelení vše **VD**: 7. ún., 19. břez., 15. kv., 25. čce, 22. září, 6. list., 17. pros.
Horní Litvínov vše **VD**: 21. břez., 29. září, 5. list.
Horní Planá: 24. ún. **V** — vše **VD**: 23. břez., 2. kv., 13. čce, 29. září — 21. pros. **V**.
Horní Ročov: 26. břez., 11. čce, 10. září, 9. říj., 12. pros.
Horní Slavkov: 24. břez., 10. září, 22. pros.
Horšovský Týn vše **VD**: 30. led., 27. břez., 26. čna, 18. září, 18. pros.
Hory Matky Boží vše **VD**: 19. ún., 9. dub., 6. srp., 21. září.
Hořepník vše **D**: 12. led., 9. ún., 9. břez., 13. dub., 11. kv., 8. čna, 13. čce, 10. srp., 14. září, 12. říj., 9. list., 14. pros.
Hořice na Šumavě: 9. kv., 24. srp., 11. list., 23. pros.
Hořice v Podkrkonoší: 10. led. **DK**, 11. led., 14. ún. **DK**, 21. břez. **DK**, 22. břez., 2. kv. **D**, 3. kv., 7. čce **VDK**, 22. srp. **D**, 23. srp., 26. září **DK**, 27. září, 7. list. **DK**, 8. list., 5. pros. **D**.
Hoříčky: 15. břez., 13. říj.
Hořovice vše **VD**: 12. ún., 24. břez., 8. kv., 25. čce, 14. září, 29. list., 15. (nebo 22.) pros.
Hostinné: 12. ún., 28. kv., 1. a 2. srp. (poutní), 10. září, 5. list.
Hostomice pod Brdy vše **VD**: 8. led., 24. ún., 21. břez., 24. dub., 23. kv., 9. čce, 5. září, 3. říj., 14. list.
Hostouň na Šumavě vše **VD**: 7. ún., 28. břez., 25. čna, 25. čce, 29. říj. — 19. pros. **V**.
Hostouň u Prahy: 7. ún., 25. čce, 29. říj.
Hoštka: 6. ún., 2. kv., 22. kv., 21. srp., 18. září, 27. list.
Hradec Králové: 10. led., 22. led. **DK**, 27. ún. **DK**, 28. ún., 27. břez. **DK**, 26. dub. **DK**, 28. kv. **DK**, 6. čna, 2. čce **DK**, 6. srp. **DK**, 7. září **DK**, 12. září, 5. říj. **DK**, 5. list. **DK**, 11. pros. **DK**.
Hrádek nad Nisou: 23. dub., 22. kv., 27. srp., 5. list.
Hrob: 2. kv., 4. čce, 21. září, 3. pros.
Hrochův Týnec: 27. ún. **VD**, 8. kv., 19. čna **VD**, 18. září **VD**, 18. pros. **VD**.
Hronov: 9. led., 20. břez., 8. kv., 28. srp., 30. říj.
Humpolec vše **DK**: 17. led., 14. ún., 14. břez., 18. dub. — 2. kv. **VD**, 20. čna **VDK**, 19. září **VDK**, 28. list. **VD**, 19. pros. **DK**.
Husinec vše **VD**: 10. ún., 24. břez., 2. kv., 2. čna, 13. čna, 16. čce, 3. září, 18. říj., 26. list., 22. pros.
Chabařovice: 12. břez., 23. dub., 9. srp., 22. list.
Cheb: 12. břez. (3 dni), 10. září (3 dni).
Chlumec nad Cidlinou vše **VD**: 29. led., 23. břez., 2. kv. — 8. čna **D**, 11. čce **VD**, 17. srp. **D**, 31. srp. **VD**, 17. říj. **VD**, 14. list. **D**, 12. pros. **VD**.
Chlumin: 5. ún., 26. břez., 22. kv., 18. čna, 6. srp. — 1. říj., 5. list., 17. pros.
Chlum Svaté Maří: 25. břez., 8. září.
Choceň: 2. led., 20. břez., 17. čce, 23. říj.
Chodov: 13. břez., 10. srp. (poutní), 9. říj.
Chodová Planá vše **VD**: 28. břez., 31. říj., 12. pros.
Chomutov: 26. ún. **DK**, 7. kv. **VDK**, 9. čce **DK**, 1. říj. **VDK**, 12. list. **DK**.
Chotěboř vše **VD**: 26. ún., 12. břez., 26. břez., 22. kv., 30. čce, 30. srp., 22. říj., 12. list.
Chrast u Chrástí vše **VD**: 8. led., 22. břez., 11. kv., 19. čce, 30. srp., 31. říj.
Chrastava: 19. břez., 24. září, 10. pros.

Chřibská: 29. dub., 8. pros.

Chroustovice vše VD: 1. ún., 26. dub., 9. srp., 29. list.

Chrudim: 15. led. DK, 19. ún. DK, 26. ún., 5. břez. DK, 19. břez. DK, 9. kv., — vše DK: 14. kv., 11. čna, 4. čce, 13. srp.; — 16. srp. V, 17. září DK, 1. říj., 8. říj. DK, 5. list. DK, 3. pros. DK, 4. pros. V.

Chvalšiny: 24. ún., 3. dub. D, 4. kv., 5. čna D, 3. čce D, 10. srp., 4. září D, 29. říj.

Chýně vše VD: 19. břez., 17. kv., 23. čce, 10. září, 12. list.

Jablonec nad Nisou: 26. břez., 14. kv., 30. čce, 1. říj. Trhy jen pro domácí obchodníky.

Jablonné nad Orlicí: 29. břez., 17. kv., 23. srp., 18. říj., 20. pros.

Jáchymov: 16. dub., 16. čce, 24. září, 21. pros.

Janovice nad Úhlavou vše VD: 19. břez., 11. kv., 25. čna, 6. září, 29. říj.

Jaroměř: 8. led. D, 9. led., 22. kv., D, 23. kv., 20. srp. D, 21. srp., 22. říj. D, 23. říj.

Jesenice u Podbořan vše VD: 20. břez., 16. kv., 11. září, 29. říj., 17. pros.

Jestřebí vše VD: 12. ún., 12. břez., 14. kv., 20. srp., 10. září, 12. list.

Jičín: 8. led. DK, 5. ún. VDK, 12. břez. DK, 23. dub. VDK, 28. kv. DK, 2. čce DK, 30. čce VDK, 17. září DK, 15. říj. VDK, 12. list. DK, 3. pros. DK.

Jilemnice vše VD: 22. led., 26. břez., 14. kv., 23. čce, 27. srp., 8. říj., 17. pros.

Jilové u Podmokel: 22. kv., 22. říj.

Jilové u Prahy vše VD: 8. led., 26. břez., 30. kv., 10. srp., 3. říj., 19. list.

Jindřichovice v Krušných horách vše D: 2. led., 22. led., 5. ún., 26. ún., 5. břez., 26. břez., 3. dub., 23. dub., 7. kv., 28. kv., 4. čna, 11. čna, 25. čna, 2. čce, 23. čce, 6. srp., 27. srp., 3. září, 24. září, 1. říj.; — 22. říj. VD; — vše D: 5. list., 26. list., 3. pros., 24. pros.

Jindřichův Hradec: 3. led. DK, 7. ún. DK, 19. ún., 7. břez. DK, 4. dub. DK, 2. kv. DK, 15. kv., 6. čna DK, 4. čce DK, 1. srp. DK, 2. srp., 20. srp., 5. září DK, 3. říj. DK, 22. říj., 7. list. DK, 5. pros. DK.

Jirkov vše VD: 12. břez., 18. čna, 27. srp., 22. říj., 17. pros.

Jirětín u Varnsdorfu: 5. list. D.

Jistebnice vše VD: 8. led., 6. ún., 24. ún., 26. břez., 9. dub., 14. kv., 19. čna, 23. čce, 24. srp., 24. září, 12. říj., 5. list., 4. pros., 17. pros.

Josefov: 26. břez. D, 27. břez., 16. čce D, 17. čce, 1. říj. D, 2. říj., 10. pros. D, 11. pros.

Kácov vše VD: 3. ún., 24. ún., 23. břez., 3. kv., 30. čna, 27. čce, 10. září, 29. září, 12. list., 21. pros.

Kadaň vše VDK: 19. břez., 25. čna, 17. září, 10. pros.

Kamenice nad Lipou: 2. led. D, 5. ún. D, 16. ún. VD, 5. břez. D, 3. dub. VD, 7. kv. D, 17. kv. VD, 4. čna D, 2. čce D, 23. čce VD, 6. srp. D, 3. září D, 29. září VD, 1. říj. D, 5. list. VD, 3. pros. D.

Kamenický Šenov: 30. dub., 1. říj.

Kamýk nad Vltavou vše VD: 19. břez., 2. kv., 22. kv., 21. čna, 25. čce, 21. září, 4. říj., 29. říj., 19. list.

Kaplice: 5. led. DK, 3. ún. DK, 12. ún. VD, 3. břez. DK, 7. dub. DK, 4. kv. VD, 5. kv. DK, 2. čna DK, 4. čce VD, 7. čce DK, 4. srp. DK, 1. září DK, 6. říj. DK, 3. list. DK, 6. list. VD, 1. pros. DK.

Kardašova Řečice: 9. led. VD, 24. ún. D, 20. břez. VD, 3. dub. D, 22. kv. VD, 14. srp. VD, 25. září VD, 13. list. VD.

Kasejovice: 8. led. VD, 23. ún. D, 28. břez. D, 10. dub. VD, 17. kv. VD, 25. kv. D, 25. čce VD, 3. září VD, 21. září D, 22. říj. VD, 21. pros. VD.

Kašperské Hory: 31. led. VD, 14. břez. VD, 17. kv. D, 7. čna VD, 13. čce VD, 2. srp. D, 18. září VD, 18. říj. D, 14. list. VD, 20. pros. D.

Kdyně vše VD: 12. led., 6. dub., 15. čna, 31. srp., 7. pros.

Kladno: 8. led., 19. břez., 4. čna, 1. říj., 3. pros.

Kladruba u Stříbra: 5. břez. D, 21. břez. VD, 9. dub. D, 7. kv. D, 4. čna VD, 2. čce D, 25. čce VD, 6. srp. D, 3. září D, 21. září VD, 1. říj. D, 5. list. D, 3. pros. D, 21. pros. VD.

Kláštevec nad Ohří: 12. břez., 14. kv., 20. srp., 5. list.

Klatovy: 16. led. VDK, 6. břez. VDK, 30. břez. (týdenní, jen pro domácí), 3. dub. D, 30. dub. VDK, 5. čna D, 17. čce VDK, 7. srp. D, 4. září VDK, 2. říj. D, 20. list. VDK, 21. pros. (týdenní, jen pro domácí).

Klinghart: 19. břez., 26. list.

Kněžmost vše VD: 29. led., 26. ún., 9. dub., 26. čna, 10. září, 22. říj., 17. pros.

Kolešovice: 7. ún. D, 20. břez. VD, 14. čna VD, 1. srp. D, 27. září VD, 14. list. VD.

Kolín: 11. led. VDK, 12. ún. VDK, 19. břez. DK, 16. dub. VDK, 15. kv. DK, 13. čna VDK, 19. čce DK, 27. srp. VDK, 4. říj. VDK, 8. list. VDK, 3. pros. VDK.

Kolínec vše VD: 8. ún., 2. kv., 27. čna, 10. srp., 6. říj., 1. pros.

Koloveč vše VD: 14. břez., 20. čna, 10. říj., 21. list.

Komárov u Hořovic vše VD: 26. led., 10. dub., 11. čna, 2. srp., 12. říj.

Kopidlno vše VD: 21. břez., 18. kv., 4. čce, 5. září, 12. říj., 5. pros.

Kosová Hora: 8. led., 8. ún., 3. dub., 30. kv., 7. čce, 13. září, 10. pros.

Kostelec nad Černými lesy: 30. břez., 31. srp., 26. říj.

Kostelec nad Labem vše VD: 20. ún., 2. kv., 12. čna, 24. čce, 11. září, 23. říj.

Kostelec nad Orlicí vše VDK: 6. ún., 22. břez., 14. kv., 17. čce, 24. srp., 5. list.

Košetice: 5. led. D, 2. ún. D, 2. břez. VD, 6. dub. D, 4. kv. D, 1. čna VD, 7. čce D, 3. srp. D, 7. září VD, 5. říj. D, 2. list. VD, 7. pros. D.

Kouřim vše VD: 8. led., 8. ún., 26. břez.; — 24. dub. D, 14. kv. VD, 18. čna D, 23. čce VD, 11. srp. D; — vše VD: 10. září, 11. říj., 28. list.; — 21. pros. D.

Kožlany vše D: 2. led., 6. ún., 6. břez., 3. dub.; — 5. dub. VD, 8. kv. D, 24. kv. VD, 5. čna D, 3. čce D, 7. srp. D, 10. srp. VD, 4. září D, 21. září VD, 2. říj. D, 6. list. D, 4. pros. D.

Králiky: 8. led. D, 25. led., 19. břez. D, 12. dub., 18. čna D, 2. srp., 25. říj.

Kralovice: 11. led. D, 8. ún. D, 8. břez. VDK, 12. dub. D, 17. kv. D, 25. čna VDK, 19. čce D, 23. srp. VDK, 13. září D, 11. říj. VDK, 8. list. D, 13. pros. VDK.

Kralupy nad Vltavou: 21. břez., 18. čce, 19. září, 12. pros.

Kraslice: 25. čna, 8. říj.

Krásná Hora vše VD: 19. ún., 27. břez., 17. kv., 7. čna, 16. čce, 16. srp.; — 11. září V, 3. říj. VD, 26. list. V, 18. pros. VD.

Krásná Lípa u Jindřichovic: 19. břez., 11. čna, 26. list. Krásná Lípa u Rumburka: 16. dub., 3. čna (3 dni), 12. list.

Kravaře: 20. břez., 2. list.

Kroupach: 10. čna (poutní), 11. čna.

Krouna vše VD: 18. led., 17. kv., 9. srp., 5. list.

Krasy: 3. ún., 10. srp. Ostatní trhy se nekonaají.

Krucemburk vše VD: 29. led., 22. břez., 14. kv., 10. srp., 1. říj., 26. list.

Krupka: 26. břez., 14. kv., 24. září, 5. list.

Kryry: 14. břez., 3. kv., 20. září, 8. list.

Křemže vše D: 27. břez., 24. dub., 15. kv., 19. čna, 14. srp., 25. září.

Křinec: 8. ún., 29. břez., 24. kv., 26. čce, 30. srp., 29. list.

Křivsoudov: 30. dub., 3. září.

Ktis: 19. břez., 21. pros.

Kukleny: 3. led., 4. dub., 23. čce, 30. říj.

Kunratice u Cvikova: 19. břez., 22. říj.

Kunštát: 30. dub., 6. srp., 29. říj.

Kunžak: 5. ún., 22. břez. DK, 16. dub., 19. dub. DK; — vše DK: 17. kv., 21. čna, 19. čce, 16. srp.; — 24. srp. V, 20. září DK, 24. září, 18. říj. DK, 2. list., 22. list. DK.

Kunžvart: 19. ún., 24. dub., 1. říj., 17. pros.

Kuřivody: 28. břez., 14. kv., 25. čna, 28. srp., 22. říj., 17. pros.

Kutná Hora: 16. led. D; — vše VDK: 19. ún., 30. dub., 1. čna; — 2. čce D, 6. srp. VDK, 24. září VDK, 13. říj. D, 12. list. VDK.

Kvilda: 4. dub., 28. čna, 10. říj.

Kynšperk nad Ohří vše D: 2. led., 17. led., 6. ún., 21. ún.; — 5. břez. V, 6. břez. D, 21. břez. DK; — vše D: 3. dub., 18. dub., 2. kv., 16. kv., 6. čna;

— 20. čna **DK**, 8. čce **D**, 18. čce **D**, 7. srp. **D**, 16. srp. **VD**, 4. září **D**, 19. září **DK**, 2. říj. **D**, 17. říj. **D**, 23. říj. **V**, 6. list. **D**, 21. list. **D**, 4. pros. **D**, 10. pros. **V**, 19. pros. **D**.

Kynžvart: 19. břez., 16. dub., 16. čce, 5. list.

Kysperk vše **VD**: 5. ún., 16. dub., 16. čce, 24. září, 22. říj., 26. list.

Lanškroun: 9. led., 20. břez., 22. kv., 23. čce, 25. září.

Ledeč nad Sázavou: 30. led. **VDK**, 15. břez. **DK**, 29. břez. **VDK**, 9. kv. **VDK**, 7. čna **DK**, 29. čna **V**; — vše **VDK**: 17. čce, 11. říj., 15. list.; — 20. pros. **V**.

Lestkov: 19. břez., 11. říj., 3. pros.

Lhenice: 6. list.

Libán vše **VD**: 27. ún., 17. dub., 29. kv.; — 31. čce **D**; — vše **VD**: 28. srp., 2. říj., 30. říj.; — 4. pros. **D**.

Liberec: 9. a 10. dub. **VD**, 22. a 23. říj. **VD**.

Liběšice u Čáslavi: 27. břez., 2. říj.

Libochovice: 7. břez., 9. kv., 29. srp., 3. říj., 14. list., 19. pros.

Libořice: 22. břez., 7. čce, 24. září, 5. list.

Libouchec: 23. dub., 13. čna, 10. září.

Libštejn: 11. čna, 26. list.

Lišov: 3. dub., 22. kv., 24. srp., 30. list.

Litěň: 29. led., 16. kv., 23. čce, 26. září, 19. list.

Litoměřice vše **VDK**: 5. ún., 30. dub., 20. srp., 19. list.

Litomyšl: 29. led. **D**, 30. led., 13. břez. **D**, 7. kv. **D**, 8. kv., 3. čce **D**, 27. srp. **D**, 28. srp., 19. list. **D**, 20. list.

Lnáře vše **D**: 17. břez., 24. kv., 29. srp.; — 6. pros. **VD**.

Loďnice: 6. ún., 22. kv., 11. září, 27. list.

Loket: 2. led. **D**, 5. ún. **D**, 5. břez. **D**, 29. břez. **V**, 3. dub. **D**, 7. kv. **D**, 12. kv. **V**; — vše **D**: 4. čna, 2. čce, 6. srp., 3. září, 1. říj., 5. list.; — 12. list. **V**, 3. pros. **D**, 20. pros. **V**.

Lomnice nad Lužnicí: 13. břez. **D**, 24. dub. **VD**, 8. kv. **D**, 25. čna **VD**, 10. čce **D**, 14. srp. **D**, 29. září **VD**, 9. říj. **D**, 13. list. **D**, 18. pros. **VD**.

Lomnice nad Popelkou vše **VD**: 18. led., 22. ún., 28. břez., 17. kv., 19. čce, 6. září, 25. říj., 20. pros.

Louny: 11. led. **D**, 7. ún. **VDK**, 8. ún. **D**, 8. břez. **D**, 12. dub. **D**, 7. kv. **VDK**, 9. kv. **D**, 14. čna **D**, 12. čce **D**, 9. srp. **D**, 12. září **VDK**, 13. září **D**, 11. říj. **D**, 31. říj. **VDK**, 8. list. **D**, 13. pros. **D**.

Lovosice: 5. led. **D**, 2. ún. **D**, 2. břez. **D**, 12. břez. **VD**, 6. dub. **D**, 4. kv. **D**, 28. kv. **VD**, 1. čna **D**, 7. čce **D**, 3. srp. **D**, 7. září **D**, 10. září **VD**, 5. říj. **D**, 2. list. **D**, 7. pros. **D**, 10. pros. **VD**.

Lučany nad Nisou: 16. dub., 17. září, 26. list.

Lukavec: 19. břez., 5. pros.

Luka u Zlín: 21. břez., 4. čna, 7. srp., 9. říj., 19. pros.

Luštěnice vše **VD**: 1. břez., 3. kv., 12. čce, 6. září, 8. list.

Luže vše **VD**: 10. led., 7. břez., 2. kv., 13. čna, 12. září, 2. list.

Lysá nad Labem: 8. led. **D**, 12. ún. **D**, 19. ún. **VD**, 3. dub. **D**, 7. kv. **VD**, 28. čna **VD**, 16. čce **D**, 20. srp. **D**, 10. září **VD**, 29. říj. **VD**, 26. list. **D**, 10. pros. **VD**.

Machov: 5. ún., 7. kv., 6. srp.

Malšice: 6. břez., 5. čna, 4. září, 13. pros.

Manětín: 5. ún., 16. dub., 15. čna, 21. září, 4. pros.

Maršov: 15. břez., 14. srp., 27. září, 15. list.

Mařeničky: 16. dub., 23. čce.

Mašov: 12. ún., 2. kv., 10. září, 2. list.

Měčín vše **VD**: 26. břez., 16. čce, 29. říj., 10. pros.

Měděnec: 7. kv., 10. září.

Mělník: 11. led. **VDK**, 12. ún. **DK**, 8. břez. **VDK**, 5. dub. **DK**; — vše **VDK**: 7. kv., 28. čna, 16. srp.; — 13. září **DK**, 18. říj. **VDK**, 12. list. **DK**, 6. pros. **VDK**.

Merklin: 26. břez., 28. kv., 3. září, 5. list.

Městec Králové vše **VD**: 8. led., 7. ún., 9. dub., 4. čna; — 11. čce **D**, 24. srp. **VD**, 10. září **D**, 10. říj. **VD**, 28. list. **VD**.

Mezimostí: trhy se nekonají.

Mikulov: 18. čna.

Miletk: 23. ún., 25. dub., 1. srp., 24. říj.

Milevsko: 1. ún. **VD**, 22. ún. **D**; — vše **VD**: 19. břez., 30. dub., 28. kv., 13. čce, 9. srp., 10. září; — 5. říj. **D**; — vše **VD**: 22. říj., 15. list., 13. pros.

Milín vše **VD**: 12. ún., 23. dub., 16. čna, 28. čce, 17. září, 30. list.

Mimoň vše **VD**: 16. ún., 28. kv., 24. září, 29. říj.

Mirošov vše **VD**: 8. kv., 11. září, 6. list.

Mirovice vše **VD**: 5. ún., 2. kv., 25. čna, 3. září, 6. říj., 5. list., 18. pros.

Mirovice vše **VD**: 25. led., 12. břez., 23. dub., 30. kv., 4. čce, 6. srp., 10. září, 15. říj., 21. list.; — 23. pros. **D**.

Mladá Boleslav: 9. led., 5. čna, 21. srp., 23. říj.

Mladá Vožice vše **VD**: 30. led., 27. ún., 27. břez.; — 24. dub. **D**; — vše **VD**: 15. kv., 3. čce, 24. čce, 21. srp., 25. září, 23. říj., 13. list., 11. pros.

Mladkov: 16. led., 10. dub., 19. čna, 3. září, 20. list.

Mlážovice: 27. list.

Mnichov u Mariánských Lázní: 27. břez., 25. čna, 15. říj., 18. pros.

Mnichovice: 8. ún., 29. břez., 25. čce, 4. říj., 22. pros.

Mnichovo Hradiště: 7. ún. **D**, 8. ún. **VK**, 28. ún. **D**, 1. břez. **VK**, 27. břez. **D**, 28. břez. **VK**, 25. dub. **D**, 26. dub. **VK**, 6. čna **VK**, 7. čna **VK**, 8. srp. **D**, 9. srp. **VK**, 3. říj. **D**, 4. říj. **VK**, 7. list. **D**, 8. list. **VK**, 28. list. **D**, 29. list. **K**, 12. pros. **D**, 13. pros. **VK**.

Mníšek pod Brdy vše **VD**: 20. led., 19. břez., 2. kv., 2. srp., 24. srp., 4. říj.

Modřany: 10. led., 7. břez., 2. kv., 4. čce, 5. září, 7. list.

Moravany: 24. led., 21. břez., 23. kv., 4. čce, 5. září, 21. list.

Most: 4. led. **DK**, 1. ún. **DK**, 1. břez. **DK**, 5. břez. **VDK**; — vše **DK**: 5. dub., 3. kv., 7. čna, 12. čce, 2. srp., 6. září, 4. říj.; — 15. říj. **VDK**, 8. list. **DK**, 6. pros. **DK**.

Mšec: 27. ún., 15. kv., 4. září.

Mšeno u Mělníka vše **VDK**: 17. led., 21. břez., 16. kv., 13. čce, 26. září, 14. list.

Mýto: 10. dub., 22. kv., 14. srp., 2. říj.

Načeradec vše **VD**: 9. led., 27. břez., 24. dub., 22. kv., 1. srp., 12. září, 15. říj., 10. list., 18. pros.

Náchod vše **VD**: 8. ún., 15. čna, 12. list.

Nasavrky vše **VD**: 18. led., 22. ún., 26. dub., 28. čna, 30. srp., 18. říj., 20. pros.

Nečtiny vše **VD**: 19. břez., 7. kv., 25. čce, 1. říj., 5. list.

Nechanice vše **VD**: 19. ún., 14. kv., 9. srp., 1. říj., 26. list.

Nejdek: 19. břez., 3. září, 29. říj.

Nepomuk: 7. ún. **VD**, 22. ún. **D**, 27. břez. **D**, 25. dub. **VD**, 27. čna **VD**, 19. září **VD**, 10. říj. **D**, 5. pros. **VD**, 20. pros. **D**.

Nepomyšl: 26. ún., 15. čna, 22. říj., 6. pros.

Netolice: 2. led. **DK**, 5. ún. **VDK**, 26. ún. **DK**, 3. dub. **DK**, 22. kv. **DK**, 25. čna **VDK**, 30. čce **DK**, 27. srp. **VDK**, 1. říj. **VDK**, 29. říj. **DK**, 19. list. **DK**, 10. pros. **VDK**. — Cizím obchodníkům dovoleno prodávati výhradně střížní zboží na velkém trhu při tržích 3. dubna a 22. květ.

Netvořice: 6. břez., 17. kv., 2. čce, 27. srp., 16. říj., 10. pros.

Neveklov: 3. ún., 21. břez., 22. kv., 4. srp., 29. září, 4. pros.

Německé Jablonné: 30. dub., 17. září, 26. list.

Německý Benešov: 3. dub., 25. čce, 15. říj., 18. pros.

Německý Brod: 16. led. **VDK**, 20. ún. **DK**, 20. břez. **VDK**, 17. dub. **DK**, 15. kv. **VDK**, 19. čna **DK**, 17. čce **VDK**, 21. srp. **DK**, 18. září **VDK**, 16. říj. **DK**, 20. list. **VDK**, 18. pros. **DK**.

Nová Bystrice: 9. led. **D**, 13. ún. **D**, 12. břez. **V**, 13. břez. **D**, 10. dub. **D**, 18. dub. **V**, 8. kv. **D**, 12. čna **D**, 2. čce **VD**, 10. čce **D**, 14. srp. **D**, 23. srp. **V**, 11. září **D**, 1. říj. **V**, 9. říj. **D**, 13. list. **D**, 26. list. **V**, 11. pros. **D**, 21. pros. **V**.

Nová Cerekv: 9. led. **D**, 24. ún. **VD**; — vše **D**: 13. břez., 10. dub., 8. kv., 12. čna; — 25. čce **VD**, 14. srp. **D**, 21. září **VD**, 9. říj. **D**, 13. list. **D**, 11. pros. **D**.

Nová Paka: 2. led. **VD**, 13. břez. **D**; — vše **VD**: 8. kv., 19. čna, 10. srp., 25. září, 12. list.; — 18. pros. **D**.

Nové Benátky vše **VDK**: 5. ún., 5. břez., 26. břez., 14. kv., 4. čna, 23. čce, 3. září, 12. list., 17. pros.

Nové Dvory vše **VD**: 25. led., 15. břez., 9. dub., 17. kv., 26. čce, 17. září, 29. říj., 17. pros.

Nové Hradý v jižních Čechách: 12. břez., 13. čna, 21. září, 3. pros.

Nové Hradý u Vysokého Mýta: 19. břez., 25. čna, 17. září, 3. pros.

Nové Město nad Metují vše **VD**: 22. led., 24. dub., 26. čna, 14. září, 5. list.

Nové Město pod Smrkem: 8. led., 26. břez., 4. čna, 10. září, 12. list.

Nové Strakonice viz **Strakonice**.

Nové Strašecí vše **VDK**: 5. ún., 22. břez., 8. kv., 28. čna, 27. srp., 15. říj., 4. pros.

Nový Bydžov: 2. led. **D**, 6. ún. **D**, 20. ún. **VD**, 3. dub. **D**, 15. kv. **VD**, 19. čna **D**, 17. čce **D**, 31. čce **D**, 3. září **VD**, 9. říj. **VD**, 13. list. **D**, 17. pros. **VD**.

Nový Hrádek: 22. břez., 9. kv., 20. srp., 1. říj., 17. pros.

Nový Knín: 11. led. **D**, 8. ún. **VDK**, 1. břez. **D**, 26. břez. **VD**, 9. kv. **VD**, 15. čna **VDK**, 19. čce **D**, 16. srp. **VD**, 17. září **VDK**, 15. říj. **VD**, 15. list. **D**, 4. pros. **VDK**.

Nový Kostel: 9. dub., 29. čce, 17. září, 12. list.

Nový Rychnov vše **VD**: 5. ún., 7. kv., 13. srp., 12. list.

Nymburk: 24. led. **VDK**, 14. ún. **DK**, 7. břez. **VDK**, 11. dub. **DK**, 9. kv. **VDK**, 30. kv. **DK**; — vše **VDK**: 27. čna, 22. srp., 19. září; — 10. říj. **DK**, 30. říj. **VDK**, 19. pros. **VDK**.

Nýrsko: 5. břez., 22. kv., 30. čce, 17. září, 21. pros.

Nýřany: 1. ún., 3. kv., 16. srp., 2. list.

Olešnice v Orlických horách: 26. břez., 14. kv., 22. říj.

Oloví: 7. kv., 30. září.

Opaňany: 1. ún., 1. břez., 2. kv., 1. září, 30. říj., 1. pros.

Opatov: 22. břez., 14. kv., 4. říj., 20. pros.

Opočno u Náchoda vše **VD**: 25. led., 12. břez., 25. dub., 30. čna, 29. srp., 20. říj., 6. pros. — Trh poutní 1. srpna (2 dni).

Osečná vše **VD**: 12. břez., 18. čna, 17. září, 29. říj., 17. pros.

Osek u Duchcova: 14. břez., 4. září, 8. list.

Ostrov u Karlových Varů vše **D**: 8. led., 12. ún., 12. břez., 9. dub., 14. kv., 11. čna; — 18. čna **V**, 9. čce **D**, 13. srp. **D**, 10. září **D**, 8. říj. **D**, 15. říj. **V**, 12. list. **D**, 10. pros. **D**, 17. pros. **V**.

Pacov: 8. led. **VDK**, 26. ún. **VDK**, 21. břez. **DK**, 30. dub. **VDK**, 18. kv. **DK**, 4. čna **VDK**, 26. čce **VDK**, 22. srp. **DK**; — vše **VDK**: 24. září, 8. říj., 12. list., 4. pros. — Některé trhy budou přeloženy, aby nekolidovaly s trhy v okolních městech.

Panenský Týnec: 3. ún., 29. dub., 4. září, 13. list.

Paroubice: 5. ún. **DK**, 7. ún., 26. ún. **DK**, 16. dub. **DK**, 7. kv., 28. kv. **DK**, 23. čce **DK**, 5. září, 22. říj. **DK**, 10. pros. **DK**, 11. pros.

Pečky: 1. břez., 17. kv., 23. srp., 15. list.

Pelhřimov: 13. led. **VDK**, 3. ún. **DK**, 3. břez. **VDK**, 7. dub. **DK**, 5. kv. **DK**, 2. čna **VDK**, 7. čce **DK**, 4. srp. **DK**, 1. září **VDK**, 6. říj. **DK**, 3. list. **VDK**, 1. pros. **DK**.

Pernink: 27. a 28. kv., 29. čce, 17. září.

Petrovice u Chabařovic: 14. kv., 8. říj.

Petrovice u Sedlčan vše **VD**: 15. ún., 16. dub., 4. čna, 17. čce, 20. srp., 25. září, 8. list.

Písek: 11. led. **VDK**, 14. ún. **D**; — vše **VDK**: 15. břez., 29. kv., 23. čce, 14. září, 19. list.

Planá: 10. led. **D**, 14. ún. **D**, 14. břez. **D**, 27. břez. **V**, 11. dub. **D**, 9. kv. **D**, 14. kv. **V**; — vše **D**: 13. čna, 11. čce, 8. srp., 12. září, 10. říj.; — 16. říj. **V**, 14. list. **D**, 12. pros. **D**, 21. pros. **V**.

Plánice: 11. led. **VD**, 15. břez. **VD**, 30. břez. **V**; — vše **VD**: 12. dub., 24. kv., 19. čce, 13. září, 18. říj., 15. list.; — 21. pros. **V**.

Plasy vše **VD**: 5. břez., 9. čce, 10. září, 5. list.

Plesná: 7. kv., 8. říj.

Plzeň: 8. led. **DK**, 7. ún. **DK**, 26. ún. **VDK**, 4. dub. **DK**, 14. kv. **DK**, 11. čna **VDK**, 2. čce **DK**, 1. srp. **DK**, 27. srp. **VDK**, 1. říj. **DK**, 12. list. **VDK**, 10. pros. **DK**.

Poběžovice vše **VD**: 19. břez., 2. kv., 2. čce, 10. září, 6. pros.

Pocinovice: 5. dub., 16. září, 13. pros.

Počátky: 2. led. **DK**, 6. ún. **DK**, 6. břez. **VDK**, 3. dub. **DK**, 8. kv. **VDK**, 5. čna **DK**, 3. čce **VDK**, 7. srp. **DK**, 4. září **DK**, 2. říj. **VDK**, 6. list. **DK**, 4. pros. **VDK**.

Podbořany vše **VD**: 28. břez., 27. čna, 10. říj., 19. pros.

Poděbrady: 9. led. **VD**, 12. ún. **D**, 26. břez. **VD**, 30. břez. (týd.), 13. dub. **VD**, 11. kv. **VD**, 19. čna **D**; — vše **VD**: 9. čce, 31. srp., 17. září, 16. říj., 26. list.; — 11. pros. **D**, 24. pros. (týdenní).

Poleň: 13. čce, 2. list.

Police nad Metují vše **VD**: 8. led., 30. dub., 4. čce, 6. list.

Polička: 10. led. **D**, 11. led., 28. ún. **D**, 1. břez., 25. dub. **D**, 26. dub., 27. čna **D**, 28. čna, 29. srp. **D**, 30. srp., 31. říj. **D**, 2. list.

Polná: 17. led. **D**, 21. ún. **VD**, 14. břez. **D**, 11. dub. **D**, 2. kv. **VD**, 13. čna **VD**, 25. čce **D**, 22. srp. **D**, 3. říj. **VD**, 17. říj. **D**, 14. list. **D**, 19. pros. **D**.

Postoloprty: 19. ún. **D**, 26. břez. **VD**, 28. kv. **VD**, 10. září **VD**, 24. září **D**, 30. list. **VD**.

Prachatice: 11. led., 1. břez., 26. dub., 26. čce, 27. září, 15. list.

Prácheň: 17. kv. **VD**, 16. říj. **VD**.

Prčice vše **VD**: 12. ún., 12. břez., 11. kv., 18. čna, 20. srp., 29. říj., 10. pros.

Proseč: 5. ún. **VD**, 28. břez. (týd.); — vše **VD**: 11. kv., 16. čce, 8. říj., 19. list.; — 19. pros. (týd.).

Prostivín vše **VD**: 21. ún., 18. dub., 30. kv., 27. čna, 29. srp., 19. září, 10. říj., 7. list., 19. pros.

Přebuz: 12. ún., 7. kv., 27. srp., 5. list.

Přelouč: 2. led. **D**, 15. ún. **D**, 20. břez. **VDK**, 24. dub. **VDK**, 6. čna **D**; — vše **VDK**: 2. čce, 6. srp., 18. září; — 30. říj. **D**, 24. list. **VDK**, 18. pros. **VDK**.

Přestice: 19. ún. **VD**, 1. břez. **D**, 29. břez. (jen pro domácí) **V**, 29. břez. **D**, 14. kv. **VD**, 14. čna **D**, 13. srp. **VD**, 30. srp. **D**, 22. říj. **VD**, 15. list. **D**, 21. pros. (jen pro domácí) **V**, 22. pros. **D**.

Příbram vše **VD**: 5. ún., 9. dub., 25. čna, 3. září, 7. list.

Příbyslav vše **VD**: 15. led., 17. ún., 3. břez., 17. břez., 16. dub., 22. kv., 25. čna, 16. čce, 20. srp., 10. září, 29. říj., 3. pros.

Přídoň: 12. srp. (poutní).

Příckovice vše **VD**: 23. dub., 6. srp., 15. říj.

Přímda: 29. dub., 15. říj.

Přísečnice: 7. kv., 16. srp., 18. říj., 21. pros.

Rabí: 21. břez., 28. kv., 24. srp., 15. list.

Radnice u Rokycan: 19. břez. **VD**, 29. břez. (týd.); — vše **VD**: 14. kv., 23. čce, 10. září, 22. říj., 21. pros.

Radomyšl: 23. dub., 11. čna, 21. září, 26. list.

Radonice: 12. břez., 26. list.

Rakovník vše **VDK**: 1. břez., 2. kv., 16. čce, 17. září, 6. list., 14. pros.

Rataje nad Sázavou: 26. břez., 16. kv., 20. září, 24. pros. (nebo 17. pros.?).

Reischdorf: 17. kv., 13. září.

Rejstejn vše **VD**: 20. led., 23. dub., 20. čna, 21. srp., 6. list.

Rokycany: 19. ún. **VD**, 6. dub. **D**, 22. kv. **VD**, 7. čce **D**, 6. srp. **VD**, 7. září **D**, 8. říj. **VD**, 3. pros. **VD**.

Rokytnice v Orlických horách vše **VD**: 6. ún., 19. břez., 7. čna, 4. září, 6. list.

Ronov nad Doubravou: 15. ún., 29. břez., 17. kv., 19. čce, 20. září, 15. list., 20. pros.

Rossbach: 25. a 26. čna, 24. a 25. září.

Roudnice nad Labem vše **VDK**: 7. ún., 7. břez., 4. dub., 2. kv., 6. čna, 4. čce, 1. srp., 5. září, 3. říj., 7. list., 5. pros., 21. pros.

Rovensko pod Troskami vše **VD**: 30. led., 19. břez., 24. dub., 26. čna, 18. září, 12. list., 18. pros.

Rožďalovice vše **VD**: 25. led., 22. břez., 8. kv., 19. čce, 16. srp., 20. září, 18. říj., 15. list., 20. pros.

Rožmberk: 20. led., 23. dub., 9. září, 6. pros.

Rožmítal na Šumavě: 6. kv., 29. čce.

Rožmítal pod Třemšínem vše **VD**: 17. led., 19. břez., 2. kv., 4. čna, 10. srp., 24. září, 19. říj., 26. list.

Bumbrk: 21. břez., 16. kv., 20. srp., 22. řij., 12. pros.
Bychnov u Jablonce nad Nisou: 19. břez., 7. kv., 23. čce, 28. září (poutní), 3. pros.
Bychnov nad Kněžnou vše VD: 7. břez., 3. kv., 4. čce, 21. září, 13. pros.
Bychnov nad Malší: 4. ún., 3. čna, 30. list.
Řevnice: 26. ún., 30. kv., 10. řij.
Říčany: 26. led. **DK**, 1. břez. **VDK**, 3. dub. **DK**, 2. kv. **VDK** (sice ustanoven, avšak koná se o 2 až 3 dni později, po dohodě s městským úřadem v Benešově u Pr.), 2. čna **DK**, 7. čce **VDK**, 30. srp. **VDK**, 1. řij. **VDK**, 16. řij. **DK**, 15. list. **VDK**, 17. pros. **VDK**.
Sadská: 8. led., 25. čna, 27. srp., 22. řij.
Sangerberg: 24. břez., 7. čna, 18. řij., 22. pros.
Sázava: 20. břez., 14. čna, 22. září, 1. pros.
Seč: 20. ún., 20. břez., 8. kv., 21. čna, 3. září, 13. list.
Sedlčany vše VD: 17. led., 7. břez., 28. břez., 23. dub., 16. kv., 30. čna, 1. srp., 1. září, 10. řij., 12. list., 19. pros.
Sedlec na dráze Wilsonově: 22. led. **VD**, 15. břez. **VD**, 30. břez. **VD**. — vše **VD**: 24. dub., 22. kv., 26. čna, 11. čce, 2. srp., 3. září, 1. řij., 19. list., 6. pros.
Sedlec u Karlových Varů: 21. břez., 3. řij.
Sedlice u Blatné vše VD: 14. ún., 22. břez., 25. dub., 28. kv., 4. čce, 24. srp., 29. září, 17. řij., 12. list.
Semily vše VD: 29. led., 12. břez., 30. dub., 18. čna, 3. září, 22. řij., 30. list. — 21. pros. vánoční.
Senožaty vše D: 19. led., 16. ún., 16. břez., 20. dub., 18. kv., 15. čna, 20. čce, 17. srp., 21. září, 19. řij., 16. list., 21. pros.
Sepkov: 28. ún. **D**, 1. čna **VD**, 4. září **D**, 9. řij. **VD**.
Sezemice vše VD: 18. led., 21. břez., 16. kv., 24. srp., 29. řij.
Schönbach u Chebu: 30. dub., 22. řij., 30. list.
Schönfeld v západních Čechách: 25. břez., 15. čce, 12. list., 23. pros.
Schwaderbach: 28. kv., 15. srp.
Skalice u České Lípy: 26. břez., 7. kv., 30. čce, 5. list.
Skapce: 14. ún., 27. kv.
Skuteč vše VD: 27. led., 20. ún., 23. břez., 15. kv., 6. srp., 14. září, 12. list., 13. pros.
Slaný: 3. ún. **DK**, 17. břez. **VDK**, 7. dub. **DK**, 9. kv. **VDK**, 21. čna **DK**, 13. čce **VDK**, 18. srp. **DK**, 24. září **VDK**, 30. řij. **DK**, 17. list. **DK**, 6. pros. **VDK**.
Slatiňany: 5. ún., 16. dub., 25. čna, 20. srp., 15. řij., 10. pros.
Smečno: 24. dub., 1. řij.
Smidary vše VD: 20. břez., 2. kv., 19. čce, 11. září, 6. list.
Smirice: 7. ún., 18. dub., 4. čce, 26. září, 28. list.
Smržovka: 12. břez., 30. dub., 16. čce, 5. list., 17. pros.
Soběslav: 8. led. **D**, 12. ún. **VD**, 12. břez. **D**, 9. dub. **D**, 14. kv. **D**, 11. čna **VD**, 9. čce **D**, 13. srp. **D**, 10. září **VD**, 8. řij. **D**, 12. list. **VD**, 10. pros. **D**.
Sobotka: 11. led. **VD**, 20. břez. **VD**, 4. kv., 8. čna **D**; vše **VD**: 23. čce, 24. srp., 29. září, 26. list.
Solnice: 12. ún., 5. dub., 25. čna, 1. září, 29. řij., 7. pros.
Spálené Poříčí vše VD: 19. břez., 24. kv., 9. čce, 3. září, 19. list.
Stachy vše VD: 15. led., 24. ún., 1. čna, 10. srp., 24. září, 26. list.
Staňkov vše VD: 2. led., 20. břez., 15. kv., 30. čce, 9. řij., 13. list.
Stanovice: 30. kv., 26. září, 12. pros.
Staré Sedlště: 12. břez., 30. dub., 8. řij., 10. pros.
Staré Sedlo: 20. břez., 22. kv., 9. čce, 24. září, 7. list., 19. pros.
Stárkov: 26. břez., 14. kv., 20. srp., 22. řij., 17. pros.
Starý Plzenec vše VD: 26. břez., 25. dub., 20. srp., 28. list.
Stod vše VDK: 8. ún., 24. dub., 21. čce, 3. řij., 6. list.
Strakonice vše VDK: 3. led., 8. břez., 8. kv., 17. čce, 4. září, 23. řij. — **Za Nové Strakonice:** 16. dub. **VDK**, 19. čna **VDK**.
Stráž nad Nežárkou: 5. ún. **VD**, 19. břez. **VD**, 25. dub. **D**; vše **VD**: 7. čna, 24. srp., 15. řij., 13. pros.
Stráž pod Balskem: 28. břez., 16. kv., 8. řij., 19. pros.
Stráž u Tachova: 28. září, 26. list.
Strážov na Šumavě vše VD: 1. břez., 26. dub., 26. čce, 20. září, 15. list., 20. pros.
Strmilov: 2. led., 26. ún., 23. dub., 4. čna, 1. září, 16. řij., 1. pros.
Stropnice: 2. ún., 10. kv., 6. list.
Strunkovice vše VD: 17. břez., 28. kv., 13. čce, 10. srp., 4. řij., 15. pros.
Stříbrné Hory: 19. dub. **VD**, 1. čna **D**, 9. čce **VD**, 29. září **VD**, 31. řij. **D**, 10. pros. **VD**.
Stříbro: 8. led., 16. dub., 13. srp., 22. řij.
Suchdol nad Lužnicí vše D: 2. led., 6. ún., 6. břez., 3. dub., 8. kv., 5. čna, 3. čce, 7. srp., 4. září, 2. řij., 6. list., 4. pros.
Suniperk: 1. kv., 29. září.
Sušice: 8. led. **VDK**, 1. břez. **VDK**, 26. břez. **D**, 26. dub. **D**, 14. kv. **VDK**, 2. čce **D**, 16. srp. **VDK**, 4. řij. **VDK**, 27. list. **D**.
Světlá nad Sázavou: 6. ún. **D**, 6. břez. **D**, 19. břez. (poutní), 3. dub. **D**, 23. dub. **VD**, 30. dub. **D**, 5. čna **D**, 3. čce **D**, 7. srp. **D**, 24. srp. **VD**, 4. září **D**, 28. září (poutní), 2. řij. **D**, 6. list. **D**, 27. list. **VD**.
Svoboda nad Úpou: 6. břez., 5. čna, 11. září, 22. řij., 4. pros.
Svratka vše VD: 22. led., 9. dub., 4. čce, 18. září, 7. list.
Šluknov: 19. břez., 14. kv., 15. řij., 10. pros.
Šmídeberk: 30. dub. **VD**, 6. srp. **VD**.
Štěkeň vše VD: 20. ún., 11. kv., 28. srp., 24. září, 8. list.
Štětí vše VD: 12. dub., 23. srp., 11. řij., 13. pros.
Štoky vše VD: 8. ún., 22. břez., 21. čna, 16. srp., 8. list., 13. pros.
Švihov: 5. ún. **VDK**, 3. dub. **VDK**, 7. kv. **DK**, 18. čna **VDK**, 6. srp. **DK**, 24. září **VDK**, 5. list. **DK**, 17. pros. **VDK**.
Tábor: 22. led. **DK**, 20. ún. **DK**, 12. břez. **VDK**, 17. dub. **DK**, 25. kv. **VDK**, 14. čna **DK**, 17. čce **DK**, 22. srp. **VDK**, 18. září **DK**, 16. řij. **VDK**, 6. list. **DK**, 28. list. **VDK**, 18. pros. **DK**.
Tachov: 7. ún. **D**, 7. břez. **D**, 26. břez., 4. dub. **D**, 2. kv. **D**, 4. čna, 6. čna **D**, 4. čce **D**, 1. srp. **D**, 2. srp. **D**, 5. září **D**, 3. řij. **VD**, 7. list. **D**, 5. pros. **D**, 21. pros.
Teplá: 31. led., 28. břez., 16. kv., 18. čce, 1. září, 17. řij., 19. pros.
Teplice vše D: 2. led., 6. ún., 6. břez., 3. dub., 2. kv.; — 7. kv. **V**; — vše **D**: 5. čna, 3. čce, 7. srp., 4. září, 2. řij.; — 15. řij. **V**, 6. list. **D**, 4. pros. **D**.
Teplice nad Metují: 16. led., 15. kv., 21. srp., 6. list.
Terezin vše VD: 3. dub., 2. čce, 1. řij., 3. pros.
Touškov: 11. led. **D**, 15. ún. **VD**, 8. břez. **D**, 12. dub. **VD**, 11. kv. **D**, 7. čna **VD**, 12. čce **D**, 2. srp. **VD**, 13. září **D**, 11. řij. **VD**, 8. list. **D**, 10. pros. **VD**.
Toužim: 2. led. **D**, 6. ún. **D**, 6. břez. **D**, 29. břez. **VDK**, 3. dub. **D**, 8. kv. **D**, 16. kv. **VDK**, 5. čna **D**, 3. čce **D**, 19. čce **VDK**, 7. srp. **D**, 4. září **D**, 13. září **VDK**, 2. řij. **D**, 6. list. **D**, 15. list. **VDK**, 4. pros. **D**, 20. pros. **VDK**.
Trhová Kamenice vše VD: 11. led., 1. břez., 15. břez., 29. břez., 17. kv., 12. čce, 2. srp., 13. září, 8. list., 13. pros.
Trhové Sviny: 10. led. **D**, 28. břez. **VD**, 10. řij. **VD**, 4. pros. **V**.
Trhový Štěpánov vše VD: 28. břez., 16. kv., 24. srp., 9. řij., 19. pros.
Trmice: 2. a 3. dub., 9. a 10. pros.
Trutnov: 29. led., 19. břez., 17. kv., 30. čce, 1. řij., 19. list.
Třebechovice pod Orebem: 31. led. **VD**, 28. ún. **D**, 3. dub. **VD**, 4. kv. **D**, 7. čna **VD**, 13. čce **D**, 6. srp. **VD**, 27. září **VD**, 25. řij. **D**, 26. list. **VD**.
Třebeň: 5. ún. **D**; — vše **VD**: 24. dub., 3. září, 5. list.; — 17. pros. **V**.
Třeboň: 4. led. **D**, 1. ún. **D**, 24. ún. **VD**, 1. břez. **D**, 5. dub. **D**, 2. kv. **VD**, 3. kv. **D**, 7. čna **D**, 12. čce **D**, 2. srp. **D**, 1. září **VD**, 6. září **D**, 4. řij. **D**, 5. list. **VD**, 8. list. **D**, 6. pros. **D**, 21. pros. **VD**.

H Sekery vše **VD**: 26. břez., 30. čce, 8. řij., 3. pros.
Turnov vše **VDK**: 17. led., 14. břez., 18. dub., 20. čna, 1. srp., 5. září, 31. řij., 12. pros.
Týn nad Vltavou: 11. led. **VD**, 1. ún. **D**, 22. břez. **VD**, 12. dub. **D**, 9. kv. **VD**, 21. čna **VD**, 26. čce **VD**, 16. srp. **D**, 27. září **VD**, 18. řij. **D**, 29. list. **VD**, 20. pros. **D**.
Týnec nad Labem vše **VD**: 8. led., 20. ún., 26. břez., 15. kv., 25. čna, 21. srp., 1. řij., 13. list.
Týnliště nad Orlicí: 26. břez., 28. kv., 10. srp., 18. řij., 21. pros.
Údlice: 26. břez., 10. září, 26. list.
Uhlířské Janovice vše **VD**: 29. led., 5. břez., 3. dub., 14. kv., 15. čna, 16. čce, 20. srp., 3. září, 15. řij., 22. řij., 19. list., 10. pros.
Uhlíněves: 19. dub., 28. čna, 13. září, 25. řij.
Uhohost vše VD: 2. led., 19. břez., 25. dub., 30. čna, 10. řij., 12. list.
Úpice: 6. ún., 27. břez., 15. kv., 24. čce, 4. září, 23. řij., 13. list., 18. pros.
Ústí nad Labem: 19. břez., 12. list.
Ústí nad Orlicí: 12. ún. **DK**, 12. břez. **DK**, 13. břez., 23. dub. **DK**, 14. čna **DK**, 15. čna, 24. čce **DK**, 25. čce, 10. září **DK**, 11. září, 10. list. **DK**, 12. list., 29. pros. **DK**, 31. pros.
Ústěk vše VD: 14. břez., 27. čna (nebo 20. čna), 22. srp., 17. řij.
Ústřet: 20. břez., 17. kv., 25. čna, 18. řij., 22. pros.
Vamberk vše VD: 15. břez., 20. čna, 4. řij., 4. pros. **Varnsdorf**: 7. kv., 5. až 7. srp., 3. a 4. pros.
Vejprty: 14. kv., 16. čce, 10. září.
Velhartice: 7. ún. **VD**, 27. břez. **VD**, 9. kv. **V**, 30. kv. **D**; — vše **VD**: 23. čce, 19. září, 3. list., 13. pros.
Velichov: 26. břez., 23. čce, 12. list., 15. pros.
Velká Hledebe: 7. břez., 8. srp., 3. řij., 5. pros.
Velké Březno: 9. kv., 10. řij.
Velké Hamry vše VD: 19. břez., 14. kv., 24. září, 12. list., 15. pros.
Veltrusy: 21. ún., 19. dub., 20. čna, 22. srp., 10. řij., 19. pros.
Velvary: 20. ún. **VD**, 3. dub. **D**; — vše **VD**: 14. kv., 3. čce, 29. srp.; — 1. řij. **D**, 25. řij. **VD**, 26. list. **VD**.
Verneřice vše VD: 23. dub., 3. září, 15. řij., 30. list.
Veselí nad Lužnicí vše VD: 7. ún., 7. břez., 29. břez., 9. kv., 4. čce, 7. srp., 30. srp., 10. řij., 7. list., 19. pros.
Větrný Jeníkov: 8. led., 27. břez., 25. kv., 25. čce, 17. září, 12. list.
Vildštejn vše D: 9. led., 13. ún., 13. břez., 10. dub., 8. kv., 12. čna; — 25. čna **V**, 10. čce **D**, 14. srp. **D**, 11. září **D**, 1. řij. **V**, 9. řij. **D**, 13. list. **D**, 11. pros. **D**.
Vilémov u Kadaně: Trhy zanikly.
Vimperk vše VD: 19. břez., 28. břez., 15. kv., 4. čce, 24. srp., 12. list., 21. pros.
Vlachovo Březí: 21. ún. **VD**, 28. břez. týd.; — vše **VD**: 25. čce, 19. září, 12. pros.; — 19. pros. týd.
Vlašim vše VD: 9. led., 12. ún., 26. břez., 8. kv., 19. čna, 27. čce, 1. září, 26. září, 2. list., 16. list., 17. pros.
Vodňany vše VDK: 9. led., 6. břez., 10. dub., 15. kv.; — 12. čna **DK**, 16. čce **VDK**, 6. září **VDK**, 9. řij. **DK**, 4. pros. **VDK**, 21. pros. týd.
Vojnáč Městec vše D: 10. ún., 31. břez., 2. čna, 8. září, 6. řij., 10. pros.
Volary: 12. ún., 22. břez., 22. řij., 6. pros.
Volyně: 29. led. **VDK**, 23. ún. **DK**, 30. břez. **V**, 14. kv. **VDK**, 15. čna **DK**, 20. srp. **VDK**, 27. září **DK**, 5. list. **VDK**, 21. pros. **V**.
Votice vše VD: 6. ún., 22. břez., 9. kv., 3. čce, 10. srp., 10. září, 4. řij., 19. řij., 15. list., 21. pros.
Vraný u Peruce: 21. břez., 3. kv., 23. čna, 25. srp., 22. září, 11. řij., 6. pros.
Vrchlabí: 7. kv., 17. září, 26. list.
Vrontek: 21. břez., 12. čna, 25. září, 11. pros.
Všeruby u Touškova: 3. ún., 2. kv., 13. čce, 29. září, 11. list., 6. pros.
Všetaty vše VD: 16. dub., 18. čna, 15. řij., 17. pros.
Vysoké nad Jizerou vše VD: 9. dub. 7. kv., 9. čce, 20. srp., 10. září, 29. řij., 10. pros.
Vysoké Mýto: 14. ún. **D**, 15. ún., 26. břez. **D**, 23. dub. **D**, 24. dub., 2. čce **D**, 3. čce, 20. srp. **D**, 21. srp., 1. řij. **D**, 2. řij., 10. pros. **D**, 11. pros.

Vysoké Veselí vše VD: 24. ún., 24. břez., 23. dub., 25. kv., 25. čna, 14. srp., 29. září, 12. list., 21. pros.
Vyšší Brod: 19. břez., 28. kv., 24. srp., 22. řij.

Záblatí na Šumavě: 4. kv., 30. list.
Zahrádka u Ledče: 8. břez., 15. čna, 27. srp., 16. řij., 30. list.
Zákupy: 20. led., 1. a 2. srp.
Zbiroh vše VD: 26. břez., 18. čna, 24. září, 26. list.
Zbraslav nad Vltavou vše VD: 7. ún., 26. břez., 22. kv., 30. čce, 10. září, 29. řij. **V** prosinci bývá trh povolen na zvláštní žádost.
Zbraslavice vše VD: 6. ún., 20. břez., 2. kv., 29. kv., 3. čce, 13. srp., 2. řij., 30. řij., 26. list., 21. pros.
Zdice vše VD: 27. břez., 19. čna, 25. září, 19. list.
Zlonice vše VDK: 19. ún., 23. dub., 16. srp., 30. list.
Zruč nad Sázavou vše D: 9. ún., 16. břez., 25. kv., 22. čna, 20. čce, 31. srp., 14. září, 26. řij., 23. list.
Zvíkovec: 9. břez., 4. čna, 30. srp., 10. řij.

Žacléř: 6. ún., 30. břez., 21. srp., 12. list.
Žamberk vše VDK: 29. led., 26. břez., 14. kv., 30. čce, 15. řij., 17. pros.
Žatec vše DK: 22. led., 14. ún., 8. břez., 11. dub.; — 14. kv. **VDK**; — vše **DK**: 13. čna, 11. čce, 8. srp.; — 3. září **VDK**, 10. řij. **DK**, 19. list. **VDK**, 12. pros. **DK**.
Žebrák vše VD: 4. led., 22. břez., 22. kv., 13. srp., 27. řij., 19. pros.
Železná Ruda: 3. dub., 25. čna, 8. září, 20. řij.
Železnice: 27. břez., 16. kv., 3. řij., 19. pros.
Železný Brod vše VD: 23. led., 20. břez., 8. kv., 12. čna, 17. čce, 2. řij., 13. list., 11. pros.
Žihle vše VD: 2. kv., 17. čce, 2. řij., 13. list.
Žirovnice vše D: 16. led., 20. ún., 20. břez., 17. dub., 22. kv., 19. čna, 17. čce, 21. srp., 18. září, 16. řij., 20. list., 18. pros.
Žiželice vše VD: 19. břez., 18. dub., 15. čna, 10. srp., 10. září, 5. list., 4. pros.
Žleby: 8. led., 22. ún., 24. srp., 2. list.
Žlutice vše VD: 22. břez., 9. kv., 5. září, 29. řij., 13. pros.

V zemi moravsko-slezské.

Albrechtice u Krnova: 8. led., 10. dub., 20. srp., 15. řij. (nebo 22. řij.).
Andělská Hora: 22. led., 23. dub., 30. čce, 29. řij.
Archlebov: 7. kv. **D**, 8. kv., 13. srp., **D**, 14. srp., 22. řij. **D**, 23. řij., 10. pros. **D**, 11. pros.

Bánov vše VD: 14. břez., 4. čce, 19. září, 19. pros.
Batelov vše VD: 19. ún., 25. čna, 20. srp., 4. pros.
Bílavec: 11. led. **D**, 22. ún. **VD**, 8. břez. **D**, 29. břez. **VD**, 3. kv. **VD**, 7. čna **VD**, 19. čce **D**, 1. září **VD**, 11. řij. **VD**, 8. list. **D**, 6. pros. **VD**.

Bitov: 27. kv., 15. srp.
Blansko vše VD: 12. břez., 14. kv., 10. září, 5. list.
Blatnice, okr. Moravské Budějovice vše VD: 7. ún., 20. čna, 3. řij., 19. pros.

Blížkovice: 12. břez. **D**, 13. břez., 12. kv. **D**, 14. kv., 3. srp. **D**, 10. srp., 6. řij. **D**, 8. řij., 12. pros. **D**, 13. pros.

Blučina: 22. kv., 4. řij., 11. pros.
Bojkovice: 5. ún. **D**, 6. ún.; — vše **VD**: 15. ún., 22. ún., 1. břez., 8. břez., 29. břez., 23. kv.; — 4. čna **D**, 5. čna, 14. srp. **D**, 16. srp., 15. řij. **D**, 16. řij., 19. list. **VD**, 20. pros. **VD**. — Při trzích **D** jen pro místní obchodníky.

Boleradice vše VD: 12. ún., 25. čna, 3. září, 12. list.
Boskovice: 5. ún., 18. čna, 24. září, 26. list.

Bošovice: 7. kv., 12. list.
Bouzov: 15. led., 23. dub., 16. čce, 23. řij.

Brankovice vše VD: 5. ún., 7. kv., 1. řij., 3. pros.
Bretnov: 3. čna, 17. září.

Brno vše K: 19. ún., 14. kv., 3. září, 3. pros.
Brno—Královo Pole vše VD: 20. ún., 28. kv., 1. řij., 4. pros.

Brodek u Konice: 20. břez., 29. srp., 30. řij.
Brodek u Nezamyslic: 30. led., 11. září, 20. list.

Brtnice vše VD: 8. led., 5. břez., 7. kv., 18. čna, 3. září, 5. list.

Bramov vše VD: 14. ún., 28. břez., 20. čna, 29. srp., 3. řij., 12. pros.

Bruntál: 23. led. D, 26. ún., 27. ún. D, 27. břez. D, 24. dub. D, 30. dub., 22. kv. D, 26. čna D, 16. čce, 24. čce D, 28. srp. D, 25. zář. D, 23. řij. D, 12. list., 27. list. D, 27. pros. D.

Brunzels: 3. dub., 9. kv., 3. zář., 15. řij., 10. pros.

Brušperk: 23. břez., 15. kv., 4. zář., 27. list.

Břeclav vše VD: 13. ún., 2. kv., 5. čna; — 24. čce D, 11. zář. VD, 13. list. VD.

Březová nad Svitavou: 22. led., 21. břez., 9. kv., 16. čce, 17. zář., 10. pros.

Bučovice: 5. ún., 6. ún. D, 14. kv., 15. kv. D, 20. srp., 21. srp. D, 29. řij., 30. řij. D.

Budišov nad Budišovkou: 24. břez., 8. kv., 10. čce, 10. zář., 30. list., 21. pros.

Budišov u Třebíče: 15. břez., 9. srp., 29. list.

Bystřice nad Pernštýnem: 2. led. D, 5. ún. D, 6. ún., 6. břez. D, 3. dub. D, 23. dub. D, 24. dub., 8. kv. D, 5. čna D, 3. čce D, 30. čce D, 31. čce, 7. srp. D, 4. zář. D, 17. zář. D, 18. zář., 2. řij. D, 16. řij. D, 17. řij., 6. list. D, 4. pros. D.

Bystřice pod Hostýnem: 12. ún. D, 13. ún., 23. dub. D, 24. dub., 11. čna D, 12. čna, 20. srp. D, 21. srp., 15. řij. D, 16. řij., 3. pros. D, 4. pros.

Břelec: 15. led. D, 16. led., 5. břez. D, 6. břez., 23. dub. D, 24. dub., 25. čna D, 26. čna, 1. řij. D, 2. řij., 19. list. D, 20. list.

Čukmantl: 30. dub., 5. list.

Čejč: 7. břez., 30. kv., 3. řij., 5. pros.

Čejkovice vše VD: 15. led., 30. dub., 10. zář., 5. list.

Černá Hora: 16. led., 13. břez., 27. břez., 15. kv., 7. srp., 9. řij., 18. pros.

Červená Voda: 15. led., 2. kv., 10. čce, 15. řij.

český Těšín: 2. led. K, 8. led. D, 5. ún. K, 12. ún. D, 5. břez. K, 12. břez. D, 3. dub. K, 9. dub. D, 7. kv. K, 14. kv. D, 4. čna K, 11. čna D, 2. čce K, 9. čce D, 6. srp. K, 13. řij. D, 3. zář. K, 10. zář. D, 1. řij. K, 8. řij. D, 5. list. K, 12. list. D, 3. pros. K, 10. pros. D.

Čule: 7. kv., 9. zář.

Dačice: 10. led. D, 14. ún. D, 28. ún. DK, 1. břez., 14. břez. D, 11. dub. D, 7. kv. DK, 8. kv., 9. kv. D, 13. čna D, 11. čce D, 8. srp. D, 13. srp. DK, 14. srp., 12. zář. D, 8. řij. DK, 9. řij., 10. řij. D, 14. list. D, 10. pros. DK, 11. pros., 12. pros. D.

Dambořice vše VD: 31. led., 21. břez., 9. kv., 22. srp., 31. řij., 12. pros.

Dolní Benešov vše VD: 24. dub., 26. čna, 4. zář., 20. list.

Dolní Bobrová: 6. břez. D, 7. břez., 17. dub. D, 18. dub., 21. srp. D, 22. srp., 30. řij. D, 31. řij.

Dolní Dlouhá Loučka: 28. břez., 28. kv., 27. srp., 3. pros.

Dolní Dunajovice: 17. pros.

Dolní Kounice: 22. led., 19. břez., 7. kv., 25. čna, 3. zář., 20. list.

Dolní Věstonice: 8. led., 26. břez., 7. kv., 30. čce, 24. zář., 3. pros.

Domamil vše VD: 27. led., 3. břez., 7. čce, 3. list.

Doubravice nad Svitavou: 22. led., 22. kv., 27. srp., 30. řij.

Donbravnik: 15. led., 8. kv., 18. čna, 10. zář., 27. list.

Drahany: 22. břez., 27. zář.

Dražetice vše VD: 14. ún., 25. dub., 10. srp., 21. pros.

Drnholec: 8. led., 9. led. D, 16. led. D, 20. ún. D, 5. břez., 6. břez. D, 20. břez. D, 17. dub. D, 23. dub.; — vše D: 24. dub., 15. kv., 19. čna, 17. čce, 21. srp.; — 27. srp. V, 28. srp. D, 18. zář. D, 1. řij. V; — vše D: 2. řij., 16. řij., 20. list., 18. pros.

Dřevohostice: 19. břez. D, 20. břez., 7. kv. D, 8. kv., 16. čce D, 3. zář. D, 4. zář., 12. list. D, 13. list.

Dub nad Moravou: 24. led., 21. břez., 27. čna, 14. list.

Dvorce na Moravě: 13. břez., 23. kv., 21. zář., 6. pros.

Dyjkovice: 22. led., 1. řij.

Frenštát pod Radhoštěm: 2. led. VD, 10. dub. VD, 26. čna VD, 31. čce D, 2. řij. VD, 6. list. D.

Frydberk: 12. ún., 3. dub., 2. čce, 22. řij.

Frydek vše VDK: 8. led., 12. břez., 7. kv., 18. čna, 26. čce, 1. řij., 19. list.

Frydlant nad Moravicí: 19. břez., 22. kv., 17. zář., 21. pros.

Frydlant nad Ostravicí vše VD: 24. dub., 2. čce, 24. zář.

Fryšták vše VD: 15. led., 26. břez., 14. kv., 2. čce, 3. zář., 1. řij., 10. pros.

Fryštát: 2. led. D, 6. ún. D, 21. ún., 6. břez. D, 3. dub. D, 30. dub. D, 16. kv., 5. čna D, 3. čce D, 1. srp., 7. srp. D, 4. zář. D, 2. řij. D, 17. řij., 6. list. D, 4. pros. D.

Fryvaldov vše K: 13. ún., 8. kv., 11. zář., 13. list.

Fulnek: 19. břez., 30. dub., 9. čce, 8. řij., 10. pros.

Halenkov vše VD: 20. ún., 12. čna, 3. zář., 14. pros.

Hanušovice: 3. břez., 2. čna, 1. zář., 1. pros.

Hlučín vše VD: 2. kv., 4. čce, 3. řij.

Hluk: 1. břez., 24. kv., 27. zář., 29. list.

Hodonín: 19. ún. DK, 20. ún., 19. břez. DK, 20. břez., 7. kv. DK, 8. kv., 4. čna DK, 5. čna, 13. srp. DK, 14. srp., 22. řij. DK, 23. řij., 26. list. DK, 27. list., 17. pros. DK, 18. pros.

Hodslavice: 12. břez., 22. kv., 16. čce, 8. řij.

Holešov: 4. led. D, 1. ún. D, 1. břez. D, 8. břez., 5. dub. D, 3. kv. D, 7. čna VD, 12. čce D, 2. srp. D, 16. srp., 6. zář. D, 4. řij. D, 25. řij., 8. list. D, 6. pros. D, 20. pros.

Horní Bečva vše VD: 8. kv., 10. čce, 11. zář., 6. list.

Horní Benešov: 7. břez., 2. kv., 18. zář., 27. list.

Horní Bobrová: 9. led. D, 10. led., 19. čna D, 20. čna, 13. list. D, 14. list.

Horní Dunajovice: 22. břez., 23. srp.

Hosťerádice: 6. ún., 7. ún. D, 8. kv., 9. kv. D, 14. srp., 16. srp. D, 11. zář., 12. zář. D, 20. list., 21. list. D.

Hoštálkov vše VD: 24. led., 21. břez., 11. čce, 10. řij.

Hovětín vše VD: 2. kv., 26. čna, 31. čce, 9. řij.

Hrabyně vše VD: 23. led., 19. břez., 16. kv., 2. čce, 11. zář., 29. řij.

Hradec u Opavy vše VD: 26. břez., 4. čna, 25. čce, 1. řij., 12. list.

Hrádek u Znojma: 13. břez., 21. srp.

Hranice: 26. ún. D, 27. ún., 25. čna D, 26. čna, 10. zář. D, 11. zář., 10. řij. D, 3. pros. D, 4. pros.

Hrotovice: 21. břez., 30. kv., 22. srp., 5. pros.

Hroznová Lhota: 5. ún. D, 6. ún., 12. břez. D, 13. břez., 30. dub. D, 2. kv., 2. čce D, 3. čce, 13. srp. D, 14. srp., 17. zář. D, 18. zář., 3. pros. D, 4. pros.

Hrušovany nad Jevišovkou: 3. led. D, 4. led., 2. kv. D, 3. kv., 9. srp. D, 10. srp., 14. list. D, 15. list.

Hulín: 16. led., 28. kv., 27. srp., 23. řij.

Hustopeče nad Bečvou: 6. ún., 8. kv., 4. zář., 6. list.

Hustopeče u Brna vše VDK: 1. ún., 22. břez., 17. kv., 28. čna, 13. zář., 18. řij., 13. pros.

Chropyně: 16. dub., 3. zář., 22. řij.

Ivančice vše D: 4. led., 1. ún., 1. břez., 5. dub., 3. kv., 7. čna, 7. čce, 2. srp., 6. zář., 4. řij.; — 11. řij. V, 2. list. D, 6. pros. D.

Ivanovice na Hané: 21. břez., 22. kv., 12. zář., 4. pros.

Jablunkov: 7. kv., 1. řij.

Janov u Jindřichova: 15. břez., 28. kv., 20. zář., 13. pros.

Jaroměřice nad Rokytinou: 2. led. D, 29. led. D, 19. ún. D, 20. ún., 5. břez. D, 9. dub. D, 7. kv. D, 4. čna D, 5. čna, 16. čce D, 17. čce, 27. srp. D, 24. zář. D, 25. zář., 8. řij. D, 12. list. D, 13. list., 31. pros. D.

Jaroslavice: 11. led. D, 8. ún. D, 8. břez. D, 31. břez., 12. dub. D, 9. kv. D, 14. čna D, 12. čce D, 9. srp. D, 13. srp., 13. zář. D, 24. zář., 11. řij. D, 8. list. D, 13. pros. D.

Javorník: 2. kv., 29. řij.

Jedovnice: 5. ún., 9. dub., 28. kv., 1. řij.

Jemnice: 16. led. D, 8. ún. DK, 9. ún.; — vše D: 20. ún., 20. břez., 17. dub.; — 21. dub. DK, 23. dub. V, 15. kv. D, 2. čna DK, 4. čna V, 19. čna D, 17. čce D, 24. čce DK, 25. čce V, 21. srp. D, 18. zář. D, 27. zář. DK, 29. zář. V, 16. řij. D, 20. list. D, 1. pros. DK, 3. pros. V, 18. pros. D.

Jevíčko: 29. led., 30. dub., 27. srp., 19. list.

Jihlava: 31. led. D, 28. ún. D, 1. břez., 28. břez. D, 25. dub. D, 17. kv.; — vše D: 30. kv., 27. čna, 25. čce, 29. srp.; — 20. zář. V; — vše D: 24. zář., 31. řij., 28. list., 27. pros.

Jimramov vše **VD**: 19. břez., 14. kv., 24. zář., 10. pros.
Jivová: 22. břez., 9. kv. (2 dni), 11. řij., 13. pros.
Kamenice u Jihlavy vše **VD**: 8. ún., 15. břez., 17. kv., 19. čce, 4. řij., 29. řij., 21. pros.
Kalč: 12. ún. **D**, 12. břez. **D**, 13. břez., 7. kv. **D**, 8. kv., 2. čce **D**, 3. čce, 17. zář. **D**, 18. zář., 8. řij. **D**, 19. list. **D**, 20. list.
Klimkovic vše **VD**: 10. led., 12. břez., 2. kv., 28. kv., 10. srp., 29. zář., 26. list.
Klobouky u Brna: 15. led., 16. led. **D**, 26. ún., 27. ún. **D**, 16. dub., 17. dub. **D**, 28. kv., 29. kv. **D**, 9. čce, 10. čce **D**, 13. srp., 14. srp. **D**, 1. řij., 2. řij. **D**, 10. pros., 11. pros. **D**.
Kněžice u Jihlavy vše **VD**: 4. led., 8. břez., 12. čce, 8. list.
Kojetín: 19. břez. **D**, 27. břez., 30. dub. **D**, 8. kv., 10. zář. **D**, 18. zář., 12. list. **D**, 20. list.
Kokory: 17. led., 18. dub., 4. čce, 31. řij.
Kolštejn: 19. břez., 7. čce, 7. list.
Komorní Lhotka: 30. dub., 15. řij.
Konice: 26. břez. **D**, 27. břez., 15. kv. **D**, 16. kv., 11. zář. **D**, 12. zář., 12. list. **D**, 13. list., 17. pros. **D**, 18. pros.
Koryčany: 9. dub. **D**, 10. dub., 28. kv. **D**, 29. kv., 13. srp. **D**, 17. pros. **D**, 18. pros.
Kralice na Hané: 9. dub., 3. zář.
Krnov: 16. led. **D**, 20. ún. **D**, 5. břez., 20. břez. **D**, 17. dub. **D**, 14. kv., 15. kv. **D**, 19. čna **D**, 17. čce **D**, 21. srp. **D**, 10. zář., 18. zář. **D**, 16. řij. **D**, 20. list. **D**, 26. list., 18. pros. **D**.
Kroměříž: 23. led. **DK**, 27. ún. **VDK**, 27. břez. **DK**, 24. dub. **DK**, 1. kv. (bude přeložen dle vyhlášky); — vše **DK**: 22. kv., 26. čna, 24. čce, 28. srp.; — 25. zář. **VDK**, 23. řij. **DK**, 27. list. **DK**, 18. pros. **V**, 25. pros. **DK** (bude přeložen dle vyhlášky).
Krumperky: 3. dub., 23. čce, 12. list.
Křenov: 12. břez., 28. kv., 29. řij.
Křtiny: 19. břez., 10. kv., 2. čce, 2. list.
Kunovice vše VD: 8. ún., 12. dub., 6. zář., 20. pros.
Kunštát na Moravě vše VD: 3. led., 21. břez., 7. kv., 27. čna, 3. řij., 31. řij.
Kuřim: 22. led., 30. dub., 23. čce, 5. list.
Kvasice: 29. led. **VD**, 5. břez. **D**, 9. dub. **VD**, 13. srp. **VD**, 1. řij. **D**, 26. list. **VD**.
Kyjov: 2. led. **D**, 5. ún. **DK**, 6. ún., 12. břez. **DK**, 13. břez., 3. dub. **D**, 8. kv. **D**, 18. čna **DK**, 19. čna, 3. čce **D**, 7. srp. **D**, 3. zář. **DK**, 4. zář., 2. řij. **D**, 6. list. **D**, 3. pros. **DK**, 4. pros.
Lanžhot: 15. kv., 28. srp., 6. list.
Lednice: 8. led., 30. dub., 3. zář., 13. pros.
Letovice vše VD: 5. břez., 28. břez., 16. kv., 2. čce, 3. zář., 12. list., 19. pros.
Lipník nad Bečvou: 3. led. **D**, 29. led. **D**, 30. led., 7. ún. **D**, 7. břez. **D**, 8. břez., 4. dub. **D**, 2. kv. **D**, 6. čna **D**, 7. čna, 4. čce **D**, 1. srp. **D**, 6. srp. **D**, 7. srp., 5. zář. **D**, 3. řij. **D**, 29. řij. **D**, 30. řij., 7. list. **D**, 6. pros. **D**.
Lipov: 9. dub. **D**, 10. dub., 4. čna **D**, 5. čna, 3. zář. **D**, 4. zář., 17. pros. **D**, 18. pros.
Litendice: 12. břez., 11. čna, 15. řij., 10. pros.
Litovel: 30. led., 20. břez., 19. čna, 25. zář., 4. pros.
Litultovice vše VD: 26. ún., 16. kv., 24. srp., 15. řij.
Lomnice u Tišnova: 8. led., 12. břez., 22. řij.
Loštice: 9. led., 19. břez., 3. čce, 30. řij.
Luka nad Jihlavkou vše VD: 5. ún., 3. dub., 4. čna, 6. srp., 1. řij., 10. pros.
Lysice: 6. ún., 2. kv., 28. srp., 27. list.
Malenovice vše VD: 19. ún., 25. dub., 25. čna, 24. zář., 28. list.
Měnin vše VD: 20. břez., 26. čna, 18. zář.
Měrní vše VD: 24. ún., 27. břez., 15. kv., 25. čna, 23. řij., 11. pros.
Město Libavá: 8. led., 26. břez., 14. kv., 23. čce, 5. list.
Město Žďár vše VD: 8. led., 12. ún., 12. břez., 9. dub., 14. kv., 11. čna, 9. čce, 13. srp., 10. zář., 8. řij., 12. list., 10. pros.
Městys Ředovice: 19. břez., 30. dub., 9. čce, 23. řij.
Mikulov: 6. ún., 20. břez., 15. kv., 7. srp., 18. zář., 6. list., 11. pros.

Mikulovice ve Slezsku: 19. břez., 29. zář.
Miroslav: 8. led. **D**, 5. ún. **D**, 5. břez. **D**, 6. břez., 3. dub. **D**, 7. kv. **D**, 8. kv., 4. čna **D**, 2. čce **D**, 6. srp. **D**, 3. zář. **D**, 4. zář., 1. řij. **D**, 5. list. **D**, 6. list., 3. pros. **D**.
Místek: 4. led. **DK**, 1. ún. **VDK**, 1. břez. **DK**, 5. dub. **VDK**, 3. kv. **DK**, 7. čna **VDK**, 12. čce **DK**, 2. srp. **VDK**, 6. zář. **DK**, 4. řij. **VDK**, 8. list. **DK**, 6. pros. **VDK**.
Modřice: 8. led., 9. dub., 13. srp., 1. řij.
Mohelnice: 5. ún., 7. kv., 11. zář., 12. list.
Mohelno: 22. kv., 24. zář.
Moravská Nová Ves: 3. dub. **VD**, 20. srp. **D**, 21. srp., 10. pros. **D**, 11. pros.
Moravská Ostrava vše K: 22. led., 19. ún., 19. břez., 16. dub., 22. kv., 18. čna, 16. čce, 20. srp., 17. zář., 22. řij., 19. list., 17. pros.
Moravská Radiměř: 25. čce, 17. řij.
Moravská Třebová: 26. ún., 20. srp., 8. řij.
Moravské Budějovice: 8. led. **D**, 9. led., 5. ún. **D**, 26. břez. **D**, 27. břez., 30. dub. **D**, 7. kv. **D**, 8. kv., 25. čna **D**, 30. čce **D**, 27. srp. **D**, 10. zář. **D**, 11. zář., 22. řij. **D**, 23. řij., 5. list. **D**, 3. pros. **D**, 4. pros.
Moravský Beroun: 29. led., 30. dub., 30. čce, 19. list.
Moravský Krumlov: 5. ún., 7. kv., 6. srp., 12. list.
Morkovice: 26. břez., 18. čna, 10. zář., 17. pros.
Mrakotín vše VD: 13. ún., 2. kv., 26. čce, 29. zář.
Mutěnice: 24. dub., 21. srp.
Náměšt na Hané: 19. ún., 24. kv., 29. srp., 7. list.
Náměšt nad Oslavou: 2. led., 5. led. **D**, 3. ún. **D**, 3. břez. **D**, 7. dub. **D**, 17. dub., 5. kv. **D**, 2. čna **D**, 7. čce **D**, 4. srp. **D**, 4. zář., 8. zář. **D**, 6. řij. **D**, 3. list. **D**, 13. list., 7. pros. **D**.
Napajedla: 5. ún. **D**, 6. ún., 27. ún. **D**, 27. břez. **D**, 19. kv. **D**, 22. kv., 3. zář. **D**, 4. zář., 5. list. **D**, 6. list. Trhy bývají překládány.
Nedvědice: 20. břez., 17. čce, 4. zář., 13. pros.
Nezamyslice: 15. kv., 25. zář.
Němčice nad Hanou: 20. břez., 28. srp., 4. pros.
Německá Hůzová: 26. břez., 22. dub., 17. pros.
Německá Lihbina: 19. ún., 30. dub., 20. srp., 29. řij.
Německé: 26. břez., 4. čna, 1. řij., 3. pros.
Nivnice vše VD: 26. ún., 9. dub., 11. čna, 23. čce, 10. zář., 19. list.
Nosilav: 2. kv., 13. list.
Nová Říše: 22. led. **D**, 19. ún. **D**, 11. dub. **D**, 12. dub., 2. čce **D**, 3. čce, 20. srp. **D**, 17. zář. **D**, 18. zář., 22. řij. **D**, 23. řij., 17. pros. **D**.
Nové Hvězdlice: 5. břez., 4. čna, 3. zář., 12. list.
Nové Město na Moravě: 17. led. **D**, 6. ún. **D**, 7. ún., 31. břez. **D**, 11. dub. **D**, 15. kv. **D**, 16. kv. **VD**, 17. čce **D**, 18. čce, 25. srp. **D**, 12. zář. **D**, 9. řij. **D**, 10. řij., 14. list. **D**, 5. pros. **D**, 6. pros.
Nové Veselí: Trhy od r. 1931 až na dále odvolány.
Nový Hrozenkov vše VD: 13. břez., 29. kv., 21. srp., 28. list.
Nový Jičín vše VDK: 24. led., 18. dub., 16. srp., 7. list.
Odry: 2. led., 9. dub., 18. čna, 17. zář.
Okříšky vše VD: 10. led., 1. břez., 3. kv., 7. čce, 6. zář., 2. list.
Olešovice: 25. čna, 20. srp.
Olešnice: 15. led. **D**, 16. led., 26. ún. **D**, 27. ún., 14. kv. **D**, 15. kv., 4. čce **D**, 10. srp. **VD**, 5. zář. **D**, 1. řij. **D**, 2. řij., 5. list. **D**, 6. list.
Olomouc vše DK: 8. led., 5. ún., 5. břez., 9. dub., 7. kv., 4. čna, 2. čce, 6. srp., 3. zář., 1. řij., 5. list., 3. pros. — Výroční trhy konají se jarní, letní a podzimní po třech dnech, jejich data stanoví městská rada.
Opavov: 27. břez., 26. čna, 28. srp., 11. pros.
Opava vše DK: 2. led., 6. ún., 6. břez., 3. dub., 2. kv.; — 14. až 16. kv. **V**; — vše **DK**: 5. čna, 3. čce, 7. srp., 4. zář., 2. řij., 6. list.; — 19. až 21. list. **V**, 4. pros. **DK**.
Opavice: 20. břez., 5. čna, 2. řij.
Orlová vše DK: 2. led., 5. ún., 5. břez., 3. dub., 2. kv., 4. čna, 2. čce, 6. srp., 3. zář., 1. řij., 5. list., 3. pros.
Osoblaha: 12. břez., 3. zář., 10. pros.
Ostrov nad Oslavou: 5. dub., 2. list.

Ústev u Macochy: 2. čce, 3. pros.

Ostrozské Předměstí: 29. led., 26. ún., 24. září, 17. pros.

Paskov: 24. dub., 4. září, 22. říj.

Písečné nad Dyjí vše VD: 1. ún., 26. dub., 12. čce, 11. říj.

Podivín: 6. ún., 17. dub., 26. čna, 31. čce, 25. září, 20. list.

Pohořelice: 27. ún., 8. kv., 7. srp., 9. říj., 4. pros.

Polešovice: 23. led., 19. čna, 9. říj.

Potštát vše VD: 14. břez., 22. kv., 6. září, 22. list.

Pouzdrany: 5. ún., 30. dub., 25. čna, 27. srp.

Pozlovice vše VD: 12. břez., 2. čce, 3. září, 3. pros.

Pozorice: 15. led., 22. kv., 23. říj., 3. pros.

Prosiměřice: 26. břez., 3. září, 21. pros.

Prostějov: 9. led. D, 13. ún. D, 13. břez. VD, 10. dub. D, 8. kv. VD, 12. čna D, 10. čce D, 14. srp. D, 21. srp. V, 11. září D, 9. říj. D, 13. list. VD, 11. pros. D.

Protivanov: 13. břez., 19. čna, 23. říj.

Předín: 14. břez. VD, 11. čce VD.

Přerov: 19. led. D, 16. ún. D, 16. břez. D, 19. břez. (3 dni), 20. dub. D, 14. kv. (3 dni), 18. kv. D, 15. čna D, 20. čce D, 17. srp. D, 27. srp. (3 dni), 21. září D, 19. říj. D, 5. list. (3 dni), 16. list. D, 21. pros. D.

Příbor vše VD: 29. led., 19. břez., 30. dub., 18. čna, 23. čce, 10. září, 15. říj., 12. list.

Radčice: 3. dub., 12. list.

Radostín: 14. břez., 23. kv., 5. září, 10. říj.

Rájec nad Svitavou: 6. břez., 10. čce, 23. říj.

Rajhrad: 12. břez., 20. srp., 17. pros.

Rosice u Brna: 10. led., 25. dub., 1. srp., 22. říj.

Rouchovany: 27. břez. D, 28. břez., 19. čna D, 20. čna, 4. září D, 5. září, 18. pros. D, 19. pros.

Rousínov: 26. břez., 27. břez. D, 28. kv., 29. kv. D, 27. srp., 28. srp. D, 8. říj., 9. říj. D, 10. pros., 11. pros. D.

Rožnov pod Radhoštěm: 30. led. D, 31. led.; — vše D: 13. ún., 20. břez., 17. dub., 15. kv., 19. čna; — 20. čna V, 24. čce D, 25. čce, 14. srp. D, 4. září D, 30. říj. D, 31. říj., 20. list. D, 18. pros. D.

Ruda nad Moravou: 24. břez., 30. čna, 20. říj.

Rýmařov: 16. dub., 24. září, 5. list.

Slavičín-Mladotice vše VD: 22. led., 7. břez., 30. dub., 25. čna, 1. srp., 24. září, 5. list., 3. pros.

Slavkov u Brna: 29. led., 30. led. D, 16. dub., 17. dub. D, 6. srp., 7. srp. D, 24. září, 25. září D, 26. list., 27. list. D.

Slavonice: 5. led. D, 8. led., 17. břez. D, 19. břez., 23. čna D, 25. čna, 22. září D, 24. září, 24. list. D, 26. list. — Mimo to trhy D v pond. od počátku postu do sv. Martina každých 14 dní.

Slezská Ostrava: 15. ún., 12. dub., 11. říj., 20. pros.

Sloup: 6. čna, 5. září, 14. list.

Slušovice vše VD: 21. břez., 4. čce, 22. říj., 5. pros.

Solanec-Hutisko: 6. čna VD, 26. září VD.

Spálov: 24. dub., 22. říj.

Stará Říše: 19. břez. VD, 30. dub. D, 15. čna VD, 30. čce D, 16. říj. VD.

Staré Hamry: 14. kv. VD, 9. čce D, 10. září VD, 8. říj. D.

Staré Město pod Sněžníkem: 30. dub., 26. čce, 26. list.

Starý Jičín vše VD: 12. břez., 7. kv., 2. čce, 3. pros.

Stonařov vše VD: 5. ún., 9. dub., 14. kv., 2. čce, 27. srp., 1. říj., 10. pros.

Strachotín: 14. břez., 20. čna, 22. srp., 14. list.

Strání vše VD: 13. ún., 8. kv., 4. pros.

Strážek: 23. břez. D, 24. břez., 12. čna D, 13. srp. D, 14. srp., 9. říj. D, 10. říj., 5. pros.

Strážnice: 7. ún. D, 8. ún., 28. břez. D, 29. břez., 30. břez. (týd.), 16. kv. D, 17. kv., 8. srp. D, 9. srp., 19. září D, 20. září, 21. list. D, 22. list., 24. pros. (týd.).

Střílky: 12. ún. D, 13. ún., 26. břez. D, 27. břez., 27. srp. D, 28. srp., 22. říj. D, 23. říj.

Studená: 29. led. D, 26. ún. D, 26. břez. VD, 23. dub. D, 16. kv.; — vše D: 28. kv., 25. čna, 23. čce, 27. srp.; — 21. září V, 24. září D, 29. říj. D, 26. list. D, 17. pros., 24. pros. D.

Suchdol nad Odrou: 27. břez., 17. říj.

Svitavy: 7. ún., 4. čce, 29. srp., 14. list.

Šafov: 2. led. D, 6. ún. D, 6. břez. D, 12. břez. D, 13. břez.; — vše D: 3. dub., 2. kv., 5. čna, 14. čna; — 15. čna V, 3. čce D, 7. srp. D, 23. srp. D, 24. srp., 4. září D, 2. říj. D, 15. říj. D, 16. říj., 6. list. D, 4. pros. D.

Šarátice: 19. břez., 20. břez. D, 3. září, 4. září D.

Šardice: 21. ún., 21. list.

Šilperk: 12. ún., 28. břez. (týd.), 30. dub., 9. čce, 10. září, 26. list., 19. pros. (týd.).

Šlapanice u Brna: 5. ún., 23. dub., 20. srp.

Šternberk: 8. kv., 23. říj.

Štítary: 7. ún. D, 8. ún., 16. kv. D, 17. kv., 14. srp. D, 16. srp., 5. pros. D, 6. pros.

Štramberk: 7. břez., 6. čna, 29. srp., 14. list.

Šumperk: 26. břez., 22. říj.

Švábenice: 12. ún., 11. čna, 1. říj.

Telč: 16. led. DK, 29. led. DK, 30. led., 20. ún. DK, 12. břez. DK, 13. břez., 20. břez. DK, 17. dub. DK, 14. kv. DK, 15. kv., 22. kv. DK, 19. čna DK, 17. čce DK, 21. srp. DK, 3. září DK, 4. září, 18. září DK, 16. říj. DK, 12. list. DK, 13. list., 20. list. DK, 18. pros. DK.

Tišnov: 29. led., 30. led. D, 12. břez. VD, 7. kv., 8. kv. D, 18. čna VD, 2. čce, 3. čce D, 20. srp., 21. srp. D, 24. září, 25. září D, 19. list., 20. list. D, 17. pros. VD.

Tištín: 21. břez., 27. čna, 5. pros.

Titmačov: 8. led., 30. dub., 3. září, 15. říj.

Tovačov: 2. led., 3. dub., 22. kv., 2. říj.

Troskotovice: 30. dub., 20. srp.

Třebovice ve Slezsku: 27. břez., 19. čna, 9. říj., 18. pros.

Trávice: 16. led., 23. kv., 12. září, 14. list.

Třebíč: 22. led. DK, 19. ún. DK, 19. břez. DK, 22. břez. V; vše DK: 16. dub., 22. kv., 18. čna, 16. čce, 20. srp.; 23. srp. V, 17. září DK, 22. říj. DK, 25. říj. V, 19. list. DK, 17. pros. DK.

Třešť vše VD: 5. břez., 9. čce, 8. říj., 17. pros.

Tvrdonice: 12. břez., 24. září.

Uherské Hradiště: 29. led. DK, 30. led., 19. břez. DK, 23. dub. DK, 24. dub., 18. čna DK, 16. čce DK, 17. čce, 27. srp. DK, 28. srp., 24. září DK, 12. list. DK, 13. list., 10. pros. DK.

Uherský Brod: 8. led. D, 9. led., 21. břez. D, 22. břez., 14. kv. D, 15. kv., 28. čna D, 6. srp. D, 7. srp., 12. září D, 13. září, 8. říj. D, 29. říj. D, 30. říj., 6. pros. D.

Uherský Ostroh: 6. ún., 10. dub., 17. čce, 16. říj., 21. pros. (vân. trh).

Újezd u Sokolnic: 8. ún. VD, 30. srp. VD.

Uničov: 2. led., 13. břez., 8. kv., 10. čce, 4. září, 6. list.

Úsov: 3. kv., 6. září, 6. pros.

Valašská Bystřice vše VD: 26. břez., 4. čna, 20. srp., 22. říj.

Valašská Klobouky: 9. led. D, 10. led., 13. ún. D, 13. břez. D, 14. břez., 10. dub. D, 8. kv. D, 9. kv., 12. čna D, 10. čce D, 11. čce, 14. srp. D, 11. září D, 12. září, 9. říj. D, 13. list. D, 14. list., 11. pros. D, 19. pros. (sladký trh D).

Valašské Meziříčí: 8. led. D, 9. led., 19. ún. VD (i v Krásnu), 19. břez. D, 20. břez., 30. dub. VD (i v Krásnu), 28. kv. D, 29. kv., 9. čce D, 13. srp. VD (i v Krásnu), 27. srp. D, 28. srp., 1. říj. D, 15. říj. VD (i v Krásnu), 12. list. D, 13. list., 10. pros. D.

Velká u Strážnice: 5. ún. D, 6. ún., 14. břez. D, 15. břez., 16. dub. D, 17. dub., 11. čna D, 12. čna, 23. čce D, 24. čce, 1. říj. D, 2. říj., 29. říj. D, 30. říj., 26. list. D, 27. list.

Velká Bíteš: 4. led. D, 5. ún. D, 6. ún., 26. břez. D, 27. břez., 5. dub. D, 14. kv. D, 15. kv., 7. čna D, 7. čce D, 20. srp. D, 21. srp., 6. září D, 8. říj. D, 9. říj., 2. list. D, 17. pros. D, 18. pros.

Velká Bystřice: 1. břez., 3. kv., 30. srp., 6. pros.

Velká Polom: 24. dub., 15. říj.

Velké Bilovice vše VD: 5. břez., 11. čna, 27. srp., 29. říj.

Velké Heraltice: 20. kv., 15. říj.

Velké Karlovice vše VD: 27. ún., 22. kv., 8. srp., 9. říj., 11. pros.

Velké Kunčice ve Slezsku: 6. srp.

Velké Meziříčí: 8. led. **DK**, 9. led., 5. ún. **DK**, 5. břez. **DK**, 9. dub. **DK**, 10. dub., 7. květ. **DK**, 4. čna **DK**, 2. čce **DK**, 3. čce, 6. srp. **DK**, 3. září **DK**, 1. říj. **DK**, 2. říj., 5. list. **DK**, 3. pros. **DK**.
 Velké Němčice: 15. květ., 2. říj.
 Velké Pavlovice: 3. dub. **VD**, 8. říj. **VD**.
 Velký Újezd: 3. dub., 31. čce, 2. říj., 11. pros.
 Veselí nad Moravou: 8. led. **D**, 9. led., 12. ún. **D**, 13. ún., 26. břez. **D**, 27. břez., 28. květ. **D**, 29. květ., 9. čce **D**, 10. čce, 20. srp. **D**, 21. srp., 22. říj. **D**, 23. říj., 5. list. **D**, 6. list., 10. pros. **D**, 11. pros.
 Veverská Bítýška: 12. ún., 27. břez., 22. květ., 25. čna, 27. srp., 22. říj., 10. pros.
 Vidnava: 8. led., 7. květ., 13. srp., 8. říj.
 Vítkov: 1. ún., 20. břez., 23. dub., 19. čna, 17. čce, 20. srp., 10. říj., 17. pros.
 Vizovice: 8. led. **D**, 9. led., 12. ún. **D**, 12. břez. **D**, 13. břez., 9. dub. **D**, 14. květ. **D**, 15. květ., 11. čna **D**, 9. čce **D**, 10. čce, 13. srp. **D**, 14. srp., 10. září **D**, 8. říj. **D**, 9. říj., 12. list. **D**, 13. list., 10. pros. **D**.
 Vlachovice vše **VD**: 8. ún., 3. květ., 4. čce, 16. srp., 27. září, 31. říj.
 Vlasatice: 4. čna, 17. září, 29. říj.
 Vracov vše **VD**: 3. dub., 23. čce, 5. list., 31. pros.
 Vranov nad Dyjí: 28. ún. **D**, 1. břez., 2. květ. **D**, 3. květ., 1. srp. **D**, 2. srp., 3. říj. **D**, 4. říj., 31. říj. **D**, 2. list.
 Vranovice: 26. břez., 30. čce, 1. říj., 10. pros.
 Vratěnín: 19. led. **D**, 20. led., 26. břez. **D**, 27. břez., 14. květ. **D**, 16. čce **D**, 17. čce, 3. září **D**, 4. září, 26. list. **D**, 27. list.
 Vrbovo ve Slezsku: 29. led., 9. dub., 25. čna, 1. říj.
 Vsetín: 5. ún. **D**, 6. ún., 28. ún. **D**, 1. břez., 28. břez. **D**, 7. květ. **D**, 8. květ., 15. květ. **D**, 16. květ., 18. čna **D**, 6. srp. **D**, 7. srp., 10. září **D**, 11. září, 24. září **VD**, 17. říj. **D**, 18. říj., 14. list. **D**, 22. pros. **D**.
 Vyškov: 9. led., 29. led. **D**, 26. ún. **D**, 13. břez., 26. břez. **D**, 30. dub. **D**, 8. květ., 28. květ. **D**, 25. čna **D**, 17. čce, 30. čce **D**, 27. srp. **D**, 18. září, 24. září **D**, 29. říj. **D**, 6. list., 26. list. **D**, 31. pros. **D**.
 Zábřeh: 8. led., 5. břez. **D**, 12. břez., 28. květ. **D**, 4. čna, 20. srp. **D**, 27. srp., 15. říj. **D**, 22. říj., 31. pros. **D**.
 Žďounky: 21. břez. **D**, 22. břez., 16. květ. **D**, 17. květ., 29. srp. **D**, 30. srp., 14. list. **D**, 15. list.
 Zlín: 26. ún. **D**, 27. ún., 9. dub. **D**, 10. dub., 22. květ. **D**, 23. květ., 18. čce **D**, 19. čce, 12. září **D**, 13. září, 29. říj. **D**, 3. pros. **D**, 4. pros.
 Znojmo vše **D**: 15. led., 19. ún., 19. břez., 16. dub.; 30. dub. **VD**, 2. květ. **V**; vše **D**: 22. květ., 18. čna, 16. čce, 20. srp.; 3. září **VD**, 4. září **V**, 17. září **D**, 15. říj. **D**, 29. říj. **VD**, 30. říj. **V**, 19. list. **D**, 3. pros. **D**, 17. pros. **D**. — Trhy upraveny dle jich povolení. Městská rada ale stanoví pro každý rok data odchýlná, aby trhy nekolidovaly s trhy v okolních městech.

Žarošice: 9. led., 6. břez., 19. čna, 18. září.
 Žďánice vše **VD**: 19. ún., 7. květ., 27. srp., 12. list.
 Želetava: 10. led. **D**, 6. ún., 21. ún., 22. ún., 28. břez. **D**, 9. květ. **D**, 23. květ. **D**, 24. květ., 25. čce **D**, 22. srp. **D**, 3. říj. **D**, 4. říj., 14. list. **D**, 19. pros. **D**, 20. pros.
 Žeravice: 17. dub., 23. květ., 31. čce, 11. září.
 Židlochovice vše **VD**: 30. led., 3. dub., 19. čna, 14. srp., 23. říj.

V zemi slovenské.

Bánovce nad Bebravou: 12. led. **D**, 15. led., 2. ún. **D**, 5. ún., 16. břez. **D**, 20. dub. **D**, 23. dub., 25. květ. **D**, 28. květ., 22. čna **D**, 25. čna, 17. srp. **D**, 20. srp., 21. září **D**, 24. září, 2. list. **D**, 5. list., 14. pros. **D**, 17. pros.
 Banská Štiavnica: 19. ún. **DK**, 22. ún., 22. květ. **DK**, 24. květ., 17. září **DK**, 20. září, 17. pros. **DK**, 20. pros.
 Bardejov: 3. led. **D**, 17. led. **D**, 7. ún. **D**, 14. ún. **D**, 21. ún., 7. břez. **D**, 14. břez., 21. břez. **D**, 28. břez. **D**, 4. dub. **D**, 11. dub. **D**, 2. květ. **D**, 6. čna **D**, 20. čna, 4. čce **D**, 18. čce **D**, 1. srp. **D**, 5. září **D**, 19. září **D**, 3. říj. **D**, 17. říj., 7. list. **D**, 6. pros. **D**.

Bátorove Kesy: 22. led. **D**, 23. led., 7. květ. **D**, 8. květ., 2. čce **D**, 3. čce, 10. září **D**, 11. září, 12. list. **D**, 13. list.
 Bátorovce: 25. led. **D**, 29. led., 22. břez. **D**, 26. břez., 3. květ. **D**, 7. květ., 21. čna **VD**, 2. srp. **D**, 6. srp., 8. list. **D**, 12. list., 13. pros. **D**, 17. pros.
 Belá vše **VD**: 16. led., 27. břez., 8. květ., 10. čce, 18. září, 20. list., 18. pros.
 Beluša: 21. ún. **D**, 22. ún., 2. květ. **D**, 3. květ., 27. čna **D**, 28. čna, 8. srp. **D**, 9. srp., 5. září **D**, 6. září, 31. říj. **VD**, 5. pros. **D**, 6. pros.
 Beš vše **VD**: 4. led., 22. břez., 3. květ., 2. srp., 31. říj.
 Biskupice: 3. pros.
 Bobrovec vše **VD**: 19. ún., 16. květ., 21. září, 19. list.
 Bojnice: 12. list.
 Borský Svätý Jur vše **VD**: 17. dub., 14. srp., 18. pros.
 Borský Svätý Mikuláš vše **VD**: 10. dub., 25. září, 11. pros.
 Bratislava: Trhy dle každoročního určení městské rady.
 Brezno nad Hronom vše **VD**: 29. led., 5. břez., 5. květ., 16. srp., 15. říj., 30. list.; 21. pros. **V**.
 Brezovica nad Torysou vše **VD**: 14. ún., 28. břez., 16. květ., 22. srp., 31. říj., 19. pros.
 Budkovce vše **VD**: 2. čna, 28. srp., 4. říj.
 Bzovík vše **D**: 5. květ., 30. srp., 11. pros.
 Čerová vše **VD**: 26. břez., 22. květ., 24. srp., 22. říj.
 Čífer: 14. břez., 26. září, 22. list.
 Čadca: 26. břez., 28. květ., 27. srp., 21. pros.
 Častá vše **VD**: 1. břez., 28. čna, 20. září.
 Cúz: 14. břez., **VD**, 17. říj. **VD**.
 Detva vše **VD**: 4. ún., 30. dub., 25. čna, 12. srp., 24. září, 24. list.
 Dlošek vše **VDK**: 4. led., 19. dub., 12. čce, 8. list.
 Diviň vše **VD**: 10. led., 7. břez., 2. květ.; 26. čce **V**, 18. říj. **VD**.
 Dlhá: 8. led., 5. břez., 28. květ., 22. říj.
 Dobrá Niva: 1. břez., 15. květ., 20. září, 5. list.
 Dobšiná vše **VD**: 19. ún., 14. květ., 30. čce, 10. pros.
 Dolní Kubín: 9. led. **D**, 5. ún. **VD**, 26. břez. **VD**, 10. dub. **D**, 8. květ. **D**, 25. čna **VD**, 10. září **VD**, 9. říj. **D**, 12. list. **VD**, 18. pros. **VD**.
 Dunajská Streda vše **VD**: 16. led., 20. břez., 8. květ., 26. čna, 24. čce, 4. září, 13. list., 11. pros.
 Dvory nad Žitavou: 2. led. **D**, 6. břez. **D**, 24. dub. **VD**, 5. čna **VD**, 10. čce **D**, 28. srp. **VD**, 25. září **VD**, 13. list. **D**.
 Farkašd vše **VD**: 30. led., 20. břez., 29. květ., 21. srp., 6. list., 4. pros.
 Feledince vše **VDK**: 5. ún., 2. břez., 30. dub., 1. čna, 16. čce, 3. srp., 10. září, 2. list., 3. pros.
 Filákov vše **VD**: 6. ún., 24. květ., 23. srp., 19. list.
 Gaboltov: 25. led., 12. břez., 25. květ., 17. čce, 1. říj., 12. list.
 Galanta: 20. ún. **D**, 21. ún., 3. dub. **D**, 4. dub., 19. čna **D**, 20. čna, 21. srp. **D**, 22. srp., 23. říj. **D**, 24. říj., 11. pros. **D**, 12. pros.
 Gbely: 26. dub. **VD**, 29. list. **VD**.
 Gelnica vše **VD**: 20. břez., 19. čna, 4. září, 11. pros.
 Gemer vše **VD**: 14. ún., 2. květ., 7. čce, 2. říj.
 Giraltovec: 1. břez. **D**, 5. dub. **VD**, 6. září **D**, 8. list. **D**.
 Gňazdá vše **VD**: 8. led., 12. ún., 12. břez., 30. dub., 25. čna, 27. srp., 1. říj., 5. list., 17. pros.
 Gúta vše **VD**: 19. břez., 18. čna, 24. září, 29. říj., 31. pros.
 Gýmešské Kostolany vše **VD**: 5. ún., 14. květ., 24. září, 3. pros.
 Halč vše **VD**: 15. led., 19. břez., 11. čna, 13. srp., 5. list.
 Handlová: 8. led. **D**, 15. led., 19. ún. **D**, 26. ún., 22. květ. **D**, 28. květ., 2. čce **D**, 9. čce, 6. říj. **D**, 13. říj., 13. list. **D**, 20. list.
 Hanušovce nad Topľou vše **VD**: 22. ún., 29. břez., 17. květ., 21. čna, 16. srp., 27. září, 25. říj., 27. pros.
 Hrávóg vše **VD**: 4. led., 1. ún., 1. břez., 5. dub., 3. květ., 7. čna, 12. čce, 2. srp., 6. září, 4. říj., 8. list., 6. pros.

Hliník nad Kromom vše **VD**: 15. led., 23. dub., 18. čna, 20. srp., 5. list.
Hlohovec: 25. led. **D**, 30. led., 22. ún. **D**, 27. ún., 26. dub. **D**, 2. kv., 28. čna **D**, 3. čce, 2. srp. **D**, 7. srp., 25. řij. **D**, 30. řij., 6. pros. **D**, 11. pros.
Hnúšťa vše **VD**: 20. ún., 14. dub., 20. čce, 20. zář.
Hochštetno: 19. břez., 15. čna, 4. zář., 6. pros.
Hokovce: 24. led. **D**, 25. led., 7. břez. **D**, 2. kv. **D**, 3. kv., 27. čna **D**, 28. čna, 5. zář. **D**, 21. list. **D**, 22. list.
Hollč vše **VD**: 30. led., 13. břez., 10. dub., 5. čna, 21. srp., 23. řij., 13. list.
Hornia štubňa vše **VD**: 24. led., 21. břez., 20. čna, 16. srp., 17. řij., 19. pros.
Hornie Saliby vše **VD**: 24. led., 14. břez., 2. kv., 11. čce, 3. řij., 5. pros.
Hranovnica: 15. led., 22. kv., 16. čce, 26. list.
Humenné vše **VD**: 7. ún., 21. břez., 30. květ., 27. čna, 8. srp., 12. zář., 31. řij., 19. pros.
Hyby vše **VD**: 29. led., 26. břez., 1. čna, 3. zář., 2. list.
Chťelnica vše **VD**: 29. led., 26. břez., 7. kv., 25. čna, 20. srp., 22. řij.
Iľava: 6. ún. **D**, 7. ún., 20. břez. **D**, 21. břez., 8. kv. **D**, 9. kv., 5. čna **D**, 6. čna, 17. čce **D**, 18. čce, 18. zář. **D**, 19. zář., 6. list. **D**, 7. list., 4. pros. **D**, 5. pros.
Jablonica: 2. kv., 4. zář., 4. pros.
Jasov vše **VD**: 12. břez., 7. kv., 25. čna, 1. řij., 8. pros. **D** (na ošpaně), 10. pros.
Jelka vše **VD**: 14. ún., 13. čna, 1. srp., 5. pros.
Jelšava vše **VD**: 8. ún., 23. dub., 23. čna, 31. srp., 15. list.
Kamendín vše **VD**: 17. led., 14. břez., 9. kv., 27. čna, 5. zář., 14. list.
Kapuňany vše **VD**: 3. led., 7. ún., 7. břez., 4. dub., 2. kv., 6. čna, 4. čce, 1. srp., 5. zář., 3. řij., 7. list., 5. pros.
Kerť vše **VDK**: 5. břez., 18. čna, 6. srp., 1. řij.
Kežmarok: 15. led. **D**, 19. ún. **D**, 20. ún. **VDK**, 19. břez. **D**, 16. dub. **D**, 22. kv. **D**, 29. kv. **VDK**, 18. čna **D**, 16. čce **D**, 20. srp. **D**, 11. zář. **VDK**, 17. zář. **D**, 15. řij. **D**, 19. list. **D**, 11. pros. **VDK**, 17. pros. **D**.
Kláštor pod Znievom vše **VD**: 28. břez., 17. kv., 24. srp., 29. zář., 6. pros.
Klenovec vše **VD**: 6. ún., 26. břez., 25. čna, 27. srp., 26. řij., 14. pros.
Köbölkut vše **VDK**: 26. břez., 2. kv., 22. srp., 17. řij.
Kokava nad Rimavicou: 3. čce.
Komárno vše **VDK**: 19. ún., 30. dub., 25. čna, 20. srp., 1. řij., 26. list.
Košice: 3. led. **D**, 17. led. **VDK**: vše **D**: 24. led., 7. ún., 21. ún., 7. břez., 21. břez., 4. dub., 18. dub.; 2. kv. **VDK**, 9. kv. **D**, 16. kv. **D**, 6. čna **D**, 20. čna **D**, 27. čna **VDK**, 4. čce **D**, 18. čce **D**, 1. srp. **D**, 8. srp. **VDK**: vše **D**: 22. srp., 5. zář., 19. zář., 3. řij., 17. řij., 7. list., 14. list.; 21. list. **VDK**, 5. pros. **D**, 19. pros. **D**.
Kremnica: 26. dub. **D**, 28. dub., 2. srp. **VD**, 4. řij. **D**, 6. řij., 20. pros. **D**, 22. pros.
Krompachy: 23. dub., 24. zář.
Krupina: 3. ún. **D**, 6. ún., 23. břez. **D**, 26. břez., 11. kv. **D**, 14. kv., 22. čna **D**, 25. čna, 20. čce **D**, 23. čce, 24. srp. **D**, 27. srp., 29. zář. **D**, 1. řij., 26. řij. **D**, 29. řij., 23. list. **D**, 26. list.
Kunešov vše **D**: 3. dub., 14. kv., 27. srp., 5. list.
Kúty vše **VD**: 17. led., 18. dub., 6. čna, 1. srp., 14. list.
Kysucké Nové Mesto: 1. ún. **D**, 6. ún., 22. břez. **D**, 27. břez., 24. kv. **D**, 29. kv., 19. čce **D**, 24. čce, 9. srp. **D**, 14. srp., 11. řij. **D**, 16. řij., 6. pros. **D**, 11. pros.
Lehota pri Nitre: 30. dub.
Leles vše **VDK**: 2. led., 19. břez., 30. dub., 6. srp., 10. zář., 19. list.
Levice: 2. led. **D**, 3. led., 5. ún. **D**, 5. břez. **D**, 7. břez., 3. dub. **D**, 2. čce **D**, 4. čce, 6. srp. **D**, 3. zář. **D**, 5. zář., 1. řij. **D**, 5. list. **D**, 7. list., 8. pros. **D**.

Levoča: 3. led. **D**, 5. led., 21. ún. **D**, 21. břez. **D**, 23. břez., 27. čna **D**, 2. čce (dva dni poutní), 17. řij. **D**, 19. řij., 28. list. **D**.
Liptovský Svätý Mikuláš: 2. led. **D**, 6. ún. **D**, 26. ún. **D**, 27. ún., 6. břez. **D**, 27. břez. (týd.), 3. dub. **D**, 2. kv. **D**, 14. kv. **D**, 15. kv., 5. čna **D**, 3. čce **D**, 7. srp. **D**, 23. srp. **D**, 24. srp., 4. zář. **D**, 2. řij. **D**, 23. řij. **D**, 6. list. **D**, 5. pros. **D**, 6. pros.
Lokca vše **VD**: 2. led., 20. břez., 24. čce, 25. zář., 6. list., 27. list.
Lubica vše **VD**: 6. ún., 10. dub., 3. čce; 15. srp. **V**, 21. srp. **VD**, 6. list. **VD**.
Lubietová: 2. ún., 1. kv., 23. čce, 29. zář.
Lubina vše **VD**: 7. břez., 6. čna, 1. srp., 19. zář.
Lučenec: 2. led. **VDK**, 12. ún. **VDK**, 1. břez. **D**, 3. dub. **VDK**, 7. kv. **VDK**, 7. čna **D**; vše **VDK**: 2. čce, 6. srp., 11. zář., 1. řij.; 2. list. **D**, 6. pros. **VDK**.
Maďar vše **VDK**: 7. čna, 23. srp.
Malacky vše **VD**: 4. led., 1. ún., 1. břez., 5. dub., 3. kv., 7. čna, 12. čce, 2. srp., 6. zář., 4. řij., 31. řij., 6. pros.
Málinec vše **VD**: 3. ún., 26. břez., 3. květ., 18. čna; 15. srp. (poutní), 16. srp. **VD**, 9. list. **VD**.
Mariková: 18. led.
Matejovce vše **VD**: 8. ún., 7. čna, 9. srp., 22. list.
Medzilaborce: 4. led., 14. led. (poutní), 26. dub.
Michalovce: 16. led. **D**, 5. ún. **VD**, 20. břez. **D**, 26. břez. **VD**, 7. kv., 11. čna **VD**, 20. srp., 18. zář. **D**, 15. řij. **VD**, 13. list. **D**, 17. pros. **VD**.
Močenok: 3. kv., 14. zář.
Modra vše **VD**: 6. ún., 24. dub., 26. čna, 28. srp., 2. řij., 13. list.
Modrý Kameň: 23. led. **D**, 24. led., 13. břez. **D**, 14. břez., 24. dub. **D**, 25. dub., 8. kv. **D**, 9. kv., 29. kv. **D**, 30. kv., 10. čce **D**, 11. čce, 4. zář. **D**, 5. zář., 2. řij. **D**, 3. řij., 6. list. **D**, 4. pros. **D**, 5. pros.
Moldova nad Bodvou vše **VD**: 26. ún., 29. břez., 17. kv., 16. čce, 10. zář., 29. řij., 20. pros.
Moravský Svätý Ján vše **VD**: 22. led., 19. břez., 15. čna, 29. srp., 29. řij., 17. pros.
Mošovce vše **VD**: 24. led., 9. kv., 30. kv., 8. srp., 26. zář., 7. list.
Muráň: 6. břez., 10. čce, 12. řij., 3. pros.
Mužla vše **VD**: 1. ún., 12. dub., 7. čna, 30. srp., 4. řij., 6. pros.
Myjava: 30. led. **D**, 31. led., 20. břez. **D**, 21. břez., 22. kv. **D**, 23. kv., 26. čna **D**, 27. čna, 31. čce **D**, 1. srp., 11. zář. **D**, 12. zář., 30. řij. **D**, 31. řij., 11. pros. **D**, 12. pros.
Námestovo vše **VD**: 8. ún., 29. břez., 29. řij., 21. pros.
Nemce vše **D**: 4. led., 8. ún., 8. břez., 19. dub., 24. kv., 12. čce, 6. zář., 6. pros.
Nemecká Ľupča vše **VD**: 25. led., 24. dub., 25. čna, 21. zář., 21. pros.
Nemecké Pravno: 13. ún. **D**, 20. ún., 27. ún. **D**, 13. břez. **D**, 27. břez. **VD**, 24. dub. **D**, 2. kv., 18. čna **D**, 25. čna, 18. čce **D**, 25. čce, 29. řij. **D**, 5. list., 14. pros. **D**, 21. pros.
Nitra: 19. led. **D**, 22. led., 16. ún. **D**, 26. břez., 20. dub. **D**, 18. kv. **D**, 15. čna **D**, 13. čce **D**, 16. čce, 17. srp. **D**, 20. srp., 29. zář. **D**, 1. řij., 26. řij. **D**, 14. pros. **D**, 17. pros.
Nížní Medzev vše **VD**: 27. břez., 2. čce, 6. zář., 3. pros.
Nová Baňa: 9. led. **D**, 10. led., 12. břez. **D**, 13. břez., 8. kv. **D**, 9. kv., 23. čna **D**, 25. čna, 6. zář. **D**, 7. zář., 19. list. **D**, 20. list.
Nové Mesto nad Váhom: 24. led. **D**, 29. led., 21. ún. **D**, 26. ún., 4. dub. **D**, 9. dub., 23. kv. **D**, 28. kv., 4. čce **D**, 9. čce, 1. srp. **D**, 6. srp., 5. zář. **D**, 10. zář., 31. řij. **D**, 5. list., 19. pros. **D**, 24. pros.
Nové Zámky: 15. led. **D**, 17. led., 19. ún. **D**, 21. ún., 19. břez. **D**, 21. břez., 14. kv. **D**, 16. kv., 25. čna **D**, 27. čna, 23. čce **D**, 25. čce, 20. srp. **D**, 22. srp., 17. zář. **D**, 19. zář., 22. řij. **D**, 24. řij., 19. list. **D**, 21. list., 10. pros. **D**, 12. pros.
Očová: 8. břez. **VD**, 18. zář. **D**, 13. pros. **VD**.
Ompitál: 6. břez., 15. kv., 7. srp., 23. řij.
Oslany: 30. led. **D**, 31. led., 20. břez. **D**, 21. břez., 8. kv. **D**, 9. kv., 26. čna **D**, 27. čna, 21. srp. **D**.

22. srp., 25. září **D**, 26. září, 30. říj. **D**, 31. říj., 11. pros. **D**, 12. pros.
Ožďany: 5. břez., 29. kvě., 20. srp., 30. říj., 22. pros.

Parkan: 23. dub. **D**, 24. dub., 25. čna **D**, 26. čna, 20. srp. **D**, 21. srp., 20. říj. (8 dní), 22. říj. **D**, 10. pros. **D**, 11. pros.

Před: 21. břez. **D**, 22. břez., 9. kvě. **D**, 11. kvě., 8. srp. **D**, 9. srp., 21. list. **D**, 22. list.

Pezinok vše **VD**: 7. ún., 28. břez., 16. kvě., 25. čce, 29. srp., 11. říj., 28. list.

Plešany vše **VD**: 14. ún., 18. dub., 23. kvě., 20. čna, 16. srp., 19. září, 24. říj., 19. pros.

Plešivec vše **VD**: 21. ún., 21. břez., 28. břez., 16. kvě., 2. čce, 19. září, 19. pros.

Plešovice: 25. led. **D**, 22. ún. **D**, 12. břez. **V**, 29. břez. **D**, 26. dub. **D**, 20. kvě. **V**, 14. čce **D**, 16. čce **V**, 26. čce **D**, 30. srp. **D**, 7. září **D**, 25. říj. **D**, 13. list. **D**, 14. list. **V**, 29. list. **D**, 29. pros. **D**.

Podolínec vše **VD**: 25. led., 22. břez., 28. čna, 25. čce; — 26. čce (poutní); — vše **VD**: 9. srp., 2. list., 29. list.

Polomka: 9. dub., 8. říj.

Poltár vše **VD**: 15. led., 9. dub., 11. čna, 9. čce, 8. říj.

Poprad: 20. ún. **D**, 20. břez. **VD**, 26. čna **VD**, 17. čce **D**, 16. říj. **VD**, 4. pros. **VD**.

Považská Bystrica: 4. led. **D**, 8. led., 22. břez. **D**, 26. břez., 24. kvě. **D**, 28. kvě., 9. srp. **D**, 13. srp., 20. září **D**, 24. září, 8. list. **D**, 12. list.

Predmier vše **VD**: 11. led., 9. kvě., 7. čce, 27. září, 22. list.

Prešov: 2. led. **D**, 15. led. **D**, 26. led. **D**, 29. led., 5. ún. **D**, 19. ún. **D**, 5. břez. **D**, 19. břez. **D**, 3. dub. **D**, 16. dub. **D**, 27. dub. **D**, 30. dub., 7. kvě. **D**, 21. kvě. **D**, 28. kvě. **D**, 4. čna **D**, 8. čna **D**, 11. čna, 18. čna **D**, 2. čce **D**, 16. čce **D**, 3. srp. **D**, 6. srp., 20. srp. **D**, 3. září **D**, 7. září **D**, 10. září, 17. září **D**, 1. říj. **D**, 15. říj. **D**, 5. list. **D**, 19. list. **D**, 23. list. **D**, 26. list., 3. pros. **D**, 17. pros. **D**.

Priedvidza: 18. led. **D**, 25. led., 13. ún. **D**, 20. ún., 12. břez. **D**, 19. břez., 26. dub. **D**, 3. kvě., 20. čna **D**, 27. čna, 3. srp. **D**, 10. srp., 7. září **D**, 14. září, 11. říj. **D**, 18. říj., 23. list. **D**, 30. list., 22. pros. **D**, 29. pros.

Pruské: 8. břez. **D**, 12. břez., 19. dub. **D**, 23. dub., 28. čna **D**, 2. čce, 9. srp. **D**, 13. srp., 15. list. **D**, 19. list.

Páčov: 4. led. **D**, 8. led., 5. dub. **D**, 9. dub., 17. kvě. **D**, 22. kvě., 12. čce **D**, 16. čce, 13. září **D**, 17. září, 2. list. **D**, 5. list.

Radošiná: 8. led. **D**, 10. led., 19. ún. **D**, 21. ún., 2. čce **D**, 4. čce, 10. září **D**, 12. září.

Radošovce: 8. led., 19. ún., 30. dub., 22. kvě., 10. září, 26. list.

Radvaň nad Hronom: 4. kvě. **VD**, 8. září (3 dní).

Rajec: 22. ún. **D**, 26. ún., 26. dub. **D**, 30. dub., 17. kvě. **D**, 22. kvě., 28. čna **D**, 2. čce, 30. srp. **D**, 3. září, 25. říj. **D**, 29. říj., 6. pros. **D**, 10. pros.

Revúca vše **VDK**: 19. břez., 13. čna, 21. září, 17. pros.

Rimavská Baňa vše **VD**: 27. led., 19. břez., 30. čna, 17. září.

Rimavská Seč vše **VD**: 22. led., 23. dub., 28. kvě., 30. čce, 1. říj., 12. list.

Rimavská Sobota: 4. led. **VD**, 10. led. **D**, 14. ún. **D**, 14. břez., 23. břez. **VD**, 11. dub.; vše **VD**: 12. čce, 28. srp., 20. říj.

Rožňava vše **VD**: 20. břez., 24. dub., 15. kvě., 25. září, 30. říj., 18. pros.

Ružomberok: 4. led. **D**, 8. led. **VDK**, 1. ún. **D**, 1. břez. **D**, 19. břez. **VDK**, 5. dub. **D**, 3. kvě. **D**, 11. kvě. **VDK**; — vše **D**: 7. čna, 4. čce, 2. srp., 6. září; — 29. září **VDK**, 4. říj. **D**, 31. říj. **D**, 1. pros. **VDK**, 6. pros. **D**.

Rybník: 31. led. **D**, 1. ún., 21. břez. **D**, 22. břez., 27. čna **D**, 28. čna, 12. září **D**, 13. září, 5. pros. **D**, 6. pros.

Sabinov: 3. led. **D**, 20. ún. **D**, 22. ún., 7. břez. **D**, 26. čna **D**, 28. čna, 4. září **D**, 6. září, 23. říj. **D**, 25. říj., 4. pros. **D**, 6. pros.

Salka vše **VD**: 20. led., 3. břez., 21. dub., 23. čna, 18. srp., 17. list.

Sása: 29. břez. **VD**, 15. říj. **VD**.

Sebechleby vše **VD**: 25. led., 19. břez., 2. kvě., 25. čna, 23. čce, 14. září, 28. list.

Senec vše **VDK**: 2. led. (nebo 8. led.), 19. ún., 19. břez., 26. břez., 9. dub., 22. kvě., 9. čce, 20. srp. (může být 27. srp.), 15. říj., 12. list. (může být 19. list.), 17. pros.

Senica nad Myjavou vše **VD**: 29. led., 5. břez., 16. dub., 4. čna, 28. srp., 1. říj., 19. list., 21. pros.

Seňa vše **VD**: 13. břez., 8. kvě., 11. září, 13. list.

Sereď: 1. ún. **D**, 5. ún., 15. břez. **D**, 19. břez., 3. kvě. **D**, 7. kvě., 28. čna **D**, 2. čce, 16. srp. **D**, 20. srp., 13. září **D**, 17. září, 18. říj. **D**, 22. říj., 13. pros. **D**, 17. pros.

Sielnica vše **VD**: 3. ún., 5. břez., 2. kvě., 25. čce, 2. list.

Skačany: 22. led., 23. dub., 2. čce, 10. září, 5. list.

Skalica vše **VD**: 8. ún., 22. břez., 24. kvě., 7. čce, 2. srp., 13. září, 2. list., 13. pros.

Sklené: 2. led. **D**, 3. led., 12. ún. **D**, 13. ún., 26. břez. **D**, 27. břez., 28. kvě. **D**, 29. kvě., 9. čce **D**, 10. čce, 20. srp. **D**, 21. srp., 5. list. **D**, 6. list.

Slovenská Ľupča: 4. led., 22. břez., 17. kvě., 26. čce, 4. říj.

Slovenské Pravno: 12. břez., 7. kvě., 14. kvě. **D**, 23. čce, 15. říj.

Smolenice vše **VD**: 22. břez., 9. kvě., 7. září.

Smolník: 29. břez., 2. čna, 8. čce, 24. list., 21. pros.

Sobotište vše **VD**: 24. ún., 9. dub., 16. srp., 21. září, 18. říj., 9. pros.

Sobrance vše **VD**: 10. led., 14. ún., 14. břez., 11. dub., 9. kvě., 13. čna, 11. čce, 8. srp., 12. září, 10. říj., 14. list., 12. pros.

Sološnica vše **VD**: 6. ún., 24. dub., 2. říj., 18. pros.

Spíšská Nová Ves: 14. břez. **D**, 15. břez., 6. čna **D**, 7. čna, 26. září **D**, 27. září, 5. pros. **D**, 6. pros.

Spíšská Sobota vše **VD**: 11. led., 26. dub., 30. srp., 8. list.

Spíšská Stará Ves vše **VD**: 30. led., 27. břez., 22. kvě., 26. čna, 31. čce, 2. říj., 4. pros.

Spíšské Podhradie: 15. ún. **D**, 22. ún. (týd.), 5. břez. **D**, 8. břez., 28. břez. (týd.), 7. kvě. **D**, 9. kvě., 9. čce **D**, 12. čce, 3. září **D**, 6. září, 3. pros. **D**, 6. pros.

Spíšské Vlchy: 8. led. **D**, 29. led. **D**, 31. led., 3. dub. **VD**, 18. čna **D**, 24. čna (poutní 2 dní), 6. srp. **D**, 10. září **D**, 5. list. **D**, 7. list., 17. pros. **D**.

Stará Bystrica: 29. kvě. **VD**, 6. list. **VD**.

Stará Ľubovňa vše **D**: 8. led., 5. ún., 5. břez.; — 26. břez. **VD**, 3. dub. **D**, 7. kvě. **D**, 14. kvě. **VD**, 4. čna **D**, 2. čce **VD**, 6. srp. **D**, 3. září **D**, 17. září **VD**, 1. říj. **D**, 15. říj. **VD**, 5. list. **D**, 3. pros. **D**.

Stará Turá: 8. led. **D**, 9. led., 19. břez. **D**, 20. břez., 14. kvě. **D**, 15. kvě., 25. čna **D**, 26. čna, 20. srp. **D**, 21. srp., 1. říj. **D**, 2. říj., 26. list. **D**, 27. list.

Stráža vše **D**: 28. ún., 20. čna, 5. září, 14. list.

Stropkov: 2. led. **D**; — vše **VD**: 30. led., 8. kvě., 2. říj.

Stupava: 24. ún., 29. břez., 25. čce, 21. srp., 6. list., 21. pros.

Sučany: 15. led. **D**, 16. led., 23. dub. **D**, 24. dub., 25. čna **D**, 26. čna, 30. čce **D**, 31. čce, 10. září **D**, 11. září, 8. říj. **D**, 9. říj.

Svätý Benedik: 23. led. **VD**, 20. břez. **VD**, 30. břez. **V**, 3. kvě. **V**, 22. kvě. **VD**, 28. srp. **VD**, 24. pros. **V**.

Svätý Križ nad Hronom: 9. led. **D**, 10. led., 6. ún. **D**, 7. ún., 20. břez. **D**, 21. břez., 30. dub. **D**, 2. kvě., 26. čna **D**, 27. čna, 21. srp. **D**, 22. srp., 2. říj. **D**, 3. říj., 27. list. **D**, 28. list.

Šahy: 19. ún. **D**, 20. ún., 19. břez. **D**, 20. břez., 22. kvě. **D**, 23. kvě., 9. čce **D**, 10. čce, 18. srp. **D**, 14. srp., 17. září **D**, 18. září, 5. list. **D**, 6. list., 17. pros. **D**, 18. pros.

Šaľa: 7. ún. **D**, 8. ún., 23. kvě. **D**, 24. kvě., 11. čce **D**, 12. čce, 12. září **D**, 13. září, 28. list. **D**, 29. list.

Šamorín vše **VD**: 12. břez., 23. dub., 20. srp., 1. říj., 29. říj., 3. pros.

Šandorfi: 26. břez., 22. kvě., 24. srp., 22. říj.

Šaštín vše **VD**: 31. led., 21. břez., 9. kvě., 4. čce, 8. srp., 19. září, 17. říj., 5. pros.

Štítnik vše **VD**: 12. břez., 22. kvě., 13. srp., 29. říj.

Štrba: 15. led., 30. dub., 2. čce, 5. list.

Štvrtok na Ostrove vše **VD**: 8. ún., 3. kvě., 7. čce, 6. září, 25. říj., 20. pros.

Šumiaci: 7. kv., 26. řij.
Šurany: 22. led. D, 24. led., 19. břez. D, 21. břez., 6. srp. D, 8. srp., 24. září D, 26. září, 5. list. D, 7. list.
Švedlari: 8. led., 30. dub., 1. čna, 1. řij.
Tallós: 5. ún., 8. řij.
Tekovské Šarluchy: 19. ún. D, 21. ún., 26. břez. D, 28. břez., 14. kv., 2. čce D, 4. čce, 20. srp. D, 22. srp., 17. září D, 19. září, 5. list. D, 7. list., 17. pros. D, 19. pros.
Tisovec vše VDK: 17. led., 22. kv., 10. srp., 5. list.
Topoľčany: 18. led. D, 23. led., 8. ún. D, 13. ún., 15. břez. D, 20. břez., 12. dub. D, 17. kv. D, 22. kv., 8. čna D, 19. čce D, 24. čce, 23. srp. D, 28. srp., 9. září (poutní), 20. září D, 25. září, 18. řij. D, 23. řij., 15. list. D, 20. list., 6. pros. D, 11. pros.
Topoľčanky: 4. led. (poutní), 9. led. D, 13. břez. D, 4. září VD, 20. list. D, 25. list. (poutní).
Tornala: 29. led. D, 26. ún. D, 14. břez. VD, 19. dub. D, 22. kv. VD, 25. čna D, 23. čce D, 23. srp. VD, 17. září D, 15. řij. VD, 26. list. D, 20. pros. VD.
Trebišov vše VD: 22. břez., 26. dub., 7. čna, 23. srp., 8. list., 13. pros.
Trenčín: 8. led. D, 5. ún. D, 6. ún., 19. břez. D, 20. břez., 7. kv. D, 8. kv., 2. čce D, 3. čce, 30. čce D, 31. čce, 10. září D, 11. září, 15. řij. D, 16. řij., 26. list. D, 27. list., 10. pros. D.
Trhová Hradská vše VD: 20. ún., 12. čna, 21. srp., 16. řij.
Trnava: 23. led. D, 25. led., 20. břez. D, 22. břez., 24. dub. D, 26. dub., 12. čna D, 14. čna, 24. čce D, 26. čce, 4. září D, 6. září, 23. řij. D, 25. řij., 4. pros. D, 6. pros.
Trnovec: 24. ún., 22. kv., 10. srp., 16. řij., 13. pros.
Trstená: 12. ún. VD, 24. dub. (poutní), 22. kv. VD, 16. čce (poutní), 17. čce, 20. srp. VD, 12. list. VD.
Turčianský Svätý Martin vše VD: 3. led., 7. ún., 7. břez.; — 29. břez. V; — vše VD: 4. dub., 2. kv., 6. čna, 4. čce, 1. srp., 5. září, 3. řij., 7. list.; — 21. pros. V.
Turna nad Bodvou vše VD: 1. ún., 15. břez., 26. dub., 30. srp., 25. řij., 22. list.
Turzovka: 14. břez., 16. kv., 8. srp., 21. list.
Tvrdošín vše VD: 25. led., 2. kv., 14. září, 6. list.
Uhorská Ves: 5. břez., 23. čce, 1. řij., 26. list.
Uhrovec: 5. břez., 30. čce, 12. list.
Ujľak pri Nitre vše VD: 3. led., 14. břez., 9. kv., 11. čce, 5. září, 21. list.
Ujľak pri Trebišove: 6. ún., 20. břez., 3. čce, 30. řij., 11. pros.
Varín: 24. led. D, 29. led., 7. břez. D, 12. břez., 28. břez. D, 30. břez., 23. kv. D, 28. kv., 18. čce D, 23. čce, 5. září D, 10. září, 28. list. D, 3. pros.
Važec vše VD: 4. led., 15. břez., 28. čna, 20. řij.
Veľká vše VD: 29. led., 26. břez., 11. čna, 8. řij.
Veľká Bytča: 25. led. D, 29. led., 15. břez. D, 19. břez., 17. kv. D, 22. kv., 26. čce D, 30. čce, 5. září D, 10. září, 2. list. D, 5. list.
Veľká Ida vše VD: 26. ún., 19. břez., 28. kv., 25. čna, 13. srp., 24. září, 22. řij., 3. pros.
Veľké Leváre vše VD: 8. led., 12. břez., 7. kv., 20. čce, 13. srp., 24. září, 12. list.
Veľké Pole: 7. ún. D, 8. ún., 28. břez. D, 29. břez., 23. kv. D, 24. kv., 25. čce D, 26. čce, 29. srp. D, 30. srp., 7. list. D, 8. list., 12. pros. D, 13. pros.
Veľký Meder vše VD: 24. led., 7. břez., 16. kv., 8. srp., 24. řij., 5. pros.
Vondrišiel: 14. ún., 23. kv., 8. srp., 24. řij.
Vráble: 6. ún. D, 8. ún., 20. břez. D, 22. břez., 24. dub. D, 26. dub., 19. čna D, 21. čna, 21. srp. D, 23. srp., 25. září D, 27. září, 20. list. D, 22. list., 18. pros. D, 20. pros.
Žanov nad Topľou vše VD: 15. ún., 26. dub., 28. čna, 23. srp., 8. září (poutní), 18. řij., 6. pros.
Žbšovce vše VD: 22. led., 12. břez., 30. dub.; — 21. kv. (poutní); — vše VD: 18. čna, 3. září, 5. list.

Žbšovce: 16. ún. D, 20. ún., 16. břez. D, 20. břez., 6. dub. D, 10. dub., 8. čna D, 12. čna, 20. čce D, 24. čce, 14. září D, 18. září, 2. list. D, 6. list., 14. pros. D, 18. pros.
Žrútky vše VD: 8. led., 5. břez., 7. kv., 2. čce, 3. září, 5. list.
Vyšný Blh vše VD: 30. led., 8. dub., 5. čna, 13. list.
Vyšný Svidník: 8. led., 5. břez., 3. dub., 4. čna, 2. čce, 4. září, 12. list.

Zákamenné: 6. ún., 24. dub., 22. kv., 11. září, 2. řij., 11. pros.
Zborov vše VD: 22. ún., 29. břez., 25. čna, 23. srp., 22. řij., 27. pros.
Zlaté Moravce: 29. led. D, 30. led., 26. ún. D, 19. břez. D, 20. břez., 14. kv. D, 15. kv., 25. čna D, 26. čna, 6. srp. D, 7. srp., 24. září D, 25. září, 29. řij. D, 30. řij., 26. list. D, 17. pros. D, 18. pros.
Žvolen: 12. led. VDK, 23. ún. D, 16. břez. D, 29. břez., 20. dub. VDK, 4. kv. D, 1. čna VDK, 8. čna D, 26. čna VDK, 3. srp. D, 4. září VDK, 12. řij. D, 19. list. VDK, 21. pros.
Žvolenská Slatina vše VD: 30. led., 28. kv., 8. srp., 10. list.

Žabokreky nad Nitrou: 8. led. D, 10. led., 26. břez. D, 28. břez., 7. kv. D, 9. kv., 28. kv., 30. kv., 10. září D, 12. září, 10. pros. D, 12. pros.
Žarnovica: 22. led. D, 23. led., 7. kv. D, 8. kv., 28. kv. D, 29. kv., 23. čce D, 24. čce, 22. řij. D, 23. řij., 10. pros. D, 11. pros.
Želiezovce: 5. ún. D, 6. ún., 23. dub. D, 24. dub., 28. kv. D, 29. kv., 30. čce D, 31. čce, 3. září D, 4. září, 12. list. D, 13. list.
Žigard: 25. břez., 8. září (oba poutní).
Žilina: 8. ún. D, 12. ún., 15. ún. D, 22. ún. D, 1. břez. D, 8. břez. D, 15. břez. D, 22. břez. D, 29. břez. D, 5. dub. D, 9. dub., 30. kv. D, 4. čna, 16. srp. D, 20. srp., 18. řij. D, 22. řij., 13. pros. D, 17. pros.

V zemi karpato-ruské.

Berehovo: 21. břez. VDK, 23. kv., 27. čna, 22. srp. VDK, 31. řij., 19. pros.

Čop: 24. led., 21. břez., 30. kv., 16. srp., 17. řij., 5. pros.

Dovhoje: 29. břez., 7. kv., 19. čce, 23. srp., 27. září, 8. list.

Chust: 12. břez., 14. kv., 16. čce, 20. srp., 1. řij., 12. list.

Mukačevo: 2. led., 19. břez., 23. dub., 28. kv., 9. čce, 20. srp., 12. list.

Meresnice: 5. ún., 12. břez., 7. kv., 24. září.

Oerendá: 14. ún. D, 20. břez., 11. dub. D, 15. kv., 26. čna, 11. čce D, 8. srp., 12. září, 10. řij., 14. list. D, 12. pros.

Sevinuš: 11. čna, 16. čce, 22. řij.

Sjalanki: 23. kv., 27. čna VDK, 16. srp. VDK, 19. září VDK.

Šačovo: 9. čce, 20. srp., 17. září, 22. řij., 26. list., 31. pros.

Veliké Komňaty: 11. dub. VDK, 27. kv. (poutní), 8. čna VDK, 11. čce VD, 29. srp. VDK, 7. řij. (poutní).

Velký Berezny: 5. ún., 20. kv. (poutní), 31. srp., 16. řij. D, 22. řij. VD.

Volové: 3. dub. D, 7. kv. VD, 18. čna D, 16. čce D, 6. srp. D, 3. září VD, 1. řij. D, 5. list. D.

VB. 1 list, kde by rhy rovnasily, nedošla odpověď na otázku pořadatele.

Změna: Bzenec (Morava) místo 15. led. D, 16. led., 19. list. D, 20. list. má být 8. ledna D, 9. ledna, 12. list. D, 13. list.

Doporučujeme tyto firmy a podniky ve Velké Ostravě :

Rozumný konsument

nakupuje výhradně
tam,
kde je plně uspokojen

Zkuste se stát členem družstva

„BUDOUČNOST“

a přesvědčte se o jakosti i cenách všeho zboží

Mimo toho je každý člen účasten různých výhod

Následujte kroku oněch 65.000 rodin, které již členy jsou!

Potřebné informace
na každé prodejně.

Kamenoprůmyslový závod

Rudolfa Vávry, Moravská Ostrava,

Palackého třída č. 18
(proti katol. hřbitovu)
Telefon číslo 44.96

Pomníky, kříže

ze všech druhů kamenů o 20 proc. levněji následkem zařízení strojů na opracování kamenů. V neděli i svátek celý den otevřeno. Přesvědčte se o ceně. Rozpočty zdarma

Provádíme všechny

**práce strojnické
a slevářenské**

**i opravy strojů
dobře, rychle a levně**

Strojirna a slevárna

J. Kroulík a spol.

Mor. Ostrava III - Mar. Hory

Zubní atelier

Bohuslav Nedbal

Mor. Ostrava, Jiráskovo nám. 11

Provádí veškeré práce zubní dle nejmodernější metody

Prodej obrazů, zrcadel a veškerá zarámování provádí

Telefon 973.21

AUG. SPÁČIL

stavební sklenářství

PŘÍVOZ, Nádražní třída

Výborná holandská a erfurtská SEMENA

zelenin, píce, květin. Umělá hnojiva,
prostředky proti hmyzu, zahradní a
hospodářské nářadí u firmy

Ant. Panic v Mor. Ostravě,

Kostelní ulice číslo 15

OBČANSKÁ ZÁLOŽNA

pro Vítkovice a okolí ve Vítkovicích Telefon 822.12

úrokuje výhodně vklady a poskytuje levně půjčky všeho druhu —

Žádejte všude
**Radvanické
pivo**

Podporujte náš slezský podnik

Obrazy, rámce, zrcadla

Telefon 37.62

koupíte nejlevněji ve velkém výběru u fy

J. Krejčířík, Mor. Ostrava, Nádražní 34

Kostelní, figurální okna dle každého nákresu
a veškeré opravy se promptně a levně vyřídí

Lidový dům

Podnikatelství staveb

Inž. V. J. Vojáček a spol.,

Moravská Ostrava, Sokolská třída 544

provádí práce inženýrské a stavební. — Telefon 3714

Knihy, hudebniny, divadla, školní a kancelářské
potřeby, antikvariát dobře koupíte v knihkupectví

Seznamy a
nabídky zdarma

A. PEROUT, Mor. Ostrava, Zámecká 4

Bílé pečivo a čisté režný chléb vyrábí Dělnická pekárna

„ROZVOJ“ v Mor. Ostravě, Poděbradova 57

zapsané společenstvo s ručením omezeným

Telefon 34.96

**Atelier pro písmomalbu
Dílny pro veškeré nátěry**

LUDEVÍK ŠTEBEL

SLEZSKÁ OSTRAVA, náměstí, naproti „Kino Palace“

Nejlépe a nejvýhodněji uložíte své peníze u
Občanské záložny ve Sl. Ostravě

úřadovna naproti mostu. Úřední hodiny od 8 — 12, 14 — 16, v sobotu 8 — 13. Tel. 21-87.
14.000.000 Kč vkladů. 3.000.000 Kč rezerv a záruk. Vklady úrokujeme nejvyšší zák. sazbou

V. KUNC **Tovární sklad klavírů • Největší závod**

Měsíční splátky

Mor. Ostrava Zámecká ulice

Telefon číslo 34.11

Jindřich WEBER, Mor. Ostrava, Nádražní 1ř. 27

Jemnomechanická dílna. Provádí veškeré opravy kancelářských
strojů a fotoaparátů. Zastoupení psacích strojů zn. „Continental“

Telefon číslo 4428

Podni-
katelství
staveb

Ing. Aní. Bouša a spol.

úředně autorisovaný civ. inženýr stavební a stavitel

Moravská Ostrava

Všebrdova ulice č. 4 - Telefon 93.46
Provádí stavby inženýrské, pozemní,
železobetonové a průmyslové

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Novém Bohumíně

Mezinárodní zasílatelství

JOS. SRNEC

A SYNOVCI, filiálka **v Novém Bohumíně**

Při nákupu všech denních potřeb
obraťte se vždy jen na známou firmu

Bohumír Mohelník - Nový Bohumín
obch. smíšeným zbožím **Ostravská ulice**

Potřebujete-li
neb ukládáte-li

PENÍZE

obraťte se
s důvěrou na

Telefon č. 207

Živnostenskou záložnu v Novém Bohumíně Kostelní
ulice č. 790

Veškeré do oboru spadající práce provádí svědomitě, rychle a levně

elektro-
technický
závod

Robert Bílý

Nový Bohumín

Kostelní ul. 157, telefon 175

Lustry, svítidla, instalační materiál, **radiopřístroje** všech značek ve velkém výběru

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Českém Těšíně

Káva, kakao, čaj, koření, sýry, rum, malinovou šťávu,
octovou tresť, sádlo, mouku, různé uzeniny, slaninu,
sardinky nejlépe koupíte u firmy

Bedřich Běhal
Č. Těšín, Nádražní 9

O B U V

zn. „F. L. POPPER“ Chrudim

všeho druhu koupíte
dobře za konkurenční
ceny u fy

Brauner

Robert
Č. Těšín, Nádražní

Své úspory
nejvýhodněji uložíte u

Občanské záložny

Prodejna losů
Čsl. třídní loterie

v ČESKÉM TĚŠÍNĚ, ulice J. Čapka

Doporučujeme chvalně známý český podnik

Vinárna - Lahůdkářství
F. Vinohradníková (Majitel Bedřich Běhal)
Český Těšín, (proti nádraží)

Josef Eisenberg a spol.

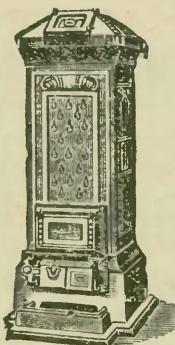
Český Těšín, Nádražní tř. 7

TELEFON č. 70 • dodává:
úplná kuchyňská zařízení,
barvy, laky, veškerý sta-
vební materiál, speciální
zahradnická náčiní, baterie

Tovární sklad:

**Stáložárna kamna
Musgraves**

**Železný a mosazný
nábytek**

Praktický lékař MUDr.

Vladimír Pácl

Český Těšín, Bezručova 32-II.

Ordinuje od 10-12, 14-16

Telefon čís. 176

léž pro veškeré fondy a nemocenské pojišťovny

Nezapomínejte
i v těžké době na

Slezskou Matici
osvěty lidové
pro Těšínsko a Hlučínsko

Knihkupectví - Papírnictví

Literatura

Hudebniny

Kancelářské potřeby

Knihařské potřeby

Fr. Vysloužilová

Český Těšín, (v domě Obč. zál.)

Velký výběr — Solidní ceny

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Hrušově

Střížní a galanterní zboží
Pánská a dětská konfekce

LEV MESSNER

Obchodní dům
Hrušov Hlavní
třída

Obchodní dům a
vlastní výroba prádla

TELEFON 990.24

Franti. Suchý v Hrušově

zboží za konkurenční ceny v jakosti nejlepší

Zkoušený zubní technik

NAT. WINDHOLZ, Hrušov n. O.

Žižkova ulice číslo 119

provádí veškeré práce zubotechnické ve zlatě a kaučuku

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Jablunkově

Okresní záložna v Jablunkově

přijímá vklady, inkasuje kupony, taž. losy, cen. papíry atd. (naproti radnici)
poskytuje půjčky za podmínek přijatelných.

Úřaduje denně od 8-12 a 14-17 h.

Bata

elegantní, trvanlivá
a levná obuv

Prodejna a rychlosprávkárna

Jablunkov

MUDr.

Josef Mentel

Jablunkov

Masarykovo nám. 16

Ordinuje od 8-12 h.

Městská lékárna

„U anděla“

(Ph. Mr. J. Kučera)

v Jablunkově

Knihkupectví

Papírnictví

Knihářství

R. PLOSCHEK

JABLUNKOV, Těšínsko

Knihotiskárna

Veškeré druhy
tiskopisů za mírné ceny

Drogerie V. Zoufálek, Jablunkov

Barvy - Laky - Parfu-
merie - Fotopotřeby

ODĚVY

všeho druhu zhotoví Vám v nej-
jemnějším provedení za mírné
ceny **krejčovský závod**

Oskar Sikora
v Jablunkově

Doporučuje se
chvalně známé

Karvinské pivo

Sklad: **Jan Paduch**,

výroba sodové
vody a syfonu,

Jablunkov

Obchod módním zbožím, přípravy pro krejčí

P. KANTOR

Na skladě: Látky všeho druhu, samety, hotové obleky a zimníky vlastní výroby, kožené kabáty, gumáky, prádlo, trika, klobouky, obuv atd. Nejnížší ceny. Dobré zboží

krejčí v Jablunkově

Fr. Kucheida, Jablunkov
výroba pracích valch

Obchod zbožím smíšeným,
koloniálním a materiálním

Telefon č. 9 - Založeno 1868

Heřman Waldmann, obchodní dům, Jablunkov
Látky - obuv - konfekce pánská a dětská. Pánské módní zboží

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Třinci

U Občanské záložny v Třinci

uložíte dobře a docela bezpečně své úspory

Stanislav PALIŠEK

řezník a uzenář
v Třinci

Prvotřídní výsek masa. Denně čerstvé uzeniny všeho druhu

Malířství pokojů a písma,

natěračství a lakýrnictví všeho druhu
provádí co nejvкусněji a nejlevněji odborná fa

F. Poledník & K. Krzemien v Třinci

Nábytek Jan Szlauer, Třinec Stavby

všeho druhu

též na výhodné měsíční splátky

Stavební a nábytkové strojní stolařství

Rozpočty a nabídky na požádání obratem a zdarma p r o v á d í

Emil Havlásek obchod smíšeným, koloniálním, lahůd- Třinec
kářským zbožím a zemskými plodinami

Dobrá jakost zboží
zachovala firmě

Heitlinger v Třinci nejlepší pověst

Doporučujeme tyto firmy a podniky ve Fryštátě

MUDr. Alois Žůrek okresní lékař
ve Fryštátě

Horské slunce. Ordinuje od 8-10 hod. dopol

Doporučujeme známou českou restauraci

JOSEF BARON

Studená a teplá kuchyně

v každé době

Fryštát

Starý pivovar

M. ČUPOVÁ

Velký výběr a levný prodej všech
potřeb k ruč. pracím a předtiskárna.
Sběrna a čistírna prádla. Chem. čištění.

Fryštát

Radniční ulice

Doporučujeme ve Frýdku

ZAHRADNICTVÍ

Květiny, semena, zelenina, ovoc.
stromky, růže, věnce, kytice
Květinář.-semen.obchod: Wilsonova tř.

FRANT. SMYČEK, FRÝDEK

Zámek a Černá cesta k Lesnímu zámečku

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Karvinné

Jedete-li do Karvinné, navštivte **NÁDRAŽNÍ RESTAURACI**
Teplá a studená jídla v každé době. — Obsluha solidní. — Výborná piva dom. i cizí
náj. Štěpána Kubáskova vdova

Obchodní dům

František MERTA

Karvinná

Jan Karlíček

lahůdkářství, pražské uzeniny,
káva — víno — likéry
Karvinná

Obchod smíšeným a
koloniálním zbožím

Rudolf Žižka, Karvinná, Hohenegger

Vilém Dvořák

květinářství a obchodní zahradnictví
v Karvinné

Velký výběr růží, angreštů a rybízů

FRANTIŠEK SOCHOR

Karvinná - Hohenegger

Sklad hudebních nástrojů a veškerých součástí.
Vyučování na všechny nástroje a zvláště hře
houslové od nejnižšího stupně až k virtuositě

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Lazích

Občanská záložna v Lazích

zapsané spol. s ruč. obm.,

přijímá vklady od Kč 1.— počínaje a úrokuje tyto podle zákona. — Poskytuje půjčky
na směnky a hypotéky na zákonitý úrok.

Vydává stěhánky k volnému používání. Záložna zachovává přísné obchodní tajemství o všech
svých obchodech a podléhá revisi prováděné Jednotou záložen v Praze.

Úraduje: mimo neděle a svátky od 8 - 12, 2 - 4 hod.

Navštivte cukrárnu v Lazích

Vždy čerstvé výrobky: ŠŤÁVY, ČOKOLÁDA, ZMRZLINA

Josef Heinrich

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Doubravě ve Slezsku

Knihkupectví

JOS. ŠUSTÍK

obchod smíšeným zbožím,

Papírnictví

obchodní dům

DOUBRAVA

lahůdkami a

zemskými plodinami

Rozumná
hospodyňka
nakupuje
vešk. poživatinu
vždy jen u

SPOTŘEBNÍHO DRUŽSTVA
„**HOSPODYNĚ**“ v Doubravě
Fil.: v Mostech u Jablunkova a Závadě

Obchod smíšeným
zbožím, lahůdkami
a zemsk. plodinami.

Střížní a krátké
zboží. Kuch. nádobí

Ukládáte-li,
půjčujete-li

PENÍZE

obraťte se vždy
s důvěrou na

VŠEOBECNOU ZÁLOŽNU
zaps. spol. s r. obm. v **Doubravě**

OBLEKY
STEJNOKROJE

všeho druhu v nejjemnějším
provedení za příznivých
podmínek zhotoví Vám

ALOIS KIKÁ
DOUBRAVA

Elektrozávod VÍTĚZSLAV ŠELIGA v Doubravě
Elektr. instalace, hromosvody, elektr. zvonky, telefony. Opravy všeho druhu do oboru spadající

NÁBYTEK

všeho druhu koupíte
dobře a levně u firmy

ADOLF ŠKUTA STAVBY
Doubrava. — Rozpočty na požádání zdarma

Bílé a
jemné

PEČIVO

všeho druhu,
režný chléb,
koupíte vždy
čerstvé u fy

Evžen KOMENDÍR
parní a strojní pekárna
v **Doubravě**

Občanská záložna v Doubravě
založena 1899

ve vlastním domě proti kostelu

přijímá **vkłady** na bezpečné uložení a **půjčuje** za výhodných podmínek

ODĚVY

pánské i dámské všeho druhu
zhotoví Vám v nejjemnějším
provedení za mírné ceny

FR. PYDYCH
pánský a dámský krejčovský závod
Doubrava

Karel KRAUS v Doubravě,

zednický a tesařský mistr — provádí veškeré stavební práce.

Rozpočty, plány a od-
hady za mírné ceny

Doporučujeme tyto firmy a podniky na Hlučínsku

Školní a kancelářské potřeby

v I. českém knihkupectví a papírnictví

Bohumil Dybel, Hlučín, náměstí, filiálka u nádr.

BARVY - LAKY - OLEJE

štětce, šablony, pasty a j.

nakoupíte
nejvýhodněji
u fy

LUDV. PUDZICH

Hlučín 64

Josef Mušálek, pekařství Hlučín, náměstí čis. 1
Specialita: chutný domácí chléb, výborné máslo, rohlíky

MĚSTSKÁ LÉKÁRNA

PH. MR.

A. SOBOTTY

V HLUČÍNĚ,

n á m ě s t í

doporučuje svůj bohatý sklad všech léčiv,
medicínálních vin, minerálních vod, ko-
smetických prostředků, mýdel, koňáků,
parfumů a t. d.

Expeduje recepty všech nemocenských
pokladen a léčebného fondu státních a
veřejných zaměstnanců.

Drogerie
Materiální a kosmet.
zboží

F. Kravčík

Ludgeřovice
Hlučín

• Fotopotrěby
Parfumerie

AUGUST

KLIMÁNEK

stavitel v Peřkovících

na Hlučínsku

nabízí se

**k provádění
staveb všeho druhu.**

**Specialista v průmysl.
stavbách.**

Telefon č. 7 Ludgeřovice

**Kupujte domácí výrobky u našich
obchodníků a živnostníků!**

„Spotřebou domácí výroby překonáme krizi a ochráníme náš stát.“

Uvažujte, jednejte, nečekejte, abyste zabránili horšímu.

Toť nejvyšší mravní příkaz dnešní doby!

OBSAH

Emil Dvořák: Bílý prapor	39
Antonín Hořínek: Jediná pravda — život	40
Podhořan: Feldvébl Krahulec. Povídka ze zákopů	54
Jan Petrus: Zklamané touhy	72
Jaroslav Šulc: Podzim v Bezkydách	85
Pro zasmání:	86, 92, 95, 96, 104, 107, 122, 126, 134 144, 148, 157, 166, 176, 178, 182, 192
Jaroslav Šulc: Básník Valašska	87
Jos. Kalus: Dobré zprávy. Kdo tvou roli tupí	88
Frant. Autrata: Lexa	89
Jaroslav Šulc: Cestování Hlučínskem a jihovýchodním Opavskem	93
Fran Směja: Darebák	97
Jos. Kalus: Podivín. Svědomí	102
J. Šulcová: Na Vikštejně	103
Jindřich Karkoška: Těšínsko v době Napoleonově	105
F. R. Jura: O Ondrášovi	108
Josef Kalus: Metař	121
Stáňa Vlček: Těšínské chaloupky	121
Jiří Koval: Jak se pan Kolínko dorozuměl na Riviéře	123
ajk.: Bedřich Smetana	127
Jan Železný: Katolický kostel v Bystřici n. Olzou	131
Prof. Josef Palouš: Hrst vzpomínek	136
Jaroslav Šulc: Lysá hora	143
J. Jahoda: Světlo z mládí	145
M. D. Cotsworth: Nový kalendář o 13 měsících	147
Frant. Autrata: Studentská láska	149
Jan Petrus: Kouzelné kouření	159
Josef Kalus: Poměr k Bohu	164
Stáňa Vlček: Dozněla píseň	164
Květa Sedlecká: Stíny	167
A. M. K.: O knížkách	177
Dr. K. Müller: Darkov	179
Milan Rusinský: Hrdlička	183
Václav Placht: Zpráva o činnosti Masarykovy jubilejní vyšší školy lidové pro Těšínsko a Hlučínsko	186
Prof. Ferdinand Mazal: Tělesná výchova	193
Gírová	197
Přivítání nově jmenovaného faráře dr. Mojžíška na Kostelci v Hor. Těrlicku	198
Prof. Adolf E. Vašek: Hlavní rysy ve vývoji světa za léta 1929—1933	199
Jos. Kalus: Polibky. Můžem nebo nemůžem?	202
Jablunkov	203
Jos. Kalus: Matka. Vítěz	203
P. M.: Rodičům dospívajících dívek	204
Z domova i ciziny	205
Kuchyňské recepty	207
Domácí rádce	209
Vyšší životní úroveň modernisací domácností	212
A. Rolný: Oděv dle míry aneb oděv hotový	213
Dr. Ed. Blažek: O době březosti domácích zvířat	213
Jan Železný: Něco o penězích	215
G. Kašpárek: Placení, splatnost a účtování daní přímých a daně z obratu	216
Ferdinand Kotrš: Taneční zábavy	218
Ing. Jaroslav Šrubář: Úvahy před zakoupením nového radiopřijímače	221
Jar. Velek: Seznam trhů v československé republice na rok 1934	225

**Přírodní
léčivá voda**

ŠARATICA

chuti nahořklé, lehce cukrem neb ovocnou šfavou odstranitelné
**je nejlepší a nejzdravější profimadlo pro každý věk,
které vzbuzuje chuť k jídlu, podporuje zažívání,**

odstraňuje špatné trávení, zácpu a jich následky: nečistou pleť, uhrovitost, bolení hlavy, nechutenství, žáhu, nadmutí a koliky z plynů (větry), městky (haemorrhoidy) a zároven

očisťuje (desinfikuje) střeva a tím chrání jak před záněty slepého střeva, žlučníku, měchýře, ledvin atd., tak před rakovinou střevní, dává-li se pravidelně kojencům 2—3 kávové lžičky, dětem 1—2 polévkové lžice, dospělým 3—5 lžic 3krát denně půl hodiny před jídlem;

utisťuje bolesti žaludku a koliky střevní po dietních chybách nebo nevhodné potravě (zkažené maso, špatné uzeniny, ztuchlá zvěřina, jedovaté houby a pod.) v dávce 1—2 sklenic;

osvědčuje se při prudkém i vleklém zánětu ledvin, kopřivce a žloutence s mléčnou dietou (3 lžice 5krát denně, půl hodiny před jídlem), při otylosti a překrvení (1 sklenice 2 hod. po jídle);

chrání staré a zkoratěním tepen stížené před mrtvicí mozkovou, pije-li se 1/8 litru na lačný žaludek aneb na noc;

uplatňuje se výhodně při počínajícím stárnutí svým bohatým obsahem síranů a hořčiku v kolloidním roztoku v dávce 2—3 polévkových lžic 3krát denně půl hodiny před jídlem,

nepostrádatelná v těhotenství a šestineděli (5—6 lžic na lačný žaludek a před spaním).

Přesný návod pošle bezplatně **ZASILATELSTVÍ VOD, SOKOLNICE U BRNA**

SINGERŮV ŠÍČÍ STROJ zaručuje Vám bezvadnou výkonnost po celá desetiletí. Vyžádejte si prospektu o novém moderním elektrickém Singerovu stroji nebo návštěvu našeho zástupce! Prodej též na mírné splátky! Prodejny a zástupci ve všech větších městech
SINGER SEWING MACHINE COMPANY, Mor. Ostrava, Třída čsl. legií číslo 22

Státní medaile: Dobrá 1910, Příbor 1911, Opava 1913, Ostrava 1924, Orlová 1926, Opava 1927

Umělecké knihařství J. A. Plachetka
Moravská Ostrava, Havlíčkovo nábřeží 7 - Telefon čís. 42.77

VEŠKERÉ TISKOPISY

pro obchod a průmysl, školy,
úřady, spolky, ve vzorném a
působivem provedení, dodá
vám rychle a co nejlevněji

KNIHTISKÁRNA 'PRESSA', SL. OSTRAVA
Bezručova ulice - Voláte-li telefonicky, vytočte číslo 20-71

Veškeré tiskopisy, jako: účty, dopisní papíry, memoranda, obálky, dodací listy, kartoteky, adresní lístky, navštívenky, letáky, plakáty atd. jakož i tisk obchodních knih, zábavných knih, brožur, výročních zpráv, kalendářů, novin a j. dodává ve vkusné úpravě, promptně za skutečně velmi mírné ceny

Moravskoslezská knihtiskárna

Mor. Ostrava, Tř. čes. legií, tel. 42.39